

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

KUUKAUSIKATSAUS
6 | 2010

01 | 2010

02 | 2010

03 | 2010

04 | 2010

05 | 2010

06 | 2010

07 | 2010

08 | 2010

09 | 2010

10 | 2010

11 | 2010

12 | 2010

KUUKAUSIKATSAUS
KESÄKUU

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

KUUKAUSIKATSAUS KESÄKUUN 2010

Vuonna 2010
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 500 euron
setelistä.

© Euroopan keskuspankki, 2010

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.europa.eu>

Faksi

+49 69 1344 6000

Teleksi

411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja osaa "Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

*Kuukausikatsausta ei syyskuun 2006 numerosta alkaen ole enää painettu suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.bof.fi/fi/julkaisut/
> Sähköisten julkaisujen tilaaminen
> Painettujen julkaisujen tilaaminen.
Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.*

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 9.6.2010 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1725-3020 (verkkojulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS

RAHA- JA REAALITALouden KEHITYS

Talouskehitys euroalueen ulkopuolella
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat
Hinnat ja kustannukset
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat
Julkisen talouden kehitys
Euroalueen talousnäkyymiä koskevat
EKP:n asiantuntijoiden arviot
Valuuttakurssit ja maksutase

Kehikot:

1. Velkapaperiohjelma ja rahan määrän kasvu euroalueella **24**
2. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 10.2.–11.5.2010 **32**
3. Kehitys rahoitusmarkkinoilla toukokuun alussa **36**
4. Maatalousraaka-aineet ja euroalueen YKHI:n elintarvikkeiden hinnat **55**
5. Työvoiman tarjonnan viimeaikainen kehitys **73**
6. Julkisen talouden vakauttaminen: hyödyt ja kustannukset aiempien kokemusten valossa **83**
7. Euroalueen julkisen talouden bruttovelka ja rahoitusvarat **86**
8. Korkoja, valuuttakursseja, raaka-aineiden hintoja ja finanssipolitiikkaa koskevat tekniset oletukset **89**
9. Muiden laitosten ennusteet **92**
10. Finanssikriisi ja euroalueen rajat ylittävät rahoitusvirrat **99**

5 EUROALUEEN TILASTOT

9 LIITTEET

- 9 Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet **I**
- 17 TARGET-maksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer) system **V**
- 54 Euroopan keskuspankin julkaisu vuodesta 2009 **VII**
- 66 Sanasto **XV**

TI

I

V

VII

XV

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia	LU	Luxemburg
BG	Bulgaria	HU	Unkari
CZ	Tšekki	MT	Malta
DK	Tanska	NL	Alankomaat
DE	Saksa	AT	Itävalta
EE	Viro	PL	Puola
IE	Irlanti	PT	Portugali
GR	Kreikka	RO	Romania
ES	Espanja	SI	Slovenia
FR	Ranska	SK	Slovakia
IT	Italia	FI	Suomi
CY	Kypros	SE	Ruotsi
LV	Latvia	UK	Iso-Britannia
LT	Liettua	JP	Japani
		US	Yhdysvallat

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschaftsInstitut
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE	Euroopan unionin tilastollinen toimialaluokitus
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
SITC Rev. 4	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (4. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 10.6.2010 pitämässään kokouksessa jättää EKP:n ohjauskorot ennalleen. Ohjauskorot ovat nykyisellään edelleen tarkoituksenmukaiset. Päätös perustuu EKP:n neuvoston säännöllisiin analyyseihin eli taloudelliseen ja rahatalouden analyysiin. Ottaen huomioon kaikki 6.5. pidetyn kokouksen jälkeen saadut uudet tiedot EKP:n neuvosto odottaa yhä hintakehityksen pysyvän vaimeana rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä. Maailmalla inflaatiopaineita voi olla edelleen, mutta euroalueen kotimaisten hintapaineiden odotetaan pysyvän vähäisinä. Uusimmat tiedot ovat myös vahvistaneet euroalueen talouden elpymisen jatkuneen vuoden 2010 alkupuoliskolla, mutta neljännesvuositasolla kasvu on todennäköisesti varsin epätasaista. EKP:n neuvosto odottaa euroalueen talouden kasvavan maltillisesti. Toimintaympäristöä leimaavat eräillä rahoitusmarkkinalahkoilla edelleen esiintyvät jännitteet sekä poikkeuksellisen suuri epävarmuus. Rahatalouden analyysin tulokset vahvistavat keskipitkän aikavälin inflaatiopaineiden pysyneen vaimeina, sillä rahan määrän ja luotonannon kasvu on heikkoa. Kaiken kaikkiaan EKP:n neuvosto odottaa hintavakauden säilyvän keskipitkällä aikavälillä, mikä tukee euroalueen kotitalouksien ostovoimaa. Inflaatio-odotukset ovat pysyneet tiukasti tavoitteen mukaisina. Tavoitteena on pitää inflaatiovauhti alle 2 prosentissa mutta lähellä kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä. Inflaatio-odotusten luja ankkurointi on edelleen ensiarvoisen tärkeää.

Rahapolitiikassa tehdään kaikki tarvittava hintavakauden säilyttämiseksi euroalueella keskipitkällä aikavälillä. Näin rahapolitiikka edistää tarpeellisella ja tärkeällä tavalla kestävää talouskasvua, uusien työpaikkojen syntymistä ja rahoitusjärjestelmän vakautta. Rahoitusmarkkinoiden vakavien jännitteiden yhteydessä toteutetut epätavanomaiset toimet eli tehostettu luotonannon tukeminen ja velkapaperiohjelma (Securities Markets Programme) ovat kaikki EKP:n neuvoston tehtävien mukaisia, ja ne on laadittu luonteeltaan tilapäisiksi. EKP:n neuvosto on sitoutunut tiukasti ylläpitämään hintavakautta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, ja niin rahapolitiikan linjaa kuin likviditeetin kokonaistarjontaakin muu-

tetaan aina tarvittaessa. EKP:n neuvosto siis seuraa edelleen kaikkea kehitystä erittäin tarkasti.

Taloudellisessa analyysissä todettiin, että euroalueen talous on kasvanut vuoden 2009 puolivälistä lähtien supistuttuaan sitä ennen voimakkaasti. Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Vaikka etenkin epäsuotuisat sääolosuhteet vaimensivat kasvua alkuvuodesta, kasvu on tuoreimpien talouden indikaattorien perusteella elpynyt keväällä. EKP:n neuvosto odottaa BKT:n määrän kasvavan maltillisesti ja kasvun olevan edelleen vaihtelevaa ja etenevän epätasaisesti euroalueen eri talouksissa ja sektoreilla. Meneillään oleva maailmantalouden elpyminen ja sen vaikutus euroalueen vientikysyntään, elvyttävä rahapolitiikka sekä rahoitusjärjestelmän toimintakyvyn palauttamiseksi toteutetut toimet tukevat todennäköisesti euroalueen taloutta. Taseiden jatkuva tasapainottaminen useilla sektoreilla ja heikot työmarkkinanäkymät vaimentanevat kuitenkin talouskehityksen elpymistä.

Samoilla linjoilla ollan myös euroalueen talousnäkyymiä koskevissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2010 arvioissa. Niissä BKT:n määrän vuotuiseksi kasvuvauhdiksi arvioidaan 0,7–1,3 % vuonna 2010 ja 0,2–2,2 % vuonna 2011. BKT:n määrän kasvun vaihteluväli vuodelle 2010 on hieman ylempänä kuin EKP:n asiantuntijoiden arvioissa maaliskuulta 2010, sillä talouskehitys on lyhyellä aikavälillä vahvistunut maailmanlaajuisesti. Vaihteluväli vuodelle 2011 taas on hieman maaliskuista alempana pääasiassa kotimaisen kysynnän näkymien vuoksi. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2010 arviot ovat jokseenkin samansuuntaiset kansainvälisten järjestöjen ennusteiden kanssa.

EKP:n neuvosto katsoo talousnäkyymiin liittyvien riskien olevan jokseenkin tasapainossa, kun toimintaympäristöä leimaa poikkeuksellisen suuri epävarmuus. Kasvu voi olla arvioitua nopeampaa, jos maailmantalous ja ulkomaankauppa elpyvät arvioitua vahvemmin ja tukevat siten edelleen euroalueen vientiä. Kasvu voi olla myös arvioitua hitaampaa, jos eräiden rahoitusmarkki-

nalohkojen jännitteet uusiutuvat ja vaikuttavat luottamukseen. Kasvu saattaisi olla odotettua heikompaa myös siinä tapauksessa, että rahoitussektorin tilanteen ja reaalitalouden kehityksen toisiaan ruokkivat häiritsevät vaikutukset osoittautuisivat odotettua voimakkaammiksi tai pitkäkestoisemmiksi, öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnat alkaisivat taas nousta, protektionismi lisääntyisi tai maailmantalouden tasapainottomuudet korjautuisivat hallitsemattomasti.

Euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatio oli Eurostatin alustavan arvion mukaan 1,6 % toukokuussa 2010 (huhtikuussa 1,5 %). Inflaation nopeutuminen viime kuukausina johtuu suurimmaksi osaksi energian hinnannoususta. On mahdollista, että YKHI-inflaatio nopeutuu vielä hieman vuoden 2010 jälkipuoliskolla. Sen jälkeen inflaatiovauhti pysynee kaiken kaikkiaan maltillisena. Raaka-aineiden hintoihin saattaa jatkossakin kohdistua nousupaineita, mutta euroalueen kotimaisten hintapaineiden odotetaan pysyvän vähäisinä. Keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat pysyneet tiukasti EKP:n neuvoston tavoitteen (inflaatiovauhti alle 2 prosentissa mutta lähellä kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä) mukaisina.

Samoilla linjoilla ollaan myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2010 arvioissa, joissa euroalueen vuotuisiksi YKHI-inflaatioksi arvioidaan 1,4–1,6 % vuonna 2010 ja 1,0–2,2 % vuonna 2011. Vaihteluvälit ovat hieman ylempänä kuin EKP:n asiantuntijoiden arvioissa maaliskuulta 2010, mikä johtuu pääasiassa raaka-aineiden eurohintojen kallistumisesta. Käytettävissä olevat kansainvälisten laitosten ennusteet antavat näkymistä jokseenkin samanlaisen kuvan.

Hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat jokseenkin tasapainossa. Keskipitkällä aikavälillä etenkin raaka-aineiden hintakehitys saattaa kuitenkin nopeuttaa inflaatiota arvioitua enemmän. Lisäksi välillisten verojen ja hallinnollisesti säänneltyjen hintojen korotukset saattavat olla odotettua suurempia, sillä julkista taloutta on tulevana vuosina vakautettava. Kotimaiseen hinta- ja kustannuskehitykseen liittyvät riskit ovat kuitenkin maltillisia. EKP:n neuvosto seuraa tar-

kasti kaikkien käytettävissä olevien hintaindikaattorien kehitystä.

Rahatalouden analyysissä ilmeni, että M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli huhtikuussa 2010 ennallaan eli -0,1 %. Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kehitys koheni edelleen, eli lainakanta alkoi hieman kasvaa (0,1 %). Yhdessä nämä tiedot tukevat edelleen arviota rahan määrän trendikasvun maltillisuudesta ja inflaatiopaineiden vaimeudesta keskipitkällä aikavälillä. M3:n ja luotonannon kehitys on ollut yhä vaihtelevaa lyhyellä aikavälillä, ja M3:n ja sen erien kehitys saattaa pysyäkin vaihtelevana jännitteiden uusiututtua eräillä rahoitusmarkkinalohkoilla.

M3:n todellinen kasvu on edelleen rahan määrän trendikasvua hitaampaa, mutta varsin jyrkän tuottokäyrän hidastava vaikutus näyttää vähitellen väistyvän eli varojen siirto pitkäaikaisiin talletuksiin ja arvopapereihin M3:n ulkopuolelle vähenee. Sama pätee M3:n sisäisiin varojen siirtoihin, jotka johtuivat korkoerojen pienuudesta erityyppisten M3:een kuuluvien instrumenttien välillä. M1:n vuotuinen kasvu oli 10,7 % eli edelleen erittäin nopeaa.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen pankkilainojen vuotuiset kasvuluvut ovat yhä heikkoja, mutta kuukausitasolla lainakanta on kasvanut jo monta kuukautta. Taustalla on kuitenkin pääasiassa kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuisen kasvun vahvistuminen, sillä yritysainakanta supistuu yhä vuositason tasolla. Suhdankeierrossa yritysainakantojen kehitys seurailee talouskehitystä normaalisti viiveellä.

Tuoreimmat tiedot vahvistavat, että pankkien taseiden supistaminen ei ole jatkunut vuodenvaihteen jälkeen. Uutta taseiden sopeutusta ei kuitenkaan voida sulkea pois. Pankkien haasteena on varmistaa yrityssektorin luotonsaanti kysynnän piristyessä. Pankkien tulisi tukeutua markkinoihin vahvistaakseen pääomapohjaansa entisestään ja tarvittaessa käyttää täysimääräisesti hyväkseen pääomituksen liittyvät valtion tukitoimet.

EKP:n ohjauskorot ovat siis nykyisellään edelleen tarkoituksenmukaiset. Ottaen huomioon

kaikki 6.5. pidetyn kokouksen jälkeen saadut uudet tiedot EKP:n neuvosto odottaa yhä hintakehityksen pysyvän vaimeana rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä. Maailmalla inflaatiopaineita voi olla edelleen, mutta euroalueen kotimaisten hintapaineiden odotetaan pysyvän vähäisinä. Uusimmat tiedot ovat myös vahvistaneet euroalueen talouden elpymisen jatkuneen vuoden 2010 alkupuoliskolla, mutta neljännesvuositasolla kasvu on todennäköisesti varsin epätasaista. EKP:n neuvosto odottaa euroalueen talouden kasvavan maltillisesti, kun eräillä rahoitusmarkkinalohkoilla on edelleen jännitteitä ja epävarmuus on poikkeuksellisen suurta. Taloudellisen analyysin ja rahatalouden analyysin tulosten vertailu vahvistaa keskipitkän aikavälin inflaatiopaineiden pysyneen vaimeina, sillä rahan määrän ja luotonannon kasvu on heikkoa. Kaiken kaikkiaan EKP:n neuvosto odottaa hintavakauden säilyvän keskipitkällä aikavälillä, mikä tukee euroalueen kotitalouksien ostovoimaa. Inflaatio-odotukset ovat pysyneet tiukasti tavoitteen mukaisina. Tavoitteena on pitää inflaatiovauhti alle 2 prosentissa mutta lähellä kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä. Inflaatio-odotusten luja ankkurointi on edelleen ensiarvoisen tärkeää. EKP:n neuvosto siis seuraa edelleen kaikkea kehitystä erittäin tarkasti.

Finanssipolitiikan saralla EKP:n neuvosto pitää myönteisenä euroalueen maiden viimeaikaista päätöstä Euroopan rahoitusvakausvälineen (European Financial Stability Facility) perustamisesta. Päätöksen tueksi tarvitaan päättäväisiä toimia hallitustasolla. On olennaista, että kaikki maat noudattavat sitoumuksiaan eli korjaavat suuriksi päässeet julkisen talouden alijäämänsä ja velkansa sekä vähentävät julkisen taloutensa haavoittuvuutta. Niiden tulisi määritellä selkeästi konkreettiset sopeutustoimet, joilla tavoitteisiin päästään. Kaikkien maiden on varmistettava, että luottamus julkisen talouden kestävyteen voidaan taata. EKP:n neuvosto pitää myönteisenä sitä, että eräissä euroalueen valtioissa, joissa alijäämä on erittäin suuri ja velkataakka kasvaa nopeasti, on päätetty uusista toimista julkisen talouden vakauttamiseksi ja asetettu aiempaa kunnianhimoisempia finanssipoliittisia tavoitteita. EKP:n neuvosto myös tarkasteli euroalueen

maiden kevään 2010 finanssipolitiikan linjauksia, joista euroalueen valtiovarainministerit sopivat 7.6., ja piti myönteisenä sitoutumista lisätoimiin tarvittaessa vuoden 2010 ja myöhempien vuosien budjettitavoitteiden saavuttamiseksi. Uusien budjettitavoitteiden saavuttaminen on erittäin tärkeää. EKP:n neuvosto yhtyy täysin ministerien näkemykseen, että velkasuhteiden kasvun pysäyttäminen ja velkasuhteiden kutistaminen on asetettava etusijalle, ja pitää myönteisenä sitoumusta ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin.

Kestävän elpymisen tukemiseksi kaikkien euroalueen maiden on olennaisen tärkeää toteuttaa rakenneuudistuksia, joilla kohennetaan kasvua ja työllisyyttä. Eräiden maiden on pikaisesti korjattava kilpailukykyongelmansa sekä kotimaiset ja ulkoiset tasapainottomuudet. Palkkaneuvottelujärjestelyissä tulisi sallia palkkojen tarkoituksenmukainen mukautuminen kilpailukyyn ja työttömyystilanteen muuttuessa. On myös olennaista toteuttaa toimia, joilla lisätään hintojen joustavuutta ja kilpailukykyä muutenkin kuin hinnoittelun suhteen. Lisäksi olisi erittäin tärkeää uudistaa asianmukaisesti pankkisektorin rakenteita. Pankkien riskiensietokyvyn vahvistaminen ja rahoituksen riittävän saatavuuden varmistaminen edellyttää vahvoja taseita, tehokasta riskienhallintaa sekä avoimia ja kestäviä liiketoimintamalleja. Vain siten luodaan pohjaa kestäväälle kasvulle, uusien työpaikkojen syntymiselle ja rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

RAHA- JA REAAALITALOUDEN KEHITYS

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Maailmantalouden elpyminen on jatkunut viime kuukausina osittain raha- ja talouspoliittisten toimien sekä pidentyneen varastosyklin tukemana. Maailmanlaajuinen inflaatio on nopeutunut lähinnä raaka-aineiden hinnannousun vuoksi. Inflaatiopaineet pysyvät kuitenkin yleisesti katsoen suhteellisen maltillisina erityisesti suurimmissa kehittyneissä talouksissa, kun kapasiteetin käyttöaste on pieni ja inflaatio-odotukset ovat pysyneet hyvin tavoitteen mukaisina. Joissakin kehittyvissä talouksissa taas inflaatiopaineet ovat alkaneet vilkkaan kotimaisen kysynnän myötä kasvaa. Vaikka epävarmuus jatkuu poikkeuksellisen suurena, maailmantalouden näkymiä uhkaavien riskien katsotaan olevan suurin piirtein tasapainossa.

I.1 MAAILMANTALOUDEN KEHITYS

Maailmantalous kasvoi edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, ja lyhyen aikavälin indikaattorit viittasivat vahvaan kasvuun toisen neljänneksen alussa. Elpymistä tukevat edelleen raha- ja finanssipoliittiset kannustimet ja varastosyklin pidentyminen. Tämä maailmantalouden myönteinen kehitys on entisestään vauhdittanut ulkomaankaupan kasvua. Maailmanlaajuiset työllisyysindikaattorit ovat myös kohentuneet viime kuukausina, kun aiempien kahden vuoden aikana puolestaan menetettiin suuri määrä työpaikkoja.

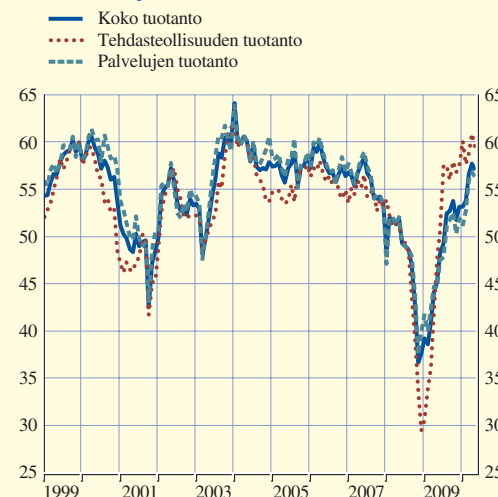
Uusien indikaattoreiden mukaan maailmantalouden elpyminen jatkuu edelleen. Vaikka koko tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) laski toukokuussa vähän eli 57,0:aan, kun se oli ollut kuukautta aiemmin 57,7, indeksi pysyi selvästi sarjan keskiarvoa korkeampana globaalien talouskasvun jatkuessa (ks. kuvio 1). Sekä tehdasteollisuuden että palvelusektorin toiminta vaimeni hieman mutta pysyi kuitenkin suhteellisen vilkkaana. Uusia tilauksia koskevat ostopäälliköiden indeksit laskivat hieman toukokuussa. Uuden liiketoiminnan kasvun hidastuminen on näkynyt palvelusektorilla jonkin verran selvemmin kuin tehdasteollisuudessa. Yleisesti katsoen tehdasteollisuus pysyi elpymisen kärjessä uusien tilausten varsin vakaan kasvun ansiosta.

Maailmantalouden elpymisen myötä ulkomaankauppa jatkoi kasvuaan vuoden 2009 lopussa ja vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä johtui mahdollisesti siitä, että tehdasteollisuus oli edelleen nopein elpyjä. Uusimpien käytettävissä olevien indikaattoreiden mukaan maailmankauppa kasvoi maaliskuussa 3,5 %, kun se oli kasvanut helmikuussa 1,7 %. Tuonnin määrä lisääntyi maaliskuussa kaikilla tärkeimmillä alueilla lukuun ottamatta Japania, missä se väheni. Käytettävissä olevat kauppaa koskevat tiedot ja ennakoivat indikaattorit osoittavat maailmankaupan määrän pysyneen ennallaan huhtikuussa. Neljännesvuositason luvut osoittavat, että maailmankaupan määrä kasvoi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 5,3 %. Kasvu on hidastunut vuoden 2009 viimeisen neljänneksen 6,0 prosentista. Maaliskuun 2010 lopussa maailmankaupan määrä oli edelleen 4 % pienempi kuin ollessaan korkeimmillaan huhtikuussa 2008, mutta se on 21 % suurempi kuin toukokuun 2009 aallonpohjassa.

Maailmanlaajuinen inflaatio on nopeutunut lähinnä raaka-aineiden hinnannousun vuoksi. Inflaatiopaineet jäävät yleisesti katsoen jokseenkin maltillisiksi erityisesti suurimmissa kehittyneissä talouksissa, kun kapasiteetin käyttöaste on pieni ja inflaatio-odotukset ovat pysyneet hyvin kurissa. OECD-

Kuvio 1. Koko tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi

(diffuusioindeksi, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kuukausihavaintoja)

Lähde: Markit.

maiden yleinen kuluttajahintainflaatio oli huhtikuuhun päättäneenä vuotena 2,1 % eli samoissa lukemissa kuin edellisenä kuukautena (ks. kuvio 2). Huhtikuussa 2010 ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui 1,2 prosenttiin, joka on historiallisen alhainen lukema. Joissakin kehittyvissä talouksissa taas inflaatiopaineet ovat alkaneet vilkkaan kotimaisen kysynnän myötä kasvaa. Tuotantopanosten hintoja kuvaava ostopäälliköiden indeksi pysyi toukokuussa 2010 energian hinnannousun vuoksi korkeana.

YHDYSVALLAT

Yhdysvalloissa talouden elpyminen jatkuu. Kasvun käännyttyä positiiviseksi vuoden 2009 toisella puoliskolla BKT:n kasvu vauhdittui entistään vuoden 2010 alussa. Yhdysvaltalaisen Bureau of Economic Analysis -taloustutkimuslaitoksen toisen arvion mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolle korotettuna 3 %, kun se oli vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä kasvanut 5,6 %. Vuoden ensimmäisten kolmen kuukauden talouskasvu johtui kotitalouksien vahvasta kulutuksesta, laitteisiin ja ohjelmistoihin tehtyjen investointien elpymisestä ja yksityissektorin varastoinvestointien merkittävästä positiivisesta osuudesta. Toisaalta kasvua jarrutti valtion ja paikallishallinnon kulutuksen väheneminen sekä asunto- ja yritysrakentamiseen liittyvien investointien supistuminen. Lisäksi nettovienti supisti BKT:n kasvua 0,7 prosenttiyksikköä, kun tuonti lisääntyi vientiä nopeammin.

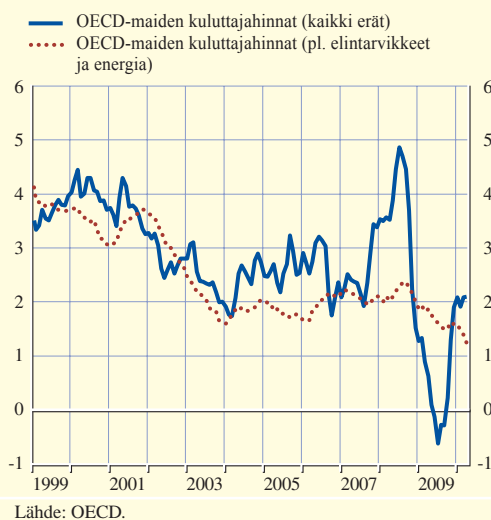
Hintakehitystä kuvaava vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli huhtikuussa 2,2 %, mikä vastaa suurin piirtein vuoden alusta tähän saakka vallinnutta keskimääräistä inflaatiotasoa. Vuoden 2010 alkukuukausina havaittu inflaation nopeutuminen vuoden 2009 keskimääräisestä -0,4 prosentin tasosta johtuu suureksi osaksi energian hintojen noususta niiden aiempien merkittävien laskujen jälkeen. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu vuotuinen inflaatiovauhti hidastui huhtikuussa edelleen 0,9 prosenttiin, mikä on hitain kasvuvauhti sitten tammikuun 1966. Keskeisten erien inflaatiota jarruttava hintakehitys johtuu jatkuvasta ylitarjonnasta kotimaisilla työ- ja hyödykemarkkinoilla.

Lyhyellä aikavälillä elpymistä tukevat todennäköisesti edelleen finanssi- ja rahapoliittiset kannustimet ja varastosyklin suotuisat vaikutukset. Sen jälkeen kuitenkin tilapäisten tekijöiden hiipuva tuki-vaikutus saattaa jonkin verran hidastaa talouskasvua. Pidemmällä aikavälillä talouskasvu muovautuu todennäköisesti edelleenkin joidenkin avaintekijöiden perusteella. Näitä ovat luottamuksen ja rahoitustilanteen normalistuminen edelleen, käänne työmarkkinatilanteen kehityksessä ja edistymisvauhti yksityisen sektorin taseiden korjautumisessa. Inflaatiovauhdin odotetaan pysyvän suuren tuotantokuilun vuoksi maltillisena.

Yhdysvaltain keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) päätti 28.4.2010 pitämässään kokouksessa pitää federal funds -koron tavoitevaihteluvälin ennallaan 0–0,25 prosentissa. FOMC on edelleen sitä mieltä, että taloustilanne, resurssien alhainen käyttöaste, maltillinen inflaatiokehitys ja vakaat inflaationäkymät todennäköisesti mahdollistavat federal funds -koron pitämisen poikkeuksellisen alhaisena pitkälle tulevaisuuteen. Yhdysvaltain keskuspankki ilmoitti toukokuussa 2010 ottavansa tilapäi-

Kuvio 2. Kansainvälinen hintakehitys

(kuukausihavaintoja, vuotuinen prosenttimuutos)

sesti uudelleen käyttöön Yhdysvaltain dollarin määräisen swapjärjestelyn, jonka tarkoituksena on parantaa likviditeettitilannetta rahoitusmarkkinoilla uusiutuneiden jännitteiden vuoksi.

JAPANI

Japanin virallisten hallituslähteiden julkaisemien ensimmäisten alustavien tietojen mukaan Japanin BKT kasvoi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 % edellisestä neljänneksestä. Taloudellista toimeliaisuutta vauhdittivat pääasiassa tavaroiden ja palveluiden nettovienti, jonka osuus BKT:n kasvusta vuosineljänneksellä oli 0,7 prosenttiyksikköä, ja kotitalouksien kysyntä (0,5 prosenttiyksikköä). Ensimmäistä kertaa kahteen vuoteen henkilökohtaisen kulutuksen ja asunto- sekä yritysinvestointien kasvu oli vuosineljänneksellä positiivinen.

Kuluttajahintainflaatio pysyi talouden merkittävän ylikapasiteetin vuoksi negatiivisena. Yleinen vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui huhtikuussa 1,2 % hidastuttuaan maaliskuussa 1,1 %. Ilman tuoreiden elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli -1,6 %, kun taas ilman tuoreiden elintarvikkeiden hintoja laskettu inflaatio hidastui -1,5 prosenttiin.

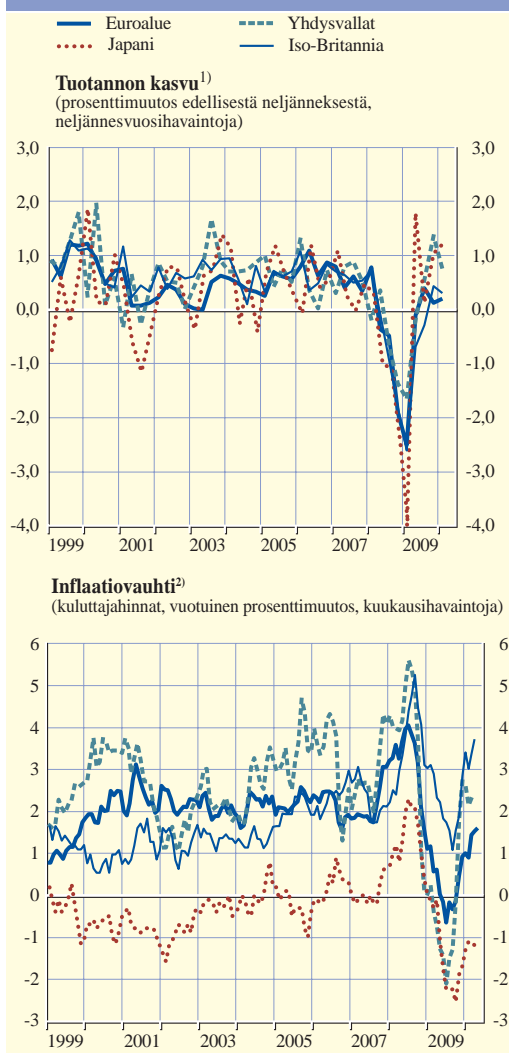
Jatkossa Japanin talouskasvun odotetaan edelleen elpävän. Kasvuvauhdin odotetaan kuitenkin hiipuvan vuoden 2010 aikana, kun finanssipoliittisten elvytystoimien vaikutus kotimaiseen kulutukseen heikkenee ja nettoviennin kasvu tasaantuu.

Aiempien tämänvuotisten kokouksiensa tavoin Japanin keskuspankki päätti 21.5.2010 pitämässään kokouksessa jättää vakuudettomien yön yli -luottojen tavoitekoron ennalleen noin 0,1 prosenttiin.

ISO-BRITANNIA

Myös Ison-Britannian talouskasvu on viime aikoina vähitellen elpynyt. BKT:n määrä kasvoi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä, jolloin se oli kasvanut 0,4 % (ks. kuvio 3). Talouskasvua vauhditti vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä lähinnä varastojen positiivinen kehitys, kun taas kotitalouksien kulutus pysyi ennallaan ja nettoviennin vaikutus oli edelleen negatiivinen. Kaiken kaikkiaan taloudellista toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit osoittavat, että taloustilanne on viime kuukausina elpynyt vähitellen edelleen. Asuntojen hintakehitys oli elpynyt useita kuukausia vuonna 2009, ja tämä noususuuntaus piti vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä

Kuvio 3. Keskeisten teollistuneiden talouksien kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

2) YKHI euroalueen ja Ison-Britannian osalta; kansallinen kuluttajahintaindeksi Yhdysvaltain ja Japanin osalta.

vuositasolla pintansa, vaikka kuukausitasolla oli jonkin verran vaihtelua. Luotonanto elpyi edelleen hitaasti vauhtia, joka jäi selvästi jälkeen vuodesta 2008. Taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan jatkavan vähittäistä elpymistä, kun sitä tukevat Englannin punnan heikkenemisestä viipeellä koituvat myönteiset vaikutukset ja rahapoliittisen elvytyksen sekä maailman yleisen taloustilanteen paraneminen.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio on viime kuukausina hidastunut, ja se oli huhtikuussa 3,7 %. Arvonlisäveron tilapäisen alennuksen päättymisen ja energian hintojen nousu olivat suurimpia syitä inflaation nopeutumiseen vuoden 2010 alussa. Inflaatiiovauhdin odotetaan jatkossa hidastuvan, koska käyttämätön kapasiteetti vaimentaa hintakehitystä. Englannin pankin rahapolitiikan komitea on viime kuukausina pitänyt liikepankkien varannoista maksettavan virallisen pankkikoron ennallaan 0,5 prosentissa. Komitea säilytti myös keskuspankkitalletusten määrän lisäämisellä rahoitettavan arvopapereiden osto-ohjelman kannan ennallaan 200 miljardissa punnassa.

MUUT EUROOPAN MAAT

Taloustilanne on viime vuosineljänneksinä edelleen kohentunut myös muissa euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa. Useimmissa maissa BKT:n kasvu palasi positiiviseksi ja tehdasteollisuuden kapasiteetin käyttöaste parani. Tämä vähittäinen elpymisen johtui pääasiassa ulkomaisen kysynnän vilkastumisesta edelleen, kuluttajien luottamuksen asteittaisesta paranemisesta ja joissakin maissa myös valuuttakurssin heikkenemisestä kriisiä edeltäneeseen tasoon verrattuna. Lyhyen aikavälin toimeliaisuutta kuvaavat indikaattorit viittaavat yleisesti elpymisen jatkumiseen.

Ruotsissa BKT:n määrä kasvoi vuosineljänneksellä 1,4 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli edellisellä neljänneksellä kasvanut 0,4 %. Tanskassa tuotanto kasvoi 0,6 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Kasvu oli nopeutunut vuoden 2009 viimeisen neljänneksen 0,1 prosentista. Lyhyen aikavälin indikaattorit osoittavat selvästi Ruotsin ja Tanskan talouksien olevan elpymässä, vaikka yritysten investoinnit pysyivät kummassakin maassa vähäisinä. Vuotuinen YKHI-inflaatio oli huhtikuussa 2010 Tanskassa 2,4 % ja Ruotsissa 2,1 %. Tanskan keskuspankki laski 25.3. ja 19.5.2010 keskeistä ohjauskorkoaan yhteensä 0,20 prosenttiyksikköä 0,60 prosenttiin.

Suurimpien Keski- ja Itä-Euroopan EU-maiden taloustilanne on viime vuosineljänneksen aikana kohentunut huomattavasti. Kasvun rakenteessa maiden välillä on kuitenkin esiintynyt huomattavia eroja, jotka johtuvat osittain joissakin maissa käytetyistä keinoista julkisen talouden vakauttamiseksi ja varastosykliden eroista. Suurimmista Keski- ja Itä-Euroopan maista vain Romaniassa BKT:n kasvu jäi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä negatiiviseksi, ja se oli vuosineljänneksellä -0,3 %. Samaan aikaan kasvu osoittautui erityisen voimakkaaksi Unkarissa, missä se oli vuosineljänneksellä 0,9 %. Tšekissä ja Puolassa kasvu pysyi 0,5 prosentissa. Yleisesti uusimmat luottamus- ta kuvaavat indikaattorit sekä teollisuustuotantoa ja ulkomaankauppaa kuvaavat luvut osoittavat, että toimeliaisuus on vilkastumassa kaikissa neljässä maassa. Samalla useat tekijät, kuten työttömyyden lisääntyminen ja heikot luotonsaantimahdollisuudet (varsinkin Unkarissa ja Romaniassa), viittaavat kotimaisen kysynnän heikkouden jatkumiseen. Tšekissä vuotuinen YKHI-inflaatio on pysynyt suhteellisen hitaana. Viime kuukausina se on ollut noin 0,4 %, mutta huhtikuussa 2010 se nopeutui hieman ja oli 0,9 %. Tšekkiä nopeampaa vuotuinen YKHI-inflaatio on viime kuukausina ollut Unkarissa, Puolassa ja Romaniassa. Huhtikuussa se oli Unkarissa 5,7 %, Puolassa 2,7 % ja Romaniassa 4,2 %. Tšekin keskuspankki laski 6.5.2010 keskeistä ohjauskorkoaan 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin. Unkarin keskuspankki laski 29.3. ja 26.4.2010 keskeistä ohjauskorkoaan yhteensä 0,50 prosenttiyksikköä historiallisen alhaisiin lukemiin 5,25 prosenttiin. Romanian keskuspankki laski 29.3. ja 4.5.2010 tärkeintä ohjauskorkoaan yhteensä 0,75 prosenttiyksikköä 6,25 prosenttiin.

Baltian maat ovat maailmanlaajuisen laskukauden aikana tasapainottaneet talouksiaan kaikista EU:n jäsenmaista eniten. Kuten muissakin euroalueen ulkopuolisissa maissa tilanteen viimeaikainen koheneminen on johtunut ulkomaisen kysynnän vahvistumisesta, ja sitä ovat tukeneet jotkin yksikkötyökustannusten alenemisen mukanaan tuomat kilpailuedut. Kriisistä johtuva talouden heikkeneminen ja myöhempi elpyminen eivät ole olleet Bulgariassa yhtä merkittäviä kuin Baltian maissa. Viime aikoina kasvu on ollut vuosineljänneksellä kuitenkin hyvin vaihtelevaa. Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä kasvu jäi Virossa ja Liettussa vuosineljänneksellä negatiiviseksi, ja se oli Latviassa hienoisen positiivista. Uusimmat lyhyen aikavälin toimeliaisuutta ja luottamusta kuvaavat indikaattorit viittaavat kuitenkin taloustilanteen elpymiseen näissä kaikissa neljässä maassa. Nettoviennin osuuden odotetaan olevan edelleen talouskasvun kannalta merkittävä tekijä, kun taas kotimaisen kysynnän odotetaan pysyvän vaimeana melko pitkään, mikä johtuu työmarkkinoiden ja laina- ja heikkoudesta.

Venäjällä BKT:n määrä supistui 7,9 % vuonna 2009. Alustavat vuosineljänneksen luvut vuoden 2010 ensimmäiseltä neljännekseltä osoittavat, että vaikka tuotannon elpyminen alkoi vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä, se hidastui viimeisellä vuosineljänneksellä ja on pysynyt hitaana. Taloudellista toimeliaisuutta kuvaavat ennakoivat indikaattorit osoittavat, että tuotannon kasvu on saattanut nopeutua vuoden 2010 toisella neljänneksellä, kun investoinnit ja rakentaminen lisääntyivät voimakkaasti. Elpymistä uhkaavat pääasiassa riskit, jotka liittyvät odotettua alhaisempiin raaka-aineiden hintoihin ja luotonannon vaimeaan kasvuun. Inflaatiovauhti hidastui huhtikuussa edelleen 6,1 prosenttiin, kun ruplan kurssin aiempi nousu tasoitti tuontihintojen nousua. Vaikka inflaatio saattaa lyhyellä aikavälillä hidastua, hintapaineita saattaa lyhyellä aikavälillä syntyä uudelleen kotimaisen kysynnän elpymisessä ja pääoman nettotuonnin kasvaessa.

KEHITTYVÄ AASIA

Kehittyvässä Aasiassa BKT:n kasvu nopeutui entisestään vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Vahva ulkomainen kysyntä ja kasvua tukeva raha- ja finanssipolitiikka edistivät taloudellisen toimeliaisuuden vilkastumista lähes koko alueella. Vaikka kehitys ei ollut yhtenäistä kaikissa maissa, yksityinen kotimainen kysyntä on myös merkittävästi vauhdittanut kasvua.

Kiinassa BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 11,9 prosenttiin, mikä on nopein kasvuvauhti sitten vuoden 2007 viimeisen neljänneksen. Vaikka poliittiset kannustimet edelleen edistävät kasvua, sekä investointeina että kulutuksena ilmenevä yksityinen kotimainen kysyntä on alkanut entistä enemmän kasvaa omalla painollaan. Myös ulkomainen kysyntä elpyy, vaikka nimellisen tuonnin nopea kasvu selittää vuoden 2010 alun jälkeisen kauppataaseen ylijäämän supistumisen. Nimellisen tuonnin nopea kasvu johtui osittain raaka-aineiden suuresta kysynnästä ja tuontihintojen noususta. Inflaatiopaineet kasvavat edelleen ja kuluttajahintainflaatio oli huhtikuussa vuositasolla 2,8 %, mikä johtuu pääasiassa elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hinnannoususta. Lisäksi kiinteistöjen ja maan hinnat sekä asuntoinvestoinnit ovat elpyneet voimakkaasti, kun kysyntä on lisääntynyt likviditeetin kasvun, lievien luottoehtojen ja talletuksille maksettavan reaalikoron negatiivisuuden vuoksi. Hallitus on viime kuukausina ottanut käyttöön monentyyppisiä hallinnollisia toimia, joiden tarkoituksena on hidastaa asuntojen hinnannousua. Se on myös nostanut liikepankkien varantovelvoitetta supistaakseen ylimääräisen kotimaisen likviditeetin määrää.

Koreassa BKT:n määrä kasvoi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 8,1 %, kun kasvu oli ollut edellisellä neljänneksellä 6,1 %. BKT:n kasvu johtui pääasiassa viennin vakaasta kehityksestä ja julkisesta kulutuksesta. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio nopeutui huhtikuussa 2,6 prosenttiin edellisen kuukauden 2,3 prosentista.

Intiassa taloudellisen toimeliaisuuden laantumisen johtui vuoden 2009 viimeistä neljännestä koskevien tarkistettujen lukujen mukaan väliaikaisista tekijöistä, kuten ennen kaikkea heikosta sadosta. Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä BKT kasvoi nopeaa 8,6 prosentin vuosivauhtia. Kasvua vauhditti maatalouden elpyminen ja palvelusektorin laajentuminen. Intian keskuspankin (RBI:n) ensisijainen inflaatiomittari, tukkuhintainflaatio, kiihtyi huhtikuussa 9,6 %. RBI on pyrkinyt hillitsemään viimeaikaista nopeaa inflaatiiovauhtia nostamalla ohjauskorkojaan maalisi- ja huhtikuun aikana kaikkiaan 0,50 prosenttiyksikköä. Korotusten jälkeen repokorko oli 5,25 % ja käänteisrepokorko 3,75 %.

Kehittyvän Aasian vahvan talouskehityksen odotetaan kaiken kaikkiaan jatkuvan vuoden 2010 ajan, koska elpymisen taustatekijöiden, eli elvyttävien finanssi- ja rahapoliittisten toimien ja ulkomaisen kysynnän sekä yksityisen kotimaisen kysynnän, vaikutus jatkuu vahvana. Kasvavat inflaatiopaineet ovat joissakin maissa merkittävä poliittinen haaste.

LATINALAINEN AMERIikka

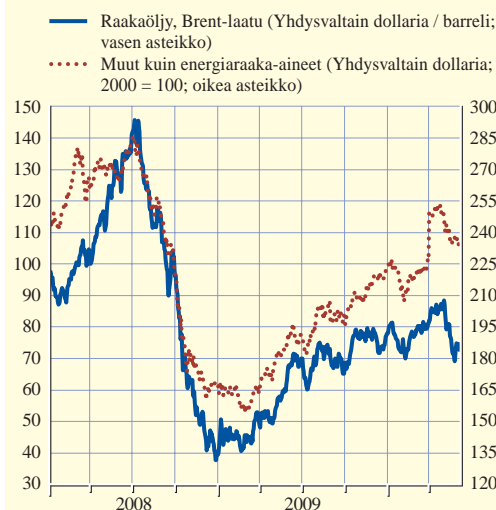
Latinalaisen Amerikan talouksien kasvuvauhti nopeutui edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Samalla inflaatiopaineet voimistuivat koko alueella. Meksikossa BKT:n määrä kasvoi vuositasolla 4,4 %. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä se oli supistunut 2,4 %. Vuotuinen hintainflaatio oli vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 4,8 % oltuaan edellisellä neljänneksellä 4,0 %. Argentiinassa talouskasvu nopeutui tasaisesti vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Teollisuustuotanto kasvoi keskimäärin 9,0 prosentin vuosivauhtia, kun se oli kasvanut edellisellä vuosineljänneksellä 5,3 %. Samalla inflaatiopaineet lisääntyivät merkittävästi. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 9,0 % oltuaan vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 7,1 %. Brasiliassa lyhyin aikavälein julkaistavat indikaattorit osoittavat, että taloudellinen toimeliaisuus vilkastui merkittävästi ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja teollisuustuotanto kasvoi keskimäärin lähes 18,1 %, kun se oli kasvanut vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 5,9 %. Inflaatio kiihtyi myös Brasiliassa ja saavutti vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 4,8 prosentin vauhdin.

Kaiken kaikkiaan tuotannon kasvun odotetaan vahvistuvan koko alueella vuonna 2010. Se johdetaan vilkkaana jatkuvasta kotimaisesta kysynnästä ja lisääntyneestä ulkomaisesta kysynnästä, joka kohdistuu erityisesti raaka-aineisiin.

1.2 RAAKA-AINEMARKKINAT

Öljyn hinta on noussut huomattavasti vuoden 2009 toisesta neljänneksestä alkaen ja on nykyisin noin 90 % korkeampi kuin ollessaan alimmillaan viime vuoden alkupuoliskolla. Viimeisen kolmen kuukauden aikana öljyn hinta on kuitenkin vaihdellut merkittävästi. Se nousi suuren kysynnän vuoksi voimakkaasti huhtikuussa, mutta laski selvästi toukokuussa ja kesäkuun alussa, kun rahoitusmarkkinoilla ilmeni jälleen jännitteitä (ks. kuvio 4). Kesäkuun 9. päivänä raakaöljyn (Brent) barrelihinta oli 72,0 Yhdysvaltain dollaria eli lähes 8 % alempi kuin vuoden 2010 alussa. Keskipitkällä aikavälillä

Kuvio 4. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Bloomberg ja HWWI.

markkinaosapuolet odottavat öljyn hinnan nousevan, ja joulukuun 2012 futuurihinta on noin 84,4 Yhdysvaltain dollaria barrelilta.

Öljymarkkinoiden perustekijöitä tarkasteltaessa nähdään, että öljyn maailmanlaajuinen kysyntä on edelleen elpymässä vuoden 2009 toisen neljänneksen pohjalukemista. Elpymistä pitää yllä kysynnän kasvu lähinnä muissa kuin OECD-maissa. Tuotannossa OPEC-maiden panos on pysynyt suurena, ja niiden tuotanto ylittää selvästi asetetut tavoitteet. Öljyvarastot kasvoivat vuoden 2009 jälkipuoliskolta alkaen suurimmaksi osaksi OECD-maiden suurten varastojen vuoksi.

Kansainvälinen energiajärjestö (IEA) on korjannut öljyn kysyntää koskevaa ennustettaan vuodeksi 2010 aiempaa suuremmaksi, koska öljyn kysyntä muissa kuin OECD-maissa on kasvanut odotettua nopeammin. Toisaalta IEA ennustaa, että OPEC-maiden ulkopuolinen öljyn tuotanto lisääntyy, koska Yhdysvaltojen ja Kanadan tuotanto-odotukset ovat kasvaneet. Tämä auttaa vaimentamaan kysynnästä johtuvia hintapaineita.

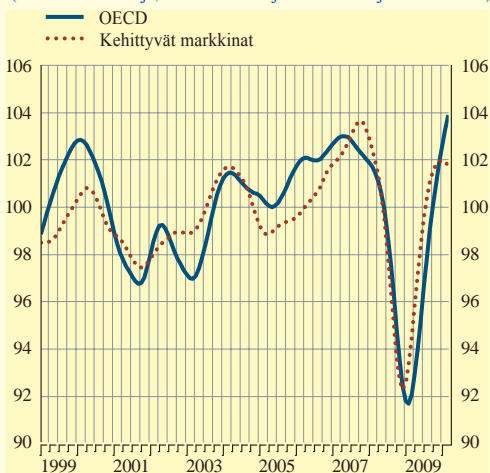
Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat ovat laskeneet viimeisinä kolmena kuukautena, kun ne olivat elpyneet suurimman osan vuotta 2009 ja 2010. Huhtikuun lyhyttä elpymisjaksoa lukuun ottamatta elintarvikkeiden hinnat ovat lähinnä runsaan tarjonnan vuoksi jatkaneet laskuaan. Vaikka metallien hinnat ovat muutamana viime kuukautena laskeneet, metallin kysyntään ja rahoitusmarkkinoiden jännitteisiin liittyvät vahvat perustekijät ovat aiheuttaneet niiden vaihtelua. Muiden raaka-aineiden kuin energian kokonaishintaindeksi (dollarimääräisin hinnoin laskettuna) oli kesäkuun alkupäivinä lähes 5 % korkeampi kuin vuoden alussa.

1.3 TALOUSKEHITYKSEN NÄKYMÄT EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Käytettävissä olevat tiedot ja tutkimuksiin perustuvat indikaattorit osoittavat, että lyhyellä aikavälillä maailmantalouden elpyminen todennäköisesti jatkuu. Elpymistä tukevat poliittiset kannustimet ja varastosykli, vaikka kasvuvauhdin voidaan odottaa jonkin verran laantuvan vuoden loppua kohti, kun väliaikaisten tekijöiden vaikutukset todennäköisesti hiipuvat. OECD-maiden ennakoivat yhdistelmäindikaattorit maaliskuulta 2010 osoittivat talouskasvun jatkuvan, mutta joitakin merkkejä talouden kasvuvauhdin maltillistumisesta yhden tai kahden vuosineljänneksen kuluessa oli havaittavissa sekä kehittyneissä että kehittyvissä talouksissa (ks. kuvio 5). Maaliskuun ennakoivat indikaattorit osoittivat merkkejä kasvuvauhdin mahdollisesta hidastumisesta erityisesti Kiinassa ja Brasiliassa. Lisänäyttöä globaalien talousnäkyvien parantumisesta esittää myös Ifo World Economic Climate Indicator -kyselyindikaattori, joka jatko nousuaan vuoden 2010 toisella neljänneksellä. Indikaattorin nousu johtui nykyistä taloustilannetta koskevien arvioiden muuttumisesta entistä

Kuvio 5. OECD:n ennakoiva yhdistelmäindikaattori

(kuukausihavaintoja, tiedoista on korjattu heilahtelujen vaikutukset)

Lähde: OECD.

Huom. Kehittyvien markkinoiden indikaattori on Brasilian, Venäjän ja Kiinan yhdistelmäindikaattorin painotettu keskiarvo.

myönteisemmiksi, vaikka seuraavia kuutta kuukautta koskevat odotukset muuttuivat jonkin verran varovaisemmiksi kuin edellisellä neljänneksellä. Samalla kun maailman talouskehitys muuttui positiiviseksi, osakeindeksit ja luottamusta kuvaavat indikaattorit jatkoivat vuoden 2010 ensimmäisinä kuukausina elpymistään kevään 2009 pohjalukemista. Osakkeiden hinnat taantuivat kuitenkin hie-
man toukokuussa, kun valtionvelkakriisi nosti käsitystä riskin suuruudesta rahoitusmarkkinoilla.

Taloukasvuun liittyvät riskit ovat poikkeuksellisen epävarmassa tilanteessa edelleen suurin piirtein tasapainossa. Arvioitua nopeamman kasvun riskit liittyvät siihen, että kauppa elpyy ennakoitua voimakkaammin. Arvioitua hitaamman kasvun riskit liittyvät huoleen uusista jännitteistä rahoitusmarkkinoiden joillakin osa-alueilla sekä niihin vaikutuksiin, joita näillä jännitteillä on luottamukseen. Kasvua saattavat myös hidastaa reaalitalouden ja rahoitusmarkkinoiden negatiivinen kierre, öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen nousu uudelleen, protektionismipaineet ja maailmanlaajusten tasapainottomuuksien hallitsematon korjaantuminen.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Tuoreimmat rahan määrää koskevat tiedot viittaavat siihen, että niin M3:n kuin luotonannon kasvu on pysynyt jatkuvasti heikkona, vaikka joitakin merkkejä vakaantumisesta aiemman hidastumisen jälkeen on nähtävissä. Tiedot tukevat yhä arviota, jonka mukaan rahan määrän trendikasvu on maltillista ja inflaatiopaineet ovat keskipitkällä aikavälillä vaimaita. Tuottokäyrän jyrkkyys hidastaa voimakkaasti M3:n kokonaiskasvua, joka saa rahan määrän trendikasvun edelleen näyttämään todellista hitaammalta, vaikka tämä vaikutus on vähenemässä. Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui yhä jonkin verran ja muuttui hieman positiiviseksi huhtikuussa, kun kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvu jatkoi vahvistumistaan, vaikka yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti hidastui edelleen ja pysyi negatiivisena. Lainojen sektorikohtainen kehitys pysyy tämänhetkisen taloussuhdanteen mukaisena. Viime kuukausien kehitys viittaa siihen, että euroalueen rahalaitosten taseissa vuonna 2009 havaittu supistuminen on pysähtynyt.

LAVEA RAHA-AGGREGAATTI M3

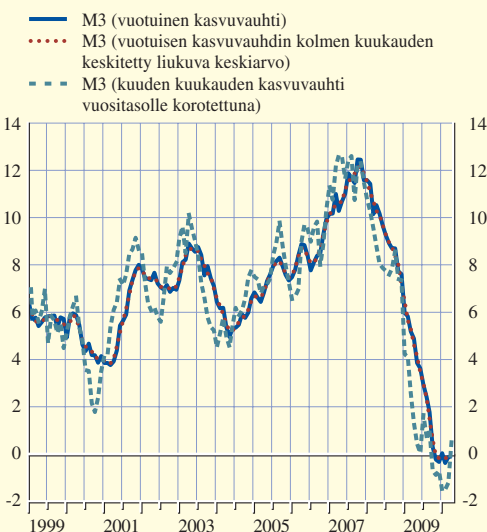
Lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuinen kasvuvauhti pysyi heikkona ja oli $-0,1$ % huhtikuussa 2010, kun se oli ollut $-0,2$ % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja $0,3$ % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 6). M3:n lyhyen aikavälin kasvuvauhti kiihtyi huhtikuussa, kun sitä mitataan vuositasolle korotettuna kolmen ja kuuden kuukauden kasvuvauhtina. Kiihtyminen johtui nopeasta kuukausitason kasvusta ($0,7$ %, kun se oli maaliskuussa ollut $0,1$ %). Koska kasvua nopeutti muiden rahoitusväylittäjien (vakuutuslaitoksia ja eläkerahastoja lukuun ottamatta) vahva – ja usein vaihteleva – osuus ja koska kasvu saattaa johtua huhtikuun lopun rahoitusmarkkinatilanteesta, tämä viimeisin kehitys on tulkittavissa indikaattoriksi rahan määrän kasvun orastavasta elpymisestä vain varauksin.

Rahan määrän kasvun heikkouteen vaikutti yhä voimakkaasti tuottokäyrän poikkeuksellinen jyrkkyys, joka edelleen kannustaa siirtämään varoja M3:sta vähemmän likvideihin ja riskipitoisempiin omaisuuseriin ja vaikuttaa M3:n kokonaiskasvuun siten, että se saa rahan määrän trendikasvun näyttämään todellista hitaammalta. Tämä vaikutus on kuitenkin viime kuukausina heikentynyt, sillä tuottokäyrän tämänhetkinen muoto on säilynyt vuoden 2009 alusta lähtien. Samaan aikaan erilaisten lyhytaikaisten talletusten korkoerojen vähäisyys edisti edelleen varojen siirtämistä M3:n sisällä ja myös sijoitusten siirtämistä ylös -talletuksiin ja siten M1:een.

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että pankkiluottojen kokonaismäärän suurimman erän eli yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti vahvistui $-0,4$ prosenttiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja $0,1$ prosenttiin huhtikuussa, kun se oli ollut $-0,6$ % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että kotitalouksille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui yhä maltillisesti sekä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä että huhtikuussa 2010, mikä edelleen vahvistaa käsitystä,

Kuvio 6. M3:n kasvu

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP

että lainojen kasvusykli on käännekohdassa. Samaan aikaan yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni edelleen ja pysyi negatiivisena. Pitkän aikavälin suhdannekehitys viittaa siihen, että yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuisen kasvuvauhdin pitäisi saavuttaa käännekohta vuoden 2010 puolivälissä. Mahdollinen viive yrityksille myönnettyjen lainojen käännekohdan saavuttamisessa saattaisi osittain johtua siitä, että lainoista on siirrytty markkinarahoitukseen, samoin kuin talouden epätasaisesta elpymisestä euroalueella, kun jotkin maat ja sektorit, jotka aiemmin edistivät huomattavasti euroalueen lainojen kasvua, ovat elpyneet hitaammin.

Rahalaitosten tärkeimmät varallisuuserät suurentuivat vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja myös huhtikuussa sekä rahalaitosten välisten lainojen että muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksilla myönnettyjen lainojen kasvun myötä. Tämä vahvistaa myös osaltaan näkemystä, että euroalueen rahalaitosten taseissa vuonna 2009 havaittu supistuminen on pysähtynyt.

M3:N PÄÄERÄT

M3:n pääerien kehitys oli vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2008 lopusta lähtien nähdyn suuntauksen mukainen. Tälle on ollut ominaista lähinnä se, että M1:n vahva vuotuinen kasvuvauhti on poikennut merkittäväällä tavalla vähemmän likvidien erien eli muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten (eli M2–M1) ja jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien (eli M3–M2; ks. kuvio 7) heikkenevästä kehityksestä. Tästä huolimatta on alustavia merkkejä siitä, että tämä ero on vähitellen häviämässä, kun sijoitukset M1:een ja sijoitusten siirrot M3:sta muihin kohteisiin paitsi M1:een hidastuivat vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä.

Vaikka M1:n vuotuinen kasvuvauhti pysyi nopeana vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, se heikkeni 11,3 prosenttiin edellisen neljänneksen 12,3 prosentista. Huhtikuussa 2010 vauhti hidastui vielä 10,7 prosenttiin (ks. taulukko 1), vaikka sijoitukset yön yli -talletuksiin olivat kuukausitasolla erityisen suuria.

Taulukko 1. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

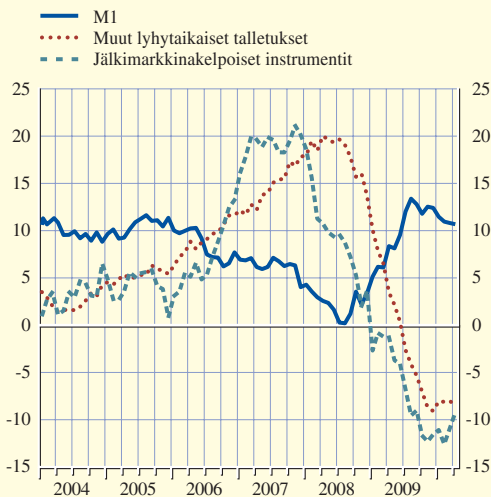
	Kanta prosentteina M3:sta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I	2010 Maalis	2010 Huhti
M1	49,5	8,1	12,2	12,3	11,3	10,8	10,7
Liikkeessä oleva raha	8,2	13,2	12,8	7,5	6,2	6,8	5,5
Yön yli -talletukset	41,3	7,1	12,1	13,3	12,4	11,7	11,8
M2–M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	38,5	3,0	-3,1	-7,7	-8,2	-8,0	-8,5
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	18,9	-0,8	-13,2	-22,1	-22,8	-22,0	-22,5
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	19,6	8,6	12,9	15,8	13,3	11,8	10,6
M2	88,0	5,6	4,5	2,2	1,7	1,6	1,4
M3–M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	12,0	-2,6	-7,7	-11,4	-11,6	-10,9	-9,2
M3	100,0	4,4	2,7	0,3	-0,2	-0,1	-0,1
Luotot euroalueelle		5,0	3,7	3,0	1,9	1,8	1,8
Luotot julkisyhteisöille		9,5	12,0	14,2	9,9	9,8	8,7
Lainat julkisyhteisöille		1,6	2,6	3,1	3,8	6,4	5,5
Luotot yksityiselle sektorille		4,1	2,1	0,8	0,3	0,1	0,3
Lainat yksityiselle sektorille		2,1	0,4	-0,6	-0,4	-0,2	0,1
Lainat yksityiselle sektorille lainojen myyntiä ja arvopaperistamista koskevilla tiedoilla korjattuna		3,5	1,6	0,3	-0,2	-0,1	0,1
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		4,2	4,7	6,7	5,4	4,9	5,1

Lähde: EKP

1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Kuvio 7. M3:n pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

häiriöitä joillain rahoitusmarkkinoiden segmenteillä, tällaisesta kuukausitason kehityksestä ei pitäisi tehdä liian pitkälle meneviä johtopäätöksiä.

Muut lyhytaikaiset talletukset kuin yön yli -talletukset supistuivat edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, sillä vuotuinen kasvuvauhti hidastui $-8,2$ prosenttiin edellisen neljänneksen $-7,7$ prosentista. Yksittäiset alerät kehittyivät yhä eri tavoin, sillä lyhytaikaiset (eli enintään kahden vuoden) määräaikaistalletukset vähenivät edelleen merkittävästi mutta lyhytaikaiset (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden) säästötalletukset osittain korvasivat supistumisen, vaikka niiden vuotuinen kasvuvauhti oli hitaampi kuin edellisellä neljänneksellä. Sijoitusten tuottoihin liittyvät tekijät ovat myös vaikuttaneet tähän poikkeavaan kehitykseen viime neljänneksen aikana, koska lyhytaikaisille määräaikaistalletuksille maksettava korko on kaiken kaikkiaan alentunut huomattavasti enemmän kuin säästötalletuksille maksettava korko. Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten supistuminen jatkui hieman nopeampana huhtikuussa 2010, kun vuotuinen kasvuvauhti heikkeni edelleen $-8,5$ prosenttiin.

Myös M3:een sisältyvät jälkimarkkinakelpoiset instrumentit vähenivät edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, sillä vuotuinen kasvuvauhti hidastui $-11,6$ prosenttiin edellisen neljänneksen $-11,4$ prosentista. Tämä johtui siitä, että rahaa hallussa pitävän sektorin hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia lunastettiin edelleen merkittävästi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Lyhyiden rahamarkkinakorkojen vakaantuminen erityisen mataliksi viittaa siihen, että myös näille rahasto-osuuksille maksettava tuotto, joka liittyy kiinteästi rahamarkkinakorkoihin, on alhainen. Tämä on kannustanut sijoittajia etsimään suurempia tuottoja vaihtoehtoisista instrumenteista, kuten pitempiaikaisista määräaikaistalletuksista ja muuntotyypisten sijoitusrahastojen osuuksista (yksityiskohtaisempi selvitys yrityssektorin rahoitusinvestointien kehityksestä on jaksossa 2.2.). Samaan aikaan takaisinostosopimusten ja enintään kahden vuoden velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti muuttui vähemmän negatiiviseksi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun sijoitukset olivat neljänneksen aikana maltillisen positiivisia. Nämä sijoitukset jatkuivat huhtikuussa, mikä johti siihen, että jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti oli aiempaa vähemmän negatiivinen ($-9,2$ %).

M1:n erien hallussapidon vaihtoehtoiskustannukset vakaantuivat vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä toisin kuin M3:een sisältyvien vähemmän likvidien talletusten. Vaikka näiden vaihtoehtoiskustannusten aikaisempi alentuminen tuki edelleen M1:n kasvua vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, tämä vaikutus näyttää olevan hälvenemässä. Tämä johtuu siitä, että likvidien instrumenttien tuotto prosenttien muutosten aiheuttamat sijoitusten siirrot M3:n sisällä ovat vähitellen päättymässä. Niin kauan kuin M1:n erien hallussapidon vaihtoehtoiskustannukset pysyvät pieninä, tämä likvidi erä pysyy samaan aikaan houkuttelevana kohteena M3:een kertyneille uusille varoille. Huhtikuussa havaittavissa olleet erityisen suuret kuukausitason sijoitukset yön yli -talletuksiin johtuivat suureksi osaksi siitä, että muiden rahoitusväylittäjien hallussa oli aikaisempaa enemmän näitä rahoitusinstrumentteja, joiden määrä yleensä vaihtelee. Kun otetaan lisäksi huomioon, että huhtikuun lopussa ilmeni jälleen

M3-talletukset sisältävät lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset ja ovat laajin rahaaggregaatti, josta on saatavissa luotettavaa sektori-kohtaista tietoa. M3-talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen hieman eli 1,1 prosenttiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli ollut 1,4 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Hidastuminen johtui lähinnä kotitalouksien M3-talletusten vuotuisen kasvuvauhdin merkittävästä heikkenemisestä 1,4 prosenttiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja edelleen 0,3 prosenttiin huhtikuussa (ks. kuvio 8). Kotitalouksien hallussa olevien M3-talletusten kehityksen suunta vastaa näihin talletuksiin vaikuttavista tärkeimpiä tekijöitä eli tulojen (jotka reagoivat yleiseen taloudelliseen toimeliaisuuteen yleensä viipeellä) kasvua samoin kuin korkotilannetta. Samaan aikaan kotitalouksien hallussa olevien M3-talletusten kasvun supistumisen voimakkuus viittaa siihen, että syynä voi osittain olla näiden talletusten vuoden 2008 lopussa nähdyn huomattavan lisääntymisen korjaantuminen.

Yritysten hallussa olevien M3-talletusten määrä lisääntyi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasona 4,9 % edellisen neljänneksen 3,2 prosentista, joten yritykset ovat kotitalouksien sijasta vaikuttaneet eniten M3-talletusten kokonaismäärän vuotuisen kasvuvauhtiin viime kuukausina. Yritysten hallussa olevien M3-talletusten elpyminen tyypillisesti edeltää kotitalouksien hallussa olevien talletusten ja rahalaitosten yrityksille myöntämien luottojen elpymistä, sillä yritykset pyrkivät kasvattamaan likviditeettipuskureita ja turvautumaan tulo-rahoitukseen talouden elpymisen varhaisissa vaiheissa. Vallitsevassa tilanteessa käteisvarojen ylimitoitus – jota arvopaperiemiisiot osittain aiheuttavat – saattaa kuitenkin osittain heijastaa pankkirahoituksen saatavuuteen liittyvää huolta.

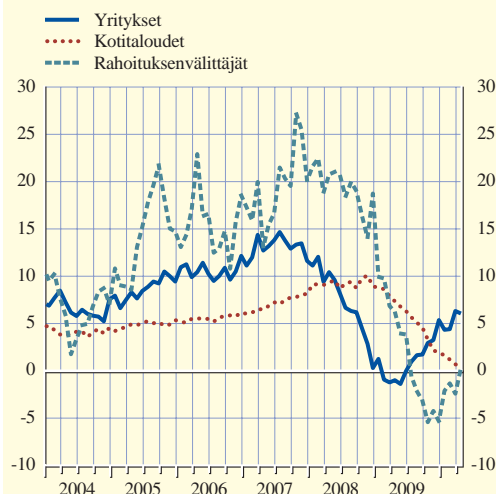
Muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten hallussa olevien M3-talletusten vuotuinen kasvuvauhti pysyi negatiivisena vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, joskin vähemmän negatiivisena kuin edellisellä neljänneksellä. Huhtikuussa se nopeutui kuitenkin 0,3 prosenttiin, kun muiden rahoituksenvälittäjien hallussa olevat yön yli -talletukset ja takaisinostosopimukset kasvoivat kuukausitasolla erityisen nopeasti. Tämä liittyy merkittävässä määrin lisääntyneeseen toimeliaisuuteen keskusvastapuolten välityksellä selvitettyissä vakuudellisissa pankkienvälisissä transaktioissa, sillä ne luokitellaan muiden rahoituksenvälittäjien sektoriin kuuluviksi. Tällaiset transaktiot heilahtelevat yleensä hyvin paljon, eikä tämän siten voida katsoa viittaavan kestävämpiin muutoksiin rahan määrän kehityksessä.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti heikkeni vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen (1,9 prosenttiin edellisen neljänneksen 3,0 prosentista), minkä jälkeen se huhtikuussa 2010 vakaantui 1,8 prosenttiin (ks. taulukko 1). Ensimmäisen neljänneksen hidastuminen johtui siitä, että rahalaitosten niin julkisyhteisöille kuin yksityissektorille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti hiipui edelleen. Huhtikuun kehityksessä ei kuitenkaan näy, että nämä kaksi alerää kehittyivät vastakkaisiin suuntiin.

Kuvio 8. Lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- tai kalenterivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. Rahalaitossektori eurojärjestelmää lukuun ottamatta.

Kun julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti on edelleen hiljentynyt, yksityiselle sektorille myönnetyt luotot ovat vakaantuneet.

Rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämien luottojen vuotuisen kasvuvauhdin jatkuva hiljeneminen (8,7 prosenttiin huhtikuussa 2010, kun se oli ollut 14,2 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä) johtui siitä, että julkisyhteisöjen arvopapereiden kertyminen rahalaitossektorille vähitellen hidastui. Vuodenvaihteessa oli nähtävissä, että rahalaitokset myivät julkisyhteisöjen velkapapereita, mutta tämä ilmiö on hävinnyt kolmen tarkastellun kuukauden aikana. Nähtäväksi jää, miten rahalaitosten hallussa oleville julkisyhteisöjen arvopapereille käy, kun joidenkin valtioiden velkapaperimarkkinoilla ilmenee häiriöitä ja kun niihin sitten pyritään vastaamaan poliittisilla toimilla.

Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen 0,3 prosenttiin (edellisen neljänneksen 0,8 prosentista) ja vakaantui tälle tasolle huhtikuussa. Rahalaitosten hallussa olevien yksityisen sektorin muiden arvopapereiden kuin osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti heikkeni edelleen viimeisen neljänneksen 15,6 prosentista 5,1 prosenttiin ensimmäisellä neljänneksellä ja 1,2 prosenttiin huhtikuussa. Hidastuminen voidaan selittää ainakin osittain ns. sisäisen arvopaperistamisen heikentymisellä vuoden 2009 ensimmäisen puoliskon erittäin mittavan toiminnan laannuttua. Sitä vastoin rahalaitosten hallussa olevien osakkeiden ja osuuksien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 0,8 prosenttiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä oltuaan -3,0 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, ennen kuin se nopeutui vielä 2,4 prosenttiin huhtikuussa.

Yksityiselle sektorille suunnatun luotonannon suurimman erän eli rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti vahvistui vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä -0,4 prosenttiin edellisen neljänneksen -0,6 prosentista ja nopeutui huhtikuussa vielä 0,1 prosenttiin (ks. taulukko 1). Tämä kehitys saattaisi viitata siihen, että yksityisen sektorin lainojen kehityksessä vuoden 2008 ensimmäiseltä puoliskolta lähtien havaittavissa ollut supistuminen olisi pysähtymässä. Ero todelliseen myyntiin perustuvan arvopaperistamisen vaikutuksella korjattuihin tietoihin on lähes hävinnyt, koska arvopaperistaminen on ollut 12 viime kuukauden aikana keskimäärin vähäistä. Taseen ulkopuolelle siirrettyjen lainojen kasvu on viime kuukausina itse asiassa ollut pääoman takaisinmaksujen seurauksena negatiivinen. Koska todelliseen myyntiin perustuva arvopaperistaminen ei ole elpynyt, korjattujen aikasarjojen mukaisen vuotuisen kasvuvauhdin tulisi odotetusti olla hieman hitaampaa kuin korjaamattomien aikasarjojen mukaisen kasvuvauhdin tulevien neljänneksen aikana.

Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä havaittavissa ollut yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuisen kasvuvauhdin hienoinen kiihtyminen viittaa siihen, että kotitalouksille suuntautuva luotonanto on edelleen vahvistunut samalla kun yrityksille myönnettyjen lainojen kasvun heikkeneminen on hidastunut. Nopeutumisen jatkuminen huhtikuussa selittyy suureksi osaksi sillä, että muille rahoituksenvälittäjille myönnetyt lainat ovat kehittyneet kuukausitasolla erittäin positiivisesti. Tämä liittyy pankkienvälisten transaktioiden selvittämiseen keskusvastapuolten välityksellä, ja – joskin vähemmän – kotitalouksille myönnettyjen lainojen kasvun jatkumiseen positiivisena.

Kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuisen kasvuvauhdin jatkuva nopeutuminen vahvistaa sen, että vuoden 2009 aikana saavutettiin käännekohta. Tämä ei kuitenkaan viittaa kotitalouksille suuntautuvan luotonannon pikaiseen elpymiseen, koska nopeutuminen on ollut maltillista. Kotitalouksille myönnettävät asuntolainat ovat edelleen vauhdittaneet kotitalouksille suuntautuvaa luotonantoa eniten, ja niiden kuukausitason kasvu on vakaantunut 10 miljardin ja 15 miljardin euron välille kuuden viime kuukauden aikana. Tämä määrä on verrattain vaatimaton, kun sitä verrataan noin 20 miljardin euron kuukausitason keskimääräiseen kasvuun helmikuusta 2003 syyskuuhun 2008.

Yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä -2,5 prosenttiin edellisen neljänneksen -1,4 prosentista. Sen jälkeen kun kasvuvauhdissa oli näkynyt joitain alustavia merkkejä vakaantumisesta vuoden 2010 alussa, se hidastui huhtikuussa -2,6 prosenttiin. Kehitykseen vaikuttaa edelleen alle viiden vuoden lainojen negatiivinen kehitys, vaikka yli viiden vuoden lainojen kasvuvauhti on pysynyt kuukausitasolla keskimäärin positiivisena.

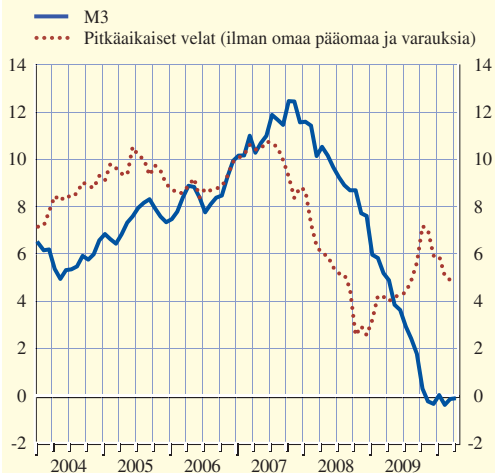
Erityisesti lyhyempiäaikaisen yrityksille myönnettyjen lainojen heikko kehitys saattaa osittain johtua kassavirtojen ja tulorahoituksen elpymisestä erityisesti vientisektoreilla. Tämä merkitsee, että yrityksillä on vähemmän tarvetta kattaa lyhytaikaisia rahoitustarpeita pankkilainoilla ja korvata takaisin maksettua lyhytaikaista velkaa uusilla lainoilla, mikä on havaittavissa myös siinä, että yritysten haltuun on kertynyt talletuksia. Lisäksi pankkirahoituksen korvaaminen markkinarahoituksella ja edelleen vaimea kotimainen kysyntä sekä erityisesti rakennus- ja asuntosektorien heikko kehitys ovat todennäköisesti myös osaltaan vaimentaneet yritysten lainanottoa (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot lainojen ja rahoituksen sektori-kohtaisesta kehityksestä jaksoista 2.6 ja 2.7).

Yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnettyjen lainojen kasvun kehitys vastaa edelleen kaiken kaikkiaan suhdannekierron pitkän aikavälin säännönmukaisuuksia. Kotitalouksille myönnettyjen lainojen reaalisen kasvun käännekohta on ajoittunut suurin piirtein samaan ajankohtaan kuin BKT:n määrän vuotuisen kasvun elpyminen. Kun otetaan tämä huomioon, yrityksille myönnettyjen lainojen kasvun käännekohdan voidaan odottaa ajoittuvan vuoden 2010 puoliväliin.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisien (ilman omaa pääomaa ja varauksia) velkojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 5,4 prosenttiin edellisen neljänneksen 6,7 prosentista ja huhtikuussa vielä 5,1 prosenttiin (ks. kuvio 9). Tämä kehitys selittyy pitempiäaikaisen talletusten (eli yli kahden vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan yli kolmen kuukauden talletusten) vuotuisen kasvuvauhdin heikkenemisellä. Tämä viittaa siihen, että tämänhetkisen kor-

Kuvio 9. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat

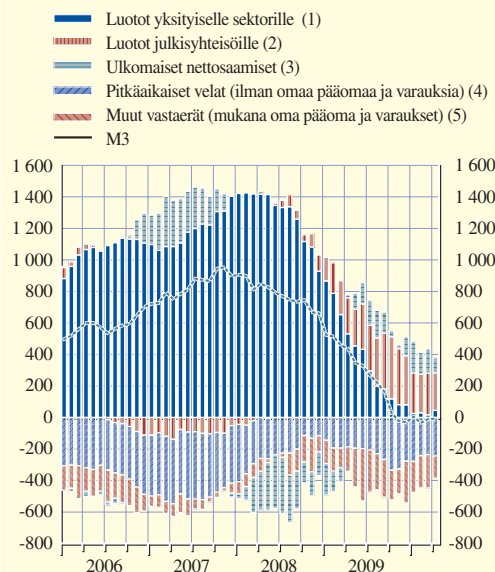
(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 10. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käännteismerkkinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

kotilanteen aiheuttama sijoitusten siirtäminen M3-talletuksista pitempiaikaisiin talletuksiin on jonkin verran vaimentunut. Samaan aikaan yli kahden vuoden velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa edelleen 3,7 prosenttiin vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen 3,2 prosentista ja vuoden 2009 viimeisen neljänneksen 2,9 prosentista. Viime kuukausina on ollut keskimäärin havaittavissa, että rahaa hallussa pitävät sektorit ovat jälleen hankkineet pankkien velkapapereita.

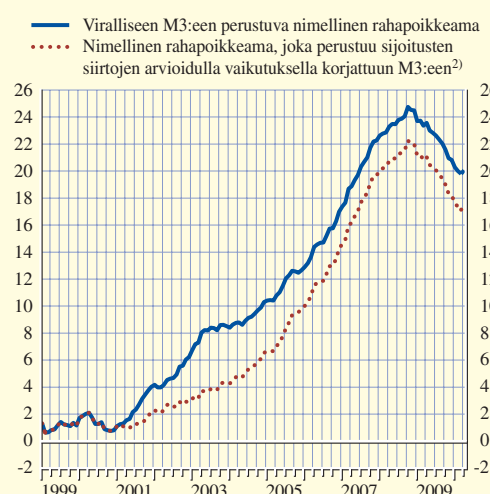
Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kasvu oli vuositasolla 156 miljardia euroa vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli ollut edellisellä neljänneksellä 123 miljardia euroa (ks. kuvio 10). Huhtikuussa saamiset supistuivat vuositasolla 95 miljardiin euroon, mikä johtui lähes yksinomaan vertailuajankohdan vaikutuksista. Vaikka ulkomaisten nettosaamisten vuositason kehitys oli positiivista, sekä ulkomaiset bruttosaamiset että ulkomaiset bruttovelat ovat vuositasolla edelleen supistuneet vuoden 2010 ensimmäisinä kuukausina. Bruttopositioiden pieneneminen on kuitenkin vuositasolla viime kuukausina edelleen merkittävästi hidastunut, ja ulkomaisten bruttosaamisten kehitys on ollut kuukausitasolla hieman positiivinen vuoden 2009 lopusta lähtien.

KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTILANTEESTA

Nimellisen ja reaalisen rahapoikkeaman kehityksen perusteella monetaarisen likviditeetin kertyminen euroalueelle väheni jälleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, vaikka se lisääntyi hieman huhtikuussa ja pysyi suurena (ks. kuviot 11 ja 12). Näitä likviditeetin indikaattoreita on tulkittava varauksin, sillä ne perustuvat arviointiin rahan hallussapidosta tasapainotilanteesta, mikä on aina ja erityi-

Kuvio 11. Nimellisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

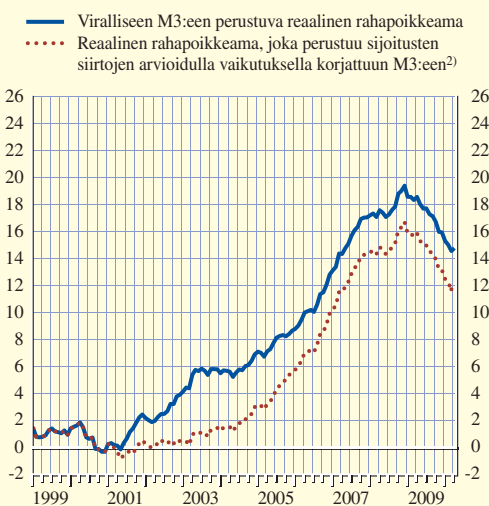
Lähde: EKP.

1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½% vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksosta pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyn menetelmään.

Kuvio 12. Reaalisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina reaalisen M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuun 1998 = 0)

Lähde: EKP.

1) Reaalinen rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä defloitetuna YKH:llä) poikkeamaa määräästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuun 1998) lähtien.

2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyn menetelmään.

sesti tällä hetkellä rahoituskriisin takia epävarmaa. Eri rahapoikkeamien välisiä eroja voidaan näet pitää merkinä siitä, että euroalueella vallitsee tällä hetkellä huomattava epävarmuus likviditeettitilanteesta. Näistä epävarmuustekijöistä huolimatta poikkeamat viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että monetaarista likviditeettiä on selvästi kertynyt muutamana viime vuonna, eikä vuoden 2008 lopusta lähtien nähty M3:n vaimean kasvun jakso ole todennäköisesti johtanut siihen, että aiemmin kertynyt likviditeetti olisi purkautunut. Jäljempänä kehikossa 1 käsitellään EKP:n neuvoston 10.5.2010 ilmoittaman arvopaperimarkkinointa koskevan ohjelman vaikutuksia rahan määrän kasvuun ja likviditeettiin euroalueella.

Sekä M3:n että luotonannon kasvun jatkuminen hitaana tukee kaiken kaikkiaan arviota, jonka mukaan rahan määrän trendikasvu on maltillista ja inflaatiopaineet ovat keskipitkällä aikavälillä vähäisiä. Samaan aikaan tuoreimmat tiedot viittaavat myös siihen, että aikaisempi rahan määrän kasvun voimakas hidastuminen on vakaantunut, vaikka onkin edelleen hidasta. Tuottokäyrän jyrkkyys vaihtelee M3:n kokonaiskasvua, joka saa edelleen rahan määrän trendikasvun näyttämään todellista hitaammalta, vaikka tämä vaikutus onkin heikkenemässä.

Kehikko 1.

VELKAPAPERIOHJELMA JA RAHAN MÄÄRÄN KASVU EUROALUEELLA

EKP:n neuvosto ilmoitti 10.5.2010 arvopaperimarkkinointa koskevan ohjelman (Securities Markets Programme, jatkossa ”velkapaperiohjelma”) perustamisesta. Ohjelmalla pyritään varmistamaan syvät ja likvidit markkinat myös häiriöistä kärsivillä lohkoilla. Lisäksi tarkoituksena on saada rahapolitiikan välittymismekanismi toimimaan jälleen asianmukaisesti.¹ Ohjelman mukaisten velkapaperihankintojen vaikutus neutraloidaan, joten ne eivät vaikuta keskuspankilikviditeetin määrään. On tärkeää huomata, että velkapaperiohjelmalla ei muuteta EKP:n neuvoston määrittämää rahapolitiikan linjaa. Tässä kehikossa tarkastellaan likviditeettiin liittyviä käsitteitä. Eritoten selvitetään, miten mittavia suorita tai välillisiä vaikutuksia velkapaperiohjelmalla saattaa olla laveilla raha-aggregaateilla mitattavaan likviditeetin määrään.

Likviditeettiin liittyviä käsitteitä

Yhtenä keskeisenä syynä velkapaperiohjelman perustamiseen oli, että tietyillä rahoitusmarkkinoiden lohkoilla alkoi olla mahdotonta käydä kauppaa, ilman että sillä olisi ollut suuri vaikutus hintoihin. Tähän viittaa käsite rahoitusmarkkinoiden *likvidiys*², ja juuri se velkapaperiohjelmalla on tarkoitus palauttaa. Ohjelmalla ei sitä vastoin pyritä muuttamaan pankkien hallussa olevan *keskuspankilikviditeetin* määrää, joka kertoo pankkien kyvystä täyttää velvoitteensa keskuspankissa pidettävien talletusten avulla. Velkapaperiohjelmalla ei myöskään pitäisi vaikuttaa *likviditeetin määrään* euroalueella. Käsite liittyy rahaa hallussaan pitävän sektorin kykyyn suorittaa maksuja. Likviditeetin määrää mitataan yleensä laveilla raha-aggregaateilla (euroalueella M3).

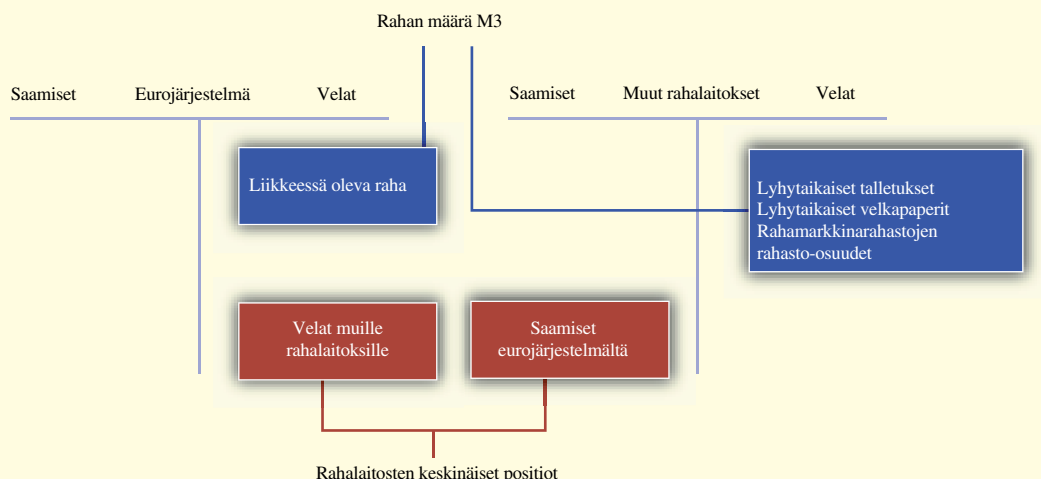
Ei suorita vaikutuksia keskuspankilikviditeettiin eikä M3:een

Velkapaperiohjelmassa eurojärjestelmä ostaa vastapuoliltaan velkapapereita ja maksaa ne kasvatamalla rahalaitosten sekkitalletuksia eurojärjestelmän keskuspankeissa. Keskeinen osa ohjel-

1 Ks. toukokuun 2010 Kuukausikatsauksen kehikko ”EKP:n neuvoston päättämät ylimääräiset toimet”.

2 Tavanomaisen määrittelyn mukaan rahoitusmarkkinat ovat likvidit, kun sijoitussalkkuja ja riskiprofiileja voidaan mukauttaa, ilman että taloustoimet aiheuttavat suuria muutoksia niiden kohteena olevien omaisuuserien hintoihin (ks. A. Crockett, ”Market liquidity and financial stability”, Ranskan keskuspankin julkaisussa *Financial Stability Review – Special issue on liquidity*, nro 11, helmikuu 2008).

Rahalaitosten monetaariset velat sekä rahalaitosten keskinäiset positiot

Lähde: EKP.

Huom. Kaaviossa on esitetty ainoastaan tämän kehikon kannalta merkitykselliset tase-erät.

maa on, että erittäin likvidit talletukset muunnetaan sitten hienosäätöoperaatioilla määräaikaistalletuksiksi. Tämän neutraloinnin tarkoituksena on pitää pankkien hallussa olevan keskuspankki-likviditeetin kokonaismäärä muuttumattomana.

Velkapaperiohjelma ei vaikuta mekaanisesti euroalueen raha-agregaatteihin (kuvion siniset palkit), sillä ne kootaan rahalaitossektorin konsolidoidun taseen perusteella eikä niissä siis ole mukana eurojärjestelmän keskuspankkien ja muiden rahalaitosten välisiä transaktioita (kuvion punaiset palkit). Eurojärjestelmän keskuspankkien taloustoimet luottolaitosten kanssa eivät siis voi tilinpidollisesti vaikuttaa M3:een, olipa niiden volyyymi mikä tahansa.

Voivatko muutokset sijoitussalkkujen kokoonpanossa vaikuttaa välillisesti rahan määrään?

Rahoitusmarkkinoiden on toimittava moitteettomasti, jotta EKP:n neuvoston määrittämä rahapolitiikan linja välittyisi asianmukaisesti talouteen. Häiriöistä kärsivillä markkinoilla ylettömän suuret likviditeettipreemiot lisäävät pankkien rahoituskustannuksia (mm. koska valtion joukkolainojen tuotot toimivat mittapuuna pankkien velkapapereiden koroille) ja kasvattavat viime kädessä yritysten ja kotitalouksien lainakustannuksia suhteettomasti. Velkapaperiohjelmalla pyritään normalisoimaan markkinatilannetta. Siten sillä autetaan saattamaan rahoitusvarallisuuden riskit ja tuotot häiriöistä kärsivillä markkinoilla lähemmäksi tasoa, joka vallitsee rahapolitiikan linjan välittyessä normaalisti. Ohjelman seurauksena rahoitusmarkkinaosapuolten sijoitussalkkujen koostumus muuttuu toisenlaiseksi kuin häiriöiden päästessä leviämään markkinoilla. Tuotto-tilanne saadaan vastaamaan paremmin tilannetta, joka on tyypillinen rahoitusmarkkinoiden toimiessa moitteettomasti. Näin kyetään rajaamaan markkinoiden häiriötilan vaikutuksia talouteen ja sen myötä raha-agregaatteihin.³

³ Vaikka velkapapereiden ostot selvitetään yksinomaan euroalueen luottolaitosten kautta, velkapaperit ovat alun perin saattaneet olla myös muiden kuin rahalaitosten hallussa, joko euroalueella tai sen ulkopuolella. Ostojen kohdistuminen arvopapereihin, jotka alun perin ovat olleet euroalueen rahaa hallussa pitävän sektorin hallussa, saattaisi kasvattaa hallussa pidetyn rahan määrää, mikäli myyjät alkaisivat suosia likvidimpiä rahavaroja sijoituskäyttötymisessään. Markkinaolosuhteiden palautuessa normaaleiksi tällainen muutos olisi kuitenkin epätodennäköinen. Alun perin euroalueen ulkopuolisten toimijoiden hallussa olleiden arvopapereiden ostaminen ei vaikuta raha-agregaatteihin, sillä se pienentää samalla ulkomaisia nettosaamisia.

Inflaatiokehityksen kannalta olennaista on likviditeetin määrä

Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä inflaatiokehitys noudattelee laveiden raha-aggregaattien kehitystä maasta ja rahapolitiikan järjestelmästä riippumatta. Tämä yhteys on siis ilmeisesti sisäänrakennettuna talouden syvissä rakenteissa. Euroalueella yhteyden olemassaolo on todistettu empiirisesti, joten rahan määrälle on annettu keskeinen asema EKP:n rahapolitiikan strategiassa. Lisäksi empiirinen näyttö viittaa siihen, että raha-aggregaattien lyhyen aikavälin vaihtelut eivät ole olennaisia inflaation kannalta. Velkapaperiohjelmalla ei pitäisi olla vaikutusta lavean rahan keskipitkän ja pitkän aikavälin kehitykseen, mikäli rahoitusmarkkinat saadaan ohjelman avulla toimimaan jälleen normaalisti, tuottotilanne palautetaan sen myötä asianmukaiseksi ja ostojen vaikutus neutraloidaan. Ohjelmasta ei siis pitäisi aiheutua hintavakauteen kohdistuvia riskejä – ei ainakaan sellaisia, jotka johtuvat likviditeetin määrän kehityksestä.

Päätelmät

Kaiken kaikkiaan velkapaperiohjelma eroaa selvästi sellaisista omaisuuserien osto-ohjelmista, joiden tarkoituksena on piristää talouskehitystä lisäämällä rahan tarjontaa taloudessa. Velkapaperiohjelma on laadittu siten, että se ei vaikuta lainkaan rahan tarjontaan.

EKP:n rahapolitiikan strategialla varmistetaan, että rahan määrän ja luotonannon kehitystä euroalueella seurataan ja että kehitys otetaan huomioon rahapolitiikassa. Näin taataan, että rahan määrän kehitys ei pääse vaikuttamaan hintavakautta uhkaaviin riskeihin odottamattomalla tavalla.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti heikkeni merkittävästi vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä ensisijaisesti sen vuoksi, että julkisyhteisöjen sektorin rahoitusinvestoinnit pienenevät huomattavasti. Sijoitukset sijoitusrahastojen osuuksiin kasvoivat vuositasolla edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun tuottokäyrä oli tuolloin jyrkkä ja sijoittajien luottamus koheni. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, kun rahaa hallussa pitävien sektoreiden sijoitukset vakuutus tekniseen vastuuvelkaan sisältyviin instrumentteihin kasvoivat.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti heikkeni merkittävästi eli 2,6 prosenttiin vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, jolta tuoreimmat käytettävissä olevat tiedot euroalueen tilinpidosta ovat. Edellisellä neljänneksellä vauhti oli ollut 3,6 %. Tämä oli hitain kasvuvauhti talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen (ks. taulukko 2). Hidastuminen johtui lähinnä siitä, että käteiseen ja talletuksiin sekä noteeraamattomiin osakkeisiin ja osuuksiin tehtyjen sijoitusten osuudet ovat pienentyneet ja – joskin vähemmän – velkapapereiden osuus on muuttunut negatiiviseksi. Sitä vastoin vakuutus teknisen vastuuvelan ja rahasto-osuuksiin tehtävien sijoitusten osuudet suurenevät edelleen, vaikka rahasto-osuussijoitusten vaikutus on edelleen hieman negatiivinen (vuotuisten kasvuvauhtien perusteella).

Taulukko 2. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina rahoitus- varoista ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2007 III	2007 IV	2008 I	2008 II	2008 III	2008 IV	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV
Rahoitusinvestoinnit	100	5,2	5,2	4,8	4,1	3,9	4,1	3,8	3,8	3,6	2,6
Käteinen ja talletukset	24	6,9	6,3	6,4	5,4	5,5	6,9	7,2	6,8	5,7	3,4
Velkapaperit lukuun ottamatta johdannaisia	6	6,0	5,9	3,7	1,6	2,5	4,5	4,4	3,6	2,6	-1,6
josta: lyhytaikaiset	0	35,5	32,7	17,2	8,1	-10,5	4,3	-16,0	-19,1	-12,9	-24,5
josta: pitkäaikaiset	5	2,9	3,3	2,0	0,8	4,4	4,5	7,2	6,3	4,4	1,1
Osakkeet ja osuudet lukuun ottamatta											
rahasto-osuuksia	29	3,2	3,9	3,8	3,4	3,1	3,8	4,4	4,7	4,4	2,9
josta: noteeratut osakkeet	6	1,7	3,3	3,5	4,2	4,3	3,1	4,3	4,5	6,2	7,1
josta: noteeraamattomat osakkeet											
ja osuudet	23	3,8	4,1	3,8	3,1	2,7	4,0	4,4	4,8	3,9	1,8
Rahasto-osuudet	5	-1,0	-3,1	-4,8	-5,7	-5,8	-6,4	-5,4	-4,9	-2,9	-0,1
Vakuutustekninen vastuuvelka	15	5,2	4,7	4,2	3,7	3,4	2,7	2,7	3,3	3,9	5,1
Muut ²⁾	21	8,9	9,5	8,8	8,2	7,1	5,6	2,4	2,1	1,8	1,7
M3 ³⁾		11,5	11,6	10,1	9,7	8,7	7,6	5,2	3,6	1,8	-0,3

Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

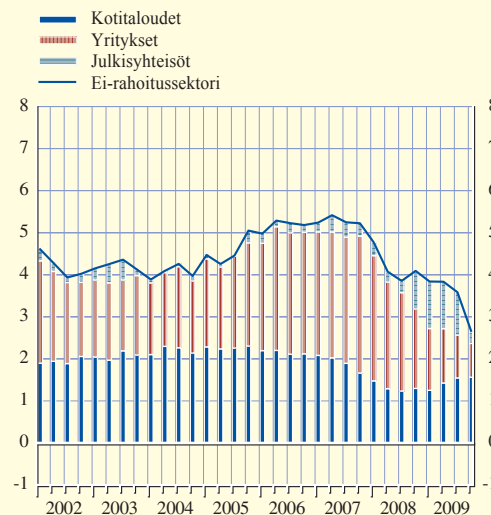
2) Muut rahoitusvarat käsittävät lainat ja muut saamiset, joihin puolestaan sisältyvät yritysten myöntämät kauppaluotot.

3) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahallatossektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituslaitosten kuin rahallaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahallaitoksilta ja valtionhallinnolta.

Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuisen kasvuvauhdin merkittävä hidastuminen selittyy ensisijaisesti julkisyhteisöjen sektorin osuuden huomattavalla pienentymisellä (ks. kuvio 13). Tämän sektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti heikkeni jyrkästi vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä oltuaan ennätysellisen nopea edellisten neljän neljänneksen aikana (lähelle aikaisempaa keskimääräistä tasoa). Hidastuminen johtui lainanannon sekä osakkeiden ja velkapapereiden hankintojen merkittävistä supistumisista – jotka liittyivät lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksiin – ja hallussa olevien talletusten nostoista. Vertailuajankohtaan liittyvät vaikutukset johtuvat valtioiden pankkisektorilla vuoden 2008 lopussa ja vuoden 2009 alussa toteuttamista tukitoimista, jotka jäävät nyt pois vuositasen tiedoista, joita käytetään julkisyhteisöjen rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuisen kasvuvauhdin laskemiseen. Myös yrityssektorin osuus supistui edelleen hieman, mihin vaikutti lähinnä hallussa olevien osakkeiden ja osuuksien supistuminen. Kotitaloussektorin osuus pysyi suurin piirtein ennallaan. Yksityiskohtaisemmat tiedot yksityisen sektorin rahoitusinvestointien kehityksestä ilmenevät jaksoista 2.6 ja 2.7.

Kuvio 13. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus kasvuun prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Euroalueen uudet yhdenmukaistetut sijoitusrahastoja koskevat tilastot osoittavat, että sijoitukset sijoitusrahastojen osuuksiin (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) suurenevät vuoden 2009 toisen neljänneksen ja vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen välisenä aikana 516 miljardiin euroon. Vuotuinen kasvuvauhti oli siten 11,9 %.¹ Sijoitusrahastojen osuuksiin tehtyjen sijoitusten kasvua tarkasteltaessa pitäisi ottaa huomioon, että tuottokäyrä on jyrkkä ja että rahoitusmarkkina-tilanne on kohentunut vuoden 2009 toisen neljänneksen ja vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen välisenä aikana. Nämä kaksi tekijää edistivät siirtoja rahavaroista riskipitoisempiin pidempiaikaisiin varoihin.

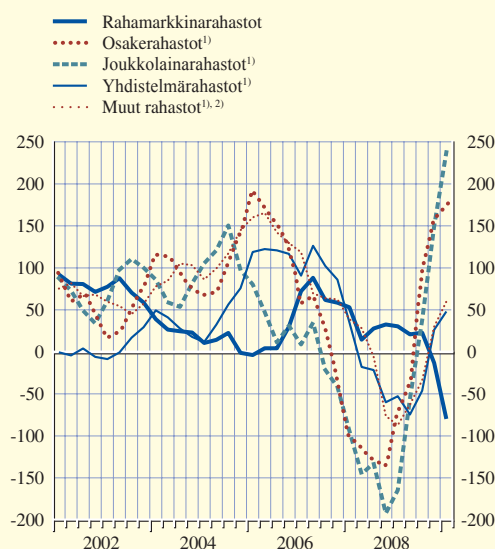
Sijoitusrahastojen osakkeiden ja osuuksien nettoemissioiden erittely sijoitusstrategian mukaan osoittaa, että sijoitusrahastojen osakkeiden ja osuuksien kasvusta vastasivat edelleen suurimmaksi osaksi merkittävät ja kasvavat vuosittaiset sijoitukset sekä joukkolain- että osakerahastoihin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 14). Samaan aikaan sijoitukset yhdistelmärahastoihin ja muihin rahastoihin kasvoivat vuositasolla vähemmän, vaikka myös ne kasvoivat hieinan. Toisin kuin muut rahastotyytit – ja tuottoikäyrän muodon mukaisesti – rahanmarkkinarahastot supistuivat neljännesvuositasolla jälleen merkittävästi ensimmäisellä neljänneksellä, minkä vuoksi vuotuinen kasvuvauhti oli negatiivinen eli -10,2 %.

Neljännesvuositasolla sijoitusrahastojen (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) osuuksiin tehtyjen sijoitusten kokonaismäärä oli 130 miljardia euroa vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä (kausivaihtelusta puhdistamattomien tietojen perusteella) oltuaan 107 miljardia euroa edellisellä neljänneksellä. Kasvu johtui lähinnä siitä, että sijoitukset joukkolainarahastoihin olivat huomattavasti suurempia, kun puolestaan sijoitukset osake- ja yhdistelmärahastoihin olivat pienempiä kuin edellisellä neljänneksellä. Nämä

¹ Sijoituksiin sisältyy myös kahden hollantilaisen eläkerahaston tekemiä huomattavia sijoitusrahasto-osuuksien ostoja, joiden kokonaisarvo oli noin 97 miljardia euroa heinäkuussa 2009 ja noin 70 miljardia euroa kesäkuussa 2009.

Kuvio 14. Vuotuiset nettosijoitukset rahanmarkkina- ja sijoitusrahastoihin

(mrd. euroa)

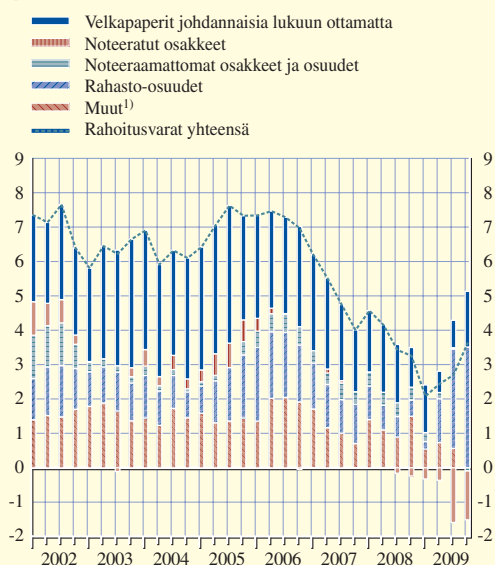
Lähteet: EKP ja EFAMA.

1) Ennen vuoden 2009 ensimmäistä neljännestä arviot neljännesvuotuisista virtatiedoista on johdettu yhdenmukaistamattomista EKP:n sijoitusrahastotilastoista, EFAMAN tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvista EKP:n laskelmista ja EKP:n arvioista.

2) Kiinteistörahasot, riskirahasot ja muualla luokittelemattomat rahastot.

Kuvio 15. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus kasvuun prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

1) Lainat, talletukset, vakuutus tekninen vastuuvetka ja muut saamiset.

130 miljardin euron suuruiset sijoitukset vastasivat 40:tä prosenttia liikkeeseen laskettujen sijoitusrahastojen osuuksien kannan lisäyksestä, ja muu osa lisäyksestä aiheutui huomattavista positiivisista arvostusvaikutuksista. Nämä arvostusvaikutukset olivat erityisen suuria osakerahastoissa, mutta niillä oli huomattava merkitys myös joukkolainarahastojen ja yhdistelmärahastojen kannalta.

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 3,6 prosenttiin edellisen neljänneksen 2,7 prosentista (ks. kuvio 15). Nopeutuminen johtui lähinnä siitä, että velkapapereihin ja sijoitusrahastojen osuuksiin tehtyjen sijoitusten osuudet suurensivat enemmän kuin hallussa olevien talletusten osuus pieneni. Samaan aikaan noteerattuihin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten negatiivinen vaikutus pieneni hieman, mutta pysyi edelleen hyvin negatiivisena. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien kokonaismäärän vahvistumisen jatkuminen johtui siitä, että rahaa hallussa pitävän sektorin sijoitukset vakuutustekniseen vastuovelkaan sisältyviin eriin lisääntyivät, mikä näkyy vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen taseen vastattavaa-puolella.

Tässä yhteydessä on muistettava, että sijoitukset vakuutustekniseen vastuovelkaan ylittivät vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä vuosineljänneksellä merkittävästi vuoden 1999 jälkeen tehtyjen sijoitusten keskiarvon. Tämä on todennäköisesti johtunut vallitsevasta korkotilanteesta, joka edelleen kannusti siirtämään varoja lyhyemmistä pidempiin maturiteetteihin tuoton hakemiseksi.

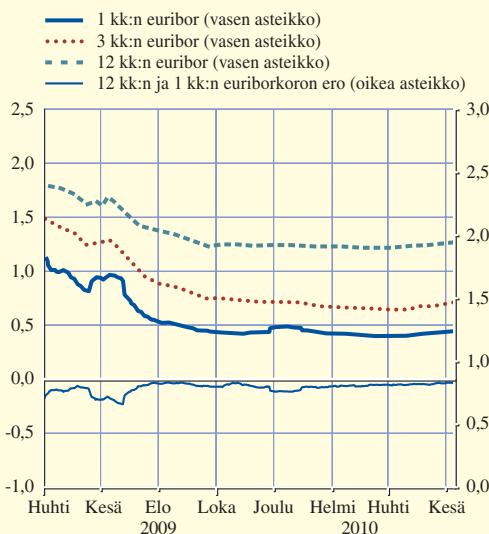
2.3 RAHAMARKKINAKOROT

Rahamarkkinakorot nousivat hieman maaliskesäkuussa 2010 ja heilahtelivat huomattavasti erityisesti vakuudellisten markkinakorkojen segmentissä. Vakuudettomien ja vakuudellisten korkojen välinen ero heilahteli myös ja pysyi suurena verrattuna rahoitusmarkkinoiden häiriöiden alkamista elokuussa 2007 edeltäneeseen tasoon. Heilahtelu johtui osittain jännitteistä, jotka liittyivät siihen, että rahoitusmarkkinaosapuolet olivat huolestuneita valtioiden riskeistä joissain euroalueen maissa siitä huolimatta, että likviditeettiä on edelleen runsaasti. EKP:n neuvosto vastasi näihin orastaviin häiriöihin ilmoittamalla 10.5.2010 useista toimita, muun muassa arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman käyttöönotosta.

Vakuudettomat rahamarkkinakorot ovat nousseet hieman kaikissa maturiteeteissa kolmen viime kuukauden aikana. Kesäkuun 9. päivänä 2010 yhden kuukauden euriborkorko oli 0,44 %, kolmen kuukauden 0,72 %, kuuden kuukauden 1,00 % ja 12 kuukauden 1,27 %. Yhden kuukauden korko on siis noussut 0,02 prosenttiyksikköä, kolmen kuukauden 0,06 prosenttiyksikköä, kuuden kuukauden 0,04 prosenttiyksikköä ja 12 kuukauden korko 0,05 prosenttiyksikköä maaliskuun 3. päivästä 2010. Kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero – joka on rahamarkkinoiden tuottokäyrän jyrkkyyden indikaattori – suureni kyseisenä ajanjaksona kaiken kaikkiaan 0,03 prosenttiyksikköä ja oli 0,83 prosenttiyksikköä kesäkuun 9. päivänä (ks. kuvio 16).

Kuvio 16. Rahamarkkinakorot

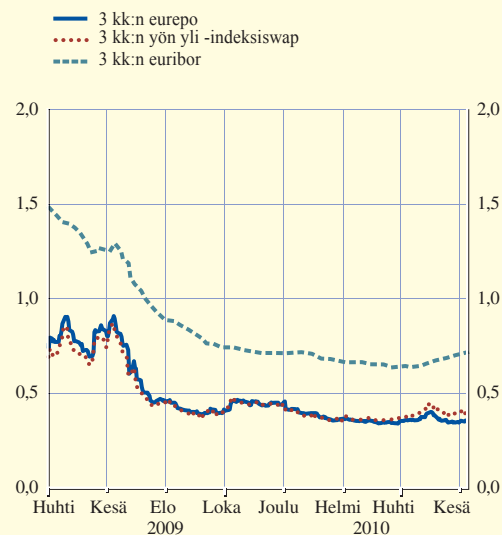
(vuotuinen korko, korkoero prosenttiyksikköinä, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Reuters.

Kuvio 17. Kolmen kuukauden eurepo, euribor ja yön yli -indeksiswap

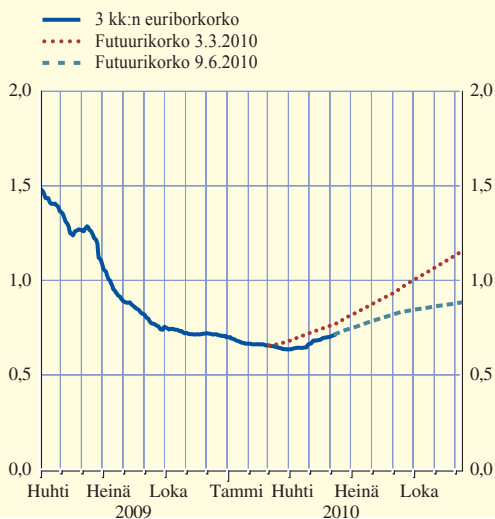
(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP, Bloomberg ja Reuters.

Kuvio 18. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

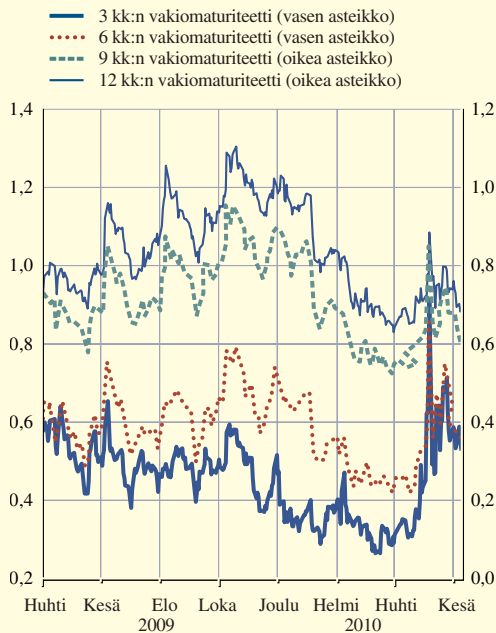
Kolmen viime kuukauden aikana vaihtelua on ollut havaittavissa vakuudellisissa rahamarkkinakoroissa kuten eurepokoroissa ja eoniaswapindeksistä johdetuissa koroissa. Ne laskivat yleisesti maaliskuussa 2010 ja nousivat merkittävästi huhtikuussa ja toukokuun ensimmäisellä viikolla ennen kuin laskivat jälleen verrattain alhaisiksi kesäkuun alkuun mennessä. Kolmen kuukauden maturiteeteissa eoniaswapkorko oli kesäkuun 9. päivänä 0,40 prosenttiyksikköä eli noin 0,03 prosenttiyksikköä korkeampi kuin maaliskuun 3. päivänä. Näin ollen tämän vakuudellisen rahamarkkinakoron ja vastaavan vakuudettoman euriborkoron välinen ero supistui maaliskuun 3. päivästä 2010, jolloin se oli 0,29 prosenttiyksikköä, huhtikuun 27. päivän aallonpohjaan eli 0,21 prosenttiyksikköön ennen kuin suureni 0,31 prosenttiyksikköön kesäkuun 9. päivänä. Nämä erot pysyvät kaiken kaikkiaan suhteellisen suurina verrattuna tasoon, joka vallitsi ennen rahoitusmarkkinoiden häiriöiden alkamista elokuussa 2007 (ks. kuvio 17). Tarkastelujakson loppuvaiheen kehitys heijastaa osittain viimeaikaisia häiriöitä, jotka liittyvät siihen, että rahoitusmarkkinaosapuolet ovat huolestuneita valtioiden riskeitä joissain euroalueen maissa siitä huolimatta, että likviditeettiä on edelleen runsaasti.

Syyskuussa 2010 erääntyvien kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten hintojen pohjalta johdettu korko oli kesäkuun 9. päivänä 0,83 %, joulukuussa erääntyvien 0,89 % ja maaliskuussa 2011 erääntyvien 0,94 %. Syyskuussa erääntyvien kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten pohjalta johdettu korko oli siis laskenut 0,13 prosenttiyksikköä, joulukuussa erääntyvien sopimusten korko 0,27 prosenttiyksikköä ja maaliskuussa erääntyvien sopimusten 0,41 prosenttiyksikköä maaliskuun 3. päivän tasolta (ks. kuvio 18). Kolmen kuukauden euriborfutuurisopimuksiin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti kolmen, kuuden, yhdeksän ja 12 kuukauden vakiomaturiteeteissa on lisääntynyt kolmen viime kuukauden aikana, erityisesti lyhyemmissä maturiteeteissa, joten lokakuussa 2009 alkanut väheneminen on taittunut (ks. kuvio 19).

Kun tarkastellaan yön yli -maturiteettia, eoniakorko on pysynyt kolmen viime kuukauden ajan keskimäärin noin 0,05–0,09 prosenttiyksikköä talletuskorkoa korkeampana, ja harvat piikit liittyivät likviditeettiä vähentäviin operaatioihin pitoajanjakson viimeisinä päivinä. Eoniakorko oli 0,332 % kesäkuun 9. päivänä

Kuvio 19. Kolmen kuukauden euribor-futuureiden optioihin perustuva implisiittinen volatilitteetti vakiomaturiteeteissa

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

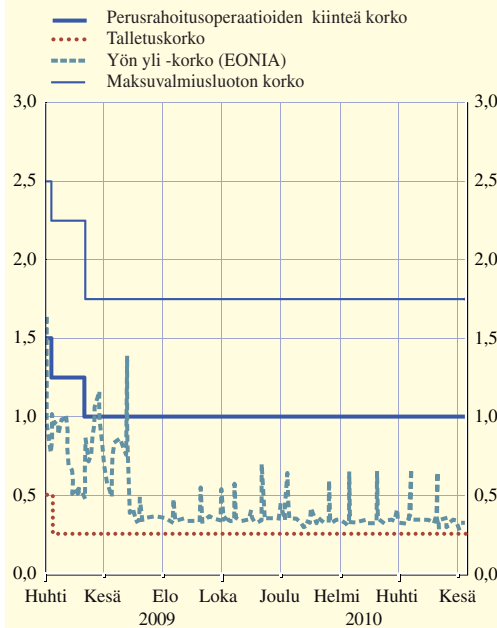

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tämä indikaattori lasketaan kahdessa vaiheessa. Kolmen kuukauden euriborfutuureiden optioista johdetut implisiittiset volatilitteetit muunnetaan ensin siten, että ne ilmaistaan logaritmisina hintoina eikä tuottoina. Tämän jälkeen näin saadut implisiittiset volatilitteetit, joilla on vakiomaturiteettipäivämäärä, muunnetaan vakiojuoksuajaksiksi tiedoiksi.

Kuvio 20. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Reuters.

(ks. kuvio 20). Tämä kehitys osoittaa, että euroalueella on runsaasti ylimääräistä likviditeettiä erityisesti eurojärjestelmän vuonna 2009 toteuttamien yhden vuoden pitempiaikaisen rahoitusoperaatioiden myötä. Euroalueen likviditeetin runsautta vähentää osittain talletusmahdollisuuden runsas päivittäinen käyttö.

EKP on edelleen tukenut rahamarkkinoita useilla likviditeettiä lisäävillä operaatioilla, jotka ovat olleet yhden viikon, yhden pitoajanjakson, kolmen kuukauden ja kuukauden pituisia operaatioita. Eurojärjestelmän likviditeettiä lisäävät operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti – lukuun ottamatta 28.4. toteutettua kolmen kuukauden operaatiota (joka toteutettiin vaihtuvakorkoisena huutokauppana ja jossa jaettiin 75,6 miljardia euroa) ja 12.5. toteutettua kuuden kuukauden operaatiota (jossa kiinteänä korkona käytettiin perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä minimitarjouskorkoa operaation ajalta ja jossa jaettiin 35,7 miljardia euroa). EKP toteutti kesäkuun 8. päivänä 2010 yhden viikon likviditeettiä vähentävän operaation vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa maksimitarjouskorko oli 1,00 % ja maksut suoritettiin kesäkuun 9. päivänä. EKP jakoi tässä operaatiossa 40,5 miljardia euroa, joka vastaa arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman mukaisten ostojen kooka, kun otetaan huomioon transaktiot, joissa maksut suoritettiin viimeistään kesäkuun 4. päivänä. Lisäksi eurojärjestelmä jatkoi katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelmaansa. Ostojen kokonaisarvo saavutti 56,3 miljardia euroa kesäkuun 9. päivänä, kun joukkolainoja on määrä ostaa 60 miljardin euron arvosta kesäkuun 2010 loppuun mennessä. Lisäksi EKP päätti yhteistyössä muiden keskuspankkien kanssa aloittaa uudelleen Yhdysvaltain dollarin määräistä likviditeettiä lisäävät operaatiot toukokuun 11. päivästä 2010 lukien.

Kehikko 2.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOT 10.2.–11.5.2010

Tässä kehitössä tarkastellaan EKP:n likviditeetinhallintaa kolmena eli 9.3., 13.4. ja 11.5.2010 päättyneenä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksona.

Tämän ajanjakson aikana EKP jatkoi osaa niistä epätavanomaisista toimista, jotka se oli ottanut käyttöön rahoitusmarkkinakriisin syvennyttyä lokakuussa 2008. Kolmannen pitoajanjakson loppuun mennessä EKP oli ottanut käyttöön lisätoimia, koska vaarana oli, että rahoitusmarkkinoiden jännitteiden alkaminen uudelleen vaikeuttaisi rahapolitiikan välittymismekanismin toimintaa.

EKP:n neuvosto ilmoitti 4.3.2010 seuraavista päätöksistä:

- 1) Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Näin toimitaan niin kauan kuin on tarpeen mutta vähintään vuoden 2010 yhdeksännen pitoajanjakson loppuun eli 12.10.2010 saakka.
- 2) Kiinteäkorkoista huutokauppanenettelyä, jossa kiinteänä korkona on vastaavan perusrahoitusoperaation korko, käytetään edelleen myös poikkeavamaturiteettisissa eli yhden pitoajanjakson pituisissa operaatioissa. Näitä operaatioita jatketaan ainakin yhdeksännen pitoajanjakson loppuun saakka.
- 3) Lisäksi toteutetaan kuuden päivän hienosäätöoperaatio, josta ilmoitetaan ja jonka likviditeetti jaetaan ja maksut suoritetaan 1.7.2010, tuolloin erääntyvän 12 kuukauden pitempiäaikaisen rahoitusoperaation likviditeettivaikutusten tasoittamiseksi. Tämä hienosäätöoperaatio toteutetaan kiinteäkorkoisena huutokauppana, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Korko on sama kiinteä korko kuin tuolloin voimassa olevassa perusrahoitusoperaatioissa.
- 4) Kuuden kuukauden pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatioissa, jonka likviditeetti jaetaan 31.3.2010, käytetään kiinteänä korkona perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä minimitarjoukorkoa operaation ajalta.

EKP:n neuvosto ilmoitti 4.3.2010 myös, että se palauttaa vaihtuvakorkoisen huutokauppakäytännön säännöllisiin kolmen kuukauden pitempiäaikaisiin rahoitusoperaatioihin siitä operaatiosta alkaen, jonka likviditeetti jaetaan 28.4.2010. Näissä operaatioissa jaettavan likviditeetin määrät määritellään ohjeellisesti ennakkoon rahamarkkinatilanteen vakauden varmistamiseksi ja sen estämiseksi, että tarjoukorkojen ja minimitarjoukorkona käytettävän eli voimassa olevan perusrahoitusoperaation koron välille syntyisi merkittävä ero. Vastatakseen rahoitusmarkkinoilla uudelleen virinneisiin vakaviin jännitteisiin neuvosto ilmoitti 10.5.2010, että säännölliset kolmen kuukauden pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot, joiden likviditeetti jaetaan 26.5. ja 30.6.2010, toteutetaan kuitenkin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

EKP:n neuvosto ilmoitti 10.5.2010 seuraavista päätöksistä:

- 1) Euroalueen julkisilla ja yksityisillä velkakirjamarkkinoilla toteutetaan interventioita (arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma [securities markets programme, SMP]), joilla pyritään puuttumaan tietyillä arvopaperimarkkinoiden segmenteillä syntyneisiin toimintahäiriöihin ja palauttamaan näiden markkinoiden syvyys ja likviditeetti. Neuvosto päättää näiden interventioiden laajuudesta. Interventioiden vaikutuksen neutraloimiseksi toteutetaan erityisiä operaatioita, joilla jaettua likviditeettiä poistetaan.

- 2) Toukokuun 12. päivänä 2010 toteutetaan kuuden kuukauden pitempiaikainen rahoitusoperaatio, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti ja jossa kiinteänä korkona käytetään perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä minimitarjouskorkoa operaation ajalta.
- 3) Tilapäiset swapjärjestelyt Yhdysvaltain keskuspankin kanssa aktivoidaan uudelleen yhteistyössä muiden keskuspankkien kanssa ja aletaan jälleen toteuttaa Yhdysvaltain dollarin määräisiä likviditeettiä lisääviä operaatioita, joiden maturiteetit ovat 7 ja 84 päivää. Nämä toteutetaan takaisinosto-operaatioina EKP:n hyväksymiä vakuuksia vastaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Ensimmäinen operaatio toteutetaan 11.5.2010.

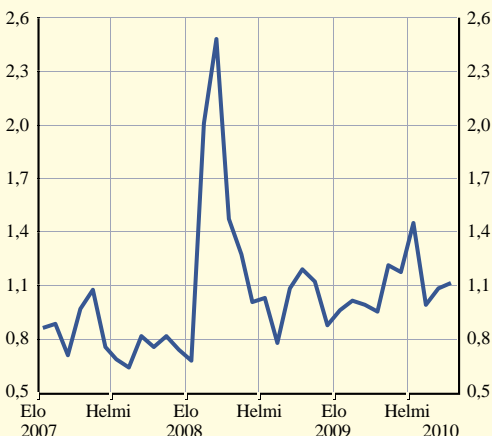
Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet

Pankkien päivittäinen likviditeettitarve – määriteltynä riippumattomien tekijöiden vaikutuksen, varantovelvoitteiden ja varantovelvoitteen ylittävien talletusten (eli varantovelvoitteen ylittävien sekkitilitalletusten, ks. kuvio A) summaksi – oli tarkasteltuina kolmena pitoajanjaksona keskimäärin 563,3 miljardia euroa eli 22,2 miljardia euroa vähemmän kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona keskimäärin.

Tämä johtui lähinnä siitä, että riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus oli 351,1 miljardia euroa eli 23,3 miljardia euroa pienempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona (ks. kuvio B). Keskimääräiset varantovelvoitteet sen sijaan kasvoivat 1,2 miljardilla eurolla 211,2 miljardiin euroon. Varantovelvoitteen ylittävien talletusten keskimääräinen päivittäinen volyyymi oli 1,1 miljardia euroa eli 0,2 miljardia euroa suurempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona.

Kuvio A. Pankkien varantovelvoitteen ylittävät talletukset

(mrd. euroa, kunkin pitoajanjakson keskiarvo)

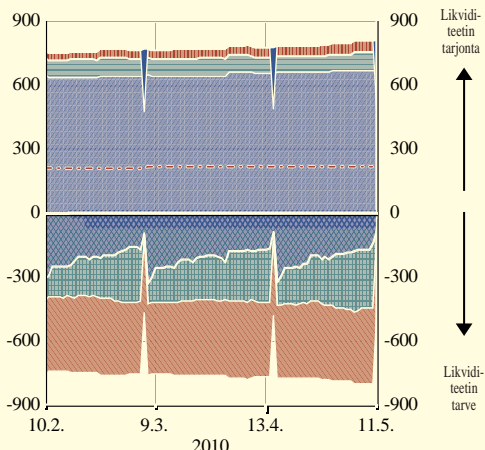

Lähde: EKP.

Kuvio B. Pankkijärjestelmän likviditeetin tarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa)

- Hienosäätöoperaatiot: keskimäärin 302,2 mrd. e
- Katettujen joukkolainojen ostot: keskimäärin 43,7 mrd. e
- Perusrahoitusoperaatiot: keskimäärin 78,2 mrd. e
- Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot: keskimäärin 652,5 mrd. e
- Riippumattomat tekijät: keskimäärin 351,1 mrd. e
- Talletusmahdollisuuden nettokäyttö: keskimäärin 201,0 mrd. e
- Sekkitilitalletukset: keskimäärin 212,3 mrd. e
- Varantovelvoitteet: keskimäärin 211,2 mrd. e

Lähde: EKP.

Likviditeetin tarjonta

Avoimena olevien rahoitusoperaatioiden volyyymi oli tarkasteltuina kolmena pitoajanjaksona keskimäärin 721 miljardia euroa, kun edeltäneiden kolmen pitoajanjakson volyyymi oli keskimäärin ollut 686 miljardia euroa.

Yhden viikon perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen koko oli 78,2 miljardia euroa eli 20,2 miljardia euroa suurempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona. Poikkeavamaturiteettisten eli yhden pitoajanjakson pituisten rahoitusoperaatioiden koko puolestaan oli keskimäärin 9,3 miljardia euroa, kun se edeltävinä kolmena pitoajanjaksona oli ollut 3,4 miljardia euroa. Samalla avoimena olevien kolmen ja kuuden kuukauden pitempiäaikaisten rahoitusoperaatioiden volyyymi supistui edelleen ja oli 11.5.2010 yhteensä 29,5 miljardia euroa oltuaan 42,1 miljardia euroa 9.2.2010. Tämä johtui siitä, että osa näistä operaatioista erääntyi eikä niitä enää korvattu uusilla.

Eurojärjestelmän keskuspankit jatkoivat euromääräisten katettujen joukkolainojen suorita ostoja osana katettujen joukkolainojen osto-ohjelmaa, joka alkoi 6.7.2009. Tarkastelujakson aikana joukkolainoja ostettiin keskimäärin 255 miljoonan euron arvosta työpäivää kohti. Ostojen kumulatiivinen arvo nousi siten kaikkiaan 52,1 miljardiin euroon 11.5.2010. Joukkolainojen osto-ohjelman tavoitevolyyymi on 60 miljardia euroa, joka on määrä saavuttaa kesäkuun 2010 loppuun mennessä.

Ajanjakson 10.2.–11.5.2010 kunkin pitoajanjakson viimeisenä päivänä toteutetuissa hienosäätöoperaatioissa vähennettiin likviditeettiä keskimäärin 302,2 miljardia euroa. Edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona likviditeettiä vähennettiin keskimäärin 219,4 miljardia euroa (ks. kuvio B).

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Koska likviditeetin tarjonta lisääntyi tasaisesti ja koska pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet vähenivät kokonaisuudessaan hieman, talletusmahdollisuuden päivittäinen nettokäyttö¹ kasvoi: se oli 11.5.2010 päättyneenä pitoajanjaksona keskimäärin 201,0 miljardia euroa² oltuaan 9.2.2010 päättyneenä pitoajanjaksona 149,1 miljardia euroa.

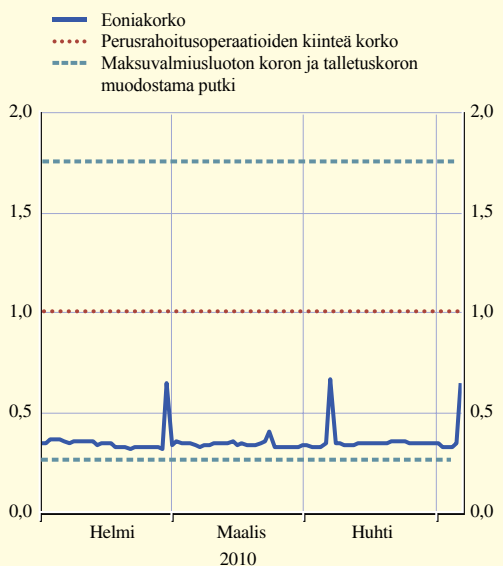
Korot

EKP:n ohjauskorot ovat 13.5.2009 jälkeen pysyneet ennallaan, eli perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

Koska likviditeettiä oli euroalueella runsaasti, eoniakorko pysyi edelleen lähellä talletuskorkoa ja oli tarkastelujakson aikana keskimäärin 0,346 % (ks. kuvio C) eli lähes sama kuin edeltävinä

Kuvio C. Eoniakorko ja EKP:n korot

(päivittäiset korot prosentteina)

Lähde: EKP.

1 Talletusmahdollisuuden nettokäyttö saadaan laskemalla talletusmahdollisuuden käytön ja maksuvalmiusluoton käytön erotus.
2 Talletusmahdollisuuden keskimääräistä päivittäistä nettokäyttöä laskettaessa otetaan viikonloput mukaan.

kolmena pitoajanjaksona (keskimäärin 0,352 %). Kunkin tarkastelun kohteena olevan kolmen pitoajanjakson viimeisenä päivänä eonikorko nousi keskimäärin 0,649 prosenttiin eli noin 0,30 prosenttiyksikköä edellisen päivän tasoa korkeammaksi, koska likviditeettiä vähennettiin tuolloin hienosäätöoperaatioilla.

Tarkastelujaksona kolmen kuukauden euriborkoron ja kolmen kuukauden eoniaswapkoron ero – joka kuvastaa vallitsevaa luotto- ja likviditeettiriskiä – supistui hieman eli 0,27 prosenttiyksikköön, kun ero edeltävinä kolmena pitoajanjaksona oli keskimäärin ollut 0,30 prosenttiyksikköä.

2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

Joukkolainamarkkinoiden kehitykseen ovat kolmen viime kuukauden aikana vaikuttaneet lähinnä rahoitusmarkkinoiden kasvavat huolet joidenkin euroalueen maiden valtionvelasta. Toukokuun 6. ja 7. päivänä markkinahäiriöt laajenivat kotimaisia valtion joukkolainojen markkinoita laajemmille rahoitusmarkkinoille, mikä sai sijoittajat siirtämään sijoituksia laajamittaisesti turvallisempina pidettyihin kohteisiin. Tämän seurauksena valtion pitkien joukkolainojen tuotot supistuivat merkittävästi euroalueella ja Yhdysvalloissa. Valtion joukkolainoihin perustuvat pitkän aikavälin tuotot yhtenäistävät inflaatiouvahdit pysyivät euroalueella suurin piirtein ennallaan. Valtioiden luottoriskierot kasvoivat voimakkaasti joissakin euroalueen maissa tarkastelujakson aikana. Samalla kun tarkastelujakson aikana havaittiin riskin välttämisen lisääntyvän uudelleen, yritysten joukkolainojen tuottoerot suurentuivat, joten suurin osa vuoden 2010 aikana nähdystä tuottoerojen kaventumisesta kumoutui.

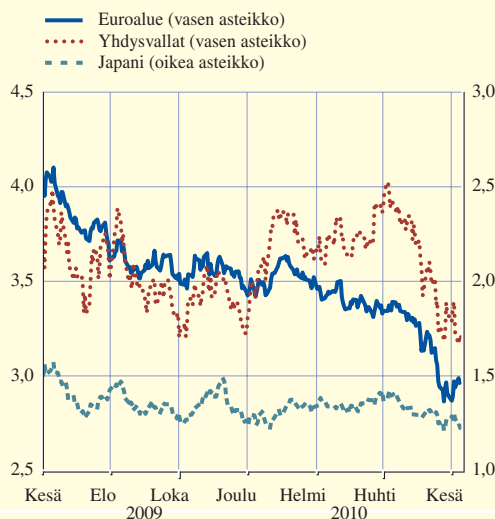
Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat helmikuun lopusta kesäkuun 9. päivään euroalueella ja Yhdysvalloissa 0,40 prosenttiyksikköä, euroalueella noin 3,0 prosenttiin ja Yhdysvalloissa 3,2 prosenttiin (ks. kuvio 21). Siten valtion joukkolainojen 10 vuoden nimelliskorkojen ero pysyi Yhdysvalloissa ja euroalueella suurin piirtein ennallaan. Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottojen supistuminen johtuu lähinnä huhtikuun lopussa alkaneesta kehityksestä. Tuotot olivat pysyneet helmikuun lopusta huhtikuun loppuun suurin piirtein ennallaan euroalueella ja olivat itse asiassa kasvaneet ja saavuttaneet 18 kuukauden suurimman arvonsa Yhdysvalloissa.

Markkinaosapuolten epävarmuus pitkien joukkolainojen tuottojen lähiajan kehityksestä tärkeimmillä markkinoilla on lisääntynyt huomattavasti huhtikuun 2010 lopusta ja on tällä hetkellä samalla tasolla kuin vuoden 2009 puolivälissä joukkolainamarkkinoiden implisiittisellä volatiliiteetilla mitattuna.

Tarkastelujaksolle oli ominaista yhtäältä vähitellen kohentuva kokonaistaloudellinen tilanne ja toisaalta rahoitusmarkkinoiden kasvava huoli valtionvelasta osassa euroalueen maita, joissa julkinen talous oli heikentynyt jyrkästi. Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot suurentuivat Yhdysvalloissa maaliskuussa ja suurimman osan huhtikuuta edelleen, joten vuodesta 2008 alkanut kasvusuuntaus jatkui. Kun markkinoiden näkymät kohenivat ja julkistettiin myönteisiä tietoja Yhdysvaltain työmarkkinoiden tilanteen paranemisesta, valtion 10 vuoden

Kuvio 21. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: Bloomberg ja Reuters.

Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

joukkolainojen tuotto kasvoi Yhdysvalloissa liki 4,0 prosenttiin huhtikuun loppuun mennessä. Talouden tunnusluvut olivat positiivisia sekä euroalueella että Yhdysvalloissa, ja luottamusindikaattorit, myös tähän saakka verrattain vaimea kuluttajien luottamusindikaattori, olivat ennakoitua parempia. Huhtikuussa myös asuntomarkkinoiden tilanne kohentui. Euroalueella valtion joukkolainojen tuotot pysyivät maaliskuussa ja suurimman osan huhtikuuta kuitenkin suurin piirtein ennallaan helmikuun lopun tilanteeseen nähden. Huolet, jotka liittyivät julkiseen velkaan ja useiden euroalueen hallitusten julkaisemista säästötoimista talouskehitykselle aiheutuviin kielteisiin vaikutuksiin, kumosivat osittain talouden elpymisestä kertovien talouslukujen positiivisen vaikutuksen. Huhtikuun viimeisinä päivinä kriisi, joka koski luottamusta Kreikan julkisen talouden kestävytyteen, kuitenkin syveni ja ilmeni sijoitusten voimakkaana siirtämisenä laadukkaisiin kohteisiin eli AAA-luokituksen saaneisiin valtion joukkolainoihin euroalueella ja Yhdysvalloissa. Tämä pienensi valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoja euroalueella.

Joidenkin euroalueen valtioiden joukkolainamarkkinoiden häiriöt levisivät 6. ja 7.5. rahoitusmarkkinoille laajemminkin. Volatiliteetti lisääntyi yön yli -maturiteetissa, likviditeetti väheni ja rahoitusmarkkinoiden joidenkin segmenttien toiminta heikkeni vakavalla tavalla. Äkkinäinen muutos näkemyksissä sai sijoittajat siirtämään sijoituksia turvallisina pidettyihin kohteisiin, mikä pienensi jälleen valtion joukkolainojen tuottoja. EU:n valtiovarainministerit sopivat 9.5. näiden rahoitusmarkkinoiden häiriöiden hillitsemiseksi Euroopan rahoituksen vakautusmekanismista (European Financial Stabilisation Mechanism), ja EKP ilmoitti 10.5. ottavansa käyttöön useita rahapoliittisia toimia. Yksityiskohtainen selvitys rahoitusmarkkinoiden häiriöistä 6. ja 7.5. on kehikossa 3.

Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoerot (Saksaan nähden) suurenevät euroalueella huomattavasti erityisesti Kreikassa, Portugalissa ja Irlannissa tarkastelujakson aikana. Kreikan tukipaketti, josta sovittiin viikonloppuna 10.–11.4., aiheutti vain väliaikaisen supistumisen Kreikan valtion luottoriskiä koskeneissa joukkolainamarkkinoiden arvioissa. Huhtikuun loppupuolella Standard & Poor's alensi Kreikan spekulatiiviseen luottokelpoisuusluokkaan (ja totesi näkyvät negatiivisiksi), mikä sai sijoittajat myymään Kreikan joukkolainoja ja aiheutti valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoerojen nopean suurenemisen. Kun

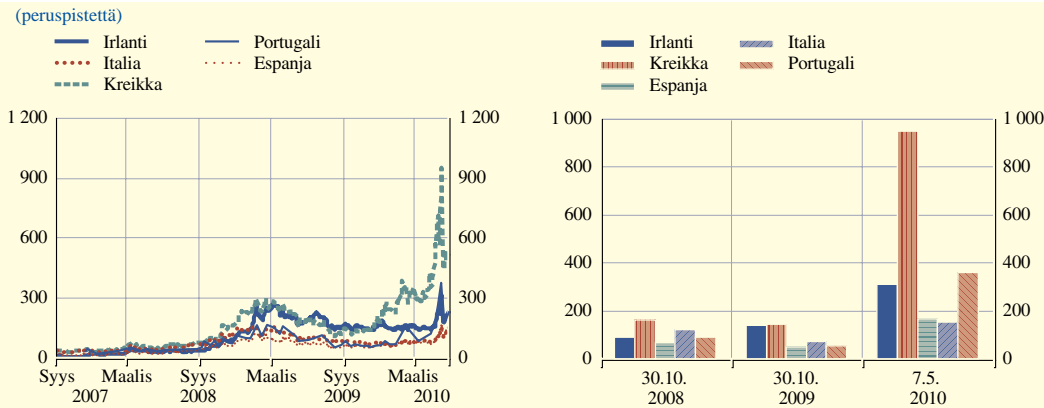
Kehikko 3.

KEHITYS RAHOITUSMARKKINOILLA TOUKOKUUN ALUSSA

Rahoitusmarkkinoiden jännitteet voimistuivat 6.–7.5.2010 äkillisesti koko maailmassa ja varsinkin Euroopassa, kun huolet Kreikan julkisen talouden tilasta lisääntyivät. Jännitteiden voimistuminen näkyi useissa indikaattoreissa. Vaikka jännitteiden taustalla olivatkin tällä kertaa eri sokit kuin yhdysvaltalaisen Lehman Brothers -investointipankin konkurssin jälkeen, tilanne oli jossakin määrin verrattavissa lokakuun 2008 tapahtumiin. Ainakin markkinoiden mieliala muuttui yhtä rajusti ja sijoittajat alkoivat siirtää varoja turvallisina pitämiinsä kohteisiin yhtä äkillisesti kuin vuonna 2008.

Jännitteet voimistuivat 6.–7.5. tilanteessa, jossa yhtäältä makrotaloudellinen tilanne oli vähitellen parantunut ja toisaalta rahoitusmarkkinoilla esiintyi yhä enemmän huolia paitsi eräiden euroalueen maiden julkisen talouden tilasta myös taloudellisesta ja poliittisesta kehityksestä euroalueen ulkopuolella (huolia aiheutti mm. epävarmuus Yhdysvaltain työmarkkinoiden kehityksestä ja Ison-Britannian vaalien seurauksista). Yhdysvaltain Dow Jones -indeksin romahdettua äkillisesti 6.5. (romahduksen syytä ollaan yhä selvittämässä) huolet levisivät yhtäkkiä valtioiden velkapapereiden markkinoilta yleisemminkin rahoitusmarkkinoille. Rahoitusmarkkinoiden volatiliteetti lisääntyi voimakkaasti yön aikana ja likviditeetti väheni rajusti 7.5. Rahoitusmarkkinoiden toiminnassa esiintyi vakavia häiriöitä useilla lohkoilla.

Kuvio A. Valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuottoerot (Saksan valtion joukkolainoihin nähden)

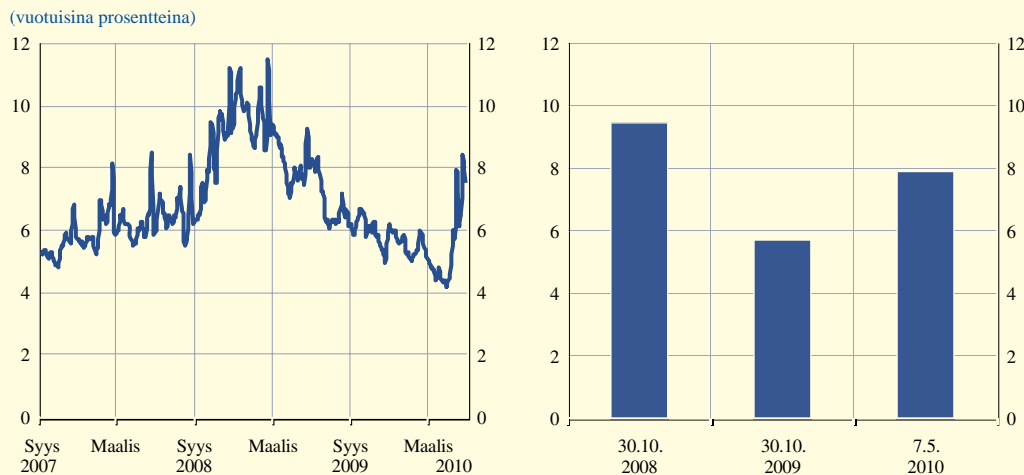
Lähde: Datastream.

Huom. Viimeisin havainto on päivältä 25.5.2010.

Valtion velkakirjojen markkinat

Euroalueella valtion joukkolainojen tuottoerot (Saksan valtion joukkolainojen tuottoihin nähden) kasvoivat 6.5. huomattavasti. Erityisen voimakkaasti kasvoivat Kreikan valtion joukkolainojen riskilisät (ks. kuvio A). Markkina-asiantuntijat kiinnittivät yhä enemmän huomiota mahdollisuuteen, että sama tilanne saattaisi olla edessä myös eräissä toisissa euroalueen maissa, varsinkin Portugalissa ja Irlannissa ja hieman vähäisemmässä määrin myös Espanjassa ja Italiassa. Toukokuun 7. päivänä valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuottoerot olivat ennätysellisen suuret ja joukkolainamarkkinoiden volatilitteetti lisääntyi erittäin voimakkaasti, kun sijoittajat siirsivät varojaan riskittömämpiin kohteisiin. Vastaavaa ei ollut nähty sitten alkuvuoden 2009 (ks. kuvio B). Likviditeettitilanne valtion joukkolainojen markkinoilla heikkeni useissa euroalueen maissa hyvin rajusti, ja Kreikan valtion joukkolainojen markkinoilta likviditeetti kuivui lähes kokonaan.

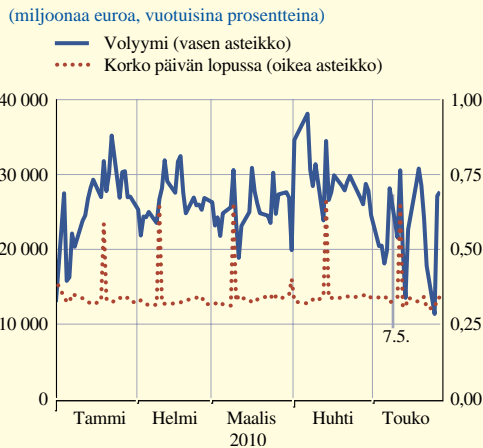
Kuvio B. Euroalueen joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti

Lähde: Bloomberg.

Huom. Päivähavaintojen kolmen päivän liukuva keskiarvo. Viimeisin havainto on päivältä 25.5.2010.

Kuvio C. Eoniakoron laskemisen pohjana olevien transaktioiden volyymit ja eoniakorko

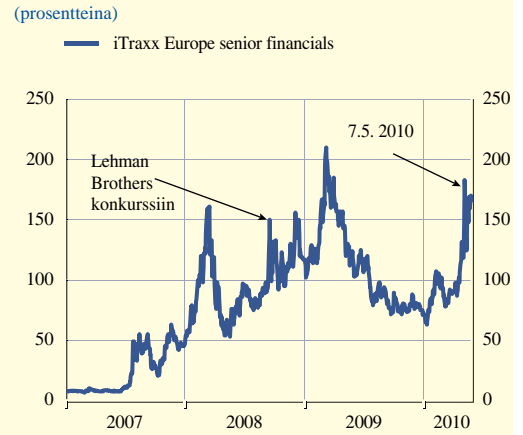

Lähde: EKP.
 Huom. Viimeisin havainto on päivältä 26.5.2010.

Rahamarkkinat

Valtion joukkolainamarkkinoiden häiriötila levisi myös rahamarkkinoille 6.–7.5., kun vastapuoliriskiiin liittyvä epävarmuus lisääntyi äkillisesti. Likviditeetti kävi vähiin myös pankkienvälisillä rahamarkkinoilla. Vakuudettomien lainojen markkinoilla likviditeettitilanne heikkeni kaikissa maturiteeteissa yön yli -maturiteettia myöten. Tämä näkyi välillisesti siinä, että eoniakoron laskennassa käytettävien transaktioiden volyymi pieneni. Toukokuun alussa päivittäinen volyymi oli keskimäärin 20 miljardia euroa (ks. kuvio C). Vakuudettomien lainojen markkinoilla oli ollut vaikeuksia Lehman Brothers -investointipankin konkurssista lähtien, mutta kaikkein lyhyimmissä (eli enintään viikon) maturiteeteissa lainananto oli jatkunut sitkeästi 5.5. saakka. Sen vuoksi yön yli -markkinoiden toiminnan pysähtyminen 6.–7.5. aiheutti erityistä huolta. Lisäksi euroalueen pankkien oli aiempaa vaikeampaa saada Yhdysvaltain dollarin määräistä rahoitusta. Valuutanvaihtosopimuksia tarkasteltaessa vaikuttaa siltä, että dollarimääräisen lainarahoituksen kustannukset nousivat merkittävästi yli vastaavanpituisen dollarimääräisen liborkoron. Toukokuun alussa iTraxx senior financials -indeksi nousi jyrkästi ja ylitti lokakuun 2008 lukemat (ks. kuvio D). iTraxx senior financials -indeksi on vakioitu luottojohdannainen, jota käytetään luottoriskiltä suojautumiseen. Indeksiin kuuluu 25 investointiluokkaan luokiteltua Euroopan rahoitussektorin toimijaa. Indeksien voimakas nousu 7.5. viittaisi siis lisääntyneisiin huoliin eräiden eurooppalaisten rahoituslaitosten maksukyvyttömyyden todennäköisyydestä. Systemiriski-indikaatto-

Kuvio D. Eurooppalaisten rahoituslaitosten 5 vuoden luottoriskinvaihtosopimusten tuottoerot

Lähde: JP Morgan Chase.
 Huom. Kuvioista näkyy 5 vuoden luottoriskinvaihtosopimusten keskituottoeroja kuvaava iTraxx Europe senior financials -indeksi. Kuvion tiedot perustuvat JP Morgan Chasen toimittamiin tietoihin, eivätkä ne ole virallisia iTraxx-tilastoja.

Kuvio E. Systemiriski-indikaattori

(prosentteina, tammikuu 2007 – toukokuu 2010, maksukyvyttömyyden todennäköisyys)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

ri¹ (ks. kuvio E), joka kuvaa todennäköisyyttä, että vähintään kaksi suurta monimutkaista pankkikonsernia ajautuisi samanaikaisesti maksukyvyttömiksi euroalueella, nousikin jyrkästi 7.5. ja ylitti Lehman Brothers -investointipankin konkurssin jälkeiset lukemat. Tässä tilanteessa kaikki yleisesti käytettävät riskimitarit (kuten euriborsidonnaisten johdannaissopimusten tuottoero eoniaswapkorkoon nähden) nousivat voimakkaasti (ks. kuvio F). Pankeilla oli kaikkialla euroalueella vakavia vaikeuksia saada markkinarahoitusta.

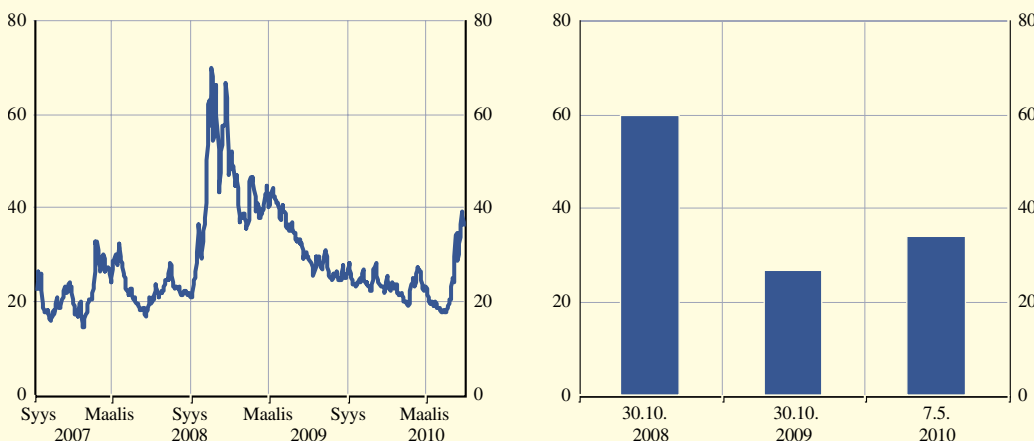
Osakemarkkinat

Jännitteiden kärjistyminen valtion joukkolainojen markkinoilla 6.–7.5. johti myös myyntiryn-
täykseen euroalueen osakemarkkinoilla. Erityisesti myytiin finanssisektorin yritysten osakkeita, mutta myös muiden yritysten markkina-arvo laski huomattavasti sijoittajien siirtäessä varojaan riskittömämpiin kohteisiin. Lisäksi euroalueen osakemarkkinoiden volatiliiteetti kasvoi rajusti (ks. kuvio G). Osakemarkkinoiden volatiliiteetti paheni entisestään, kun oletettavasti tekninen virhe aiheutti levottomuutta ja Dow Jones -indeksi sen seurauksena romahti 6.5. odottamatta noin 9 %.² Osa pudotuksesta kumoutui, kun indeksi kääntyi nousuun markkinaosapuolten saatua teknisen selvityksen tapahtuneesta. Heilahtelut ja voimakas riskien karttaminen kuitenkin jatkuivat rahoitusmarkkinoilla.

- 1 Indikaattori perustuu euroalueen suurten monimutkaisten pankkikonsernien viiden vuoden luottoriskinvaihtosopimusten tuottoeroista saataviin tietoihin. Indikaattoria on kuvattu tarkemmin EKP:n joulukuun 2007 *Financial Stability Review* -julkaisun kehikossa "A market-based indicator of the probability of adverse systemic events involving large and complex banking groups".
- 2 Romahduksen pääasiallisista syistä ei ole vielä saatu kattavaa selvitystä, mutta Yhdysvaltain arvopaperikomissio (Securities and Exchange Commission) sekä raaka-ainefutuurikauppaa valvova komissio (Commodity Futures Trading Commission) totesivat alustavien tulosten perusteella, että näppäilyvirheestä, hakeroinnista tai terrorismista ei ollut löytynyt näyttöä.

Kuvio G. Euroalueen osakemarkkinoiden implisiittinen volatiliiteetti

(vuotuisina prosentteina)

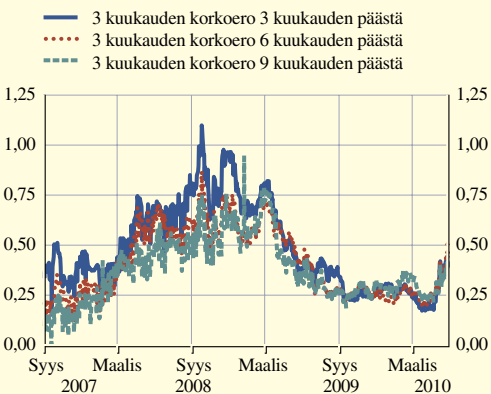

Lähde: Bloomberg.

Huom. Viimeisin havainto on päivältä 25.5.2010. Päivähavaintojen kolmen päivän liukuva keskiarvo.

Kuvio F. Euriborkorkojen ja yön yli-indeksiswapkorkojen ero

(prosentteina)

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Viimeisin havainto on päivältä 26.5.2010.

Valuuttamarkkinoiden katteensiirto

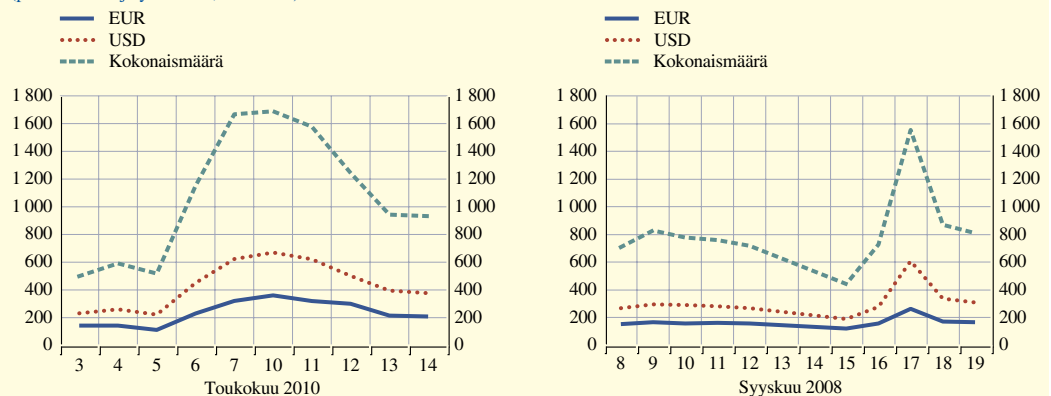
Rahoitusmarkkinoiden poikkeuksellinen kehitys 6.–7.5. vaikutti myös CLS-järjestelmään (Continuous Linked Settlement), joka on maailman laajin useita valuuttoja käsittelevä valuuttakaupan katteensiirtojärjestelmä. CLS perustettiin vuonna 2002 pyrkimyksenä poistaa monenkeskisen valuuttakaupan toimitusriskiä. Markkinoiden levottomuuden seurauksena CLS-järjestelmän saamien valuuttakauppatoimeksiantojen määrä kasvoi merkittävästi. Toukokuun 7. päivänä CLS-järjestelmässä toimitettiin yli 1,5 miljoonaa tapahtumaa, ja määrä pysyi yli miljoonan 12.5. saakka (ks. kuvio H). Määrät olivat usean päivän ajan yli kaksinkertaisia verrattuna toimitusten tavanomaiseen päivittäiseen määrään CLS-järjestelmässä. Tilanne oli samankaltainen kuin 17.9.2008, jolloin tapahtumien määrä niin ikään kasvoi äkillisesti yli 1,5 miljoonaan (ks. kuvio H). CLS-järjestelmä selvitti tilanteen, mutta poikkeuksellisen suuret volyymit vaikuttivat järjestelmässä sekä toimeksiantojen syöttöprosessiin että ilmoitusten toimittamiseen osallistujille.

Päivät, jolloin toimeksiantomäärät ovat huomattavan suuria, eivät ole mitenkään tavattomia CLS-järjestelmässä: varsinkin eri valuutta-alueiden yleisten vapaapäivien jälkeisenä työpäivänä kyseistä valuuttakauppaa koskevia toimeksiantoja on usein runsaasti. Toukokuun alun jännittyneessä markkinatilanteessa CLS-järjestelmään kuitenkin syötettiin hetkittäin lähes kaksinkertainen määrä toimeksiantoja tavanomaiseen verrattuna. Tämä johti aika ajoin toimeksiantojen ruuhkautumiseen itse CLS-järjestelmässä, jäsenten (eli järjestelmän suorien osapuolten) käyttöliittymissä sekä joidenkin yksittäisten, hyvin suuria volyymeja kyseisinä päivinä käsitelleiden jäsenten sisäisissä järjestelmissä. Käsitelyn ruuhkautuminen koko CLS-ympäristössä sai aikaan epävarmuutta, kun tavallista enemmän kauppvoja oli pidemmän aikaa täsmäyttämättä. Tämä aiheutti epäilyksiä, että kyseessä olisi vakavampikin järjestelmään liittyvä ongelma eikä pelkästään syötettyjen toimeksiantojen tulva.³

3 Vastauksena toimintaansa kohdistuneisiin epäilyihin CLS tehosti raportointia jäsenille järjestelmän suorituskyvystä. Sittemmin CLS-järjestelmä on lisäksi ryhtynyt toimiin, joilla pyritään estämään tilapäisten käsittelyruuhkien syntyä, ja antanut jäsenilleen suosituksia (jotka liittyvät niiden omien järjestelmien (back office) kapasiteettirajoitteisiin sekä tekniseen valmiuteen asettaa kiireellisten toimeksiantojen toimittaminen etusijalle muihin toimeksiantoihin nähden). Valvojat seuraavat jatkossakin CLS-järjestelmän toimitusprosessia ja suoritusta järjestelmään syötettyjen valuuttakauppojen toimituksessa. Näin pyritään varmistamaan CLS-järjestelmän toiminnan sujuvuus ja tehokkuus ja siten myös mukana olevien valuuttojen vakaus.

Kuvio H. Toimitustapahtumien päivittäinen määrä CLS-järjestelmässä

(päivähavaintoja yksiköinä; tuhansina)

Lähteet: CLS/EKP.

Huom. Kokonaismäärään sisältyvät kaikki CLS-järjestelmässä mukana olevat valuutat.

Yhteenveto

Eräiden euroalueen valtioiden velkapaperien markkinoilla ilmenneet jännitteet levisivät 6.–7.5. muillekin rahoitusmarkkinoiden lohkoille. Rahoitusmarkkinoiden volatilitteetti kasvoi voimakkaasti, ja likviditeettitilanne heikkeni merkittävästi sekä valtion joukkolainojen markkinoilla että kriittisessä määrin myös rahamarkkinoilla. Kaupankäynti pankkienvälisillä markkinoilla väheni nopeasti, ja epävarmuus vasta-
puolten luottokelpoisuudesta lisääntyi pankkien keskuudessa. Syntyi riski, että markkinoiden normaali toiminta vaarantuisi eikä ensimmäinen kytkös välittymismekanismissa keskuspankilta luottolaitoksille toimisi. Lisäksi oli vaarana, että pankkien (jotka ovat tärkein rahoituslähde euroalueella) kyky luottaa reaalityaloutta voisi kärsiä vakavasti. Oli myös todennäköistä, että häiriöt valtion joukkolainamarkkinoiden toiminnassa useissa euroalueen osissa vaikuttaisivat haitallisesti yksityissektorin rahoituskustannuksiin. Valtioiden rahoitusolot näet toimivat yleensä pohjana pankkien antolainauskoroille.

Euroopan keskuspankki ilmoitti 10.5. useista toimista, joilla pyritään palauttamaan olosuhteet sellaisiksi, että hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä tähtäävä rahapolitiikka voisi toimia tehokkaasti, ja joilla ennen kaikkea tuetaan rahapolitiikan välittymismekanismia. Osana näitä toimia perustettiin arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma (Securities Market Programme, ns. velkapaperiohjelma), jossa toteutetaan interventioita euroalueen julkisen ja yksityisen sektorin velkapaperimarkkinoilla. Lisäksi otettiin uudelleen käyttöön swapjärjestely Yhdysvaltain keskuspankin kanssa ja ryhdyttiin toteuttamaan uusia likviditeettia lisääviä operaatioita.⁴ Kun näistä rahapoliittisista toimista oli ilmoitettu, jännitteet rahoitusmarkkinoilla lievenivät merkittävästi. Ne eivät kuitenkaan väistyneet kokonaan.

⁴ Tarkempia tietoja näistä toimista on tämän Kuukausikatsauksen kehikossa ”Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 10.2.–11.5.2010”.

Kreikan valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoerot olivat ennätyksellisen suuret, mahdollinen laajentuminen muihin euroalueen valtion joukkolainojen liikkeeseenlaskijoihin, erityisesti Portugaliin ja Irlantiin ja vähäisemmässä määrin myös Espanjaan ja Italiaan, herätti lisääntyvää mielenkiintoa 6.–7.5. koettujen tapahtumien jälkeen. EKP:n ilmoitettua uusista rahapoliittisista toimista ja erityisesti arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman (Securities Markets Programme) käyttöönotosta valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoerot Saksaan nähden pienenevät euroalueella.

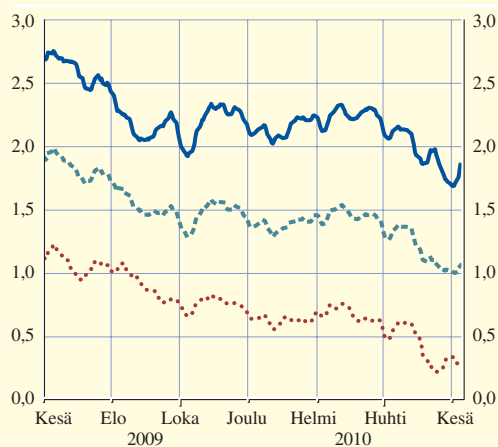
Sekä valtion viiden vuoden että 10 vuoden inflaatioidonnaisten joukkolainojen tuotot supistuivat euroalueella helmikuun lopusta kesäkuun 6. päivään noin 0,40 prosenttiyksikköä, joten viiden vuoden joukkolainojen tuotto oli 0,3 % ja 10 vuoden joukkolainojen tuotto 1,1 % kesäkuun 9. päivänä (ks. kuvio 22). Tuotot yhtenäistävät inflaatiovauhdit pysyivät euroalueella kuitenkin keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä suurin piirtein ennallaan saman ajanjakson aikana (ks. kuvio 23). Tuotot yhtenäistävät inflaatiovauhdit ovat kuitenkin vaihdelleet kolmen viime kuukauden aikana ja erityisesti toukokuun alun tapahtumien jälkeen. Toinen tekijä, joka selittää tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien heilahtelua kesäkuun alussa, oli se, että Fitch heikensi Espanjan julkisen velan luottoluokitusta. Se, että Fitch heikensi Espanjan julkisen velan luottoluokituksen AAA-luokituksesta luokitukseksi AA+ toukokuun 28. päivänä, oli johtanut siihen, että Espanjan joukkolainat oli poistettu EKP:n laatiman euroalueen AAA-tuottokäyrän laskennasta. Tämä taas on aiheuttanut sen, että nimellinen tuottokäyrä on siirtynyt alaspäin lyhyissä ja keskipitkissä maturiteeteissa, ja lyhyen aikavälin tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on vastaavasti hidastunut. Inflaatioidonnaiset swapkorot alenivat hieman tarkastelujakson aikana. Rahoitusmarkkinoita koskevat tiedot viittaavat kaiken kaikkiaan edelleen siihen, että inflaatio-odotukset pysyvät tiukasti hintavakautta koskevan määritelmän mukaisina.

Helmikuun lopusta kesäkuun 9. päivään 2010 korkojen aikarakenteesta johdettuja euroalueen yön yli -korkojen odotuksia kuvaava käyrä, joka perustuu valtion joukkolainojen tuottoihin euroalueella,

Kuvio 22. Nollakorkoisten inflaatio- sidonnaisten joukkolainojen tuotot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintojen viiden päivän liukuva keskiarvo, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- Viiden vuoden futuuriin perustuvan inflaatio-
sidonnaisen joukkolainan tuotto viiden vuoden kuluttua
- Viiden vuoden spotarvopaperiin perustuvan
inflaatio-
sidonnaisen joukkolainan tuotto
- - - - - Kymmenen vuoden spotarvopaperiin perustuvan
inflaatio-
sidonnaisen joukkolainan tuotto

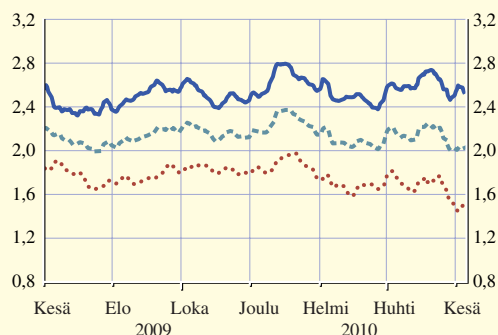

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 23. Nollakorkoisiin spotarvopaperi- ihin ja futuureihin perustuva tuotto yhtenäistävä inflaatiovauhti euroalueella

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- Viiden vuoden futuuriin perustuva tuotto yhtenäistävä
inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua
- Viiden vuoden spotarvopaperiin perustuva tuotto
yhtenäistävä inflaatiovauhti
- - - - - Kymmenen vuoden spotarvopaperiin perustuva tuotto
yhtenäistävä inflaatiovauhti

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

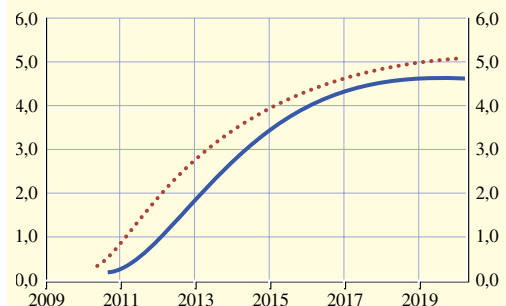
siirtyi alaspäin kaikissa maturiteeteissa (ks. kuvio 24). Siirtyminen johtuu lähinnä huhtikuun lopun ja toukokuun alun tapahtumista, joiden vuoksi sijoittajat muuttivat käsityksiään lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä euroalueella ja odottivat niiden laskevan.

Yritysten joukkolainojen tuottoeroihin valtion joukkolainojen tuottoihin nähden vaikutti rahoitusmarkkinoiden toukokuun 6. ja 7. päivän tapahtumien jälkeen merkittävästi se, että sijoittajat kartoivat jälleen riskejä ja siirsivät sijoituksia laadukkaampiin kohteisiin. Tämän seurauksena sekä rahoitussektorin yritysten että ei-rahoitussektorin yritysten joukkolainojen tuottoerot suurenivat. BBB-luokituksen saaneiden rahoitussektorin yritysten joukkolainojen tuottoero suureni peräti 1,00 prosenttiyksikköä toukokuun 6. ja 7. päivän ja kesäkuun alun välisenä aikana, joten suurin osa tuottoeron supistumisesta kuluvan vuoden aikana kumoutui, vaikka ero pysyikin huomattavasti pienempänä kuin vuoden 2009 alussa, jolloin se oli suurimmillaan.

Kuvio 24. Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- 9.6.2010
- 26.2.2010

Lähteet: EKP, EuroMTS (taustatiedot) ja Fitch Ratings (luokitukset). Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käytön laskentamenetelmää selostetaan EKP:n verkkosivuilla kohdassa "Euro area yield curve". Estimoinnissa käytetyt tiedot perustuvat AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin euroalueella.

2.5 OSAKEMARKKINAT

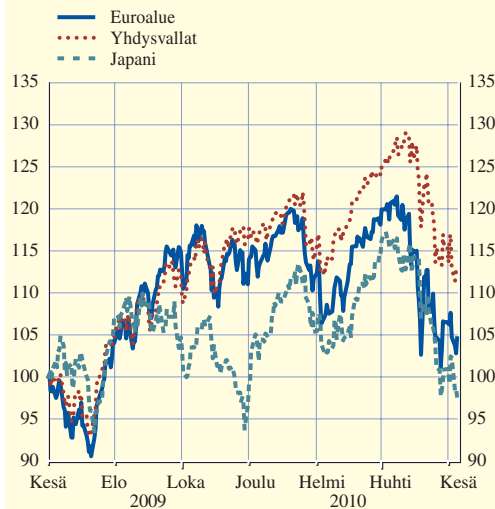
Osakekurssit laskivat euroalueella ja Yhdysvalloissa helmikuun lopusta kesäkuun alkuun. Kehitys oli positiivista maaliskuussa ja suurimman osan huhtikuuta, jolloin osakekurssit nousivat vuoden korkeimpiin lukemiinsa. Suunta kuitenkin kääntyi Kreikan julkisen talouden kriisin kiristymisen myötä, joka aiheutti toukokuun alussa markkinoilla joukkopaon turvallisiin sijoituskohteisiin. Tässä tilanteessa osakemarkkinoiden epävarmuus implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna kasvoi selvästi toukokuussa ja kesäkuun alussa.

Helmikuun 2010 lopun ja kesäkuun 9. päivän välisenä aikana osakkeiden hinnat laskivat euroalueella 4,3 % ja Yhdysvalloissa 4,4 % (ks. kuvio 25). Maaliskuussa ja suurimman osan huhtikuuta myönteisten talouslukujen julkistusten myötä riskinottohaluus kasvoi ja osakekurssit nousivat voimakkaasti, ja niinpä helmikuussa markkinoilla tapahtunut notkahdus kurottiin umpeen ja indeksit nousivat vuoden korkeimpiin lukemiinsa. Kreikan julkisen talouden kriisiin kiristyminen huhtikuun lopussa ja toukokuun alussa kuitenkin sai sijoittajat pakenemaan turvallisempiin sijoituskohteisiin, minkä myötä osakekurssien kevätnousut pyyhkiytyivät kokonaan pois. Samaan aikaan Japanissa osakkeiden hinnat laskivat Nikkei 225 -indeksillä mitattuna noin 6,8 %.

Tarkasteluajanjaksona osakemarkkinoiden epävarmuus implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna kasvoi saavuttaen viimeksi alkuvuonna 2009 havaitut tasot. Yleisen kehityksen taustalta voidaan yksilöidä kaksi varsin erilaista jaksoa. Maaliskuun ajan ja suurimman osan huhtikuuta implisiittinen volatiliteetti pysyi jokseenkin muuttumattomana. Euroalueen ja Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden volatiliteetti kuitenkin kasvoi äkillisesti Kreikan julkisen talouden kriisin voimistuttua huhtikuun lopussa ja erityisesti toukokuun 6. ja 7. päivän tapahtumien jälkeen. Osakemarkkinoiden volatiliteettia vaikeuttivat samaan aikaan myös tekniset tekijät, joiden seurauksena Yhdysvaltojen Dow Jones -indeksi putosi yhtäkkiä noin 9 % toukokuun 6. päivänä. Dow Jones -indeksi kuroi umpeen osan menetyksistään sen jälkeen, kun teknisestä korjauksesta oli tiedotettu markkinaosapuolille.

Kuvio 25. Osakeindeksit

(1.6.2009 = 100, päivähavainnot)

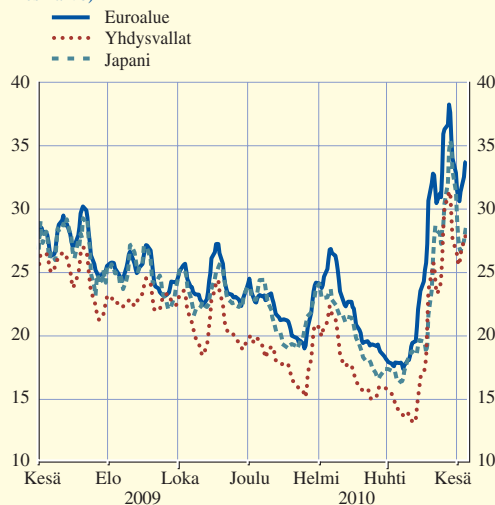

Lähteet: Reuters ja Thomson Financial Datastream.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 26. Osakekurssien implisiittinen volatiliteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavainnot viiden päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnannuostosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatiliteettia kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Taulukko 3. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista)

	Euro Stoxx	Raaka-aineet	Kulutuspalvelut	Kulutus-tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveydenhoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele-viestintä	Perus-palvelut
Toimialan osuus yhteenlaske-tusta markkina-arvosta (ajanjakson lopun tietoja)	100,0	9,1	7,0	14,6	7,3	22,9	4,3	13,8	4,7	7,2	9,1
Hintojen muutokset (ajanjakson lopun tietoja)											
I/2009	-14,0	-13,6	-8,3	-11,5	-5,9	-20,1	-7,4	-14,0	-9,5	-8,8	-21,0
II/2009	16,4	19,8	3,3	17,7	9,7	34,2	3,9	18,0	15,8	0,0	9,0
III/2009	20,7	21,8	14,9	15,8	7,3	32,4	14,2	26,4	13,6	14,7	14,9
IV/2009	2,1	15,3	3,3	9,0	6,8	-5,5	7,7	3,8	-3,9	2,0	0,3
I/2010	0,8	1,6	6,8	3,5	-1,7	-2,6	4,0	4,1	16,0	-4,5	-3,3
Huhtikuu 2010	-2,8	-2,0	0,8	2,5	-3,1	-6,7	-4,8	1,2	-7,0	-4,0	-3,3
Toukokuu 2010	-7,2	-7,0	-6,7	-1,7	-8,8	-11,0	-3,2	-6,5	-6,4	-6,8	-8,2
28.2.–9.6.2010	-4,3	0,2	2,1	10,2	-6,4	-14,5	-4,3	3,8	-3,1	-9,8	-9,7

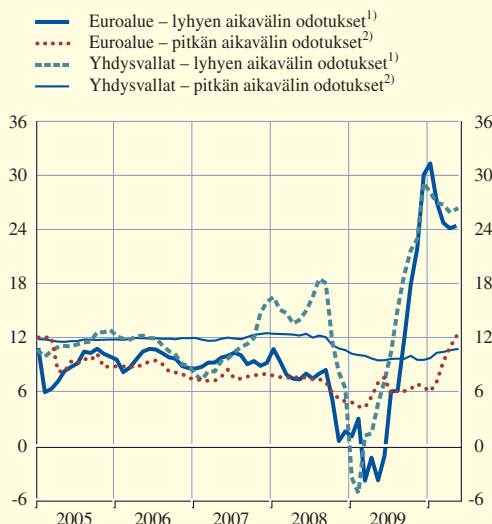
Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Tarkastelujakson alussa riskinottohalukkuus kasvoi positiivisten talouslukujen julkistusten myötä, mikä aiheutti osakekurssien nousun niin euroalueella kuin Yhdysvalloissakin. Siten helmikuussa tapahtuneet osakekurssien laskut kumoutuivat ja osakeindeksit nousivat vuoden korkeimpiin lukemiinsa. Euroalueen työllisyys- ja teollisuustuotantoluvut tuottivat positiivisia yllätyksiä, ja monet muutkin julkistetut talous-tiedot viittasivat maailmantalouden suotuisiin näkymiin. Aiemmat huolet kotitalouksien kysynnän elpymisen kestävydestä sekä euroalueella että Yhdysvalloissa hälvenivät huhtikuussa, jolloin siihen saakka varsin vaimeana pysynyt kuluttajien luottamusindikaattori nousi odotettua korkeammalle. Huhtikuussa myös asuntomarkkinatilanne parani Yhdysvaltojen asuntojen myyntilukujen ja euro-alueen asuntolainatilastojen perusteella.

Kreikan julkisen talouden kriisin kiristyminen huhtikuun viimeisellä viikolla sekä Portugalin, Espanjan ja Kreikan valtionlainojen luottoluokituksen lasku langettivat varjon aikaisempien positiivisten talouslukujen julkistusten ylle ja aiheuttivat euroalueen osakemarkkinoilla myyntiryntäyksen. Jännitteiden voimistuminen eräillä euro-alueen valtionvelkamarkkinoilla toukokuun 6. ja 7. päivänä laukaisi joukkopaon korkealaatuisempiin sijoituskohteisiin, ja käyttäytyminen levisi myös euroalueen rahoitusmarkkinoiden ulkopuolelle. Tämän seurauksena euroalueen ja Yhdysvaltojen osakeindeksit olivat kesäkuun alussa vuoden 2010 alimmilla tai lähes alimmilla tasoillaan. Osakekurssien trendikäänneen alkuvaiheissa euroalueen rahoitusalan osakkeet kärsivät ensimmäisinä ja heijastivat huolia mahdollisista alaskir-

Kuvio 27. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat. Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor's 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyttikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

jauksista, joita pankit voisivat joutua tekemään arvopaperisijoituksistaan euroalueen valtionlainoihin. Jännitteiden voimistuessa kuitenkin osakekurssien lasku levisi euroalueelle muihinkin osakkeisiin kuin rahoitusosalalle sekä myös euroalueen osakemarkkinoiden ulkopuolelle Yhdysvaltoihin.

Viime aikoina talouden elpymiseen viittaavat positiiviset talousluvut ja osakekurssit ovat kehittyneet eri suuntiin, sillä seuraavaa 12 kuukautta koskevat tulosodotukset ovat suotuisat, mutta näkymät eivät heijastu osakkeiden kurssikehitykseen. Tämä koskee vähäisemmässä määrin myös toteutuneiden tulosten asteittaista paranemista. Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien yritysten toteutuneiden tulosten vuotuinen heikkeneminen on hidastunut edelleen (ks. kuvio 27), sillä toteutuneiden osakekohtaisten tulosten kasvu parani helmikuussa olleesta -21 prosentista -15 prosenttiin toukokuussa. Seuraavan 12 kuukauden osakekohtaisia tuloksia koskevat odotukset pysyivät jokseenkin ennallaan ja olivat toukokuussa vahvalla 24 prosentin tasolla, kun taas pidemmän aikavälin tulosodotukset kohenivat edelleen hieman.

2.6 YRITYSTEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

Yritysten rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat euroalueella hieman joulukuun 2009 ja huhtikuun 2010 välisenä aikana, mikä keskeytti yli vuoden jatkuneen laskusuuntauksen. Rahoituskustannusten kohoaminen johtui noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlaskun suuremmista kustannuksista, kun taas markkinaehtoisen velkarahoituksen lähteiden kustannukset ja – vähäisemmässä määrin – pankkien antolainauskorot alenivat edelleen. Yritysten velkapaperien liikkeeseenlasku pysyi vilkkaana tarkastelujakson aikana, kun taas pankkirahoitus väheni entisestään.

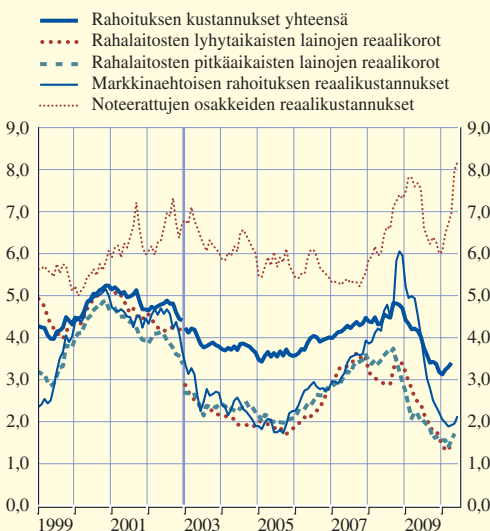
RAHOITUSOLOT

Yritysten ulkoisen rahoituksen hankinnan reaalikustannukset kasvoivat euroalueella 3,4 % huhtikuussa 2010. Reaalikustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannuksia rahoituslähteiden (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistettujen) kantojen perusteella. Tämä merkitsee reaalikustannusten kasvamista 0,21 prosenttiyksikön verran vuoden 2009 viimeiseen neljännekseen verrattuna (ks. kuvio 28).

Pankkien antolainauskorkojen kehitys tarkastelujakson aikana viittaa siihen, että EKP:n ohjauskorkojen aiempien alennusten asteittainen välittyminen pankkien vähittäisasiakkaiden korkoihin väheni. Rahalaitosten lyhyet reaalikorot laskivat 0,31 prosenttiyksikköä joulukuun 2009 ja huhtikuun 2010 välisenä aikana, kun taas niiden pitkät reaalikorot nousivat 0,4 prosenttiyksikköä. Samanaikaisesti markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset pienenivät noin 0,30 prosenttiyksikköä, mikä johtui siitä, että yritysten joukkolainojen tuotoerot kaventuivat edelleen lähes koko tarkastelujakson ajan. Osakerahoituksen reaalikustannukset kasvoivat joulukuun 2009 ja huhtikuun 2010 välisenä aikana kaikkiaan yli 0,90 prosenttiyksikköä

Kuvio 28. Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: EKP, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch ja Consensus Economicsin ennusteet.

Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflaatioina inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko 4). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa.

Taulukko 4. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä)

							Muutos peruspisteinä huhtikuuhun 2010 saakka ¹⁾		
	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 Maalis	2010 Huhti	2009 Tammi	2010 Tammi	2010 Maalis
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	5,08	4,55	4,25	4,06	3,98	3,97	-168	-8	-1
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	4,03	3,64	3,36	3,28	3,24	3,18	-155	-7	-6
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,74	4,49	4,16	3,96	4,00	3,90	-134	-9	-10
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	2,85	2,57	2,06	2,19	1,99	2,00	-152	-1	1
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	3,87	3,71	3,64	3,58	3,44	3,45	-113	-20	1
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	1,63	1,22	0,77	0,71	0,64	0,64	-182	-4	0
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	1,75	1,68	1,28	1,39	1,40	1,75	-39	24	35
Valtion seitsemän vuoden joukkolainan tuotto	3,38	3,53	3,10	3,10	3,15	3,26	-18	3	11

Lähde: EKP.

1) Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

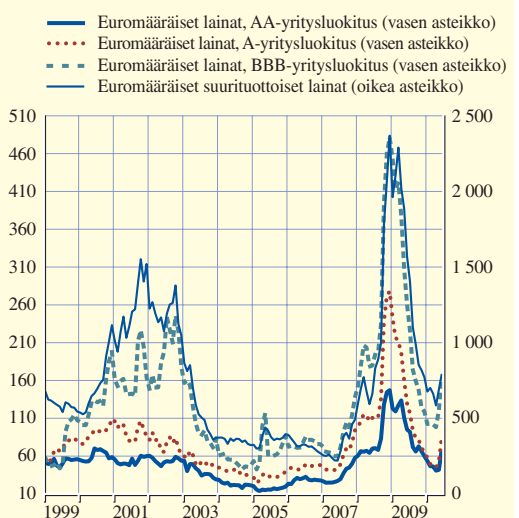
ja vielä 1,00 prosenttiyksikköä lisää toukokuun aikana, kun valtion velkapaperimarkkinoiden jännitteet lisäsivät yleisesti volatiliiteettia rahoitusmarkkinoilla. Pidemmän aikavälin tarkastelussa yritysten rahoituksen reaaliset kokonaiskustannukset pysyivät euroalueella vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä suunnilleen alimmillaan sitten vuoden 1999. Tämä koski kaikkia muita kustannuksia paitsi osakerahoituksen reaalkustannuksia.

Valtaosa rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainojen nimelliskoroista laski edelleen hieman joulukuun 2009 ja huhtikuun 2010 välisenä aikana (ks. taulukko 4). Rahalaitosten koroissa marraskuussa 2008 alkanut laskusuuntaus näyttää tasaantuneen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Huhtikuussa 2010 tapahtunut kehitys saattaa myös alkaa heijastella nousua niissä rahamarkkinakoroissa, joiden kehitys vaikuttaa yleensä lyhytaikaisen pankkirahoituksen kustannuksiin, ja niissä joukkolainojen tuotoissa, joiden kehitys vaikuttaa yleensä pitkiin antolainauskorkoihin.

Markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalkustannusten huomattava pieneneminen johtuu lähinnä yritysten joukkolainojen tuottoerojen supistumisesta. Tuottoerot supistuivat vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa 2010 kaikissa luottoluokitusluokissa pienemmiksi kuin elokuussa 2008 (eli hieman ennen kuin yritysten joukkolainojen tuottoerot alkoivat merkittävästi kasvaa kriisin voimistuessa) (ks. kuvio 29). Toukokuussa 2010 yritysten joukkolainojen tuottoeroihin vaikutti sitä vastoin se, että rahoitussijoittajat siirsivät ponnekaasti sijoituksia turvallisiin kohteisiin. Tuottoerot alkoivatkin uudelleen kasvaa, mikä kumosi suurim-

Kuvio 29. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin.

man osan niiden tämän vuoden aikaisesta pienenemisestä. Esimerkiksi BBB-luokan joukkolainojen tuottoerot kasvoivat huhti- ja toukokuussa 2010 noin 0,20 prosenttiyksikköä ja suurituottoisten joukkolainojen puolestaan 1,00 prosenttiyksikköä. Korkeamman luottoluokituksen joukkolainojen tuottoeroihin markkinoiden tunnelman muutos vaikutti vähemmän, ja ne pysyivätkin samalla tasolla kuin ennen viimeisimpien jännitteiden ilmenemistä.

RAHOITUSVIRRAT

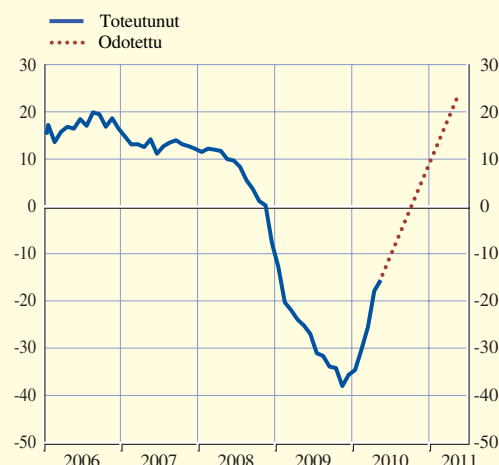
Useimmat euroalueen yritysten kannattavuusindikaattorit osoittavat kannattavuuden parantuneen edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä sekä huhti- ja toukokuussa. Pörssiyritysten osakekohtaisten tuottojen vuotuinen muutosvauhti pysyi euroalueella kuitenkin edelleen negatiivisena toukokuussa 2010: se oli -15 % oltuaan -26 % maaliskuussa (ks. kuvio 30). Voittojen odotetaan paranevan edelleen, mutta yritysten osakekohtaisten tuottojen vuotuisen kasvuvauhdin odotetaan yleisesti pysyvän negatiivisena syksyyn 2010 saakka.

Ulkoisen rahoituksen hankinnassa rahalaitosten lainat yrityksille ovat edelleen supistumassa, kun taas markkinainstrumenttien (erityisesti velkapapereiden) liikkeeseenlasku vilkastui kaksinumeroista vauhtia (ks. kuvio 31). Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti heikkeni hieman vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen lopussa. Yritysten velkapapereiden liikkeeseenlasku oli edelleen vilkasta maaliskuuhun 2010 saakka, ja vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi voimakkaasti etenkin pitkissä maturiteeteissa. Tähän vaikutti jälleenrahoitustoiminta, joka on suosinut lyhytaikaisten velkapapereiden liikkeeseenlaskun sijaan pitkäaikaisten velkapapereiden liikkeeseenlaskua.

Yrityksille myönnettyjen pankkilainojen kasvu oli negatiivista (-2,4 %) vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen lopussa (ks. taulukko 5). Huhtikuussa 2010 yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni edelleen eli -2,6 prosenttiin. Eniten supistui yrityksille myönnetty lyhytaikaiset lainat (joiden maturiteetti on enintään vuoden). Niiden vuotuinen kasvuvauhti onkin pysynyt negatiivisena maaliskuusta 2009 lähtien. Ainoastaan lainat, joiden maturiteetti on yli viisi vuotta, ovat viime kuukausina osoittaneet joitakin vakautumisen merkkejä: niiden kasvuvauhti oli positiivinen huhtikuus-

Kuvio 30. Pörssiyritysten osakekohtainen tuotto euroalueella

(vuotuisina prosenteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 31. Yritysten ulkoisen rahoituksen hankinta eriteltynä

(vuotuinen prosentimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

Taulukko 5. Yritysten rahoituksen hankinta

(prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)

	Vuotuinen kasvuvauhti				
	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
Rahalaitosten lainat	6,1	2,7	-0,2	-2,2	-2,4
Enintään vuoden	-0,5	-5,8	-10,2	-13,2	-10,6
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	11,0	7,2	2,0	-1,9	-4,4
Yli 5 vuoden	8,1	5,9	4,6	3,8	2,7
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	9,1	12,3	16,1	14,5	16,0
Lyhytaikaiset	-10,5	-23,8	-25,2	-38,4	-21,5
Pitkäaikaiset, joista: 1)	12,9	19,4	24,0	24,8	21,8
Kiinteäkorkoiset	17,6	25,1	31,4	32,3	26,4
Vaihtuvakorkoiset	-0,5	-1,1	-4,8	-4,2	-0,1
Noteeratut osakkeet	0,4	1,5	1,8	1,8	1,8
Lisätieto²⁾					
Rahoituksen hankinta yhteensä	3,4	2,9	2,1	1,2	-
Lainat yrityksille	6,5	4,1	1,7	0,0	-
Vakuutustekninen vastuovelka ³⁾	0,5	0,5	0,5	0,5	-

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

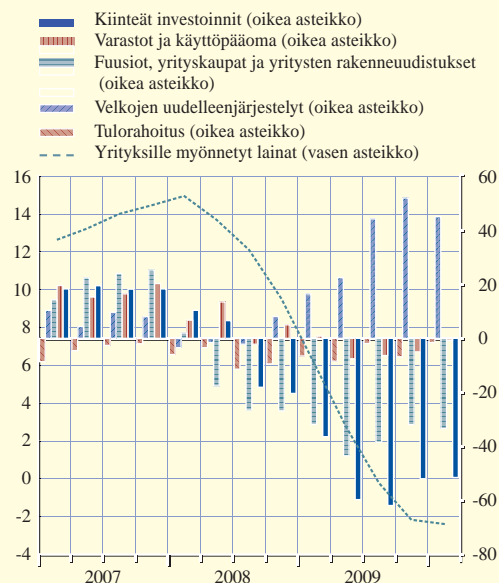
1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

2) Tiedot perustuvat sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, osakkeet ja osuudet, vakuutusteknisen vastuovelan, muut velat ja johdannaiset.

3) Sisältää eläkerahastot.

Kuvio 32. Lainojen kasvu ja yritysten lainankysyntään vaikuttavat tekijät

(vuotuinen prosenttimuutos, nettomääräinen prosenttiosuus)

Lähde: EKP.

Huom. Nettomääräinen prosenttiosuus viittaa eroon lainankysynnän kasvuun vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien ja lainankysynnän vähenemiseen vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien määrässä. Ks. myös huhtikuun 2010 luotonantokysely.

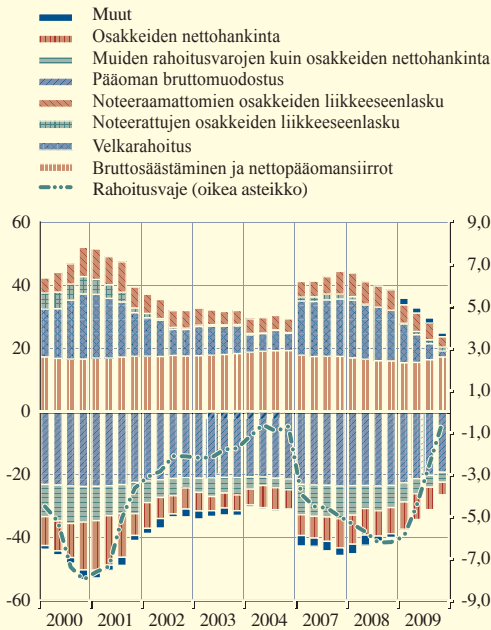
sa 2010. Empiiriset tiedot viittaavat siihen, että yrityksille myönnettävät lainat reagoivat suhdanvaihteluihin yleensä huomattavalla viipeellä. Lainanoton hidastuminen noudattelee suurin piirtein pitkän aikavälin trendiä, kun otetaan huomioon heikon talustilanteen pitkittyneet vaikutukset lainankysyntään ja pankkilainojen jatkuva korvaaminen markkinaehtoisella rahoituksella.

Euroalueen pankkien tuoreimman luotonantokyselyn tulokset viittaavat siihen, että kysyntäpuolen tekijät, kuten kiinteiden investointien sekä fuusioiden ja yrityskauppojen väheneminen, ovat vaikuttaneet negatiivisesti yritysten lainankysyntään vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 32). Kysely vahvisti myös, että vaikka pankkien likvideettiasema onkin hieman parantunut, niiden vakavaraisuuskustannukset ja mahdollisuudet saada markkinarahoitusta kiristivät edelleen yrityksille myönnettävien lainojen myöntämiskriteerejä. Vaikka kriteerit eivät siis yleisesti ottaen kiristyneet samalla tarkastelujaksolla, luottorajoitteet näyttävät yhä vaikuttaneen lainakehitykseen.

Yritysten rahoitusvaje (nettoluotonotto) eli ero reaali investointien kustannusten sekä tulorahoituksen (bruttosäästämisen) välillä on neljän vuosinel-

Kuvio 33. Yritysten säästäminen, rahoituksen hankinta ja investoinnit

(neljän neljänneksen liukuvia summia, % bruttoarvonlisäyksestä)

Lähde: Euroalueen tilinpidon tilastot.

Huom. Velka käsittää lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuvelat. Muut-erään sisältyvät johdannaiset, muut nettoutetut velat/saamiset ja korjaukset. Yrityksen sisäiset lainat on nettoitettu. Rahoitusvaje tarkoittaa nettoluotonantoasemaa, joka suunnilleen vastaa bruttosäästämisen ja pääoman bruttomuodostuksen välistä eroa.

jänneksen liukuvan summan perusteella pienentynyt huomattavasti vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Se oli tuolloin 0,5 % bruttoarvonlisäyksestä. Kuviossa 33 esitetään ne eri osatekijät, joista euroalueen tilinpidon mukaan koostuvat euroalueen yritysten säästäminen, rahoituksen hankinta ja investoinnit. Tilinpidon tiedot ulottuvat vuoden 2009 viimeiselle neljännekselle. Kuten kuviosta käy ilmi, yritysten reaali-investoinnit (kiinteän pääoman bruttomuodostus) rahoitettiin lähes kokonaan tulorahoituksella, kun taas ulkoisen rahoituksen kasvu on voimakkaasti heikentynyt: sitä ei käytetä lähes lainkaan yritysrahoituksen lähteenä. Osakkeiden ja muiden rahoitusvarojen nettohankinta väheni edelleen vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä.

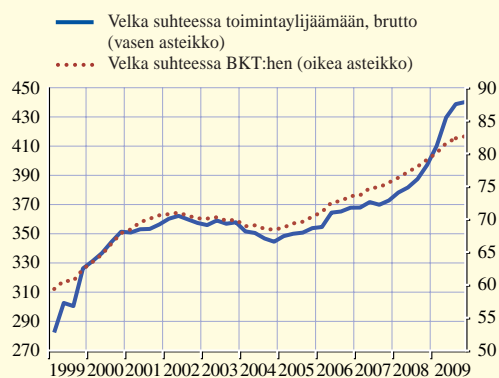
RAHOITUSASEMA

Yritysten velkaantuneisuus pysyi vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä suurin piirtein yhtä korkeana kuin aiemmin: yritysten velka suhteessa BKT:hen oli 83 % ja suhteessa bruttotoimintaylijäämään 440 % (ks. kuvio 34). Ulkoisen rahoituksen väheneminen ja tulorahoituksen aiempaa vaimeampi supistuminen vuoden 2009 jälkipuoliskolla saattavat viitata siihen, että yritykset vahvistavat parhaillaan aktiivisesti rahoitusasemaansa.

Yritykset hyötyivät pankkien antolainauskorkojen ja markkinakorkojen laskusta, joka pienensi

Kuvio 34. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

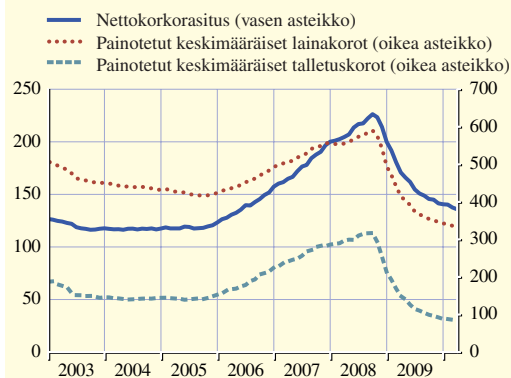

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Velka perustuu sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Siihen sisältyvät lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuvelat.

Kuvio 35. Yritysten nettokorkorasitus

(peruspisteinä)

Lähde: EKP.

Huom. Nettokorkorasitus määritellään yrityksistä koskevien painotettujen keskimääräisten laina- ja talletuskorkojen eroksi ja perustuu kannan määriin.

niiden korkorasitusta edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa 2010 (ks. kuvio 35). Yritysten velkaantuneisuus ja siihen liittyvä korkorasitus pysyivät yleisesti suurina, mikä viittaa siihen, että ulkoisen rahoituksen kysyntä pysyy vaimeana ja yritykset hyödyntävät edelleen mahdollisuutta taseiden uudelleenjärjestelyyn kassavirtojen parantuessa.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien rahoitustilannetta leimasi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä se, että pankkien antolainauskorot laskivat edelleen hienoisesti. Kotitalouksille myönnettävien lainojen myöntämiskriteereitä kiristettiin hieman ensimmäistä kertaa syksyn 2008 jälkeen. Kotitalouksien lainanoton vuotuinen kasvuvauhti parani lisää vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ja huhtikuussa 2010 edelleenkin lähinnä asuntolainojen ansiosta. Kotitalouksien velanhoitokulujen suhde tuloihin kasvoi hieman, kun taas niiden korkorasitus pieneni edelleen.

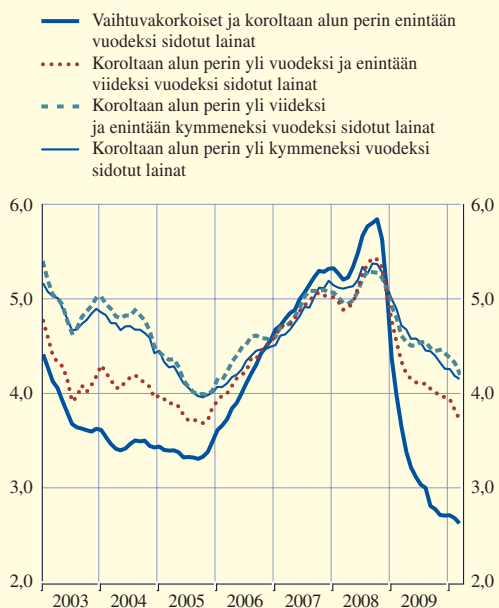
RAHOITUSOLOT

Kotitalouksien rahoituskustannukset kevenivät euroalueella edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä vaikkakin vähemmän kuin aiempina vuosineljänneksinä. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot laskivat edelleen ensimmäisellä vuosineljänneksellä (ks. kuvio 36). Koronlasku oli laaja-alaista kaikissa maturiteeteissa ja osoitusta pääasiallisesti siitä, että uusien asuntolainojen korkojen ja vastaavien markkinakorkojen väliset erot pienenevät edelleen. Asuntolainojen korkojen aikarakennetta leimasi edelleen koroltaan alun perin pitkäksi ajaksi (yli viideksi vuodeksi) sidottujen lainojen ja koroltaan alun perin lyhyeksi ajaksi sidottujen lainojen (vaihtuvakorkoisten lainojen ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidottujen lainojen) välinen huomattava positiivinen korkoero. Niinpä hieman yli puolet ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehdyistä uusista lainakaupoista suuntautuivat edelleen koroltaan alun perin lyhyemmäksi ajaksi sidottuihin lainoihin.

Rahalaitosten myöntämien kulutusluottojen korot pysyivät keskimäärin ennallaan vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Tästä huolimatta koroltaan alun perin lyhyeksi ajaksi sidottujen lainojen (vaihtuvakorkoisten lainojen ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidottujen lainojen) korot laskivat edelleen ja koroltaan alun perin pitkäksi ajaksi (yli viideksi vuodeksi) sidottujen lainojen korot puolestaan nousivat hieman – ensimmäistä kertaa syksyn 2008 jälkeen. Kulutusluottojen korkojen ja vastaavien markkinakorkojen väliset erot pienenevät koroltaan lyhyeksi ajaksi sidotuissa lainoissa mutta suurenevät pitemmäksi ajaksi sidotuissa lainoissa. Alimillaan olivat koroltaan alun perin yli yhdeksi ja enintään viideksi vuodeksi sidottujen lainojen korot ja seuraavana koroltaan alun perin lyhimmäksi ajaksi sidottujen lainojen korot. Korot olivat korkeimmillaan lainoissa, joiden korko on sidottu yli viideksi vuodeksi.

Kuvio 36. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten korkoja)

Lähde: EKP.

Huhtikuussa 2010 tehdyn pankkien luotonantokyselyn tulokset viittaavat siihen, että kotitalousten lainojen myöntämiskriteerejä tiukentaneiden pankkien osuus kasvoi hieman vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Kriteereitä tiukennettiin nyt ensimmäistä kertaa syksyn 2008 jälkeen, ja tiukennus kohdistui erityisesti asuntolainoihin. Kulutusluottojen ja muiden lainojen myöntämiskriteerit pysyivät sen sijaan suurin piirtein ennallaan. Ilmoitukset asuntolainojen myöntämiskriteerien tiukentamisesta eivät heijastelleet muutosta taustatekijöissä, jotka joko pysyivät suurin piirtein ennallaan (kuten esimerkiksi asuntomarkkinoiden kehitysnäkymät) tai vaikuttivat vähemmän tiukentamiseen (kuten yleiset talousnäkymät). Luottokriteerien tiukentaminen saattaa siten selittyä osaksi muilla tekijöillä, kuten muutoksilla pankkien riskienhallinnassa. Edellisen kyselykierroksen tapaan pankkien rahoituksen kustannusten ja taserajoitteiden – joiden voidaan katsoa olevan yksinomaan lainojen tarjontaan liittyviä tekijöitä – vaikutukset pysyivät neutraaleina kaikenlaisissa lainoissa. Pankkien mielestä asuntolainojen nettokysyntä oli supistunut ensimmäisellä vuosineljänneksellä kasvettuaan kolmen peräkkäisen neljänneksen ajan. Tämän katsottiin johtuvan erityisesti asuntomarkkinoiden kehitysnäkymien myönteisyyden vähenemisestä ja kuluttajien luottamuksen heikentymisestä. Kulutusluottojen ja muiden lainojen nettokysyntä on ilmeisesti ollut jonkin verran verkkaisempaa ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

RAHOITUSVIRRRAT

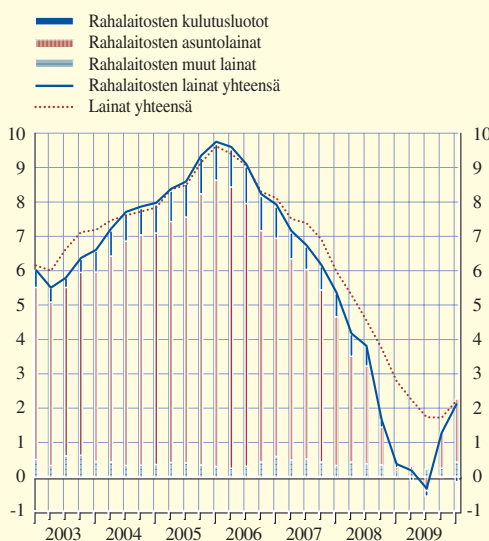
Kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi 1,7 prosentissa vuoden 2009 neljännellä neljänneksellä (viimeisin neljännes, jolta euroalueen integroidun tilinpidon tietoja on saatavilla), joten vuoden 2006 puolivälistä jatkunut hiljeneminen pysähtyi. Tästä huolimatta kotitalouksille myönnettyjen muiden kuin rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti hiljeni selvästi. Se oli 4,3 %, kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä ollut 15,6 %. Tämä hiljeneminen johtui siitä, että todelliseen myyntiin perustuva arvopaperistaminen (eli se, että lainat siirretään pois rahalaitosten taseista ja merkitään tämän jälkeen lainoiksi muilta rahoituksen välittäjiltä), jonka vaikutus oli ollut erityisen voimakasta vuoden 2008 lopulla, jäi pois vuotuisen kasvuvauhdin laskennasta. Rahalaitosten lainoja ja arvopaperistamista koskevat tiedot osoittavat, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti lisääntyi hieman yli 2 prosenttiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 37).

Kotitalouksille myönnettyjen rahalaitosten lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 2,5 prosenttiin huhtikuussa 2010, kun se oli ollut 1,7 % vuoden 2010 ensimmäisellä ja 0,3 % vuoden 2009 neljännellä neljänneksellä. Viimeaikaisin kehitys tarjoaa lisävahvistusta sille, että käännekohta koettiin vuoden 2009 aikana. Kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti parani kuitenkin vähemmän, kun otetaan huomioon vaikutukset, jotka johtuvat lainojen siirtämisestä taseen ulkopuolelle arvopaperistamisen yhteydessä.

Rahalaitosten lainanannon myönteisen kehityksen jatkuminen ja vuotuisen kasvuvauhdin kiihtyminen näyttävät noudattavan pitempiä aikaisia

Kuvio 37. Kotitalouksille myönnettyt lainat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus lainojen kasvuun prosenttiyksikköinä, vuosineljänneksen lopussa)

Lähde: EKP

Huom. Lainat yhteensä käsittävät kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Vuoden 2010 ensimmäiseltä neljännekseltä kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärä on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista rahalaitosten lainojen ja lainojen yhteismäärän välillä.

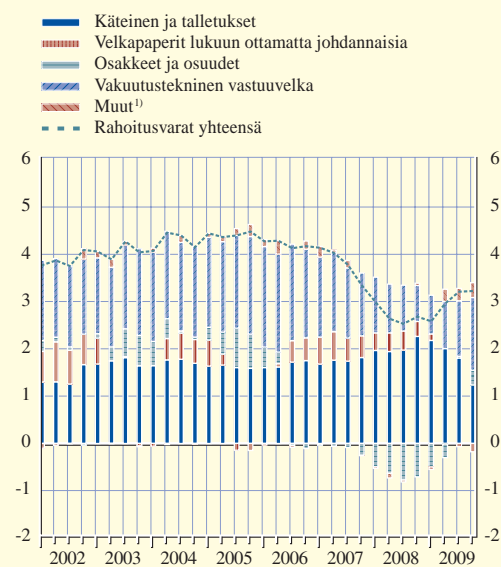
säännönmukaisuuksia, joiden mukaan kotitalouksien lainanotto yleensä virkistyy suhdannejakson alussa. Lainanannon kasvu saattaa kuitenkin jäädä vähäiseksi, koska asuntomarkkinoihin ja tulonäkymiin liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta ja koska kotitaloudet ovat aiempiin jaksoihin verrattuna edelleenkin hyvin velkaantuneita.

Kotitalouksille myönnettyistä rahalaitosten lainoista asuntolainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 2,9 prosenttiin huhtikuussa 2010, kun se oli ollut keskimäärin 2,0 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Kasvuvauhdin nopeutuminen johtui siitä, että vuoden 2009 puolivälistä alkaen asuntolainanotto lähti kuukausitasolla tasaiseen kasvuun. Myös muun lainanannon tilanne kohentui: sen vuotuinen kasvuvauhti parani 3,0 prosenttiin huhtikuussa, kun se oli ollut ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2,4 %. Kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi sen sijaan negatiivisena (se oli huhtikuussa -0,3 %), mutta voimistui hieman lisää ensimmäiseen neljännekseen verrattuna.

Euroalueen tilinpidon tiedot euroalueen kotitaloussektorin taseen saamispuolesta osoittavat, että rahoitusinvestointien yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti on pysynyt ennallaan. Se oli 3,2 % vuoden 2009 neljännellä neljänneksellä (ks. kuvio 38). Tästä huolimatta sijoitussalkkuja on järjestelty merkittävästi uudelleen. Käteiseen ja talletuksiin tehtyjen sijoitusten osuus vähenikin merkittävästi, ja tämä omaisuusluokka menetti asemansa rahoitusinvestointien yhteismäärän suurimpana kasvutekijänä. Kotitaloudet siirsivät edelleen likvidejä varojaan pitempiaikaisiin ja riskipitoisempiin omaisuuseriin, kun tuottokäyrät jyrkkenivät ja markkinaodotukset kohenivat. Varsinkin vakuutusteknisen vastuuvelan hankinta lisääntyi huomattavasti, ja tämä omaisuusluokka vaikutti eniten rahoitusinvestointien yhteismäärän kasvuun. Kotitaloudet lisäsivät edelleen myös rahasto-osuuksien (muiden

Kuvio 38. Kotitalouksien rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus kasvuun prosenttiyksikköinä)

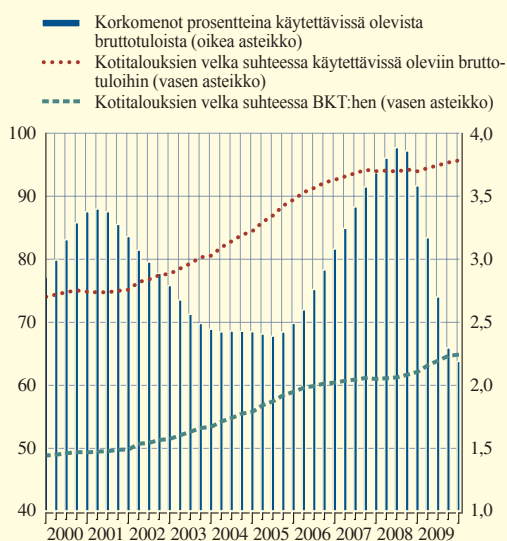

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Sisältää lainat ja muut saamiset.

Kuvio 39. Kotitalouksien velka ja korkomenot

(prosentteina)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Kotitalouksien velka käsittää kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Korkomenoissa eivät ole mukana kaikki kotitalouksien maksamat rahoituskustannukset, koska niihin eivät sisälly rahoituspalveluista maksetut palkkiot. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

kuin rahamarkkinarahastojen osuuksien) hankintaa, mutta vähensivät joukkolainojen ja noteerattujen osakkeiden suoria omistusosuuksia.

RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien velan arvioidaan edelleen hieman lisääntyneen suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin. Se oli hieman alle 96 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Loppuvuodesta 2007 vuoden 2009 puoliväliin se oli pysynyt suurin piirtein ennallaan (ks. kuvio 39). Tämä kehitys on osoitusta kotitalouksien lainanoton hienoisesta piristymisestä ja tulojen vaimeasta kasvusta viime vuosineljänneksillä. Sen sijaan kotitalouksien velka suhteessa BKT:hen on arvioiden mukaan pysynyt käytännössä ennallaan ensimmäisellä vuosineljänneksellä, mikä on osoitusta siitä, että talouden yleinen toimeliaisuus on kohentunut suhdanteiden mukaan voimakkaammin kuin kotitalouksien tulot. Kotitalouksien korkorasituksen arvioidaan edelleen pienenneen, vaikkakin paljon vähemmän kuin edellisillä vuosineljänneksillä. Korkorasitus oli 2,2 % käytettävissä olevista tuloista ensimmäisellä vuosineljänneksellä, kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä ollut 2,3 %. Kotitalouksien velanhoidokulujen suhde tuloihin on toisaalta hieman kasvanut, mikä on osoitusta kotitalouksien korkomaksuissa käytettävien korkojen alenemisesta.

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatiövauhti oli 1,6 % toukokuussa 2010, kun se huhtikuussa oli ollut 1,5 %. Inflaatiövauhdin nopeutuminen viime kuukausina johtuu lähinnä energian hinnan noususta. Pidemmällä aikavälillä inflaatiövauhti pysynee maltillisena. Raaka-aineiden hintoihin saatava edelleen kohdistua nousupaineita. Sitä vastoin euroalueen kotimaisten hintapaineiden odotetaan edelleen olevan vähäisiä. Tämä arvio näkyy myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuussa 2010 julkaistavissa euroaluetta koskevissa kokonaistaloudellisissa arvioissa. Niissä euroalueen vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 1,4–1,6 % vuonna 2010 ja 1,0–2,2 % vuonna 2011. Maaliskuussa 2010 julkaistuihin EKP:n asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vaihteluvälillä tarkistettu hieman aiemmin arvioitua nopeamman inflaatiövauhdin suuntaan, mikä johtuu lähinnä raaka-aineiden euromääräisten hintojen noususta. Käytettävissä olevat kansainvälisten laitosten ennusteet antavat näkymistä jokseenkin samanlaisen kuvan. Näihin hintakehitysnäkymiin liittyvät keskipitkän aikavälin riskit ovat jokseenkin tasapainossa.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatio oli 1,6 % toukokuussa 2010, kun se huhtikuussa oli ollut 1,5 % (ks. taulukko 6). Pidemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että vuotuinen YKHI-inflaatiövauhti on vaihdellut voimakkaasti kahden viime vuoden aikana. YKHI-inflaation vuotuinen muutosvauhti hidastui vähitellen vuoden 2008 puolivälin ja vuoden 2009 puolivälin välisenä ajanjaksona, mikä johtui elintarvikkeiden ja energian hintojen laskusta. Heinäkuussa 2009 vuotuinen YKHI-inflaatio oli hitaimmillaan eli -0,6 %. Vertailuajankohdan vaikutusten vuoksi vuotuinen YKHI-inflaatiövauhti kääntyi jälleen positiiviseksi marraskuussa 2009. Inflaatiövauhti on nopeutunut viime kuukausina, mikä johtuu lähinnä energian hinnan noususta.

Tuoreimmat sektorikohtaiset tiedot YKHI:n kehityksestä osoittavat, että YKHI:n energiaerän hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui 9,1 prosenttiin huhtikuussa 2010, kun se maaliskuussa oli ollut 7,2 % (ks. kuvio 40). Pidemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että energian hinnan vuotuinen muutosvauhti on nopeutunut tasaisesti heinäkuusta 2009 lähtien, jolloin se oli ollut hitaimmillaan eli -14,4 %. Hinnan laskun hidastuminen ja muutosvauhdin kääntymisen positiiviseksi heinäkuun 2009 jälkeen johtuu lähinnä öljyn hinnan jyrkästä noususta heinäkuusta lähtien ja vertailuajankohdan vaikutuksista, jotka aiheuttavat öljyn hinnan jyrkästä laskusta vuoden 2008 jälkipuoliskolla. Energiaerän alainerien hintojen tarkastelu osoittaa, että käänne johtuu lähinnä niiden alainerien hintojen noususta, joihin öljyn hinnan kehitys vaikuttaa suoraan (nestemäiset polttoaineet: henkilöajoneuvojen polttoaineet ja asuintalojen lämmityspolttoaineet). Sitä vastoin energiaerän muiden alainerien (kuten sähkön ja kaasun) hintojen vuotuinen muutos-

Taulukko 6. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2008	2009	2009 Joulu	2010 Tammi	2010 Helmi	2010 Maalis	2010 Huhti	2010 Touko
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta- indeksi (YKHI) ja sen erät								
Kokonaisindeksi ¹⁾	3,3	0,3	0,9	1,0	0,9	1,4	1,5	1,6
Energia	10,3	-8,1	1,8	4,0	3,3	7,2	9,1	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	3,5	0,2	-1,6	-1,3	-1,2	-0,1	0,7	.
Jalostetut elintarvikkeet	6,1	1,1	0,7	0,6	0,6	0,5	0,6	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,8	0,6	0,4	0,1	0,1	0,1	0,2	.
Palvelut	2,6	2,0	1,6	1,4	1,3	1,6	1,2	.
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	6,1	-5,1	-2,9	-1,0	-0,4	0,9	2,8	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	65,9	44,6	51,6	54,0	54,5	59,1	64,0	61,6
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat	2,0	-18,5	19,2	27,3	25,4	34,5	51,9	51,9

Lähteet: Eurostat, EKP ja Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Huom. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksi on painotettu ajanjaksona 2004–2006 toteutuneen euroalueen tuonnin rakenteen mukaan.

1) Toukokuun 2010 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

vauhti on pysynyt vakaampana. Viime kuukausina energian hinnan nousuun on myös vaikuttanut jalostusmarginaalin (öljynjalostustuotteiden ja raakaöljyn hintojen erotus) kasvu. Tuoreimmat tiedot viittaavat siihen, että jalostusmarginaali on tällä hetkellä suurempi kuin pitkän aikavälin keskiarvo. Öljyn tämänhetkisten futuurihintojen perusteella energian hinnan nousuvauhdin odotetaan pysyvän nopeana loppuvuoden 2010. Vertailuajankohta ja välillinen verotus saattavat hieman nopeuttaa nousuvauhtia.

Elintarvikkeiden (ml. alkoholi ja tupakka) hintojen vuotuinen nousuvauhti kääntyi jälleen positiiviseksi maaliskuussa, jolloin se oli 0,3 %. Maaliskuuta edeltäneinä seitsemänä kuukautena nousuvauhti oli ollut negatiivinen. Nousuvauhdin nopeutuminen jatkui huhtikuussa. Tuolloin elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti oli 0,7 %. YKHI:n eristä eniten vaihtelevat elintarvikkeiden hinnat ja energian hinta. Näin ollen vaikka elintarvikkeiden hintojen osuus YKHI-korista on vain noin 20 %, ne voivat vaikuttaa merkittävästi YKHI-inflaation vaihteluun. YKHI-inflaation hidastumisen vuoden 2008 puolivälin ja vuoden 2009 puolivälin välisenä ajanjaksona voidaankin katsoa johtuvan suurimmaksi osaksi elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen merkittävästä laskusta samana ajanjaksona. Elintarvikkeiden hintojen lasku pysähtyi syksyllä 2009, minkä jälkeen hinnat ovat vakaantuneet hieman.

Elintarvikkeiden hintojen kehitystä analysoidaan yleensä tarkastelemalla erikseen jalostettujen ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja. Syksyllä 2009 ja vuoden 2010 neljänä ensimmäisenä kuukautena jalostettujen elintarvikkeiden erän suurimpien alaerien, kuten leivän ja maitotuotteiden (maito, juusto, kananmuna) hintojen vuotuinen nousuvauhti oli negatiivinen. Sitä vastoin erät, joihin välillinen verotus vaikuttaa enemmän (tupakka, viini, olut, väkevät alkoholijuomat) aiheuttivat jalostettujen elintarvikkeiden hintoihin nousupaineita. Tupakan hinnan osuus jalostettujen elintarvikkeiden erästä on noin yksi neljäsosaa. Välillisten verojen korotukset viime vuonna ovat johtaneet siihen, että tupakan hinnan vuotuinen nousuvauhti nopeutui 6,2 prosenttiin huhtikuussa. Nousuvauhti on nopeampi kuin vuoteen 1998 ulottuva pitkän aikavälin keskiarvo (5,4 %).

Myös jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti vakaantui hieman vuoden 2009 jälkipuoliskolla ja vuoden 2010 alussa. Muutosvauhti alkoi kuitenkin nopeutua maalisi- ja huhtikuussa. Muutosvauhdin viimeaikaiseen nopeutumiseen on vaikuttanut kaksi tekijää. Ensinnäkin eräiden alaerien, kuten vihannesten, hintoihin vaikuttavat osittain kuljetuskustannukset – ne ovat kasvaneet parina viime kuukautena öljyn hinnannousun myötä. Toiseksi muutosvauhdin viimeaikainen nopeutuminen johtuu myös osittain vertailuajankohdan vaikutuksista eli jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen kehityksestä vuotta aiemmin. Elintarvikkeiden hintojen viimeaikaista kehitystä tarkastellaan yksityiskohtaisemmin kehikossa 4.

Kehikko 4.

MAATALOUSRAAKA-AINEET JA EUROALUEEN YKHIN ELINTARVIKKEIDEN HINNAT

Elintarvikkeiden osuus euroalueen menokorista on noin 20 %, ja YKHI-inflaation kokonaisvolatiliteetti on vuoden 2007 puolivälistä lähtien johtunut suurelta osin elintarvikkeiden hinnoista sekä energian hinnasta. Tämän vuoksi elintarvikkeiden hintakehityksen ymmärtäminen on ilmeisen merkittävää rahapolitiikan kannalta. Tässä kehikossa kuvataan YKHI:n elintarvikkeiden hintojen viimeaikaista kehitystä ja analysoidaan raaka-aineiden hintasokkien välittymistä elintarvikkeiden toimitusketjun kautta euroalueella.

Elintarvikkeiden hinnat ovat euroalueella heilahdelleet suuresti viime vuosina. Tämä koskee sekä tuottaja- että kuluttajahintoja (ks. kuvio A). Elintarvikkeiden vuotuinen YKHI-inflaatio kiihtyi voimakkaasti vuosien 2007 ja 2008 aikana ja oli nopeimmillaan eli 6,1 % heinäkuussa 2008.

Euroalueen YKH:n jalostamattomat ja jalostetut elintarvikkeet ja niiden tärkeimmät aluerät

(vuotuinen prosenttimuutos)	YKHI-paino (%) 2010	2007	2008	2009	2009 Marras	2009 Joulu	2010 Tammi	2010 Helmi	2010 Maalis	2010 Huhti
Elintarvikkeet	19,2	2,8	5,1	0,7	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,3	0,7
Jalostamattomat elintarvikkeet	7,3	3,0	3,5	0,2	-1,3	-1,6	-1,3	-1,2	-0,1	0,7
Liha	3,6	2,7	3,9	1,4	-0,2	-0,4	-0,7	-0,6	-0,6	-0,2
Kala	1,1	2,8	2,9	-0,6	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	1,0	1,3
Hedelmät	1,1	3,4	6,2	-1,8	-2,9	-1,7	-2,1	-3,3	-3,1	-1,3
Vihannekset	1,5	3,3	1,0	-0,3	-2,9	-4,8	-2,5	-1,3	2,4	4,0
Jalostetut elintarvikkeet ilman tupakkatuotteita	9,5	0,5	1,6	2,3	-0,7	-0,7	-0,8	-0,8	-0,7	-0,7
Leipä ja viljatuotteet	2,6	3,5	8,6	1,3	-0,5	-0,6	-0,7	-0,5	-0,5	-0,5
Maito, juusto ja kananmunat	2,2	3,4	10,6	-2,8	-3,3	-2,9	-2,8	-2,6	-2,5	-2,4
Öljy ja rasvat	0,5	-1,7	6,4	-4,0	-3,5	-2,6	-2,0	-2,3	-1,9	-1,3
Sokeri, hillot, hunaja, suklaa ja konditoriatuotteet	1,0	1,1	4,4	1,6	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3
Muulla luokittelemattomat elintarvikkeet	0,5	0,7	4,1	2,1	0,6	0,3	-0,2	0,2	-0,2	-0,5
Tupakka	2,4	4,5	3,2	4,7	6,0	6,6	6,5	6,3	5,9	6,2

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Jalostettujen elintarvikkeiden erään kuuluvat myös kivennäisvedet, virvoitusjuomat, hedelmä- ja vihannesmehut, väkevät alkoholijuomat sekä viini ja olut, jotka eivät ilmene tästä taulukosta.

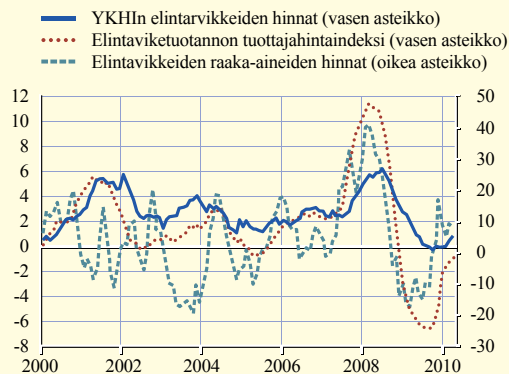
Tämän jälkeen se hidastui tasaisesti ja oli lokakuussa 2009 ennätysalhainen eli $-0,4$ % (tammikuusta 1991 lähtien käytettävissä olevien tietojen perusteella) ja elpyi sitten $0,7$ prosenttiin huhtikuussa 2010. Tämän hintaerän keskimääräinen vuotuinen nousuvauhti oli $2,4$ % tammi-kuun 1998 ja maaliskuun 2010 välisenä aikana. Valtaosa YKH:n elintarvikkeiden hintojen nousuista ja laskuista vuosina 2007–2009 johtui suurempaa raaka-ainepanosta vaativien elintarvikkeiden muutoksista. Näitä eriä ovat esimerkiksi liha, leipä ja viljatuotteet, maito, juusto ja kananmunat sekä öljyt ja rasvat. YKH:n elintarvikkeiden hintojen nousun nopeutuminen aivan viime kuukausina on kuitenkin johtunut pääasiassa kausiluonteisista kalan ja vihannesten hinnoista, joista jälkimmäiset todennäköisesti heijastelevat kylmän sään vaikutusta tuoreisiin elintarvikkeisiin (ks. taulukko).

Elintarvikkeiden toimitusketju

YKH:n elintarvikkeiden hintojen suuren vaihtelun vuoden 2007 puolivälistä lähtien on katsottu paljolti johtuvan elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen jyrkistä heilahduksista ja niiden mahdollisesta välittymisestä euroalueen kuluttajahintoihin. Elintarvikkeiden raaka-aineiden hinnat nousivatkin jyrkästi maailmanmarkkinoilla alkuvuoden 2006 ja vuoden 2008 puolivälin välisenä aikana, kunnes ne jälleen laskivat maailmanlaajuisen finanssikriisin seurauksena. Maailmanmarkkinahintojen tasaisen nousun vuoksi myös EU:n sisämarkkinahinnat alkoivat nousta. Lisäksi muiden kuin elintarvikkeiden raaka-aineiden hinnat nousivat jyrkästi maailmanmarkkinoilla vuodesta 2007 vuoden 2008 puoliväliin ja laskivat sitten äkillisesti. Nämä

Kuvio A. Elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat, tuottajahintaindeksi ja YKH:n elintarvikkeiden hinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: Eurostat.

muutokset ovat saattaneet vaikuttaa YKHIn elintarvikkeiden hintoihin välillisesti muiden tuotantopanoskustannusten muutosten kautta. Esimerkiksi energian hinnan nousu on saattanut nostaa jalostus-, kuljetus- ja pakkauskustannuksia. Marginaalit elintarvikkeiden tuotantoketjun eri vaiheissa ovat saattaneet myös vaihdella suhdanteiden mukaan.

Yksinkertaisen empiirisen analyysin avulla voidaan todeta, missä määrin elintarvikkeiden raaka-aineiden hintasokit välittyvät elintarvikkeiden tuotantoketjussa ja kuinka tuotantopanoskustannusten muutokset tuotantoprosessin eri vaiheissa vaikuttavat elintarvikkeiden hintojen kehitykseen vähittäiskaupassa.¹ Elintarvikkeiden tuotantoketju kuvataan pelkistetyksi: elintarvikkeiden raaka-aineiden hinnat kytetään elintarvikkeiden tuottaja- ja kuluttajahintoihin. Analyysin painopiste on valikoiduissa elintarvikkeissa, joiden osuus YKHIn elintarvikekorista on noin 50 %. Analyysin ulkopuolelle on jätetty kausituotteet (esim. hedelmät ja vihannekset), vähäistä raaka-ainepanosta vaativat tuotteet (esim. virvoitusjuomat) sekä tuotteet, joiden hinnat riippuvat suuresti välillisistä veroista (esim. tupakka ja alkoholi-juomat). Lisäksi elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen asemesta on käytetty Euroopan unionissa koottua tietokantaa tuottajahinnoista ja sisämarkkinahinnoista.

Yhtenäinen viiva kuviossa B osoittaa poikkeaman valikoitujen YKHIn elintarvikkeiden hintojen kehityksestä. Pylväät osoittavat, kuinka paljon poikkeaman voidaan katsoa johtuvan sokeista elintarvikkeiden tuotantoketjun eri vaiheissa: raaka-aineiden hintasokista, tuottajahintasokista (jolla tarkoitetaan sokkia, joka aiheuttaa tuottajahinnoissa muutoksia raaka-aineiden hintasokin välittymisen lisäksi, esimerkiksi tuottajien voittomarginaalien ja muiden tuotantopanoskustannusten

¹ Jaottelu perustuu muodollisesti vektoriautoregressioon, jossa käytetään C. A. Sims in esittämää muuttujiin vaikuttavaa satunnaisvaihtelun analyysia (ks. "Macroeconomics and reality", *Econometrica*, No 48, s. 1–48, 1980). Jaottelu perustuu hinnoitteluketjua koskevaan lähestymistapaan, jossa raaka-aineiden hinnat vaikuttavat tuottajahintoihin ja nämä vaikuttavat kuluttajahintoihin nykyhetkessä, mutta vastakkainen vuorovaikutus tapahtuu viipeellä. Ks. G. Ferrucci, R. Jiménez-Rodríguez ja L. Onorante, "Food price pass-through in the euro area: the role of asymmetries and non-linearities", EKP:n Working Papers -sarjan nro 1168, huhtikuu 2010.

Kuvio B. Poikkeama YKHIn elintarvikkeiden hintojen kehityksestä ja sokkien vaikutukset

(vuotuinen prosenttimuutos ja vaikutukset prosenttiyksikköinä)

Lähde: G. Ferrucci, R. Jiménez-Rodríguez ja L. Onorante, "Food price pass-through in the euro area: the role of asymmetries and non-linearities", EKP:n Working Papers -sarjan nro 1168, huhtikuu 2010.

Huom. Pitkän aikavälin jaottelu, joka koskee valikoitujen YKHIn elintarvikkeiden poikkeamaa kehityksestä C. A. Sims in muuttujiin vaikuttavan satunnaisvaihtelun analyysin (1980) mukaisesti.

muuttuessa) ja kuluttajahintasokista (jolla puolestaan tarkoitetaan sokkia, joka aiheuttaa kuluttajahinnoissa muutoksia raaka-aineiden hintasokin ja tuottajahintasokin välittymisen lisäksi, esimerkiksi vähittäiskaupan voittomarginaalien ja muiden tuotantopanostuskustannusten muuttuessa). Tämän analyysin mukaan elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen nousu maailmanmarkkinoilla vuonna 2006 sai aikaan vähittäiskaupan elintarvikkeiden hintoihin kohdistuvia nousupaineita euroalueella, mikä käy ilmi raaka-aineiden hintasokin positiivisesta vaikutuksesta kyseisenä ajanjaksona. Tämä sokki selitti lähes kokonaan vähittäiskaupan elintarvikkeiden hintojen nousuvauhdin lievän nopeutumisen vuoden aikana. Raaka-aineiden hintoihin kohdistuvat nousupaineet säilyivät ennallaan vuonna 2007. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että kyseisenä vuonna raaka-aineiden hintojen nousu ei välittynyt suoraan kuluttajille vaan se sulautui lopullisen hinnan muihin osatekijöihin, minkä osoittavat tuottaja- ja kuluttajahintasokkien negatiiviset vaikutukset. Sitä vastoin vuoden 2007 loppuun mennessä ja enenevässä määrin kesän 2008 loppuun asti elintarvikkeiden jalostukseen ja jakeluun liittyvät sokit lisäsivät YKHI:n elintarvikkeiden hintoihin kohdistuvia nousupaineita, ja noin puolet valikoitujen YKHI:n elintarvikkeiden hintojen kehitystä koskevasta kokonaispoikkeamasta johtui tämän mallin mukaan raaka-aineiden hintasokista. Tämän analyysin yhteydessä on kuitenkin syytä korostaa tiettyjä epävarmuustekijöitä, varsinkin sitä, että arviot perustuvat yksipuoliseen lähestymistapaan ja saattavat olla kytköksissä ulkoisten sokkien nimenomaiseen järjestykseen elintarvikkeiden tuotantoketjun eri vaiheissa. On kuitenkin huomattava, että noin puolet YKHI:n elintarvikkeiden hintojen kehitystä koskevasta poikkeamasta vuosina 2007–2008 ei näytä liittyvän yksinomaan raaka-aineiden hintasokkeihin.

Kuluttajahintoihin vaikuttavien osatekijöiden samansuuntainen kehitys elintarvikkeiden tuotantoketjun eri vaiheissa onkin usein saanut aikaan huolestuneisuutta kilpailun puutteesta elintarvikkealalla. Kuviossa B esitetyt analyysin havainnot käyvät tältä osin yksiin Euroopan komission toteuttaman markkinaseurannan päätelmien kanssa. Seuranta toteutettiin elintarvikkeiden hintasokin jälkeen, kun tarkoituksena oli analysoida elintarvikkeiden tuotantoketjun toimivuutta Euroopassa.² Seurantaan osallistui elintarvikealan sidosryhmiä ja kansallisia kilpailuviranomaisia, joiden tehtävänä oli tarkastella Euroopan elintarvikkeiden tuotantoketjun kilpailullista rakennetta ja eritellä mahdolliset kilpailua koskevat huolenaiheet. Tulokset osoittivat, että monissa tapauksissa kilpailua koskevat huolenaiheet ovat perusteltuja. Markkinoiden läpinäkymättömyys, neuvotteluvoiman epätasainen jakautuminen ja kilpailunvastaiset käytännöt ovat johtaneet markkinoiden vääristymiin, jotka vaikuttavat kielteisesti koko elintarvikeketjun kilpailukykyyn. Myös hintojen jäykkyys on heikentänyt kaikkien elintarvikeketjussa olevien elinkeinoalojen sopeutumiskykyä ja innovatiivisuutta. Vaikka maiden välillä onkin huomattavia eroja, useissa maissa kilpailun tehostaminen tällä merkittävällä markkinasegmentillä on äärimmäisen tärkeää sen varmistamiseksi, että markkinoiden tehottomuudesta ja kerrannaisvaikutuksista johtuvat inflaatiopaineet pysyvät tulevaisuudessa maltillisina.

2 Ks. Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle osoitettu komission tiedonanto ”Toimivampi elintarvikeketju Eurooppaan”, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication16061_en.pdf, lokakuu 2009.

Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja (niiden osuus YKHI-korista on n. 30 %) laskettu vuotuinen YKHI-inflaatio on viimeisen puolentoista vuoden aikana hidastunut vähitellen. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu YKHI-inflaatio nopeutui huhtikuussa 0,8 % vuodentakaisesta. Nousuvauhti oli 0,2 prosenttiyksikköä hitaampi kuin maaliskuussa. Tämän indeksin kehitystä tarkasteltaessa on otettava huomioon kaksi tärkeää seikkaa. Ensinnäkin koko tänä viimeisimpänä ajanjaksona, jona inflaatiouauhti on hidastunut (vuoden 2008 lopusta lähtien), tämän pohjainflaation mittarin kehitys on vaihdellut vähemmän kuin YKHI-inflaatio. Toiseksi vaikka YKHI:n vuotuinen nousuvauhti on vähitellen nopeutunut sitten kesän ja syksyn 2009 (jolloin inflaatiouauhti hidastui), ilman elin-

tarvikkeiden ja energian hintoja laskettu YKHI-inflaatio on jatkanut hidastumistaan. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintaa laskettuun YKHIin vaikuttavat sen kahden aluerän eli muiden teollisuustuotteiden kuin energian ja palvelujen hinnat. Näiden hintojen kehitykseen vaikuttavat lähinnä kotimaiset tekijät, kuten palkat ja voittomarginaalit. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti oli huhtikuussa (viimeisimmät tiedot ovat huhtikuulta) vain 0,2 %, kun se maaliskuussa oli ollut 0,1 %. Muutosvauhdin hitaus viime kuukausina vahvistaa tämän aluerän mallillisen kehityksen, joka alkoi vuonna 2008. Jos ei oteta huomioon lyhytaikaisten tekijöiden aiheuttamaa hintojen vaihtelua, muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen inflaatiovauhti oli vuoden 2010 neljänä ensimmäisenä kuukautena keskimäärin 0,1 %, kun se vuonna 2009 oli ollut keskimäärin 0,6 %. Tämä johtuu lähinnä heikosta kulutuskysynnästä.

Muut teollisuustuotteet kuin energia voidaan jakaa kolmeen aluerään: kertakulutustavaroihin (esim. vesihuolto, lääketavarat, sanomalehdet), puolikestäviin kulutustavaroihin (esim. vaatetusmateriaalit, tekstiilit, kengät) ja kestokulutustavaroihin (esim. autot, huonekalut, elektroniikkalaitteet). Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio hidastui edelleen vuoden 2010 neljänä ensimmäisenä kuukautena, mikä lähinnä johtuu kertakulutustavaroiden ja puolikestävien kulutustavaroiden hintojen vaikutuksen vähenemisestä. Viimeisimmät tiedot osoittavat, että myös useimpien kertakulutustavaroiden hinnat ovat laskeneet, mikä todennäköisesti johtuu vaimeasta kysynnästä. Myös puolikestävien kulutustavaroiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui edelleen vuoden 2010 parina ensimmäisenä kuukautena. Muutosvauhtiin vaikuttivat tuntuvasti vaatteiden ja kenkien aiempaa halvemmat talvialennusmyyntihinnat. Talvialennusmyyntihintojen lasku johtuu osittain vaimeasta kysynnästä.

Kestokulutustavaroiden hintojen negatiivinen vaikutus muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatioon on pysynyt jokseenkin ennallaan vuonna 2010. Tämän aluerän hintojen vuotuinen muutosvauhti näyttää tosin nopeutuneen sitten syyskuun 2009, jolloin se oli hitaimmillaan. Tämä johtuu lähinnä siitä, että autojen hintojen huomattavat alennukset näyttäisivät päättyneen. Muutosvauhdin nopeutumiseen on vaikuttanut myös kulutuselektroniikan hintojen aiempaa pienempi lasku.

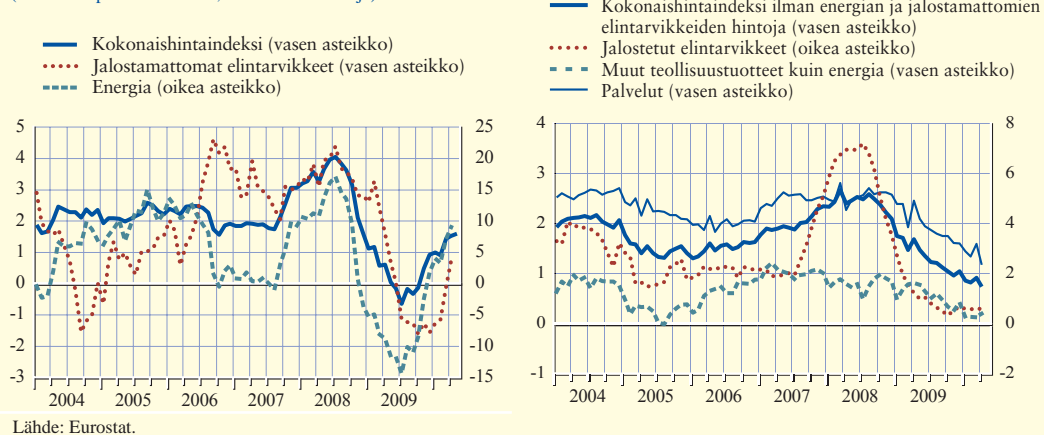
Käytettävissä olevat muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatiota ennakoivat indikaattorit, kuten muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden ja tupakan tuottajahintojen kehitys ja muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden ja tupakan tuontihintojen kehitys, viittaavat edelleen siihen, että tuotantoketussa on vaikeita hintapaineita. Kysynnän ja yritysten hinnoitteluvoiman ei odoteta juurikaan nostavan hintoja lähitulevaisuudessa. Lisäksi heikko työmarkkinatilanne todennäköisesti pitää palkkojen nousupaineet vähäisinä. On kuitenkin viitteitä siitä, että valuuttakurssien viimeaikainen kehitys on kasvattanut ulkoisia hintapaineita ja että maailmanlaajuinen inflaatio on nopeutunut.

Palvelujen hintojen inflaation vuotuinen nousuvauhti hidastui huhtikuussa 1,2 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 1,6 %. Nousuvauhti oli hitain sitten vuoden 1991. Nousuvauhdin huomattava hidastuminen johtui osittain kalenterivaikutuksesta eli pääsiäisen erilaisesta ajoittumisesta vuonna 2010 kuin edellisellä vuonna. Vaikka kalenterivaikutus otetaan huomioon, palvelujen hintojen inflaatio oli huhtikuussa erittäin hidas – yhtä hidas kuin vuosina 1999–2000 – ja huomattavasti hitaampi kuin vuodesta 1999 lähtien keskimäärin (2,2 %).

Palvelujen hintojen inflaatio on hidastunut syksystä 2008 lähtien. Palvelujen hintojen vaimea kehitys tänä ajanjaksona johtuu monesta tekijästä, kuten raaka-aineiden hintojen laskun välillisistä vaikutuksista, kysynnän vaimeudesta ja palkkojen nousupaineiden pienenemisestä. Palvelujen hintojen inflaatio on hidastunut laaja-alaisesti kaikissa aluerissä. Eniten hidastui muiden kuin välttämättömien

Kuvio 40. YKHI-inflaatio eriteltynä: pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

tai vapaa-ajan kulutukseen liittyvien aluerien (esim. valmismatkojen, ravintolapalvelujen ja majoituspalvelujen) hintojen inflaatio. Toisaalta toisin kuin muiden tärkeimpien aluerien, viestintäpalvelujen hintojen inflaation hidastuminen heikkeni (inflaatio oli tosin edelleen negatiivinen) -0,6 prosenttiin huhtikuussa 2010, kun se syyskuussa 2008 oli ollut -2,6 %.

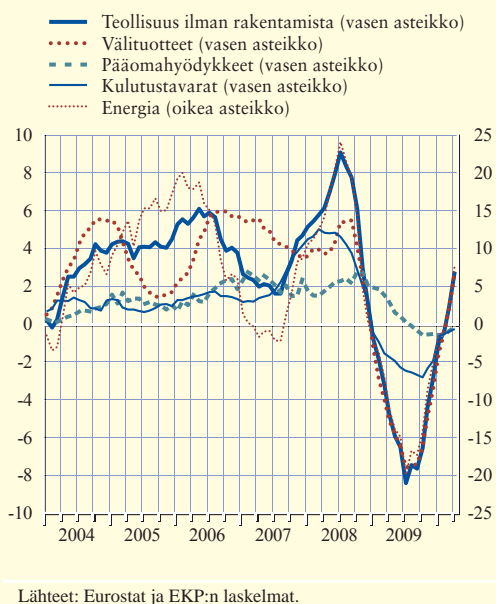
Palvelujen hintojen inflaation odotetaan pysyvän maltillisena palkkojen vähäisten nousupaineiden ja kulutuskysynnän heikkouden vuoksi. Kuljetuspalvelujen hinnat saattavat kuitenkin aiheuttaa hienoisia nousupaineita palvelujen hintoihin, mikä johtuu öljyn hinnan nousun viivästyneistä vaikutuksista.

3.2 TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINNAT

Tuoreimmat tiedot ilman rakennusalaan lasketun teollisuuden tuottajahinnoista viittaavat hintojen nousupaineisiin, sillä niiden vuotuinen nousuvauhti nopeutui huhtikuussa 2,8 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 0,9 % (ks. kuvio 41). Teollisuuden tuottajahintoja kuvaava indikaattori on noussut vähitellen vuoden 2009 heinäkuusta lähtien, jolloin se oli alimmillaan eli -8,4 %. Ilman rakennusalaan lasketun teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti muuttui jälleen positiiviseksi maaliskuussa 2010. Teollisuuden tuottajahintojen vuotuisen laskun hidastuminen kesästä 2009 lähtien kuvastaa lähinnä teollisuuden tuottajahintojen energiaerän ja välituotteiden hintojen kehitystä. Energiaerän ja välituotteiden hintojen kehitys johtuu vertailuajankohdan vaikutuksesta, joka juontuu raakaöljyn maailmanmarkkinahintojen laskusta vuoden 2008 jälkipuoliskolla ja vuoden 2009 alussa sekä raakaöljyn hintojen viimeaikaisesta kehitykses-

Kuvio 41. Teollisuuden tuottajahinnat eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

tä. Teollisuuden tuottajahintojen muiden erien hintojen vuotuinen muutosvauhti on samana ajanjaksona pysynyt vakaampana. Muutosvauhti on tosin ollut erittäin hidas, mikä johtuu halvoista tuotantopanostuskustannuksista ja teollisuustuotteiden heikosta kysynnästä. Muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden ja tupakan tuottajahinnat ovat yleensä seuranneet kiinteimmin YKH:n lähiajan kehitystä. Myös tämä hintaindikaattori nousi vuoden 2009 jälkipuoliskolla ja vuoden 2010 neljänä ensimmäisenä kuukautena. Tästä huolimatta tämän erän hintojen vuotuinen nousuvauhti oli huhtikuussa edelleen negatiivinen eli $-0,3\%$.

Ostopäälliköiden indeksin (Purchasing Managers' Index, PMI) tiedot hintojen kehityksestä touku-kuussa osoittavat, että hinnat pysyivät jokseenkin vakaina verrattuna huhtikuuhun (ks. kuvio 42). Jos indeksi on yli 50 pisteen, hinnat nousevat, jos se on alle 50 pisteen, hinnat laskevat. Tehdasteollisuuden tuotantopanosten ja laskutettujen hintojen indeksilukemat muuttuivat hieman touku-kuussa. Palvelualueiden tuotantopanosten hintaindeksi laski hieman, mikä johtuu lähinnä palkkojen maltillisesta kehityksestä. Palvelualueiden laskutettujen hintojen indeksi oli edelleen alle 50 pisteen raja-arvon, mikä viittaa siihen, että hinnat ovat laskeneet. Pidemmän aikavälin tarkastelu osoittaa, että kaikki indeksit ovat nousseet tasaisesti vuoden 2009 toisesta neljänneksestä lähtien. Tuotantopanosten hintojen indeksi on hieman korkeampi kuin tuotosten hintojen indeksi, mikä viittaa siihen, että yrityksillä on edelleen hieman vaikeuksia siirtää tuotantopanosten hintojen nousu kuluttajahintoihin.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

Viimeaikaiset työmarkkinoita kuvaavat indikaattorit osoittavat, että työvoimakustannusten kasvu hidastui edelleen vuoden viimeisellä neljänneksellä, joten indikaattorit vahvistavat vuoden 2008 lopussa alkaneen trendin (ks. kuvio 43 ja taulukko 7).

Eri työvoimakustannusindikaattorien kehitykseen vaikuttaa merkittävästi tehtyjen työtuntien määrän muutokset. Maaliskuussa 2010 Eurostat julkaisi ensimmäisen kerran tietoja tehtyjen työtuntien määrästä, minkä ansiosta voidaan laskea työvoimakustannukset tuntia kohden. Julkaistut tiedot osoittavat, että työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrä (mitattuna vuotuisena kasvuvauhtina) väheni huomattavasti vuoden 2008 lopussa ja vuoden 2009 alussa, mikä johtuu useassa euro-

Kuvio 42. Tuottajien panosten ja tuotosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

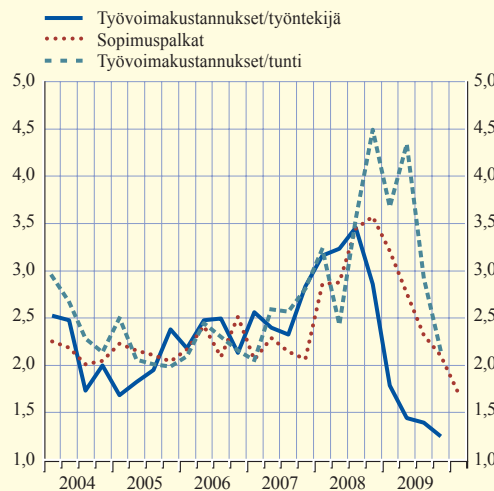

Lähde: Markit.

Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

Kuvio 43. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Taulukko 7. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2008	2009	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
Sopimuspalkat	3,2	2,6	3,2	2,8	2,3	2,1	1,7
Työvoimakustannukset/tunti	3,5	3,3	3,6	4,3	3,0	2,2	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	3,2	1,5	1,8	1,4	1,4	1,2	.
<i>Lisätieto:</i>							
Työn tuottavuus	-0,2	-2,3	-3,9	-3,1	-2,0	0,0	.
Yksikkötyökustannukset	3,4	3,8	5,9	4,7	3,4	1,3	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

alueen maassa toteutetuista lyhennettyä työaikaa koskevista järjestelyistä. Myös palkkioiden nousuvauhti hidastui tänä ajanjaksona, tosin suhteellisesti vähemmän kuin tehtyjen työtuntien määrän vuotuinen kasvuvauhti, mikä johti siihen, että työvoimakustannusindikaattorien kehitys poikkesi toisistaan huomattavasti. Tehtyjen työtuntien määrän vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen vuoden 2009 jälkipuoliskolla, vaikkakaan hidastuminen ei ollut yhtä nopeaa. Lyhyen aikavälin kehitys, mitattuna tehtyjen työtuntien määrän neljännesvuotuisella kasvuvauhdilla osoittaakin, että euroalueella tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 0,2 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä.

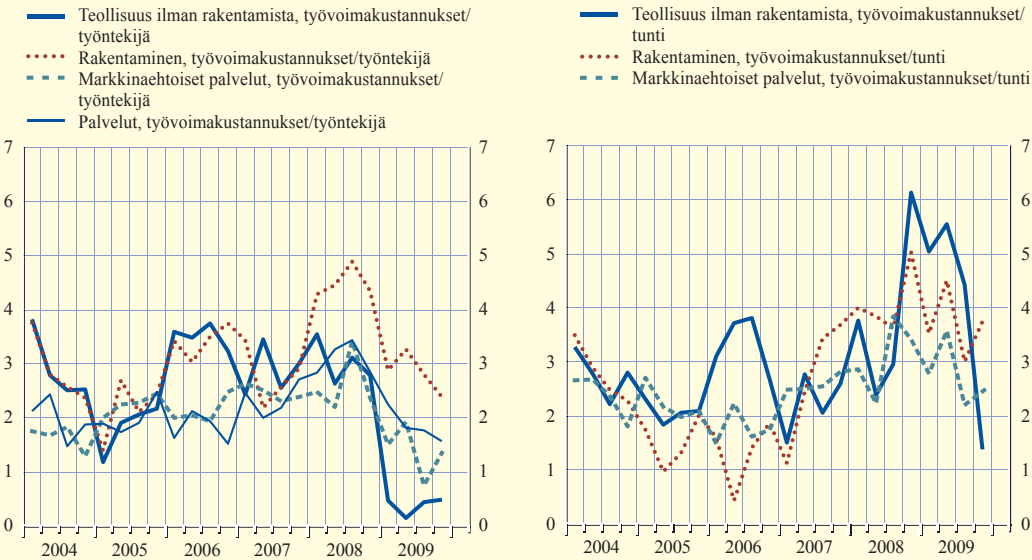
Euroalueen työvoimakustannusten kehitystä vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä kuvaavista indekseistä on saatavissa ainoastaan sopimuspalkkojen indeksi. Sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti hidastui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 1,7 prosenttiin, kun se vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä oli ollut 2,1 %. Sopimuspalkkojen indeksin viimeaikainen lasku vahvistaa, että sopimuspalkkojen nousuvauhti jatkaa vuoden 2009 alussa alkanutta hidastumistaan. Sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä hitain sitten aikasarjan alkamisen vuonna 1991. Sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti hidastuu todennäköisesti edelleen tulevina vuosineljänneksinä, kun sekä yksityisellä että julkisella sektorilla vanhat sopimukset korvataan vähitellen uusilla sopimuksilla, joiden palkankorotukset ovat aiempaa pienemmät.

Palkkojen maltillinen nousu näkyy myös työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuisessa kasvuvauhdissa. Kasvuvauhti hidastui 1,2 prosenttiin vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 1,4 %. Toimialakohtainen erittely viittaa siihen, että työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhdin hidastumiseen vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä vaikutti lähinnä rakennusteollisuuden työvoimakustannusten kehitys (ks. kuvio 44). Vuoden 2008 viimeisen neljänneksen ja vuoden 2009 viimeisen neljänneksen välisenä aikana työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhti hidastui 1,7 prosenttiyksikköä. Samana ajanjaksona sopimuspalkkojen nousuvauhti hidastui hieman vähemmän eli 1,5 prosenttiyksikköä. Tämä viittaa siihen, että tänä ajanjaksona tapahtui pieni negatiivinen palkkaliukuma, sillä talouden laskusuhdanteen vuoksi yritykset pienensivät palkankorotuksia vähentämällä palkkojen joustavia eriä.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti euroalueella hidastui vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä huomattavasti eli 2,2 prosenttiin, kun se kolmannella neljänneksellä oli ollut 3,0 %. Kasvuvauhti on nyt lähes yhtä hidas kuin se oli hitaimmillaan eli vuonna 2005. Tämä heijastelee aiemmin mainittua työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrän vähenemisivauhdin tuntuvaa hidastumista. Toimialakohtainen erittely osoittaa, että tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhdin hidastuminen vuoden kolmannen ja viimeisen neljänneksen välisenä aikana johtui näiden työvoimakustannusten kehityksestä teollisuudessa. Sitä vastoin rakennustoimialalla ja markkinaehtoisissa palveluissa tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen

Kuvio 44. Työvoimakustannusten kehitys sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

kasvuvauhti nopeutui. Tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset kasvoivat teollisuudessa 1,4 % verrattuna vuotta aiempaan, kun taas rakennustoimialalla ne kasvoivat 3,7 % ja markkinaehtoisissa palveluissa 2,4 %.

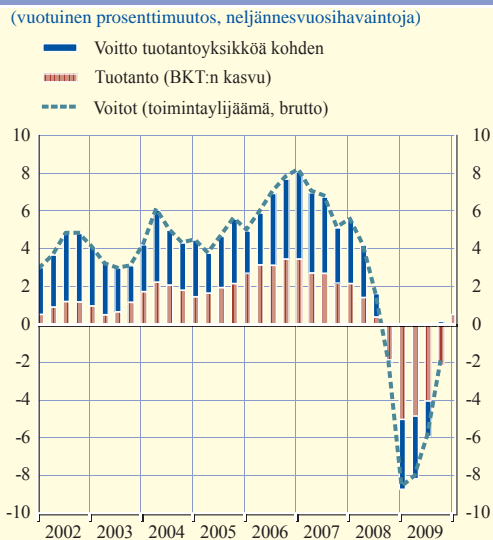
Euroalueen tuottavuus heikkeni ennätysellisen nopeasti vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä. Seuraavina vuosineljänneksinä tuottavuuden vuosikasvu vahvistui, kun työllisyys reagoi viipeellä tuotannon kasvun kehitykseen. Työntekijää kohden laskettu tuottavuus ei laskenut vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä verrattuna vuotta aiempaan. Vuoden kolmannella neljänneksellä se oli laskenut 2,0 % vuotta aiemmasta. Tuottavuuden koheneminen sekä työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen vaimensivat osaltaan yksikkötyökustannusten vuotuista kasvuvauhtia 1,3 prosenttiin vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, kun se vuoden kolmannella neljänneksellä oli ollut 3,4 %.

Työllisyyden heikkenemisen jatkumisen ja taloudellisen toimeliaisuuden vähittäisen kohenemisen voidaan odottaa johtavan siihen, että tuottavuuden vuotuinen kasvu muuttuu jälleen positiiviseksi vuoden 2010 aikana. Tämä tuottavuuden odotettu elpyminen ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vaimea kasvuvauhti siten myös hidastanevat osaltaan euroalueen yritysten yksikkötyökustannusten kasvua entisestään vuonna 2010.

3.4 YRITYSTEN TULOSKEHITYS

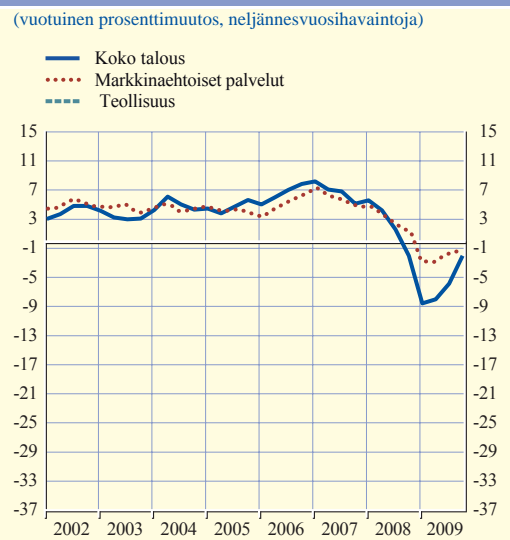
Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä yritysten voitot supistuivat 2,0 % vuotta aiemmasta eli voittojen supistumisvauhti hidastui edelleen verrattuna vuoden 2009 kolmeen ensimmäiseen neljänneeseen. Voitot supistuivat, koska taloudellinen toimeliaisuus (määrä) ja tuotantoyksikköä kohden lasketut voitot (katteet) pienenevät (ks. kuvio 45). Tuotantoyksikköä kohden lasketut voitot ovat vakaantuneet, mikä johtuu lähinnä yksikkötyökustannusten kasvun hidastumisesta. Tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen supistumisvauhti oli kuitenkin ennätysellisen nopeaa (6 %) vuonna

Kuvio 45. Voittojen kasvun hajotelma euroalueella: tuotanto ja tuotantoyksikköä kohden laskettu voitto

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 46. Voittojen kehitys euroalueella päätoimialoittain

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

2009 verrattuna vuoteen 2008. Voittojen supistuminen johtui yksikkötyökustannusten nopeasta kasvusta, joka puolestaan johtui verrattain korkeista palkoista ja euroalueen yritysten työvoiman ylimittouksesta viimeaikaisessa laskusuhdanteessa.

Päätoimialoja (teollisuus ja markkinaehtoiset palvelut) koskevat tiedot viittaavat siihen, että voitot supistuivat erityisen huomattavasti teollisuudessa, sillä teollisuusyritysten voitot supistuivat lähes 13 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä vuotta aiemmasta. Voittojen supistumisvauhti kuitenkin hidastui huomattavasti verrattuna vuoden 2009 kolmanteen neljännekseen, jolloin voitot supistuivat yli 25 % vuotta aiemmasta (ks. kuvio 46). Voittojen erittäin tuntuva supistuminen teollisuudessa johtui siitä, että teollisuuden toimeliaisuuden kasvu hidastui enemmän ja yksikkötyökustannusten kasvu nopeutui enemmän kuin markkinaehtoisten palvelujen. Yleensä teollisuuden voittojen kasvu nopeutuu noususuhdanteessa ja voittojen supistuminen vahvistuu laskusuhdanteessa muita aloja enemmän. Teollisuuden voitot supistuivat vuotta aiemmasta edellisen kerran vuoden 2003 puolivälissä. Sitä vastoin markkinaehtoisten palvelujen voitot supistuivat vuotta aiemmasta ensimmäistä kertaa sitten aikasarjan alkamisen (vuosi 1996). Supistuminen alkoi vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä ja jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Kysynnän koheneminen ja tuottavuuden odotettu suhdanneluonteinen kasvu sekä heikko työmarkkinatilanne vaikuttanevat osaltaan siihen, että voittomarginaalit kasvavat edelleen. Vuosina 2008–2009 koetun syvän taantuman ja kysynnän ennennäkemättömän supistumisen vuoksi voittojen lyhyen aikavälin kasvunäkymät ovat kuitenkin erityisen epävarmat (ks. myös huhtikuun 2010 Kuukausikatsauksen kehikko ”Profit developments and their behaviour after periods of recession”).

3.5 INFLAATIONÄKYMÄT

Rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä YKHI-inflaatiiovauhdin odotetaan pysyvän maltillisena. Raaka-aineiden hintoihin saattaa edelleen kohdistua nousupaineita. Sitä vastoin euroalueen kotimaisten hintapaineiden odotetaan edelleen olevan vähäisiä.

Tämä arvio näkyy myös eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuussa 2010 julkaistavissa euroaluetta koskevissa kokonaistaloudellisissa arvioissa. Niissä euroalueen vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 1,4–1,6 % vuonna 2010 ja 1,0–2,2 % vuonna 2011. Maaliskuussa 2010 julkaisuihin EKP:n asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vaihteluvälejä on tarkistettu hieman aiemmin arvioitua nopeamman inflaatiiovauhdin suuntaan, mikä johtuu lähinnä raaka-aineiden hintojen noususta euroalueella. Käytettävissä olevat kansainvälisten laitosten ennusteet antavat näkymistä jokseenkin samanlaisen kuvan.

Hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat jokseenkin tasapainossa. Hintakehitysnäkymiin keskipitkällä aikavälillä kohdistuvat arvioitua nopeamman inflaatiiovauhdin riskit liittyvät erityisesti raaka-aineiden hintojen kehitykseen. Lisäksi välillisten verojen ja hallinnollisesti määräytyvien hintojen korotukset saattavat olla odotettua suurempia, kun julkista taloutta on tulevina vuosina vakautettava. Samanaikaisesti kotimaisten hintojen ja kustannusten kehitykseen liittyvät riskit ovat vähäiset.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Euroalueen talous on kasvanut vuoden 2009 puolivälistä lähtien. Euroalueen BKT:n määrä kasvoi 0,2 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä kasvoi 0,1 %. Euroalueen taloutta on tukenut sekä maailmantalouden että varastojen elpyminen. Vuoden 2010 alussa talouden kasvua hidastivat erityisesti epäsuotuisat sääolot. Viimeaikaiset tiedot talouskehityksestä viittaavat kuitenkin siihen, että euroalueen talous vahvistui keväällä. BKT:n määrän odotetaan kasvavan edelleen maltillisesti. Kasvun odotetaan olevan edelleen epätasaista alueen eri maissa ja talouden eri sektoreilla. Maailmantalouden elpyminen ja sen vaikutukset euroalueen vientituotteiden kysyntään, kasvua tukeva rahapolitiikan mitoitus sekä toimenpiteet, joita on toteutettu rahoitusjärjestelmän toiminnan normalisoimiseksi, tukenevat euroalueen taloutta. Eri toimialojen taseiden korjausliikkeiden jatkumisen ja työmarkkinanäkymien heikkouden odotetaan kuitenkin vaimentavan talouskasvua.

Arvio on samankaltainen kuin euroalueen asiantuntijoiden kesäkuussa julkaistavissa euroaluetta koskevilla kokonaistaloudellisissa arvioissa. Niissä BKT:n määrän vuotuisen kasvun ennakoitaan olevan 0,7–1,3 % vuonna 2010 ja 0,2–2,2 % vuonna 2011. Maaliskuussa 2010 julkaistuu EKP:n asiantuntijoiden arvioon verrattuna BKT:n määrän kasvun vaihteluväliä tarkastettu vuoden 2010 osalta hieman ylöspäin, mikä johtuu taloudellisen toimeliaisuuden maailmanlaajuisesta vahvistumisesta lyhyellä aikavälillä. Sitä vastoin vuoden 2011 osalta vaihteluväliä on tarkastettu hieman alaspäin, mikä johtuu ennen kaikkea kotimaisen kysynnän näkymistä. Taloskasvuun liittyvät riskit ovat poikkeuksellisen epävarmassa tilanteessa edelleen suurin piirtein tasapainossa.

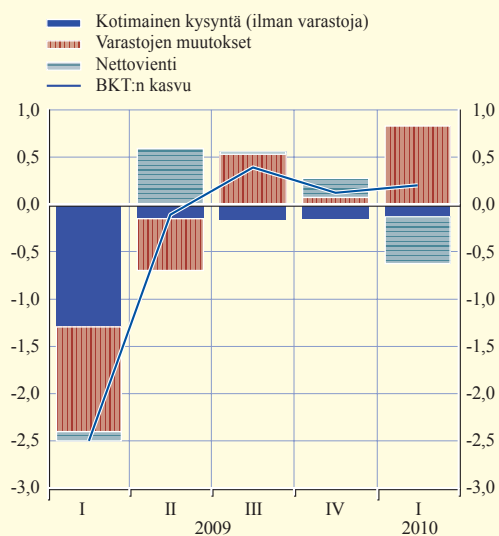
4.1 BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

Euroalueen talous on kasvanut vuoden 2009 puolivälistä lähtien supistuttuaan vuoden 2008 toisen neljänneksen ja vuoden 2009 toisen neljänneksen välisenä aikana. Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi neljännesvuositasolla 0,2 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä se oli kasvanut 0,1 % (ennen tarkistusta kasvun oli arvioitu pysyneen ennallaan) ja kolmannella neljänneksellä 0,4 % (ks. kuvio 47). Tämä kehitys on vahvistanut odotuksen, jonka mukaan euroalueen talouden elpyminen on maltillista ja epätasaista. Käytettävissä olevat indikaattorit viittaavat siihen, että BKT:n kasvu on saattanut hieman vahvistua entisestään kevään 2010 aikana.

BKT:n määrän kasvuvauhti vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä johtui varastojen muutoksen suuresta (0,8 prosenttiyksikköä) positiivisesta vaikutuksesta sekä vahvasta viennin kasvusta, mikä oli maailmantalouden voimakkaan elpymisen ansiota. Kotimaisella loppukysynnällä sitä vastoin oli negatiivinen vaikutus (0,1 prosenttiyksikköä), mikä johtui investointien jyrkästä supistumisesta epäsuotuisien sääolojen vuoksi. Koska tuonti kasvoi vientiä voimakkaammin, ulko-ankaupan nettovaikutus oli negatiivinen, -0,5 prosenttiyksikköä.

Kuvio 47. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuosittaiset kasvuvaihtelut prosenttiyksikköinä, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

YKSITYINEN KULUTUS

Euroalueen talous on alkanut elpyä, mutta yksityinen kulutus on pysynyt vaimeana, sillä se supistui tuntuvasti loppuvuodesta 2008 ja alkuvuodesta 2009 viimeksi koetun talouden taantumana syvimmässä vaiheessa. Yksityinen kulutus väheni vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 0,1 % edelliseen neljännekseen verrattuna. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä se oli kasvanut 0,2 % (kasvuvauhtia tarkistettiin 0,2 prosenttiyksikköä suuremmaksi) ja kolmannella neljänneksellä vähentynyt 0,2 %. Viimeaikaiset indikaattoritiedot viittaavat siihen, että yksityinen kulutus on keväällä 2010 ollut edelleen heikkoa.

Useat tekijät ovat vaikuttaneet kulutuksen kehityksen jatkuvaan vaimeuteen viime neljänneksen aikana. Tärkein tekijä on ollut kotitalouksien käytettävissä olevien reaalitulojen heikkous. Toisaalta kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja on tukenut nimellispalkkojen nousu (ks. osa 3.3), joka tosin hidastui vuonna 2009 ja alkuvuodesta 2010 mutta oli edelleen suhteellisen nopeaa, kun otetaan huomioon ensinnäkin talouden taantumana vakavuus ja toiseksi elpymisen maltillinen vauhti. Lisäksi hidas YKHI-inflaatiovauhti vuonna 2009 ja alkuvuodesta 2010 tuki reaalitulojen kasvua. Toisaalta työllisyyden heikkeneminen on vähentänyt työtuloja ja siten kulutusta. Lisäksi yksityistä kulutusta ovat vähentäneet epävarmuus työllisyysnäkömistä, asuntojen hintojen lasku (ks. toukokuun 2010 Kuukausikatsauksen kehikko ”Recent housing market developments in the euro area”) sekä kumulatiivinen rahoitusvarallisuuden arvon lasku. Lisäksi kulutusluottojen kysyntä on ollut vaimeaa viime neljänneksen aikana ja kulutusluottojen kriteerejä kiristettiin huomattavasti talouden taantumana aikana ja niitä on kiristetty entisestään viime neljänneksen aikana, joskin aiempaa hitaammin (ks. toukokuun 2010 Kuukausikatsauksen kehikko ”The results of the April 2010 bank lending survey for the euro area”). Tätä taustaa vasten kotitalouksien säästämisaste on noussut jyrkästi viimeisten 12 kuukauden aikana, mikä todennäköisesti johtuu suurelta osin varovaisuussäästämisestä, jonka taustalla on talouden taantumasta johtuva suuri epävarmuus. Euroalueen integroidun tilinpidon tietojen mukaan kotitalouksien säästämisaste vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä oli kausivaihtelusta puhdistettujen lukujen perusteella 15,1 % eli 0,7 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Tämä oli kuitenkin hieman pienempi kuin vuoden 2009 toisella ja kolmannella neljänneksellä saavutettu 15,7 prosentin ennätystaso.

Vaimea kulutus on näkynyt vähittäiskaupan, uusien autojen rekisteröintien ja kuluttajien luottamuksen kehityksessä. Vähittäiskauppa kasvoi neljännesvuositasolla 0,2 % vuoden 2010 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana, mutta se supistui kuukausitasolla 1,2 % huhtikuussa (ks. kuvio 48). Uusien autojen rekisteröinnit vähenivät neljännesvuositasolla 7,3 % vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja kuukausitasolla 12,1 % huhtikuussa. Vähittäiskauppa ja uusien autojen rekisteröinnit, joiden osuus kulutuksesta on noin 50 %, supistuivat neljännesvuositasolla 0,6 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä,

Kuvio 48. Vähittäiskaupan myynti ja luottamus sekä kotitaloussektorin luottamus

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt sekä Eurostat.

Huom. Toukokuusta 2010 alkaen yrityksiä koskevat Euroopan komission suhdannekyselyjen tiedot viittaavat tilastolliseen toimialaluokituksen NACE Rev. 2.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja. Polttoaineet eivät sisälly myyntiin.

2) Saldoluvut prosentteina; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja.

kun taas edellisellä neljänneksellä ne olivat kasvaneet hieman autojen myynnin kasvun ansiosta. Huhtikuussa 2010 vähittäiskauppa, uusien autojen rekisteröinnit mukaan luettuna, supistui 2,3 % edelliseen kuukauteen verrattuna.

Autojen rekisteröintien väheneminen vuonna 2010 johtuu siitä, että useat euroalueen maat ovat poistaneet aiemmin tarjoamansa verokannustimet kuluttajille, jotka romuttavat vanhat autonsa ja ostavat niiden tilalle uusia. Niillä tuettiin autojen myyntiä ja siten yksityistä kulutusta vuonna 2009, varsinkin toisella neljänneksellä, jolloin uusien autojen rekisteröinnit lisääntyivät neljännesvuositasolla 13,5 %. Tästä tuesta huolimatta rekisteröintien määrä pysyi vuosien 2000–2007 keskitasoa pienempänä, ja vuoden 2010 neljän ensimmäisen kuukauden aikana määrä alitti vuoden 2008 keskiarvon; kyseisenä vuonna autojen rekisteröinnit olivat vähentyneet huomattavasti. Tämä kehitys osoittaa, että valtion tuki uusien autojen ostajille on vaikuttanut kulutukseen vain väliaikaisesti ja saanut jotkin kuluttajat hankkimaan tämän kulutustavaran suunniteltua aiemmin eli vuonna 2009.

Kuluttajien luottamus koheni vuonna 2009. Kuluttajien luottamusta tuki yleistä taloudellista tilannetta ja työllisyysnäkyviä koskevien arvioiden paraneminen. Luottamuksen koheneminen keskeytyi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin kuluttajien luottamus pysyi ennallaan vuoden 2009 viimeiseen neljännekseen nähden. Tämän jälkeen kuluttajien luottamus heikkeni toukokuussa huhtikuussa tapahtuneen vahvistumisen jälkeen ja palasi aiemmin lokakuussa 2009 vallinneelle tasolle, mikä on alle pitkän aikavälin keskiarvon vuodesta 1985 lähtien. Vaikka kuluttajien luottamus onkin osoittautunut suhteellisen huonoksi euroalueen kulutuksen neljännesvuosimuutosten indikaattoriksi, sillä on voitu mitata kulutuksen trendikehitystä kohtalaisen hyvin. Viimeaikainen vaihtelu samaan aikaan kun rahoitusmarkkinoilla on jälleen jännitteitä, on merkki siitä, että euroalueen kuluttajat ovat tällä hetkellä epävarmoja talouden elpymisen voimakkuudesta ja kestävydestä. Vaihtelu osoittaa myös, että kulutuksen kasvu todennäköisesti pysyy lähitulevaisuudessa heikkona.

INVESTOINNIT

Investointien kehitys on myös erittäin vaimeaa. Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä pääoman bruttomuodostus väheni neljännesvuositasolla 1,1 % Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä se oli supistunut 1,3 %. Investointien supistuminen on jatkunut vuoden 2008 toiselta neljännekseltä lähtien heikon kysynnän, alhaisen kapasiteetin käyttöasteen, tiukkojen luotonantoehtojen ja yritysten heikon luottamuksen vuoksi. Neljännesvuositasolla investoinnit vähenivät erityisen jyrkästi vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä (yli 4 %) ja vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä (yli 5 %). Kun otetaan huomioon nämä supistumiset, investointien viimeaikaista vähentymistä voidaan pitää parannuksena.

Rakennusinvestoinnit sisältävät sekä asuin- että toimitilojen rakentamisen ja muodostavat noin puolet kokonaisinvestoinneista. Tämänhetkinen rakennusinvestointien heikkous johtuu suurelta osin kiinteistömarkkinoiden kehityksestä. Kiinteistöjen hintojen vaimea kehitys on heikentänyt asuinrakentamiseen liittyvien investointien houkuttelevuutta ja siten vaikeuttanut rakennusinvestointeja. Asuntojen hintojen nousu on hidastunut tasaisesti viime vuosina, ja hinnat laskivat vuonna 2009. Hintojen korjausliike on ollut erityisen korostunut sellaisissa maissa, joissa asuntojen hintojen nousu oli voimakkainta vuoteen 2005 saakka (ks. toukokuun 2010 Kuukausikatsauksen kehikko ”Recent housing market developments in the euro area”). Rakennusinvestointien kasvu on ollut negatiivista vuoden 2008 toisesta neljänneksestä lähtien, mikä johtuu asuntojen hintojen kehityksestä, ylikapasiteetista joissakin maissa ja rahoitusrajoitteista. Viime talven ankarat sääolot monissa euroalueen maissa ovat osaltaan entisestään hillinneet rakentamista vuoden 2010 alkupuolella.

Tulevaisuutta ajatellen rakennuslupien myöntäminen – jota pidetään tärkeimpänä asuininvestointien indikaattorina – viittaa siihen, että asuntomarkkinoiden supistuminen jatkuu lähikuukausina,

sillä myönnettyjen lupien määrä laski edelleen vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Supistumisen voidaan kuitenkin odottaa lievenevän vähitellen, sillä supistuminen oli vähäisempää kuin edellisellä neljänneksellä. Lisäksi rakentamiseen kohdistuvien negatiivisten vaikutusten voidaan odottaa tasoittuvan myöhemmin vuoden aikana. Nämä negatiiviset vaikutukset johtuivat viime talven epätavallisen epäsuotuisista sääoloista. Tätä oletusta tukevat tiedot, joiden mukaan rakennustuotanto elpyi voimakkaasti maaliskuussa. Lisäksi asuntolainanotto kasvoi vähäisessä määrin vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä ja tätä nopeammin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä.

Muut kuin rakennusinvestoinnit muodostuvat pääasiassa tavaroiden ja palvelujen tuottamisessa käytävistä kohteista, ja niin ikään ne supistuivat jyrkästi viimeaikaisen taantuman aikana heikkenevän kysynnän, erittäin alhaisen kapasiteetin käyttöasteen, tulosten negatiivisen kasvun ja tiukkojen luotonantoehtojen vuoksi. Vuoden 2009 puolivälistä lähtien muut kuin rakennusinvestoinnit ovat kuitenkin supistuneet paljon aiempaa hitaammin sitä mukaa kuin sen jyrkän supistumisen taustatekijöiden vaikutukset ovat hälvenneet. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä muut kuin rakennusinvestoinnit supistuivat neljännesvuositasolla 0,7 %, kun ne edellisellä neljänneksellä olivat supistuneet -0,1 %.

Seuraavien vuosineljännesten aikana muiden kuin rakennusinvestointien odotetaan vahvistuvan asteittain, sillä talouden yleisen kasvun ennustetaan tukevan sitä mutta pysyvän vaimeana, mikä johtuu kotimaisen kysynnän heikoista kasvunäkymistä, yleisestä epävarmuudesta, heikosta kannattavuudesta ja jatkuvasti suuresta käyttämättömästä kapasiteetista. Kapasiteetin käyttöaste on äskettäin noussut vuoden 2009 puolivälissä saavutetusta aallonpohjasta, mutta se on edelleen erittäin pieni ja 1990-luvun alkuvuosien lamaa alhaisemmalla tasolla. Käyttämättömän kapasiteetin suuruus todennäköisesti vastedeskin vaikeuttaa pääomainvestointien kasvua lähitulevaisuudessa. Pääomasiirtoja sitä vastoin todennäköisesti tukevat rahoituskustannukset, jotka pysyvät pieninä, kun taas pankkien noudattamisen luottokriteerien nettomääräinen kiristyminen oli ennallaan vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä hidastuttuaan edellisten neljännesten aikana (ks. toukokuun 2010 Kuukausikatsauksen kehikko ”The results of the April 2010 bank lending survey for the euro area”).

JULKINEN KULUTUS

Toisin kuin muiden kotimaisen kysynnän osatekijöiden julkisen kulutuksen kasvu oli positiivista vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä oli pysynyt ennallaan. Julkisen kulutuksen tuen kotimaiselle kysynnälle odotetaan kuitenkin pysyvän maltillisena loppuvuoden 2010 aikana, mikä johtuu odotetuista julkisen talouden vakauttamistoimista useissa euroalueen maissa.

VARASTOT

Varastojen muutos on vaikuttanut positiivisesti BKT:n neljännesvuosikasvuun vuoden 2009 puolivälistä lähtien, kun taas vuoden 2009 alkupuoliskolla se supisti voimakkaasti euroalueen BKT:tä. Varastot näyttävät noudattaneen tavanomaista suhdannekiertoa viime laman ja meneillään olevan elpymisen aikana. Kun yritykset havaitsivat kysynnän vähentyneen jyrkästi ja mahdollisesti pitkäksi aikaa, yritykset pienensivät varastojaan supistamalla tuotantoa rajusti ja pyrkivät näin pitämään varastojen ja myynnin välisen suhteen optimaalisena. Varastojen purkaminen alkoi hidastua vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä, jotta tämä suhde ei supistuisi liikaa myynnin alkaessa jälleen kasvaa.

Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä varastojen purkamisen kiihtyminen pysähtyi, kun kysynnän odotettiin lisääntyvän. Tämän vuoksi varastojen positiivinen vaikutus BKT:n määrän kasvuun oli 0,8 prosenttiyksikköä, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 0,1 prosenttiyksikköä ja vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä 0,5 prosenttiyksikköä.

Kyselytutkimukset ja yksittäiset havainnot viittaavat siihen, että varastoja pidetään niukkoina. Vaikka monet yritykset ovatkin antaneet ymmärtää, että ne eivät aio palauttaa varastojaan aiemmalle tasolle, varastojen muutoksella voi olla jälleen positiivinen vaikutus euroalueen BKT:n kasvuun vuoden 2010 toisella tai kolmannella neljänneksellä. Kasvuvaikutuksen suuruus on kuitenkin epävarma, sillä se riippuu siitä, miten kysyntä kehittyi ja missä määrin yritykset tarkistavat tulevaisuutta koskevia odotuksiaan.

ULKOMAANKAUPPA

Euroalueen kauppa kasvoi edelleen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä maailmantalouden elpymisen ja euroalueen maltillisen talouskasvun ansiosta. Tuonnin kasvu neljännesvuositasolla oli vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana huomattavasti vientiä voimakkaampaa; näin ollen nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä oli negatiivinen (-0,5 prosenttiyksikköä), kun se edellisellä neljänneksellä oli tukenut BKT:n kasvua.

Vuoden 2008 lopussa ja vuoden 2009 alussa voimakkaasti supistuneet ja edelleen vuoden 2009 toisella neljänneksellä, joskin maltillisemmin, vähentyneet tuonti ja vienti ovat kasvaneet vuoden 2009 puolivälistä lähtien. Elpyminen on ollut laaja-alaista ja koskenut kaikkia keskeisiä tuoteryhmiä. Eriytyisen voimakkaasti kasvoivat välituotteiden tuonti ja vienti, jotka myötävaikuttivat voimakkaimmin ulkomaankaupan virtojen aikaisempaan supistumiseen. Ulkomaankaupan elpyminen nopeutui vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin vienti kasvoi neljännesvuositasolla 2,5 %. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä se oli kasvanut 1,7 %. Tuonti kasvoi paljon tätä nopeammin, 4,0 %, kun taas se vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä oli kasvanut 1,2 %. Tähän kehitykseen vaikuttivat euroalueen elpyminen ja vientituotteiden kasvava kysyntä, sillä viennin tuontiosuus on huomattava.

Maailmantalouden – ja varsinkin kehittyvien markkinoiden – kasvu ja kansainvälisen kaupan kasvu todennäköisesti lisäävät entisestään euroalueen tuotteiden kysyntää. Tätä oletettavasti edistää myös euron viimeaikainen heikkeneminen. Koska euroalueen odotetaan elpyvän maltillisemmin ja hitaammin kuin maailmantalous kasvaa, tuonnin kasvu voi sitä vastoin jäädä hieman viennin kasvua verkkaistemaksi. Näin ollen ulkomaankaupan nettovaikutus euroalueen BKT:n kasvuun seuraavien vuosineljännesten aikana on todennäköisesti positiivinen.

4.2 TUOTANTO, TARJONTA JA TYÖMARKKINAT

Euroalueen elpyminen ei arvonlisäyksen näkökulmasta tarkasteltuna ole ulottunut laajasti kaikkiin sektoreihin, mutta sitä on suureksi osaksi vauhdittanut teollisuus. Palvelusektorin kasvu on vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä ollut maltillista, kun taas rakennusala on edelleen supistunut. Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä koko arvonlisäys kasvoi 0,5 % lähinnä ilman rakentamista lasketun teollisuuden vahvan kehityksen vuoksi. Bruttokansantuotteen kasvuvauhdin ja arvonlisäyksen kasvuvauhdin ero johtuu pääasiassa siitä, että BKT:hen on laskettu mukaan tuotekohtaisilla tukipalkkioilla vähennettyjä veroja, joka pienenevät 2,3 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä edelliseen neljänneksen verrattuna. Kyselytiedot viittaavat siihen, että arvonlisäys kasvaa edelleen vuoden 2010 toisella neljänneksellä.

Euroalueen työmarkkinat ovat heikentyneet entisestään (ks. työmarkkinoita koskeva osa jäljempänä). Työllisyys supistui 0,3 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, ja työttömyysaste oli 10,1 % huhtikuussa 2010.

TOIMIALAKOHTAINEN TUOTANTO

Lähinnä teollisuuden kehitys on vauhdittanut euroalueen yhteenlasketun arvonlisäyksen kasvua siitä lähtien, kun elpyminen alkoi vuoden 2009 puolivälissä. Teollisuuden (ilman rakentamista) arvonlisäys kasvoi 2,2 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli kasvanut 0,3 % vuoden 2009 viimeisellä ja 2,1 % kolmannella neljänneksellä. Teollisuustuotannon 3,8 prosentin kasvu vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä on ollut jopa vahvempaa kuin teollisuuden arvonlisäyksen kasvu (ks. kuvio 49). Näiden kahden indikaattorin kehityksen suhteellisen suuri ero vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana saattaa lähinnä johtua kausivaihtelukorjausten eroista, koska kausivaihtelusta puhdistettuihin tietoihin liittyy tällä hetkellä melko suurta epävarmuutta sen takia, että tiedot vaihtelevat suuresti talouden taantumana ja sitä seuraavan elpymisen aikana. Keskeisten teollisuudenalojen tarkastelu osoittaa, että tuotanto kasvoi erityisesti välituoteteollisuudessa mutta myös pääomahyödykkeiden ja kulutustavateollisuuden tuotanto lisääntyi hieman. Tämä sektorikohtainen kehitys vastaa elpymisen alkuvaihetta, jolloin välituotesektorin kasvu on yleensä vahvempaa kuin muiden sektoreiden. Lisäksi energian tuotanto kasvoi huomattavasti, mitä todennäköisimmin epätavallisen kylmän talven vauhdittamana.

Teollisuuden tulevasta laaja-alaisesta elpymisestä viestii teollisuuden uusien tilauksien kasvava trendi, sillä saatujen tilausten voidaan odottaa näkyvän myöhemmin tuotannossa. Tämä indikaattori nousi 3,7 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä, jolloin se oli noussut 3,2 %. Myös yrityskyselyjen ajantasaiset tiedot viittaavat siihen, että teollisuuden kasvu on pysynyt positiivisena vuoden 2010 toisen neljänneksen alussa (ks. kuvio 50). Euroalueen tehdasteollisuutta kuvaava ostopäälliköiden indeksi nousi edelleen huhtikuussa mutta laski toukokuussa, joskin pysyi vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen keskiarvon yläpuolella. Vaikka ei voida jättää

Kuvio 49. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

(kasvuvahti ja kasvuvaihtelut prosenttiyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

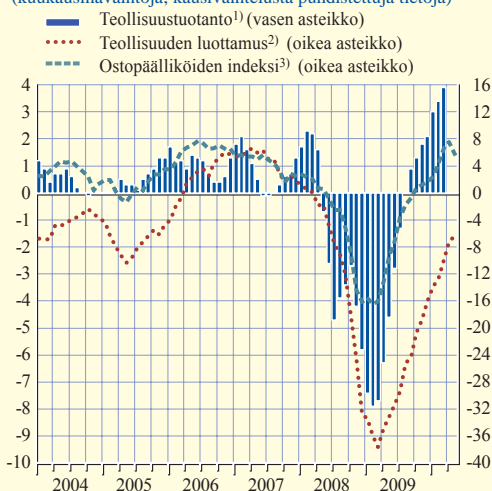

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

Kuvio 50. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Markit ja EKP:n laskelmat.

Huom. Kaikki aikasarjat kuvaavat tehdasteollisuutta. Toukokuusta 2010 alkaen yrityksiä koskevat Euroopan komission suhdannekyselyjen tiedot viittaavat tilastolliseen toimialaluokitukseen NACE Rev. 2.

- 1) Kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.
- 2) Saldoluvut prosentteina.
- 3) Poikkeamat 50:stä.

ottamatta huomioon, että viimeaikaiset valtioiden velkaantumiseen liittyvät jännitteet vaikuttavat epädullisesti tehdasteollisuuden luottamukseen, lyhyen aikavälin arvio on positiivinen, koska tuotanto ja uudet tilaukset sekä toimitusaikoihin liittyvät tekijät pysyivät toukokuussa lähellä korkeinta tasoaan vuosikymmeneen. Sitä vastoin yrityksiä koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan tehdasteollisuuden luottamus vahvistui toukokuussa vain vähän.

Rakennusteollisuuden toimeliaisuus on edelleen supistunut viime neljänneksen aikana. Rakennusalan arvonlisäys väheni neljännesvuositasolla 2,7 % vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä on huomattavasti suurempi luku kuin kahtena edellisenä neljänneksenä, jolloin arvonlisäys supistui 1,3 prosentin neljännesvuosivauhtia. Rakennusala heikkeni tuntuvasti vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana, ja tämän voidaan katsoa liittyvän suureksi osaksi ankariin sääolosuhteisiin, jotka ovat vaikuttaneet epädullisesti moniin euroalueen maihin talvikuukausina. Sääoloihin liittyvä toimeliaisuuden väheneminen vaikeutti asuntomarkkinoiden välttämätöntä sopeutusta. On odotettavissa, että sääoloista johtuva sektorin toimeliaisuuden supistuminen pystytään suureksi osaksi kuromaankin vuoden toisella neljänneksellä.

Palvelusektori ei reagoi läheskään yhtä herkästi suhdannekehitykseen kuin tehdasteollisuus ja rakennusala. Palvelusektorin kehityksen vahvuus on kuitenkin ratkaisevaa tuntuvan elpymisen kannalta, ja palvelusektorin arvonlisäyksen kasvu on ollut melko vaimeaa vuoden 2009 puolivälistä lähtien. Palvelusektorin arvonlisäys kasvoi hieman eli 0,3 % vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin se koheni jonkin verran vuoden 2009 viimeisen neljänneksen vähäisestä kasvusta. Arvonlisäyksen kasvu oli pysynyt paikallaan sitä edeltävänä kolmen kuukauden ajanjaksona. Käytettävissä olevat tiedot palvelualan tärkeimmistä alasektoreista osoittavat, että supistuttuaan jyrkästi suunnilleen vuoden 2008 lopusta vuoden 2009 alkuun arvonlisäys on kaupan ja kuljetuksen aloilla toistaiseksi ainoastaan suurin piirtein vakautunut. Sitä vastoin arvonlisäys näyttää kasvaneen rahoituksen välityksessä ja liike-elämän palveluissa, jotka yleensä ovat palvelualan suhdanneherkimpää ja vaihtelevimpää alasektoreita. Viime aikoina julkistetut kyselytiedot viittaavat siihen, että palvelusektori on jatkanut kasvuaan vuoden 2010 toisen neljänneksen alussa.

TYÖMARKKINAT

Päinvastoin kuin talouden kehitys euroalueen työmarkkinat ovat edelleen heikentyneet viime neljänneksen aikana, sillä työllisyyden muutokset seuraavat suhdannekehitystä usein viipeellä. Viime taloustaantumana aikana työllisyys alkoi heiketä rakennusosalalla aikaisemmin kuin teollisuudessa ja palvelusektoreilla. Tämä johtuu osittain rakennusalan ylikapasiteetista joissakin euroalueen maissa ja siitä, että alalla on tyypillisesti paljon tilapäisissä työsuhteissa olevia työntekijöitä. Rakennusalan

Taulukko 8. Työllisyyden kasvu

(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosi		Neljännesvuosimuutokset				
	2008	2009	2008 IV	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV
Koko kansantalous	0,7	-1,9	-0,4	-0,8	-0,5	-0,5	-0,3
<i>josta:</i>							
Maa- ja kalatalous	-1,4	-2,6	0,0	-0,8	-0,9	-1,2	0,5
Teollisuus	-0,7	-5,7	-1,5	-1,8	-1,7	-1,7	-0,9
Ilman rakentamista	0,0	-5,2	-1,1	-1,6	-1,8	-1,7	-1,1
Rakentaminen	-2,1	-6,9	-2,3	-2,3	-1,3	-1,7	-0,4
Palvelut	1,3	-0,5	0,0	-0,4	-0,1	-0,1	-0,1
Kauppa ja kuljetus	1,3	-1,8	-0,4	-0,8	-0,5	-0,2	-0,5
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut	2,2	-2,2	-0,5	-0,9	-0,8	-0,5	-0,1
Julkishallinto ¹⁾	0,9	1,5	0,6	0,2	0,6	0,2	0,2

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Sisältää myös koulutuksen, terveydenhoidon ja muut palvelut.

työllisyys on siten joustavampaa kuin muilla sektoreilla. Kun taantuma jatkui, työllisyys supistui myös teollisuudessa mutta palvelusektoriin työvoiman sopeutus vaikutti huomattavasti vähemmän (ks. taulukko 8).

Erityiset työaikajärjestelyt tukivat työllisyyttä monissa euroalueen maissa talouden taantumana voimistuessa. Näillä järjestelyillä työaikaa on lyhennetty monenlaisin keinoin, kuten muuttamalla yritysten työaikajoustoja, vähentämällä ylityötä ja toteuttamalla erityisiä työpaikkoja säästäviä toimia, joita julkinen valta on kehittänyt monissa Euroopan maissa. Näiden järjestelyjen käyttö on osaltaan estänyt työllisyyden jyrkän supistumisen ja tasoittanut kysynnän heikkenemisestä johtuvaa työvoiman sopeutusprosessia. Euroalueen työllisyys näyttää kestäneen suhteellisen hyvin talouden taantumana, kun otetaan huomioon, että talouden toimeliaisuus väheni jyrkästi. Työllisyyttä on itse asiassa suureksi osaksi sopeutettu vähentämällä työntekijää kohden tehtyjä työtunteja eikä supistamalla massiivisesti työntekijöiden määrää. Työmarkkinakehitys on kuitenkin ollut huomattavan erilaista euroalueen talouksissa. Talouden taantuma hidasti myös työvoiman tarjonnan kasvua euroalueella, sillä tarjonta oli aiemmin lisääntynyt. Kehikossa 5 tarkastellaan väestökehityksen ja työhönosallistumisen suhteellisia vaikutuksia työvoiman tarjonnan kasvuun euroalueella eri ryhmien ja maiden välillä.

Työllisyys supistui 0,3 prosentin neljännesvuosivauhtia vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, jolloin supistuminen ei ollut niin suurta kuin edellisinä neljänneksinä. Sektorikohtaisesta tarkastelusta ilmenee, että työpaikkojen menetyksen pahimmat haittavaikutukset ovat edelleen kohdistuneet

Kehikko 5.

TYÖVOIMAN TARJONNAN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Euroalueella koettiin vuosina 2008–2009 vakavin taantuma toisen maailmansodan päättymisen jälkeen. Taantuma on merkinnyt työvoiman kysynnän merkittävää heikkenemistä ja työttömyysasteen nousua. Talouskriisin voidaan kuitenkin viime kädessä odottaa vaikuttavan paitsi työvoiman kysyntään myös laajemmin työvoiman tarjontaan. Tämä vaikutus tulee kahden eri kanavan kautta ja kohdistuu sekä väestönkasvuun että työhönosallistumisasteeseen. Tässä kehikossa arvioidaan viimeaikaisen taantumana vaikutusta euroalueen työvoiman tarjontaan hyödyntämällä EU:n työvoimatutkimuksen tietoja.

Muuttoliike yleensä vaikuttaa lyhyellä aikavälillä siihen, miten talouskriisin vaikutukset heijastuvat väestönkasvuun. Muuttoliike puolestaan määräytyy paljolti suhteellisten tulojen ja työllistymismahdollisuuksien perusteella.¹ Vakavat taantumana ja niistä seuraava työtilaisuuksien väheneminen voivat hidastaa muuttoa euroalueelle ja siten pienentää väestönkasvua.

Vakavat taantumana todennäköisesti vaikuttavat myös työhönosallistumisasteeseen. Vaikutus ei ole kuitenkaan selvä. Yhtäältä jyrkät taantumana voivat kannustaa työntekijöitä lähtemään työmarkkinoilta – esimerkiksi vanhemmat työntekijät saattavat päättää aikaistaa siirtymistä eläkkeelle, ja nuoremmat työntekijät puolestaan voivat päättää jatkaa kokopäiväistä opiskelua. Lisäksi entistä pienempi todennäköisyys löytää työtä vakavan taantumana aikana voi aiheuttaa sen, että osa työntekijöistä siirtyy työvoiman ulkopuolelle. Tällöin on kyse ns. laskusuhdanteen työntekijöitä la-

¹ Ks. esimerkiksi Frigyes Ferdinand Heinz ja Melanie Ward-Warmedinger, "Cross-border labour mobility within an enlarged EU", *EKP:n Occasional Paper Series*, No 44, lokakuu 2006.

maannuttavasta vaikutuksesta. Nämä molemmat tekijät saavat aikaan työhönsallistumisasteen laskun tai ainakin sen nousun hidastumisen. Toisaalta vakavat taantumukset voivat myös nostaa osallistumisastetta, jos kotitalouksien tulojen supistuminen (työpaikan tai rahallisten menetysten takia) saa aiemmin työmarkkinoiden ulkopuolella olleet siirtymään työelämään.

Muutokset työvoiman kasvussa ja muutosten vaikutukset

Vuosien 2006–2008 keskiarvona tarkasteltuna euroalueen työvoiman tarjonta kasvoi ennen kriisiä 1,1 % vuosittain. Kasvua vauhditti paljolti huomattava muuttoliike euroalueelle, kun uusista jäsenvaltioista alkoi EU:n laajennuttua tulla työnhakijoita (ks. oheinen taulukko). Taantumana seurauksena euroalueen työvoiman vuotuinen kasvu väheni sitä vastoin merkittävästi ja supistui vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä vuositason ensimmäisen kerran aikasarjan kymmenen vuoden historian aikana. Tämä aiheutti sen, että euroalueen työvoiman tarjonnan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli ainoastaan 0,3 % vuonna 2009. Vuoden 2009 toisella puoliskolla nähty työvoiman tarjonnan kasvun väheneminen johtuu osittain euroalueelle suuntautuvan muuttoliikkeen voimakkaasta hidastumisesta. Muuttoliike oli aiemmin osaltaan lieventänyt väestön muutoin pienen (luonnollisen) kasvun vaikutusta. Taantuma (joka alkoi vuoden 2008 toisella neljänneksellä) vaikutti kuitenkin myös selvästi etenkin euroalueen nuorten kansalaisten työhönsallistumisasteen nousuun.

Osallistumisasteen vaikutukset

Kaiken kaikkiaan euroalueen työhönsallistumisasteen nousu on selvästi pysähtynyt kriisin puhkeamisen jälkeen, mikä on jyrkässä ristiriidassa vuosikymmenen keskivaiheilla koetun vakaan nousun kanssa. Kuten oheisesta taulukosta ilmenee, viimeaikainen taantuma on johtanut myös siihen, että nuorten ikäryhmien (15–24-vuotiaat) osallistumisasteen pitkäaikainen aleneminen on laaja-alaisesti ja selvästi kiihtynyt. Tämä osallistumisasteen heikkeneminen epäilemättä johtuu osittain yksin-

Taulukko. Euroalueen työvoiman ja väestön määrän sekä tiettyjen ryhmien työhönsallistumisasteen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos)

	2006	2007	2008	2009	2009 IV
Työvoima					
Yhteensä	1,2	1,0	1,1	0,3	0,1
Nuoret (15–24-vuotiaat)	-0,8	-0,2	-0,3	-2,8	-3,6
Parhaassa työssä olevat (25–54-vuotiaat)	1,1	0,6	0,9	0,0	0,0
Vanhemmat työntekijät (55–64-vuotiaat)	4,6	4,7	3,7	4,5	4,1
Miehet	0,9	0,6	0,6	-0,3	-0,4
Naiset	1,7	1,4	1,6	0,9	0,7
Osallistumisaste					
Yhteensä	0,8	0,5	0,7	0,1	0,1
Nuoret (15–24-vuotiaat)	-0,2	0,3	0,4	-1,8	-2,6
Parhaassa työssä olevat (25–54-vuotiaat)	0,6	0,3	0,5	0,0	0,0
Vanhemmat työntekijät (55–64-vuotiaat)	2,9	2,7	2,0	2,9	2,6
Miehet	0,3	0,2	0,2	-0,3	-0,4
Naiset	1,3	0,9	1,2	0,8	0,6
Väestön määrä					
Yhteensä	0,5	0,5	0,4	0,1	0,0
Nuoret (15–24-vuotiaat)	-0,6	-0,5	-0,7	-1,1	-1,1
Parhaassa työssä olevat (25–54-vuotiaat)	0,5	0,4	0,4	0,0	-0,1
Vanhemmat työntekijät (55–64-vuotiaat)	1,6	1,9	1,7	1,5	1,4
Miehet	0,5	0,5	0,4	0,1	0,0
Naiset	0,4	0,5	0,4	0,1	0,1
Euroalueen kansalaiset	0,1	-0,4	0,2	-0,2	-0,2
Muiden EU-maiden kansalaiset	3,9	116,1	29,1	6,4	2,9

Lähteet: EU:n työvoimatutkimus ja EKP:n laskelmat.

kertaisesti siitä, että koulunsa päättäneiden työtilaisuudet ovat vähentyneet, kun rakennusalan ja teollisuuden toimeliaisuus on supistunut rajusti. Koska työllisyysnäköymät ovat heikentyneet, nuorten on ollut pakko harkita uudelleen työmarkkinoiden ulkopuolisia vaihtoehtoja, ja monet ovat vain päättäneet jatkaa opiskelua ja koulutusta. Jatko-opiskeluun ja -koulutukseen myötävaikuttavien tekijöiden (joskin ne tilapäisesti lykkäävät tuloa työmarkkinoille) voidaan ennakolta odottaa antavan paremmat mahdollisuudet osallistua työmarkkinoille myöhemmässä elämänvaiheessa, sillä nämä ryhmät osoittavat muita suurempaa kiinnostusta pysyä työmarkkinoilla. On kuitenkin yhä enemmän näyttöä siitä, että niiden nuorten heikko työllisyys, joiden työelämän alku osuu samaan aikaan kuin vakava taantuma, voi tulevaisuudessakin merkitä vaikeuksia pysyä työmarkkinoilla.²

Lisäksi vaikuttaa siltä, että myös miesten osallistumisasteen nousu on alkanut hidastua, mikä jälleen paljolti kuvastaa kriisin voimakasta sektorikohtaista keskittymistä perinteisesti miesvaltaisille aloille (rakennusala, tehdasteollisuus ja kuljetus). Osallistumisasteen nousun hidastuminen on kuitenkin suureksi osaksi kohdistunut nuorempiin työntekijöihin, ja parhaassa työiässä olevien miesten osallistuminen työmarkkinoille on vähentynyt selvästi rajoitetummin. Vanhempien miesten osallistumisaste puolestaan on edelleen kehittynyt suotuisasti ja on jopa hieman korkeampi kuin ennen kriisin puhkeamista.

Useimmista alaryhmistä poiketen kahden työntekijäryhmän eli naisten ja vanhempien työntekijöiden osallistumisaste osoittaa edelleen vakaata nousua. Naisten työmarkkinoille osallistumisen jatkuva lisääntyminen viittaa suureksi osaksi yksinkertaisesti siihen, että tätä ryhmää koskeva pitkän aikavälin trendi jatkuu, mutta todennäköisesti myös siihen, että aiemmin työmarkkinoiden ulkopuolella olleiden työntekijöiden määrä tyypillisesti kasvaa vakavien taantumien aikana. Vaikka vanhempien työntekijöiden osallistumisasteen huomattava nousu voi osittain johtua vain siitä, että varhaiseläkejärjestelmistä on luovuttu tai niiden ehtoja on kiristetty, osasyynä on todennäköisesti myös tarve kattaa varallisuuden menetyksiä, joita on syntynyt rahoitusmarkkinakriisin seurauksena tai siitä syystä, että maksuperusteisista järjestelmistä odotetaan pienempiä eläkkeitä kuin aiemmin oli arvioitu.³

Väestökehityksen vaikutukset

Euroalueen väestönkasvu on taantumien alkamisesta lähtien asteittain hidastunut. Kasvu muuttui negatiiviseksi ensimmäisen kerran aikasarjan historiassa vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä, kun väestön määrä oli kriisiä edeltäneinä vuosina kasvanut keskimäärin noin 0,5 % vuosittain. Vaikka tämä supistuminen paljolti kuvastaa vain euroalueen työikäisen väestön pitkän aikavälin kehitystä, johtuu se osittain myös euroalueelle suuntautuvan muuttoliikkeen selvästä hidastumisesta.

Maidenväliset erot

Euroalueen eri maiden kehitys on hyvin erilaista (kuvio). Oheisesta kuviosta nähdään väestökehityksen ja osallistumisasteen suhteelliset vaikutukset euroalueen ja sen yksittäisten maiden työvoiman määrän vuotuisen kasvuun vuoden 2008 viimeisestä neljänneksestä vuoden 2009 viimeiseen neljännekseen. Näistä tiedoista ilmenee, että Irlannissa työvoiman määrä on vuositasolla supistunut 3,3 %, kun taas Maltassa se on kasvanut noin 2,2 prosentin vauhtia.⁴

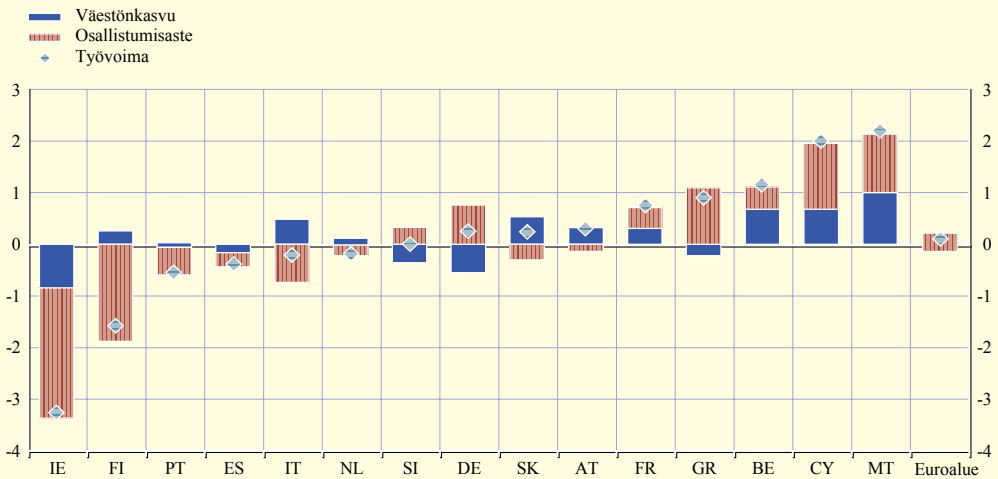
2 Ks. esimerkiksi Hämäläinen K., "Education and unemployment: state dependence in unemployment among young people in the 1990s", VATT Discussion Paper Series No 312, 2003, sekä Burgess S., Propper C., Rees H. ja Shearer A., "The class of 1981: the effects of early career unemployment on subsequent unemployment experiences", *Labour Economics*, Vol. 10, Issue 3, 2003.

3 Ks. esimerkiksi kehikot "Country-specific evidence of effects from early retirement and disability schemes on participation" ja "Participation decisions in response to sharp drops in pension wealth", *OECD Working Paper Series*, ECO/CPE/WP1(2010)2, "The response of labour force participation to severe downturns".

4 Luxemburgin tietoja ei ole ilmoitettu maan keskuspankin suosituksen mukaisesti.

Kuvio. Väestönkasvun ja työhönosallistumisasteen nousun vaikutukset euroalueen maiden työvoiman määrän kasvuun ajanjaksona 2008/IV–2009/IV

(vuotuinen prosenttimuutos, kasvuvaikutukset prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Luxemburgin tietoja ei ole käytettävissä.

Työhönosallistumisaste näkyy reagoineen viimeaikaiseen taantumaan melko tasaisesti eri euroalueen maissa, sillä tässä tarkastelluista 15 maasta 8 on ilmoittanut osallistumisasteen laskeneen ja 7 on ilmoittanut sen nousseen. Osallistumisaste näyttää laskeneen erityisen voimakkaasti Irlannissa ja Suomessa. Tämä johtuu osaksi siitä, että tuotanto on näissä maissa supistunut rajusti.

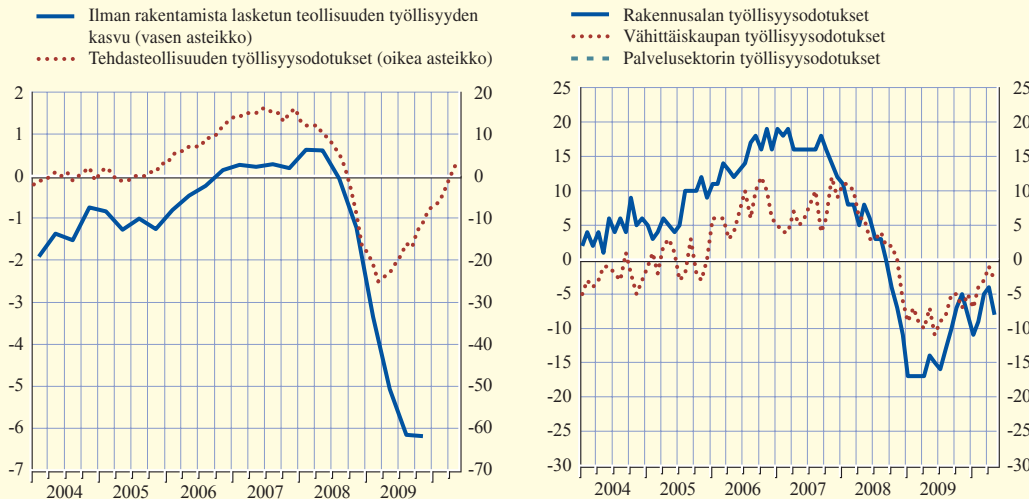
Muuttoliike euroalueen maissa on jokseenkin tasapainoista. Silloin kun väestönkasvu on hidastunut, syynä on suureksi osaksi ollut sekä ulkomaisten työntekijöiden vapaaehtoinen poistuminen kansallisilta työmarkkinoilta että uusien maahanmuuttajien määrän supistuminen talousnäkömysten heiketessä.

Tässä kehikossa on osoitettu, että epäsuotuisat vaikutukset euroalueen työvoiman tarjonnan kasvuun ovat viime neljännesten aikana tulleet sekä työmarkkinoille osallistumisen että väestökehityksen kautta. Osa näistä vaikutuksista lienee suhdanneluonteista, ja niiden voidaan odottaa kumoutuvan talouden jälleen vahvistuessa. On kuitenkin hyvin tärkeää välttää tilannetta, jossa työvoiman tarjonnan kasvun hidastuminen tulee osittain pitkäkestoiseksi. Työvoiman tarjonta vaikuttaa pitkällä aikavälillä keskeisesti potentiaaliseen tuotantoon ja siten pitkän aikavälin tuottavuuteen ja viime kädessä mahdollisuuksiin parantaa euroalueen kansalaisten elintasoa.

tehdasteollisuuteen (teollisuus ilman rakentamista), sillä sen työllisyys heikkeni jatkuvasti ja väheni 1,1 % viimeisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä. Heikkeneminen oli kuitenkin hitaampaa kuin edellisellä neljänneksellä, jolloin työllisyys supistui 1,7 %. Rakennussektorin työpaikkoja ei enää vähennetty entiseen tahtiin vuoden viimeisellä neljänneksellä, jolloin rakennusalan työllisyyden heikkeneminen neljännesvuositasolla oli 0,4 % verrattuna vuoden 2009 kolmannen neljänneksen 1,7 prosentin suuruiseen supistumiseen. Aiempien vuosineljännesten tapaan palvelusektorin työllisyys muuttui kaiken kaikkiaan vain vähän viimeisellä neljänneksellä, jolloin se supistui 0,1 % edellisestä neljänneksestä. Palvelusektorin kokonaistietoihin sisältyy kuitenkin huomattavia eroja eri alasektoreiden välillä. Kaupan ja kuljetuksen alasektoreiden työllisyys väheni jyrkästi vuoden lopussa, jolloin se supistui 0,5 % verrattuna vuoden 2009 kolmannen neljänneksen 0,2 prosenttiin. Rahoitusalan ja liike-elämän palvelujen alasektoreiden työllisyyden heikkeneminen tasaantui edelleen huomattavas-

Kuvio 51. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosentimuutos, saldoluvut prosentteina, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

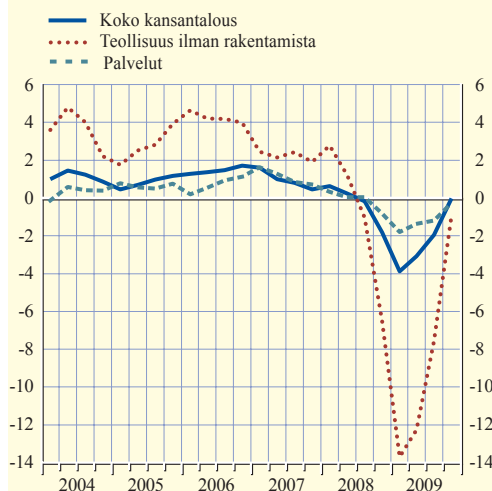
Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.
Huom. Saldoluvut ovat keskiarvokorjattuja. Toukokuusta 2010 alkaen yrityksiä koskevat Euroopan komission suhdannekyselyjen tiedot viittaavat tilastolliseen toimialaluokituksen NACE Rev. 2.

ti, ja työllisyys supistui 0,1 % verrattuna kolmannen neljänneksen 0,5 prosentin vähenemiseen. Eurostat julkisti ensimmäisen kerran neljännesvuositietoja euroalueella tehdyistä työtunneista. Nämä tiedot viittaavat ensimmäisiin merkkeihin tehtyjen työtuntien kokonaismäärän myönteisestä kasvusta sitten kesäkuun 2008. Vuoden 2009 viimeisen neljänneksen 0,2 prosentin neljännesvuositason kasvussa ei näy se, että tehdasteollisuudessa tehtyjen työtuntien kokonaismäärän väheneminen korvautui palvelusektorilla, etenkin rahoitustoiminnassa ja liike-elämän palveluissa, samoin kuin julkishallinnossa tehtyjen työtuntien myönteisellä kasvulla (ks. kuvio 51).

Euroalueen tuotannon kasvun elpyminen yhdessä viime neljänneksen aikana toteutuneen työllisyyden supistumisen kanssa vaikutti osaltaan tuottavuuden heikkenemisen taittumiseen. Euroalueen kokonaistuottavuus (mitattuna tuotantona työntekijää kohden) pysyi vuositasolla tasaisena vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Tämä on huomattava parannus edellisen neljänneksen aikana nähtyyn tuottavuuden 2,0 prosentin supistumiseen ja ennätykselliseen heikkenemiseen vuoden 2009 ensimmäisellä puoliskolla (ks. kuvio 52). Tehtyä työtuntia kohden lasketun tuottavuuden kehitys on ollut samansuuntaista. Tuottavuus kehittyi ensimmäisen kerran positiivisesti sitten vuoden 2008 kolmannen neljänneksen, kun se parani 0,3 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä.

Kuvio 52. Työn tuottavuus

(vuotuinen prosentimuutos)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Euroalueen työttömyysaste pysyi vuodenvaihteen tienoilla paikallaan, mutta se nousi 10,0 prosenttiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun se oli ollut 9,8 % vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Työttömyysaste nousi 10,1 prosenttiin huhtikuussa 2010 (ks. kuvio 53) ja on tällä hetkellä korkeimmillaan sitten kesäkuun 1998. Työllisyysodotukset ovat parantuneet, mutta viittaavat edelleen siihen, että euroalueen työttömyys kasvaa – joskin suhteellisen maltillisesti – tulevina kuukausina.

4.3 KASVUNÄKYMÄT

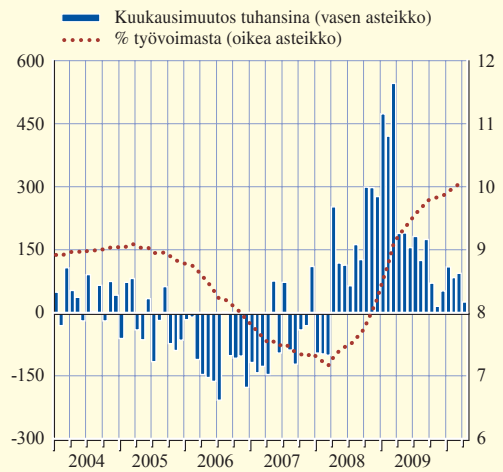
Euroalueen BKT:n määrän odotetaan kasvavan edelleen maltillisesti ja epätasaisesti ajan mittaan euroalueen eri talouksissa ja sektoreilla. Käynnissä oleva maailmanlaajuinen elpyminen ja sen vaikutus euroalueen viennin kysyntään samoin kuin kasvua tukeva rahapolitiikan mitoitus ja toimet rahoitusjärjestelmän toimivuuden palauttamiseksi todennäköisesti tukevat euroalueen taloutta. Elpymistä vaimentanevat kuitenkin meneillään oleva taseiden sopeutus eri sektoreilla ja heikot työmarkkinanäkymät.

Tämä arvio vastaa suurin piirtein euroalueen talousnäkyviä koskevien eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2010 arvioita, joissa BKT:n määrän vuotuisen kasvun odotetaan olevan 0,7–1,3 % vuonna 2010 ja 0,2–2,2 % vuonna 2011. Verrattuna EKP:n asiantuntijoiden maaliskuun 2010 arvioihin BKT:n määrän tämän vuoden kasvuennustetta on tarkistettu aiempaa arviota jonkin verran suuremmaksi maailmantalouden entistä vahvemman lyhyen aikavälin kehityksen positiivisen vaikutuksen vuoksi. Sitä vastoin vuoden 2011 kasvuennustetta on tarkistettu jonkin verran aiempaa arviota pienemmäksi lähinnä kotimaisten kysyntänäkymien takia.

Talouden näkymiin liittyvät riskit ovat edelleen suurin piirtein tasapainossa tilanteessa, johon liittyy epätavallisen suurta epävarmuutta. Arvioitua nopeamman kasvun riskit liittyvät siihen, että maailmantalous ja ulkomaankauppa voivat elpyä odotettua vahvemmin ja siten tukea euroalueen viennin kasvun jatkumista. Arvioitua hitaamman kasvun riskeistä huolta aiheuttavat yhä jännitteiden alkaminen uudelleen joillakin rahoitusmarkkinoiden segmenteillä ja tähän liittyvät vaikutukset luottamukseen. Kasvua hidastavat myös se, että reaalityalouden taantuma ja rahoitusmarkkinoiden heikko kehitys voivat vaikuttaa toisiinsa arvioitua kielteisemmin ja pitkäaikaisemmin, samoin kuin öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen nousu uudelleen, protektionismipaineet ja maailmanlaajuisten tasapainottomuuksien hallitsematon korjaantuminen.

Kuvio 53. Työttömyys

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Euroopan komission kevään 2010 talousennusteen mukaan euroalueen julkisen talouden alijäämä kasvaa edelleen 6,6 prosenttiin BKT:stä vuonna 2010, kunnes se alkaa pienentyä vuonna 2011. Euroalueen julkisen velan suhteen BKT:hen arvioidaan kasvavan lähes 90 prosenttiin vuonna 2011. Joidenkin maiden julkinen talous on tätäkin suuremmassa epätasapainossa, mikä on lisännyt jännitteitä valtion joukkolainamarkkinoilla. Haitallisten heijastusvaikutusten hillitsemiseksi ja euroalueen julkisen talouden vakauden takaamiseksi on tehty ennennäkemättömiä EU:n ja euroalueen tason päätöksiä. Kun EU ja IMF myönsivät Kreikalle rahoituksellista tukea tiukoin ehdoin, euroalueen jäsenvaltiot päättivät Euroopan talouden vakauttamispaketista ja sitoutuivat saavuttamaan finanssipoliittiset tavoitteensa sekä nopeuttaman julkisen talouden vakauttamista. Poliittinen päättäväisyys lujittaa EU:n finanssipoliittista järjestelmää on vahva signaali, joka tukee euroalueen julkisen talouden kestävyyttä.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUONNA 2009

Eurostatin kevään 2010 raportoinnin mukaan euroalueen julkisen talouden alijäämä oli 6,3 % suhteessa BKT:hen vuonna 2009, kun se oli ollut 2,0 % BKT:stä vuonna 2008 (ks. taulukko 9). Kaikki muut euroalueen maat paitsi Luxemburg ja Suomi ilmoittivat alijäämänsä olleen yli 3 % BKT:stä.

Euroalueen julkisen talouden velka oli 78,7 % suhteessa BKT:hen vuonna 2009, kun se oli vuonna 2008 ollut 69,4 % BKT:stä. Yhteensä 10 maata euroalueen 16 maasta ilmoitti BKT:hen suhteutetun velan ylittävän sille asetetun viitearvon eli 60 % BKT:stä, ja Kreikan ja Italian velkasuhteet olivat selvästi yli 100 % BKT:stä. Julkinen talous velkaantui erityisen voimakkaasti Irlannissa, Kreikassa ja Espanjassa, joissa budjettialijäämä oli yli 10 % BKT:stä vuonna 2009. Rahoitusmarkkinoiden vakauttamiseksi tehdyillä lisätoimilla oli vähäinen vaikutus julkisen talouden velkaan euroalueella kokonaisuutena. Lisätoimet nopeuttivat euroalueen velkasuhteen kasvua 0,5 % BKT:stä alijäämä-velkakoikaisuerän eli alijäämän ja julkisen velan muutoksen kautta. Vuonna 2008 erän vaikutus oli ollut 1,9 % BKT:stä.

JULKISEN TALOUDEN NÄKYMÄT VUOSINA 2010 JA 2011

Euroalueen julkisen talouden näkymät ovat edelleen epäsuotuisat, joskin jonkinlaista tilanteen kohenemista on näkyvissä vuonna 2011. Euroopan komission kevään 2010 talousennusteen mukaan euroalueen julkisen talouden alijäämä on ennätykselliset 6,6 % BKT:stä vuonna 2010, minkä jälkeen se pienenee 6,1 prosenttiin vuonna 2011 (ks. taulukko 9). Julkisen talouden alijäämän ennakoidaan ylittävän BKT:hen suhteutetun 3 prosentin viitearvon kaikissa euroalueen maissa vuonna 2010. Vaikka alijäämien ennakoidaan vakautuvan ja pienenevän vuonna 2011 useimmissa maissa, ainoastaan Suomen odotetaan saavan alijäämänsä tuolloin viitearvoa pienemmäksi. Tämän kehityksen vuoksi

Taulukko 9. Julkisen talouden kehitys euroalueella

(% BKT:stä)	2008	2009	2010	2011
a. Tulot yhteensä	44,9	44,4	44,2	44,1
b. Menot yhteensä	46,8	50,7	50,8	50,2
josta:				
c. Korkomenot	3,0	2,8	3,0	3,2
d. Perusmenot (b-c)	43,8	47,9	47,8	47,0
Rahoitusjäämä (a-b)	-2,0	-6,3	-6,6	-6,1
Perusjäämä (a-d)	1,0	-3,5	-3,6	-2,9
Sudannekorjattu rahoitusjäämä	-2,9	-4,8	-5,1	-4,8
Bruttovelka	69,4	78,7	84,7	88,5
Lisätieto: BKT:n määrä (prosenttimuutos)	0,6	-4,1	0,9	1,5

Lähteet: Euroopan komission kevään 2010 talousennuste ja EKP:n laskelmat.
Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

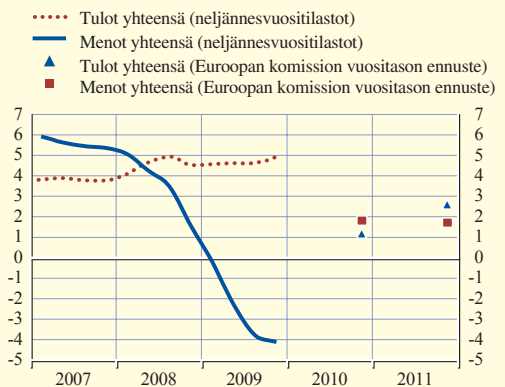
Euroopan komissio ryhtyi toukokuussa 2010 ensimmäisiin toimiin käynnistääkseen Kyprosta ja Suomea koskevat liiallisten alijäämien menettelyt, koska Kyproksen alijäämä ylitti 3 prosentin viitearvon vuonna 2009, ja viitearvo todennäköisesti ylittyi kummassakin maassa vuonna 2010.

Euroopan komission ennusteen mukaan julkisen talouden nimellisten tulojen ja menojen kasvuoero pienenee merkittävästi vuonna 2010 ja muuttuu hieman positiiviseksi vuonna 2011 (ks. kuvio 54 a). Euroalueen nimellisten tulojen kasvuvauhti hidastui voimakkaasti vuonna 2009. Sen ennakoitaan elpyvän vuonna 2010 ja olevan noin 2,5 % vuonna 2011, jolloin nimellisten tulojen odotetaan kasvavan hieman nopeammin kuin kokonaismenojen. Nimelliset menot ovat kasvaneet ripeästi viime vuosina, mutta niiden vuosikasvun ennakoitaan tosiaankin hidastuvan alle 2 prosenttiin vuosina 2010 ja 2011. Kun vielä nimellisen BKT:n kasvuvauhti nopeutuu asteittain, BKT:hen suhteutettujen euroalueen tulojen eli tuloasteen odotetaan pienenevän vuosina 2010 ja 2011, kun taas menoasteen ennakoitaan vakautuvan vuonna 2010 ja supistuvan 50,2 prosenttiin BKT:stä vuonna 2011. Menoaste on tuolloin edelleen selkeästi suurempi kuin vuonna 2007, jolloin se oli 46,0 % BKT:stä (ks. kuvio 54 b).

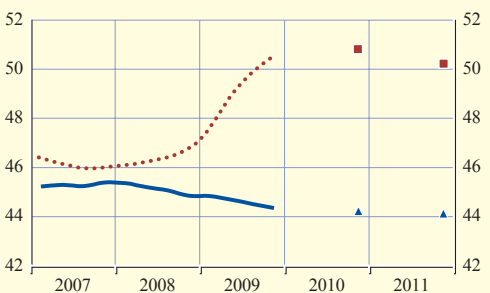
Kun tarkastellaan kokonaistaloudellisen tilanteen vaikutusta julkisen talouden kehitykseen, näyttää siltä, että BKT:n määrän ennakoitu positiivinen kasvu ei estä euroalueen alijäämää suuremmasta edelleen vuonna 2010 (ks. kuvio 55 a). Julkisen talouden heikkenemiseen vaikuttavia tekijöitä on erityisen vaikeaa analysoida, koska suhdanne- ja trenditekijöiden erottamiseen liittyy epävarmuutta, joka perustuu tuotantokuilun laskemiseen reaaliajassa. Kun tämä epävarmuustekijä pidetään mielessä, rahoitusjäämän suhdannetekijän odotetaan – vuoden 2009 huomattavan supistumisen jälkeen – pysyvän ennallaan –1,5 prosentissa BKT:stä vuonna 2010 (ks. kuvio 55 b). Tämä merkitsee sitä, että BKT:n määrän positiivisesta kasvusta huolimatta automaattisten vakauttajien toiminta vaikuttaa alijäämiin haitallisesti. Tämä johtuu siitä, että talouskasvu aiheutuu julkisen talouden kannalta epäsuotuisista tekijöistä: sitä vauhdittavat vienti ja varastojen muutokset, jotka eivät tuota paljon verotuloja. Yksityinen kulutus on puolestaan yksi suurimpia veropohjan eriä, mutta sen kasvu jää hitaaksi. Lisäksi on odotettavissa, että suhdannekorjattu rahoitusjäämä heikkenee jonkin verran euroalueella kokonaisuutena. Tämä johtuu finanssipolitiikan keventämisestä hieman edelleen, verotulojen supistumisesta ja korkomenojen kasvusta. Vuonna 2011 euroalueen alijäämän ennakoitaan pienenevän yhtäläisesti talouskasvun elpymisen ja suhdannekorjatun rahoitusjäämän kohentumisen ansiosta. Tämän finanssipolitiikan kiristymisen odotetaan tulevan pääasiassa menojen kautta, koska julkistetut vakauttamistoimet sisältävät julkisen sek-

Kuvio 54. Euroalueen neljännesvuositaiset julkisyhteisöjen rahoitustilastot ja ennusteet

a) Neljän neljänneksen liukuvien summien vuotuinen kasvuvauhti prosentteina

b) Neljän neljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä

Lähteet: Eurostatin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat sekä Euroopan komission kevään 2010 talousennuste. Huom. Kuvioissa esitetään kokonaistulojen ja -menojen kehitys neljän neljänneksen liukuvana summana vuoden 2007 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2009 viimeiseen neljännekseen sekä Euroopan komission kevään 2010 talousennusteeseen perustuvat vuositasen ennusteet vuosiksi 2010 ja 2011.

torin työntekijöiden palkkojen ja julkisten investointien leikkauksia ja jossain määrin veronkorotuksia.

Kun suuret budjettivajeet ja kasvavat korkomenot otetaan huomioon, euroalueen keskimääräisen julkisen talouden velan suhteen BKT:hen odotetaan kasvavan edelleen ja olevan 88,5 % BKT:stä vuonna 2011, kun se oli ollut 78,7 % BKT:stä vuonna 2009 (ks. taulukko 9). Velkasuhteen odotetaan kasvavan kaikissa euroalueen maissa, ja Kreikassa, Espanjassa ja Ranskassa kasvun arvioidaan olevan 20 prosentin luokkaa. Vuonna 2011 velkasuhteen ennakoidaan ylittävän viitearvon (60 % suhteessa BKT:hen) 12:ssa euroalueen maassa, mikä on 2 maata enemmän kuin vuonna 2009. Kolmessa maassa (Belgia, Kreikka ja Italia) velkasuhteen ennakoidaan olevan yli 100 % BKT:stä vuonna 2011.

ARVIOINTI JA NÄKYMÄT

Julkisen talouden tila alkoi huonontua dramaattisesti vuonna 2008. Tilanne paheni yhä nopeammin vuonna 2009 eikä tämä kehitys ole vielä päätynyt. Useat euroalueen maat ovat suunnitelleet alijäämiensä kasvun hillitsemistä vuonna 2010 tai 2011 ja liiallisten alijäämien korjaamista liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn suositusten mukaisesti. Viimeisimmissä tarkistetuissa vakausohjelmissä esitetyt sopeutustoimet ovat kuitenkin yleensä takapainotteisia. Useissa maissa ei myöskään ole vielä määritelty konkreettisia yksityiskohtaisia toimia varsinkaan tuleviksi vuosiksi. Tämä näkyy siten, että vakausohjelmissä asetetuista alijäämätavoitteista johdettu euroalueen alijäämä vuodeksi 2011 (5,2 % BKT:stä) eroaa Euroopan komission ennakoimasta vuoden 2011 alijäämästä (6,1 % BKT:stä).

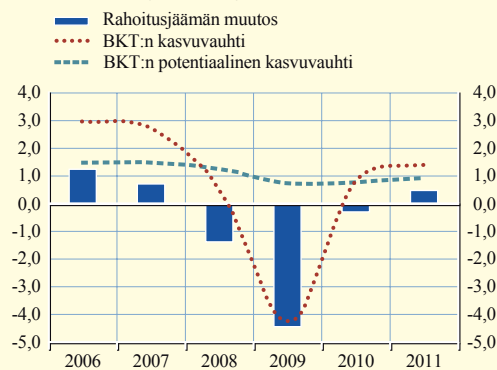
Tätä taustaa vasten huoli hallitusten kyvystä ja halukkuudesta palauttaa julkinen talous kestäväälle pohjalle keskipitkällä aikavälillä on aiheuttanut jännitteitä valtioiden joukkolainamarkkinoilla. Koska valtion joukkolainojen korot olivat nousseet jyrkästi, Kreikan hallitus pyysi huhtikuun 2010 lopussa taloudellista tukea muiden euromaiden hallituksilta ja IMF:ltä. Pyyntöön myönnyttiin koko euroalueen rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavien riskien hillitsemiseksi.

Euroalueen maat antavat Kreikalle kahdenvälisiä lainoja enintään 80 miljardin euron arvosta. Koska myös IMF myöntää Kreikalle rahoitusta, tukipaketin suuruus on 110 miljardia euroa vuosina 2010–2013. Lainaehdoissa on tiukkoja vaatimuksia Kreikan harjoittamalle politiikalle, ja laina maksetaan erissä sen mukaan, miten Kreikka toteuttaa kunnianhimoisessa talouden sopeutusohjelmassaan esitetyjä toimia. Kreikan talouden sopeutusohjelman (ohjelma ei näy Euroopan komission ennusteissa, koska se ei ollut käytössä ennustetta laadittaessa) tavoitteena on vakauttaa Kreikan julkista taloutta kumulatiivisesti noin 11 % suhteessa BKT:hen vuoteen 2013 mennessä. Pyrkimyksenä on saada julkisen talouden

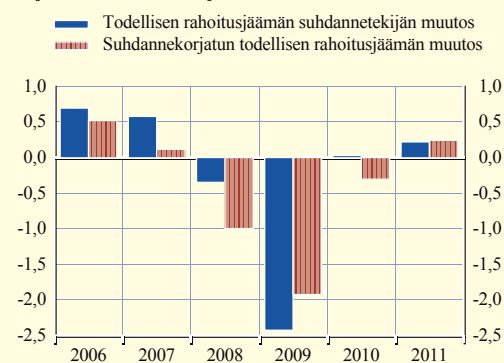
Kuvio 55. Julkisen talouden kehitykseen vaikuttavat tekijät euroalueella

(prosenttiyksikköinä BKT:stä, prosenttimuutos)

a) BKT:n kasvu ja rahoitusjäämän vuotuinen muutos

b) Suhdannekorjatun rahoitusjäämän ja todellisen rahoitusjäämän suhdannetekijän vuotuiset muutokset

Lähteet: Euroopan komissio (kevään 2010 talousennuste) ja EKP:n laskelmat.

alijäämä BKT:hen suhteutetun 3 prosentin viitearvon alapuolelle vuonna 2014. Tavoitteena on myös vakauttaa julkisen talouden velkasuhde, jonka odotetaan olevan lähes ennätykselliset 150 % BKT:stä vuonna 2013. Vuonna 2014 velkasuhteen odotetaan alkavan laskea. Sopeutusohjelmassa esitetään verotulojen lisäyksiä sekä julkisen sektorin palkkojen, eläkkeiden, välituotekäytön ja investointien leikkauksia. Siihen sisältyy myös sosiaaliturvajärjestelmän uudistus, rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamistoimia sekä julkisen sektorin ja työ- ja hyödykemarkkinoiden rakenneuudistuksia. Kreikan viranomaiset ovat ilmoittaneet olevansa vahvasti sitoutuneita toteuttamaan ohjelman toimet täysimääräisesti, mikä on välttämätöntä markkinoiden luottamuksen palauttamiseksi.¹

Toukokuun alussa markkinoiden häiriö oli leviämässä sellaisiin muihin euroalueen maihin, joilla on suuret julkisen talouden alijäämät ja epäsuotuisat kasvunäkymät. Häiriön leviämisen estämiseksi Euroopan hallitukset päättivät 9.–10.5. Euroopan talouden vakauttamispaketista. Se koostuu kaikille jäsenmaille avoinna olevasta 60 miljardin euron lainajärjestelystä ja hallitusten välisestä sopimuksesta taata erillisvastuullisesti enintään 440 miljardin euron edestä lainoja erillisen rahoitusyhtiön kautta kolmen vuoden ajan järjestelmään osallistuvien jäsenmaiden kesken. IMF osallistuu lainoitukseen omien mekanismiansa kautta summalla, jonka odotetaan olevan vähintään puolet EU:n antamasta tuesta. EKP toteutti samaan aikaan hätätoimia rahamarkkinoiden ja rahapolitiikan välittymismekanismin asianmukaisen toiminnan palauttamiseksi tekemällä mm. interventioita euroalueen julkisen sektorin joukkolainojen jälkimarkkinoilla tilapäisen arvopapereita koskevan ohjelman kautta. Näiden EKP:n poikkeuksellisten interventioiden vaikutukset neutraloidaan (eli toimet eivät vaikuta rahapolitiikan mitoitukseen), ja ne ovat ehdollisia sille, että hallitukset saavuttavat finanssipolittiset tavoitteensa.

Jäsenvaltiot ovat viime viikkoina toistuvasti ilmaisseet vahvan poliittisen sitoumuksensa julkisen talouden vakauttamiseen. Euroalueen valtioiden tai hallitusten päämiehet sitoutuivat julkilausumassaan 7.5. varmistamaan euroalueen vakauden, yhtenäisyyden ja eheyden, ja ilmoittivat toteuttavansa kaikki tarvittavat toimenpiteet julkisen talouden tavoitteiden saavuttamiseksi liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä noudattaen. Ecofin-neuvoston 9.5. antamissa päätelmissä jäsenvaltiot vahvistivat uudelleen määrätietoisuutta sitoumuksensa nopeuttaa julkisen talouden vakauttamista silloin, kun se on tarpeen.

Ecofin-neuvoston kokouksen jälkeen Espanjan, Italian ja Portugalin hallitukset päättivät ylimääräisistä vakauttamistoimista, joita ne aikovat toteuttaa aiemmin tänä vuonna esittämiensä tarkistettujen vakausohjelmien toimien lisäksi (uudet toimet eivät näkyneet Euroopan komission kevään 2010 talousennusteessa, joka julkistettiin ennen Ecofin-neuvoston kokousta).

Espanjan parlamentti hyväksyi 27.5. hallituksen suunnitelman toteuttaa mittavia finanssipolittisia toimia. Näitä ovat mm. julkisen sektorin palkkaleikkaukset vuonna 2010 ja palkkojen jäädyttäminen vuonna 2011, eläkkeiden jäädyttämien vuonna 2011, veroetujen poistaminen nuorilta perheiltä ja julkisten investointien ja muiden menoerien leikkaukset. Toimien kumulatiivinen vaikutus on 0,5 % BKT:stä vuonna 2010 ja 1,5 % BKT:stä vuonna 2011. Espanjan hallituksen alijäämätavoite on nyt 9,3 % BKT:stä vuodeksi 2010 ja 6,0 % BKT:stä vuodeksi 2011 (vakausohjelman tavoitteet noille vuosille olivat 9,8 % ja 7,5 % BKT:stä).

Saavuttaakseen alijäämätavoitteensa Italian hallitus hyväksyi 25.5. finanssipolittisen paketin, jonka kumulatiivisen vaikutus on 1,6 % BKT:stä vuosina 2010–2012. Nämä ylimääräiset vakauttamistoimet kohdistuvat pääasiassa menopuoleen ja vaikuttavat erityisesti julkisen sektorin palkkamenoihin, eläkemenoihin, paikallishallinnon tulonsiirtoihin ja välituotekäyttöön. Myös tulopuolella toteutetaan joitakin korjaavia toimia erityisesti veronkierron estämiseksi.

1 Ks. EKP:n toukokuun Kuukausikatsauksen artikkeli "The Greek economic and financial adjustment programme".

Portugalin hallitus ilmoitti 13.5. ylimääräisistä vakauttamistoimista, jolla alijäämätavoitteet korjataan niin, että ne ovat 7,3 % BKT:stä vuonna 2010 (aiemmin 8,3 %) ja 4,6 % BKT:stä vuonna 2011 (aiemmin 6,6 %). Näiden parlamentin hyväksymien toimien ansiosta välillisiä ja välittömiä veroja korotetaan, julkisia menoja karsitaan ja lykätään ja suunniteltuja vakauttamistoimia aikaistetaan.

On ensiarvoisen tärkeää, että jäsenmaat, joissa vallitsee epäsuotuisat talouden ja julkisen talouden näkymät, toteuttavat mittavia korjaavia toimia. Näin markkinat vakuuttuvat lyhyellä aikavälillä siitä, että jäsenmaat pystyvät pitämään julkisen talouden vakauttamiseen ja nykyisen velkakehityksen taittamiseen liittyvät sitoumuksensa. Julkistamalla ja toteuttamalla kunnianhimoisia ja uskottavia vakauttamissuunnitelmia, jotka painottuvat menopuoleen, ja tekemällä lisäksi rakenneuudistuksia, saadaan pitkällä aikavälillä hyötyä, joka on suurempaa kuin talouskasvun hidastumisesta aiheutuvat lyhyen aikavälin kustannukset (ks. kehikko 6).

Kehikko 6.

JULKISEN TALOUDEN VAKAUTTAMINEN: HYÖDYT JA KUSTANNUKSET AIEMPIEN KOKEMUSTEN VALOSSA

Finanssikriisi ja talouden vakava taantuma ovat olleet osasyynä siihen, että monissa euroalueen maissa julkisen talouden rahoitusasema on heikentynyt tuntuvasti ja BKT:hen suhteutettu julkinen velka kasvanut huomattavasti. Kehitys voi vaarantaa vakavasti julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys. Tässä kehikossa tarkastellaan aiempia kokemuksia julkisen velan supistamisesta euroalueen maissa ja käydään läpi julkisen talouden vakauttamisesta aiheutuvia mahdollisia kustannuksia ja sen myötä saavutettavaa hyötyä.

Kokemuksia julkisen velan vähentämisestä euroalueen maissa

Euroalueen maissa saatujen kokemusten¹ perusteella julkisen velan selvä vähentäminen edellyttää tiukkaa ja pitkäaikaista sitoutumista julkisen talouden vakauttamiseen, jossa painotetaan vahvasti menojen leikkauksia ja toteutetaan rakenteellisia uudistuksia potentiaalisen kasvun tukemiseksi. Etenkin Belgiassa, Irlannissa, Espanjassa, Alankomaissa ja Suomessa on onnistuttu supistamaan velkasuhdetta toteuttamalla huomattavia julkisen talouden korjaustoimia, joita on monissa tapauksissa täydennetty rakenteellisilla uudistuksilla. Vaikka velkasuhteen supistuminen ei yleensä ollut tasais- ta ja jatkuvaa, saavutukset olivat kouriintuntuvia. Suomen velkasuhde supistui noin 24 prosenttiyksikköä vuodesta 1995 vuoteen 2008, Belgian velkasuhde noin 50 prosenttiyksikköä vuodesta 1994 vuoteen 2007 ja Irlannin velkasuhde yli 69 prosenttiyksikköä vuodesta 1994 vuoteen 2006.

Parhaiten velan supistumista edisti merkittävä perusylijäämä. Edellä luetelluissa maissa julkista taloutta mukautettiin lähinnä menopuolella. Velan supistamisvuosina BKT:hen suhteutetut julkiset menot pienenevät Irlannissa, Alankomaissa ja Suomessa yli 10 prosenttiyksikköä. Osasyynä menojen pienene- miseen lienee ollut korkomaksujen väheneminen, mutta myös BKT:hen suhteutetut perusmenot supis- tuivat selvästi näinä vuosina. Näin ollen julkisen talouden rahoitusasemaa pystyttiin parantamaan huoli- matta BKT:hen suhteutettujen julkisten tulojen pienene- misestä. Belgiassa ja Espanjassa julkista taloutta vakautettiin paitsi pienentämällä menosuhdetta myös kasvattamalla tulosuhdetta.

1 Ks. syyskuun 2009 Kuukausikatsauksen kehikko ”Kokemuksia julkisen velan vähentämisestä euroalueen maissa” ja toukokuun 2010 Kuukausikatsauksen kehikko ”The Greek economic and financial adjustment programme”.

Vakauttamisesta saatava hyöty ja siitä aiheutuvat kustannukset

Julkisen talouden vakauttamisesta saattaa aiheutua jonkin verran kustannuksia talouskasvun hidastuessa lyhyellä aikavälillä. Tutkimusten perusteella tällaiset keynesiläiset lyhyen aikavälin kustannukset voivat kuitenkin tiettyjen olosuhteiden vallitessa jäädä melko vähäisiksi. Kustannuksia pienentävät esimerkiksi olosuhteet, joissa 1) julkisen talouden lähtötilanne on erittäin heikko eikä julkisen talouden kestävyyyden juuri luoteta, 2) vakauttaminen on uskottavaa ja johdonmukaista ja sen tukena on kattava uudistusstrategia, 3) sopeutustoimet on suunniteltu hyvin (eli niissä painotetaan uudistuksia, jotka parantavat julkisen talouden kestävyyttä pitkällä aikavälillä), 4) taloutta pystytään sopeuttamaan nimellisjäkkyysien estämättä, 5) suuri osa kuluttajista varautuu finanssipolitiikan kiristymisen tuleviin vaikutuksiin ricardolaisen mallin mukaisesti, 6) talous on avoin ja 7) finanssipolitiikan kiristymisen lyhyen aikavälin vaikutuksia lieventää valuuttakurssin heikkeneminen tai kasvua tukeva rahapolitiikka.

Teoriassa odotusten vaikutukset voisivat kokonaan kumota julkisen talouden vakauttamisesta aiheutuvan, kasvua lyhyellä aikavälillä supistavan vaikutuksen ja jopa nopeuttaa kasvua (ei-keynesiläiset vaikutukset). Hypoteesi finanssipolitiikan kiristämisen talouskasvua edistävästä vaikutuksesta perustuu oletukseen, että kuluttajat ennakoivat julkisen talouden vakauttamisen parantavan vakituisia tulojaan ja lisäävät sen vuoksi kulutustaan. Jos kuitenkin julkisen talouden menojen supistuminen on vähäistä ja lyhytaikaista tai sitä ei toteuteta uskottavasti, finanssipoliittiset leikkaukset eivät välttämättä vaikutakaan myönteisesti yksityiseen kulutukseen.² Myös veronkorotusten yhteydessä saattaa ilmetä ei-keynesiläisiä vaikutuksia, jos valtio on pahoin velkaantunut. Tällaisen ajattelun taustalla on odotuksiin nojautuva näkemys finanssipolitiikasta. Jos suuri yleisö pitää julkisen talouden vakauttamista uskottavana pyrkimyksenä vähentää velanottotarvetta julkisella sektorilla, seurauksena saattaa olla myönteisiä varallisuusvaikutuksia, jolloin yksityinen kulutus kasvaa.³ Lisäksi valtion velanottotarpeen väheneminen pienentää valtion velan liikkeenlaskuun liittyvää riskipreemiota, mikä alentaa reaalikorkoja ja vetää puoleensa yksityisiä investointeja.

Vaikka julkisen talouden vakauttamisella voikin lyhyellä aikavälillä olla jonkinlaisia kielteisiä vaikutuksia BKT:n määrän kasvuun, vakauttamisen aiheeton lykkääminen johtaisi lopulta vain entistäkin suurempiin sopeutumiskustannuksiin, sillä odottaessa kertynyt julkinen velka edellyttäisi myöhemmin finanssipolitiikan kiristämistä vieläkin ankarammin.

Julkisen talouden vakauttamisen hyödyt pitkällä aikavälillä ovat jokseenkin kiistattomia. Valtion rahoitustarve pienenee, jolloin pitkät korot laskevat (kun kysyntä pienenee ja riskipreemiot supistuvat) ja valtion tuloja vapautuu käytettäväksi joko tuottavampiin menoihin tai kasvua tukeviin veronalennuksiin. Tällöin on myös varaa antaa automaattisten vakauttajien toimia tarpeen mukaan.

Tähänastiset kokemukset

Aiempien kokemusten perusteella merkittävien perusylijiämien muodostaminen julkista taloutta vakauttamalla saattaa olla ratkaiseva tekijä, kun pyritään pienentämään useiden euroalueen mai-

2 Ks. F. Giavazzi ja M. Pagano, "Can severe fiscal contractions be expansionary? Tales of two small European countries", NBER Macroeconomics Annual 1990, Vol. 5, toim. O. Blanchard ja S. Fischer, MIT Press, 1990, sekä A. Alesina ja S. Ardagna, "Tales of fiscal contractions", *Economic Policy*, Vol. 27, s. 458–545, 1998.

3 Ks. O. Blanchard, "Comment on Giavazzi and Pagano", NBER Macroeconomics Annual 1990, toim. O. Blanchard ja S. Fischer, s. 111–116, 1990, sekä A. Sutherland, "Fiscal Crises and Aggregate Demand: Can High Public Debt Reverse the Effects of Fiscal Policy?", *Journal of Public Economics*, Vol. 65 (2), elokuu 1997, s. 147–162.

den hyvin suuria velkasuhteita ja niiden tuotannon kasvua heikentävää vaikutusta. Belgiaa, Irlantia, Espanjaa, Alankomaita ja Suomea koskevissa maakohtaisissa tutkimuksissa ilmeni, että menopuolen uudistamiseen perustuva julkisen talouden vakauttaminen edisti todennäköisimmin tuotannon kasvua, etenkin jos sen tukena oli rakenteellisia uudistuksia.⁴ Kaiken kaikkiaan vaikuttaa siltä, että menopuolen uudistamiseen perustuva julkisen talouden vakauttaminen onnistuu helpommin ja hyödyttää pitkän aikavälin talouskasvua enemmän kuin tulopuolen uudistaminen.⁵ Ennestään raskas verotaakka saattaa jättää vain vähän tilaa tulopuolen uudistamiseen perustuvalla vakauttamisella. Monissa euroalueen maissa saatetaan jo olla lähellä tulot maksimoivaa verotusta eli Laffer-käyrän huippua.⁶

Empiirisissä tutkimuksissa on saatu monenlaisia tuloksia tutkittaessa, onko julkista taloutta vakauttamalla saavutettu euroalueella lyhyen aikavälin talouskasvua tukevia vaikutuksia. Tarkasteltaessa ajanjaksoja, joina julkista velkaa on pienennetty selvästi, julkisen talouden vakauttamisen on katsottu tukeneen kasvua Irlannissa, Alankomaissa ja Suomessa.⁷ Jos tarkastelualaa laajennetaan, ilmenee, että viimeisten 30 vuoden kuluessa noin joka toisessa tapauksessa julkisen talouden vakauttaminen EU:ssa johti alkutilannetta parempaan tuotannon kasvuun lyhyellä aikavälillä.⁸ Lisäksi ilmenee, että monissa maissa julkisen talouden vakauttaminen on hieman heikentänyt tuotannon reaali kasvua lyhyellä aikavälillä.⁹

Julkisen talouden vakauttaminen saattaa aiheuttaa kustannuksia talouskasvun heiketessä lyhyellä aikavälillä, mutta pitkän aikavälin hyödyt ovat kiistattomat. Lisäksi lyhyen aikavälin kustannukset jäävät yleensä varsin vähäisiksi maissa, joiden julkisen talouden lähtötilanne on heikko, ja ne on suhteutettava kustannuksiin, joita korjaustoimien lykkäämisestä ja yhä suuremmaksi kasvavasta sopeutustarpeesta koituisi. Jos sen sijaan julkistetaan ja toteutetaan nopeasti uskottavia ja kunnianhimoisia vakautusohjelmia, jotka painottuvat menopuolelle ja joiden tukena on rakenteellisia uudistuksia, lujitetaan luottamusta julkisen talouden kestävyYTEEN, pienennetään korkojen riskipreemioita ja tuetaan siten makrotaloudellista vakautta ja rahoitusjärjestelmän vakautta. Valtioiden velkasuhteiden kasvettua huomattavasti monissa euroalueen maissa on kiireellisesti nopeutettava julkisen talouden rahoitusasemien tasapainottamista, jotta julkinen talous voidaan tervehdyttää. Terve julkinen talous on välttämätön tuki rahapolitiikalle hintavakauden ylläpitäjänä.

4 Ks. S. Hauptmeier, M. Heipertz, ja L. Schuknecht, "Expenditure reform in industrialised countries – A Case Study Approach", *Fiscal Studies*, Vol. 28 (3), s. 293–342, 2007.

5 Ks. A. Alesina, "Fiscal adjustments: lessons from recent history", mimeo, Harvard University, huhtikuu 2010.

6 Ks. M. Trabandt ja H. Uhlig, "How far are we from the slippery slope? The Laffer curve revisited", EKP:n Working Paper nro 1174, huhtikuu 2010.

7 Ks. A. Alesina ja S. Ardagna, "Large changes in fiscal policy: taxes versus spending", NBER Working Paper nro 15438, lokakuu 2009.

8 Ks. G. Giudice, A. Turrini ja J. in't Veld, "Non-Keynesian Fiscal Adjustments? A Close Look at Expansionary Fiscal Consolidations in the EU", *Open Economies Review*, Vol. 18 (5), s. 613–630, 2007.

9 Ks. A. Afonso, "Expansionary fiscal consolidations in Europe: new evidence", *Applied Economics Letters*, Vol. 17 (2), s. 105–109, 2010.

Euroalueen vakauden ja yhtenäisyyden suojelemiseksi on välttämätöntä, että hallitukset toteuttavat määrätietoisesti finanssipoliittisia ja rakenteellisia uudistuksia. Kaikkien hallitusten on sitouduttava pysyvästi vakauttamiseen, ja tähän sitoumukseen olisi hyvä sisällyttää nykyisten vakauttamissuunnitelmien toimien nopeuttaminen. Näin taataan, että poikkeuksellisten toimien luoma lisäaika käytetään julkisen talouden saattamiseksi pysyvästi vakaalle pohjalle. Tulevina vuosina olisi vähintäänkin varmistettava se, että liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn suosituksia noudatetaan. Liiallisten alijäämien korjaaminen ja rakenteellisten ylijäämien kasvattaminen julkisen talouden velkasuhteen supistamiseksi

euroalueella on sitäkin tärkeämpää, kun otetaan huomioon, että julkisen talouden rahoitusvelat ovat merkittävästi suuremmat kuin rahoitusvarat eivätkä nämä varat siten luo riittävää puskuria (ks. kehikko 7).

Kiireellisten finanssipoliittisten toimien lisäksi ollaan keskustelemassa EU:n finanssipoliittisen rakenteen vahvistamisesta. Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2010 tekemän ilmoituksen mukaisesti on perustettu työryhmä, jota johtaa Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Herman Van Rompuy. Työryhmää on pyydetty miettimään mm. toimia budjettiriskien valvonnan ja estämisen tehostamiseksi sekä aiempaa paremman kriisinratkaisujärjestelmän luomiseksi.

Kehikko 7.

EUROALUEEN JULKISEN TALouden BRUTTOVELKA JA RAHOITUSVARAT

Tässä kehitössä käsitellään julkisen talouden velkaa kuvaavien käsitteiden määritelmiä ja käyttöä. Aluksi esitellään kaksi tapaa kuvata euroalueen julkisen talouden bruttovelkaa: Maastrichtin sopimuksessa (liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa) määritelty ns. EMU-velka sekä ns. rahoitustilinpidon mukainen velka. Lisäksi kehitössä käsitellään julkisen talouden nettovelan käsitettä. Sillä tarkoitetaan julkisen talouden velkaa, josta on vähennetty julkisyhteisöjen rahoitusvarat.

Julkisen talouden bruttovelka koostuu lähinnä julkisyhteisöjen veloista. Esiteltävät kaksi tapaa kuvata julkisen talouden bruttovelkaa eroavat toisistaan pääasiassa sen suhteen, mitä velkoja niihin luetaan ja miten velat arvostetaan.

Ensimmäisellä EU:n jäsenvaltioiden julkisen talouden velkaa kuvaavalla käsitteellä eli ns. EMU-velalla tarkoitetaan julkisyhteisöjen nimellisarvoista bruttovelkaa vuoden lopussa sulautettuna siten, että siitä on poistettu alasektorien väliset velkaerät.¹ Siihen sisältyvät julkisyhteisöjen käteisen rahan ja talletusten muodossa olevat velat, lainat sekä muut arvopaperit kuin osakkeet. EMU-velkaan eivät kuulu johdannaisten ja kauppaluottojen kaltaiset rahoitusinstrumentit. Tätä julkisen talouden velan käsitettä sovelletaan liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä. Käsitettä käytetään yleisesti EU:n menettelyissä, erityisesti vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisessa julkisen talouden seurannassa arvioitaessa, pysyväkö julkisen talouden velkasuhde viitearvon mukaisena (alle 60 % suhteessa BKT:hen).

Toinen julkisen talouden bruttovelan määritelmä eli ns. rahoitustilinpidon mukainen velka on johdettu suoraan kansantalouden tilinpidosta Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 (EKT 95) mukaisesti. Vaikka kansantalouden tilinpidossa ei ole muodollisesti määritelty rahoitustilinpidon mukaista julkisen talouden velkaa, se kattaa käytännössä kaikki julkisen talouden velat omaa pääomaa lukuun ottamatta. EMU-velkaan sisältyvien instrumenttien lisäksi se sisältää myös muita rahoitusinstrumentteja eli johdannaiset, muut velat ja tapauskohtaisesti vakuutus-teknisiä vastuovelkoja. EKT 95:n mukaisessa rahoitustilinpidossa julkisyhteisöjen taseeseen kirjattu velka arvostetaan markkina-arvoon.

¹ Virallinen määritelmä annetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteenä olevassa liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 12 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2009 artiklan 1 kohdassa 5.

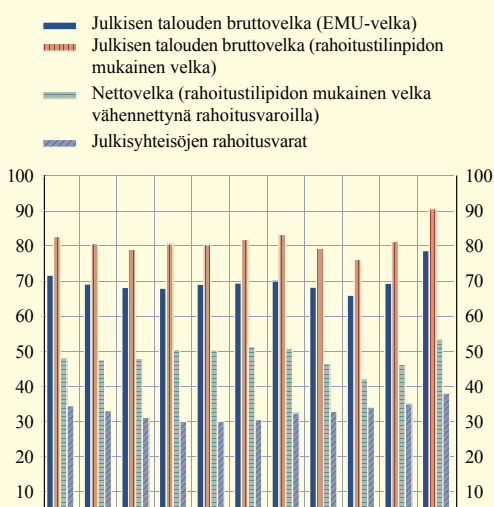
Kuviossa A esitetään euroalueen keskimääräinen BKT:hen suhteutettu julkisen talouden bruttovelka. Siinä näkyvät sekä EMU-velka että rahoitustilinpidon mukainen velka vuosina 1999–2009. Vuoden 2009 lopulla euroalueen keskimääräinen EMU-velka oli 78,7 % suhteessa BKT:hen ja rahoitustilinpidon mukainen velka 91,5 % suhteessa BKT:hen. Kuten kuviosta A käy ilmi, kyseisellä ajanjaksolla rahoitustilinpidon mukaisen velan suhde BKT:hen oli keskimäärin 12 % suurempi kuin EMU-velan, mikä johtuu lähinnä instrumentti- ja arvostuseroista. Rahoitustilinpidon mukaiseen velkaan vaikuttavat erityisesti vaihtelut markkinatuotoissa, koska velat kirjataan markkina-arvoon. EMU-velassa vaikutus ei näy, sillä rahoitusinstrumentit kirjataan nimellisarvoon.

Julkisen talouden nettovelan käsitteestä tulee kiinnostava valtioiden maksukykyä arvioitaessa. Nettovelka saadaan vähentämällä veloista julkisyhteisöjen rahoitusvarat. Tämä edellyttää kantatietoja rahoitusvaroista. Julkisyhteisöjen rahoitusvaroihin sisältyy lähinnä käteisrahaa ja talletuksia, valtion myöntämiä lainoja, muita arvopapereita kuin osakkeita, osakkeita ja osuuksia, vakuutusteknisiä vastuovelkoja sekä muita saamisia. Julkisyhteisöjen taseessa myös rahoitusvarat kirjataan markkina-arvoon. Euroalueen julkisyhteisöjen rahoitusvarojen keskimääräinen suhde BKT:hen on vaihdellut viimeisten kymmenen vuoden aikana 30 prosentin ja 38 prosentin välillä. Vuoden 2009 lopulla se oli noin 38 %, kuten kuviosta A ilmenee. Toisin sanoen julkisen talouden velan markkina-arvo on yli kaksinkertainen julkisyhteisöjen rahoitusvarojen markkina-arvoon verrattuna. Siksi BKT:hen suhteutettu euroalueen julkisen talouden keskimääräinen nettovelka – eli rahoitustilinpidon mukainen velka vähennettynä rahoitusvaroilla – oli viime vuosikymmenellä 50 prosentin tuntumassa ja kasvoi 53,4 prosenttiin vuonna 2009.

Rahoitusvarojen koostumusta tarkasteltaessa käy ilmi, että vuonna 2009 euroalueen julkisyhteisöjen rahoitusvarat koostuivat lähinnä osakkeista ja osuuksista (noin 38 % rahoitusvaroista), käteisrahasta ja talletuksista (noin 19 %), muista saamisista (noin 19 %), lainoista (13 %) ja muista arvopapereista kuin osakkeista (11 %) (ks. kuvio B). Julkisyhteisöjen rahoitusvarat suojaavat ai-

Kuvio A. Euroalueen julkisen talouden brutto- ja nettovelka sekä rahoitusvarat vuosina 1999–2009

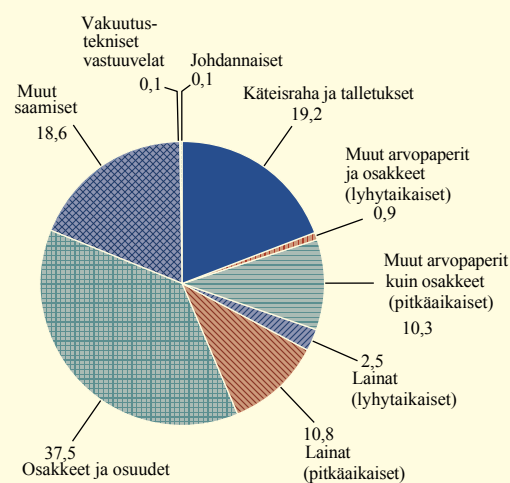
(% suhteessa BKT:hen)

Lähteet: Euroopan komissio ja EKP. Perustuu R. Minkin ja M. Rodríguezin artikkeliin "The Measurement of Government Debt in the Economic and Monetary Union", Sixth Banca d'Italia Workshop on Public Finance, 2004.

Kuvio B. Euroalueen julkisyhteisöjen rahoitusvarojen koostumus vuonna 2009

(prosenttia)

Lähde: EKP.

noastaan osittain julkisen talouden veloilta, koska osa rahoitusvaroista (esimerkiksi julkisten yhtiöiden osakkeet ja osuudet) on epälikvidejä eikä niitä siksi voida käyttää lyhyellä varoitusaajalla bruttomääräisen velan maksamiseen. Lyhytaikaisia, yleensä likvidejä rahoitusvaroja ovat käteisraha ja talletukset, lyhytaikaiset velkapaperit, lyhytaikaiset lainat ja muut saamiset. Ne muodostavat noin 41 % euroalueen julkisyhteisöjen rahoitusvarojen kokonaismäärästä.

Tästä julkisen talouden velan analyysistä voidaan tehdä kolme päätelmää. Ensinnäkin käytettävästä määritelmästä riippumatta euroalueen julkisen talouden brutto- ja nettomääräinen velkasuhde on kasvanut vuodesta 2008 lähtien, ja viimeisten kahden vuoden aikana se on kasvanut 11 prosentilla 15 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Toiseksi euroalueen keskimääräinen nettovelka on suuri, mikä merkitsee, että julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muodostama suoja ei ole riittävä, etenkin koska osa varoista on epälikvidejä. Kolmanneksi velkaa kuvaavat eri käsitteet ovat hyödyllisiä eri tavoin. Erityisesti bruttovelan käsitteestä on hyötyä analysoitaessa julkisen talouden lyhytaikaisia rahoitusriskejä, kun taas sekä brutto- että nettovelan käsitteestä voi olla apua arvioitaessa pidempiaikaista maksukykyä. Myös julkisyhteisöjen nettovarallisuuden laskeminen olisi mielenkiintoista. Sen voitaisiin määritellä muodostavan julkisen talouden kaikkien (rahoitus- ja muiden) varojen ja velkojen välisen tasapainoerän. Toistaiseksi se ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä julkisyhteisöjen muista kuin rahoitusvaroista ei ole saatavissa tietoja.

6 EUROALUEEN TALOUSNÄKYMIÄ KOSKEVAT EUROJÄRJESTELMÄN ASIAANTUNTIJOIDEN ARVIOT

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet 27.5.2010 mennessä saatavissa olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ Maailmantalouden elpymisnäkyvien ansiosta BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan 0,7–1,3 % vuonna 2010 ja 0,2–2,2 % vuonna 2011. Inflaation arvioidaan pysyvän arviointijaksolla hitaana euroalueen talouden hukkakapasiteetin vaimentaessa hintojen nousua. Keskimääräisen YKHI-inflaation odotetaan olevan 1,4–1,6 % vuonna 2010 ja 1,0–2,2 % vuonna 2011.

Kehikko 8.

KORKOJA, VALUUTTAKURSSEJA, RAAKA-AINEIDEN HINTOJA JA FINANSSIPOLITIikkaa KOSKEVAT TEKNISET OLETUKSET

Korkoja sekä energian ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin 20.5.2010.¹ Lyhyitä korkoja koskeva oletus on luonteeltaan puhtaasti tekninen. Lyhyitä korkoja mitataan kolmen kuukauden euriborkorolla, ja markkinaodotukset johdetaan futuurisopimusten pohjalta. Tällä menetelmällä keskimääräiseksi korkotasoksi saadaan 0,8 % vuonna 2010 ja 1,1 % vuonna 2011. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella ovat keskimäärin 3,9 % vuonna 2010 ja nousevat 4,2 prosenttiin vuonna 2011. Perusoletuksena on, että pankkien antolainauskorkojen marginaalit edellä mainittuihin korkoihin nähden kapenevat jonkin verran arviointijaksolla, kun otetaan huomioon rahoitusolojen viimeaikainen kohentuminen. Lisäksi luotonantokriteerien oletetaan lieventyvän vähitellen arviointijakson aikana. Raaka-aineiden hintoja koskevat oletukset perustuvat 20.5.2010 päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinahintoihin, eli öljyn barrelihinnaksi oletetaan keskimäärin 79,5 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2010 ja 83,7 dollaria vuonna 2011. Muiden raaka-aineiden kuin energian dollarihintojen arvioidaan nousevan 17,9 % vuonna 2010 ja vaatimattomat 1,2 % vuonna 2011.

Kahdenvälisen valuuttakurssien oletetaan pysyvän arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne keskimäärin olivat toukokuun 20. päivää edeltäneen kymmenen työpäivän jakson aikana. Euron dollarikurssin oletetaan näin ollen olevan 1,30 vuonna 2010 ja 1,26 vuonna 2011, ja euron efektiivisen valuuttakurssin oletetaan heikkenevän 6,4 % vuonna 2010 ja vielä 1,8 % vuonna 2011.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa (tilanne 27.5.2010). Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty kansallisessa parlamentissa tai määritelty hallituksessa yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin.

¹ Öljyn ja elintarvikkeiden hintoja koskevat oletukset perustuvat futuurihintoihin vuoden 2011 loppuun asti. Muiden raaka-aineiden hintojen oletetaan kehittyvän futuurihintojen mukaisesti vuoden 2010 loppuun saakka ja seurailevan sen jälkeen maailman talouskehitystä.

¹ Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudelliset arviot on tuotettu EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä. Ne laaditaan kahdesti vuodessa, ja ne muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioidessaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Lisätietoa arvioiden laatimisessa käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista löytyy oppaasta "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Opas on luettavissa EKP:n verkkosivuilla. Arvioihin liittyvää epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluvälteinä. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella. Käytettävää menetelyä, johon sisältyy mekanismi poikkeuksellisten tapahtumien vaikutuksen korjaamiseksi, esitellään EKP:n verkkosivuilla julkaisussa "New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges", EKP, joulukuu 2009.

KANSAINVÄLINEN YMPÄRISTÖ

Maailmantalouden kasvunäkymät ovat edelleen kohentuneet, ja kehitys on vankempaa kuin EKP:n asiantuntijoiden maaliskuun arvioissa ennakoitiin. Maailmantalouden kasvun odotetaan hidastuvan tilapäisesti vuoden 2010 jälkipuoliskolla, kun eräät elpymistä alkuvaiheessa tukeneet tekijät kuten poliittiset toimet ja varastosyklin vaikutus väistyvät. Sen jälkeen rahoitusolojen normalisoitumisen sekä luottamuksen ja työmarkkinatilanteen jonkinasteisen kohenemisen arvioidaan tukevan talouskehitystä maailmalla. Maailmantalouden trendikasvun odotetaan pysyvän aiempaa hitaampana vuodet 2010–2011, sillä varsinkin kehittyneissä talouksissa elpyminen kriisin jälkeen on vaikeaa. Euroalueen ulkopuolisen maailman BKT:n määrän arvioidaan kasvavan 4,7 % vuonna 2010 ja 4,1 % vuonna 2011. Euroalueen vientimarkkinoiden kasvun arvioidaan olevan 8,6 % vuonna 2010 ja 6,0 % vuonna 2011.

BKT:N MÄÄRÄN KASVUA KOSKEVAT ARVIOT

BKT:n määrä kasvoi jonkin verran vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Käytettävissä olevien tietojen perusteella varastojen kehityksellä oli vahva myönteinen vaikutus kasvuun, mutta monet muut tekijät kuten autokauppaa edistävien valtiollisten kannustimien poistuminen ja huonot sääolot vaimensivat kotimaisen kysynnän kasvua. Toisella vuosineljänneksellä BKT:n määrän arvioidaan kasvavan huomattavasti vahvemmin. Kasvua tukee muun muassa rakentamisen lisääntyminen. Loppuvuoden kasvun odotetaan kuitenkin jäävän heikoksi, kun eräät elpymisen alkuvaiheessa kasvua tukeneet tekijät kuten poliittiset toimet ja varastosyklin vaikutus menettävät vaikutustaan. Sen jälkeen talouden elpymisen arvioidaan vahvistuvan kotimaisen kysynnän vähitellen lisääntyessä. Rahapoliittisten toimenpiteiden ja rahoitusjärjestelmän toimintakyvyn palauttamiseksi toteutettujen merkittävien toimien viiveellä ilmenevien vaikutusten odotetaan tukevan talouskehitystä koko arviointijaksolla. Vuosina 2010 ja 2011 kasvun arvioidaan kuitenkin pysyvän hitaampana kuin taantumaa edeltävänä aikana, sillä taseita on yhä sopeutettava useilla sektoreilla ja lisäksi suuri työttömyys, varovaisuussäästäminen ja tulojen kasvun heikkous vaimentavat yksityistä kulutusta. Näkymiin vaikuttaa myös käynnissä oleva julkisen talouden sopeuttaminen, jonka tarkoituksena on palauttaa ja lujittaa luottamusta julkisen talouden kestävyteen keskipitkällä aikavälillä. Vuositasolla BKT:n määrän arvioidaan kasvavan 0,7–1,3 % vuonna 2010 ja 0,2–2,2 % vuonna 2011. Vuonna 2009 BKT:n määrä supistui 4,1 %.

BKT:n kotimaisista eristä muuhun kuin asuinrakentamiseen kohdistuvien yksityisten investointien odotetaan jäävän melko vähäisiksi vuonna 2010, kun käyttämätöntä kapasiteettia on runsaasti, kysyntänäkymät ovat heikot ja epävarmat, kannattavuusluvut huonontuneet ja rahoituksen saanti vaikeutunut, mutta sen jälkeen niiden odotetaan elpyvän hitaasti. Alkuvuoden 2010 säästä johtuneen tilapäisen volatiliiteetin mentyä arvioidaan, että joidenkin maiden asuntomarkkinoilla jatkuva muutosprosessi hillitsee yhä asuinrakentamiseen liittyviä investointeja. Useissa euroalueen maissa julkistetut finanssipoliittiset elvytyspaketit ja niiden purkaminen huomioon ottaen reaalisten julkisten investointien oletetaan vakaantuvan vuoden 2010 kuluessa ja vähenevän seuraavana vuonna selvästi.

Yksityisen kulutuksen odotetaan elpyvän maltillisesti vuonna 2010 ja piristyvän seuraavana vuonna edelleen vähin erin. Työllisyyden kasvun arvioidaan olevan heikkoa, mikä odotettavasti hillitsee reaalityulojen kasvua yleisesti. Säästämisasteen arvioidaan silti pysyvän huomattavasti korkeampana kuin ennen kriisiä, sillä varovaisuussäästämistä esiintyy edelleen, kun taloustilanne on hyvin epävarma ja tulojen tuleva kehitys vaikuttaa vaatimattomalta. Säästämisasteen odotetaan kuitenkin laskevan jonkin verran taloustilanteen vähitellen parantuessa.

Taulukko 10. Euroalueen talousnäkyelmiä koskevat arviot

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)^{1), 2)}

	2009	2010	2011
YKHI	0,3	1,4–1,6	1,0–2,2
BKT:n määrä	-4,1	0,7–1,3	0,2–2,2
Yksityinen kulutus	-1,2	-0,2–0,4	-0,2–1,6
Julkinen kulutus	2,6	0,3–1,3	-0,3–1,1
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	-10,8	-3,4– -1,2	-2,1–2,7
Vienti (tavarat ja palvelut)	-13,2	5,5–9,1	1,1–7,9
Tuonti (tavarat ja palvelut)	-12,0	3,8–7,0	0,4–6,8

1) BKT:n määrää ja sen erää koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevat arviot sisältävät myös euroalueen sisäisen kaupan.

2) Kaikki euroalueen 16 maata ovat mukana.

Euroalueen vienti piristyi viime vuoden lopulla ja kasvoi taas vahvasti alkuvuodesta 2010. Viennin elpyminen jatkuu arviointijakson aikana kilpailukyvyyn paranemisen ja ulkomaisen kysynnän tuella. Ulkomaankaupalla arvioidaan siten olevan positiivinen nettovaikutus BKT:n määrän kasvuun sekä vuonna 2010 että vuonna 2011.

Työttömyysasteen odotetaan nousevan alkuvuoteen 2011 saakka ja vakautuvan sitten, sillä vuoden 2009 puoliväliin saakka jatkuneeseen tuotannon rajuun supistumiseen mukaudutaan viiveellä, talouskehityksen odotetaan elpyvän hitaasti eivätkä palkat jousta alaspäin.

Potentiaalisen kasvun odotetaan olevan vaatimatonta lähinnä kriisin vaikutuksesta. Sen odotetaan kuitenkin elpyvän arviointijakson aikana jonkin verran. Taustalla vaikuttavat rakenteellisen työttömyyden kasvu, työhönosallistumisasteen lasku ja pääomakantaa heikentävä investointien raju väheneminen. Vaikutusten voimakkuudesta ei kuitenkaan ole varmuutta, ja potentiaalista kasvua – ja siten myös tuotantokuilua – koskeviin arvioihin liittyy tavanomaistakin suurempaa epävarmuutta. Arvioidun tuotantokuilun odotetaan silti kaventuvan hieman mutta pysyvän negatiivisena koko arviointijakson ajan.

HINTOJA JA KUSTANNUKSIA KOSKEVAT ARVIOT

Vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti kiihtyi selvästi maaliskuussa 2010, ja sen arvioidaan nopeutuvan vielä hieman vuoden 2010 jälkipuoliskolla pääasiassa aiemmasta elintarvikkeiden hinnan laskusta johtuvan vertailuajankohdan vaikutuksen vuoksi. Sen jälkeen inflaation odotetaan hidastuvan hieman, sillä energian hinnannousun oletetaan hidastuvan. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHIn nousuvauhdin sen sijaan arvioidaan nopeutuvan vähitellen arviointijakson aikana, kun talouden ja työmarkkinoiden kehitys paranee. Keskimääräisen vuotuisen inflaatiovauhdin odotetaan olevan 1,4–1,6 % vuonna 2010 ja 1,0–2,2 % vuonna 2011.

Ulkoisten hintapaineiden arvioidaan lisääntyvän vuonna 2010 lähinnä raaka-aineiden hintojen oletetun kehityksen ja euron heikkenemisen myötä, mutta niiden arvioidaan hellittävän vuonna 2011. Kotimaassa tehtyä työtuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten nousun arvioidaan heikkenevän tuntuvasti vuonna 2010. Sen jälkeenkin odotettavissa on vain vähittäistä ja vaatimatonta nousua. Kun lisäksi työn tuottavuuden arvioidaan elpyvän vahvasti, tällaiset kaiken kaikkiaan vaisut palkanäkymät tarkoittavat, että yksikkötyökustannusten kasvu hidastuu huomattavasti vuonna 2010 ja nopeutuu sen jälkeenkin vain hieman. Voittomarginaalien sen sijaan arvioidaan kohenevan merkittävästi vuonna 2010 ja kasvavan sen jälkeenkin tasaisesti, kun talouskehitys piristyy ja palkanäkymät ovat maltilliset.

Taulukko 11. Vertailua maaliskuun 2010 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2010	2011
BKT:n määrä – maaliskuu 2010	0,4–1,2	0,5–2,5
BKT:n määrä – kesäkuu 2010	0,7–1,3	0,2–2,2
YKHI – maaliskuu 2010	0,8–1,6	0,9–2,1
YKHI – kesäkuu 2010	1,4–1,6	1,0–2,2

VERTAILUA MAALISKUUN 2010 ARVIOON

BKT:n määrän kasvun vaihteluväli vuodelle 2010 on nyt ylempänä kuin maaliskuun 2010 Kuukausikatsauksessa julkaistussa arvioissa, sillä kysyntä on lyhyellä aikavälillä ollut odotettua vahvempaa. Vuodelle 2011 arvioitu vaihteluväli sen sijaan on nyt alempana kuin maaliskuussa pääasiassa kotimaisen kysynnän näkymien heikkenemisen vuoksi.

YKHI-inflaation vaihteluväli vuodelle 2010 asettuu maaliskuun 2010 arvioiden vaihteluvälin yläpähän, ja vaihteluväli vuodelle 2011 on hieman ylempänä kuin edellisissä arvioissa. Eniten tarkistukseen vaikutti se, että raaka-aineiden eurohinnat oletettiin korkeammiksi kuin maaliskuussa.

Kehikko 9.

MUIDEN LAITOSTEN ENNUSTEET

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäköistä. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne on laadittu eri ajankohtina. Lisäksi (osittain määrittelemättömät) menetelmät, joilla oletukset finanssi-politiikkaa, rahoitusmarkkinoita sekä ulkoisia tekijöitä koskevista muuttujista kuten öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnoista johdetaan, poikkeavat toisistaan. Myös työpäiväkorjauksissa käytetyissä menetelmissä on eroja (ks. taulukko).

Taulukko. Euroalueen BKT:n määrän kasvua ja YKHI-inflaatiota koskevien ennusteiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamis- ajankohta	BKT:n määrän kasvu		YKHI-inflaatio	
		2010	2011	2010	2011
IMF	huhtikuu 2010	1,0	1,5	1,1	1,3
Survey of Professional Forecasters	huhtikuu 2010	1,1	1,5	1,4	1,5
Euroopan komissio	toukokuu 2010	0,9	1,5	1,5	1,7
Consensus Economics Forecasts	toukokuu 2010	1,1	1,5	1,3	1,4
OECD	toukokuu 2010	1,2	1,8	1,4	1,0
Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot	kesäkuu 2010	0,7–1,3	0,2–2,2	1,4–1,6	1,0–2,2

Lähteet: Euroopan komission ennuste (keväät 2010), IMF World Economic Outlook (huhtikuu 2010), OECD Economic Outlook (toukokuu 2010, alustava ennuste), Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

Huom. Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa euroalueen BKT:n määrän odotetaan kasvavan 0,9–1,2 % vuonna 2010 ja 1,5–1,8 % vuonna 2011. Kaikki nämä ennusteet asettuvat eurojärjestelmän asiantuntija-arvioiden vaihteluvälille.

Saatavilla olevissa muiden ennustelaitosten inflaatioennusteissa keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaation ennakoidaan olevan 1,1–1,5 % vuonna 2010 ja 1,0–1,7 % vuonna 2011. Ennusteet asettuvat eurojärjestelmän asiantuntija-arvion vaihteluvälien tuntumaan.

7 VALUUTAKURSSIT JA MAKSUTASE

7.1 VALUUTAKURSSIT

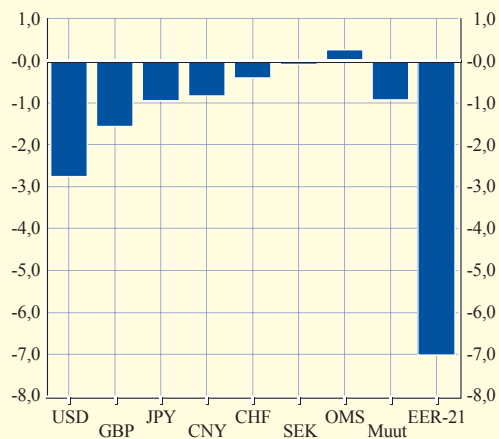
Euron nimellinen efektiivinen valuttakurssi on heikentynyt kolmena viime kuukautena samalla, kun sen implisiittinen volatilitiheetti on pysynyt vilkkaana. Valuuttakurssin heikkeneminen on ollut laaja-alaista.

Kuvio 56. Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

(päivähavaintoja)

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin²⁾
26.2.–9.6.2010
(prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

1) Indeksien nousu merkitsee euron vahvistumista euroalueen 21 tärkeimmän kauppakumppanimaan (ja kaikkien euroalueen ulkopuolisten EU-maiden) valuuttoihin nähden.

2) Vaikutus 21 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin on esitetty erikseen euroalueen kuuden tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden. Ryhmä "OMS" (Other Member States = muut jäsenvaltiot) käsittää euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuutat (Englannin puntaa ja Ruotsin kruunua lukuun ottamatta). Ryhmä "Muut" käsittää loput kuusi niistä euroalueen kauppakumppanimaiden valuutoista, jotka kuuluvat valuuttakurssi-indeksiin. Muutosten laskennassa on käytetty 21 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin vastaavia kauppapainoja.

EURON EFEKTIIVINEN VALUUTAKURSSI

Kolmena viime kuukautena euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on heikentynyt laaja-alaaisesti ja on nyt selvästi heikompi kuin vuonna 2009 keskimäärin (ks. kuvio 56). Kesäkuun 9. päivänä euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa 21 merkittävän euroalueen kauppakumppanimaan valuuttoihin oli 7,0 % heikompi kuin helmikuun lopussa ja 10,4% heikompi kuin vuonna 2009 keskimäärin. Euro on heikentynyt erityisen selvästi Yhdysvaltain dollariin ja Japanin jeniin nähden. Samalla euron ja muiden keskeisten valuuttojen kahdenvälisen vaihtokurssien implisiittinen volatilitiheetti on lisääntynyt voimakkaasti sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Kuvio 57. Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia tietoja, 1999/I = 100)

Lähde: EKP.

1) Kun euro vahvistuu, 21 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin käyrä nousee. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat toukokuulta 2010. Bruttokansantuotteeseen ja koko talouden yksikkötyökustannuksiin perustuvissa indekseissä tuorein havainto on vuoden 2009 viimeiseltä neljännekseltä ja perustuu osittain arvioihin.

Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista voidaan todeta, että euron reaalin efektiivinen valuuttakurssi oli huhtikuussa 2010 noin 5,6 % heikompi kuin vuonna 2009 keskimäärin. Indeksi perustuu kuluttajahintojen kehitykseen (ks. kuvio 57).

EURON JA YHDYSVALTAIN DOLLARIN SUHDE

Kesäkuun 9. päivänä päättyneenä kolmen kuukauden jaksena euro heikkeni entisestään suhteessa Yhdysvaltain dollariin (ks. kuvio 58) ja laski tasolle, jolla se on ollut viimeksi vuoden 2006 alussa. Se on huomattavasti heikompi kuin vuonna 2009 keskimäärin. Samana ajanjaksona Yhdysvaltain dollarin ja euron välisen valuuttakurssin implisiittinen volatilitteetti lisääntyi, ja se voimistui jyrkästi toukokuun alussa etenkin lyhyellä aikavälillä (ks. kuvio 58). Koska käytettävissä olevista (enintään vuoden pituisista) optiosopimuksista johdettu volatilitteetti on lisääntynyt sopimusten voimassaoloaikana, markkinaosapuolet eivät vaikuttaisi odottavan markkinoiden epävarmuuden laimenevan keskipitkällä aikavälillä. Tällainen markkinoiden epävarmuuden voimistuminen yleensä johtaa varojen pakenemiseen turvallisiin sijoituskohteisiin, mikä perinteisesti hyödyttää Yhdysvaltain dollaria. Kesäkuun 9. päivänä euron dollarikurssi oli 1,20 eli 11,5 % heikompi kuin helmikuun lopussa ja noin 13,9 % heikompi kuin vuonna 2009 keskimäärin.

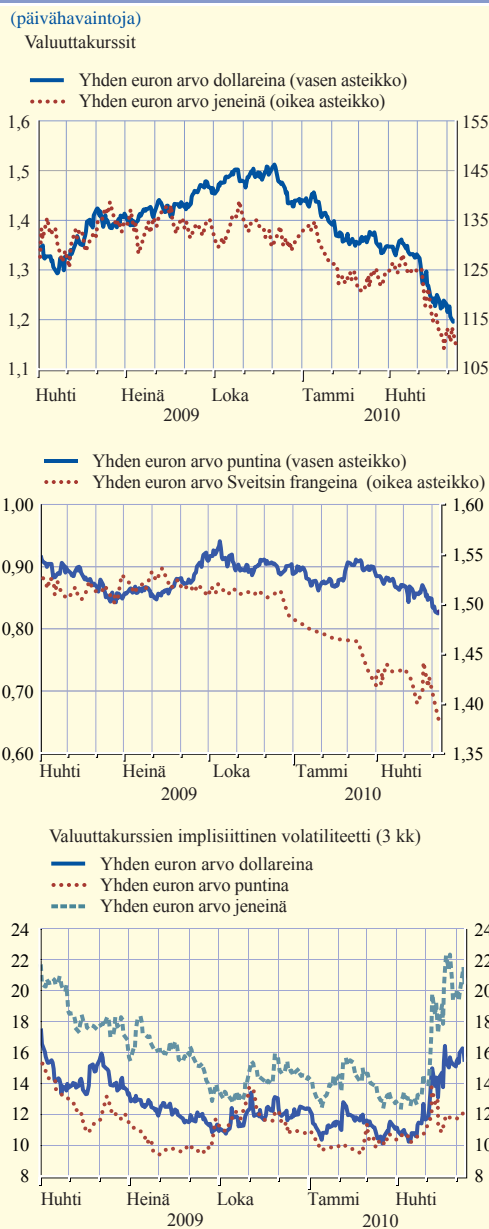
EURON JA JAPANIN JENIN SUHDE

Euron jenikurssi vahvistui vuonna 2009, mutta alkoi heikentyä vuoden 2010 alussa. Kesäkuun 9. päivänä päättyneenä kolmen kuukauden jaksena euro heikkeni edelleen suhteessa Japanin jeniin. Näin ollen euron vahvistuminen vuonna 2009 kumoutui täysin euron heikennyttyä tasolle, jolla se on ollut viimeksi vuoden 2001 lopussa. Kesäkuun 9. päivänä euron jenikurssi oli 110 eli 9,0 % heikompi kuin helmikuun lopussa ja 15,6 % heikompi kuin vuonna 2009 keskimäärin. Samana ajanjaksona Japanin jenin ja euron välisen valuuttakurssin implisiittinen volatilitteetti lisääntyi jyrkästi tasolle, jolla se on ollut viimeksi vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 58).

EURON JA EU:N JÄSENVALTIOIDEN VALUUTTOJEN SUHDE

Useimmat ERM II -järjestelmään kuuluvat valuutat ovat olleet jokseenkin vakaita euroon nähden, ja ne ovat pysytelleet eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä (ks. kuvio 59). Samaan aikaan Latvian latti on pysytellyt yksipuolisesti asetetun +/-1 prosentin vaihteluvälinsä heikommalla puolella.

Kuvio 58. Valuuttakurssikehitys ja implisiittinen volatilitteetti

Lähteet: Bloomberg ja EKP.

Tarkasteltaessa ERM II:een kuulumattomia EU-valuuttoja nähdään, että euro on heikentynyt 7,5 % suhteessa Englannin puntaan kolmena viime kuukautena ja euron puntakurssi oli kesäkuun 9. päivänä 0,83. Samana ajanjaksona Englannin punnan ja euron välisen valuuttakurssin implisiittinen volatilitteetti kiihtyi lyhyellä aikavälillä (ks. kuvio 58) ja euro vahvistui suhteessa Puolan zlotyyyn (3,6) ja Unkarin forinttiin (4,4 %).

MUUT VALUUTAT

Euro heikkeni noin 6 % suhteessa Sveitsin frangiin kolmena viime kuukautena ja oli kesäkuun 9. päivänä 1,38 Sveitsin frangia. Samana ajanjaksona euron bilateraalinen valuuttakurssi suhteessa Kiinan renminbiin ja Hong Kongin dollariin kehittyi samansuuntaisesti euron dollarikurssin kanssa. Toukokuun puoliväliin ajoittuneesta voimistumisestaan huolimatta euro heikkeni tänä ajanjaksona suhteessa keskeisiin raaka-ainetta tuottavien maiden valuuttoihin, kuten Kanadan dollariin (12,7 %) ja Australian dollariin (5,0 %), nähden.

7.2 MAKSUTASE

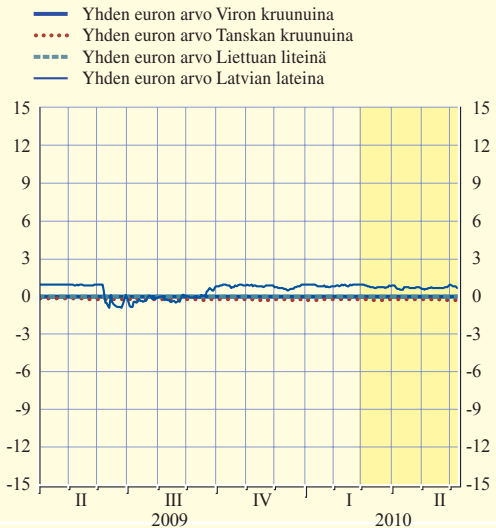
Tavaroiden vienti euroalueen ulkopuolelle kasvoi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Maaliskuussa euroalueen vaihtotaseen 12 kuukauden kumulatiivinen alijäämä supistui 41,7 miljardiin euroon (mikä vastaa noin 0,5 prosenttia BKT:stä). Rahoitustaseessa arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti pieni. Tämä oli syynä siihen, että yhteenlaskettuihin suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti kumulatiivisesti pieni 147,4 miljardiin euroon maaliskuussa päättyneenä vuoden jaksona.

KAUPPA JA VAIHTOTASE

Euroalueen tavarakauppa alueen ulkopuolisten maiden kanssa elpyi vuoden 2009 lopussa, ja elpyminen jatkui kiihtyvään tahtiin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Tavaroiden viennin arvon kasvuvauhti oli edelliseen neljänneeseen verrattuna 9,3 % (ks. kuvio 60 ja taulukko 12), mikä oli selvästi pitkän aikavälin neljännesvuosikasvua nopeampaa. Viennin arvon kasvu johtui lähinnä ulkomaisen kysynnän elpymisestä entisestään. Tämä puolestaan johtui osittain siitä, että finanssipoliittisia kannustimia käytettiin edelleen ja euroalueen kauppakumppaneiden va-

Kuvio 59. Valuuttakurssikehitys ERM II:ssä

(päivähavainnot, poikkeama keskuskurssista prosenttiosuutena)

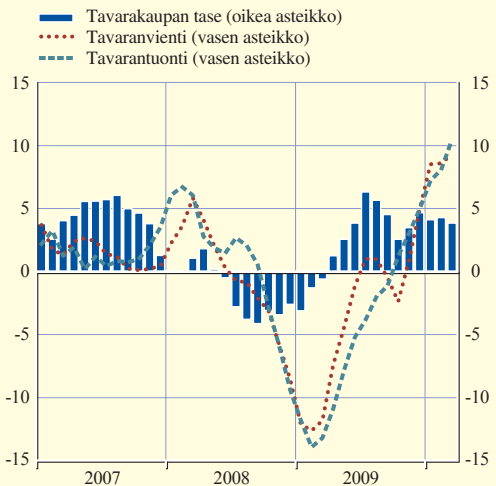

Lähde: EKP.

Huom. Positiivinen poikkeama keskuskurssista merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin heikolla puolella. Vastaavasti negatiivinen poikkeama merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin vahvalla puolella. Tanskan kruunun vaihteluväli on $\pm 2,25$ % ja kaikkien muiden vakiovaihteluväli ± 15 %.

Kuvio 60. Tavaroiden vienti euroalueen ulkopuolelle ja tuonti euroalueen ulkopuolelta

(kolmen kuukauden prosenttimuutoksia edellisestä kolmen kuukauden jaksosta, mrd. euroa tavarakaupan taseen osalta, kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja, kuukausihavainnot, työpäiväkorjattuja ja kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

rastositykli pidentyi. Vienti lisääntyi etenkin Aasiaan, Yhdysvaltoihin ja OPEC-maihin, kun taas vienti Isoon-Britanniaan ja muihin EU-maihin vakautui (ks. kuvio 61). Euron heikentymisen myötä euroalueen vientiyritykset ovat todennäköisesti hyötynet aiempaa suotuisammasta vientihintojen kehityksestä keskeisiin kilpailijoihinsa verrattuna. Saatavissa olevat tiedot euroalueen viennin määrästä ja hinnoista viittaavat siihen, että viimeaikainen viennin kasvu johtuu lähinnä viennin määrän kasvusta, sillä vientihinnat ovat nousseet hitaammin.

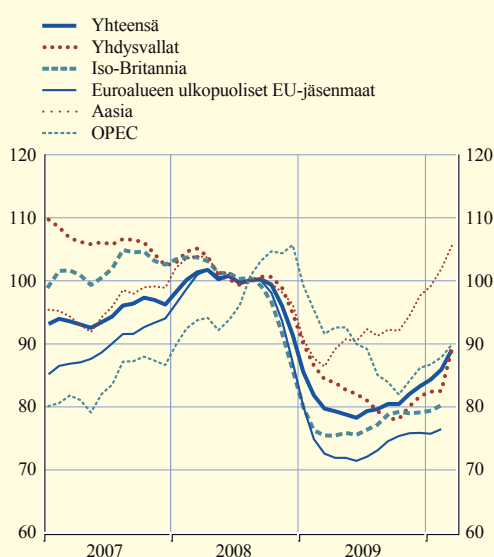
Euroalueelle alueen ulkopuolelta tulevan tavaratuonnin arvo suureni myös huomattavasti vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden viimeisestä neljänneksestä. Nousuvauhti oli 10,5 %, mikä oli aiempaa keskimääräistä neljännesvuosittaista nousuvauhtia huomattavasti nopeampaa. Tavaroiden tuonnin kasvua näyttää tukeneen muun muassa viennistä johtuvan tuotantopanosten kysynnän lisääntyminen. Samaan aikaan euron valuuttakurssin heikentyminen on mahdollisesti hillinnyt tuontia.

Tavarakauppaan verrattuna palveluiden ulkomaankauppa näyttää hiipuneen vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Neljännesvuositietojen mukaan palveluiden viennin arvo on laskenut 0,5 % ja tuonnin arvo 0,9 %, kun ne olivat nousseet hieman edelliskuukausina.

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että koska tuonti kasvoi voimakkaammin kuin vienti, tavaroiden ja palveluiden kaupan taseen ylijäämä supistui vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna. Tavaroiden ja palveluiden kaupan taseen ylijäämä kuitenkin suureni 12 kuukauden kumulatiivisessa tarkastelussa ja vaikutti siten osaltaan vaihtotaseen alijäämän supistumiseen (ks. kuvio 62). Maaliskuussa päättyneenä vuoden jaksona vaihtotaseen kumulatiivinen

Kuvio 61. Euroalueen tiettyihin kauppakumppanimaihin suuntautuvan viennin määrä

(III/2008 = 100, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja)

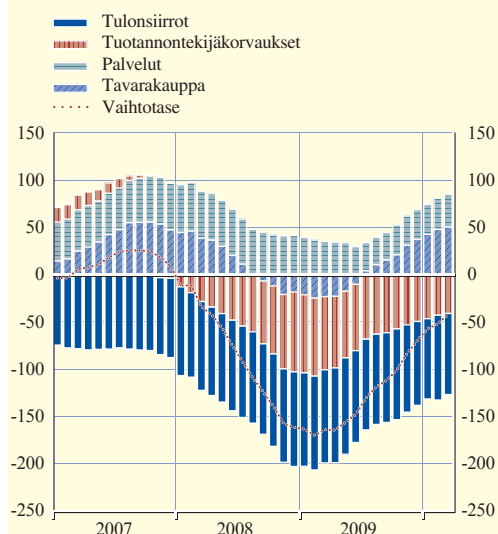

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuoreimmat havainnot ovat maaliskuulta 2010 euroalueen ulkopuolisia EU-jäsenmaita ja Isoa-Britanniaa lukuun ottamatta (helmikuu 2010). Euroalueen ulkopuolisten EU-jäsenvaltioiden kokonais-tietoihin eivät sisälly Tanskan, Ruotsin eivätkä Ison-Britannian luvut.

Kuvio 62. Vaihtotaseen keskeiset erät

(mrd. euroa, 12 kuukauden kumulatiivisia virtatietoja, kuukausihavaintoja, työpäiväkorjattuja ja kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Taulukko 12. Euroalueen maksutaseen keskeiset erät

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, ellei toisin mainita)

			Kolmen kuukauden keskiarvoja				12 kuukauden kumulatiivisia lukuja kauden lopussa	
	2010	2010	2009			2010	2009	2010
	Helmi	Maalis	II	III	IV	I	I	I
<i>Mrd. euroa</i>								
Vaihtotase	-4,5	1,7	-5,8	-3,6	-3,0	-1,5	-164,0	-41,7
Tavarat	5,3	3,8	3,8	4,5	4,7	3,8	-23,2	50,5
Vienti	119,0	126,4	105,9	105,4	110,5	120,8	1,491,2	1,327,9
Tuonti	113,7	122,7	102,1	100,9	105,9	117,0	1,514,4	1,277,3
Palvelut	3,6	4,0	1,8	2,7	3,4	3,6	35,2	34,6
Vienti	38,7	39,9	38,8	38,4	39,5	39,3	508,0	468,1
Tuonti	35,2	35,9	37,0	35,7	36,1	35,7	472,7	433,5
Tuotannontekijäkorvaukset	-1,5	-0,9	-4,2	-4,0	-3,9	-1,5	-77,5	-41,1
Tulonsiirrot	-11,9	-5,1	-7,2	-6,9	-7,2	-7,3	-98,6	-85,7
Rahoitustase¹⁾	4,5	0,9	3,6	-4,2	-1,3	6,6	185,2	14,4
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä, netto	8,1	-37,8	23,7	18,1	18,4	-11,2	188,5	147,4
Suorat sijoitukset, netto	0,6	-25,4	0,1	-7,9	-2,6	-9,3	-198,3	-59,0
Arvopaperisijoitukset, netto	7,5	-12,4	23,6	26,1	21,0	-1,9	386,8	206,4
Osakkeet	5,0	-5,4	12,9	16,6	4,9	6,9	-126,5	124,0
Velkapaperit	2,5	-6,9	10,7	9,4	16,2	-8,8	513,3	82,5
Joukkolainat	-0,9	-6,7	1,8	-15,5	5,8	-6,7	266,9	-44,1
Rahamarkkinainstrumentit	3,4	-0,2	8,9	25,0	10,4	-2,1	246,4	126,6
Muut sijoitukset, netto	0,1	41,4	-27,2	-21,0	-21,6	-27,2	4,6	-156,1
<i>Prosenttimuutos edellisestä kaudesta</i>								
Tavarat ja palvelut								
Vienti	0,8	5,5	-1,9	-0,6	4,4	6,7	-2,8	-10,2
Tuonti	-1,3	6,5	-4,5	-1,8	3,9	7,6	0,9	-13,9
Tavarat								
Vienti	1,6	6,3	-1,1	-0,5	4,9	9,3	-3,9	-11,0
Tuonti	-0,8	7,9	-5,2	-1,2	5,0	10,5	0,1	-15,7
Palvelut								
Vienti	-1,6	3,0	-3,9	-1,1	2,9	-0,5	0,5	-7,9
Tuonti	-2,9	2,0	-2,4	-3,5	1,0	-0,9	3,7	-8,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

1) Luvut ovat saldolukuja (nettovirtoja). Positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.

alijäämä olikin 41,7 miljardia euroa (noin 0,5 % BKT:stä) verrattuna 164,0 miljardiin euroon vuotta aiemmin. Tämä johtui paitsi tavaroiden ja palvelujen kohentuneesta kauppataaseesta myös tulonsiirtojen taseen ja tuotannontekijäkorvausten taseen alijäämän pienenemisestä.

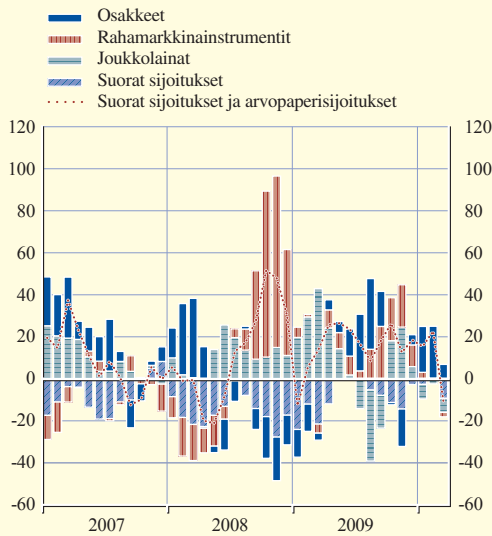
Käytävissä olevat indikaattorit viittaavat siihen, että tavaroiden vienti euroalueen ulkopuolisiin maihin kasvaa edelleen lyhyellä aikavälillä. Euroalueen tehdasteollisuuden uusia vientitilauksia koskeva ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) oli selvästi talouskasvun ja taantumien välistä raja-arvoa (50) suurempi, vaikka se olikin pienentynyt lievästi viime kuukausina. Kasvu voi kuitenkin laantua hieman, sillä tilapäisten tekijöiden – kuten finanssipoliittisten kannustinten ja suhdannesyklin tuen – vaikutus ulkomaiseen kysyntään laimenee vähitellen.

RAHOITUSTASE

Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä pääoman nettovienti euroalueelta yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli keskimäärin 11,2 miljardia euroa kuukaudessa, kun nettotuonti edellisellä neljänneksellä oli ollut 18,4 miljardia euroa (ks. kuvio 63). Tämä muutos johtuu lähinnä arvopaperisijoituksiin liittyneiden pääomavirtojen muuttumisesta nettotuonnista (21,0

Kuvio 63. Rahoitustaseen keskeiset erät

(mrd. euroa, nettovirtatietoja kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja, kuukausihavaintoja)

Lähde: EKP.

paperisijoituksina vuodentakaiseen (188,5 miljardia euroa) verrattuna (ks. taulukko 12). Supistuminen johtui lähinnä arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin pienenemisestä, missä puolestaan eivät näkyneet huomattavat muutokset maasta toiseen tehdyissä osake- ja velkapaperisijoituksissa. Vähäisen riskin sijoituskohteiden, mukaan lukien lyhyen maturiteetin velkapapereiden ja valtion joukkolainojen, kysyntä hiipui etenkin vuoden 2009 aikana ja vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä, kun maailmantalouden näkymät ja rahoitusmarkkinoiden olot kohenivat. Tästä syystä velkapapereihin liittyvä pääoman nettotuonti väheni huomattavasti – lähinnä ulkomaisten sijoittajien aiempaa vähäisempien euroalueen velkainstrumenttien ostojen vuoksi vuoden 2008 huippumääriin verrattuna – ja sen vaikutus oli suurempi kuin osakkeisiin liittyvien pääomavirtojen muuttuminen viennistä nettotuonniksi. Rahoitusmarkkinakriisin vaikutusta euroalueen rajat ylittävien rahoitusvirtojen määrään ja koostumukseen analysoidaan tarkemmin kehikossa 10.

Kaiken kaikkiaan maaliskuussa päättyneenä 12 kuukauden jaksoneuroalueen rahoitustaseessa pääoman nettotuonti supistui 14,4 miljardiin euroon. Tämä johtui siitä, että yhteenlaskettuihin suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti väheni ja muihin sijoituksiin liittyvät pääomavirrat muuttivat nettotuonnista nettovienniksi.

Kehikko 10.

FINANSSIKRIISI JA EUROALUEEN RAJAT YLITTÄVÄT RAHOITUSVIR RAT

Kesällä 2007 käynnistynyt ja syksyllä 2008 voimistunut finanssikriisi vaikutti merkittäväällä tavalla euroalueen vaihtotaseisiin sekä ulkomaankaupan että rahoituskanavien kautta. Ulkomaankaupan kehitystä on tarkasteltu yksityiskohtaisesti jo aiemmissa yhteyksissä¹, mutta tässä kehikossa keskitytään siihen, miten finanssikriisi on vaikuttanut euroalueen rajat ylittävien rahoitusliiketoimien volyyymiin ja koostumukseen. Lisäksi arvioidaan näiden virtojen ke-

¹ Katso esimerkiksi kehikko ”Recent developments in euro area trade” helmikuun 2010 Kuukausikatsauksessa.

miljardia euroa) nettovienniksi (1,9 miljardia euroa). Tätä muutosta vauhditti lähinnä se, että velkainstrumentteihin liittyneet pääomavirrat olivat muuttuneet nettotuonnista nettovienniksi. Lähemmin tarkasteltuna euroalueen sijoittajien sijoitukset alueen ulkopuolisiin instrumentteihin, etenkin velkakirjoihin, kasvoivat huomattavasti samalla kun alueen ulkopuolisten sijoittajien sijoitukset euroalueen velkapapereihin supistuivat. Sitä vastoin osakkeisiin liittyvien pääomavirtojen nettotuonti kasvoi hieman kansainvälisten sijoittajien riskintohallun hienoisesta voimistumisesta myötä. Samaan aikaan kun euroalueelle tulevat suoriin sijoituksiin liittyvät ulkomaiset pääomavirrat näyttivät hidastuvan, suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti nousi 9,3 miljardiin euroon vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä. Se oli ollut 2,6 miljardia euroa vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä.

Maaliskuussa päättyneenä vuoden jaksoneuroalueelle tuotiin nettomääräisesti aiempaa vähemmän (147,4 miljardia euroa) pääomaa suorina ja arvo-

hitystä kriisiä seuranneella maailmantalouden elpymisen jaksolla².

Finanssikriisiä edeltäneinä vuosina rajat ylittävässä rahoitusvarojen kaupoissa kasvoivat voimakkaasti sekä euroalueella olevien ostot alueen ulkopuolelta (saamiset) että euroalueen ulkopuolisten ostot euroalueelta (velat). Kasvu oli voimakasta erityisesti vuodesta 2005 vuoden 2007 puoliväliin (ks. kuvio A). Kehitykseen myötävaikuttivat maailmanlaajuiset finanssi-innovaatiot ja se, että monet rahoituslaitokset käyttivät runsaasti uusia riskinsiirtovälineitä, kuten arvopaperistettuja velkoja ja muita johdannaissopimuksia. Lisäksi ulkomaisten saamisten kysyntää kasvattivat osaltaan maailmanlaajuisen rahoitusmarkkinoiden integraation syveneminen, sijoittajien vähäinen riskinkarttaminen ja suotuisa makrotaloudellinen tilanne.

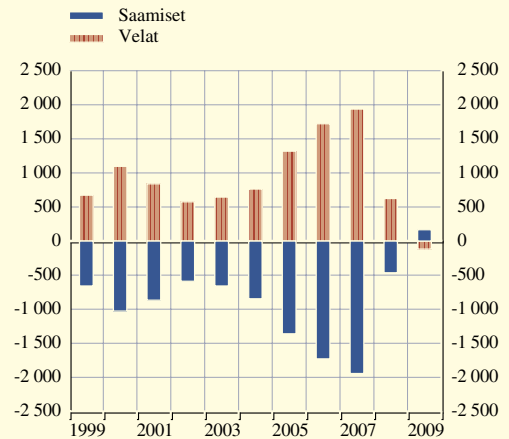
Finanssikriisin kiristyminen syksyllä 2008 pysäytti rajat ylittävien rahoitusvirtojen voimakkaan kasvun sekä saamis- että velkapuolella euroalueen rahoitustaseessa. Kaiken kaikkiaan euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten ulkomaiset rahoitusliiketoimet vähenivät merkittävästi vuonna 2008, mikä näkyi kaikkien sijoittajien toiminnassa niin pankkisektorilla kuin muillakin toimialoilla ja kaikissa eri sijoitus- ja instrumenttityypeissä.

Monet poikkeukselliset olosuhteet voimistivat rajat ylittävien sijoitusten supistumista – tämä johti joissakin tilanteissa niin euroalueella olevien kuin euroalueen ulkopuolistenkin tahojen sijoitusten kotiuttamiseen (eli velkavivun purkamiseen). Ensinnäkin likviditeettipula pankkienvälisillä markkinoilla ja omaisuusvakuudellisilla arvopaperimarkkinoilla johti aluksi muiden saamisten huomattaviin (pakko-) myynteihin käteisen keräämiseksi. Toiseksi kasvanut epävarmuus ja epäsymmetrinen informaatio luotonantajien ja -ottajien välillä muuttivat sijoittajien riskikäsitteitä ja jossain määrin edistivät laumakäyttäytymistä. Poikkeuksellisen suuren likviditeettitarpeen ja voimakkaasti kasvaneen riskinkarttamisen lisäksi taseita järjesteltiin uudelleen laajasti maksuvalmiuspelkojen myötä. Näiden tekijöiden vuoksi kotimarkkinoiden suosiminen kasvoi, mikä näkyi varojen voimakkaina kotiutuksina, ja turvallisuus nousi keskeisemmäksi sijoituskohteiden valintakriteeriksi. Nämä tekijät johtivat yhdessä paitsi rajat ylittävien suorien sijoitusten, arvopaperisijoitusten ja muiden sijoitusten vähenemiseen myös siihen, että euroalueen rajat ylittävien arvopaperisijoitusvirtojen koostumuksessa tapahtui erityisesti sellaisia muutoksia, joissa varoja siirtyi (i) osakkeista velkainstrumentteihin, (ii) pitkäaikaisista lyhytmaturiteettisiin velkainstrumentteihin ja (iii) yksityisen sektorin velasta julkisen sektorin velkaan. Kuviossa B kuvataan ulkomaisia sijoituksia euroalueen eri sektorien liikkeeseen laskemiin velkainstrumentteihin.

Sitä mukaa kun maailmantalous on alkanut osoittaa vakaantumisen merkkejä vuonna 2009, jotkut euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten tahojen rahoitusvirtojen kriisinaikaiset tren-

Kuvio A. Euroalueen rahoitustase

(mrd. euroa, vuotuiset virrat)

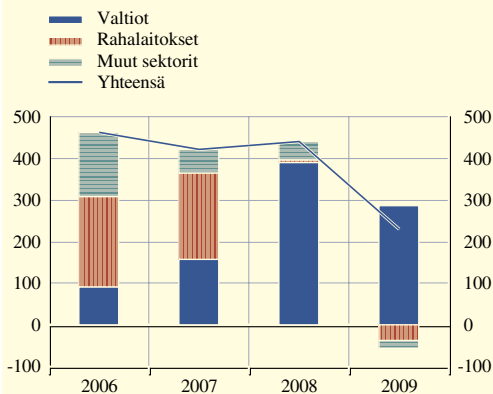
Lähde: EKP.

Huom. Rahoitustase sisältää suorat sijoitukset, arvopaperisijoitukset, rahoitusjohdannaiset, muut sijoitukset ja valuuttavaranon muutokset. Tuonti (+), vienti (-).

² Huom. Tässä kehikossa käsitellään euroalueen aggregoituja ulkoisia rahoitusvirtoja. Euroalueen sisäiset rahoitusvirrat on jätetty analyysin ulkopuolelle.

Kuvio B. Ulkomaiset sijoitukset euroalueen velkaan sektoreittain

(mrd. euroa, vuotuiset virrat)

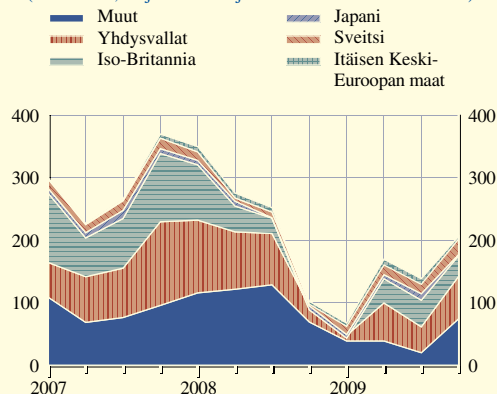

Lähde: EKP.

Huom. Rahalaitokset (monetary financial institutions, MFI) sisältävät myös eurojärjestelmän.

Kuvio C. Suorat sijoitusvirrat euroalueelle alueittain

(mrd. euroa, neljän vuosineljänneksen kumulatiiviset virrat)

Lähde: EKP.

dit ovat vaimentuneet tai jopa kääntyneet päinvastaisiksi. Arvopaperisijoituksista pieniriskiset saamiset, kuten lyhyen maturiteetin velat ja valtionlainat, menettivät vuonna 2009 houkuttelevuuttaan maailmantalouden näkymien ja rahoitusmarkkinatilanteen kohenemisen myötä. Samaan aikaan päättyi osakkeissa rajat ylittävän velkavivun purkaminen, sillä sijoittajien riskinottohalu elpyi osittain. Rajat ylittävän velkavivun purkamiseen olivat osallistuneet vuonna 2008 euroalueella olevat ja euroalueen ulkopuoliset. Velkavivun purkaminen on kuitenkin jatkunut merkittävänä rajat ylittävässä lainoissa ja talletuksissa, mikä näkyy euroalueen rahoitustaseen ”muiden sijoitusten” virtatiedoissa. Tarve vahvistaa rahoitusasemaa ja vähentää kansainvälistä riskialtistusta suurelta osalta pitivät yllä ulkomaisten saamisten keventämisen jatkumista sekä rajat ylittävien velkojen vähennystä euroalueen pankkisektorilla. Vastaavasti tarve sopeuttaa taseita ja maksaa velkoja takaisin johtivat ensimmäistä kertaa vuoden 1999 jälkeen rajat ylittävien saamisten ja velkojen supistumiseen lainoissa ja talletuksissa euroalueen muilla sektoreilla kuin pankkisektorilla. Lopuksi suorat sijoitukset – jotka vaimenivat kriisin aikana mutta pysyivät vahvempina kuin muut yksityisen pääoman muodot – osoittivat vuonna 2009 jonkin verran elpymisen merkkejä. Euroalueelle tulevat suorat sijoitukset erityisesti Iso-Britanniasta ja Yhdysvalloista vilkastuivat jälleen, joskin ne pysyivät yhä varsin vaimeina (ks. kuvio C). Samaan aikaan euroalueella olevien suorat sijoitukset ulkomaille vakaantuivat.

Kaiken kaikkiaan finanssikriisi aiheutti merkittäviä muutoksia sekä euroalueella olevien että euroalueen ulkopuolisten tahojen rajat ylittävien rahoitusvirtojen kokoon ja koostumukseen. Suuret likviditeettitarpeet, voimakkaasti lisääntynyt riskinkarttaminen ja laajat taseiden uudelleenjärjestelyt laukaisivat voimakkaan keventämisen eli sijoitusten purkamisen kaikissa sijoitus- ja instrumentityypeissä. Näin ollen euroalueelle suuntautui yhteenlaskettujen suorien sijoitusten ja arvopaperisijoitusten selvä nettotuonti vuonna 2008. Kasvu johtui suurelta osin voimakkaista pääomavirroista joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin, jotka kumosivat nettoviennin suorissa sijoituksissa ja arvopaperisijoituksiin kuuluvissa osakesijoituksissa. Samaan aikaan euroalueen rahoitustaseen erään ”muut sijoitukset” kirjattiin nettotuontia, koska EKP toteutti Yhdysvaltain dollarin määräisiä likviditeettiä lisääviä toimenpiteitä³. Vuon-

3 Kriisin voimistuttua syyskuussa 2008 Yhdysvaltain dollarin määräisillä varainhankintamarkkinoilla esiintyi lisääntynyttä painetta. EKP aloitti Yhdysvaltain keskuspankin Federal Reserven kanssa vastavuoroisen valuuttajärjestelyn (swapjärjestely), jonka myötä EKP toteutti dollarimääräisiä likviditeettiä lisääviä operaatioita vastapuoliensa kanssa eurojärjestelmän vakuuskelpoisia vakuuksia vastaan.

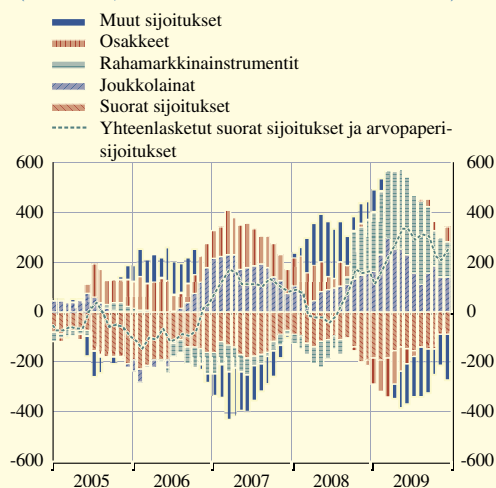
na 2009 kuitenkin rajat ylittävässä rahoitustoiminnassa kriisin aikana havaitut keskeiset trendit heikkenivät tai jopa kääntyivät päinvastaisiksi. Arvopaperisijoituksiin kuuluvien osakesijoitusten nettoviennin muuttuminen nettotuonniksi ja suorien sijoitusten nettoviennin väheneminen kumosivat sen vaikutuksen, että ulkomaiset sijoittajat vähensivät huomattavasti euroalueen velkainstrumenttien ostoja vuoden 2008 huipputasoihin verrattuna. Kaiken kaikkiaan näiden muutosten myötä yhteenlaskettujen suorien sijoitusten ja arvopaperisijoitusten nettotuonti jopa kasvoi edelleen vuonna 2009. Samaan aikaan muissa sijoituksissa tapahtui nettovientiä, kun EKP:n alkuvuonna toteuttamien Yhdysvaltain dollarin määräraisten likviditeettiä lisäävien toimenpiteiden purkaminen ja pankkien velkavivun keventäminen jatkuivat.

Tästä eteenpäin euroalueen rajat ylittävät rahoitusvirrat saattavat pysyä jonkin aikaa kriisiä edeltänyttä tasoa pienempinä, kun euroalueella

olevien ja euroalueen ulkopuolisten tahojen taseiden uudelleenjärjestely jatkuu. Ennen kriisiä kansainvälinen rahoitustoiminta kasvoi voimakkaasti, ja kriisin jälkeen rajat ylittävät rahoitusvirrat saattavat normalisoitua jonkin verran alhaisemmille tasoille. Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten tahojen rajat ylittävät neljännesvuotuiset rahoitusvirrat olivatkin vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä pitkän aikavälin keskiarvojaan pienemmät. Vaikka riskinottohalukkuudessa ja sen myötä arvopaperisijoituksiin kuuluvissa osakesijoituksissa on viime aikoina tapahtunut elpymistä, on epävarmaa, jatkuvatko nämä trendit lähitulevaisuudessa. Lisäksi paljon riippuu maailmantalouden ja erityisesti julkisten talouksien näkymistä eri puolilla maailmaa.

Kuvio D. Euroalueen rahoitustaseen pääerät

(mrd. euroa, 12 kuukauden kumulatiiviset nettovirrat)

Lähde: EKP.

Huom. Viimeisin havainto joulukuussa 2009. Nettotuonti (+), nettovienti (-).

EUROALUEEN TILASTOT

EURO AREA STATISTICS

SISÄLLYS¹

	YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA	
	Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista	T5
I	RAHAPOLITIIKKATILASTOT	
1.1	Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	T6
1.2	EKP:n keskeiset korot	T7
1.3	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	T8
1.4	Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot	T9
2	RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIOITUSRAHASTOT	
2.1	Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase	T10
2.2	Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase	T11
2.3	Rahatalouden tilastot	T12
2.4	Rahalaitosten lainojen erittely	T14
2.5	Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely	T17
2.6	Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely	T20
2.7	Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset	T21
2.8	Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely	T22
2.9	Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase	T24
2.10	Sijoitusrahastojen hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan	T25
3	EUROALUEEN TILINPITO	
3.1	Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan	T26
3.2	Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito	T30
3.3	Kotitaloudet	T32
3.4	Yritykset	T33
3.5	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	T34
4	RAHOITUSMARKKINAT	
4.1	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	T35
4.2	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan	T36
4.3	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti	T38
4.4	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	T40
4.5	Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella	T42
4.6	Rahamarkkinakorot	T44
4.7	Euroalueen tuottokäyrät	T45
4.8	Osakeindeksit	T46
5	HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT	
5.1	YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset	T47
5.2	Tuotanto ja kysyntä	T50
5.3	Työmarkkinat	T54

¹ Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu.
Katso EKP:n verkkosivujen osan "Statistics" alaosasta "Statistical Data Warehouse" (<http://sdw.ecb.europa.eu>) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

CONTENTS ¹

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area S5

I MONETARY POLICY STATISTICS

1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem S6
 1.2 Key ECB interest rates S7
 1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures S8
 1.4 Minimum reserve and liquidity statistics S9

2 MONEY, BANKING AND INVESTMENT FUNDS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs S10
 2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs S11
 2.3 Monetary statistics S12
 2.4 MFI loans: breakdown S14
 2.5 Deposits held with MFIs: breakdown S17
 2.6 MFI holdings of securities: breakdown S20
 2.7 Revaluation of selected MFI balance sheet items S21
 2.8 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items S22
 2.9 Aggregated balance sheet of euro area investment funds S24
 2.10 Securities held by investment funds broken down by issuer of securities S25

3 EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector S26
 3.2 Euro area non-financial accounts S30
 3.3 Households S32
 3.4 Non-financial corporations S33
 3.5 Insurance corporations and pension funds S34

4 FINANCIAL MARKETS

4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency S35
 4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type S36
 4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents S38
 4.4 Quoted shares issued by euro area residents S40
 4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents S42
 4.6 Money market interest rates S44
 4.7 Euro area yield curves S45
 4.8 Stock market indices S46

5 PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs S47
 5.2 Output and demand S50
 5.3 Labour markets S54

6 GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus S55
 6.2 Debt S56

¹ For further information, please contact us at: statistics@ecb.europa.eu. See the ECB's Statistical Data Warehouse in the "Statistics" section of the ECB's website (<http://sdw.ecb.europa.eu>) for longer runs and more detailed data.

6	JULKINEN TALOUS	
6.1	Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T55
6.2	Velka	T56
6.3	Velan muutos	T57
6.4	Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T58
6.5	Neljännevuosittainen velka ja velan muutos	T59
7	ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS	
7.1	Yhteenvedo maksutaseesta	T60
7.2	Vaihtotase ja pääomansiirrot	T61
7.3	Rahoitustase	T63
7.4	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	T69
7.5	Ulkomaankauppa	T70
8	VALUUTTAKURSSIT	
8.1	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T72
8.2	Euron valuuttakurssit	T73
9	TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA	
9.1	Muut EU:n jäsenvaltiot	T74
9.2	Yhdysvallat ja Japani	T75
	KUVIOLISTA	T76
	TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA	T77
	YLEISTÄ	T83

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.

”.” Tiedot eivät ole saatavissa.

”...” Nolla tai merkityksetön.

”miljardia” 10⁹

(p) Ennakkotieto.

kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

6.3	Change in debt	S57
6.4	Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus	S58
6.5	Quarterly debt and change in debt	S59
7	EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS	
7.1	Summary balance of payments	S60
7.2	Current and capital accounts	S61
7.3	Financial account	S63
7.4	Monetary presentation of the balance of payments	S69
7.5	Trade in goods	S70
8	EXCHANGE RATES	
8.1	Effective exchange rates	S72
8.2	Bilateral exchange rates	S73
9	DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA	
9.1	In other EU Member States	S74
9.2	In the United States and Japan	S75
	LIST OF CHARTS	S76
	TECHNICAL NOTES	S77
	GENERAL NOTES	S83

Conventions used in the tables

“-”	data do not exist/data are not applicable
“.”	data are not yet available
“...”	nil or negligible
“billion”	10 ⁹
(p)	provisional
s.a.	seasonally adjusted
n.s.a.	non-seasonally adjusted

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista
(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2), 3)}	M3 ^{2), 3)} 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro- alueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ²⁾	Yritysten ja muiden rahoitus- laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	10 vuoden spot-korko ⁴⁾ (vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopussa)
	1	2	3	4	5	6	7	8

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

	YKHI ¹⁾	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan- nukset tuntia kohden	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteollis- uudessa, %	Työllisyys	Työttömyys (% työvoimasta)
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (talustoimet, netto)			Arvopaperi- sijoitukset	Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 21 ⁵⁾ (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset			Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
	1	2	3	4	5	6	7	8

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Reuters.

Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Vuotuiset prosenttimuutokset viittaavat kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin, neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisiin muutoksiin. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.
- 3) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
- 4) Perustuu AAA-luokituksen saaneiden euroalueen valtioiden joukkolainojen tuottokäyriin. Lisätietoja osassa 4.7.
- 5) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Monetary developments and interest rates ¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2),3)}	M3 ^{2),3)} 3-month moving average (centred)	MFI loans to euro area residents excluding MFIs and general government ²⁾	Securities other than shares issued in euro by non-MFI corporations ²⁾	3-month interest rate (EURIBOR; % per annum; period averages)	10-year spot rate (% per annum; end of period) ⁴⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	2.4	9.6	9.7	-9.5		18.9	4.64	3.69
2009	9.5	4.8	3.3	-1.6		24.1	1.22	3.76
2009 Q2	8.1	5.6	4.4	-2.1		26.9	1.31	3.99
Q3	12.2	4.5	2.7	-0.4		24.4	0.87	3.64
Q4	12.3	2.2	0.3	-0.6		19.7	0.72	3.76
2010 Q1	11.3	1.7	-0.2	-0.4		10.7	0.66	3.46
2009 Dec.	12.4	1.6	-0.3	-0.2	-0.2	12.1	0.71	3.76
2010 Jan.	11.5	1.8	0.0	-0.2	-0.6	12.2	0.68	3.66
Feb.	11.0	1.6	-0.4	-0.2	-0.4	9.5	0.66	3.49
Mar.	10.8	1.6	-0.1	-0.2	-0.2	8.9	0.64	3.46
Apr.	10.7	1.4	-0.1	.0.1		.	0.64	3.40
May	0.69	3.00

2. Prices, output, demand and labour markets

	HICP ¹⁾	Industrial producer prices	Hourly labour costs	Real GDP	Industrial production excluding construction	Capacity utilisation in manufacturing (%)	Employment	Unemployment (% of labour force)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	3.3	6.1	3.5	0.6	-1.7	81.8	0.7	7.5
2009	0.3	-5.1	3.3	-4.1	-15.1	71.1	-1.9	9.4
2009 Q3	-0.4	-7.8	3.0	-4.1	-14.5	70.3	-2.3	9.7
Q4	0.4	-4.6	2.2	-2.1	-7.6	71.7	-2.1	9.8
2010 Q1	1.1	-0.2	0.6		4.3	73.9	.	10.0
2009 Dec.	0.9	-2.9	--		-4.0	-	-	9.9
2010 Jan.	1.0	-1.0	--		1.6	72.3	-	9.9
Feb.	0.9	-0.4	--		4.0	-	-	10.0
Mar.	1.4	0.9	--		7.2	-	-	10.0
Apr.	1.5	2.8	--		.	75.5	-	10.1
May	1.6	--	--		.	--	-	.

3. Balance of payments, reserve assets and exchange rates

(EUR billions, unless otherwise indicated)

	Balance of payments (net transactions)				Reserve assets (end-of-period positions)	Effective exchange rate of the euro: EER-21 ⁵⁾ (index: 1999 Q1 = 100)		USD/EUR exchange rate
	Current and capital accounts	Goods	Direct investment	Portfolio investment		Nominal	Real (CPI)	
2008	-144.0	-19.1	-198.7	344.1	374.2	110.5	110.1	1.4708
2009	-47.8	39.5	-95.7	317.9	462.4	111.7	110.6	1.3948
2009 Q2	-19.8	14.0	0.3	70.8	381.5	111.1	110.2	1.3632
Q3	-2.2	13.8	-23.7	78.2	430.9	112.1	110.9	1.4303
Q4	9.9	19.4	-7.8	63.1	462.4	113.8	112.2	1.4779
2010 Q1	-16.9	3.8	-27.9	-5.6	498.7	108.7	106.9	1.3829
2009 Dec.	10.9	5.9	2.7	61.1	462.4	113.0	111.2	1.4614
2010 Jan.	-13.0	-7.4	-3.1	-0.7	468.7	110.8	108.9	1.4272
Feb.	-5.3	5.1	0.6	7.5	492.6	108.0	106.1	1.3686
Mar.	1.4	6.1	-25.4	-12.4	498.7	107.4	105.7	1.3569
Apr.		521.6	106.1	104.4	1.3406
May	102.8	101.2	1.2565

Sources: ECB, European Commission (Eurostat and Economic and Financial Affairs DG) and Reuters.

Note: For more information on the data, see the relevant tables later in this section.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.

3) M3 and its components exclude holdings by non-euro area residents of money market fund shares/units and debt securities with a maturity of up to two years.

4) Based on AAA-rated euro area central government bond yield curves. For further information, see Section 4.7.

5) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

I.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase
(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	14.5.2010	21.5.2010	28.5.2010	4.6.2010
Kulta ja kultasaamiset				
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta				
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta				
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta				
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille				
Perusrahoitusoperaatiot				
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot				
Käänteiset hienosäätöoperaatiot				
Käänteiset rakenteelliset operaatiot				
Maksuvalmiusluotot				
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot				
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta				
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta				
Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit				
Muut arvopaperit				
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä				
Muut saamiset				
Vastaavaa yhteensä				

2. Vastattavaa

	14.5.2010	21.5.2010	28.5.2010	4.6.2010
Liikkeessä olevat setelit				
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille				
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)				
Talletusmahdollisuus				
Määräaikaistalletukset				
Käänteiset hienosäätöoperaatiot				
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset				
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille				
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset				
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville				
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle				
Valuuttamääräiset velat euroalueelle				
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle				
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä				
Muut velat				
Arvonmuutostilit				
Pääoma ja rahastot				
Vastattavaa yhteensä				

Lähde: EKP.

MONETARY POLICY STATISTICS

I.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem (EUR millions)

1. Assets

	14 May 2010	21 May 2010	28 May 2010	4 June 2010
Gold and gold receivables	286,697	286,696	286,692	286,692
Claims on non-euro area residents in foreign currency	214,961	211,749	212,274	213,020
Claims on euro area residents in foreign currency	35,173	29,798	33,743	28,705
Claims on non-euro area residents in euro	16,446	19,267	18,061	17,843
Lending to euro area credit institutions in euro	806,663	811,688	815,138	826,577
Main refinancing operations	99,570	104,752	106,014	117,727
Longer-term refinancing operations	706,880	706,881	708,837	708,805
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0
Structural reverse operations	0	0	0	0
Marginal lending facility	167	13	250	8
Credits related to margin calls	45	42	36	37
Other claims on euro area credit institutions in euro	36,688	39,861	40,414	37,574
Securities of euro area residents in euro	377,311	387,114	398,211	400,650
Securities held for monetary policy purposes	68,692	79,797	90,010	96,178
Other securities	308,619	307,317	308,200	304,471
General government debt in euro	35,576	35,582	35,576	35,576
Other assets	253,427	248,214	248,343	251,871
Total assets	2,062,943	2,069,968	2,088,450	2,098,508

2. Liabilities

	14 May 2010	21 May 2010	28 May 2010	4 June 2010
Banknotes in circulation	805,040	804,587	804,705	809,442
Liabilities to euro area credit institutions in euro	527,411	516,213	526,345	557,257
Current accounts (covering the minimum reserve system)	301,800	246,239	183,676	171,325
Deposit facility	225,606	253,469	316,163	350,902
Fixed-term deposits	0	16,500	26,500	35,000
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0
Deposits related to margin calls	5	5	6	30
Other liabilities to euro area credit institutions in euro	572	390	507	613
Debt certificates issued	0	0	0	0
Liabilities to other euro area residents in euro	117,238	126,471	145,729	125,371
Liabilities to non-euro area residents in euro	45,563	59,248	48,506	40,639
Liabilities to euro area residents in foreign currency	3,447	2,383	2,051	2,184
Liabilities to non-euro area residents in foreign currency	13,384	12,619	13,142	13,265
Counterpart of special drawing rights allocated by the IMF	53,033	53,033	53,033	53,033
Other liabilities	171,392	169,162	167,914	170,183
Revaluation accounts	249,205	249,205	249,205	249,205
Capital and reserves	76,657	76,657	77,313	77,314
Total liabilities	2,062,943	2,069,968	2,088,450	2,098,508

Source: ECB.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(korko vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
			Kiinteä korko	Minimitarjouskorko			
Korko 1	Muutos 2	Korko 3	Korko 4	Muutos 5	Korko 6	Muutos 7	

Lähde: EKP

- Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivämäärästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Kesäkuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston kokouksesta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- EKP kavensi maksuvalmiusjärjestelmän korkoputken 200 peruspisteestä 100 peruspisteeseen 9.10.2008 alkaen. Korkoputki levennettiin jälleen 200 peruspisteeseen 21.1.2009 alkaen.
- EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko, ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Päätös kumosi (samana päivänä tehdyn) aiemman päätöksen laskea vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissa sovellettavaa minimitarjouskorkoa 50 peruspistettä.

1.2 Key ECB interest rates

(levels in percentages per annum; changes in percentage points)

With effect from: ¹⁾	Deposit facility		Main refinancing operations			Marginal lending facility	
			Fixed rate tenders	Variable rate tenders			
	Level	Change	Fixed rate	Minimum bid rate		Level	Change
			Level	Level	Change		
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1 Jan.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4 ²⁾	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9 Apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5 Nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4 Feb.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17 Mar.	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28 Apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9 June	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28 ³⁾	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1 Sep.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6 Oct.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11 May	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31 Aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18 Sep.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9 Nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6 Dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7 Mar.	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6 June	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6 Dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8 Mar.	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15 June	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9 Aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11 Oct.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13 Dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14 Mar.	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13 June	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9 July	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8 Oct.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9 ⁴⁾	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15 ⁵⁾	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12 Nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10 Dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21 Jan.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11 Mar.	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8 Apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13 May	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50

Source: ECB.

- From 1 January 1999 to 9 March 2004, the date refers to the deposit and marginal lending facilities. For main refinancing operations, changes in the rate are effective from the first operation following the date indicated. The change on 18 September 2001 was effective on that same day. From 10 March 2004 onwards, the date refers both to the deposit and marginal lending facilities and to the main refinancing operations (with changes effective from the first main refinancing operation following the Governing Council decision), unless otherwise indicated.
- On 22 December 1998 the ECB announced that, as an exceptional measure between 4 and 21 January 1999, a narrow corridor of 50 basis points would be applied between the interest rates for the marginal lending facility and the deposit facility, aimed at facilitating the transition to the new monetary regime by market participants.
- On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tenders. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids.
- As of 9 October 2008 the ECB reduced the standing facilities corridor from 200 basis points to 100 basis points around the interest rate on the main refinancing operations. The standing facilities corridor was restored to 200 basis points as of 21 January 2009.
- On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. This change overrode the previous decision (made on the same day) to cut by 50 basis points the minimum bid rate on the main refinancing operations conducted as variable rate tenders.

1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}
(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteä korko	Minimitarjouskorko	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko		
1	2	3	4	5	6	7	8	8	
Perusrahoitusoperaatiot									
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot									

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
					Kiinteä korko	Minimitarjouskorko	Maksimitarjouskorko	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa osassa 1.1 esitetystä summista vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi. Lisätietoja tätä aiemmista operaatioista osan 1.3 taulukosta 2.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia. EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti, ja operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko. EKP:n neuvosto päätti 4.3.2010, että säännölliset kolmen kuukauden pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan jälleen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka likviditeetti jaetaan 23.4.2010 ja maksut suoritetaan 29.4.2010.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 5) Viimeisessä yhden vuoden pituisessa pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 17.12.2009, sekä kuuden kuukauden pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 1.4.2010, kaikkien hyväksytyjen tarjousten korko indeksoitiin operaation voimassaoloaikana toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden keskimääräiseen minimitarjouskorkoon.

1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures ^{1), 2)}

(EUR millions; interest rates in percentages per annum)

1. Main and longer-term refinancing operations ³⁾

Date of settlement	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures			Running for (... days)
				Fixed rate	Minimum bid rate	Marginal rate ⁴⁾	Weighted average rate	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Main refinancing operations								
2010 10 Feb.	76,083	79	76,083	1.00	-	-	-	7
17	81,935	78	81,935	1.00	-	-	-	7
24	81,421	71	81,421	1.00	-	-	-	7
3 Mar.	80,455	65	80,455	1.00	-	-	-	7
10	78,402	71	78,402	1.00	-	-	-	7
17	79,032	79	79,032	1.00	-	-	-	7
24	81,062	81	81,062	1.00	-	-	-	7
31	78,266	73	78,266	1.00	-	-	-	7
7 Apr.	71,535	67	71,535	1.00	-	-	-	7
14	70,577	68	70,577	1.00	-	-	-	7
21	70,228	67	70,228	1.00	-	-	-	7
28	75,624	66	75,624	1.00	-	-	-	7
5 May	90,317	76	90,317	1.00	-	-	-	7
12	99,570	81	99,570	1.00	-	-	-	7
19	104,752	81	104,752	1.00	-	-	-	7
26	106,014	83	106,014	1.00	-	-	-	7
2 June	117,727	86	117,727	1.00	-	-	-	7
9	122,039	96	122,039	1.00	-	-	-	7
Longer-term refinancing operations								
2010 20 Jan.	5,739	7	5,739	1.00	-	-	-	21
28	3,268	22	3,268	1.00	-	-	-	91
10 Feb.	2,757	14	2,757	1.00	-	-	-	28
25	10,205	23	10,205	1.00	-	-	-	91
10 Mar.	9,315	11	9,315	1.00	-	-	-	35
1 Apr.	2,015	11	2,015	1.00	-	-	-	91
1 ⁵⁾	17,876	62	17,876	-	-	-	-	182
14	15,730	12	15,730	1.00	-	-	-	28
29 ³⁾	4,846	24	4,846	-	1.00	1.00	1.15	91
12 May	20,480	18	20,480	1.00	-	-	-	35
13 ⁵⁾	35,668	56	35,668	-	-	-	-	182
27	12,163	35	12,163	1.00	-	-	-	91

2. Other tender operations

Date of settlement	Type of operation	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures			Running for (... days)		
					Fixed rate	Minimum bid rate	Maximum bid rate	Marginal rate ⁴⁾		Weighted average rate	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009 7 July	Collection of fixed-term deposits	279,477	165	275,986	-	-	1.00	0.80	0.64	1	
11 Aug.	Collection of fixed-term deposits	238,847	159	238,345	-	-	1.00	0.80	0.70	1	
8 Sep.	Collection of fixed-term deposits	196,299	157	195,099	-	-	1.00	0.80	0.73	1	
13 Oct.	Collection of fixed-term deposits	170,131	160	169,680	-	-	1.00	0.80	0.74	1	
10 Nov.	Collection of fixed-term deposits	191,883	165	191,379	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
7 Dec.	Collection of fixed-term deposits	130,896	147	129,709	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
2010 19 Jan.	Collection of fixed-term deposits	259,013	188	258,907	-	-	1.00	0.80	0.75	1	
9 Feb.	Collection of fixed-term deposits	270,783	187	270,566	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
9 Mar.	Collection of fixed-term deposits	295,461	193	294,486	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
13 Apr.	Collection of fixed-term deposits	292,470	186	292,295	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
11 May	Collection of fixed-term deposits	319,752	193	319,693	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
19	Collection of fixed-term deposits	162,744	223	16,500	-	-	1.00	0.29	0.28	7	
26	Collection of fixed-term deposits	86,003	93	26,500	-	-	1.00	0.28	0.27	7	
2 June	Collection of fixed-term deposits	73,576	68	35,000	-	-	1.00	0.28	0.28	7	
9	Collection of fixed-term deposits	75,627	64	40,500	-	-	1.00	0.35	0.31	7	

Source: ECB.

1) The amounts shown may differ slightly from those in Section 1.1 owing to operations that have been allotted but not settled.

2) With effect from April 2002, split tender operations (i.e. operations with a one-week maturity conducted as standard tender procedures in parallel with a main refinancing operation) are classified as main refinancing operations. For split tender operations conducted before this month, see Table 2 in Section 1.3.

3) On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tender procedures. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids. On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October 2008, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. On 4 March 2010 the ECB decided to return to variable rate tender procedures in the regular three-month longer-term refinancing operations, starting with the operation to be allotted on 28 April 2010 and settled on 29 April 2010.

4) In liquidity-providing (absorbing) operations, the marginal rate refers to the lowest (highest) rate at which bids were accepted.

5) In the final one-year longer-term refinancing operation, which was settled on 17 December 2009, as well as in the six-month longer-term refinancing operations settled on 1 April and 13 May 2010, the rate at which all bids were satisfied was indexed to the average minimum bid rate in the main refinancing operations over the life of the operation.

1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa, ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja ¹⁾	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoiteprosenttia		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Yön yli -talletukset, enintään 2 vuoden talletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 2 vuoden talletukset	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden määräaika- ja irtisanomisajaltaan yli 2 vuoden talletukset	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päätty	Vaaditut varantotalletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päätty	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät				Luottolaitosten sekkitilit	Perusraha (keskuspankki raha)	
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot											
	Eurojärjestelmän kulta- ja valuuttasaamiset (netto)	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Maksuvalmiusluotto	Muut likviditeettiä lisäävät operaatiot ²⁾	Talletusmahdollisuus	Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot ³⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit eurojärjestelmässä	Muut tekijät (netto)	11	12
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		

Lähde: EKP.

1) Ajanjakson lopussa.

2) Sisältää likviditeetin tarjonnan eurojärjestelmän katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelman nojalla.

3) Sisältää likviditeetin vähentämisen eurojärjestelmän valuuttaswap-operaatioilla. Lisätietoja: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

1.4 Minimum reserve and liquidity statistics

(EUR billions; period averages of daily positions, unless otherwise indicated; interest rates as percentages per annum)

1. Reserve base of credit institutions subject to reserve requirements

Reserve base as at: ¹⁾	Total	Liabilities to which a 2% reserve coefficient is applied		Liabilities to which a 0% reserve coefficient is applied		
		Overnight deposits and deposits with an agreed maturity or notice period of up to 2 years	Debt securities issued with a maturity of up to 2 years	Deposits with an agreed maturity or notice period of over 2 years	Repos	Debt securities issued with a maturity of over 2 years
	1	2	3	4	5	6
2007	17,394.7	9,438.8	815.0	2,143.1	1,364.0	3,633.9
2008	18,169.6	10,056.8	848.7	2,376.9	1,243.5	3,643.7
2009 Nov.	18,285.8	9,743.0	756.6	2,436.5	1,245.0	4,104.6
Dec.	18,318.2	9,808.5	760.4	2,475.7	1,170.1	4,103.5
2010 Jan.	18,454.5	9,829.1	766.1	2,465.6	1,225.0	4,168.7
Feb.	18,516.2	9,828.1	759.3	2,479.5	1,282.5	4,166.8
Mar.	18,587.7	9,807.3	782.6	2,506.7	1,283.5	4,207.6

2. Reserve maintenance

Maintenance period ending on:	Required reserves	Credit institutions' current accounts	Excess reserves	Deficiencies	Interest rate on minimum reserves
	1	2	3	4	5
2008	217.2	218.7	1.5	0.0	3.25
2009	210.2	211.4	1.2	0.0	1.00
2010 19 Jan.	210.1	211.2	1.2	0.0	1.00
9 Feb.	209.5	210.9	1.4	0.0	1.00
9 Mar.	210.9	211.8	1.0	0.0	1.00
13 Apr.	211.4	212.5	1.2	0.0	1.00
11 May	211.2	212.4	1.2	0.0	1.00
15 June	211.3

3. Liquidity

Maintenance period ending on:	Liquidity-providing factors					Liquidity-absorbing factors					Credit institutions' current accounts	Base money
	Monetary policy operations of the Eurosystem					Banknotes in circulation	Central government deposits with the Eurosystem	Other factors (net)				
	Eurosystem's net assets in gold and foreign currency	Main refinancing operations	Longer-term refinancing operations	Marginal lending facility	Other liquidity-providing operations ²⁾				Deposit facility	Other liquidity-absorbing operations ³⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2008	580.5	337.3	457.2	2.7	0.0	200.9	4.9	731.1	107.8	114.3	218.7	1,150.7
2009	407.6	55.8	593.4	0.7	24.6	65.7	9.9	775.2	150.1	-130.2	211.4	1,052.3
2010 19 Jan.	413.0	60.6	648.4	0.4	28.4	147.0	8.1	796.8	119.8	-132.1	211.2	1,155.0
9 Feb.	425.6	59.7	662.2	0.2	33.5	168.3	13.3	783.6	122.6	-117.5	210.9	1,162.8
9 Mar.	426.9	80.5	641.1	0.9	38.0	186.4	10.5	784.6	113.2	-119.3	211.8	1,182.9
13 Apr.	439.8	77.7	650.5	0.4	43.6	200.7	8.4	792.9	113.6	-116.1	212.5	1,206.1
11 May	457.0	76.7	666.4	0.9	49.4	218.2	11.4	796.6	112.1	-100.3	212.4	1,227.2

Source: ECB.

- 1) End of period.
 - 2) Includes liquidity provided under the Eurosystem's covered bond purchase programme.
 - 3) Includes liquidity absorbed as a result of the Eurosystem's foreign exchange swap operations.
- For more information, please see: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase¹⁾ (miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

Yhteensä	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkina-rahasto-osuudet ²⁾	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
	Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Rahalaitoksille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Rahalaitosten					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurojärjestelmä													
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)													

2. Velat

Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta				Rahamarkkina-rahasto-osuudet ³⁾	Liikkeeseen lasketut velkaperit ⁴⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat
		Yhteensä	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden	Rahalaitosten					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurojärjestelmä										
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)										

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät ulkomaisiin saamisiin.
- 3) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 4) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

MONEY, BANKING AND INVESTMENT FUNDS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents				Money market fund shares/units ²⁾	Holdings of shares/other equity issued by euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets	
		Total	General government	Other euro area residents	MFIs	Total	General government	Other euro area residents						MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosystem														
2007	2,046.2	1,029.6	19.9	0.6	1,009.1	300.7	257.2	1.9	41.6	-	17.4	431.1	8.9	258.4
2008	2,982.9	1,803.0	20.6	0.6	1,781.8	362.3	319.6	2.4	40.3	-	14.4	484.7	8.6	309.9
2009 Q4	2,829.9	1,475.6	19.5	0.7	1,455.4	451.7	368.3	3.6	79.8	-	16.5	557.7	8.5	320.0
2010 Q1	2,880.9	1,476.1	19.6	0.7	1,455.9	472.4	376.1	4.1	92.2	-	16.6	583.0	8.4	324.4
2010 Jan.	2,823.5	1,464.9	19.5	0.7	1,444.8	451.7	364.3	3.8	83.6	-	16.2	563.2	8.4	319.1
Feb.	2,867.1	1,479.4	19.5	0.7	1,459.3	465.4	373.7	3.9	87.9	-	16.1	585.8	8.4	312.0
Mar.	2,880.9	1,476.1	19.6	0.7	1,455.9	472.4	376.1	4.1	92.2	-	16.6	583.0	8.4	324.4
Apr. ^(p)	2,946.2	1,511.9	19.0	0.7	1,492.3	478.9	377.6	4.5	96.8	-	16.4	609.9	8.4	321.0
MFIs excluding the Eurosystem														
2007	29,500.2	16,893.0	954.5	10,144.3	5,794.2	3,950.6	1,197.1	1,013.2	1,740.3	93.5	1,293.8	4,878.9	205.7	2,184.7
2008	31,842.1	18,052.6	968.4	10,772.1	6,312.0	4,630.0	1,245.9	1,406.8	1,977.4	98.7	1,196.1	4,754.3	211.4	2,898.9
2009 Q4	31,153.8	17,703.7	1,002.3	10,780.3	5,921.1	5,061.5	1,483.9	1,496.8	2,080.8	85.1	1,234.9	4,258.1	220.4	2,590.2
2010 Q1	31,566.8	17,742.3	1,033.0	10,795.4	5,913.9	5,128.6	1,551.6	1,482.1	2,094.8	77.7	1,227.6	4,421.3	218.0	2,751.3
2010 Jan.	31,408.1	17,723.1	1,013.9	10,770.2	5,939.0	5,077.0	1,496.5	1,493.2	2,087.4	86.9	1,250.2	4,383.5	219.7	2,667.6
Feb.	31,525.0	17,712.6	1,009.1	10,773.5	5,930.0	5,094.9	1,523.7	1,497.4	2,073.7	85.6	1,232.7	4,432.0	218.2	2,749.0
Mar.	31,566.8	17,742.3	1,033.0	10,795.4	5,913.9	5,128.6	1,551.6	1,482.1	2,094.8	77.7	1,227.6	4,421.3	218.0	2,751.3
Apr. ^(p)	31,983.4	17,890.7	1,037.0	10,816.4	6,037.3	5,139.9	1,564.4	1,491.4	2,084.0	76.7	1,270.8	4,519.2	218.0	2,868.4

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of euro area residents			Money market fund shares/units ³⁾	Debt securities issued ⁴⁾	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities	
			Total	Central government	Other general government/other euro area residents						MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosystem											
2007	2,046.2	697.0	739.1	23.9	19.1	696.2	-	0.1	238.0	113.9	258.1
2008	2,982.9	784.7	1,240.7	68.8	16.6	1,155.2	-	0.1	273.8	377.8	305.9
2009 Q4	2,829.9	829.3	1,185.7	102.6	22.6	1,060.5	-	0.1	320.9	140.2	353.7
2010 Q1	2,880.9	819.9	1,222.8	101.2	22.0	1,099.6	-	0.1	353.0	135.4	349.6
2010 Jan.	2,823.5	806.2	1,204.1	116.3	23.5	1,064.2	-	0.1	328.4	133.5	351.3
Feb.	2,867.1	807.0	1,225.9	107.0	23.6	1,095.2	-	0.1	344.7	138.1	351.4
Mar.	2,880.9	819.9	1,222.8	101.2	22.0	1,099.6	-	0.1	353.0	135.4	349.6
Apr. ^(p)	2,946.2	821.1	1,264.2	87.8	22.0	1,154.4	-	0.1	369.2	140.1	351.5
MFIs excluding the Eurosystem											
2007	29,500.2	-	15,141.9	126.9	8,927.5	6,087.5	754.1	4,630.9	1,683.6	4,538.6	2,751.1
2008	31,842.1	-	16,740.2	191.0	9,690.4	6,858.8	824.8	4,848.4	1,767.6	4,404.3	3,256.9
2009 Q4	31,153.8	-	16,465.8	144.2	10,034.6	6,287.1	732.3	4,919.1	1,921.0	4,099.8	3,015.8
2010 Q1	31,566.8	-	16,419.7	166.3	10,024.3	6,229.1	705.8	5,013.0	1,928.1	4,290.0	3,210.3
2010 Jan.	31,408.1	-	16,461.2	161.1	10,009.6	6,290.5	738.8	4,975.7	1,920.4	4,227.0	3,084.9
Feb.	31,525.0	-	16,460.3	166.5	10,012.0	6,281.8	729.4	4,961.0	1,916.9	4,285.4	3,172.0
Mar.	31,566.8	-	16,419.7	166.3	10,024.3	6,229.1	705.8	5,013.0	1,928.1	4,290.0	3,210.3
Apr. ^(p)	31,983.4	-	16,591.8	159.6	10,111.3	6,320.9	713.9	5,024.2	1,932.0	4,404.8	3,316.7

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Amounts issued by euro area residents. Amounts issued by non-euro area residents are included in external assets.
- 3) Amounts held by euro area residents.
- 4) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase¹⁾
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Saamiset

Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
	Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

2. Velat

Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet ²⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ³⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kannat									
Taloustoimet									

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 3) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents			Holdings of shares/ other equity issued by other euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets
		Total	General government	Other euro area residents	Total	General government	Other euro area residents				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2007	22,380.4	11,119.4	974.4	10,144.9	2,469.4	1,454.3	1,015.1	882.2	5,310.0	214.6	2,384.7
2008	24,126.7	11,761.8	989.0	10,772.8	2,974.7	1,565.5	1,409.2	784.2	5,239.0	220.0	3,147.1
2009 Q4	23,862.6	11,802.7	1,021.7	10,781.0	3,352.5	1,852.2	1,500.3	811.8	4,815.8	228.9	2,851.0
2010 Q1	24,311.4	11,848.7	1,052.6	10,796.1	3,413.9	1,927.7	1,486.2	793.6	5,004.3	226.4	3,024.5
2010 Jan.	24,090.2	11,804.2	1,033.3	10,770.9	3,357.7	1,860.7	1,497.0	815.6	4,946.7	228.1	2,937.7
Feb.	24,260.7	11,802.7	1,028.5	10,774.2	3,398.7	1,897.4	1,501.2	801.4	5,017.8	226.6	3,013.6
Mar.	24,311.4	11,848.7	1,052.6	10,796.1	3,413.9	1,927.7	1,486.2	793.6	5,004.3	226.4	3,024.5
Apr. ^(p)	24,632.3	11,873.1	1,056.0	10,817.1	3,438.0	1,942.1	1,495.9	825.5	5,129.1	226.4	3,140.9
Transactions											
2007	2,621.2	1,014.4	-10.0	1,024.4	289.0	-38.3	327.3	55.5	832.9	-1.2	431.1
2008	1,711.0	599.0	12.8	586.2	499.4	90.1	409.2	-56.0	-56.3	-3.0	728.9
2009 Q4	-124.2	-3.3	10.2	-13.5	-5.7	-11.4	5.7	9.2	-34.7	3.9	-93.5
2010 Q1	270.4	26.9	30.4	-3.4	52.2	71.7	-19.5	-13.0	54.0	-2.6	152.8
2010 Jan.	125.8	-18.8	11.3	-30.1	2.0	8.6	-6.6	4.9	62.5	-0.7	75.8
Feb.	117.6	-2.6	-4.9	2.4	34.4	31.9	2.5	-12.1	16.7	-1.8	83.0
Mar.	27.0	48.3	24.0	24.3	15.8	31.2	-15.3	-5.9	-25.2	0.0	-6.0
Apr. ^(p)	275.1	30.4	3.3	27.2	23.1	14.1	9.0	34.8	71.9	0.0	115.5

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of central government	Deposits of other general government/ other euro area residents	Money market fund shares/ units ²⁾	Debt securities issued ³⁾	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities	Excess of inter-MFI liabilities over inter-MFI assets
Outstanding amounts										
2007	22,380.4	638.6	150.8	8,946.6	660.4	2,849.1	1,492.7	4,652.5	3,009.2	-19.7
2008	24,126.7	722.9	259.8	9,707.1	725.7	2,830.7	1,615.2	4,782.1	3,562.7	-79.9
2009 Q4	23,862.6	770.1	246.8	10,057.2	646.9	2,758.5	1,802.3	4,240.0	3,369.6	-29.0
2010 Q1	24,311.4	768.7	267.4	10,046.3	628.1	2,826.0	1,830.6	4,425.4	3,559.9	-41.0
2010 Jan.	24,090.2	757.2	277.4	10,033.2	651.9	2,804.8	1,798.1	4,360.4	3,436.2	-29.1
Feb.	24,260.7	759.7	273.5	10,035.6	643.7	2,799.4	1,814.1	4,423.5	3,523.4	-12.2
Mar.	24,311.4	768.7	267.4	10,046.3	628.1	2,826.0	1,830.6	4,425.4	3,559.9	-41.0
Apr. ^(p)	24,632.3	772.7	247.4	10,133.2	636.9	2,843.5	1,839.4	4,544.9	3,668.3	-54.3
Transactions										
2007	2,621.2	45.8	-13.4	887.5	54.5	269.3	143.4	857.8	446.6	-70.4
2008	1,711.0	83.3	106.1	700.3	29.4	-32.0	139.0	93.1	616.2	-24.6
2009 Q4	-124.2	29.4	-48.6	103.1	-46.1	-22.8	52.8	-87.6	-139.2	34.8
2010 Q1	270.4	-1.3	20.7	-33.0	-19.1	41.6	-0.7	76.3	191.7	-5.7
2010 Jan.	125.8	-12.8	30.7	-32.3	4.7	30.3	-8.8	56.3	72.0	-14.2
Feb.	117.6	2.4	-3.9	-10.6	-8.2	-13.3	-1.0	28.9	100.8	22.5
Mar.	27.0	9.0	-6.1	9.8	-15.6	24.7	9.2	-8.8	18.9	-14.0
Apr. ^(p)	275.1	4.0	-20.0	82.8	4.8	13.5	-4.7	90.2	111.7	-7.4

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) Amounts held by euro area residents.
- 3) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Raha-aggregaatit²⁾ ja niiden vastaerät

M3				M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä- aikaiset rahoitus- velat	Luotot julkis- yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville		Ulkomaiset netto- saamiset ³⁾		
M2		M3-M2	Lainat				Lisätieto: lainat, myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja ⁴⁾				
M1	M2-M1										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Taloustoimet											
Kasvuvauhdit											

K1 Raha-aggregaatit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K2 Vastaerät¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

— M1
..... M3

— Pitkäaikaiset velat
..... Luotot julkisyhteisöille
— Lainat muille euroalueella oleville

Lähde: EKP.

- Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa. Valikoitujen erien kuukausittaisia ja muita lyhyen aikavälin kasvuvauhteja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>.
- Rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1:n, M2:n ja M3:n määritelmät sanastossa.
- Arvot osassa "kasvuvauhdit" ovat kyseiseen kuukauteen päättyneen 12 kuukauden ajanjakson taloustoimien summia.
- Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary statistics ¹⁾

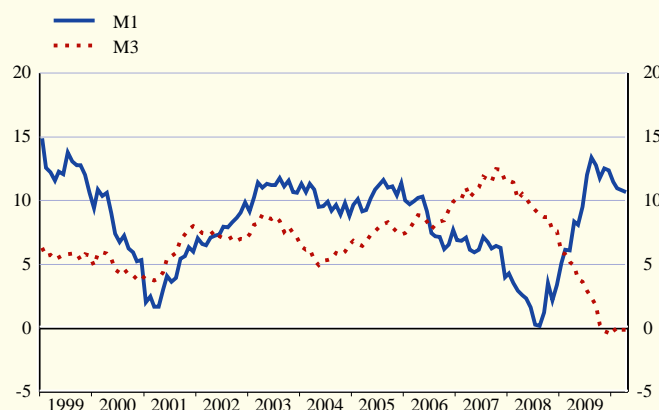
(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Monetary aggregates ²⁾ and counterparts

	M3				M3 3-month moving average (centred)	Longer-term financial liabilities	Credit to general government	Credit to other euro area residents			Net external assets ³⁾	
	M2		M3-M2	Loans				Memo item: Loans adjusted for sales and securitisation ⁴⁾				
	M1	M2-M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2007	3,831.9	3,508.3	7,340.2	1,302.6	8,642.8	-	6,019.1	2,449.9	12,053.7	10,153.6	-	638.7
2008	3,980.2	4,033.1	8,013.3	1,372.0	9,385.4	-	6,285.9	2,576.2	12,965.8	10,777.2	-	437.2
2009 Q4	4,492.2	3,688.4	8,180.6	1,146.3	9,327.0	-	6,757.7	2,899.9	13,083.3	10,779.2	-	555.7
2010 Q1	4,567.8	3,652.6	8,220.4	1,102.5	9,322.9	-	6,895.6	2,979.4	13,090.5	10,801.2	-	590.5
2010 Jan.	4,538.0	3,665.0	8,203.0	1,099.5	9,302.5	-	6,839.5	2,897.3	13,099.2	10,774.1	-	570.2
Feb.	4,561.1	3,659.6	8,220.7	1,091.1	9,311.8	-	6,872.5	2,929.6	13,118.3	10,795.6	-	572.7
Mar.	4,567.8	3,652.6	8,220.4	1,102.5	9,322.9	-	6,895.6	2,979.4	13,090.5	10,801.2	-	590.5
Apr. ^(p)	4,648.3	3,617.7	8,266.1	1,125.5	9,391.6	-	6,944.2	2,986.1	13,097.8	10,819.0	-	611.5
Transactions												
2007	148.3	528.6	676.9	220.2	897.1	-	507.7	-51.0	1,403.5	1,024.8	1,115.4	-26.0
2008	130.2	484.0	614.1	47.8	661.9	-	253.1	103.1	927.9	581.9	737.8	-150.3
2009 Q4	89.6	-102.4	-12.8	-24.9	-37.7	-	52.5	17.1	-19.9	-4.6	-6.1	27.8
2010 Q1	71.7	-46.3	25.3	-43.4	-18.1	-	74.4	75.2	-11.7	3.5	-5.8	9.4
2010 Jan.	43.7	-27.1	16.6	-46.2	-29.6	-	57.5	-2.7	-6.5	-25.2	-29.5	10.3
Feb.	21.2	-11.7	9.5	-8.6	0.9	-	3.4	27.3	18.6	20.7	17.7	-17.6
Mar.	6.7	-7.5	-0.8	11.4	10.6	-	13.5	50.6	-23.8	8.0	6.0	16.8
Apr. ^(p)	79.3	-37.1	42.3	22.0	64.3	-	27.3	6.3	15.5	24.0	26.0	-2.6
Growth rates												
2007	4.0	17.8	10.2	20.1	11.6	11.9	9.3	-2.2	13.2	11.2	12.1	-26.0
2008	3.4	13.7	8.3	3.6	7.6	7.1	4.2	4.2	7.7	5.7	7.1	-150.3
2009 Q4	12.4	-9.1	1.6	-11.6	-0.3	-0.2	6.6	11.9	0.6	-0.2	0.2	122.9
2010 Q1	10.8	-8.0	1.6	-10.9	-0.1	-0.2	5.8	9.8	0.1	-0.2	-0.1	155.9
2010 Jan.	11.5	-8.1	1.8	-11.1	0.0	-0.2	6.3	9.7	0.2	-0.6	-0.3	199.6
Feb.	11.0	-8.1	1.6	-12.6	-0.4	-0.2	5.6	9.2	0.2	-0.4	-0.2	139.2
Mar.	10.8	-8.0	1.6	-10.9	-0.1	-0.2	5.8	9.8	0.1	-0.2	-0.1	155.9
Apr. ^(p)	10.7	-8.5	1.4	-9.2	-0.1	.	5.7	8.7	0.3	0.1	0.1	95.1

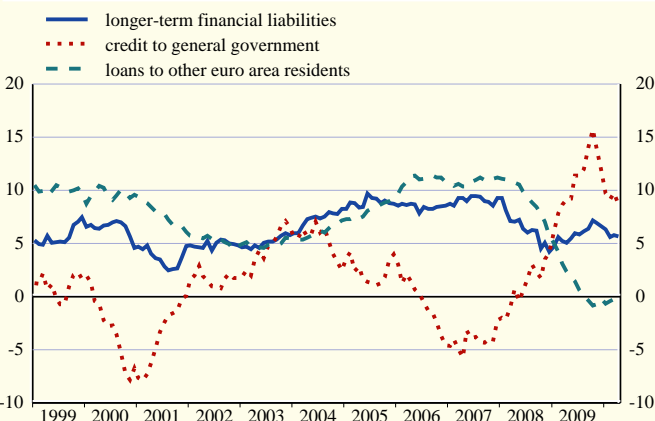
C1 Monetary aggregates ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

C2 Counterparts ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

Monthly and other shorter-term growth rates for selected items are available at: <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>

2) Monetary liabilities of MFIs and central government (post office, treasury, etc.) vis-à-vis non-MFI euro area residents excluding central government.

For definitions of M1, M2 and M3, see glossary.

3) Values in the section "growth rates" are sums of the transactions during the 12 months ending in the period indicated.

4) Adjustment for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.3 Rahatalouden tilastot¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkaperit	Yli 2 vuoden velkaperit	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										
	Kasvuvauhdit										

K3 Raha-aggregaattien komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Liikkeessä oleva raha
- ... Yön yli -talletukset
- Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit¹⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Yli 2 vuoden velkaperit
- ... Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset
- Oma pääoma ja varaukset

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.3 Monetary statistics ¹⁾

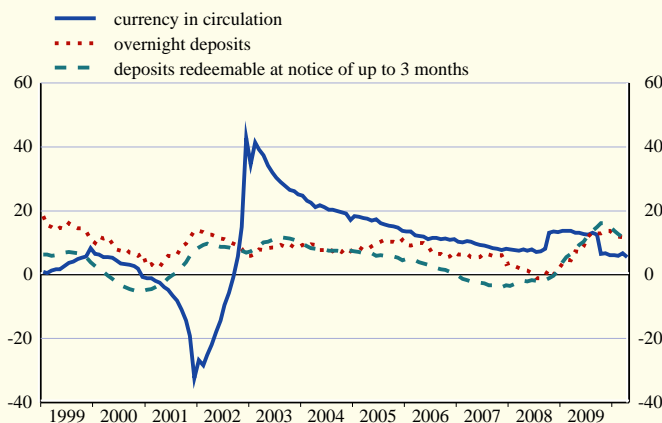
(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Components of monetary aggregates and longer-term financial liabilities

	Currency in circulation	Overnight deposits	Deposits with an agreed maturity of up to 2 years	Deposits redeemable at notice of up to 3 months	Repos	Money market fund shares/units	Debt securities with a maturity of up to 2 years	Debt securities with a maturity of over 2 years	Deposits redeemable at notice of over 3 months	Deposits with an agreed maturity of over 2 years	Capital and reserves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2007	625.9	3,206.0	1,966.8	1,541.5	304.6	685.8	312.2	2,548.1	119.6	1,867.6	1,483.7
2008	710.6	3,269.7	2,464.5	1,568.6	350.3	754.9	266.9	2,576.0	121.6	1,984.4	1,603.9
2009 Q4	755.3	3,736.9	1,883.0	1,805.4	340.3	673.5	132.6	2,638.4	131.9	2,198.3	1,789.1
2010 Q1	775.5	3,792.4	1,816.8	1,835.8	343.0	625.3	134.2	2,693.5	132.2	2,241.1	1,828.8
2010 Jan.	760.8	3,777.1	1,844.5	1,820.5	308.7	658.5	132.3	2,689.0	131.7	2,226.0	1,792.8
Feb.	764.8	3,796.3	1,830.1	1,829.5	323.6	641.7	125.8	2,681.0	131.2	2,245.2	1,815.0
Mar.	775.5	3,792.4	1,816.8	1,835.8	343.0	625.3	134.2	2,693.5	132.2	2,241.1	1,828.8
Apr. ^(p)	769.2	3,879.1	1,777.0	1,840.7	359.2	627.4	138.9	2,709.0	131.2	2,256.4	1,847.6
Transactions											
2007	46.7	101.6	580.6	-52.0	41.0	58.5	120.6	149.3	9.8	207.3	141.3
2008	83.6	46.5	463.4	20.5	47.0	32.6	-31.9	1.2	0.7	114.6	136.7
2009 Q4	8.8	80.9	-147.6	45.2	12.4	-23.6	-13.7	4.4	-1.1	4.9	44.3
2010 Q1	20.2	51.5	-75.7	29.4	2.5	-48.5	2.5	28.0	0.3	35.4	10.7
2010 Jan.	5.6	38.2	-41.3	14.2	-31.7	-15.2	0.7	33.3	-0.2	25.4	-1.0
Feb.	4.0	17.3	-20.6	8.9	14.9	-16.8	-6.7	-15.7	-0.5	14.4	5.2
Mar.	10.7	-4.0	-13.8	6.3	19.4	-16.5	8.5	10.5	1.0	-4.5	6.4
Apr. ^(p)	-6.3	85.6	-41.8	4.7	16.2	-1.9	7.7	8.5	-0.8	14.4	5.2
Growth rates											
2007	8.1	3.3	41.2	-3.3	15.5	9.2	62.1	6.3	9.6	12.4	10.8
2008	13.3	1.4	23.3	1.3	15.3	4.7	-10.6	0.1	0.5	6.1	9.3
2009 Q4	6.1	13.8	-24.4	15.1	-2.8	-1.8	-50.1	3.0	7.2	9.6	8.6
2010 Q1	6.8	11.7	-22.0	11.8	1.3	-11.7	-29.8	3.2	5.5	7.0	8.2
2010 Jan.	6.2	12.6	-22.7	13.7	-4.9	-5.7	-38.3	3.8	6.1	8.5	7.6
Feb.	6.0	12.0	-22.5	12.7	-1.2	-9.4	-41.0	2.7	5.9	8.1	7.2
Mar.	6.8	11.7	-22.0	11.8	1.3	-11.7	-29.8	3.2	5.5	7.0	8.2
Apr. ^(p)	5.5	11.8	-22.5	10.6	7.3	-11.2	-29.7	3.7	3.9	6.9	7.5

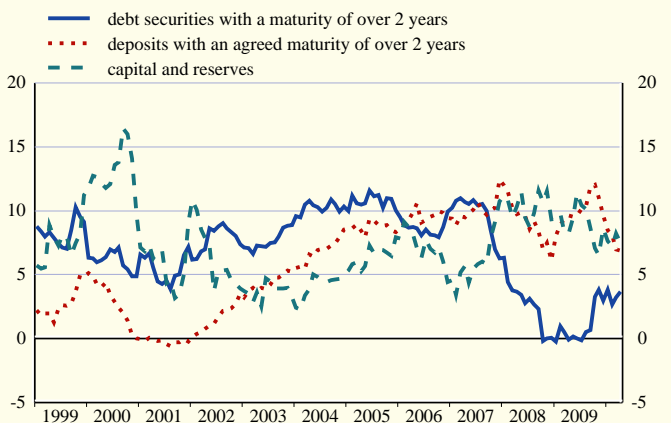
C3 Components of monetary aggregates ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

C4 Components of longer-term financial liabilities ¹⁾

(annual growth rates; seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Lainat rahoituksen välittäjille, yrityksille ja kotitalouksille

Vakuutus- laitokset ja eläkerahastot	Muut rahoituksen välittäjät ³⁾	Yritykset				Kotitaloudet ⁴⁾			
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Kulutusluotot	Asuntolainat	Muut lainat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kannat									
Taloustoimet									
Kasvuvauhdit									

K5 Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille²⁾ (vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Muut rahoituksen välittäjät
- Yritykset

K6 Lainat kotitalouksille²⁾ (vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Kulutusluotot
- Asuntolainat
- Muut lainat

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Sisältää sijoitusrahastot.

4) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.4 MFI loans: breakdown ^{1), 2)}

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Loans to financial intermediaries, non-financial corporations and households

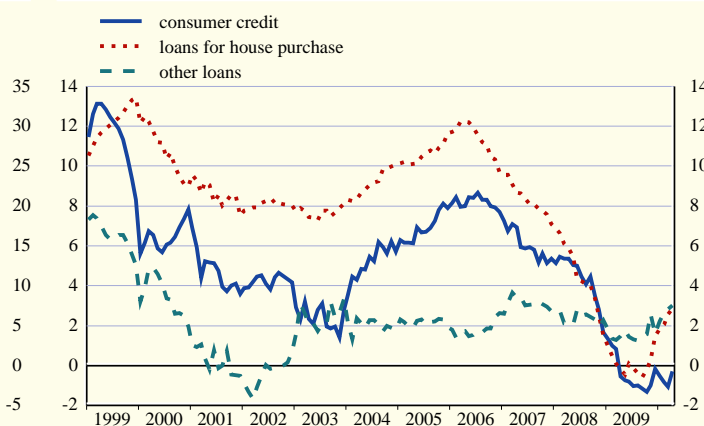
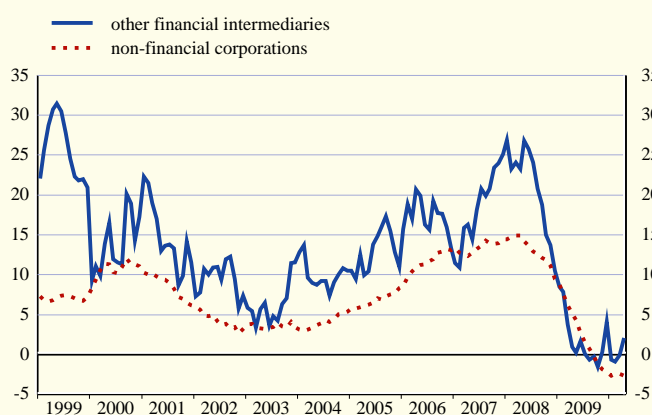
	Insurance corporations and pension funds	Other financial intermediaries ³⁾	Non-financial corporations			Households ⁴⁾				
	Total	Total	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Consumer credit	Loans for house purchase	Other loans
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2007	107.5	876.6	4,384.6	1,282.9	859.8	2,241.9	4,784.9	616.7	3,421.0	747.3
2008	104.9	973.0	4,822.5	1,381.6	961.1	2,479.8	4,876.8	631.0	3,482.3	763.5
2009 Q4	90.0	1,059.9	4,685.9	1,185.8	936.9	2,563.2	4,943.4	630.3	3,542.4	770.6
2010 Q1	87.4	1,048.6	4,684.0	1,173.3	923.0	2,587.6	4,981.2	622.0	3,580.4	778.8
2010 Jan.	87.5	1,049.1	4,681.3	1,185.6	929.6	2,566.2	4,956.0	627.1	3,554.8	774.2
Feb.	91.3	1,042.4	4,694.8	1,183.9	931.2	2,579.7	4,967.1	624.8	3,565.5	776.9
Mar.	87.4	1,048.6	4,684.0	1,173.3	923.0	2,587.6	4,981.2	622.0	3,580.4	778.8
Apr. ^(p)	90.5	1,068.3	4,663.5	1,155.9	918.8	2,588.7	4,996.6	624.0	3,593.2	779.5
Transactions										
2007	16.7	175.2	554.9	145.6	155.7	253.6	278.0	31.4	226.5	20.0
2008	-3.7	87.2	418.7	86.8	119.8	212.0	79.8	10.4	52.3	17.1
2009 Q4	-3.4	10.3	-46.3	-45.4	-15.1	14.2	34.9	0.4	30.1	4.3
2010 Q1	-2.7	-32.4	-0.3	-3.0	-10.9	13.5	-38.9	-4.4	35.5	7.8
2010 Jan.	-2.5	-29.5	-5.7	-0.7	-6.5	1.5	12.5	-1.8	11.5	2.9
Feb.	3.7	-6.6	12.1	-2.2	1.9	12.4	11.4	-1.8	10.1	3.0
Mar.	-3.9	3.6	-6.7	-0.1	-6.3	-0.3	15.0	-0.9	13.9	1.9
Apr. ^(p)	3.0	18.6	-14.3	-17.4	-0.6	3.7	16.5	0.6	12.8	3.2
Growth rates										
2007	18.2	24.7	14.5	12.8	22.0	12.8	6.2	5.4	7.1	2.7
2008	-3.5	10.0	9.5	6.7	13.9	9.4	1.7	1.7	1.5	2.3
2009 Q4	-13.0	3.6	-2.2	-13.1	-1.9	3.8	1.3	-0.1	1.5	1.6
2010 Q1	-11.3	0.1	-2.4	-10.6	-4.4	2.7	2.1	-1.1	2.6	2.8
2010 Jan.	-10.3	-0.5	-2.7	-12.9	-3.4	3.1	1.6	-0.5	1.8	2.2
Feb.	-5.4	-0.6	-2.4	-12.0	-3.5	3.1	1.8	-0.8	2.1	2.7
Mar.	-11.3	0.1	-2.4	-10.6	-4.4	2.7	2.1	-1.1	2.6	2.8
Apr. ^(p)	-7.4	2.2	-2.6	-10.9	-4.9	2.6	2.5	-0.3	2.9	3.0

C5 Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

C6 Loans to households ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including investment funds.
- 4) Including non-profit institutions serving households.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson talustoimet)

2. Lainat rahoituksen välittäjille ja yrityksille

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot				Muut rahoituksen välittäjät ³⁾				Yritykset			
Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Talustoimet											
Kasvuvauhdit											

3. Lainat kotitalouksille⁴⁾

Kulutusluotot					Asuntolainat				Muut lainat			
Yhteensä	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kannat												
Talustoimet												
Kasvuvauhdit												

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää sijoitusrahastot.
- 4) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.4 MFI loans: breakdown 1), 2)

(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Loans to financial intermediaries and non-financial corporations

	Insurance corporations and pension funds				Other financial intermediaries ³⁾				Non-financial corporations			
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2008	93.7	69.3	6.2	18.2	962.5	555.4	169.0	238.1	4,828.2	1,377.4	961.3	2,489.5
2009 Q4	80.3	57.4	7.0	15.9	1,052.9	593.4	186.2	273.3	4,692.3	1,181.7	937.3	2,573.3
2010 Q1	87.1	65.4	5.8	15.9	1,056.2	594.5	184.8	276.9	4,680.5	1,170.1	924.2	2,586.2
2010 Feb.	88.2	66.5	5.7	16.0	1,036.0	576.2	183.6	276.2	4,689.9	1,180.1	929.8	2,580.0
Mar.	87.1	65.4	5.8	15.9	1,056.2	594.5	184.8	276.9	4,680.5	1,170.1	924.2	2,586.2
Apr. ^(p)	92.2	70.2	5.9	16.0	1,076.1	612.7	185.5	277.9	4,667.6	1,159.6	920.4	2,587.6
Transactions												
2008	-3.4	-3.1	-1.3	1.0	90.2	27.7	20.1	42.4	419.2	86.1	120.0	213.1
2009 Q4	-14.0	-14.2	-0.8	1.0	-9.9	-5.5	-5.2	0.8	-29.4	-46.1	-12.5	29.1
2010 Q1	6.6	7.9	-1.3	0.0	-17.8	-14.9	-5.9	3.0	-10.2	-2.2	-10.1	2.1
2010 Feb.	2.1	4.0	-1.6	-0.3	-7.3	-7.6	-0.5	0.8	1.7	-6.5	0.9	7.2
Mar.	-1.2	-1.1	0.0	-0.1	17.7	19.2	-1.8	0.2	-5.3	0.4	-3.7	-2.0
Apr. ^(p)	5.1	4.9	0.2	0.1	18.8	17.5	0.5	0.7	-6.7	-10.5	-0.2	4.0
Growth rates												
2008	-3.5	-4.3	-17.8	6.1	10.5	5.5	13.5	22.0	9.5	6.7	13.9	9.4
2009 Q4	-13.1	-17.1	14.2	-4.8	4.1	4.3	4.4	3.1	-2.2	-13.1	-1.9	3.8
2010 Q1	-11.2	-12.5	-13.4	-3.2	-0.1	-0.7	-5.6	5.3	-2.4	-10.6	-4.4	2.7
2010 Feb.	-5.5	-4.9	-17.4	-1.7	-0.9	-2.0	-4.2	3.5	-2.4	-12.0	-3.5	3.1
Mar.	-11.2	-12.5	-13.4	-3.2	-0.1	-0.7	-5.6	5.3	-2.4	-10.6	-4.4	2.7
Apr. ^(p)	-7.5	-8.1	-4.6	-4.7	2.1	3.5	-5.5	4.2	-2.6	-10.9	-4.9	2.6

3. Loans to households⁴⁾

	Total	Consumer credit				Loans for house purchase				Other loans			
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Outstanding amounts													
2008	4,887.8	633.0	138.8	196.2	298.0	3,490.4	17.2	67.5	3,405.7	764.4	155.0	90.4	519.0
2009 Q4	4,954.8	632.3	135.6	195.0	301.8	3,550.8	14.8	60.9	3,475.1	771.6	146.2	87.3	538.1
2010 Q1	4,971.6	619.8	130.5	191.1	298.2	3,574.8	14.8	60.7	3,499.3	777.1	147.0	85.5	544.6
2010 Feb.	4,959.4	619.8	130.6	191.2	297.9	3,564.4	14.6	60.8	3,489.0	775.2	146.8	85.6	542.8
Mar.	4,971.6	619.8	130.5	191.1	298.2	3,574.8	14.8	60.7	3,499.3	777.1	147.0	85.5	544.6
Apr. ^(p)	4,980.6	621.6	130.2	191.5	299.9	3,582.4	14.8	60.6	3,507.0	776.6	145.7	83.9	547.0
Transactions													
2008	80.2	10.4	1.0	-9.1	18.6	52.6	1.1	-3.8	55.3	17.1	2.5	-5.4	20.0
2009 Q4	39.8	0.6	3.0	-1.1	-1.3	34.4	-0.4	-1.6	36.4	4.8	-2.4	0.0	7.2
2010 Q1	17.9	-8.8	-3.5	-2.6	-2.6	21.4	0.0	0.1	21.4	5.2	0.3	-1.0	6.0
2010 Feb.	5.9	-3.8	-3.0	-0.5	-0.3	7.5	-0.1	-0.2	7.8	2.1	0.0	-0.1	2.2
Mar.	13.1	1.9	1.0	0.7	0.2	9.3	0.1	0.2	9.0	2.0	0.1	-0.1	2.0
Apr. ^(p)	10.0	0.5	-0.3	-0.5	1.3	7.6	0.0	-0.1	7.7	1.9	-1.2	-0.4	3.6
Growth rates													
2008	1.7	1.7	0.7	-4.4	6.7	1.5	7.0	-5.2	1.7	2.3	1.7	-5.2	4.0
2009 Q4	1.3	-0.1	-0.9	-2.2	1.6	1.5	-15.3	-12.0	1.8	1.6	-5.1	-1.9	4.2
2010 Q1	2.1	-1.1	-1.7	-2.4	0.1	2.6	-10.4	-7.4	2.8	2.8	-2.2	-1.5	5.0
2010 Feb.	1.8	-0.8	-1.9	-2.8	0.9	2.1	-15.2	-9.3	2.4	2.7	-1.8	-1.6	4.7
Mar.	2.1	-1.1	-1.7	-2.4	0.1	2.6	-10.4	-7.4	2.8	2.8	-2.2	-1.5	5.0
Apr. ^(p)	2.5	-0.3	-0.7	-1.8	0.9	2.9	-7.8	-7.4	3.1	3.0	-1.3	-2.4	5.2

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including investment funds.
- 4) Including non-profit institutions serving households.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

4. Lainat valtiolle ja euroalueen ulkopuolisille

Yhteensä	Valtio	Julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ³⁾	Euroalueen ulkopuoliselle		
		Muut julkisyhteisöt					Muut kuin pankit		
		Osavaltio- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kannat									
Taloustoimet									
Kasvuvauhdit									

K7 Lainat julkisyhteisöille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Valtionhallinto
- Muut julkisyhteisöt

K8 Lainat euroalueen ulkopuolisille²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Euroalueen ulkopuoliset pankit
- Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.4 MFI loans: breakdown ^{1), 2)}

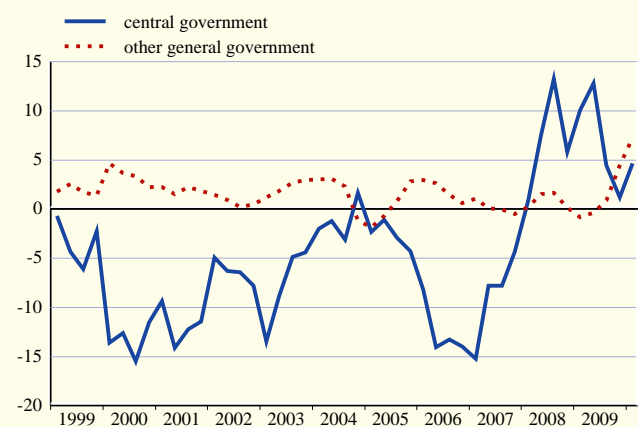
(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

4. Loans to government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks ³⁾	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2008	968.4	227.1	210.1	509.0	22.2	3,247.8	2,282.0	965.8	57.8	908.1
2009	1,002.3	229.9	211.0	527.7	33.8	2,826.3	1,917.4	908.9	46.3	862.6
2009 Q2	999.0	249.4	206.5	514.5	28.6	2,949.2	1,999.9	949.3	57.1	892.2
Q3	994.7	235.9	209.7	518.3	30.7	2,808.1	1,894.1	914.0	47.7	866.2
Q4	1,002.3	229.9	211.0	527.7	33.8	2,826.3	1,917.4	908.9	46.3	862.6
2010 Q1 ⁴⁾	1,033.0	244.0	210.5	543.6	34.9	2,956.1	1,986.9	969.1	47.5	921.6
Transactions										
2008	13.7	12.4	-8.1	16.5	-7.2	-59.3	-85.8	26.4	0.3	26.1
2009	36.0	2.8	0.9	20.8	11.5	-385.5	-346.8	-39.3	-1.5	-37.8
2009 Q2	28.0	16.9	0.9	2.6	7.6	-72.3	-78.9	6.9	-1.1	8.1
Q3	-4.2	-13.4	3.2	3.9	2.1	-75.1	-70.0	-5.1	0.8	-5.9
Q4	10.2	-6.2	1.3	12.0	3.1	-4.0	10.6	-15.4	-1.4	-14.0
2010 Q1 ⁴⁾	30.3	13.6	-0.4	16.0	1.2	55.8	26.7	32.1	0.0	32.1
Growth rates										
2008	1.4	5.8	-3.7	3.3	-24.5	-1.8	-3.6	2.8	0.5	3.0
2009	3.7	1.2	0.5	4.1	52.0	-11.8	-15.1	-4.1	-3.1	-4.2
2009 Q2	2.6	12.8	-4.1	3.9	-31.9	-13.8	-16.5	-7.5	-7.8	-7.5
Q3	1.7	4.5	-0.2	4.4	-32.3	-18.2	-21.9	-9.4	-1.3	-9.9
Q4	3.7	1.2	0.5	4.1	52.0	-11.8	-15.1	-4.1	-3.1	-4.2
2010 Q1 ⁴⁾	6.6	4.7	2.4	6.8	66.2	-3.1	-5.3	2.0	-3.5	2.3

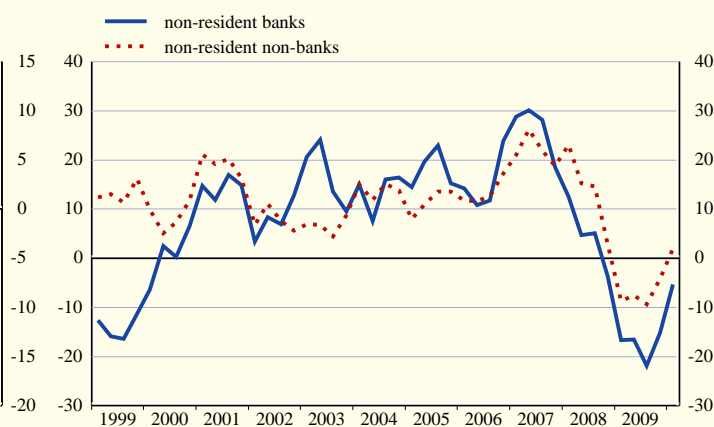
C7 Loans to government ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

C8 Loans to non-euro area residents ²⁾

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson talustoimet)

1. Rahoituksen välittäjien talletukset

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituksen välittäjät ³⁾						
Yhteensä	Yön yli	Määräaikaisten		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaisten		Irtisanomisehtoiset		Repot
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat													
Talustoimet													
Kasvuvauhdit													

K9 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)

K10 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)
- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (M3:een sisältyvät talletukset)⁴⁾
- Muut rahoituksen välittäjät (M3:een sisältyvät talletukset)⁵⁾

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää sijoitusrahastot.
- 4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
- 5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

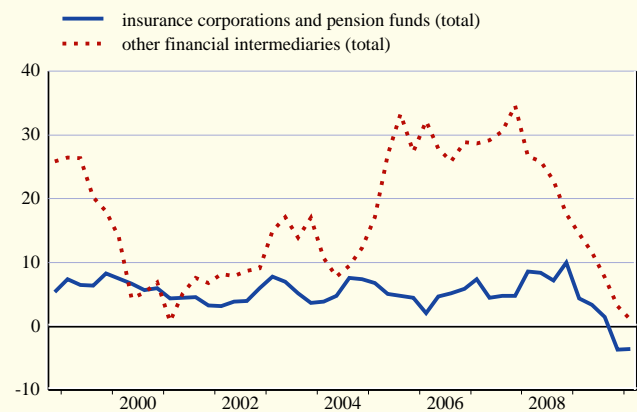
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Deposits by financial intermediaries

	Insurance corporations and pension funds							Other financial intermediaries ³⁾						
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months	
Outstanding amounts														
2007	689.5	70.8	69.6	526.4	0.8	1.1	20.8	1,525.0	311.8	345.5	708.1	12.2	0.3	147.1
2008	761.9	84.4	114.3	537.5	1.1	1.5	23.1	1,803.1	320.3	420.6	852.9	12.3	0.1	197.0
2009 Q4	738.3	84.2	87.0	543.3	2.2	1.4	20.2	1,873.1	313.4	335.3	957.6	15.9	0.0	250.9
2010 Q1	735.8	87.1	84.9	539.7	2.5	1.4	20.2	1,886.8	329.1	311.9	956.7	17.1	0.1	272.0
2010 Jan.	743.4	94.0	83.1	540.2	2.3	1.4	22.3	1,877.2	342.4	323.2	960.9	17.0	0.1	233.6
Feb.	736.4	90.3	85.6	539.5	2.3	1.4	17.3	1,897.4	334.4	327.4	962.9	17.0	0.2	255.5
Mar.	735.8	87.1	84.9	539.7	2.5	1.4	20.2	1,886.8	329.1	311.9	956.7	17.1	0.1	272.0
Apr. ⁴⁾	735.8	88.4	84.5	540.7	2.5	1.4	18.3	1,948.4	367.3	301.8	966.3	18.4	0.2	294.4
Transactions														
2007	31.3	0.8	10.4	24.7	-0.3	-0.3	-4.1	394.9	33.9	98.7	236.3	1.7	0.1	24.1
2008	69.4	12.4	42.8	12.3	-0.3	0.1	2.2	268.9	4.5	71.8	142.3	-0.3	-0.3	51.0
2009 Q4	-4.6	0.6	0.8	-7.3	0.3	0.0	1.1	-17.1	-1.9	-4.3	-9.8	1.4	-0.1	-2.4
2010 Q1	-3.8	2.7	-3.1	-3.7	0.3	0.0	0.0	-3.0	13.4	-30.2	-8.3	1.1	0.1	20.9
2010 Jan.	4.8	9.7	-4.0	-3.1	0.2	0.0	2.1	-0.3	27.9	-13.1	1.2	1.1	0.0	-17.4
Feb.	-7.2	-3.8	2.4	-0.7	0.0	0.0	-5.0	9.2	-8.8	-0.9	-2.9	-0.1	0.1	21.8
Mar.	-1.4	-3.2	-1.5	0.2	0.2	0.0	3.0	-12.0	-5.7	-16.2	-6.6	0.0	0.0	16.5
Apr. ⁴⁾	-0.1	1.3	-0.5	0.9	0.0	0.0	-1.9	58.3	37.4	-11.7	8.8	1.3	0.0	22.4
Growth rates														
2007	4.8	1.1	17.5	4.9	-25.3	-	-16.4	34.5	12.0	39.7	49.5	16.4	-	19.1
2008	10.0	17.3	60.0	2.3	-23.4	-	10.5	17.6	1.4	20.9	20.0	-2.5	-	34.6
2009 Q4	-3.6	-1.1	-26.5	1.0	96.8	-	-12.3	3.1	2.0	-22.0	10.0	30.0	-	27.4
2010 Q1	-3.5	-4.7	-16.4	-1.1	53.8	-	-5.6	1.1	2.7	-15.2	3.0	18.1	-	15.9
2010 Jan.	-3.3	-7.7	-17.9	-0.5	89.2	-	10.8	3.5	4.2	-13.1	7.4	33.6	-	14.1
Feb.	-3.2	-3.1	-14.6	-0.8	64.7	-	-18.9	3.1	2.1	-13.0	5.7	21.7	-	20.6
Mar.	-3.5	-4.7	-16.4	-1.1	53.8	-	-5.6	1.1	2.7	-15.2	3.0	18.1	-	15.9
Apr. ⁴⁾	-3.6	-2.1	-15.7	-1.6	42.3	-	-12.1	2.7	11.3	-20.0	3.2	22.0	-	23.7

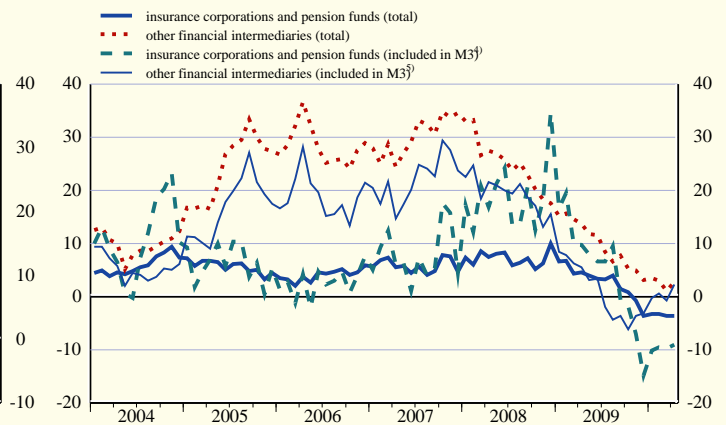
C9 Total deposits by sector ²⁾

(annual growth rates)

C10 Total deposits and deposits included in M3 by sector ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Includes investment funds.
- 4) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
- 5) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

Yritykset							Kotitaloudet ³⁾						
Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat													
Taloustoimet													
Kasvuvauhdit													

K11 Talletukset yhteensä sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Yritykset (yhteensä)
- Kotitaloudet (yhteensä)

K12 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain²⁾
(vuotuinen kasvuvauhti)

- Yritykset (yhteensä)
- Kotitaloudet (yhteensä)
- Yritykset (M3:een sisältyvät talletukset)⁴⁾
- Kotitaloudet (M3:een sisältyvät talletukset)⁵⁾

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
- 5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

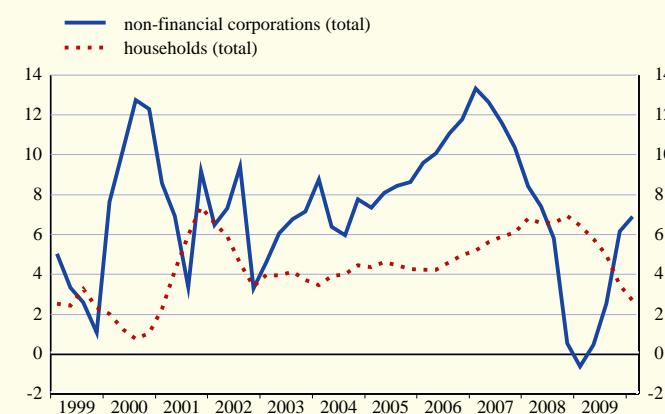
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Deposits by non-financial corporations and households

	Non-financial corporations							Households ³⁾						
	Total		Overnight		With an agreed maturity of:		Repos	Total		Overnight		With an agreed maturity of:		Repos
	1	2	Up to		Over 2		7	8	9	Up to		Over 2		14
			2 years	3 months	years	years				2 years	3 months	3 months	3 months	
Outstanding amounts														
2007	1,477.2	884.0	479.4	59.5	29.3	1.4	23.7	4,989.0	1,777.4	993.3	561.5	1,458.6	111.1	87.1
2008	1,502.8	883.4	502.2	64.4	27.9	1.3	23.7	5,368.6	1,813.3	1,350.0	517.9	1,490.2	113.6	83.7
2009 Q4	1,603.3	1,001.2	434.7	80.7	68.7	1.7	16.3	5,590.9	2,155.6	988.5	605.6	1,680.2	123.7	37.3
2010 Q1	1,576.5	982.4	423.8	82.9	72.9	1.8	12.6	5,593.7	2,157.8	925.0	631.6	1,721.5	121.7	36.1
2010 Jan.	1,548.0	964.5	418.3	81.6	68.7	1.7	13.2	5,611.5	2,174.1	953.9	615.5	1,708.9	122.2	37.0
Feb.	1,534.7	954.1	414.8	81.7	70.7	1.8	11.7	5,611.7	2,176.5	935.8	625.0	1,715.9	121.6	37.0
Mar.	1,576.5	982.4	423.8	82.9	72.9	1.8	12.6	5,593.7	2,157.8	925.0	631.6	1,721.5	121.7	36.1
Apr. ⁴⁾	1,588.6	995.1	420.3	83.7	73.7	1.9	13.8	5,608.3	2,184.1	909.5	634.6	1,726.3	119.8	33.9
Transactions														
2007	140.2	34.1	126.8	-8.1	-10.8	-0.7	-1.1	282.9	22.4	320.9	-45.4	-43.2	11.2	17.1
2008	7.8	-5.1	13.3	3.2	-3.4	-0.3	0.0	347.5	28.7	335.5	-43.1	28.1	1.7	-3.4
2009 Q4	51.7	49.4	-10.0	2.7	10.4	0.2	-1.1	90.8	102.5	-96.5	45.0	43.3	2.3	-5.8
2010 Q1	-28.5	-20.3	-11.3	2.5	4.2	0.1	-3.7	0.5	2.2	-64.6	25.8	40.4	-2.0	-1.2
2010 Jan.	-57.4	-37.9	-17.2	1.0	0.0	0.0	-3.1	19.1	18.8	-35.3	9.6	27.7	-1.5	-0.3
Feb.	-14.2	-11.0	-4.0	0.2	2.0	0.0	-1.4	-0.8	2.1	-18.7	9.5	6.9	-0.6	0.0
Mar.	43.0	28.7	9.9	1.3	2.2	0.1	0.9	-17.8	-18.6	-10.7	6.6	5.7	0.1	-0.9
Apr. ⁴⁾	11.7	12.7	-3.8	0.7	0.9	0.0	1.2	14.3	26.1	-15.5	2.9	4.7	-1.8	-2.2
Growth rates														
2007	10.4	4.0	35.1	-11.8	-26.3	-31.6	-4.4	6.1	1.3	47.7	-7.5	-3.3	11.2	24.4
2008	0.5	-0.6	2.8	5.4	-11.0	-16.2	0.0	6.9	1.6	33.2	-7.7	1.9	1.5	-3.9
2009 Q4	6.2	12.9	-13.9	23.1	146.6	28.3	-31.2	3.5	17.5	-27.3	16.4	12.8	7.5	-55.4
2010 Q1	6.9	12.7	-10.7	17.8	89.7	37.2	-29.4	2.7	13.6	-27.8	20.5	10.0	5.3	-41.2
2010 Jan.	5.1	10.6	-12.9	20.6	115.1	32.9	-33.4	3.3	17.1	-28.4	17.8	11.6	6.3	-51.6
Feb.	5.1	11.3	-12.9	18.1	100.9	32.4	-45.1	3.1	15.6	-28.4	19.7	10.8	5.8	-47.1
Mar.	6.9	12.7	-10.7	17.8	89.7	37.2	-29.4	2.7	13.6	-27.8	20.5	10.0	5.3	-41.2
Apr. ⁴⁾	6.6	13.8	-12.2	16.8	68.0	33.5	-29.9	2.3	11.7	-26.7	20.2	9.0	3.5	-40.3

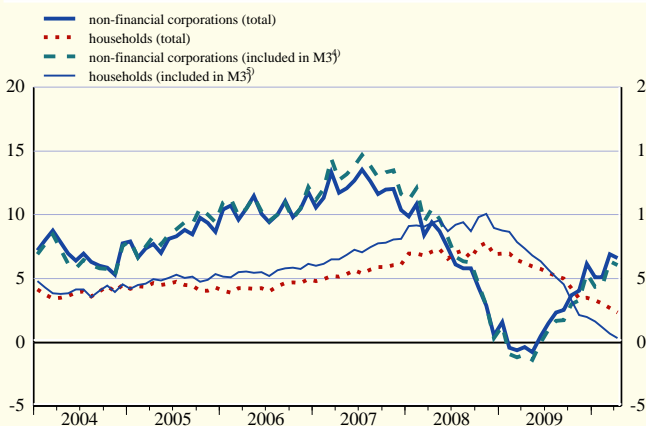
C11 Total deposits by sector ²⁾

(annual growth rates)

C12 Total deposits and deposits included in M3 by sector ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including non-profit institutions serving households.
- 4) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
- 5) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä 1	Valtio 2	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä 6	Pankit ³⁾ 7	Muut kuin pankit		
			Osavaltio- hallinto 3	Paikallis- hallinto 4	Sosiaali- turvarahastot 5			Yhteensä 8	Julkisyhteisöt 9	Muut 10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K13 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Julkisyhteisöt
- Euroalueen ulkopuoliset pankit
- Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown ^{1), 2)}

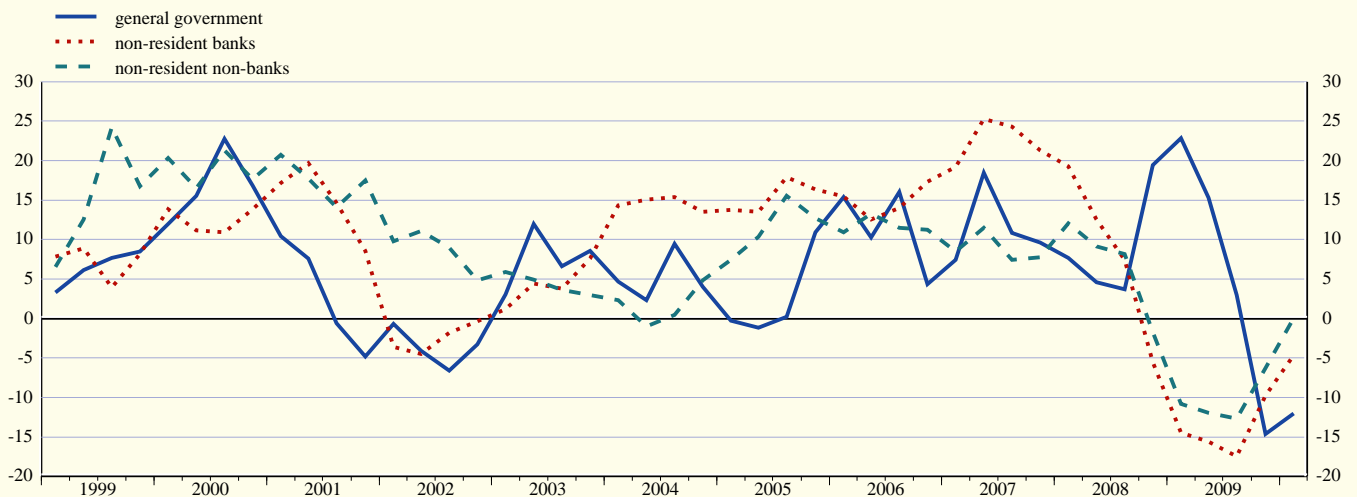
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Deposits by government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks ³⁾	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2007	373.7	126.9	59.0	107.6	80.3	3,862.1	2,953.9	908.2	143.3	764.9
2008	445.0	191.0	52.3	115.9	85.8	3,715.5	2,818.1	897.4	65.8	831.7
2009 Q2	476.6	227.3	48.9	118.9	81.4	3,565.2	2,685.4	879.8	64.3	815.5
Q3	403.0	157.0	51.2	123.0	71.8	3,422.4	2,564.0	858.5	63.5	795.0
Q4	373.1	144.2	45.0	112.7	71.2	3,370.5	2,534.2	836.3	56.9	779.5
2010 Q1 ^(p)	397.7	166.3	51.6	106.5	73.3	3,544.8	2,660.0	884.8	64.7	820.1
Transactions										
2007	31.9	-3.1	13.6	9.8	11.6	609.4	542.6	66.8	20.2	46.6
2008	72.8	63.5	-6.5	8.7	7.1	-183.5	-165.9	-17.6	-36.9	19.3
2009	-64.9	-38.2	-7.2	-4.0	-15.5	-331.6	-275.8	-55.8	-4.5	-51.3
2009 Q2	11.8	10.9	-1.6	4.5	-2.0	-61.4	-67.8	6.4	0.7	5.7
Q3	-62.1	-58.9	2.3	4.1	-9.6	-80.1	-73.1	-7.0	-0.2	-6.9
Q4	-30.2	-12.8	-6.1	-10.3	-0.9	-80.4	-56.3	-24.1	-2.7	-21.5
2010 Q1 ^(p)	24.6	22.1	6.5	-6.1	2.1	93.6	68.3	25.4	6.8	18.6
Growth rates										
2007	9.7	-2.4	29.9	10.7	16.9	17.9	21.3	7.7	15.8	6.3
2008	19.5	49.9	-11.0	8.1	8.8	-4.6	-5.6	-1.8	-25.6	2.7
2009 Q2	15.3	43.7	-13.0	5.3	-4.9	-14.7	-15.6	-11.9	-21.9	-10.4
Q3	2.9	18.6	-16.6	8.2	-15.4	-16.3	-17.4	-12.7	-27.0	-10.3
Q4	-14.6	-20.1	-13.8	-3.4	-17.9	-8.9	-9.8	-6.2	-6.9	-6.2
2010 Q1 ^(p)	-12.1	-17.5	2.0	-6.9	-12.5	-3.5	-4.7	0.1	8.1	-0.5

C13 Deposits by government and non-euro area residents ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely^{1), 2)}

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

Yhteensä	Muut arvopaperit kuin osakkeet							Osakkeet ja osuudet			
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulko-puoliset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Euroalueen ulko-puoliset
	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat											
Taloustoimet											
Kasvuvauhdit											

K14 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit²⁾

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Muut arvopaperit kuin osakkeet
- Osakkeet ja osuudet

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

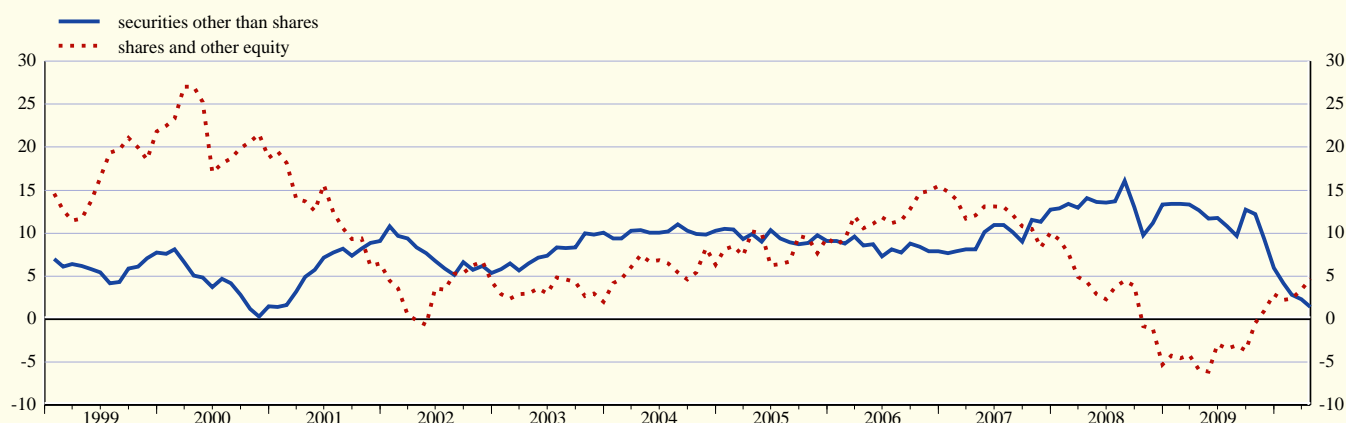
2.6 MFI holdings of securities: breakdown ^{1), 2)}

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

	Securities other than shares							Shares and other equity				
	Total	MFIs		General government		Other euro area residents		Non-euro area residents	Total	MFIs	Non-MFIs	Non-euro area residents
		Euro	Non-euro	Euro	Non-euro	Euro	Non-euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts												
2007	5,185.3	1,656.4	84.0	1,180.5	16.6	979.9	33.3	1,234.7	1,636.5	424.5	869.3	342.7
2008	5,857.6	1,884.9	92.4	1,226.6	19.3	1,355.6	51.2	1,227.5	1,473.3	421.7	774.4	277.2
2009 Q4	6,209.6	1,971.7	109.2	1,467.9	16.1	1,457.3	39.4	1,148.0	1,515.9	434.7	800.2	281.0
2010 Q1	6,302.7	1,980.9	114.0	1,534.9	16.7	1,442.1	40.0	1,174.2	1,515.6	445.7	781.9	288.0
2010 Jan.	6,248.9	1,976.3	111.0	1,477.4	19.1	1,452.0	41.2	1,171.9	1,531.9	445.9	804.3	281.7
Feb.	6,275.5	1,964.1	109.6	1,507.4	16.3	1,456.8	40.6	1,180.7	1,516.0	442.6	790.1	283.2
Mar.	6,302.7	1,980.9	114.0	1,534.9	16.7	1,442.1	40.0	1,174.2	1,515.6	445.7	781.9	288.0
Apr. ^(p)	6,326.2	1,968.8	115.2	1,547.4	17.1	1,451.5	39.9	1,186.3	1,561.4	456.8	814.0	290.5
Transactions												
2007	592.4	136.0	18.1	-86.2	1.5	318.3	9.5	195.2	147.8	51.3	55.4	41.0
2008	696.1	214.4	5.9	38.3	1.9	389.7	19.0	26.9	-84.8	22.4	-56.5	-50.7
2009 Q4	-97.7	-44.5	4.4	-17.8	-2.2	12.7	-7.3	-43.1	14.8	1.7	8.9	4.2
2010 Q1	48.4	7.9	-0.3	65.2	-0.3	-17.9	-2.1	-4.2	8.8	12.5	-13.0	9.3
2010 Jan.	14.6	4.9	-1.2	10.0	2.4	-7.3	0.5	5.4	18.8	12.8	5.0	1.1
Feb.	9.0	-14.3	-2.7	26.4	-3.1	3.8	-1.3	0.3	-15.0	-4.0	-12.1	1.1
Mar.	24.7	17.2	3.7	28.8	0.4	-14.4	-1.2	-9.8	5.0	3.7	-5.9	7.2
Apr. ^(p)	7.7	-14.5	0.5	11.2	-0.2	9.2	-0.6	2.0	49.4	12.7	34.7	1.9
Growth rates												
2007	12.7	8.7	25.4	-6.8	10.7	50.2	33.4	17.7	10.0	13.7	6.9	13.9
2008	13.4	12.8	8.1	3.2	9.9	39.9	57.2	2.2	-5.3	5.3	-6.7	-15.3
2009 Q4	6.0	4.4	17.5	18.7	-16.0	7.6	-23.2	-5.3	2.9	7.0	1.5	0.7
2010 Q1	2.3	-0.4	7.8	12.0	-19.1	3.0	-23.2	-4.1	3.4	7.3	0.6	5.5
2010 Jan.	4.2	1.3	11.7	14.7	-12.6	7.2	-22.5	-4.8	2.2	7.0	0.9	-1.3
Feb.	2.8	-0.7	5.4	13.5	-18.5	5.8	-24.8	-5.1	2.4	6.8	0.4	1.3
Mar.	2.3	-0.4	7.8	12.0	-19.1	3.0	-23.2	-4.1	3.4	7.3	0.6	5.5
Apr. ^(p)	1.4	-2.6	11.6	11.4	-20.2	1.9	-23.9	-3.3	4.7	8.8	2.2	5.5

C14 MFI holdings of securities ²⁾

(annual growth rates)

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset^{1), 2)}
(miljardia euroa)

1. Kotitalouslainojen luottotappiot/arvonalennukset³⁾

Kulutusluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto			
Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2. Yrityslainojen ja euroalueen ulkopuolisten lainojen luottotappiot/arvonalennukset

Yritykset				Euroalueen ulkopuoliset		
Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi
1	2	3	4	5	6	7

3. Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden arvostusmuutokset

Yhteensä	Muut arvopaperit kuin osakkeet						Euroalueen ulkopuoliset	Osakkeet ja osuudet			
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat			Yhteensä	Raha- laitokset	Muut kuin raha- laitokset	Euroalueen ulko- puoliset
1	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	8	9	10	11	12

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.7 Revaluation of selected MFI balance sheet items ^{1), 2)}
(EUR billions)

1. Write-offs/write-downs of loans to households ³⁾

	Consumer credit				Lending for house purchase				Other lending			
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-4.2	-1.2	-1.4	-1.6	-2.7	-0.2	-0.2	-2.3	-6.9	-0.8	-2.3	-3.7
2008	-4.6	-1.1	-1.5	-1.9	-2.7	0.0	-0.2	-2.5	-6.7	-1.2	-2.3	-3.2
2009	-7.4	-1.8	-2.2	-3.4	-3.9	-0.1	-0.2	-3.7	-7.4	-1.6	-1.3	-4.5
2009 Q3	-1.7	-0.3	-0.5	-0.9	-0.8	0.0	0.0	-0.7	-1.6	-0.3	-0.2	-1.0
2009 Q4	-2.4	-0.8	-0.7	-0.9	-1.0	0.0	-0.1	-0.9	-2.3	-0.4	-0.6	-1.2
2010 Q1	-1.9	-1.1	-0.6	-0.2	-0.8	0.0	0.0	-0.7	-2.3	-0.5	-0.3	-1.4
2010 Jan.	-0.6	-0.4	0.0	-0.2	-0.4	0.0	0.0	-0.4	-1.1	-0.4	-0.2	-0.6
Feb.	-0.3	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	0.0	0.0	-0.2	-0.6	-0.1	-0.1	-0.4
Mar.	-1.0	-0.7	-0.5	0.2	-0.2	0.0	0.0	-0.2	-0.6	-0.1	-0.1	-0.5
Apr. ^(p)	-0.3	0.0	-0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.4	-0.1	-0.1	-0.3

2. Write-offs/write-downs of loans to non-financial corporations and non-euro area residents

	Non-financial corporations				Non-euro area residents		
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 year
	1	2	3	4	5	6	7
2007	-12.5	-2.1	-5.4	-4.9	-5.2	-3.4	-1.8
2008	-17.8	-4.1	-9.1	-4.6	-6.6	-3.4	-3.2
2009	-35.5	-12.7	-12.5	-10.3	-6.8	-2.6	-4.2
2009 Q3	-7.0	-2.2	-2.1	-2.7	-1.0	-0.5	-0.5
2009 Q4	-15.4	-5.3	-6.3	-3.8	-2.1	-0.5	-1.6
2010 Q1	-9.4	-7.1	-4.0	1.7	-1.0	-0.4	-0.6
2010 Jan.	-3.6	-1.2	-1.1	-1.3	-0.5	-0.4	-0.2
Feb.	-1.7	-0.5	-1.0	-0.2	-0.4	0.0	-0.4
Mar.	-4.1	-5.4	-2.0	3.2	-0.1	0.0	-0.1
Apr. ^(p)	-4.2	-1.1	-2.4	-0.7	-0.1	-0.1	-0.1

3. Revaluation of securities held by MFIs

	Securities other than shares							Shares and other equity				
	Total	MFIs		General government		Other euro area residents		Non-euro area residents	Total	MFIs	Non-MFIs	Non-euro area residents
		Euro	Non-euro	Euro	Non-euro	Euro	Non-euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-14.2	-3.3	0.1	-0.4	-0.2	-3.2	-0.6	-6.7	27.6	3.8	11.7	12.1
2008	-60.5	-12.1	0.0	4.5	0.0	-19.1	-2.2	-31.7	-63.6	-9.2	-46.2	-8.2
2009	4.3	8.2	0.2	-0.8	-0.1	-1.0	0.8	-2.9	1.0	-5.9	3.4	3.5
2009 Q3	19.5	5.7	0.1	3.9	0.0	4.2	0.2	5.3	14.5	3.3	7.6	3.7
2009 Q4	1.1	1.2	0.1	-1.5	-0.1	0.2	-0.1	1.2	-0.4	-1.7	0.6	0.8
2010 Q1	14.3	3.2	0.3	4.5	0.1	2.4	0.1	3.7	0.4	-1.0	-0.2	1.7
2010 Jan.	1.2	-0.1	0.1	-0.5	0.0	0.7	0.1	0.9	-2.7	-1.6	-0.8	-0.3
Feb.	7.9	1.6	0.1	3.6	0.1	1.1	0.0	1.4	-0.9	0.7	-2.1	0.4
Mar.	5.2	1.7	0.1	1.4	0.0	0.6	0.0	1.4	4.1	-0.1	2.6	1.5
Apr. ^(p)	1.3	2.1	-0.7	-1.8	0.3	0.0	0.0	1.4	-3.6	-1.6	-2.6	0.6

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) Including non-profit institutions serving households.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely^{1), 2)}

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopun havaintoja)

1. Talletukset

Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Rahalaitokset ³⁾					Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset				
		Muut valuutat kuin euro							Muut valuutat kuin euro				
		Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP			Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Euroalueelta													
Euroalueen ulkopuolelta													

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut valuutat kuin euro				
		Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7
Euroalueen ulkopuolelta						

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin euroalueen rahalaitokset.
- 4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.8 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items ^{1), 2)}

(percentages of total; outstanding amounts in EUR billions; end of period)

1. Deposits

	MFIs ³⁾							Non-MFIs						
	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies					
			Total	USD	JPY	CHF			GBP	Total	USD	JPY	CHF	GBP
By euro area residents														
2007	6,087.5	92.1	7.9	4.8	0.4	1.1	1.0	9,054.4	95.8	4.2	2.2	0.4	0.1	0.5
2008	6,858.8	89.7	10.3	7.3	0.4	1.2	0.8	9,881.4	96.9	3.1	1.9	0.5	0.1	0.4
2009 Q2	6,625.7	92.2	7.8	5.1	0.3	1.1	0.8	10,145.9	97.0	3.0	1.9	0.3	0.1	0.5
Q3	6,287.5	92.4	7.6	4.8	0.4	1.1	0.8	10,061.2	97.0	3.0	1.9	0.3	0.1	0.4
Q4	6,287.1	93.0	7.0	4.4	0.3	1.1	0.7	10,178.7	97.0	3.0	1.9	0.2	0.1	0.4
2010 Q1 ⁴⁾	6,229.1	93.1	6.9	4.1	0.3	1.2	0.8	10,190.6	97.0	3.0	2.0	0.2	0.1	0.4
By non-euro area residents														
2007	2,953.9	47.0	53.0	33.5	2.9	2.4	11.0	908.2	50.1	49.9	32.9	1.6	1.8	9.9
2008	2,818.1	48.3	51.7	33.4	2.8	2.6	10.2	897.4	54.9	45.1	28.7	1.4	1.9	9.4
2009 Q2	2,685.4	49.0	51.0	33.2	1.6	2.6	10.7	879.8	51.9	48.1	32.5	1.8	1.8	7.8
Q3	2,564.0	49.1	50.9	34.3	1.5	2.5	9.5	858.5	54.1	45.9	30.6	1.5	1.6	7.7
Q4	2,534.2	49.2	50.8	34.2	1.8	2.2	9.6	836.3	53.5	46.5	31.4	1.1	1.8	7.5
2010 Q1 ⁴⁾	2,660.0	50.4	49.6	33.2	2.0	2.1	9.1	884.8	54.2	45.8	32.2	1.1	1.4	6.3

2. Debt securities issued by euro area MFIs

	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				
			Total	USD	JPY	CHF	GBP
2007	4,933.2	81.5	18.5	9.2	1.7	3.4	
2008	5,111.7	83.3	16.7	8.4	2.0	2.5	
2009 Q2	5,225.1	83.6	16.4	8.3	1.8	2.7	
Q3	5,203.1	84.0	16.0	8.2	1.9	2.3	
Q4	5,179.1	83.3	16.7	8.7	1.7	2.5	
2010 Q1 ⁴⁾	5,289.1	82.5	17.5	9.4	1.6	2.5	

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) For non-euro area residents, the term "MFIs" refers to institutions similar to euro area MFIs.
- 4) Including items expressed in the national denominations of the euro.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely^{1), 2)}
(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopun havaintoja)

3. Lainat

Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Rahalaitokset ³⁾					Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset				
		Muut valuutat kuin euro							Muut valuutat kuin euro				
		Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP			Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Euroalueelle													
Euroalueen ulkopuolelle													

4. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Rahalaitosten ³⁾ liikkeeseen laskemat					Kaikki valuutat (kanta)	Euro ⁴⁾	Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat				
		Muut valuutat kuin euro							Muut valuutat kuin euro				
		Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP			Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat													
Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat													

Lähde: EKP

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin euroalueen rahalaitokset.
- 4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.8 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items ^{1), 2)}

(percentages of total; outstanding amounts in EUR billions; end of period)

3. Loans

	MFIs ³⁾							Non-MFIs						
	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies					
			Total						Total					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
To euro area residents														
2007	5,794.2	-	-	-	-	-	11,098.9	96.2	3.8	1.8	0.2	0.9	0.6	
2008	6,312.0	-	-	-	-	-	11,740.6	95.9	4.1	2.1	0.3	1.0	0.4	
2009 Q2	6,215.5	-	-	-	-	-	11,835.0	96.1	3.9	2.0	0.2	1.0	0.5	
Q3	5,911.3	-	-	-	-	-	11,763.1	96.2	3.8	1.9	0.2	1.0	0.4	
Q4	5,921.1	-	-	-	-	-	11,782.6	96.2	3.8	1.9	0.2	1.0	0.4	
2010 Q1 ^(p)	5,913.9	-	-	-	-	-	11,828.4	96.1	3.9	2.0	0.2	1.0	0.4	
To non-euro area residents														
2007	2,344.5	48.2	51.8	28.8	2.3	2.4	12.7	955.7	40.9	59.1	41.2	1.2	3.7	8.2
2008	2,282.0	45.8	54.2	31.8	3.0	2.6	11.3	965.8	40.5	59.5	41.9	1.4	4.3	7.4
2009 Q2	1,999.9	45.2	54.8	29.6	2.8	3.2	13.5	949.3	40.2	59.8	42.5	1.1	3.9	7.6
Q3	1,894.1	45.5	54.5	29.9	2.7	3.1	12.6	914.0	40.4	59.6	41.9	1.5	3.8	7.6
Q4	1,917.4	45.8	54.2	29.4	2.7	2.9	12.6	908.9	40.1	59.9	42.0	1.2	3.7	8.0
2010 Q1 ^(p)	1,986.9	46.4	53.6	29.7	2.5	3.0	11.3	969.1	40.7	59.3	42.2	1.1	3.4	7.4

4. Holdings of securities other than shares

	Issued by MFIs ³⁾							Issued by non-MFIs						
	All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies				All currencies (outstanding amount)	Euro ⁴⁾	Non-euro currencies					
			Total						Total					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Issued by euro area residents														
2007	1,740.3	95.2	4.8	2.4	0.3	0.3	1.5	2,210.3	97.7	2.3	1.4	0.2	0.1	0.5
2008	1,977.4	95.3	4.7	2.6	0.4	0.2	1.2	2,652.7	97.3	2.7	1.7	0.3	0.1	0.4
2009 Q2	2,123.6	95.0	5.0	2.5	0.5	0.4	1.4	2,961.9	97.7	2.3	1.5	0.2	0.1	0.3
Q3	2,118.3	95.1	4.9	2.9	0.2	0.3	1.3	2,998.1	97.9	2.1	1.4	0.2	0.1	0.4
Q4	2,080.8	94.8	5.2	3.1	0.2	0.3	1.4	2,980.7	98.1	1.9	1.2	0.2	0.1	0.3
2010 Q1 ^(p)	2,094.8	94.6	5.4	3.3	0.2	0.3	1.4	3,033.7	98.1	1.9	1.2	0.2	0.1	0.3
Issued by non-euro area residents														
2007	582.4	53.9	46.1	27.3	0.7	0.4	14.4	652.3	35.9	64.1	39.3	4.5	0.8	12.6
2008	580.7	54.1	45.9	28.6	0.9	0.5	13.3	646.8	39.0	61.0	37.1	6.4	0.8	11.0
2009 Q2	571.0	55.3	44.7	24.6	1.7	1.4	14.6	633.1	33.5	66.5	41.4	4.0	0.9	15.0
Q3	562.7	56.3	43.7	25.3	0.6	0.5	14.7	618.5	34.8	65.2	39.3	4.2	0.9	15.1
Q4	547.2	55.8	44.2	26.3	0.4	0.5	14.8	600.9	34.9	65.1	38.5	4.2	0.9	15.2
2010 Q1 ^(p)	564.0	55.1	44.9	28.0	0.4	0.5	14.9	610.1	32.9	67.1	39.5	4.4	0.9	15.1

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 3) For non-euro area residents, the term "MFIs" refers to institutions similar to euro area MFIs.
- 4) Including items expressed in the national denominations of the euro.

2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen¹⁾ yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä	Talletukset ja lainasaamiset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet (pl. sijoitus-/rahemarkkinarahastojen osuudet)	Sijoitus-/rahemarkkinarahastojen osuudet	Muut kuin rahoitussaamiset	Muut saamiset (ml. johdannaiset)
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

2. Velat

	Yhteensä	Lainat ja talletukset	Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet			Muut velat (ml. johdannaiset)	
			Yhteensä	Euroalueella olevien hallussa olevat	Muiden kuin euroalueella olevien hallussa olevat		
							Sijoitusrahastot
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

3. Sijoitusrahastojen osuudet sijoitusstrategian ja rahastotyypin mukaan

	Yhteensä	Rahastot sijoitusstrategian mukaan					Rahastot rahastotyypin mukaan		Lisätieto: rahamarkkinarahastot	
		Joukkolainarahastot	Osakerahastot	Sekarahastot	Kiinteistörahastot	Vipurahastot	Muut rahastot	Avoimet rahastot		Suljetut rahastot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot (jotka esitetään taulukon 3 sarakkeessa 10). Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.9 Aggregated balance sheet of euro area investment funds ¹⁾

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securities other than shares	Shares and other equity (excl. investment fund/money market fund shares)	Investment fund/money market fund shares	Non-financial assets	Other assets (incl. financial derivatives)
	1	2	3	4	5	6	7
Outstanding amounts							
2009 Sep.	5,162.5	349.0	1,998.6	1,544.6	680.4	206.0	383.9
Oct.	5,175.6	351.2	2,017.7	1,523.4	688.1	207.9	387.2
Nov.	5,240.5	340.5	2,043.4	1,562.2	693.6	208.2	392.6
Dec.	5,370.4	343.7	2,076.6	1,673.3	709.0	212.6	355.2
2010 Jan.	5,454.6	353.7	2,120.0	1,650.4	726.5	215.1	389.0
Feb.	5,528.0	356.1	2,146.2	1,670.5	741.3	216.3	397.6
Mar. ^(p)	5,776.2	350.9	2,209.5	1,802.5	766.6	233.1	413.7
Transactions							
2009 Q3	173.1	-9.0	69.9	112.6	9.1	2.7	-12.1
Q4	86.9	-12.0	58.1	42.6	15.5	5.9	-23.4
2010 Q1 ^(p)	181.4	-2.9	65.7	29.7	29.5	17.3	42.0

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Investment fund shares issued				Other liabilities (incl. financial derivatives)
			Total	Held by euro area residents		Held by non-euro area residents	
				Investment funds			
	1	2	3	4	5	6	7
Outstanding amounts							
2009 Sep.	5,162.5	96.8	4,739.2	3,875.9	514.0	863.3	326.6
Oct.	5,175.6	97.5	4,746.8	3,874.9	522.9	871.9	331.3
Nov.	5,240.5	98.2	4,807.7	3,911.2	528.8	896.5	334.6
Dec.	5,370.4	101.2	4,965.0	4,020.0	539.6	945.1	304.2
2010 Jan.	5,454.6	100.9	5,016.2	4,042.2	546.5	973.9	337.6
Feb.	5,528.0	100.8	5,078.1	4,080.9	559.1	997.1	349.2
Mar. ^(p)	5,776.2	112.9	5,290.6	4,219.7	582.3	1,070.9	372.8
Transactions							
2009 Q3	173.1	0.8	186.2	94.8	16.7	91.4	-13.9
Q4	86.9	4.0	107.4	76.9	15.3	30.6	-24.5
2010 Q1 ^(p)	181.4	5.2	129.9	94.0	21.8	35.9	46.4

3. Investment fund shares issued broken down by investment policy and type of fund

	Total	Funds by investment policy					Funds by type		Memo item: Money market funds	
		Bond funds	Equity funds	Mixed funds	Real estate funds	Hedge funds	Other funds	Open-end funds		Closed-end funds
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Outstanding amounts										
2009 Aug.	4,648.5	1,516.0	1,292.8	1,139.7	230.5	78.2	391.3	4,580.4	68.1	1,285.2
Sep.	4,739.2	1,531.5	1,344.7	1,164.8	227.8	77.4	393.1	4,671.3	67.9	1,253.0
Oct.	4,746.8	1,547.8	1,322.9	1,178.7	232.4	78.8	386.2	4,679.0	67.7	1,246.2
Nov.	4,807.7	1,561.5	1,349.8	1,194.4	235.0	78.8	388.3	4,740.1	67.6	1,223.7
Dec.	4,965.0	1,577.6	1,450.7	1,215.9	240.5	84.4	396.1	4,893.5	71.6	1,201.6
2010 Jan.	5,016.2	1,614.4	1,422.1	1,238.1	243.8	93.6	404.1	4,943.8	72.4	1,215.5
Feb.	5,078.1	1,639.5	1,441.4	1,248.5	245.6	95.3	407.8	5,005.0	73.0	1,202.0
Mar. ^(p)	5,290.6	1,702.1	1,551.3	1,271.5	249.4	97.9	418.4	5,215.7	74.9	1,174.8
Transactions										
2009 Sep.	27.0	4.4	9.7	13.1	0.7	-0.1	-0.8	26.4	0.6	-26.3
Oct.	36.4	14.1	5.0	16.8	2.7	1.1	-3.3	36.5	-0.1	-5.2
Nov.	19.9	8.6	5.4	4.2	1.2	-0.5	1.0	20.0	-0.1	-18.6
Dec.	51.1	4.9	18.8	15.4	7.0	2.7	2.2	47.3	3.7	-36.7
2010 Jan.	60.0	20.2	10.7	11.4	6.8	7.3	3.6	59.4	0.6	3.0
Feb.	21.8	13.3	4.2	2.9	1.1	0.2	0.0	21.6	0.1	-16.7
Mar. ^(p)	48.1	39.4	2.2	-6.5	1.2	3.6	8.2	46.8	1.4	-29.2

Source: ECB.

1) Other than money market funds (which are shown as a memo item in column 10 in Table 3 of this section). For further details, see the General Notes.

2.10 Sijoitusrahastojen¹⁾ hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan
(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Muut arvopaperit kuin osakkeet

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

2. Osakkeet ja osuudet (muiden kuin sijoitus- ja rahamarkkinarahastojen)

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

3. Sijoitus-/rahamarkkinarahastojen osuudet

Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
	Yhteensä	Rahalaitokset ²⁾	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät ²⁾	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat										
Taloustoimet										

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat muita rahoituksen välittäjiä. Rahamarkkinarahastojen osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat rahalaitoksia.

2.10 Securities held by investment funds ¹⁾ broken down by issuer of securities

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Securities other than shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2009 Q2	1,872.9	1,293.8	357.9	635.7	173.3	4.0	122.9	579.1	161.9	234.6	21.8
Q3	1,998.6	1,384.6	388.6	669.0	186.0	4.9	136.2	614.0	180.2	234.4	21.8
Q4	2,076.6	1,413.3	387.7	689.0	186.8	5.5	144.3	663.3	198.8	252.0	15.9
2010 Q1 ^(p)	2,209.5	1,462.9	392.5	710.0	199.5	5.9	155.0	746.5	211.4	290.2	15.3
Transactions											
2009 Q3	69.9	47.6	10.6	20.9	6.1	0.3	9.7	22.2	11.2	3.5	-1.0
Q4	58.1	23.9	-2.9	18.9	0.2	0.5	7.2	34.3	15.9	13.3	-6.2
2010 Q1 ^(p)	65.7	24.2	0.3	8.9	8.2	0.0	6.8	41.5	10.7	16.4	-1.6

2. Shares and other equity (other than investment fund and money market fund shares)

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2009 Q2	1,251.3	565.6	69.5	-	28.7	16.8	450.4	685.8	110.8	210.9	59.7
Q3	1,544.6	701.4	97.2	-	35.8	24.8	543.4	843.2	127.0	265.1	61.8
Q4	1,673.3	723.1	97.5	-	36.1	23.8	565.5	950.2	138.4	295.5	65.8
2010 Q1 ^(p)	1,802.5	741.7	92.9	-	36.9	28.3	583.5	1,060.8	147.2	327.9	75.3
Transactions											
2009 Q3	112.6	34.6	7.5	-	4.1	2.3	20.6	78.0	2.4	34.0	1.4
Q4	42.6	3.2	4.6	-	1.0	-0.7	-1.6	39.4	3.2	7.5	3.5
2010 Q1 ^(p)	29.7	8.1	-0.1	-	-0.2	1.8	6.5	21.6	0.2	1.7	0.9

3. Investment fund/money market fund shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs ²⁾	General government	Other financial intermediaries ²⁾	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	EU Member States outside the euro area	United States	Japan	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts											
2009 Q2	628.0	540.2	82.9	-	457.3	-	-	87.9	12.9	16.2	0.4
Q3	680.4	592.0	78.1	-	514.0	-	-	88.4	14.5	18.9	0.3
Q4	709.0	614.0	74.4	-	539.6	-	-	95.0	15.7	19.0	0.3
2010 Q1 ^(p)	766.6	653.8	71.5	-	582.3	-	-	112.8	18.2	33.5	0.5
Transactions											
2009 Q3	9.1	10.5	-6.2	-	16.7	-	-	-1.5	0.9	-0.3	0.0
Q4	15.5	10.9	-4.4	-	15.3	-	-	4.6	0.9	-0.4	0.1
2010 Q1 ^(p)	29.5	18.1	-3.7	-	21.8	-	-	11.5	1.3	12.2	0.2

Source: ECB.

1) Other than money market funds. For further details, see the General Notes.

2) Investment fund shares (other than money market fund shares) are issued by other financial intermediaries. Money market fund shares are issued by MFIs.

EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (miljardia euroa)

Käyttö	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2009/IV						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen vienti <i>Kauppataase¹⁾</i>						
Tulomuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot Bruttokansantuote (markkinahintaan) Palkansaajakorvaukset Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot Kiinteän pääoman kuluminen <i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto¹⁾</i>						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto Palkansaajakorvaukset Tuotannon verot miinus tukipalkkiot Omaisuuksien tulot Korot Muut omaisuustulot <i>Kansantulo, netto¹⁾</i>						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot Sosiaaliturvamaksut Rahamääräiset sosiaalietuudet Muut tulonsiirrot Vahinkovakuutusmaksut, netto Vahinkovakuutuskorvaukset Muu <i>Käytettävissä oleva tulo, netto¹⁾</i>						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto Kulutusmenot Yksilölliset kulutusmenot Kollektiiviset kulutusmenot Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu <i>Säästö, netto / vaihtotase¹⁾</i>						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase Pääoman bruttomuodostus Kiinteän pääoman bruttomuodostus Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset Kiinteän pääoman kuluminen Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset Pääomansiirrot Pääomaverot Muut pääomansiirrot <i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i> Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector

(EUR billions)

Uses	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
2009 Q4						
External account						
Exports of goods and services						471.4
<i>Trade balance</i> ¹⁾						-29.2
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)						
Taxes less subsidies on products						
Gross domestic product (market prices)						
Compensation of employees	1,189.9	120.7	743.2	60.5	265.5	
Other taxes less subsidies on production	31.1	7.2	13.4	5.0	5.5	
Consumption of fixed capital	351.2	96.8	196.9	11.4	46.1	
<i>Net operating surplus and mixed income</i> ¹⁾	526.2	277.2	225.5	26.0	-2.5	
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income						4.9
Compensation of employees						
Taxes less subsidies on production						
Property income	635.6	34.6	233.5	307.5	59.9	91.4
Interest	366.0	31.6	59.1	215.4	59.9	52.3
Other property income	269.6	3.0	174.5	92.1	0.0	39.1
<i>Net national income</i> ¹⁾	1,991.6	1,646.1	83.6	22.2	239.7	
Secondary distribution of income account						
Net national income						
Current taxes on income, wealth, etc.	293.6	244.3	42.1	6.8	0.3	1.4
Social contributions	448.9	448.9				1.1
Social benefits other than social transfers in kind	471.1	1.5	16.1	33.5	420.0	0.8
Other current transfers	208.4	75.1	27.3	47.9	58.2	9.1
Net non-life insurance premiums	45.0	32.1	11.2	1.0	0.7	1.3
Non-life insurance claims	45.3			45.3		0.6
Other	118.1	43.0	16.0	1.6	57.4	7.2
<i>Net disposable income</i> ¹⁾	1,959.2	1,443.6	26.8	29.0	459.8	
Use of income account						
Net disposable income						
Final consumption expenditure	1,865.1	1,321.2			544.0	
Individual consumption expenditure	1,647.3	1,321.2			326.1	
Collective consumption expenditure	217.9				217.9	
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	14.8	0.1	0.2	14.6	0.0	0.0
<i>Net saving/current external account</i> ¹⁾	94.0	137.1	26.6	14.4	-84.1	-7.0
Capital account						
Net saving/current external account						
Gross capital formation	438.3	138.7	207.4	13.1	79.1	
Gross fixed capital formation	461.6	137.9	231.6	12.9	79.1	
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	-23.3	0.8	-24.2	0.1	0.0	
Consumption of fixed capital						
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	-0.2	-1.8	0.8	0.1	0.7	0.2
Capital transfers	60.9	13.9	1.2	1.3	44.4	5.4
Capital taxes	10.9	10.6	0.3	0.0		0.0
Other capital transfers	49.9	3.4	0.9	1.3	44.4	5.4
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i> ¹⁾	10.5	97.1	46.3	14.3	-147.2	-10.5
Statistical discrepancy	0.0	2.3	-2.3	0.0	0.0	0.0

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Resurssit	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Rahoitus- laitokset	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2009/IV						
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen tuonti <i>Kauppataase</i>						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾						
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto</i>						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						
Omaisuuksuudet						
Korot						
Muut omaisuudet						
<i>Kansantulo, netto</i>						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot						
Sosiaaliturvamaksut						
Rahamääräiset sosiaalietuudet						
Muut tulonsiirrot						
Vahinkovakuutusmaksut, netto						
Vahinkovakuutuskorvaukset						
Muu						
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto</i>						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Kulutukset						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot						
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
<i>Säästö, netto / vaihtotase</i>						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot						
Pääomaverot						
Muut pääomansiirrot						
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i>						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Resources	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
2009 Q4						
External account						
Imports of goods and services						442.2
<i>Trade balance</i>						
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)	2,098.4	501.9	1,179.0	102.9	314.6	
Taxes less subsidies on products	234.2					
Gross domestic product (market prices) ²⁾	2,332.6					
Compensation of employees						
Other taxes less subsidies on production						
Consumption of fixed capital						
<i>Net operating surplus and mixed income</i>						
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income	526.2	277.2	225.5	26.0	-2.5	
Compensation of employees	1,191.3	1,191.3				3.6
Taxes less subsidies on production	279.9				279.9	-14.6
Property income	629.8	212.2	91.6	303.8	22.1	97.2
Interest	354.5	53.9	36.4	255.6	8.7	63.7
Other property income	275.2	158.4	55.3	48.2	13.4	33.5
<i>Net national income</i>						
Secondary distribution of income account						
Net national income	1,991.6	1,646.1	83.6	22.2	239.7	
Current taxes on income, wealth, etc.	294.2				294.2	0.8
Social contributions	448.9	1.3	16.9	48.5	382.2	1.1
Social benefits other than social transfers in kind	469.1	469.1				2.8
Other current transfers	177.4	97.0	11.7	46.4	22.2	40.2
Net non-life insurance premiums	45.3			45.3		1.1
Non-life insurance claims	44.4	34.2	9.2	0.7	0.3	1.4
Other	87.7	62.9	2.5	0.4	21.9	37.7
<i>Net disposable income</i>						
Use of income account						
Net disposable income	1,959.2	1,443.6	26.8	29.0	459.8	
Final consumption expenditure						
Individual consumption expenditure						
Collective consumption expenditure						
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	14.8	14.8				0.0
<i>Net saving/current external account</i>						
Capital account						
Net saving/current external account	94.0	137.1	26.6	14.4	-84.1	-7.0
Gross capital formation						
Gross fixed capital formation						
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables						
Consumption of fixed capital	351.2	96.8	196.9	11.4	46.1	
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets						
Capital transfers	64.2	14.0	32.3	2.9	15.1	2.0
Capital taxes	10.9				10.9	0.0
Other capital transfers	53.3	14.0	32.3	2.9	4.1	2.0
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i>						
Statistical discrepancy						

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Varat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis- yhteisöt	Ulkomaat
2009/IV								
Varallisuuden avaustase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								
Rahoitustili, rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet								
Rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset</i>								
Muiden muutosten tili, rahoitusvarat								
Rahoitusvarojen muut muutokset yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset</i>								
Varallisuuden päätöstage, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuvelka Muut saamiset ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus</i>								

Lähde: EKP.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Assets	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial inter- mediaries	Insurance corporations and pension funds	General govern- ment	Rest of the world
2009 Q4								
Opening balance sheet, financial assets								
Total financial assets		17,858.5	15,622.3	32,292.6	12,592.4	6,270.2	3,434.4	15,134.1
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)				285.9				
Currency and deposits		6,305.3	1,732.0	9,325.4	1,988.5	845.7	707.7	3,700.9
Short-term debt securities		34.3	134.5	632.4	318.3	360.4	24.6	874.5
Long-term debt securities		1,445.0	176.8	6,408.4	2,006.3	2,045.7	372.8	3,137.6
Loans		75.4	2,917.0	12,705.3	3,034.2	419.3	469.8	1,740.6
<i>of which: Long-term</i>		58.0	1,614.3	9,776.9	2,526.4	312.1	360.1	.
Shares and other equity		4,144.0	7,146.8	2,050.7	4,996.7	2,147.3	1,265.6	5,137.5
Quoted shares		720.2	1,212.4	522.9	1,716.2	409.7	295.2	.
Unquoted shares and other equity		2,047.0	5,550.1	1,179.4	2,631.3	437.7	824.2	.
Mutual fund shares		1,376.7	384.3	348.4	649.2	1,299.8	146.2	.
Insurance technical reserves		5,383.6	145.0	1.9	0.0	191.3	3.2	140.3
Other accounts receivable and financial derivatives		471.0	3,370.3	882.5	248.4	260.6	590.6	402.5
<i>Net financial worth</i>								
Financial account, transactions in financial assets								
Total transactions in financial assets		161.6	154.0	28.5	196.7	78.9	-46.2	91.1
Monetary gold and SDRs				1.0				-1.0
Currency and deposits		111.9	54.4	62.4	-29.1	-1.5	-51.2	-97.1
Short-term debt securities		-21.9	3.7	-20.4	-10.6	21.5	7.2	-20.7
Long-term debt securities		-17.0	17.3	-55.5	85.6	10.5	-19.4	68.9
Loans		-0.3	24.8	-8.3	1.6	0.0	-15.0	24.0
<i>of which: Long-term</i>		-0.5	9.1	65.8	4.1	3.5	3.1	.
Shares and other equity		0.0	-27.3	-18.3	138.9	48.6	3.2	110.9
Quoted shares		-6.9	-18.3	13.6	69.0	-1.3	3.8	.
Unquoted shares and other equity		6.7	8.3	-3.9	56.2	1.1	-4.0	.
Mutual fund shares		0.3	-17.2	-28.1	13.7	48.9	3.4	.
Insurance technical reserves		73.5	-0.4	0.1	0.0	0.8	0.0	6.6
Other accounts receivable and financial derivatives		15.5	81.4	67.6	10.3	-1.1	28.8	-0.6
<i>Changes in net financial worth due to transactions</i>								
Other changes account, financial assets								
Total other changes in financial assets		53.5	233.9	42.1	39.0	71.6	27.1	115.6
Monetary gold and SDRs				30.0				
Currency and deposits		0.6	-2.0	35.9	12.3	2.6	-0.9	30.0
Short-term debt securities		-0.9	-0.3	3.0	-6.7	6.2	0.0	-12.9
Long-term debt securities		2.1	12.9	-16.6	15.3	29.2	-2.4	-0.5
Loans		0.0	-0.5	-0.7	-12.3	-0.8	-1.5	4.6
<i>of which: Long-term</i>		0.0	-5.3	-13.9	-13.5	-0.8	4.7	.
Shares and other equity		30.3	261.8	-6.7	21.8	34.7	12.7	74.6
Quoted shares		18.1	115.9	-23.1	20.3	8.3	-11.1	.
Unquoted shares and other equity		0.4	142.5	3.8	-13.5	-0.2	26.2	.
Mutual fund shares		11.9	3.4	12.6	14.9	26.6	-2.4	.
Insurance technical reserves		21.5	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	5.3
Other accounts receivable and financial derivatives		-0.2	-38.1	-2.8	8.6	-0.3	19.3	14.6
<i>Other changes in net financial worth</i>								
Closing balance sheet, financial assets								
Total financial assets		18,073.6	16,010.2	32,363.2	12,828.2	6,420.6	3,415.3	15,341.7
Monetary gold and SDRs				316.9				
Currency and deposits		6,417.9	1,784.4	9,423.6	1,971.8	846.7	655.7	3,633.8
Short-term debt securities		11.5	137.9	615.0	301.0	388.2	31.8	841.0
Long-term debt securities		1,430.1	207.0	6,336.3	2,107.2	2,085.4	351.0	3,206.0
Loans		75.0	2,941.3	12,696.4	3,023.5	418.5	453.4	1,769.2
<i>of which: Long-term</i>		57.4	1,618.2	9,828.7	2,517.0	314.9	367.9	.
Shares and other equity		4,174.3	7,381.3	2,025.7	5,157.3	2,230.6	1,281.5	5,323.0
Quoted shares		731.3	1,310.0	513.5	1,805.5	416.7	287.8	.
Unquoted shares and other equity		2,054.1	5,700.8	1,179.4	2,674.0	438.7	846.5	.
Mutual fund shares		1,388.9	370.5	332.9	677.8	1,375.3	147.1	.
Insurance technical reserves		5,478.6	144.7	2.0	0.0	192.1	3.2	152.2
Other accounts receivable and financial derivatives		486.3	3,413.5	947.4	267.3	259.2	638.8	416.6
<i>Net financial worth</i>								

Source: ECB.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Velat	Euro- alue	Koti- taloudet	Yritykset	Raha- laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus- laitokset ja eläke- rahastot	Julkis-yh- teisöt	Ulkomaat
2009/IV								
Varallisuuden avaustase, velat								
Velat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvetä Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus¹⁾</i>								
Rahoitustili, velkoihin kohdistuvat taloustoimet								
Velkoihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvetä Muut velat ja johdannaiset <i>Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset¹⁾</i>								
Muiden muutosten tili, velat								
Velkojen muut muutokset yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvetä Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset¹⁾</i>								
Varallisuuden päätöstase, velat								
Velat yhteensä Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet Käteinen ja talletukset Lyhytaikaiset velkapaperit Pitkäaikaiset velkapaperit Lainat <i>joista: Pitkäaikaiset</i> Osakkeet ja osuudet Noteeratut osakkeet Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet Rahasto-osuudet Vakuutustekninen vastuuvetä Muut velat ja johdannaiset <i>Nettorahoitusvarallisuus¹⁾</i>								

Lähde: EKP

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Liabilities	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	General government	Rest of the world
2009 Q4								
Opening balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,431.3	24,377.8	31,527.4	12,565.9	6,419.4	8,158.4	13,438.4
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)								
Currency and deposits			29.5	21,916.5	27.2	0.0	223.4	2,409.0
Short-term debt securities			326.2	680.2	63.5	9.2	1,051.0	248.8
Long-term debt securities			490.7	4,599.3	2,564.9	39.4	5,129.0	2,769.3
Loans		5,762.9	8,308.5		2,780.9	256.6	1,345.8	2,907.0
<i>of which: Long-term</i>		5,403.6	5,892.6		1,796.3	99.5	1,132.5	.
Shares and other equity			11,849.0	3,008.5	6,905.8	489.2	5.4	4,624.0
Quoted shares			3,299.0	595.0	189.7	176.1	0.0	.
Unquoted shares and other equity		6.6	8,549.9	1,160.7	2,157.7	312.3	5.4	.
Mutual fund shares				1,252.7	4,558.4			.
Insurance technical reserves		33.9	332.2	67.3	0.8	5,430.7	0.4	
Other accounts payable and financial derivatives		627.9	3,041.6	1,255.6	222.7	194.4	403.5	480.3
<i>Net financial worth ¹⁾</i>	-1,409.7	11,427.3	-8,755.5	765.2	26.6	-149.3	-4,724.0	
Financial account, transactions in liabilities								
Total transactions in liabilities		62.2	109.9	48.7	180.9	60.2	101.0	101.6
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			-0.1	35.6	-3.4	0.0	10.7	7.1
Short-term debt securities			-12.6	5.2	9.8	-0.7	-44.0	1.2
Long-term debt securities			22.0	-39.8	30.1	0.7	71.0	6.4
Loans		45.4	19.4		-10.8	-18.5	4.2	-12.9
<i>of which: Long-term</i>		45.6	38.6		-2.3	-2.4	32.8	.
Shares and other equity			30.5	-30.3	143.7	3.0	1.6	107.6
Quoted shares			9.5	14.5	8.7	2.7	0.0	.
Unquoted shares and other equity		0.0	21.0	15.7	38.3	0.2	1.6	.
Mutual fund shares				-60.5	96.7			.
Insurance technical reserves		0.1	0.1	1.8	0.0	78.7	0.0	
Other accounts payable and financial derivatives		16.7	50.7	76.2	11.5	-3.0	57.5	-7.8
<i>Changes in net financial worth due to transactions ¹⁾</i>	10.5	99.3	44.1	-20.2	15.8	18.7	-147.2	-10.5
Other changes account, liabilities								
Total other changes in liabilities		1.4	261.3	19.9	101.4	27.7	-40.4	181.4
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			0.0	58.1	0.0	0.0	0.0	20.2
Short-term debt securities			-9.5	2.4	-1.4	1.1	1.1	-5.1
Long-term debt securities			4.3	14.8	14.7	0.5	-33.3	39.0
Loans		-3.5	-15.1		14.6	-1.7	-0.2	-5.3
<i>of which: Long-term</i>		-2.2	-3.1		5.0	-1.2	-0.1	.
Shares and other equity			283.6	-42.7	88.7	-3.9	-0.6	104.0
Quoted shares			121.1	-36.2	-6.3	-6.9	0.0	.
Unquoted shares and other equity		0.1	162.5	-15.6	-8.3	3.0	-0.6	.
Mutual fund shares				9.1	103.3			.
Insurance technical reserves		0.2	0.0	0.0	0.0	26.7	0.0	
Other accounts payable and financial derivatives		4.6	-1.9	-12.6	-15.1	5.2	-7.5	28.5
<i>Other changes in net financial worth ¹⁾</i>	95.8	52.1	-27.4	22.2	-62.4	43.8	67.6	-65.8
Closing balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,494.9	24,749.0	31,596.0	12,848.2	6,507.3	8,219.0	13,721.4
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			29.4	22,010.3	23.8	0.0	234.0	2,436.3
Short-term debt securities			304.1	687.7	71.9	9.6	1,008.1	244.9
Long-term debt securities			517.0	4,574.3	2,609.8	40.6	5,166.7	2,814.7
Loans		5,804.8	8,312.8		2,784.7	236.3	1,349.9	2,888.8
<i>of which: Long-term</i>		5,447.0	5,928.1		1,799.0	95.8	1,165.2	.
Shares and other equity			12,163.0	2,935.4	7,138.2	488.3	6.4	4,835.7
Quoted shares			3,429.7	573.4	192.1	171.9	0.0	.
Unquoted shares and other equity		6.7	8,733.4	1,160.8	2,187.7	315.5	6.4	.
Mutual fund shares				1,201.3	4,758.3			.
Insurance technical reserves		34.1	332.3	69.1	0.8	5,536.0	0.4	
Other accounts payable and financial derivatives		649.3	3,090.4	1,319.2	219.1	196.6	453.5	501.0
<i>Net financial worth ¹⁾</i>	-1,303.4	11,578.7	-8,738.9	767.2	-20.0	-86.7	-4,803.7	

Source: ECB.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Käyttö	2005	2006	2007	2008/I– 2008/IV	2008/II– 2009/I	2008/III– 2009/II	2008/IV– 2009/III	2009/I– 2009/IV
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto¹⁾</i>								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuuksutulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
<i>Kansantulo, netto¹⁾</i>								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto¹⁾</i>								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
<i>Säästö, netto¹⁾</i>								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)¹⁾</i>								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.2 Euro area non-financial accounts

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Uses	2005	2006	2007	2008 Q1- 2008 Q4	2008 Q2- 2009 Q1	2008 Q3- 2009 Q2	2008 Q4- 2009 Q3	2009 Q1- 2009 Q4
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)								
Taxes less subsidies on products								
Gross domestic product (market prices)								
Compensation of employees	3,906.8	4,069.0	4,256.9	4,433.7	4,439.5	4,437.3	4,428.8	4,420.4
Other taxes less subsidies on production	129.8	129.3	137.1	131.7	128.7	121.8	116.5	109.2
Consumption of fixed capital	1,190.3	1,250.6	1,318.1	1,381.5	1,391.8	1,398.7	1,403.5	1,407.4
<i>Net operating surplus and mixed income</i> ¹⁾	2,067.3	2,183.2	2,328.7	2,342.6	2,277.8	2,197.2	2,152.2	2,141.6
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income								
Compensation of employees								
Taxes less subsidies on production								
Property income	2,585.5	3,013.8	3,580.0	3,864.4	3,740.9	3,495.6	3,224.1	2,985.4
Interest	1,344.6	1,643.3	2,058.0	2,306.8	2,211.9	2,051.3	1,836.2	1,640.7
Other property income	1,240.9	1,370.5	1,522.0	1,557.6	1,528.9	1,444.3	1,387.8	1,344.7
<i>Net national income</i> ¹⁾	6,967.8	7,321.7	7,703.1	7,787.9	7,703.1	7,610.2	7,547.1	7,532.9
Secondary distribution of income account								
Net national income								
Current taxes on income, wealth, etc.	935.9	1,028.2	1,111.7	1,122.8	1,111.6	1,074.4	1,044.6	1,017.7
Social contributions	1,477.9	1,539.8	1,595.2	1,660.9	1,668.4	1,668.3	1,670.5	1,672.0
Social benefits other than social transfers in kind	1,505.5	1,553.4	1,598.9	1,665.6	1,690.0	1,721.3	1,752.3	1,781.5
Other current transfers	712.0	723.3	752.8	792.0	786.8	779.0	770.3	767.7
Net non-life insurance premiums	179.6	179.9	184.3	189.8	187.0	183.5	179.0	175.0
Non-life insurance claims	180.5	180.2	184.1	190.9	188.0	184.2	179.6	175.4
Other	351.9	363.2	384.4	411.3	411.8	411.2	411.7	417.3
<i>Net disposable income</i> ¹⁾	6,881.4	7,229.5	7,608.5	7,682.5	7,597.5	7,503.6	7,438.5	7,422.9
Use of income account								
Net disposable income								
Final consumption expenditure	6,355.4	6,631.8	6,893.4	7,161.8	7,169.8	7,164.5	7,158.9	7,174.5
Individual consumption expenditure	5,690.5	5,946.6	6,181.8	6,410.6	6,407.8	6,394.9	6,382.4	6,392.8
Collective consumption expenditure	664.9	685.3	711.6	751.2	762.0	769.6	776.5	781.7
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	60.8	62.9	60.1	64.9	64.7	63.0	60.9	59.5
<i>Net saving</i> ¹⁾	526.4	597.9	715.2	520.7	427.7	339.1	279.6	248.5
Capital account								
Net saving								
Gross capital formation	1,716.7	1,875.4	2,019.9	2,058.1	1,991.4	1,891.8	1,808.9	1,738.0
Gross fixed capital formation	1,709.9	1,853.4	1,992.6	2,022.5	1,970.7	1,899.7	1,839.0	1,795.7
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	6.8	22.1	27.4	35.6	20.7	-7.9	-30.0	-57.6
Consumption of fixed capital								
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	-0.4	-0.4	-1.1	0.7	1.1	0.7	0.4	0.2
Capital transfers	183.7	169.9	151.5	160.8	159.1	170.1	172.2	179.0
Capital taxes	24.4	22.5	24.3	23.8	23.6	28.6	29.0	33.9
Other capital transfers	159.3	147.4	127.2	137.0	135.5	141.6	143.3	145.2
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i> ¹⁾	13.5	-12.0	29.3	-145.7	-164.5	-145.9	-117.1	-73.1

Sources: ECB and Eurostat.

1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito (jatkoa)

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Resurssit	2005	2006	2007	2008/I– 2008/IV	2008/II– 2009/I	2008/III– 2009/II	2008/IV– 2009/III	2009/I– 2009/IV
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan) ²⁾								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
<i>Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto</i>								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuuksien tulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
<i>Kansantulo, netto</i>								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
<i>Käytettävissä oleva tulo, netto</i>								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
<i>Säästö, netto</i>								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
<i>Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-) (pääomatilin kautta laskettuna)</i>								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.2 Euro area non-financial accounts (cont'd)

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Resources	2005	2006	2007	2008 Q1- 2008 Q4	2008 Q2- 2009 Q1	2008 Q3- 2009 Q2	2008 Q4- 2009 Q3	2009 Q1- 2009 Q4
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)	7,294.3	7,632.1	8,040.8	8,289.6	8,237.8	8,155.0	8,101.1	8,078.5
Taxes less subsidies on products	845.3	914.0	959.5	946.5	930.2	913.7	902.7	895.1
Gross domestic product (market prices) ²⁾	8,139.6	8,546.1	9,000.4	9,236.1	9,168.0	9,068.7	9,003.8	8,973.6
Compensation of employees								
Other taxes less subsidies on production								
Consumption of fixed capital								
<i>Net operating surplus and mixed income</i>								
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income	2,067.3	2,183.2	2,328.7	2,342.6	2,277.8	2,197.2	2,152.2	2,141.6
Compensation of employees	3,914.1	4,076.5	4,264.9	4,442.1	4,447.7	4,445.4	4,436.6	4,427.4
Taxes less subsidies on production	988.2	1,054.7	1,103.6	1,084.3	1,064.6	1,042.3	1,027.6	1,019.7
Property income	2,583.8	3,021.0	3,585.9	3,783.4	3,654.0	3,420.9	3,154.7	2,929.7
Interest	1,319.0	1,613.7	2,016.4	2,245.4	2,146.8	1,984.9	1,767.3	1,574.4
Other property income	1,264.8	1,407.3	1,569.5	1,538.0	1,507.2	1,436.0	1,387.5	1,355.2
<i>Net national income</i>								
Secondary distribution of income account								
Net national income	6,967.8	7,321.7	7,703.1	7,787.9	7,703.1	7,610.2	7,547.1	7,532.9
Current taxes on income, wealth, etc.	939.5	1,032.9	1,119.1	1,131.0	1,119.6	1,080.7	1,050.1	1,023.4
Social contributions	1,477.2	1,539.0	1,594.4	1,660.3	1,667.5	1,667.2	1,669.5	1,671.2
Social benefits other than social transfers in kind	1,497.9	1,545.4	1,590.0	1,657.5	1,681.9	1,713.4	1,744.6	1,773.7
Other current transfers	630.5	635.3	660.5	687.2	682.1	675.1	664.8	660.5
Net non-life insurance premiums	180.5	180.2	184.1	190.9	188.0	184.2	179.6	175.4
Non-life insurance claims	178.3	177.1	181.5	187.3	184.3	180.8	176.1	172.1
Other	271.6	277.9	294.9	309.1	309.8	310.1	309.1	313.0
<i>Net disposable income</i>								
Use of income account								
Net disposable income	6,881.4	7,229.5	7,608.5	7,682.5	7,597.5	7,503.6	7,438.5	7,422.9
Final consumption expenditure								
Individual consumption expenditure								
Collective consumption expenditure								
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	61.0	63.1	60.3	64.9	64.7	63.0	60.9	59.5
<i>Net saving</i>								
Capital account								
Net saving	526.4	597.9	715.2	520.7	427.7	339.1	279.6	248.5
Gross capital formation								
Gross fixed capital formation								
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables								
Consumption of fixed capital	1,190.3	1,250.6	1,318.1	1,381.5	1,391.8	1,398.7	1,403.5	1,407.4
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets								
Capital transfers	196.8	184.4	166.2	171.7	167.5	178.9	181.3	188.4
Capital taxes	24.4	22.5	24.3	23.8	23.6	28.6	29.0	33.9
Other capital transfers	172.3	161.9	142.0	147.9	144.0	150.4	152.3	154.5
<i>Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)</i>								

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

3.3 Kotitaloudet

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, ajanjakson lopun kannat)

	2005	2006	2007	2008/I– 2008/IV	2008/II– 2009/I	2008/III– 2009/II	2008/IV– 2009/III	2009/I– 2009/IV
Tulot, säästöt ja nettovarallisuuden muutokset								
Palkansaajakorvaukset (+)								
Toimintaylijäämä ja sekatalo, brutto (+)								
Saadut korot (+)								
Maksetut korot (–)								
Saadut muut omaisuustulot (+)								
Maksetut muut omaisuustulot (–)								
Tulo- ja varallisuusverot (–)								
Sosiaaliturvamaksut, netto (–)								
Sosiaalietuudet, netto (+)								
Saadut tulonsiirrot, netto (+)								
= Käytettävissä oleva tulo, brutto								
Kulutusmenot (–)								
Eläkerahastojen nettovarallisuuden muutokset (+)								
= Säästö, brutto								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Saadut pääomansiirrot, netto (+)								
Nettovarallisuuden muutokset ¹⁾ (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset¹⁾								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja nettovarallisuuden muutokset								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ²⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Lainat								
joista: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
Rahoitusvarallisuuden muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut virrat, netto (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset¹⁾								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ²⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Lainat								
joista: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
= Nettovarallisuuden muutokset¹⁾								
= Nettovarallisuuden muutokset¹⁾								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Ei sisällä muiden kuin rahoitusvarojen muista muutoksista (esim. asuinkiinteistöjen arvostusmuutokset) johtuvia nettovarallisuuden muutoksia.

2) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.3 Households

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2005	2006	2007	2008 Q1- 2008 Q4	2008 Q2- 2009 Q1	2008 Q3- 2009 Q2	2008 Q4- 2009 Q3	2009 Q1- 2009 Q4
Income, saving and changes in net worth								
Compensation of employees (+)	3,914.1	4,076.5	4,264.9	4,442.1	4,447.7	4,445.4	4,436.6	4,427.4
Gross operating surplus and mixed income (+)	1,338.9	1,415.3	1,499.4	1,550.8	1,543.7	1,531.4	1,520.4	1,515.9
Interest receivable (+)	225.4	261.6	304.9	336.6	321.9	296.2	263.5	235.4
Interest payable (-)	130.5	163.4	209.1	233.7	217.4	192.6	164.0	139.8
Other property income receivable (+)	702.7	747.7	790.2	795.4	787.3	762.1	745.1	736.3
Other property income payable (-)	9.5	9.8	10.0	10.1	10.2	10.3	10.3	10.2
Current taxes on income and wealth (-)	741.7	794.3	851.7	892.3	890.3	877.8	871.8	860.8
Net social contributions (-)	1,474.0	1,535.7	1,591.0	1,656.5	1,664.0	1,663.7	1,665.9	1,667.2
Net social benefits (+)	1,492.6	1,539.9	1,584.3	1,651.7	1,676.0	1,707.5	1,738.7	1,767.8
Net current transfers receivable (+)	66.4	66.7	69.4	72.1	73.6	76.7	79.8	82.1
= Gross disposable income	5,384.4	5,604.3	5,851.5	6,056.1	6,068.3	6,074.9	6,072.1	6,086.9
Final consumption expenditure (-)	4,690.6	4,897.9	5,088.5	5,267.0	5,249.0	5,225.1	5,198.6	5,197.8
Changes in net worth in pension funds (+)	60.6	62.7	59.8	64.6	64.3	62.7	60.6	59.2
= Gross saving	754.4	769.2	822.8	853.7	883.6	912.4	934.0	948.3
Consumption of fixed capital (-)	326.0	345.2	366.0	384.1	386.5	388.2	389.4	389.8
Net capital transfers receivable (+)	24.0	18.7	12.0	13.5	13.1	14.3	15.7	10.9
Other changes in net worth ¹⁾ (+)	565.8	523.4	62.3	-1,689.2	-1,330.9	-722.3	56.9	524.0
= Changes in net worth ¹⁾	1,018.1	966.1	531.1	-1,206.1	-820.7	-183.8	617.2	1,093.4
Investment, financing and changes in net worth								
Net acquisition of non-financial assets (+)	552.6	605.3	644.7	642.3	623.0	598.2	575.1	557.2
Consumption of fixed capital (-)	326.0	345.2	366.0	384.1	386.5	388.2	389.4	389.8
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	205.4	308.1	423.2	427.4	381.2	290.4	194.7	33.6
Currency and deposits	246.8	284.1	349.8	439.0	398.4	335.6	256.3	121.8
Money market fund shares	-21.4	1.4	38.3	-13.1	1.8	-17.1	-22.0	-43.1
Debt securities ²⁾	-20.0	22.6	35.1	1.5	-19.0	-28.0	-39.5	-45.1
Long-term assets	412.8	336.8	153.0	39.4	72.8	171.7	302.9	449.7
Deposits	-7.6	1.9	-31.1	-27.4	-13.7	15.7	55.1	88.1
Debt securities	-2.6	56.1	45.4	56.2	43.2	25.6	27.4	14.8
Shares and other equity	130.2	-19.4	-83.4	-115.9	-90.2	-33.5	28.1	96.1
Quoted and unquoted shares and other equity	63.2	-4.5	-4.5	12.1	25.2	39.0	47.5	42.7
Mutual fund shares	67.0	-14.9	-78.8	-128.0	-115.4	-72.5	-19.4	53.4
Life insurance and pension fund reserves	292.7	298.2	222.2	126.6	133.5	163.8	192.3	250.7
Main items of financing (-)								
Loans	398.9	395.2	356.9	206.1	154.8	126.0	98.5	98.3
<i>of which: From euro area MFIs</i>	358.5	349.0	283.7	82.8	20.1	10.3	-15.8	63.1
Other changes in financial assets (+)								
Shares and other equity	473.3	468.3	55.6	-1,407.7	-1,069.6	-628.3	-61.1	335.5
Life insurance and pension fund reserves	109.5	46.7	25.1	-252.6	-201.2	-99.6	55.5	152.9
Remaining net flows (+)	-10.5	-58.6	-47.7	-64.7	-85.7	-2.0	38.0	52.6
= Changes in net worth ¹⁾	1,018.1	966.1	531.1	-1,206.1	-820.7	-183.8	617.2	1,093.4
Financial balance sheet								
Financial assets (+)								
Short-term assets	4,478.6	4,744.5	5,199.8	5,698.3	5,772.1	5,787.1	5,745.9	5,731.7
Currency and deposits	4,173.7	4,453.9	4,842.8	5,314.4	5,375.7	5,431.0	5,397.6	5,468.3
Money market fund shares	291.2	252.7	289.4	317.2	342.3	310.9	307.6	243.6
Debt securities ²⁾	13.6	37.9	67.6	66.7	54.0	45.2	40.7	19.8
Long-term assets	11,075.6	11,988.0	12,168.2	10,452.6	10,184.5	10,638.6	11,225.5	11,439.1
Deposits	998.8	1,009.8	943.4	883.7	859.4	878.4	907.7	949.5
Debt securities	1,238.8	1,306.6	1,332.1	1,366.7	1,337.7	1,372.7	1,438.6	1,421.7
Shares and other equity	4,570.6	5,059.3	5,033.1	3,468.6	3,243.7	3,507.9	3,836.4	3,930.7
Quoted and unquoted shares and other equity	3,234.3	3,641.6	3,674.1	2,488.1	2,309.3	2,497.0	2,767.2	2,785.4
Mutual fund shares	1,336.2	1,417.7	1,359.1	980.5	934.4	1,010.9	1,069.2	1,145.3
Life insurance and pension fund reserves	4,267.4	4,612.3	4,859.6	4,733.6	4,743.8	4,879.6	5,042.8	5,137.1
Remaining net assets (+)	270.8	241.9	211.7	228.5	211.1	238.3	218.7	212.6
Liabilities (-)								
Loans	4,766.1	5,165.6	5,510.9	5,708.0	5,701.9	5,739.4	5,762.9	5,804.8
<i>of which: From euro area MFIs</i>	4,201.0	4,553.1	4,825.5	4,901.1	4,878.7	4,899.0	4,916.2	4,956.0
= Net financial wealth	11,058.9	11,808.8	12,068.8	10,671.4	10,465.8	10,924.5	11,427.3	11,578.7

Sources: ECB and Eurostat.

1) Excluding changes in net worth which are due to other changes in non-financial assets, such as revaluations of residential property.

2) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

3.4 Yritykset

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, ajanjakson lopun kannat)

	2005	2006	2007	2008/I– 2008/IV	2008/II– 2009/I	2008/III– 2009/II	2008/IV– 2009/III	2009/I– 2009/IV
Tulot ja säästöt								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) (+)								
Palkansaajakorvaukset (–)								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (–)								
= Toimintaylijäämä, brutto (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
= Toimintaylijäämä, netto (+)								
Saadut omaisuustulot (+)								
Saadut korot								
Saadut muut omaisuustulot								
Maksetut korot ja vuokrat (–)								
= Yrittäjätulo, netto (+)								
Jaettu tulo (–)								
Maksetut tulo- ja varallisuusverot (–)								
Saadut sosiaaliturvamaksut (+)								
Maksetut sosiaalietuudet (–)								
Maksetut muut tulonsiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja säästöt								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Muiden ei-rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velat								
joista: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
joista: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Saadut pääomansiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto								
Velat								
Vieras pääoma								
joista: Lainat rahalaitoksilta								
joista: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.4 Non-financial corporations

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2005	2006	2007	2008 Q1- 2008 Q4	2008 Q2- 2009 Q1	2008 Q3- 2009 Q2	2008 Q4- 2009 Q3	2009 Q1- 2009 Q4
Income and saving								
Gross value added (basic prices) (+)	4,163.1	4,369.3	4,620.3	4,750.3	4,693.1	4,612.1	4,556.3	4,528.4
Compensation of employees (-)	2,471.3	2,583.9	2,713.6	2,831.9	2,828.1	2,818.6	2,802.5	2,787.2
Other taxes less subsidies on production (-)	72.8	75.4	80.3	76.1	74.0	68.9	64.2	59.1
= Gross operating surplus (+)	1,619.0	1,710.0	1,826.4	1,842.2	1,791.0	1,724.6	1,689.6	1,682.1
Consumption of fixed capital (-)	670.5	701.9	738.6	774.2	780.2	783.6	786.2	788.6
= Net operating surplus (+)	948.4	1,008.1	1,087.8	1,068.1	1,010.8	941.0	903.4	893.5
Property income receivable (+)	433.8	506.0	574.0	594.1	570.8	536.6	507.7	478.6
Interest receivable	141.3	169.7	198.9	223.8	211.8	194.9	174.3	157.0
Other property income receivable	292.5	336.3	375.1	370.3	358.9	341.6	333.4	321.7
Interest and rents payable (-)	236.1	284.0	345.7	400.1	381.4	350.5	310.7	274.2
= Net entrepreneurial income (+)	1,146.1	1,230.1	1,316.1	1,262.1	1,200.2	1,127.0	1,100.5	1,097.9
Distributed income (-)	857.5	926.2	987.4	1,030.3	1,018.2	976.1	941.3	917.2
Taxes on income and wealth payable (-)	149.1	189.8	211.9	193.5	186.5	165.8	144.8	131.6
Social contributions receivable (+)	72.8	74.9	63.7	66.0	65.6	65.6	65.5	65.6
Social benefits payable (-)	60.7	60.6	62.0	63.5	63.7	64.0	64.3	64.4
Other net transfers (-)	61.4	65.8	56.6	58.9	58.3	58.5	59.5	60.4
= Net saving	90.1	62.5	62.0	-18.2	-60.9	-71.8	-43.9	-10.1
Investment, financing and saving								
Net acquisition of non-financial assets (+)	253.0	311.7	363.9	354.3	298.2	212.9	149.8	95.4
Gross fixed capital formation (+)	915.9	989.9	1,077.1	1,095.1	1,059.7	1,006.9	967.6	942.2
Consumption of fixed capital (-)	670.5	701.9	738.6	774.2	780.2	783.6	786.2	788.6
Net acquisition of other non-financial assets (+)	7.7	23.8	25.4	33.4	18.7	-10.3	-31.6	-58.2
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	128.5	159.8	168.4	61.7	3.7	35.0	81.0	114.5
Currency and deposits	113.8	146.1	154.4	13.7	-6.4	10.2	37.7	90.0
Money market fund shares	7.4	2.3	-19.2	28.7	29.1	36.4	41.9	42.6
Debt securities ¹⁾	7.4	11.5	33.2	19.3	-19.0	-11.5	1.3	-18.1
Long-term assets	390.4	517.6	736.0	663.1	685.5	561.3	413.4	207.2
Deposits	31.8	24.0	-25.6	22.6	36.5	39.7	11.9	-2.1
Debt securities	-34.4	14.0	-32.4	-71.5	-3.0	17.2	-6.4	-6.2
Shares and other equity	234.2	285.4	446.9	365.7	376.1	340.8	283.7	137.5
Other (mainly intercompany loans)	158.8	194.3	347.2	346.2	275.9	163.6	124.2	78.1
Remaining net assets (+)	87.8	117.4	110.1	53.2	-102.6	-75.8	-76.6	-54.4
Main items of financing (-)								
Debt	432.7	732.4	843.0	760.7	575.7	405.7	230.4	82.5
of which: Loans from euro area MFIs	276.7	449.0	544.2	392.6	252.0	98.2	-35.0	-151.4
of which: Debt securities	14.0	40.0	33.5	62.6	67.5	79.2	92.2	76.9
Shares and other equity	275.9	238.8	404.7	311.1	287.6	317.3	297.5	206.2
Quoted shares	101.7	38.1	70.4	2.5	13.2	47.1	57.9	58.6
Unquoted shares and other equity	174.2	200.7	334.2	308.5	274.4	270.2	239.5	147.6
Net capital transfers receivable (-)	60.6	72.3	69.8	76.3	78.8	77.4	78.3	81.0
= Net saving	90.1	62.5	62.0	-18.2	-60.9	-71.8	-43.9	-10.1
Financial balance sheet								
Financial assets								
Short-term assets	1,509.3	1,675.1	1,827.7	1,889.0	1,876.5	1,908.3	1,957.9	1,999.2
Currency and deposits	1,229.6	1,367.3	1,507.7	1,537.6	1,510.0	1,551.2	1,579.5	1,634.1
Money market fund shares	173.4	181.4	157.4	182.2	208.1	213.6	220.4	206.5
Debt securities ¹⁾	106.3	126.4	162.6	169.2	158.4	143.6	158.0	158.6
Long-term assets	8,809.7	10,197.0	11,102.2	9,365.6	9,098.1	9,494.4	10,149.1	10,452.8
Deposits	107.9	151.8	156.0	173.6	173.9	162.4	152.6	150.3
Debt securities	282.4	296.9	262.7	177.5	181.9	157.7	153.2	186.3
Shares and other equity	6,432.5	7,564.1	8,178.4	6,160.1	5,838.3	6,280.5	6,926.4	7,174.9
Other (mainly intercompany loans)	1,986.9	2,184.1	2,505.2	2,854.4	2,904.0	2,893.9	2,917.0	2,941.3
Remaining net assets	335.8	352.9	385.2	461.1	448.8	479.6	503.2	497.2
Liabilities								
Debt	7,195.5	7,892.8	8,633.5	9,381.1	9,414.3	9,450.5	9,457.7	9,466.3
of which: Loans from euro area MFIs	3,524.3	3,981.9	4,507.1	4,895.6	4,859.3	4,825.9	4,759.4	4,708.9
of which: Debt securities	667.1	686.4	684.1	739.6	736.6	771.2	816.9	821.1
Shares and other equity	11,206.7	13,218.6	14,408.5	10,616.8	9,955.0	10,688.9	11,849.0	12,163.0
Quoted shares	3,721.5	4,533.5	5,023.9	2,850.0	2,483.7	2,827.6	3,299.0	3,429.7
Unquoted shares and other equity	7,485.1	8,685.0	9,384.6	7,766.9	7,471.3	7,861.3	8,549.9	8,733.4

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, ajanjakson lopun kannat)

	2005	2006	2007	2008/I– 2008/IV	2008/II– 2009/I	2008/III– 2009/II	2008/IV– 2009/III	2009/I– 2009/IV
Rahoitustili, rahoitustaloustoimet								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuovelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset								
Muiden muutosten tili								
Rahoitusvarojen muut muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet								
Muut varat, netto								
Velkojen muut muutokset (–)								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuovelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit ¹⁾								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuovelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuus								

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.5 Insurance corporations and pension funds

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2005	2006	2007	2008 Q1- 2008 Q4	2008 Q2- 2009 Q1	2008 Q3- 2009 Q2	2008 Q4- 2009 Q3	2009 Q1- 2009 Q4
Financial account, financial transactions								
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	22.9	64.4	69.2	116.5	69.7	54.6	41.8	22.6
Currency and deposits	7.2	11.0	6.5	57.0	18.4	11.8	-0.7	-33.2
Money market fund shares	-0.9	3.4	2.8	20.7	18.6	12.1	7.0	9.0
Debt securities ¹⁾	16.6	49.9	59.9	38.8	32.7	30.6	35.5	46.7
Long-term assets	290.8	293.7	169.9	67.8	49.7	81.6	112.1	178.4
Deposits	16.7	68.4	48.8	-4.7	8.0	9.1	17.2	15.2
Debt securities	132.9	111.5	48.8	33.5	52.8	7.6	12.8	49.1
Loans	-0.5	-1.3	-15.6	21.8	-2.1	10.3	7.9	5.3
Quoted shares	31.3	-2.5	-0.4	-15.2	-20.2	-22.7	-96.9	-84.0
Unquoted shares and other equity	19.0	29.5	22.0	23.3	16.1	11.1	2.4	-5.8
Mutual fund shares	91.5	88.2	66.4	9.2	-4.9	66.3	168.8	198.6
Remaining net assets (+)	-0.7	9.6	-11.5	19.6	8.3	31.2	30.4	32.6
Main items of financing (-)								
Debt securities	-0.4	5.7	3.0	11.7	13.8	9.9	10.0	0.8
Loans	12.8	44.9	-5.3	24.3	-2.3	12.3	5.9	-28.3
Shares and other equity	10.5	9.2	1.7	0.1	1.5	2.3	4.4	4.3
Insurance technical reserves	340.4	307.5	242.3	133.1	117.8	147.8	174.0	258.9
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	296.4	301.0	239.1	129.5	122.5	151.7	178.4	250.1
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	44.0	6.5	3.2	3.6	-4.6	-3.9	-4.4	8.8
= Changes in net financial worth due to transactions	-50.3	0.5	-14.2	34.6	-3.1	-4.9	-10.0	-2.2
Other changes account								
Other changes in financial assets (+)								
Shares and other equity	197.7	178.8	17.6	-564.7	-433.5	-280.2	-57.6	176.3
Other net assets	60.9	-39.8	-39.7	35.8	30.0	51.5	95.4	91.2
Other changes in liabilities (-)								
Shares and other equity	123.0	41.4	-33.3	-179.1	-187.8	-123.2	-53.4	14.2
Insurance technical reserves	144.7	55.1	27.6	-248.8	-203.9	-97.6	65.9	163.2
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	153.8	51.3	27.7	-249.3	-197.9	-93.9	65.5	166.3
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	-9.1	3.8	-0.1	0.5	-6.0	-3.7	0.3	-3.1
= Other changes in net financial worth	-9.2	42.5	-16.5	-101.0	-11.9	-7.9	25.4	90.1
Financial balance sheet								
Financial assets (+)								
Short-term assets	430.4	503.0	566.2	688.4	709.9	709.1	695.7	720.2
Currency and deposits	146.6	157.1	163.6	224.5	213.2	196.1	190.3	195.2
Money market fund shares	74.3	80.1	80.7	98.8	112.3	104.2	103.2	99.1
Debt securities ¹⁾	209.5	265.8	321.9	365.2	384.4	408.8	402.2	425.9
Long-term assets	4,715.6	5,125.4	5,273.9	4,796.8	4,749.6	4,909.8	5,122.6	5,249.1
Deposits	519.8	589.8	638.8	636.1	649.4	651.6	655.4	651.5
Debt securities	1,801.1	1,853.9	1,859.5	1,909.3	1,948.1	1,928.2	2,003.9	2,047.6
Loans	411.4	406.9	393.1	413.8	414.6	419.5	419.3	418.5
Quoted shares	634.5	718.1	713.2	417.1	374.9	436.9	409.7	416.7
Unquoted shares and other equity	414.4	487.8	527.2	445.4	417.2	416.1	437.7	438.7
Mutual fund shares	934.4	1,068.9	1,142.2	975.1	945.5	1,057.4	1,196.6	1,276.1
Remaining net assets (+)	182.6	212.6	193.1	235.5	236.6	250.7	257.5	254.8
Liabilities (-)								
Debt securities	21.3	35.9	29.3	46.0	44.9	44.8	48.7	50.2
Loans	201.1	242.8	233.9	265.7	268.4	268.2	256.6	236.3
Shares and other equity	629.8	680.3	648.7	469.8	410.3	436.3	489.2	488.3
Insurance technical reserves	4,597.0	4,959.6	5,229.5	5,113.8	5,116.7	5,260.4	5,430.7	5,536.0
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	3,910.9	4,263.2	4,530.0	4,410.2	4,417.1	4,557.4	4,724.2	4,826.6
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	686.1	696.3	699.5	703.6	699.6	703.0	706.5	709.4
= Net financial wealth	-120.6	-77.6	-108.3	-174.6	-144.3	-140.1	-149.3	-86.7

Source: ECB.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan (miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

Euromääräiset yhteensä ^{b)}			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat								
Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Euromääräiset			Kaikki valuutat					
			Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu ²⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Liikkeeseenlaskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti
Yhteensä											
Pitkäaikaiset											

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut (miljardia euroa)

- Liikkeeseenlaskut yhteensä, brutto (oikea asteikko)
- Kannat yhteensä (vasen asteikko)
- — — — — Euromääräisten arvopereiden kannat (vasen asteikko)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).

1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.

2) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

FINANCIAL MARKETS

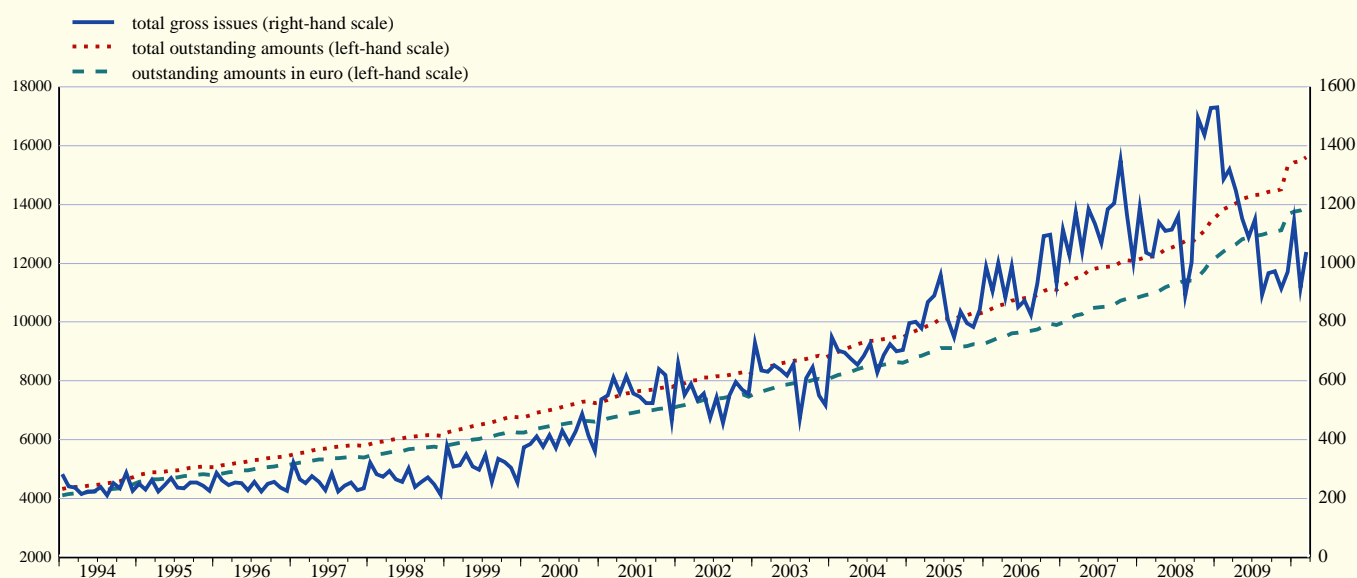
4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency

(EUR billions and period growth rates; seasonally adjusted; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

	Total in euro ¹⁾			By euro area residents								
	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	In euro			In all currencies			Annual growth rates	Seasonally adjusted ²⁾	
				Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues		Net issues	6-month growth rates
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Total												
2009 Mar.	14,763.4	1,318.2	165.5	12,539.7	1,230.0	129.6	13,937.2	1,318.8	147.8	11.7	133.1	14.8
Apr.	14,841.1	1,233.9	79.6	12,640.5	1,167.6	102.8	14,048.4	1,248.1	107.1	11.9	89.9	14.2
May	15,050.4	1,160.1	208.7	12,815.8	1,070.8	174.8	14,191.5	1,151.3	176.9	11.9	116.5	12.7
June	15,141.7	1,090.0	90.4	12,877.5	1,007.8	60.4	14,263.0	1,088.0	74.7	11.7	92.9	10.5
July	15,173.5	1,124.2	32.3	12,933.4	1,069.5	56.5	14,330.7	1,148.7	69.0	11.6	104.3	10.4
Aug.	15,224.6	883.1	50.0	12,965.6	827.3	31.2	14,352.0	893.4	24.1	10.8	63.7	8.9
Sep.	15,330.0	965.6	106.1	13,044.1	882.4	79.2	14,421.3	966.2	84.7	11.8	149.9	9.1
Oct.	15,331.6	951.3	1.7	13,074.4	901.7	30.4	14,457.0	973.1	38.5	10.9	10.6	7.8
Nov.	15,384.1	889.8	51.9	13,129.2	847.6	54.0	14,515.7	913.4	63.7	9.6	38.7	6.6
Dec.	15,921.4	936.7	-48.6	13,668.3	883.2	-46.8	15,300.4	970.6	-50.5	8.1	21.4	5.3
2010 Jan.	16,004.6	1,089.8	82.6	13,753.8	1,027.2	84.8	15,432.2	1,143.6	105.2	7.6	80.8	4.9
Feb.	16,042.2	870.8	39.0	13,792.9	822.0	40.6	15,479.6	916.5	34.8	6.3	-17.6	3.7
Mar.	16,197.3	1,030.4	153.5	13,906.0	926.5	111.5	15,606.4	1,038.5	119.9	6.0	110.7	3.0
Long-term												
2009 Mar.	13,154.8	320.0	145.0	11,074.2	280.4	134.9	12,273.7	302.1	138.9	10.1	137.1	12.8
Apr.	13,231.2	292.6	78.8	11,142.8	257.8	71.2	12,350.8	276.6	72.4	10.1	69.8	13.5
May	13,435.4	339.3	204.9	11,314.1	281.4	172.0	12,502.0	301.9	179.4	10.4	116.1	12.9
June	13,557.3	314.2	119.6	11,424.0	275.6	107.4	12,634.0	309.5	130.2	10.6	102.5	11.7
July	13,584.4	269.2	27.4	11,457.7	247.8	33.9	12,677.6	272.7	44.2	10.6	87.1	11.0
Aug.	13,644.7	131.5	59.9	11,502.8	108.9	44.8	12,720.1	121.8	48.8	10.3	98.6	10.3
Sep.	13,716.8	223.7	71.7	11,577.2	197.1	74.0	12,782.4	222.6	75.3	11.3	124.4	10.0
Oct.	13,783.1	245.1	64.2	11,639.5	216.7	60.1	12,845.8	236.1	66.7	11.6	61.6	9.8
Nov.	13,867.0	200.9	81.9	11,719.2	180.1	77.8	12,921.9	195.3	81.1	10.7	46.3	8.5
Dec.	14,387.1	169.5	-20.8	12,249.3	154.0	-11.0	13,675.7	166.0	-20.9	9.1	-24.1	6.1
2010 Jan.	14,467.3	309.2	81.2	12,322.9	277.7	74.5	13,791.3	315.5	92.4	9.0	138.6	6.8
Feb.	14,523.3	211.4	57.5	12,385.3	192.9	64.0	13,863.5	210.8	60.2	7.9	18.3	5.4
Mar.	14,669.3	308.3	144.7	12,506.3	248.3	119.7	13,995.1	279.6	126.5	7.7	132.4	5.4

C15 Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents

(EUR billions)

Sources: ECB and BIS (for issues by non-euro area residents).

- 1) Total euro-denominated securities other than shares issued by euro area residents and non-euro area residents.
- 2) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan
(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Lyhytaikaiset											
Pitkäaikaiset ²⁾											
joista: Pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia											
joista: Pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia											

Lähde: EKP.

- 1) Bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.
2) Ero yhteenlasketujen pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

(EUR billions ; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

1. Outstanding amounts and gross issues

	Outstanding amounts						Gross issues ¹⁾					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Total											
2008	13,429	5,272	2,170	709	4,938	340	1,177	817	75	100	162	24
2009	15,300	5,379	3,225	814	5,510	373	1,124	738	58	85	221	22
2009 Q2	14,263	5,438	2,355	769	5,349	351	1,162	750	62	90	241	20
Q3	14,421	5,432	2,379	799	5,452	358	1,003	652	43	84	212	12
Q4	15,300	5,379	3,225	814	5,510	373	952	628	49	73	182	20
2010 Q1	15,606	5,471	3,238	853	5,656	388	1,033	653	57	73	230	20
2009 Dec.	15,300	5,379	3,225	814	5,510	373	971	695	67	69	121	18
2010 Jan.	15,432	5,433	3,260	823	5,549	368	1,144	722	80	69	259	14
Feb.	15,480	5,418	3,234	841	5,612	375	916	574	35	71	215	22
Mar.	15,606	5,471	3,238	853	5,656	388	1,038	663	56	80	215	25
	Short-term											
2008	1,595	822	66	116	566	25	961	722	27	92	101	19
2009	1,625	733	75	71	725	21	874	639	14	68	137	15
2009 Q2	1,629	785	44	86	699	16	866	631	14	69	139	13
Q3	1,639	751	35	83	752	19	797	569	10	71	139	8
Q4	1,625	733	75	71	725	21	753	550	14	60	116	13
2010 Q1	1,611	747	63	77	708	17	764	547	24	60	123	10
2009 Dec.	1,625	733	75	71	725	21	805	621	20	59	93	12
2010 Jan.	1,641	737	75	74	741	13	828	598	20	61	144	6
Feb.	1,616	734	65	78	723	16	706	499	25	54	115	12
Mar.	1,611	747	63	77	708	17	759	545	26	66	111	12
	Long-term ²⁾											
2008	11,834	4,450	2,104	593	4,371	315	216	95	48	8	61	4
2009	13,676	4,646	3,150	743	4,784	353	250	99	44	16	84	6
2009 Q2	12,634	4,653	2,311	684	4,650	335	296	119	48	21	102	7
Q3	12,782	4,681	2,344	717	4,701	339	206	83	33	14	72	4
Q4	13,676	4,646	3,150	743	4,784	353	199	79	35	13	66	6
2010 Q1	13,995	4,724	3,175	776	4,948	371	269	106	33	13	107	10
2009 Dec.	13,676	4,646	3,150	743	4,784	353	166	75	47	10	28	7
2010 Jan.	13,791	4,696	3,185	748	4,808	355	316	124	60	8	115	8
Feb.	13,864	4,684	3,169	763	4,890	358	211	75	10	17	100	10
Mar.	13,995	4,724	3,175	776	4,948	371	280	118	30	14	104	13
	<i>of which: Long-term fixed rate</i>											
2008	7,720	2,306	754	455	3,955	250	120	49	9	6	53	3
2009	8,839	2,587	1,034	610	4,338	271	172	60	18	16	74	4
2009 Q2	8,357	2,472	866	548	4,211	260	210	72	23	20	90	5
Q3	8,491	2,507	892	582	4,251	259	139	49	14	13	61	3
Q4	8,839	2,587	1,034	610	4,338	271	132	46	10	12	59	5
2010 Q1	9,100	2,656	1,047	637	4,482	277	185	61	10	11	95	7
2009 Dec.	8,839	2,587	1,034	610	4,338	271	83	33	8	8	27	6
2010 Jan.	8,898	2,628	1,043	612	4,347	268	205	81	13	7	100	4
Feb.	8,996	2,628	1,038	624	4,435	271	160	41	4	14	93	8
Mar.	9,100	2,656	1,047	637	4,482	277	190	61	14	13	93	10
	<i>of which: Long-term variable rate</i>											
2008	3,601	1,744	1,302	128	363	64	82	36	38	1	5	1
2009	4,399	1,772	2,050	122	374	81	62	28	25	1	6	2
2009 Q2	3,738	1,762	1,402	125	374	74	65	31	24	1	7	2
Q3	3,734	1,747	1,411	125	372	79	49	21	18	1	7	1
Q4	4,399	1,772	2,050	122	374	81	58	26	24	1	5	2
2010 Q1	4,441	1,779	2,059	129	382	93	70	38	20	1	7	3
2009 Dec.	4,399	1,772	2,050	122	374	81	75	34	38	2	1	0
2010 Jan.	4,445	1,779	2,073	126	382	85	92	34	44	0	8	5
Feb.	4,417	1,766	2,062	128	374	86	40	30	3	3	3	2
Mar.	4,441	1,779	2,059	129	382	93	77	50	14	1	8	4

Source: ECB.

- 1) Monthly data on gross issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.
2) The residual difference between total long-term debt securities and fixed and variable rate long-term debt securities consists of zero coupon bonds and revaluation effects.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Kausivaihtelusta puhdistamattomat ¹⁾						Kausivaihtelusta puhdistetut ¹⁾					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Pitkäaikaiset											

K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

- Nettomääräiset liikkeeseenlaskut
- Kausivaihtelusta puhdistetut nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Lähde: EKP.

1) Bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

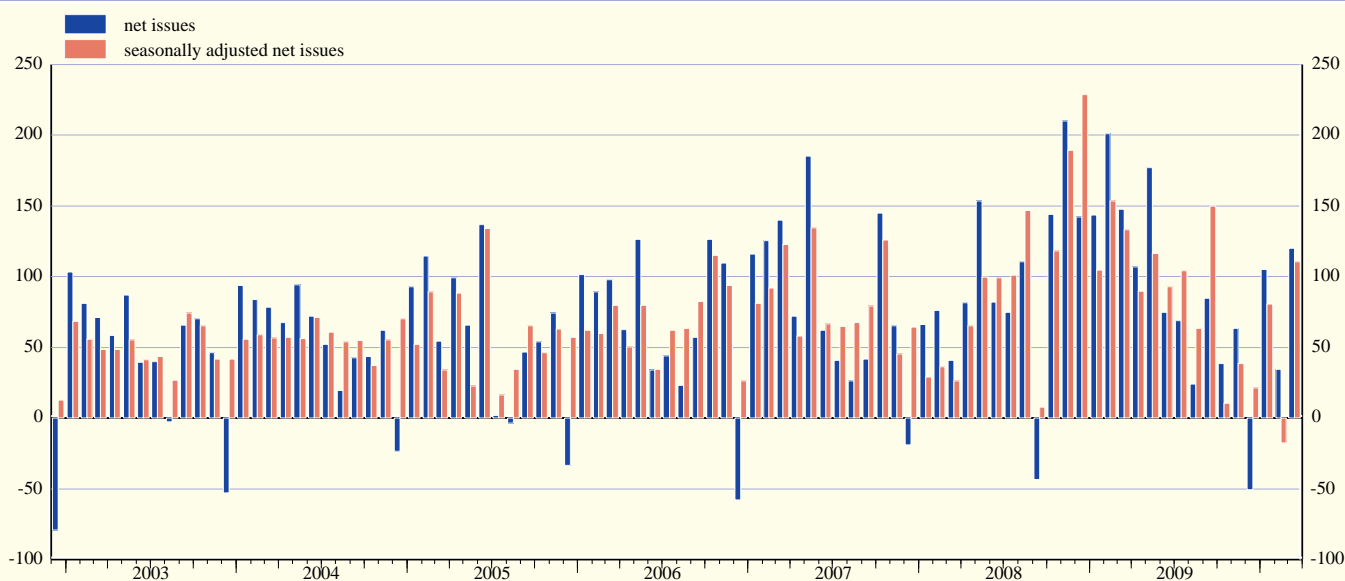
(EUR billions unless otherwise indicated; transactions during the period; nominal values)

2. Net issues

	Non-seasonally adjusted ¹⁾						Seasonally adjusted ¹⁾					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Total											
2008	95.0	22.9	34.9	4.3	31.8	1.1	95.7	23.1	34.1	4.4	33.1	1.0
2009	90.0	10.2	22.1	8.6	46.4	2.8	89.9	9.9	21.6	8.3	47.3	2.8
2009 Q2	119.6	22.0	28.1	12.8	53.8	2.8	99.8	21.4	27.9	8.7	39.0	2.8
Q3	59.3	0.3	10.2	11.1	35.4	2.3	105.9	9.8	31.6	13.9	47.1	3.5
Q4	17.3	-21.9	18.1	3.4	12.5	5.1	23.6	-12.2	-16.5	5.5	44.3	2.5
2010 Q1	86.6	25.4	0.0	11.7	46.4	3.1	58.0	7.6	17.6	11.4	17.0	4.5
2009 Dec.	-50.5	-28.4	23.1	-2.7	-49.4	7.1	21.4	23.3	-47.3	5.9	36.4	3.2
2010 Jan.	105.2	43.3	25.7	6.1	35.7	-5.6	80.8	19.3	69.6	2.2	-8.9	-1.5
Feb.	34.8	-21.4	-28.2	17.1	60.7	6.6	-17.6	-47.1	-30.8	18.4	34.6	7.3
Mar.	119.9	54.4	2.7	11.7	42.9	8.3	110.7	50.5	13.9	13.5	25.2	7.6
	Long-term											
2008	65.5	16.0	32.8	2.8	13.4	0.6	64.8	16.1	32.0	2.9	13.3	0.5
2009	89.5	15.4	24.2	12.3	34.5	3.1	89.1	15.5	23.6	12.3	34.6	3.1
2009 Q2	127.3	36.4	28.9	17.1	41.3	3.7	96.1	25.7	27.8	13.4	25.7	3.5
Q3	56.1	12.2	13.1	12.0	17.4	1.4	103.4	22.4	34.8	13.9	29.8	2.5
Q4	42.3	-12.6	16.0	7.2	27.3	4.4	27.9	-3.0	-18.4	7.7	38.1	3.5
2010 Q1	93.0	22.1	4.1	9.7	52.8	4.3	96.5	13.5	21.9	11.4	45.4	4.2
2009 Dec.	-20.9	-46.2	23.7	1.7	-5.0	4.9	-24.1	-19.1	-45.4	3.7	30.9	5.7
2010 Jan.	92.4	41.2	25.4	2.8	20.9	2.0	138.6	43.7	66.4	4.1	22.7	1.7
Feb.	60.2	-18.6	-17.8	13.9	79.5	3.2	18.3	-41.0	-18.0	15.2	57.9	4.3
Mar.	126.5	43.7	4.7	12.5	58.1	7.5	132.4	37.7	17.3	15.1	55.6	6.8

CI6 Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted

(EUR billions; transactions during the month; nominal values)

Source: ECB.

1) Monthly data on net issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾
(prosenttimuutos)

Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						Kausivaihtelusta puhdistettu 6 kk:n kasvuvauhti					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yhteensä											
Pitkäaikaiset											

K17 Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- ... Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

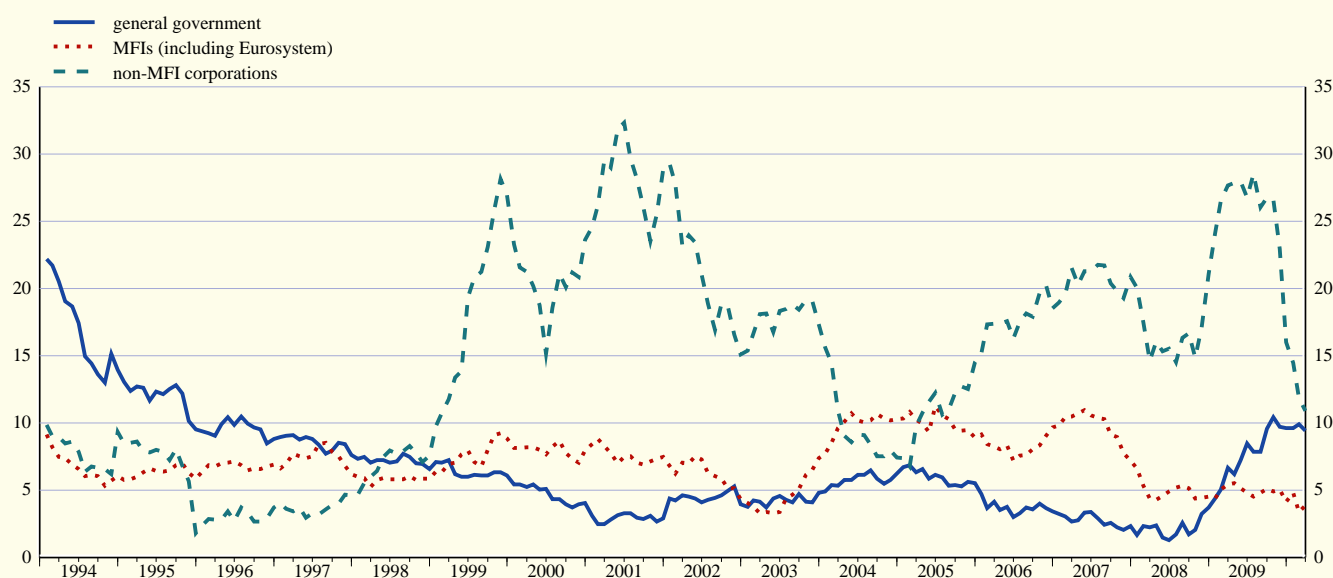
4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents ¹⁾

(percentage changes)

	Annual growth rates (non-seasonally adjusted)						6-month seasonally adjusted growth rates					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Total											
2009 Mar.	11.7	6.4	31.9	9.1	11.6	7.9	14.8	4.7	35.4	12.9	19.8	10.0
Apr.	11.9	6.2	31.6	10.3	11.7	10.6	14.2	5.9	37.9	15.7	15.1	11.3
May	11.9	5.4	31.1	10.4	12.8	9.5	12.7	5.8	31.7	16.4	13.0	11.9
June	11.7	4.8	28.0	12.3	13.7	9.6	10.5	4.8	21.0	11.8	12.0	9.6
July	11.6	4.2	28.8	14.1	13.5	9.4	10.4	4.8	21.1	15.8	11.0	10.3
Aug.	10.8	3.5	25.1	13.8	13.4	9.0	8.9	3.2	16.8	14.4	10.7	10.8
Sep.	11.8	4.1	25.4	16.1	14.9	10.6	9.1	3.5	16.4	19.2	10.2	11.3
Oct.	10.9	3.0	24.8	17.1	13.6	10.4	7.8	0.2	13.0	18.6	12.1	9.4
Nov.	9.6	2.5	20.1	16.9	12.1	10.6	6.6	-0.6	9.6	17.4	11.3	9.3
Dec.	8.1	2.3	11.9	14.5	11.3	9.7	5.3	-0.3	3.4	15.9	10.7	10.4
2010 Jan.	7.6	2.3	12.1	13.7	10.2	9.1	4.9	0.0	3.6	11.6	9.4	7.8
Feb.	6.3	0.6	8.6	15.0	9.8	10.8	3.7	-1.8	0.9	15.6	8.8	11.0
Mar.	6.0	1.4	7.2	16.0	8.6	11.6	3.0	-0.5	-1.2	12.9	6.9	11.9
	Long-term											
2009 Mar.	10.1	5.4	33.3	12.9	6.7	5.8	12.8	3.8	39.7	20.8	11.8	7.3
Apr.	10.1	5.5	32.8	14.8	6.0	8.7	13.5	5.0	42.6	26.2	10.0	11.8
May	10.4	5.1	32.4	16.3	7.2	8.5	12.9	5.7	35.5	30.5	9.1	14.2
June	10.6	4.8	29.6	19.4	8.5	8.4	11.7	5.7	23.9	29.8	9.8	12.6
July	10.6	4.5	31.1	22.0	7.8	8.0	11.0	6.2	22.0	28.1	8.6	12.0
Aug.	10.3	4.8	27.8	21.6	7.8	8.0	10.3	6.8	17.9	24.0	8.3	13.2
Sep.	11.3	5.1	28.1	24.0	9.6	9.3	10.0	6.4	17.7	27.3	7.5	11.4
Oct.	11.6	4.9	27.2	26.0	10.4	10.4	9.8	4.8	13.5	25.9	11.0	9.0
Nov.	10.7	5.0	22.0	27.1	9.6	10.8	8.5	4.4	9.9	23.8	10.1	7.6
Dec.	9.1	4.1	13.5	24.8	9.5	11.8	6.1	2.5	3.8	20.1	9.0	10.9
2010 Jan.	9.0	4.8	12.4	21.7	9.5	11.4	6.8	3.5	3.4	15.6	10.5	10.7
Feb.	7.9	3.4	9.2	21.7	9.7	12.3	5.4	0.0	1.0	19.4	11.2	11.4
Mar.	7.7	3.8	8.0	21.8	9.2	12.7	5.4	1.3	-0.9	16.6	10.9	14.0

C17 Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined

(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾ (jatkoa) (prosenttimuutos)

Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kaikki valuutat yhteensä											
Euromääräiset											

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä (vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- ... Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

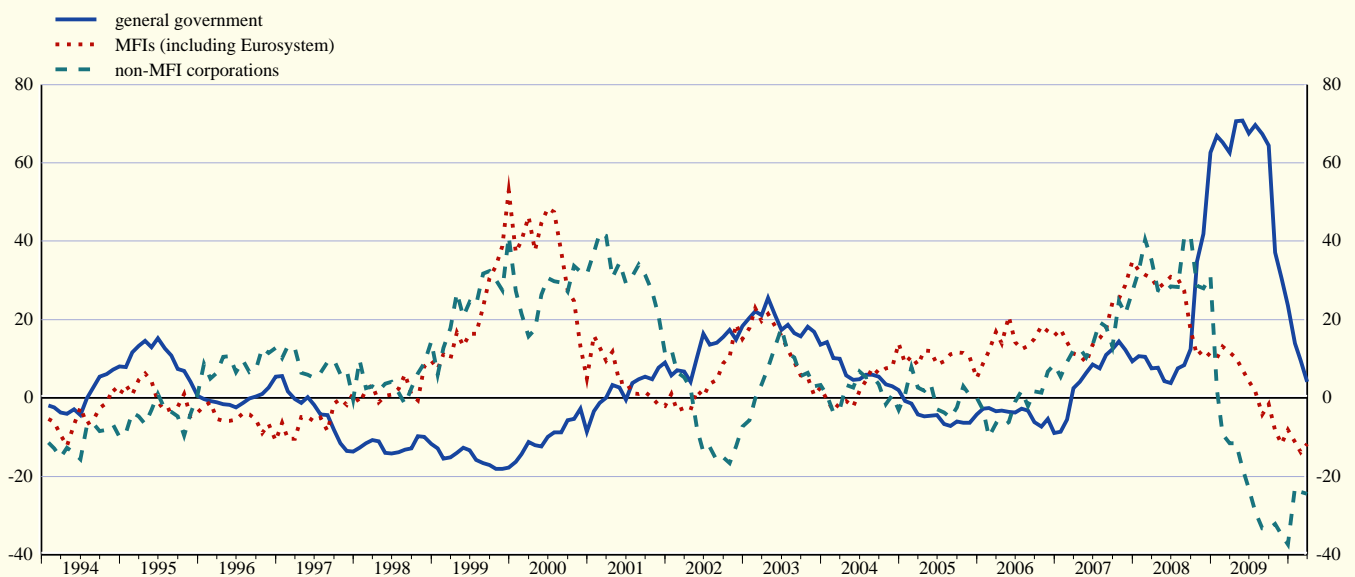
Lähde: EKP.

1) Vuotuinen prosenttimuutos viittaa kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin ja neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta ajanjakson keskiarvon vuotuisen muutokseen. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents ¹⁾ (cont'd)
(percentage changes)

	Long-term fixed rate						Long-term variable rate					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
In all currencies combined												
2008	3.1	4.9	5.7	4.9	1.5	1.4	12.7	5.4	33.4	7.0	7.6	3.2
2009	9.5	7.0	18.2	24.0	8.1	4.2	12.2	1.9	36.2	-2.0	0.1	20.7
2009 Q2	8.9	6.8	17.9	21.2	7.5	4.8	14.4	3.1	43.2	-1.1	-0.6	19.9
Q3	10.5	7.2	21.2	28.2	9.0	3.9	11.4	1.0	35.5	-3.2	-1.6	25.1
Q4	12.2	9.0	21.4	33.5	10.3	6.6	7.7	-1.6	24.4	-4.1	2.0	26.2
2010 Q1	11.1	9.7	14.1	27.9	9.6	8.1	2.4	-3.8	8.6	-2.3	4.6	26.7
2009 Oct.	12.5	8.6	22.3	33.8	11.1	6.4	9.3	-1.2	30.3	-4.0	1.3	26.1
Nov.	12.4	9.5	21.7	34.9	10.1	7.1	7.0	-1.7	22.5	-3.9	1.7	25.8
Dec.	11.9	9.7	19.3	32.3	9.7	8.3	2.8	-3.9	10.8	-4.2	3.0	25.2
2010 Jan.	11.5	10.7	16.2	27.7	9.3	7.0	3.5	-3.2	10.1	-3.2	7.3	28.2
Feb.	10.8	9.0	11.6	26.8	10.0	8.3	1.6	-4.4	7.4	-1.6	3.2	27.1
Mar.	10.4	9.1	10.2	26.4	9.4	9.5	1.4	-3.6	5.9	-0.1	3.5	24.4
In euro												
2008	3.0	4.8	6.1	3.0	1.7	1.3	14.3	6.6	35.1	7.2	7.9	2.0
2009	10.0	8.9	21.4	22.5	8.2	4.2	14.5	3.9	38.7	-2.5	-0.4	21.8
2009 Q2	9.6	8.8	21.8	19.4	7.7	4.2	17.2	5.4	46.3	-1.8	-0.7	21.7
Q3	11.2	9.4	24.4	27.2	9.2	3.3	13.7	2.9	38.1	-3.8	-2.4	27.4
Q4	12.8	11.3	23.5	33.1	10.4	6.1	9.2	-0.1	25.9	-4.9	0.7	26.8
2010 Q1	11.4	10.7	15.3	28.7	9.7	7.8	3.0	-3.3	9.4	-2.6	3.2	26.7
2009 Oct.	13.2	11.1	24.9	33.3	11.2	5.7	11.2	0.6	31.9	-4.9	0.0	26.9
Nov.	12.9	11.9	23.5	34.4	10.2	6.8	8.4	-0.5	23.8	-4.6	0.4	25.9
Dec.	12.2	11.2	20.5	33.0	9.8	8.0	3.7	-3.0	11.8	-4.7	1.7	25.1
2010 Jan.	11.7	11.7	17.8	28.4	9.3	6.6	4.1	-2.8	11.0	-3.7	5.9	28.3
Feb.	11.1	9.9	12.5	27.8	10.1	8.0	2.1	-4.1	8.1	-1.8	1.8	27.0
Mar.	10.7	9.7	11.4	27.3	9.4	9.4	1.9	-3.2	6.5	0.2	2.1	24.5

C18 Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined
(annual percentage changes)

Source: ECB.

¹⁾ Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾
(miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti
(kannat ajanjakson lopussa)

	Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
	Yhteensä	Indeksi: joulukuu 2001 = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Rahalaitokset
- ... Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- - Yritykset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja indeksin ja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents ¹⁾

(EUR billions, unless otherwise indicated; market values)

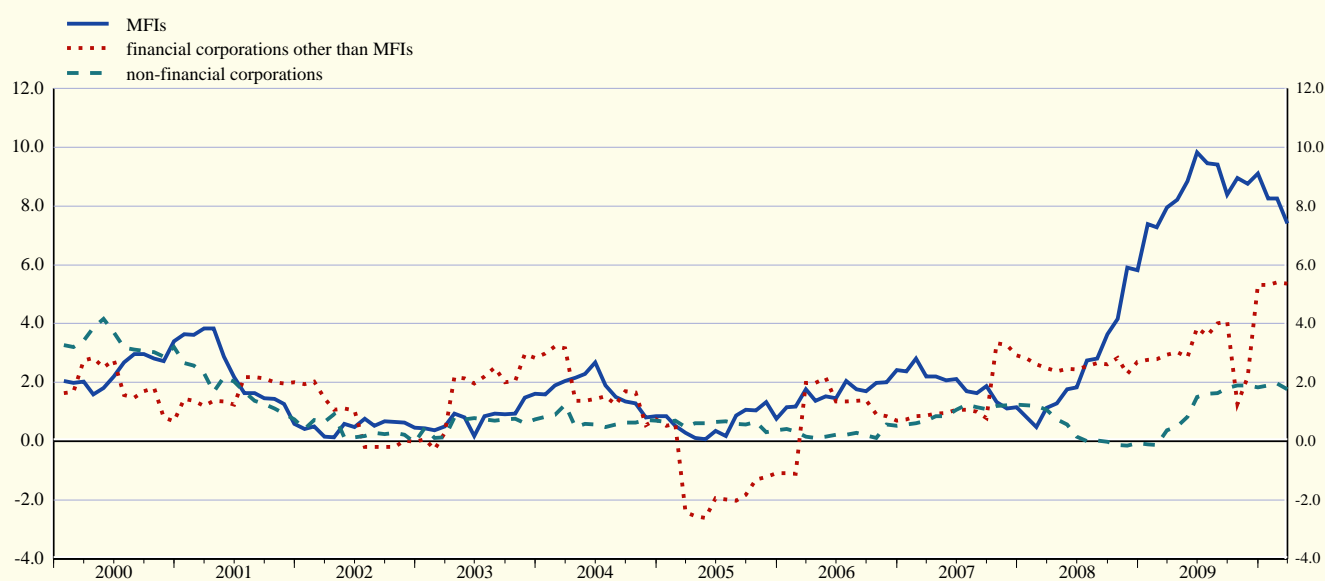
1. Outstanding amounts and annual growth rates

(outstanding amounts as at end of period)

	Total			MFIs		Financial corporations other than MFIs		Non-financial corporations	
	Total	Index: Dec. 2001 = 100	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008 Mar.	5,585.3	104.5	1.2	861.7	1.1	501.5	2.5	4,222.2	1.1
Apr.	5,766.6	104.5	1.0	838.5	1.3	519.6	2.4	4,408.5	0.7
May	5,747.7	104.5	0.9	772.3	1.8	497.1	2.5	4,478.4	0.6
June	5,100.2	104.5	0.6	666.5	1.8	435.8	2.5	3,997.9	0.2
July	4,991.5	104.7	0.6	692.8	2.7	428.2	2.5	3,870.5	0.0
Aug.	5,017.9	104.6	0.7	666.7	2.8	438.4	2.7	3,912.7	0.0
Sep.	4,448.1	104.7	0.7	613.3	3.6	382.3	2.6	3,452.5	0.0
Oct.	3,760.0	105.0	0.7	452.9	4.2	280.5	2.8	3,026.6	-0.1
Nov.	3,504.9	105.2	0.9	395.6	5.9	265.4	2.3	2,843.9	-0.1
Dec.	3,512.7	105.4	1.0	378.1	5.8	282.5	2.7	2,852.1	-0.1
2009 Jan.	3,315.7	105.6	1.1	343.7	7.4	259.0	2.8	2,712.9	-0.1
Feb.	2,943.5	105.6	1.1	275.9	7.3	206.3	2.8	2,461.3	-0.1
Mar.	3,027.4	106.1	1.5	315.5	7.9	223.9	2.9	2,488.0	0.4
Apr.	3,461.0	106.2	1.6	413.7	8.2	274.6	3.0	2,772.7	0.5
May	3,609.3	106.5	1.9	454.1	8.9	283.3	2.9	2,871.9	0.8
June	3,560.2	107.3	2.7	449.5	9.8	279.4	3.9	2,831.4	1.5
July	3,846.1	107.5	2.7	510.4	9.5	301.1	3.6	3,034.6	1.6
Aug.	4,044.3	107.5	2.7	573.3	9.4	321.7	4.0	3,149.3	1.6
Sep.	4,213.9	107.6	2.8	594.0	8.4	351.6	4.1	3,268.3	1.8
Oct.	4,068.7	107.8	2.7	569.0	9.0	326.2	1.3	3,173.6	1.9
Nov.	4,082.3	108.1	2.7	568.5	8.8	317.9	2.2	3,195.9	1.9
Dec.	4,428.9	108.5	3.0	572.1	9.1	348.8	5.3	3,508.0	1.8
2010 Jan.	4,261.5	108.7	2.9	522.5	8.3	338.7	5.3	3,400.3	1.9
Feb.	4,179.3	108.7	3.0	503.6	8.2	337.2	5.4	3,338.4	2.0
Mar.	4,492.6	109.0	2.8	548.3	7.4	363.3	5.4	3,581.0	1.8

C19 Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents

(annual percentage changes)

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the index and the growth rates, see the Technical Notes.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾ (miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Liikkeeseenlaskut kuukauden aikana

Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset		
Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan (miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

- Yritykset
- Rahalaitokset
- Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja indeksin ja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents ¹⁾

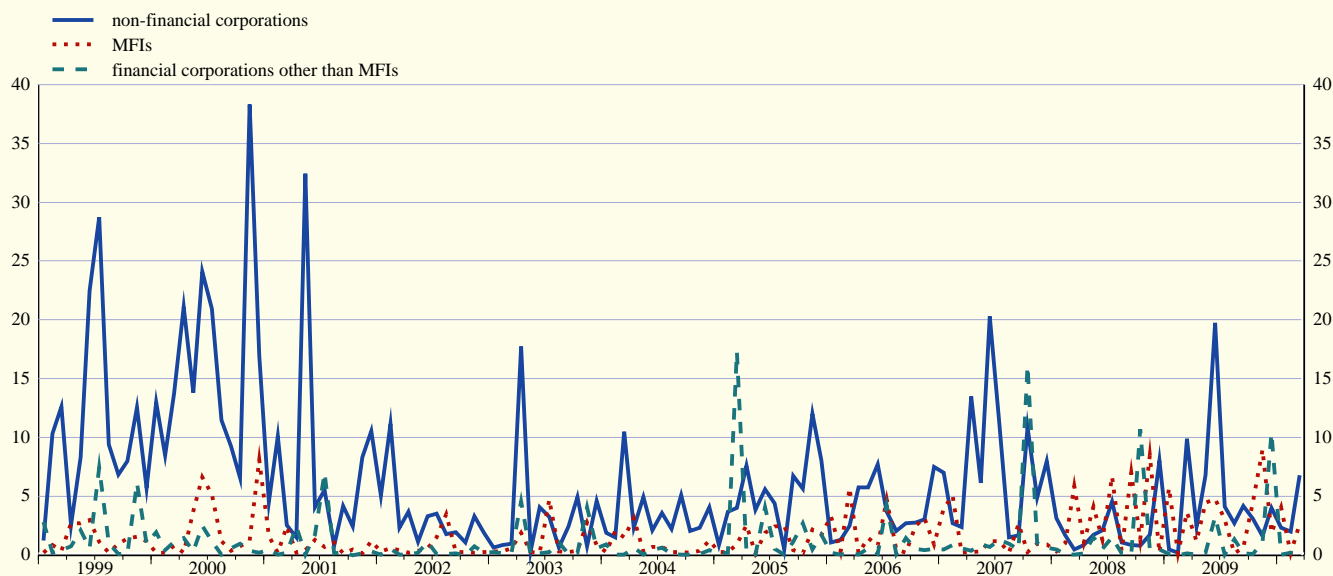
(EUR billions; market values)

2. Transactions during the month

	Total			MFIs			Financial corporations other than MFIs			Non-financial corporations		
	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008 Mar.	6.4	6.0	0.4	5.9	0.0	5.9	0.0	0.5	-0.4	0.5	5.6	-5.1
Apr.	2.1	3.0	-0.9	1.1	0.0	1.1	0.1	0.5	-0.3	0.8	2.5	-1.7
May	7.3	6.0	1.4	4.1	0.1	4.1	1.5	0.3	1.2	1.7	5.6	-3.9
June	3.9	4.8	-0.9	1.3	0.0	1.3	0.5	0.1	0.4	2.1	4.7	-2.6
July	12.7	3.4	9.4	6.7	0.0	6.7	1.5	0.5	1.0	4.5	2.9	1.6
Aug.	1.6	3.0	-1.4	0.3	0.0	0.3	0.1	0.0	0.1	1.1	3.0	-1.9
Sep.	7.8	2.9	5.0	7.0	0.0	7.0	0.0	0.1	-0.1	0.8	2.8	-2.0
Oct.	12.9	0.6	12.2	1.4	0.0	1.4	10.7	0.0	10.7	0.8	0.6	0.1
Nov.	10.6	2.9	7.7	8.4	0.5	8.0	0.5	2.1	-1.6	1.7	0.3	1.4
Dec.	8.5	2.6	6.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.4	8.0	2.5	5.5
2009 Jan.	6.3	0.5	5.8	5.7	0.0	5.7	0.1	0.0	0.0	0.5	0.4	0.1
Feb.	0.2	0.9	-0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.2	0.8	-0.6
Mar.	13.7	0.2	13.4	3.6	0.0	3.6	0.2	0.0	0.1	9.9	0.2	9.7
Apr.	3.7	0.3	3.4	1.2	0.0	1.2	0.1	0.0	0.0	2.4	0.3	2.1
May	11.4	0.3	11.1	4.4	0.0	4.4	0.2	0.0	0.1	6.8	0.3	6.5
June	27.8	2.0	25.8	4.8	0.0	4.8	3.3	0.3	3.0	19.7	1.8	18.0
July	7.2	0.2	7.0	3.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	4.1	0.2	4.0
Aug.	4.0	3.3	0.7	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0	1.3	2.7	3.3	-0.6
Sep.	5.0	0.3	4.7	0.6	0.0	0.6	0.2	0.0	0.1	4.2	0.2	3.9
Oct.	7.7	0.3	7.4	4.5	0.0	4.5	0.1	0.0	0.1	3.1	0.2	2.8
Nov.	11.6	0.2	11.4	9.0	0.0	9.0	1.0	0.0	1.0	1.6	0.2	1.4
Dec.	16.2	0.2	16.1	1.9	0.0	1.9	10.4	0.1	10.3	4.0	0.1	3.9
2010 Jan.	6.4	0.0	6.4	4.1	0.0	4.1	0.1	0.0	0.1	2.3	0.0	2.3
Feb.	2.2	0.3	1.9	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	2.0	0.3	1.7
Mar.	9.5	0.2	9.3	2.6	0.0	2.6	0.1	0.0	0.1	6.8	0.2	6.6

C20 Gross issues of quoted shares by sector of the issuer

(EUR billions; transactions during the month; market values)

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the index and the growth rates, see the Technical Notes.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella¹⁾

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

Yön yli ²⁾	Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä				Repot	
	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ^{2), 3)}		Yön yli ²⁾	Määräaikaiset				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

Sekki- luotot ²⁾	Kulutusluotot				Todellinen vuosi- korko ⁴⁾	Asuntolainat				Todellinen vuosi- korko ⁴⁾	Muut lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			
	Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Yli 5 vuotta		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan					Yli 10 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

Sekkiluotot ²⁾	Muut enintään 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
1	2	3	4	5	6	7

Lähde: EKP.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Näissä instrumenteissa uusia liiketoimintoja koskevat tiedot ja kantatiedot ovat samat. Tiedot ajanjakson lopussa.
- 3) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisten talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.
- 4) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut ja vakuuskulut.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents ¹⁾

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

1. Interest rates on deposits (new business)

	Deposits from households						Deposits from non-financial corporations				Repos
	Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:			Redeemable at notice of: ^{2), 3)}		Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:			
		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009 May	0.61	1.89	2.39	2.71	1.99	3.62	0.73	1.08	2.38	3.11	1.02
June	0.56	1.86	2.38	2.57	1.95	3.52	0.63	1.04	2.17	2.58	0.93
July	0.52	1.86	2.41	2.61	1.86	3.38	0.57	0.82	2.41	2.92	0.68
Aug.	0.50	1.72	2.32	2.64	1.64	3.23	0.54	0.71	2.06	2.93	0.57
Sep.	0.49	1.61	2.27	2.52	1.60	3.12	0.52	0.69	2.10	2.74	0.58
Oct.	0.46	1.68	2.11	2.55	1.55	2.97	0.49	0.66	1.99	2.72	0.56
Nov.	0.46	1.67	2.23	2.56	1.52	2.76	0.48	0.70	2.11	2.92	0.58
Dec.	0.45	1.67	2.31	2.40	1.53	2.45	0.47	0.77	2.00	2.53	0.64
2010 Jan.	0.43	1.74	2.33	2.52	1.47	2.23	0.45	0.72	1.95	2.44	0.53
Feb.	0.42	1.75	2.24	2.36	1.45	2.11	0.44	0.73	2.11	2.39	0.53
Mar.	0.42	1.90	2.38	2.24	1.45	2.05	0.44	0.80	2.73	2.34	0.50
Apr.	0.41	2.02	2.64	2.15	1.42	2.01	0.43	0.78	2.78	2.30	0.58

2. Interest rates on loans to households (new business)

	Bank overdrafts ²⁾	Consumer credit				Lending for house purchase					Other lending by initial rate fixation		
		By initial rate fixation			Annual percentage rate of charge ⁴⁾	By initial rate fixation				Annual percentage rate of charge ⁴⁾	Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009 May	9.62	7.82	6.44	8.16	8.08	3.22	4.15	4.50	4.58	4.12	3.60	4.71	4.90
June	9.55	7.26	6.36	8.03	7.83	3.12	4.12	4.51	4.58	4.07	3.55	4.76	4.95
July	9.31	7.63	6.49	8.03	8.02	3.03	4.10	4.54	4.54	4.02	3.35	4.77	4.91
Aug.	9.26	7.93	6.54	7.96	8.17	3.00	4.10	4.54	4.45	4.06	3.24	4.74	4.82
Sep.	9.26	7.69	6.45	7.91	8.00	2.81	4.05	4.48	4.45	3.92	3.13	4.66	4.74
Oct.	9.16	7.32	6.38	7.94	7.87	2.77	4.02	4.45	4.40	3.85	3.21	4.73	4.72
Nov.	9.07	7.03	6.29	7.87	7.76	2.71	3.97	4.46	4.32	3.78	3.16	4.57	4.66
Dec.	8.99	6.42	6.26	7.56	7.43	2.71	3.96	4.42	4.26	3.81	3.08	4.40	4.35
2010 Jan.	8.94	6.83	6.42	8.04	7.86	2.71	3.94	4.38	4.26	3.79	3.13	4.45	4.46
Feb.	9.01	6.72	6.25	7.98	7.78	2.68	3.83	4.32	4.18	3.74	3.17	4.48	4.74
Mar.	8.82	6.35	6.21	7.94	7.59	2.63	3.72	4.21	4.15	3.66	3.05	4.61	4.55
Apr.	8.77	6.83	6.15	7.92	7.69	2.62	3.70	4.18	4.12	3.67	3.06	4.32	4.53

3. Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Bank overdrafts ²⁾	Other loans of up to EUR 1 million by initial rate fixation			Other loans of over EUR 1 million by initial rate fixation		
		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
2009 May	4.64	3.73	5.00	4.52	2.48	3.98	
June	4.55	3.64	4.85	4.49	2.57	3.71	
July	4.34	3.56	4.78	4.32	2.37	3.90	
Aug.	4.23	3.42	4.67	4.24	2.30	3.83	
Sep.	4.25	3.36	4.54	4.16	2.06	3.64	
Oct.	4.18	3.33	4.49	4.18	2.14	3.64	
Nov.	4.11	3.34	4.49	4.10	2.22	3.80	
Dec.	4.06	3.28	4.22	3.96	2.19	3.58	
2010 Jan.	4.05	3.25	4.20	3.99	2.01	3.65	
Feb.	4.03	3.25	4.22	4.05	1.94	3.61	
Mar.	3.98	3.24	4.21	4.00	1.99	3.44	
Apr.	3.97	3.18	4.17	3.90	2.00	3.45	

Source: ECB.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End of period.
- 3) For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector, since the outstanding amounts of non-financial corporations are negligible compared with those of the household sector when all participating Member States are combined.
- 4) The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises both an interest rate component and a component incorporating other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents and guarantees.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella¹⁾

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

	Talletukset kotitalouksilta				Talletukset yrityksiltä			Repot	
	Yön yli ²⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{2),3)}		Yön yli ²⁾	Määräaikaiset		
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta		Yli 2 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

5. Lainakorot (kannat)

	Kotitalouslainat					Yrityslainat			
	Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

K21 Uudet määräaikaistalletukset

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitaloudet, enintään 1 vuosi
- Yritykset, enintään 1 vuosi
- Kotitaloudet, yli 2 vuotta
- Yritykset, yli 2 vuotta

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat (vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitalouksien kulutusluotot
- Kotitalouksien asuntolainat
- Yrityslainat, enintään 1 milj. euroa
- Yrityslainat, yli 1 milj. euroa

Lähde: EKP

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents ¹⁾

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

4. Interest rates on deposits (outstanding amounts)

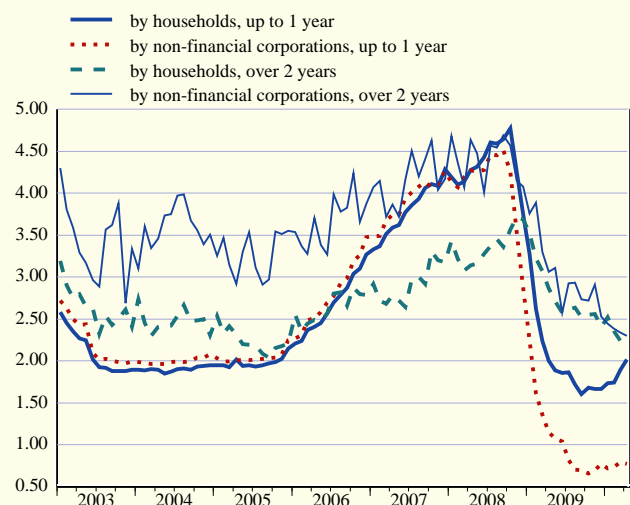
	Deposits from households					Deposits from non-financial corporations			Repos
	Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of: ^{2),3)}		Overnight ²⁾	With an agreed maturity of:		
		Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009 May	0.61	3.38	3.04	1.99	3.62	0.73	2.35	3.70	1.79
June	0.56	3.25	3.07	1.95	3.52	0.63	2.19	3.65	1.63
July	0.52	3.07	3.03	1.86	3.38	0.57	1.97	3.52	1.53
Aug.	0.50	2.94	3.01	1.64	3.23	0.54	1.89	3.39	1.53
Sep.	0.49	2.83	3.01	1.60	3.12	0.52	1.80	3.39	1.45
Oct.	0.46	2.64	2.96	1.55	2.97	0.49	1.70	3.34	1.35
Nov.	0.46	2.50	2.95	1.52	2.76	0.48	1.62	3.37	1.28
Dec.	0.45	2.36	2.91	1.53	2.45	0.47	1.56	3.30	1.21
2010 Jan.	0.43	2.20	2.80	1.47	2.23	0.45	1.45	3.23	1.20
Feb.	0.42	2.15	2.84	1.45	2.11	0.44	1.42	3.31	1.20
Mar.	0.42	2.13	2.75	1.45	2.05	0.44	1.38	3.26	1.16
Apr.	0.41	2.13	2.75	1.42	2.01	0.43	1.37	3.24	1.13

5. Interest rates on loans (outstanding amounts)

	Loans to households						Loans to non-financial corporations		
	Lending for house purchase with a maturity of:			Consumer credit and other loans with a maturity of:			With a maturity of:		
	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009 May	4.59	4.45	4.56	8.09	6.92	5.84	4.00	3.84	4.12
June	4.50	4.40	4.46	7.97	6.91	5.79	3.91	3.71	4.00
July	4.31	4.31	4.36	7.82	6.79	5.70	3.72	3.59	3.81
Aug.	4.23	4.25	4.28	7.82	6.74	5.65	3.65	3.50	3.73
Sep.	4.18	4.26	4.25	7.80	6.71	5.63	3.62	3.43	3.68
Oct.	4.05	4.19	4.18	7.69	6.66	5.54	3.56	3.37	3.60
Nov.	4.01	4.15	4.12	7.56	6.66	5.51	3.53	3.36	3.57
Dec.	4.08	4.11	4.07	7.55	6.57	5.43	3.46	3.35	3.50
2010 Jan.	3.99	4.05	4.00	7.51	6.52	5.38	3.47	3.31	3.45
Feb.	4.04	4.11	4.03	7.49	6.61	5.43	3.45	3.33	3.43
Mar.	3.99	4.04	3.98	7.44	6.51	5.35	3.43	3.26	3.37
Apr.	3.90	4.01	3.92	7.38	6.50	5.30	3.42	3.21	3.33

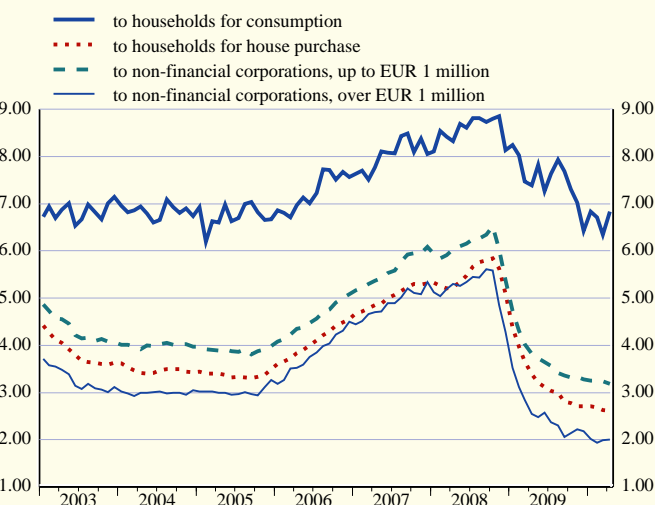
C21 New deposits with an agreed maturity

(percentages per annum excluding charges; period averages)

C22 New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation

(percentages per annum excluding charges; period averages)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvoja)

Euroalue ^{1), 2)}					Yhdysvallat	Japani
Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
1	2	3	4	5	6	7

K23 Euroalueen rahamarkkinakorot^{1), 2)} (kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

K24 3 kk:n rahamarkkinakorot (kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

— 1 kk:n korko
- - - 3 kk:n korko
- - - 12 kk:n korko

— Euroalue^{1), 2)}
- - - Japani
- - - Yhdysvallat

Lähde: EKP.

1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.6 Money market interest rates

(percentages per annum; period averages)

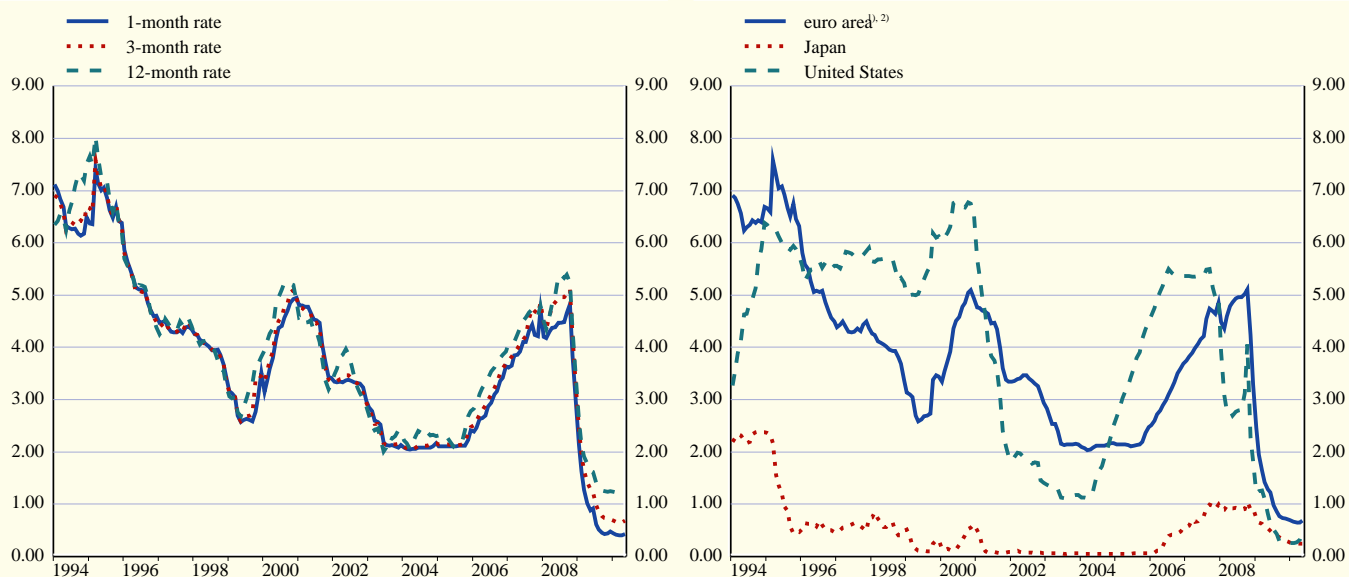
	Euro area ^{1), 2)}					United States	Japan
	Overnight deposits (EONIA)	1-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (EURIBOR)	6-month deposits (EURIBOR)	12-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (LIBOR)	3-month deposits (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2007	3.87	4.08	4.28	4.35	4.45	5.30	0.79
2008	3.87	4.28	4.64	4.73	4.83	2.93	0.93
2009	0.71	0.89	1.22	1.43	1.61	0.69	0.47
2009 Q1	1.37	1.67	2.01	2.11	2.22	1.24	0.67
Q2	0.77	0.94	1.31	1.51	1.67	0.84	0.53
Q3	0.36	0.53	0.87	1.13	1.34	0.41	0.40
Q4	0.36	0.45	0.72	1.00	1.24	0.27	0.31
2010 Q1	0.34	0.42	0.66	0.96	1.22	0.26	0.25
2009 May	0.78	0.88	1.28	1.48	1.64	0.82	0.53
June	0.70	0.91	1.23	1.44	1.61	0.62	0.49
July	0.36	0.61	0.97	1.21	1.41	0.52	0.43
Aug.	0.35	0.51	0.86	1.12	1.33	0.42	0.40
Sep.	0.36	0.46	0.77	1.04	1.26	0.30	0.36
Oct.	0.36	0.43	0.74	1.02	1.24	0.28	0.33
Nov.	0.36	0.44	0.72	0.99	1.23	0.27	0.31
Dec.	0.35	0.48	0.71	1.00	1.24	0.25	0.28
2010 Jan.	0.34	0.44	0.68	0.98	1.23	0.25	0.26
Feb.	0.34	0.42	0.66	0.96	1.23	0.25	0.25
Mar.	0.35	0.41	0.64	0.95	1.22	0.27	0.25
Apr.	0.35	0.40	0.64	0.96	1.23	0.31	0.24
May	0.34	0.42	0.69	0.98	1.25	0.46	0.24

C23 Euro area money market rates ^{1), 2)}

(monthly averages; percentages per annum)

C24 3-month money market rates

(monthly averages; percentages per annum)

Source: ECB.

- 1) Before January 1999 synthetic euro area rates were calculated on the basis of national rates weighted by GDP. For further information, see the General Notes.
- 2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

4.7 Euroalueen tuottokäyrät¹⁾

(AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat, ajanjakson lopun havaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

Korot (spot)								Välittömät termiinkorot			
3 kk	1 v	2 v	5 v	7 v	10 v	10 v– 3 kk (korkoero)	10 v– 2 v (korkoero)	1 v	2 v	5 v	10 v
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K25 Euroalueen tuottokäyrät (spot)

(vuotuisina prosentteina, kuukauden lopun havaintoja)

— Toukokuu 2010
 Huhtikuu 2010
 - - - - - Maaliskuu 2010

K26 Euroalueen korot ja korkoerot (spot)

(päivähavaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

— 1 vuoden korko (vasen asteikko)
 10 vuoden korko (vasen asteikko)
 - - - - - 10 v:n ja 3 kk:n korkojen ero (oikea asteikko)
 — 10 v:n ja 2 v:n korkojen ero (oikea asteikko)

Lähteet: EuroMTS:n tausta-aineistoon perustuvat EKP:n laskelmat ja Fitch Ratingsin luottoluokitukset.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

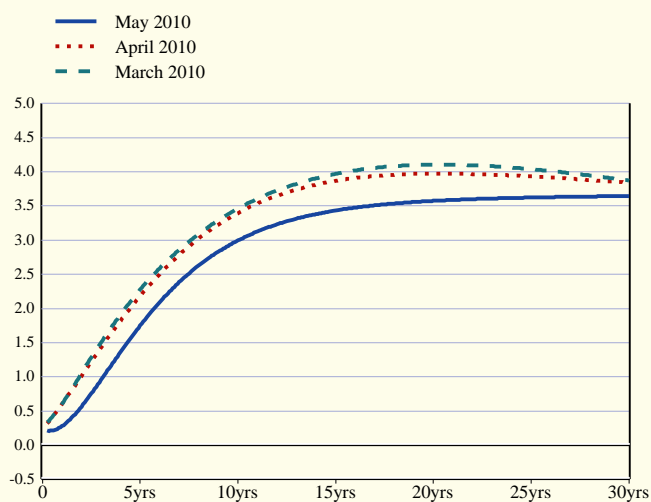
4.7 Euro area yield curves ¹⁾

(AAA-rated euro area central government bonds; end of period; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

	Spot rates								Instantaneous forward rates			
	3 months	1 year	2 years	5 years	7 years	10 years	10 years - 3 months (spread)	10 years - 2 years (spread)	1 year	2 years	5 years	10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	3.85	4.00	4.01	4.11	4.23	4.38	0.52	0.36	4.06	4.02	4.40	4.78
2008	1.75	1.85	2.14	2.95	3.32	3.69	1.94	1.55	2.09	2.76	4.04	4.60
2009	0.38	0.81	1.38	2.64	3.20	3.76	3.38	2.38	1.41	2.44	4.27	5.20
2009 Q1	0.78	0.88	1.46	2.70	3.23	3.77	3.00	2.31	1.41	2.58	4.24	5.19
Q2	0.62	0.90	1.50	2.85	3.42	3.99	3.37	2.49	1.47	2.67	4.54	5.42
Q3	0.41	0.70	1.33	2.59	3.12	3.64	3.23	2.31	1.34	2.47	4.14	4.96
Q4	0.38	0.81	1.38	2.64	3.20	3.76	3.38	2.38	1.41	2.44	4.27	5.20
2010 Q1	0.33	0.60	1.05	2.28	2.86	3.46	3.13	2.41	1.02	1.98	3.96	5.02
2009 May	0.79	0.93	1.53	3.00	3.60	4.18	3.39	2.65	1.43	2.77	4.81	5.61
June	0.62	0.90	1.50	2.85	3.42	3.99	3.37	2.49	1.47	2.67	4.54	5.42
July	0.49	0.74	1.43	2.68	3.21	3.74	3.26	2.31	1.49	2.62	4.21	5.13
Aug.	0.44	0.74	1.46	2.69	3.19	3.68	3.24	2.22	1.55	2.66	4.16	4.95
Sep.	0.41	0.70	1.33	2.59	3.12	3.64	3.23	2.31	1.34	2.47	4.14	4.96
Oct.	0.50	0.81	1.43	2.61	3.13	3.68	3.18	2.25	1.49	2.50	4.12	5.11
Nov.	0.44	0.80	1.34	2.49	3.01	3.57	3.13	2.23	1.38	2.32	4.00	5.04
Dec.	0.38	0.81	1.38	2.64	3.20	3.76	3.38	2.38	1.41	2.44	4.27	5.20
2010 Jan.	0.28	0.71	1.25	2.48	3.06	3.66	3.38	2.42	1.28	2.25	4.15	5.23
Feb.	0.30	0.54	1.02	2.29	2.88	3.49	3.19	2.46	0.98	2.01	3.99	5.08
Mar.	0.33	0.60	1.05	2.28	2.86	3.46	3.13	2.41	1.02	1.98	3.96	5.02
Apr.	0.32	0.60	1.01	2.18	2.78	3.40	3.07	2.39	1.00	1.85	3.89	4.94
May	0.21	0.28	0.57	1.75	2.39	3.00	2.78	2.43	0.47	1.28	3.58	4.46

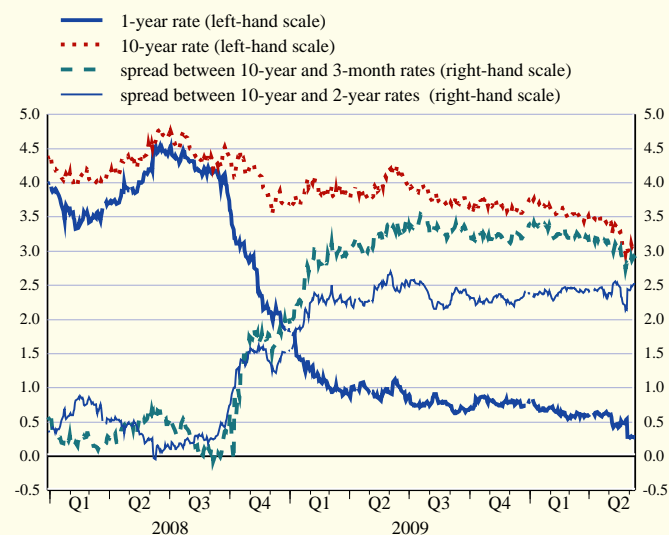
C25 Euro area spot yield curves

(percentages per annum; end of period)

C26 Euro area spot rates and spreads

(daily data; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

Sources: ECB calculations based on underlying data provided by EuroMTS and ratings provided by Fitch Ratings.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, ajanjakson keskiarvoja)

Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit ¹⁾												Yhdys- vallat	Japani
Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit										Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
Laaja indeksi	50 yritystä	Raaka- aineet	Kuluttaja- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylliset yhtiöt	Tele- viestintä	Terveysden- hoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

- Dow Jones EURO Stoxx (laaja indeksi)¹⁾
- Standard & Poor's 500
- Nikkei 225

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

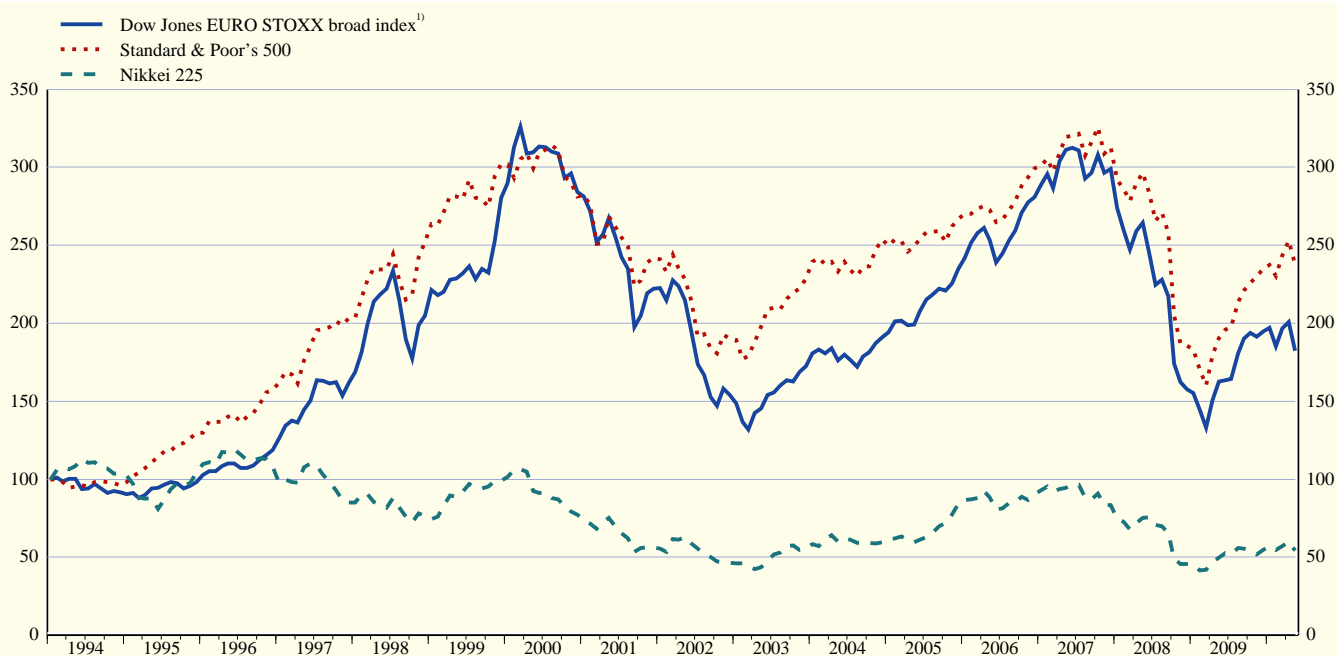
4.8 Stock market indices

(index levels in points; period averages)

	Dow Jones EURO STOXX indices ¹⁾												United States	Japan
	Benchmark		Main industry indices										Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	Broad index	50	Basic materials	Consumer services	Consumer goods	Oil and gas	Financials	Industrials	Technology	Utilities	Telecoms	Health care		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2007	416.4	4,315.8	543.8	235.4	366.5	449.6	408.3	488.4	383.4	561.4	492.7	519.2	1,476.5	16,984.4
2008	313.7	3,319.5	480.4	169.3	290.7	380.9	265.0	350.9	282.5	502.0	431.5	411.5	1,220.7	12,151.6
2009	234.2	2,521.0	353.2	140.5	244.5	293.5	172.1	269.7	200.7	353.7	380.4	363.5	946.2	9,321.6
2009 Q1	200.2	2,166.4	293.6	131.6	207.9	272.5	126.3	223.0	175.7	340.6	367.2	345.7	810.1	7,968.8
Q2	220.5	2,376.6	326.9	136.6	229.5	287.3	158.6	251.0	201.1	337.7	351.5	343.8	892.0	9,274.8
Q3	247.2	2,660.6	369.0	142.0	257.1	296.8	192.7	286.0	211.3	361.1	386.0	365.1	994.2	10,117.3
Q4	268.1	2,872.7	422.1	151.5	282.8	316.9	209.7	317.7	214.1	375.3	416.5	399.3	1,088.7	9,969.2
2010 Q1	268.0	2,849.0	445.0	159.3	294.9	320.0	195.5	326.7	229.9	372.4	398.8	426.3	1,123.6	10,511.2
2009 May	225.7	2,426.7	331.6	140.1	233.8	296.0	164.5	259.8	203.1	346.3	348.0	346.7	901.7	9,257.7
June	226.7	2,449.0	341.0	135.3	235.9	298.3	166.8	255.5	204.3	343.8	349.6	357.0	926.1	9,810.3
July	228.0	2,462.1	337.9	134.8	243.7	288.6	170.6	256.8	198.8	334.7	364.8	352.9	934.1	9,678.3
Aug.	250.7	2,702.7	377.6	142.1	261.8	293.2	198.6	290.3	208.5	365.7	387.2	364.1	1,009.7	10,430.4
Sep.	264.0	2,827.9	393.3	149.5	266.5	308.7	210.2	312.5	227.2	384.4	407.0	378.8	1,044.6	10,302.9
Oct.	268.7	2,865.5	403.7	150.1	277.5	314.2	216.0	318.4	221.3	375.4	415.0	393.6	1,067.7	10,066.2
Nov.	265.4	2,843.8	415.4	149.5	280.0	315.3	208.7	313.6	209.9	369.8	414.5	391.5	1,088.1	9,641.0
Dec.	270.1	2,907.6	447.0	155.0	290.9	321.1	204.3	321.0	211.0	380.5	419.8	412.4	1,110.4	10,169.0
2010 Jan.	273.5	2,922.7	449.4	158.9	295.7	329.8	204.6	331.6	223.1	384.1	407.4	425.5	1,123.6	10,661.6
Feb.	257.0	2,727.5	427.9	154.3	285.3	309.8	183.9	312.3	222.7	360.9	386.8	415.0	1,089.2	10,175.1
Mar.	272.6	2,890.5	456.0	164.0	302.4	320.3	197.7	335.0	242.2	372.2	401.9	436.8	1,152.0	10,671.5
Apr.	278.6	2,937.3	470.9	171.7	313.8	328.6	199.7	349.0	248.8	378.9	396.7	430.0	1,197.3	11,139.8
May	252.7	2,642.1	431.4	159.6	305.2	295.4	170.8	324.8	221.9	341.7	360.0	401.0	1,125.1	10,104.0

C27 Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225

(January 1994 = 100; monthly averages)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset (vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)						Lisätieto: Hallinnollisesti säännellyt hinnat ²⁾	
	Indeksi: 2005 = 100	Yhteensä		Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut	Kokonaisindeksi pl. hallinnollisesti säännellyt hinnat	Hallinnollisesti säännellyt hinnat
		Yhteensä	Yhteensä pl. jalostamattomat elintarvikkeet ja energia										
Osuus kokonaisindeksistä, % ³⁾	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut	
	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Yhteensä	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia						Vuokrat
Osuus kokonaisindeksistä, % ³⁾	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
- 2) Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n arviot. Nämä tiedot ovat koeluoteisia ja siksi vain likimääräisiä arvioita, koska hallinnollisesti säänneltyjen hintojen muutoksia ei voi täysin eristää muiden tekijöiden vaikutuksista. Indikaattorin laskentatavasta tarkemmin osoitteessa <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>.
- 3) Vuonna 2010 käytetyn painotuksen mukaan.
- 4) Arvio perustuu alustaviin kansallisiin tietoihin, jotka yleensä kattavat noin 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Harmonised Index of Consumer Prices ¹⁾

	Total					Total (s.a.; percentage change vis-à-vis previous period)						Memo item: Administered prices ²⁾	
	Index: 2005 = 100	Total		Goods	Services	Total	Processed food	Unprocessed food	Non-energy industrial goods	Energy (n.s.a.)	Services	Total HICP excluding administered prices	Administered prices
		Total excl. unprocessed food and energy											
% of total ³⁾	100.0	100.0	83.1	58.0	42.0	100.0	11.9	7.3	29.3	9.6	42.0	88.9	11.1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2006	102.2	2.2	1.5	2.3	2.0	-	-	-	-	-	-	2.1	2.5
2007	104.4	2.1	2.0	1.9	2.5	-	-	-	-	-	-	2.1	2.3
2008	107.8	3.3	2.4	3.8	2.6	-	-	-	-	-	-	3.4	2.7
2009	108.1	0.3	1.3	-0.9	2.0	-	-	-	-	-	-	0.1	1.7
2009 Q1	107.4	1.0	1.6	0.1	2.2	-0.2	0.0	0.3	0.1	-4.9	0.5	0.7	2.9
Q2	108.3	0.2	1.5	-1.2	2.2	0.2	0.1	-0.9	0.1	0.7	0.4	0.0	1.8
Q3	108.0	-0.4	1.2	-1.9	1.8	0.2	0.3	-0.9	0.0	0.8	0.4	-0.6	1.2
Q4	108.6	0.4	1.0	-0.4	1.7	0.2	0.1	0.0	0.0	0.3	0.4	0.4	0.8
2010 Q1	108.6	1.1	0.9	0.9	1.5	0.5	0.0	0.9	0.0	3.0	0.3	1.2	0.4
2009 Dec.	108.9	0.9	1.0	0.5	1.6	0.0	0.2	-0.1	0.1	-0.5	0.1	0.9	0.8
2010 Jan.	108.1	1.0	0.9	0.7	1.4	0.2	-0.1	0.3	-0.1	2.1	0.0	1.1	0.4
Feb.	108.4	0.9	0.8	0.6	1.3	0.1	0.0	0.5	0.0	-0.1	0.1	1.0	0.4
Mar.	109.4	1.4	0.9	1.3	1.6	0.4	0.0	0.8	0.0	2.6	0.3	1.6	0.4
Apr.	109.9	1.5	0.7	1.8	1.2	0.2	0.1	0.3	0.1	2.0	-0.1	1.6	1.2
May ⁴⁾	.	1.6

	Goods						Services							
	Food (incl. alcoholic beverages and tobacco)			Industrial goods			Housing	Transport	Communication	Recreation and personal	Miscellaneous			
	Total	Processed food	Unprocessed food	Total	Non-energy industrial goods	Energy						Rents		
% of total ³⁾	19.2	11.9	7.3	38.9	29.3	9.6	10.2	6.0	6.6	3.3	14.9	7.1		
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
2006	2.4	2.1	2.8	2.3	0.6	7.7	2.5	2.1	2.5	-3.3	2.3	2.3		
2007	2.8	2.8	3.0	1.4	1.0	2.6	2.7	2.0	2.6	-1.9	2.9	3.2		
2008	5.1	6.1	3.5	3.1	0.8	10.3	2.3	1.9	3.9	-2.2	3.2	2.5		
2009	0.7	1.1	0.2	-1.7	0.6	-8.1	2.0	1.8	2.9	-1.0	2.1	2.1		
2009 Q1	2.4	2.1	2.8	-1.1	0.7	-6.1	2.0	1.7	3.6	-1.7	2.7	2.1		
Q2	1.0	1.1	0.8	-2.3	0.7	-10.7	2.1	1.8	3.1	-1.2	2.7	2.0		
Q3	-0.1	0.6	-1.2	-2.8	0.5	-11.9	2.0	1.8	2.5	-0.6	1.8	2.1		
Q4	-0.2	0.5	-1.5	-0.5	0.3	-3.2	1.9	1.7	2.5	-0.6	1.4	2.2		
2010 Q1	0.0	0.6	-0.8	1.3	0.1	4.8	1.9	1.6	2.5	-0.5	1.1	1.6		
2009 Nov.	-0.1	0.5	-1.3	-0.4	0.3	-2.4	1.9	1.7	2.4	-0.7	1.3	2.2		
Dec.	-0.2	0.7	-1.6	0.8	0.4	1.8	1.9	1.7	2.5	-0.8	1.2	2.2		
2010 Jan.	-0.1	0.6	-1.3	1.1	0.1	4.0	1.9	1.7	2.6	-0.9	1.0	1.6		
Feb.	-0.1	0.6	-1.2	0.9	0.1	3.3	1.9	1.6	2.2	-0.4	0.9	1.6		
Mar.	0.3	0.5	-0.1	1.8	0.1	7.2	1.9	1.6	2.7	-0.3	1.4	1.5		
Apr.	0.7	0.6	0.7	2.3	0.2	9.1	1.9	1.5	2.4	-0.6	0.4	1.4		

Sources: Eurostat and ECB calculations.

- 1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
- 2) These experimental statistics can only provide an approximate measure of price administration, since changes in administered prices cannot be fully isolated from other influences. Please refer to Eurostat's website (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>) for a note explaining the methodology used in the compilation of this indicator.
- 3) Weighting used in 2010.
- 4) Estimate based on provisional national releases, which usually cover around 95% of the euro area, as well as on early information on energy prices.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden tuottajahinnat sekä rakentamisen ja asuinkiinteistöjen hinnat

Osuus kokonaisindeksistä, % ⁹⁾	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista									Rakentaminen ¹⁾	Asuinrakennusten hinnat ²⁾	
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia			
			Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutustavarat					
							Yhteensä	Kestävät				Ei- kestävät
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

3. Raaka-aineiden hinnat ja bruttokansantuotteen deflaattorit¹⁾

Osuus kokonaisindeksistä, %	Öljyn hinta ⁵⁾ (euroa/ barreli)	Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat						Yhteensä (indeksi: 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	BKT:n deflaattorit				Vienti ⁸⁾	Tuonti ⁸⁾
		Tuonnin mukaan painotettu ⁶⁾			Käytön mukaan painotettu ⁷⁾					Kotimainen kysyntä					
		Yhteensä	Elin- tarvik- keet	Muut kuin elin- tarvik- keet	Yhteensä	Elin- tarvik- keet	Muut kuin elin- tarvik- keet			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto- muodustus		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 7 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 8–15), Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 1) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 2–7).

- 1) Asuinrakennusten osalta panoshinnat.
- 2) Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin lähteisiin perustuvia koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).
- 3) Vuonna 2005.
- 4) Toisen ja neljännen neljänneksen tiedot viittaavat kulloisenkin vuoden alkupuoliskon tai jälkipuoliskon keskiarvoihin. Koska jotkin kansalliset tiedot ovat saatavissa vain vuositasolla, puolivuosiarviot johdetaan osittain vuositiedoista. Puolivuosittiedot eivät siten ole yhtä tarkkoja kuin vuosittiedot.
- 5) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
- 6) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 tuonnin rakenteen perusteella.
- 7) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 kotimaisen kysynnän (kotimaisen tuotannon ja tuonnin summa vähennettynä viennillä) perusteella. Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).
- 8) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

2. Industry, construction and residential property prices

	Industrial producer prices excluding construction										Construct- ion ¹⁾	Residential property prices ²⁾
	Total (index: 2005 = 100)	Industry excluding construction and energy										
		Total	Manu- facturing	Industry excluding construction and energy			Consumer goods			Energy		
				Total	Intermedi- ate goods	Capital goods	Total	Durable	Non-durable			
% of total ³⁾	100.0	100.0	83.0	75.8	30.1	21.9	23.7	2.7	21.0	24.2		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2006	105.1	5.1	3.5	2.7	4.6	1.6	1.5	1.4	1.4	13.5	4.6	6.6
2007	107.9	2.7	3.0	3.2	4.6	2.2	2.2	2.5	2.2	1.2	4.1	4.5
2008	114.4	6.1	4.8	3.4	3.9	2.1	3.9	2.8	4.1	14.1	3.8	1.5
2009	108.6	-5.1	-5.4	-2.8	-5.3	0.4	-2.0	1.2	-2.4	-11.5	0.1	-3.1
2009 Q1	109.8	-2.0	-4.3	-1.1	-2.7	1.8	-1.0	1.8	-1.4	-4.4	2.6	-
Q2	108.3	-5.7	-6.8	-3.0	-5.8	0.7	-2.0	1.5	-2.5	-13.4	-0.2	-3.1 ⁴⁾
Q3	108.0	-7.8	-7.4	-4.1	-7.5	-0.1	-2.6	1.0	-3.1	-18.0	-1.7	-
Q4	108.4	-4.6	-3.0	-3.1	-5.0	-0.6	-2.4	0.5	-2.8	-9.5	-0.2	-3.1 ⁴⁾
2010 Q1	109.6	-0.2	1.7	-0.5	-0.4	-0.5	-0.5	0.3	-0.7	0.1	.	-
2009 Nov.	108.4	-4.4	-2.8	-3.0	-4.9	-0.6	-2.4	0.5	-2.7	-8.7	-	-
Dec.	108.5	-2.9	-0.8	-2.3	-3.5	-0.5	-2.0	0.5	-2.3	-5.1	-	-
2010 Jan.	109.3	-1.0	0.9	-1.0	-1.6	-0.6	-0.7	0.5	-0.8	-1.6	-	-
Feb.	109.4	-0.4	1.4	-0.5	-0.5	-0.6	-0.5	0.3	-0.6	-0.8	-	-
Mar.	110.1	0.9	2.7	0.1	0.8	-0.4	-0.4	0.3	-0.5	2.9	-	-
Apr.	111.1	2.8	3.7	1.0	2.7	-0.1	-0.3	0.4	-0.4	7.7	-	-

3. Commodity prices and gross domestic product deflators¹⁾

	Oil prices ⁵⁾ (EUR per barrel)	Non-energy commodity prices						Total (s.a.; index: 2000 = 100)	GDP deflators							
		Import-weighted ⁶⁾			Use-weighted ⁷⁾				Total	Domestic demand				Exports ⁸⁾	Imports ⁸⁾	
		Total	Food	Non-food	Total	Food	Non-food			Total	Private consump- tion	Government consump- tion	Gross fixed capital formation			
% of total		100.0	35.0	65.0	100.0	45.0	55.0									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006	52.9	27.7	5.8	37.9	24.5	5.9	38.2	113.8	1.9	2.4	2.2	2.0	2.9	2.6	3.8	
2007	52.8	7.8	14.3	5.5	5.3	9.4	2.9	116.5	2.4	2.3	2.3	1.7	2.7	1.7	1.4	
2008	65.9	2.0	18.5	-4.4	-1.7	9.7	-8.6	119.1	2.2	2.7	2.9	2.6	2.3	2.6	3.7	
2009	44.6	-18.5	-8.9	-23.1	-18.0	-11.5	-22.8	120.2	1.0	0.1	-0.2	1.9	-0.8	-3.1	-5.6	
2009 Q1	35.1	-29.3	-15.0	-36.1	-28.7	-17.7	-36.9	120.2	1.8	1.0	0.3	2.5	0.6	-1.9	-4.1	
Q2	43.8	-24.5	-11.2	-30.9	-22.5	-10.0	-31.4	120.1	1.0	-0.1	-0.4	1.4	-0.9	-3.5	-6.6	
Q3	48.1	-18.7	-12.7	-21.5	-18.9	-15.3	-21.4	120.2	0.9	-0.6	-0.8	2.3	-1.7	-4.3	-7.9	
Q4	51.2	3.2	5.8	1.9	2.5	-0.9	5.1	120.3	0.2	0.0	0.2	1.4	-1.3	-2.7	-3.6	
2010 Q1	56.0	29.0	7.5	42.7	27.4	7.5	46.6	120.8	0.5	0.1	1.4	1.0	-0.7	2.1	1.0	
2009 Dec.	51.6	19.2	16.2	20.9	19.8	11.0	27.2	-	-	-	-	-	-	-	-	
2010 Jan.	54.0	27.3	8.5	39.2	25.7	7.7	43.1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Feb.	54.5	25.4	5.0	38.4	25.0	7.1	42.3	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mar.	59.1	34.5	8.9	50.5	31.5	7.7	54.5	-	-	-	-	-	-	-	-	
Apr.	64.0	51.9	8.1	78.7	43.8	8.8	76.2	-	-	-	-	-	-	-	-	
May	61.6	51.9	10.6	77.9	43.4	11.4	73.9	-	-	-	-	-	-	-	-	

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (column 7 in Table 2 in Section 5.1 and columns 8-15 in Table 3 in Section 5.1), ECB calculations based on Thomson Financial Datastream data (column 1 in Table 3 in Section 5.1) and ECB calculations (column 12 in Table 2 in Section 5.1 and columns 2-7 in Table 3 in Section 5.1).

- Input prices for residential buildings.
- Experimental data based on non-harmonised national sources (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for further details).
- In 2005.
- The quarterly data for the second and fourth quarters refer to biannual averages for the first and second halves of the year respectively. Since some national data are only available annually, the biannual estimate is partially derived from annual results; consequently, the accuracy of biannual data is lower than the accuracy of annual data.
- Brent Blend (for one-month forward delivery).
- Refers to prices expressed in euro. Weighted according to the structure of euro area imports in the period 2004-06.
- Refers to prices expressed in euro. Weighted according to euro area domestic demand (domestic production plus imports minus exports) in the period 2004-06. Experimental data (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for details).
- Deflators for exports and imports refer to goods and services and include cross-border trade within the euro area.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

4. Yksikkötyökustannukset, työkuukustannukset työntekijää kohden ja työn tuottavuus

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä (indeksi: 2000 = 100)	Yhteensä	Toimialoittain					
			Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaas- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Yksikkötyökustannukset ¹⁾								
Työkuukustannukset työntekijää kohden								
Työn tuottavuus ²⁾								

5. Työkuukustannukset työtuntia kohden³⁾

	Yhteensä (indeksi: 2008 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoittain			Lisätieto: Sopimus- palkka- indikaattori ⁴⁾
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva- maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaas- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Osuus kokonais- indeksistä, % ⁵⁾								

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukko 4 ja osan 5.1 taulukon 5 sarake 7) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 5 sarake 8).

- 1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna arvonlisäyksellä (määrä) työntekijää kohden.
- 2) Arvonlisäys (määrä) työntekijää kohden.
- 3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja muualla luokittelemattomat palvelut. Kattavuuserojen vuoksi eräkohtaiset arviot eivät välttämättä täsmää kokonaissumman kanssa.
- 4) Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).
- 5) Vuonna 2008.

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

4. Unit labour costs, compensation per employee and labour productivity

(seasonally adjusted)

	Total (index: 2000 = 100)	Total	By economic activity					Public administration, education, health and other services
			Agriculture, hunting, forestry and fishing	Mining, manufacturing and energy	Construction	Trade, repairs, hotels and restaurants, transport and communication	Financial, real estate, renting and business services	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Unit labour costs ¹⁾								
2006	110.0	1.0	1.4	-0.5	3.4	0.6	2.2	2.0
2007	111.7	1.6	2.0	0.7	4.1	0.7	2.4	1.6
2008	115.5	3.4	-0.2	3.7	3.2	3.2	3.2	2.9
2009	119.9	3.8	-0.7	10.1	1.5	5.0	0.8	2.4
2008 Q4	118.2	4.8	-0.7	10.0	3.1	5.3	2.4	2.9
2009 Q1	120.2	5.9	-0.7	16.4	2.3	7.4	0.7	3.1
Q2	120.3	4.7	-0.3	14.1	1.2	6.1	1.3	1.6
Q3	119.8	3.4	-1.6	8.7	0.6	3.8	0.4	3.3
Q4	119.7	1.3	-1.1	1.4	1.6	2.4	0.7	1.7
Compensation per employee								
2006	114.9	2.3	3.2	3.4	3.5	1.7	2.3	1.7
2007	117.8	2.5	3.9	2.9	2.7	2.1	2.4	2.5
2008	121.6	3.2	2.8	3.0	4.5	2.7	2.4	3.7
2009	123.4	1.5	3.2	0.4	2.8	1.5	1.3	2.2
2008 Q4	122.6	2.9	1.9	2.8	4.3	2.9	1.8	3.3
2009 Q1	122.6	1.8	3.0	0.5	2.9	2.4	0.6	2.9
Q2	123.1	1.4	3.4	0.1	3.3	2.1	1.8	1.5
Q3	123.7	1.4	3.4	0.4	2.8	0.5	1.3	2.8
Q4	124.1	1.2	2.8	0.5	2.4	1.1	1.9	1.7
Labour productivity ²⁾								
2006	104.5	1.3	1.8	4.0	0.1	1.1	0.1	-0.4
2007	105.5	1.0	1.9	2.2	-1.4	1.4	0.0	0.9
2008	105.3	-0.2	3.1	-0.7	1.3	-0.5	-0.8	0.7
2009	102.9	-2.3	3.9	-8.9	1.3	-3.3	0.6	-0.2
2008 Q4	103.7	-1.8	2.6	-6.5	1.2	-2.3	-0.6	0.4
2009 Q1	101.9	-3.9	3.8	-13.7	0.5	-4.7	-0.2	-0.2
Q2	102.4	-3.1	3.8	-12.3	2.1	-3.7	0.4	-0.1
Q3	103.3	-2.0	5.1	-7.6	2.2	-3.2	0.9	-0.4
Q4	103.7	0.0	4.0	-0.9	0.7	-1.3	1.2	0.0

5. Hourly labour costs³⁾

	Total (s.a.; index: 2008 = 100)	Total	By component		For selected economic activities			Memo item: Indicator of negotiated wages ⁴⁾
			Wages and salaries	Employers' social contributions	Mining, manufacturing and energy	Construction	Services	
% of total ⁵⁾	100.0	100.0	75.2	24.8	32.4	9.0	58.6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2006	94.3	2.3	2.3	2.2	3.4	1.3	1.8	2.3
2007	96.6	2.5	2.8	1.4	2.2	2.7	2.6	2.1
2008	100.0	3.5	3.5	3.3	3.9	4.2	3.1	3.2
2009	103.3	3.3	3.1	3.9	4.1	3.7	2.8	2.6
2009 Q1	102.2	3.6	3.4	4.6	5.0	3.5	2.8	3.2
Q2	103.2	4.3	4.1	4.7	5.5	4.5	3.6	2.8
Q3	103.5	3.0	2.8	3.5	4.4	3.0	2.2	2.3
Q4	104.1	2.2	2.0	2.7	1.4	3.7	2.4	2.1
2010 Q1	1.7

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (Table 4 in Section 5.1 and column 7 in Table 5 in Section 5.1) and ECB calculations (column 8 in Table 5 in Section 5.1).

- 1) Compensation (at current prices) per employee divided by value added (volumes) per person employed.
- 2) Value added (volumes) per person employed.
- 3) Hourly labour costs for the whole economy, excluding agriculture, public administration, education, health and services not classified elsewhere. Owing to differences in coverage, the estimates for the components may not be consistent with the total.
- 4) Experimental data (see <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html> for further details).
- 5) In 2008.

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

BKT								
Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ¹⁾		
	Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ¹⁾	Tuonti ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)								
Osuus BKT:stä prosentteina								
Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu ³⁾)								
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä								
Vuotuinen prosenttimuutos								
Vaikutus BKT:n neljännesvuositaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
Vaikutus BKT:n vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 3.1, osan 7.1 taulukon 1, osan 7.2 taulukon 3 ja osan 7.5 taulukoiden 1 ja 3 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.
- 2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.
- 3) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Output and demand

1. GDP and expenditure components

	GDP								
	Total	Domestic demand					External balance ¹⁾		
		Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation	Changes in inventories ²⁾	Total	Exports ¹⁾	Imports ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	<i>Current prices (EUR billions; seasonally adjusted)</i>								
2006	8,557.6	8,460.1	4,869.8	1,733.3	1,832.2	24.8	97.5	3,451.7	3,354.2
2007	9,007.6	8,867.2	5,063.0	1,802.9	1,968.5	32.7	140.4	3,733.6	3,593.2
2008	9,252.9	9,152.9	5,225.1	1,891.9	1,997.5	38.4	100.0	3,861.6	3,761.6
2009	8,964.5	8,845.9	5,156.4	1,979.3	1,766.6	-56.4	118.6	3,247.2	3,128.6
2009 Q1	2,237.4	2,220.9	1,284.7	488.3	453.4	-5.5	16.5	807.6	791.1
Q2	2,233.2	2,203.4	1,286.6	493.4	443.5	-20.1	29.8	791.6	761.8
Q3	2,244.8	2,211.7	1,287.5	499.7	437.6	-13.2	33.1	814.5	781.5
Q4	2,249.1	2,209.9	1,297.6	497.8	432.1	-17.5	39.2	833.4	794.3
2010 Q1	2,261.8	2,229.7	1,302.5	503.2	427.4	-3.3	32.1	873.9	841.7
	<i>percentage of GDP</i>								
2009	100.0	98.7	57.5	22.1	19.7	-0.6	1.3	-	-
	<i>Chain-linked volumes (prices for the previous year; seasonally adjusted ³⁾)</i>								
	<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>								
2009 Q1	-2.5	-2.4	-0.6	0.7	-5.1	-	-	-8.4	-8.1
Q2	-0.1	-0.7	0.1	0.7	-1.7	-	-	-1.1	-2.7
Q3	0.4	0.4	-0.2	0.7	-1.0	-	-	2.8	2.8
Q4	0.1	-0.1	0.2	0.0	-1.3	-	-	1.7	1.2
2010 Q1	0.2	0.7	-0.1	0.6	-1.1	-	-	2.5	4.0
	<i>annual percentage changes</i>								
2006	3.0	2.9	2.0	2.1	5.4	-	-	8.5	8.5
2007	2.8	2.4	1.6	2.3	4.7	-	-	6.3	5.5
2008	0.6	0.6	0.3	2.2	-0.6	-	-	1.0	1.0
2009	-4.1	-3.5	-1.2	2.6	-10.9	-	-	-13.3	-12.0
2009 Q1	-5.2	-3.7	-1.7	2.8	-11.4	-	-	-16.4	-13.3
Q2	-4.9	-3.8	-1.2	2.8	-11.6	-	-	-17.0	-14.7
Q3	-4.1	-3.5	-1.3	3.0	-11.4	-	-	-13.6	-12.5
Q4	-2.1	-2.8	-0.5	2.1	-8.9	-	-	-5.2	-7.0
2010 Q1	0.6	0.3	0.0	2.0	-5.0	-	-	6.0	5.3
	<i>contributions to quarter-on-quarter percentage changes in GDP; percentage points</i>								
2009 Q1	-2.5	-2.4	-0.4	0.1	-1.1	-1.1	-0.1	-	-
Q2	-0.1	-0.7	0.0	0.2	-0.4	-0.6	0.6	-	-
Q3	0.4	0.4	-0.1	0.1	-0.2	0.5	0.0	-	-
Q4	0.1	-0.1	0.1	0.0	-0.3	0.1	0.2	-	-
2010 Q1	0.2	0.7	-0.1	0.1	-0.2	0.8	-0.5	-	-
	<i>contributions to annual percentage changes in GDP; percentage points</i>								
2006	3.0	2.8	1.2	0.4	1.1	0.1	0.1	-	-
2007	2.8	2.4	0.9	0.5	1.0	0.0	0.4	-	-
2008	0.6	0.6	0.2	0.4	-0.1	0.1	0.0	-	-
2009	-4.1	-3.4	-0.7	0.5	-2.4	-0.9	-0.7	-	-
2009 Q1	-5.2	-3.6	-0.9	0.6	-2.5	-0.8	-1.5	-	-
Q2	-4.9	-3.7	-0.6	0.6	-2.5	-1.1	-1.2	-	-
Q3	-4.1	-3.4	-0.7	0.6	-2.5	-0.8	-0.6	-	-
Q4	-2.1	-2.8	-0.3	0.4	-1.9	-1.1	0.7	-	-
2010 Q1	0.6	0.3	0.0	0.4	-1.0	0.9	0.3	-	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

- 1) Exports and imports cover goods and services and include cross-border intra-euro area trade. They are not fully consistent with: Section 3.1; Table 1 of Section 7.1; Table 3 of Section 7.2; or Tables 1 or 3 of Section 7.5.
- 2) Including acquisitions less disposals of valuables.
- 3) Annual data are not working day-adjusted.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

2. Arvonlisäys toimialoittain

Yhteensä	Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)						Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus-toiminta, kiinteistö- ja vuokraus-palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut	
1	2	3	4	5	6	7	8
Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)							
<i>Osuus arvonlisäyksestä prosentteina</i>							
Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu¹⁾)							
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>							
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>							
<i>Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>							
<i>Vaikutus arvonlisäyksen vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>							

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Output and demand

2. Value added by economic activity

	Gross value added (basic prices)							Taxes less subsidies on products
	Total	Agriculture, hunting, forestry and fishing activities	Mining, manufacturing and energy	Construction	Trade, repairs, hotels and restaurants, transport and communication	Financial, real estate, renting and business activities	Public administration, education, health and other services	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>Current prices (EUR billions; seasonally adjusted)</i>							
2006	7,643.7	140.7	1,564.8	477.3	1,593.9	2,135.9	1,731.1	913.9
2007	8,049.0	150.9	1,643.2	510.3	1,668.2	2,271.8	1,804.6	958.6
2008	8,307.2	146.6	1,655.7	533.3	1,727.9	2,359.7	1,884.0	945.7
2009	8,072.1	129.8	1,431.5	515.1	1,667.7	2,369.3	1,958.7	892.4
2009 Q1	2,014.6	33.9	357.0	131.1	416.6	591.5	484.5	222.8
Q2	2,011.9	32.6	353.5	129.4	416.6	591.9	487.8	221.3
Q3	2,021.2	31.5	359.9	128.2	417.5	592.1	492.0	223.6
Q4	2,024.4	31.8	361.0	126.3	417.0	593.8	494.4	224.7
2010 Q1	2,041.2	32.9	368.9	123.6	418.2	600.0	497.6	220.7
	<i>percentage of value added</i>							
2009	100.0	1.6	17.7	6.4	20.7	29.4	24.3	-
	<i>Chain-linked volumes (prices for the previous year; seasonally adjusted ¹⁾)</i>							
	<i>quarter-on-quarter percentage changes</i>							
2009 Q1	-2.6	0.9	-8.3	-1.3	-3.3	-1.0	0.1	-1.7
Q2	-0.2	0.2	-1.1	-1.1	-0.1	-0.1	0.6	0.3
Q3	0.3	0.7	2.1	-1.3	0.1	-0.2	0.1	1.0
Q4	0.1	-0.4	0.3	-1.3	0.0	0.1	0.3	0.4
2010 Q1	0.5	0.0	2.2	-2.7	-0.1	0.6	0.5	-2.3
	<i>annual percentage changes</i>							
2006	2.9	0.0	3.6	2.8	2.7	4.1	1.4	3.3
2007	3.0	0.4	2.5	2.3	3.4	4.1	2.1	0.9
2008	0.8	1.7	-0.7	-0.9	0.8	1.4	1.7	-1.3
2009	-4.3	1.2	-13.6	-5.7	-5.0	-1.6	1.3	-2.7
2009 Q1	-5.2	1.2	-16.6	-6.6	-5.9	-1.6	1.2	-4.9
Q2	-5.1	1.3	-16.7	-5.6	-5.6	-1.9	1.5	-3.5
Q3	-4.3	2.0	-13.3	-5.4	-5.1	-1.9	1.2	-2.5
Q4	-2.3	1.4	-7.1	-4.9	-3.2	-1.1	1.2	0.0
2010 Q1	0.7	0.4	3.5	-6.2	-0.1	0.5	1.6	-0.6
	<i>contributions to quarter-on-quarter percentage changes in value added; percentage points</i>							
2009 Q1	-2.6	0.0	-1.6	-0.1	-0.7	-0.3	0.0	-
Q2	-0.2	0.0	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	-
Q3	0.3	0.0	0.4	-0.1	0.0	0.0	0.0	-
Q4	0.1	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	-
2010 Q1	0.5	0.0	0.4	-0.2	0.0	0.2	0.1	-
	<i>contributions to annual percentage changes in value added; percentage points</i>							
2006	2.9	0.0	0.7	0.2	0.6	1.1	0.3	-
2007	3.0	0.0	0.5	0.1	0.7	1.2	0.5	-
2008	0.8	0.0	-0.1	-0.1	0.2	0.4	0.4	-
2009	-4.3	0.0	-2.7	-0.4	-1.0	-0.5	0.3	-
2009 Q1	-5.2	0.0	-3.4	-0.4	-1.2	-0.4	0.3	-
Q2	-5.1	0.0	-3.4	-0.4	-1.2	-0.5	0.3	-
Q3	-4.3	0.0	-2.6	-0.3	-1.1	-0.5	0.3	-
Q4	-2.3	0.0	-1.3	-0.3	-0.7	-0.3	0.3	-
2010 Q1	0.7	0.0	0.6	-0.4	0.0	0.1	0.4	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

1) Annual data are not working day-adjusted.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

Osuus kokonaisindeksistä, % ¹⁾	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista									Rakentaminen	
		Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita					Energia		
			Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutustavarat					
							Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>												

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

Osuus kokonaisindeksistä, % ¹⁾	Teollisuuden uudet tilaukset		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti (ilman moottoriajoneuvojen polttoaineen vähittäismyyntiä)						Uusien henkilöautojen rekisteröinnit		
	Tehdasteollisuus ²⁾ (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin					Yhteensä (kp.), tuhansia ³⁾	Yhteensä	
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Elintar- vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
									Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous- esineet			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>													

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 12 ja 13 (Euroopan autonvalmistajien yhteistyöjärjestön ACEA:n tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Vuonna 2005.

2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2005 näiden alojen osuus oli 61,2 % tehdasteollisuudesta.

3) Vuosi- ja neljännesvuosittiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Output and demand

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

3. Industrial production

	Total		Industry excluding construction								Construction	
	% of total ¹⁾	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy					Energy		
			Manu- facturing	Total	Interme- diate goods	Capital goods	Consumer goods			Energy		
							Total	Durable	Non-durable			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2007	100.0	78.0	78.0	69.4	68.8	28.2	22.1	18.5	2.6	15.9	9.1	22.0
2008	3.2	108.1	3.7	4.1	4.3	3.7	6.6	2.3	1.4	2.5	-0.9	1.2
2009	-2.3	106.1	-1.7	-1.9	-1.9	-3.4	-0.1	-2.0	-5.7	-1.4	0.3	-4.4
2009 Q2	-13.9	90.3	-15.1	-16.1	-16.5	-19.2	-21.3	-5.0	-17.5	-3.0	-5.7	-8.2
2009 Q3	-16.9	88.8	-18.8	-19.7	-20.1	-24.3	-24.7	-5.9	-21.2	-3.3	-8.9	-7.5
2009 Q4	-13.8	89.6	-14.5	-15.3	-15.9	-18.3	-21.4	-4.0	-18.4	-1.9	-6.1	-9.1
2010 Q1	-7.5	91.5	-7.6	-8.1	-8.6	-6.8	-14.3	-2.6	-10.2	-1.4	-3.8	-6.1
2009 Oct.	1.4	95.1	4.3	4.6	4.5	7.7	2.6	2.3	-0.1	2.6	2.8	-10.7
2009 Nov.	-10.5	90.5	-11.3	-11.9	-12.5	-12.3	-17.7	-4.8	-14.4	-3.2	-4.9	-6.6
2009 Dec.	-7.3	91.7	-7.0	-7.2	-7.5	-5.8	-13.4	-1.9	-7.9	-1.0	-5.1	-7.5
2010 Jan.	-4.0	92.5	-4.0	-4.4	-4.8	-0.2	-11.5	-0.8	-7.3	0.1	-1.8	-3.8
2010 Feb.	-0.8	94.2	1.6	1.7	2.0	4.4	-0.3	0.5	-2.7	0.9	0.8	-10.8
2010 Mar.	0.2	94.9	4.0	4.3	4.3	7.0	3.1	1.9	0.9	2.0	2.0	-15.3
	4.4	96.3	7.2	7.5	7.1	11.4	4.6	4.3	1.2	4.8	5.9	-6.4
<i>month-on-month percentage changes (s.a.)</i>												
2009 Oct.	0.3	-	0.3	0.0	-0.3	1.2	-0.6	-1.1	0.1	-1.3	1.5	0.1
2009 Nov.	0.8	-	1.3	1.5	1.5	0.8	1.6	1.4	2.0	1.0	-2.4	-1.2
2009 Dec.	0.5	-	0.8	0.3	-0.2	-1.2	0.0	0.4	-1.5	0.7	3.1	0.2
2010 Jan.	1.2	-	1.9	1.8	2.1	1.2	-0.8	0.5	2.2	0.3	2.8	-2.0
2010 Feb.	-1.1	-	0.7	0.7	0.1	1.0	0.6	0.1	0.4	0.1	-0.8	-7.0
2010 Mar.	2.9	-	1.4	1.6	1.2	0.3	1.5	0.7	-0.2	1.3	0.3	7.0

4. Industrial new orders and turnover, retail sales and new passenger car registrations

	Industrial new orders		Industrial turnover		Retail sales (excluding automotive fuel)							New passenger car registrations	
	Manufacturing ²⁾ (current prices)		Manufacturing (current prices)		Current prices	Constant prices					Total (s.a.; thousands) ³⁾	Total	
	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Total	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Food, beverages, tobacco	Non-food				
									Textiles, clothing, footwear	Household equipment			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
% of total ¹⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	42.9	57.1	9.9	13.9		
2007	119.8	8.6	115.1	6.5	2.6	104.3	1.8	0.0	3.1	4.0	3.1	968	-0.6
2008	113.1	-5.3	116.9	1.9	1.7	103.4	-0.8	-1.9	-0.1	-1.8	-1.9	896	-7.0
2009	87.6	-22.8	95.5	-18.5	-2.6	101.7	-1.7	-1.5	-1.9	-1.2	-3.7	925	3.2
2009 Q2	84.2	-30.6	93.7	-23.4	-3.0	101.8	-2.0	-1.4	-2.4	-2.1	-5.4	942	0.2
2009 Q3	90.5	-21.4	96.0	-18.9	-3.4	101.5	-1.8	-1.3	-2.4	-2.8	-3.0	962	10.1
2009 Q4	92.2	-2.8	97.5	-9.2	-1.5	101.8	-0.5	-0.3	-0.6	0.4	-0.7	968	20.7
2010 Q1	95.5	13.8	101.0	6.4	0.5	101.9	0.6	1.2	0.5	3.2	0.8	897	7.4
2009 Nov.	92.6	-0.4	98.0	-6.9	-2.6	101.4	-1.6	-1.3	-1.7	-3.9	-1.7	970	34.3
2009 Dec.	93.9	9.7	97.8	-2.9	-0.4	102.1	0.3	0.9	0.0	1.9	0.3	954	19.8
2010 Jan.	92.5	7.5	99.3	1.1	-0.9	101.8	-0.2	0.7	-0.6	2.3	-1.5	863	8.3
2010 Feb.	94.3	12.6	100.4	6.1	0.2	101.8	0.4	0.6	0.4	2.0	0.6	884	2.9
2010 Mar.	99.6	20.3	103.3	11.0	2.0	102.2	1.7	2.0	1.7	5.3	3.1	944	10.2
2010 Apr.	0.2	101.0	-1.3	-1.8	-1.1	.	.	830	-10.1
<i>month-on-month percentage changes (s.a.)</i>													
2009 Dec.	-	1.3	-	-0.2	0.9	-	0.8	0.7	0.7	2.3	1.1	-	-1.6
2010 Jan.	-	-1.5	-	1.5	-0.3	-	-0.3	-0.2	-0.3	1.3	-1.4	-	-9.6
2010 Feb.	-	2.0	-	1.1	0.1	-	0.0	-0.1	0.0	-1.0	0.5	-	2.4
2010 Mar.	-	5.5	-	2.9	0.6	-	0.4	0.1	0.5	2.0	1.1	-	6.9
2010 Apr.	-	.	-	.	-0.7	-	-1.2	-1.1	-1.1	.	.	-	-12.1

Sources: Eurostat, except columns 12 and 13 in Table 4 in Section 5.2 (which comprise ECB calculations based on data from the European Automobile Manufacturers' Association).

1) In 2005.

2) Includes manufacturing industries working mainly on the basis of orders, which represented 61.2% of total manufacturing in 2005.

3) Annual and quarterly figures are averages of monthly figures in the period concerned.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku¹⁾, prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)5. Yrityksiä²⁾ ja kuluttajia koskevat suhdannekyselyt

Talouden luottamus- indikaattori ³⁾ (pitkän aikavälin keskiarvo = 100) 1	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori				
	Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾ 6	Yhteensä ⁵⁾ 7	Rahoitus- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 8	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana 9	Työttömyys- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 10	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana 11
	Yhteensä ⁵⁾ 2	Tilaukanta 3	Valmistuote- varastot 4	Tuotanto- odotukset 5						

Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palveluolujen luottamusindikaattori			
Yhteensä ⁵⁾ 12	Tilaukanta 13	Työllisyys- odotukset 14	Yhteensä ⁵⁾ 15	Tämän- hetkinen suhdanne- tilanne 16	Varastojen määrä 17	Suhdanne- näkömät 18	Yhteensä ⁵⁾ 19	Suhdanne- näkömät 20	Kysyntä- tilanne 21	Kysyntä- näkömät 22

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuuskien erotus.

2) Toukokuusta 2010 alkaen EU:n tilastollisen toimialaluokituksen uuden version (NACE Revision 2) mukaisia tietoja.

3) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palveluolujen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palveluolujen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin. Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on suurempi (pienempi) kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on positiivisempi (negatiivisempi) kuin keskimäärin tarkastelujaksolla 1990–2008.

4) Tietoja kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.

5) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.2 Output and demand

(percentage balances, ¹⁾ unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

5. Business ²⁾ and Consumer Surveys

	Economic sentiment indicator ³⁾ (long-term average = 100)	Manufacturing industry					Consumer confidence indicator				
		Industrial confidence indicator				Capacity utilisation ⁴⁾ (%)	Total ⁵⁾	Financial situation over next 12 months	Economic situation over next 12 months	Unemployment situation over next 12 months	Savings over next 12 months
		Total ⁵⁾	Order books	Stocks of finished products	Production expectations						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2006	107.2	2	0	6	13	83.2	-9	-3	-9	15	-9
2007	109.2	5	5	5	13	84.2	-5	-2	-4	5	-8
2008	93.5	-9	-15	11	-2	81.8	-18	-10	-25	24	-14
2009	80.8	-28	-56	14	-15	71.1	-25	-7	-26	56	-10
2009 Q1	71.5	-36	-56	20	-31	72.4	-33	-11	-41	64	-14
Q2	75.6	-33	-62	18	-20	69.9	-28	-9	-34	59	-11
Q3	84.1	-26	-58	12	-9	70.3	-21	-5	-20	51	-9
Q4	91.9	-19	-50	7	1	71.7	-17	-3	-11	48	-7
2010 Q1	96.6	-12	-41	2	7	73.9	-17	-4	-11	46	-7
2009 Dec.	94.1	-16	-47	5	3	-	-16	-3	-10	46	-5
2010 Jan.	96.0	-14	-44	3	5	72.3	-16	-3	-9	46	-6
Feb.	95.9	-13	-42	4	7	-	-17	-4	-12	47	-7
Mar.	97.9	-10	-39	0	9	-	-17	-5	-12	46	-7
Apr.	100.6	-7	-32	-1	9	75.5	-15	-5	-12	36	-8
May	98.4	-6	-28	1	10	-	-18	-7	-21	34	-10

	Construction confidence indicator			Retail trade confidence indicator				Services confidence indicator			
	Total ⁵⁾	Order books	Employment expectations	Total ⁵⁾	Present business situation	Volume of stocks	Expected business situation	Total ⁵⁾	Business climate	Demand in recent months	Demand in the months ahead
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2006	1	-4	6	1	3	14	13	18	13	18	24
2007	0	-7	7	1	5	15	13	20	16	19	24
2008	-13	-20	-6	-7	-6	17	2	2	-5	4	7
2009	-31	-40	-22	-15	-21	11	-15	-16	-22	-16	-9
2009 Q1	-31	-36	-26	-19	-21	15	-20	-24	-33	-21	-18
Q2	-33	-42	-24	-17	-23	9	-19	-22	-29	-23	-15
Q3	-31	-41	-22	-14	-19	10	-13	-12	-18	-13	-5
Q4	-28	-40	-16	-12	-19	10	-7	-4	-8	-8	3
2010 Q1	-27	-37	-17	-7	-9	8	-2	0	-4	-2	7
2009 Dec.	-28	-40	-17	-10	-15	9	-6	-3	-7	-6	5
2010 Jan.	-29	-38	-20	-5	-6	8	-2	-1	-6	-2	5
Feb.	-29	-39	-18	-9	-12	9	-5	1	-2	-3	7
Mar.	-25	-35	-14	-6	-9	9	-1	1	-3	-1	8
Apr.	-25	-37	-13	-1	-1	8	4	6	0	5	11
May	-28	-40	-17	-5	-6	11	1	3	-1	3	8

Source: European Commission (Economic and Financial Affairs DG).

- 1) Difference between the percentages of respondents giving positive and negative replies.
- 2) From May 2010 onwards, data refer to the new version of the classification of economic activities in the European Union ("NACE Revision 2").
- 3) The economic sentiment indicator is composed of the industrial, services, consumer, construction and retail trade confidence indicators; the industrial confidence indicator has a weight of 40%, the services confidence indicator a weight of 30%, the consumer confidence indicator a weight of 20% and the two other indicators a weight of 5% each. Values for the economic sentiment indicator of above (below) 100 indicate above-average (below-average) economic sentiment, calculated for the period 1990 to 2008.
- 4) Data are collected in January, April, July and October each year. The quarterly figures shown are averages of two successive surveys. Annual data are derived from quarterly averages.
- 5) The confidence indicators are calculated as simple averages of the components shown; the assessments of stocks (columns 4 and 17) and unemployment (column 10) are used with inverted signs for the calculation of confidence indicators.

5.3 Työmarkkinat¹⁾

1. Työllisyys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoitain					
	Yhteensä (kp., milj. henkilöä)	Yhteensä	Palkansaajat	Yrittäjät	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdas-teollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus-toiminta, kiinteistö- ja vuokraus-palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys-palvelut ja muut palvelut
Osuus, % ²⁾	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä (kp.)										

2. Työttömyys

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Iän mukaan ³⁾				Sukupuolen mukaan ⁴⁾			
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset	
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta
Osuus, % ²⁾	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Lähde: Eurostat.

- 1) Työllisyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Vuonna 2009.
- 3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
- 4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

5.3 Labour markets ¹⁾

1. Employment

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Whole economy		By employment status		By economic activity					
	Total (s.a.; millions)	Total	Employees	Self- employed	Agriculture, hunting, forestry and fishing	Mining, manufacturing and energy	Construction	Trade, repairs, hotels and restaurants, transport and communication	Financial, real estate, renting and business services	Public administration, education, health and other services
% of total ²⁾	100.0	100.0	85.2	14.8	3.9	17.1	7.5	25.7	16.0	29.9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	144.166	1.6	1.8	0.8	-1.8	-0.3	2.7	1.6	4.0	1.8
2007	146.731	1.8	2.0	0.8	-1.5	0.2	3.7	2.0	4.1	1.3
2008	147.804	0.7	0.9	-0.3	-1.4	0.0	-2.1	1.3	2.2	0.9
2009	145.028	-1.9	-1.8	-2.1	-2.6	-5.2	-6.9	-1.8	-2.2	1.5
2008 Q4	147.227	-0.1	0.0	-0.8	-1.1	-1.2	-4.9	0.4	0.5	1.2
2009 Q1	146.077	-1.3	-1.1	-2.1	-2.3	-3.2	-7.1	-1.3	-1.4	1.5
Q2	145.317	-1.9	-1.9	-2.0	-2.5	-5.0	-7.4	-2.0	-2.3	1.6
Q3	144.543	-2.3	-2.3	-2.2	-3.0	-6.4	-7.5	-1.9	-2.8	1.6
Q4	144.173	-2.1	-2.0	-2.2	-2.5	-6.2	-5.6	-2.0	-2.2	1.2
	<i>quarter-on-quarter percentage changes (s.a.)</i>									
2008 Q4	-0.542	-0.4	-0.4	-0.3	0.0	-1.1	-2.3	-0.4	-0.5	0.6
2009 Q1	-1.150	-0.8	-0.8	-0.8	-0.8	-1.6	-2.3	-0.8	-0.9	0.2
Q2	-0.759	-0.5	-0.5	-0.5	-0.9	-1.8	-1.3	-0.5	-0.8	0.6
Q3	-0.775	-0.5	-0.5	-0.7	-1.2	-1.7	-1.7	-0.2	-0.5	0.2
Q4	-0.370	-0.3	-0.3	-0.2	0.5	-1.1	-0.4	-0.5	-0.1	0.2

2. Unemployment

(seasonally adjusted)

	Total		By age ³⁾				By gender ⁴⁾			
	Millions	% of labour force	Adult		Youth		Male		Female	
			Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force
% of total ²⁾	100.0		78.4		21.6		53.8		46.2	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	12.877	8.3	10.053	7.3	2.824	16.4	6.390	7.5	6.487	9.4
2007	11.679	7.5	9.126	6.6	2.553	14.9	5.737	6.7	5.942	8.5
2008	11.893	7.6	9.268	6.6	2.625	15.4	5.999	6.9	5.894	8.3
2009	14.854	9.4	11.640	8.2	3.214	19.4	7.990	9.2	6.864	9.6
2009 Q1	13.892	8.8	10.794	7.7	3.097	18.4	7.348	8.5	6.544	9.2
Q2	14.763	9.3	11.524	8.2	3.240	19.4	7.954	9.2	6.810	9.5
Q3	15.253	9.7	11.974	8.5	3.279	19.9	8.234	9.5	7.019	9.8
Q4	15.508	9.8	12.269	8.7	3.240	19.9	8.425	9.8	7.083	9.9
2010 Q1	15.744	10.0	12.536	8.9	3.209	19.9	8.555	9.9	7.190	10.0
2009 Nov.	15.496	9.8	12.260	8.7	3.236	19.9	8.436	9.8	7.060	9.9
Dec.	15.548	9.9	12.339	8.7	3.209	19.7	8.446	9.8	7.102	9.9
2010 Jan.	15.657	9.9	12.459	8.8	3.198	19.8	8.524	9.9	7.133	10.0
Feb.	15.741	10.0	12.520	8.8	3.222	20.0	8.570	10.0	7.172	10.0
Mar.	15.835	10.0	12.628	8.9	3.208	19.9	8.570	10.0	7.265	10.1
Apr.	15.860	10.1	12.642	8.9	3.219	20.0	8.561	10.0	7.299	10.2

Source: Eurostat.

- 1) Data for employment refer to persons and are based on the ESA 95. Data for unemployment refer to persons and follow ILO recommendations.
- 2) In 2009.
- 3) Adult: 25 years of age and over; youth: below 25 years of age; rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant age group.
- 4) Rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant gender.

JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾ (prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

Yhteensä	Tulot										Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾
	Välittömät verot	Kotitaloudet		Yritykset	Välilliset verot	EU:n toimielinten saamat	Sosiaaliturvamaksut	Työnantaja	Vakuutettu	Myynnit	Pääoma-verot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

2. Euroalue – menot

Yhteensä	Menot									Pääomamenot			Lisätieto: Perusmenot ³⁾
	Yhteensä	Palkansaajakorvaukset	Väliuotekäyttö	Korkomenot	Tulonsiirrot	Sosiaali-etuudet ja avustukset	Tuki-palkkiot	EU:n toimielinten maksamat	Inves-toinnit	Pääoman siirrot	EU:n toimielinten maksamat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

Yhteensä	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perusalijäämä (-) / -ylijäämä (+)	Julkinen kulutus ⁴⁾						Kollektiiviset kulutusmenot	Yksilölliset kulutusmenot
	Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Yhteensä		Palkan-saaja-korvaukset	Väliuote-käyttö	Luontois-muotoiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

4. Euroalueen maat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁵⁾

BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot viittaavat 16 maata käsittävään euroalueeseen. Käsitteet "tulot", "menot" ja "alijäämä/ylijäämä" perustuvat EKT 95:een. EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 4) Vastaa EKT 95:n mukaisia julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3).
- 5) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot sekä swap- ja korkoterminijärjestelyjen alaiset maksut.

GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – revenue

	Total	Current revenue										Capital revenue		Memo item: Fiscal burden ²⁾
		Direct taxes	Households		Corporations	Indirect taxes	Received by EU institutions	Social contributions		Sales	Capital taxes			
			3	4	5			6	7			8	9	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	45.7	45.4	12.2	9.4	2.8	13.5	0.5	15.6	8.2	4.7	2.1	0.2	0.3	41.6
2002	45.1	44.8	11.8	9.2	2.5	13.5	0.4	15.6	8.2	4.6	2.1	0.3	0.3	41.2
2003	45.0	44.4	11.4	9.0	2.3	13.5	0.4	15.7	8.3	4.6	2.1	0.6	0.5	41.1
2004	44.5	44.0	11.3	8.7	2.5	13.5	0.3	15.5	8.2	4.5	2.1	0.5	0.4	40.7
2005	44.8	44.3	11.5	8.8	2.7	13.7	0.3	15.4	8.1	4.5	2.2	0.5	0.3	40.9
2006	45.3	45.0	12.1	8.9	3.0	13.9	0.3	15.3	8.1	4.5	2.1	0.3	0.3	41.5
2007	45.4	45.2	12.4	9.1	3.2	13.8	0.3	15.1	8.0	4.4	2.1	0.3	0.3	41.6
2008	44.9	44.7	12.2	9.3	2.8	13.3	0.3	15.3	8.1	4.5	2.1	0.2	0.3	41.0
2009	44.5	44.2	11.4	9.2	2.0	13.1	0.3	15.7	8.3	4.5	2.2	0.3	0.4	40.5

2. Euro area – expenditure

	Total	Current expenditure							Capital expenditure			Memo item: Primary expenditure ³⁾		
		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social payments		Subsidies	Investment	Capital transfers		Paid by EU institutions	
							7	8						9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	47.6	43.7	10.3	4.8	3.8	24.8	21.7	1.9	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.8
2002	47.7	43.9	10.4	4.9	3.5	25.1	22.2	1.9	0.5	3.8	2.4	1.4	0.0	44.2
2003	48.1	44.1	10.5	5.0	3.3	25.4	22.5	1.9	0.5	3.9	2.5	1.4	0.1	44.8
2004	47.5	43.6	10.4	5.0	3.1	25.1	22.3	1.8	0.5	3.9	2.4	1.5	0.1	44.4
2005	47.4	43.5	10.4	5.0	3.0	25.0	22.3	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.4
2006	46.7	42.9	10.2	5.0	2.9	24.8	22.0	1.7	0.5	3.8	2.5	1.4	0.0	43.8
2007	46.1	42.3	10.0	5.0	3.0	24.4	21.6	1.6	0.4	3.8	2.6	1.2	0.0	43.1
2008	46.9	43.1	10.1	5.1	3.0	24.8	22.0	1.6	0.4	3.8	2.5	1.3	0.0	43.9
2009	50.8	46.6	10.8	5.6	2.8	27.3	24.2	1.9	0.5	4.2	2.8	1.4	0.0	48.0

3. Euro area – deficit/surplus, primary deficit/surplus and government consumption

	Deficit (-)/surplus (+)					Primary deficit (-)/surplus (+)	Government consumption ⁴⁾							
	Total	Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Transfers in kind via market producers	Consumption of fixed capital	Sales (minus)	Collective consumption	Individual consumption
2001	-1.9	-1.7	-0.4	-0.1	0.3	1.9	19.9	10.3	4.8	4.9	1.8	2.1	8.2	11.7
2002	-2.6	-2.1	-0.5	-0.2	0.2	0.9	20.2	10.4	4.9	5.1	1.8	2.1	8.3	12.0
2003	-3.1	-2.4	-0.5	-0.2	0.0	0.2	20.5	10.5	5.0	5.2	1.8	2.1	8.3	12.2
2004	-3.0	-2.5	-0.4	-0.3	0.2	0.2	20.4	10.4	5.0	5.1	1.9	2.1	8.3	12.1
2005	-2.6	-2.2	-0.3	-0.2	0.2	0.4	20.4	10.4	5.0	5.1	1.9	2.2	8.2	12.3
2006	-1.3	-1.5	-0.1	-0.2	0.4	1.6	20.3	10.2	5.0	5.2	1.9	2.1	8.0	12.2
2007	-0.6	-1.1	0.0	-0.1	0.5	2.3	20.0	10.0	5.0	5.2	1.9	2.1	7.9	12.1
2008	-2.0	-2.0	-0.2	-0.2	0.4	1.0	20.5	10.1	5.1	5.3	1.9	2.1	8.1	12.4
2009	-6.2	-5.0	-0.5	-0.3	-0.4	-3.4	22.1	10.8	5.6	5.8	2.0	2.2	8.8	13.3

4. Euro area countries – deficit (-)/surplus (+) ⁵⁾

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	0.3	-1.6	3.0	-3.6	2.0	-2.3	-3.3	-1.2	1.4	-2.6	0.5	-1.5	-3.9	-1.3	-3.5	4.0
2007	-0.2	0.2	0.1	-5.1	1.9	-2.7	-1.5	3.4	3.6	-2.2	0.2	-0.4	-2.6	0.0	-1.9	5.2
2008	-1.2	0.0	-7.3	-7.7	-4.1	-3.3	-2.7	0.9	2.9	-4.5	0.7	-0.4	-2.8	-1.7	-2.3	4.2
2009	-6.0	-3.3	-14.3	-13.6	-11.2	-7.5	-5.3	-6.1	-0.7	-3.8	-5.3	-3.4	-9.4	-5.5	-6.8	-2.2

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' deficit/surplus.

- 1) Data refer to the Euro 16. The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions involving the EU budget are included and consolidated. Transactions among Member States' governments are not consolidated.
- 2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.
- 3) Comprises total expenditure minus interest expenditure.
- 4) Corresponds to final consumption expenditure (P.3) of general government in the ESA 95.
- 5) Includes proceeds from the sale of UMTS licences and settlements under swaps and forward rate agreements.

6.2 Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojen mukaan

Yhteensä	Rahoitusvaatteet				Velkojat				Muut luotonantajat ³⁾
	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
					Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat	
	Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuva-korkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsenvaluutat	Muut valuutat

3. Euroalueen maat

BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot viittaavat 16 maata käsittävään euroalueeseen. Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituina sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.

6.2 Debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by financial instrument and sector of the holder

	Total	Financial instruments				Holders				
		Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors ²⁾				Other creditors ³⁾
						Total	MFIs	Other financial corporations	Other sectors	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000	69.2	2.7	13.2	3.7	49.6	43.9	22.1	12.3	9.5	25.4
2001	68.2	2.8	12.4	4.0	49.0	42.0	20.6	11.0	10.4	26.2
2002	68.0	2.7	11.8	4.6	48.9	40.5	19.4	10.6	10.5	27.4
2003	69.1	2.1	12.4	5.0	49.6	39.7	19.6	11.0	9.1	29.3
2004	69.5	2.2	12.0	5.0	50.3	38.2	18.5	10.7	9.0	31.3
2005	70.1	2.4	11.8	4.7	51.1	36.3	17.2	11.1	8.0	33.8
2006	68.2	2.4	11.5	4.1	50.2	34.4	17.4	9.3	7.7	33.8
2007	65.9	2.2	10.8	4.2	48.7	32.6	16.7	8.5	7.3	33.4
2008	69.4	2.3	11.0	6.7	49.4	32.4	16.6	7.9	7.8	37.0
2009	78.8	2.4	11.9	8.6	55.8	36.6	19.7	8.7	8.2	42.2

2. Euro area – by issuer, maturity and currency denomination

	Total	Issued by: ⁴⁾				Original maturity			Residual maturity			Currencies	
		Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds	Up to 1 year	Over 1 year	Variable interest rate	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Euro or participating currencies	Other currencies
2000	69.2	58.2	5.8	4.9	0.4	6.5	62.7	6.2	13.4	27.8	28.1	67.4	1.8
2001	68.2	57.1	6.0	4.7	0.4	7.0	61.2	5.3	13.7	26.6	27.9	66.7	1.5
2002	68.0	56.7	6.2	4.7	0.4	7.6	60.4	5.2	15.5	25.3	27.2	66.7	1.3
2003	69.1	56.9	6.5	5.1	0.6	7.8	61.3	5.0	14.9	26.0	28.2	68.2	0.9
2004	69.5	57.3	6.6	5.1	0.4	7.8	61.6	4.7	14.8	26.2	28.5	68.6	0.9
2005	70.1	57.6	6.7	5.2	0.5	7.9	62.2	4.6	14.8	25.5	29.7	69.1	1.0
2006	68.2	55.9	6.5	5.3	0.5	7.4	60.8	4.3	14.4	24.0	29.8	67.7	0.6
2007	65.9	54.0	6.2	5.2	0.5	7.4	58.5	4.3	14.6	23.5	27.8	65.4	0.5
2008	69.4	57.2	6.6	5.2	0.4	10.2	59.2	4.4	17.8	23.3	28.4	68.6	0.8
2009	78.8	64.9	7.6	5.6	0.6	12.2	66.5	4.5	19.8	26.7	32.2	78.0	0.8

3. Euro area countries

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	88.1	67.6	24.9	97.8	39.6	63.7	106.5	64.6	6.5	63.7	47.4	62.2	64.7	26.7	30.5	39.7
2007	84.2	65.0	25.0	95.7	36.2	63.8	103.5	58.3	6.7	61.9	45.5	59.5	63.6	23.4	29.3	35.2
2008	89.8	66.0	43.9	99.2	39.7	67.5	106.1	48.4	13.7	63.7	58.2	62.6	66.3	22.6	27.7	34.2
2009	96.7	73.2	64.0	115.1	53.2	77.6	115.8	56.2	14.5	69.1	60.9	66.5	76.8	35.9	35.7	44.0

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' debt.

- 1) Data refer to the Euro 16. Gross general government debt at nominal value and consolidated between sub-sectors of government. Holdings by non-resident governments are not consolidated. Data are partially estimated.
- 2) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
- 3) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
- 4) Excludes debt held by general government in the country whose government has issued it.

6.3 Velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

Yhteensä	Aiheuttaja			Rahoitusvaatteet				Velkojat			
	Lainanotto- tarve ²⁾	Arvostus- tekijät ³⁾	Luokittelumuutokset ⁴⁾	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhyt- aikaiset arvopaperit	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Kotimainen luoton- antaja ⁵⁾	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Muut luoton- antajat ⁶⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

Velan muutos	Ali- jäämä (-)/ ylijäämä (+) ⁷⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁸⁾										Arvos- tustekijät	Luokit- telumuut- okset	Muut ⁹⁾
		Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Osakkeet ja osuudet	Yksityistä- mistulot	Pääoma- sijoitukset	Valuutta- kurssi- vaikutukset			
			Yhteensä	Käteinen ja talle- tukset	Lainat	Arvo- pape- rit ¹⁰⁾								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

Lähde: EKP.

- Tiedot viittaavat 16 maata käsittävään euroalueeseen ja perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: (velka[t] – velka[t-1]) / BKT(t).
- Taloustoimista johtuva rahoitustarve.
- Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.
- Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).
- Ei sisällä johdannaisia.

6.3 Change in debt ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by source, financial instrument and sector of the holder

	Total	Source of change			Financial instruments				Holders			
		Borrowing requirement ²⁾	Valuation effects ³⁾	Other changes in volume ⁴⁾	Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors ⁵⁾	MFIs	Other financial corporations	Other creditors ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	1.9	1.9	-0.1	0.1	0.2	-0.2	0.5	1.5	0.0	-0.5	-0.8	1.9
2002	2.1	2.7	-0.5	0.0	0.0	-0.2	0.7	1.6	0.0	-0.5	-0.1	2.1
2003	3.1	3.3	-0.2	0.0	-0.6	0.9	0.6	2.1	0.4	0.8	0.8	2.7
2004	3.1	3.2	-0.1	0.0	0.2	0.1	0.1	2.7	0.1	-0.3	0.1	3.1
2005	3.1	3.0	0.0	0.0	0.3	0.3	-0.1	2.6	-0.6	-0.7	0.8	3.6
2006	1.5	1.4	0.1	0.0	0.2	0.2	-0.4	1.5	-0.1	1.0	-1.2	1.6
2007	1.1	1.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.3	1.0	-0.2	0.2	-0.3	1.2
2008	5.2	5.1	0.1	0.0	0.1	0.4	2.6	2.0	0.7	0.4	-0.4	4.5
2009	7.1	7.3	-0.2	0.0	0.1	0.6	1.6	4.8	3.1	2.5	0.5	4.0

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt	Deficit (-)/surplus (+) ⁷⁾	Deficit-debt adjustment ⁸⁾											
			Total	Transactions in main financial assets held by general government							Valuation effects	Exchange rate effects	Other changes in volume	Other ⁹⁾
				Total	Currency and deposits	Loans	Securities ¹⁰⁾	Shares and other equity	Privatisations	Equity injections				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	1.9	-1.9	0.0	-0.5	-0.6	0.1	0.1	-0.1	-0.3	0.1	-0.1	0.0	0.1	0.6
2002	2.1	-2.6	-0.5	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.4	0.1	-0.5	-0.1	0.0	0.0
2003	3.1	-3.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	-0.2	0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.1
2004	3.1	-3.0	0.2	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
2005	3.1	-2.6	0.5	0.6	0.3	0.1	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2006	1.5	-1.3	0.2	0.3	0.3	-0.1	0.3	-0.2	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.2
2007	1.1	-0.6	0.4	0.6	0.2	0.0	0.2	0.1	-0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2008	5.2	-2.0	3.3	3.1	0.8	0.7	0.8	0.8	0.0	0.6	0.1	0.0	0.0	0.1
2009	7.1	-6.2	0.9	1.0	0.4	0.0	0.2	0.4	-0.2	0.5	-0.2	0.0	0.0	0.0

Source: ECB.

- 1) Data refer to the Euro 16 and are partially estimated. Annual change in gross nominal consolidated debt is expressed as a percentage of GDP, i.e. $[\text{debt}(t) - \text{debt}(t-1)] \div \text{GDP}(t)$.
- 2) The borrowing requirement is by definition equal to transactions in debt.
- 3) Includes, in addition to the impact of foreign exchange movements, effects arising from measurement at nominal value (e.g. premia or discounts on securities issued).
- 4) Includes, in particular, the impact of the reclassification of units and certain types of debt assumption.
- 5) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
- 6) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
- 7) Including proceeds from sales of UMTS licences.
- 8) The difference between the annual change in gross nominal consolidated debt and the deficit as a percentage of GDP.
- 9) Mainly composed of transactions in other assets and liabilities (trade credits, other receivables/payables and financial derivatives).
- 10) Excluding financial derivatives.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

Yhteensä	Tulot					Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä ²⁾	
	2	Välittömät verot 3	Välilliset verot 4	Sosiaaliturva- maksut 5	Myynnit 6	Tulot omai- suudesta 7	8		Pääomaverot 9
1									

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

Yhteensä	Menot						Pääomamenot		Alijäämä (-)/ ylijäämä (+)	Perus- alijäämä (-)/ -ylijäämä (+)		
	Yhteensä	Palkan- saaja- korvaukset	Väliuote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustukset	Tuki- palkkiot	Investoinnit			Pääoman siirrot	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.

- 1) Tiedot viittaavat 16 maata käsittävään euroalueeseen. Käsitteet "tulot", "menot" ja "alijäämä/ylijäämä" perustuvat EKT 95:een. Tulonsiirtoja EU:n budjetin ja julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden välillä ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääriä lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.4 Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus ¹⁾

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – quarterly revenue

	Total		Current revenue					Capital revenue		Memo item: Fiscal burden ²⁾
	1	2	Direct taxes	Indirect taxes	Social contributions	Sales	Property income	8	Capital taxes	
2003 Q4	49.2	48.2	13.1	14.1	16.2	2.9	0.8	1.0	0.3	43.7
2004 Q1	41.4	40.9	9.5	12.9	15.3	1.7	0.6	0.4	0.3	38.0
Q2	44.7	44.0	11.9	12.9	15.3	2.0	1.1	0.8	0.6	40.7
Q3	42.8	42.4	10.7	12.8	15.4	1.9	0.7	0.5	0.3	39.2
Q4	49.0	48.0	12.9	14.2	16.2	2.9	0.7	1.0	0.4	43.7
2005 Q1	42.0	41.5	10.0	13.0	15.2	1.7	0.6	0.5	0.3	38.5
Q2	44.3	43.7	11.5	13.2	15.1	2.0	1.1	0.6	0.3	40.1
Q3	43.6	42.9	11.1	13.0	15.2	1.9	0.7	0.7	0.3	39.7
Q4	49.0	48.3	13.3	14.2	16.1	2.9	0.8	0.8	0.3	43.9
2006 Q1	42.4	42.0	10.3	13.4	15.1	1.6	0.8	0.4	0.3	39.0
Q2	45.4	44.9	12.2	13.5	15.1	1.9	1.3	0.5	0.3	41.1
Q3	43.8	43.3	11.6	13.0	15.2	2.0	0.8	0.5	0.3	40.0
Q4	49.3	48.7	14.0	14.3	15.8	2.9	0.9	0.6	0.3	44.4
2007 Q1	42.1	41.7	10.2	13.5	14.8	1.7	0.8	0.3	0.3	38.8
Q2	45.6	45.2	12.7	13.5	15.0	1.8	1.5	0.4	0.3	41.4
Q3	43.8	43.3	12.2	12.8	14.9	1.9	0.8	0.5	0.3	40.1
Q4	49.8	49.1	14.4	14.1	15.8	3.0	0.9	0.6	0.3	44.6
2008 Q1	42.4	41.9	10.7	12.9	14.8	1.7	1.0	0.5	0.2	38.6
Q2	45.1	44.6	12.6	12.8	15.0	1.9	1.5	0.5	0.3	40.7
Q3	43.3	42.9	11.9	12.4	15.1	1.9	0.8	0.3	0.3	39.7
Q4	48.6	48.4	13.6	13.6	16.3	3.0	1.0	0.2	0.3	43.7
2009 Q1	41.2	41.8	10.2	12.5	15.4	1.8	1.0	-0.6	0.2	38.4
Q2	43.8	43.9	11.5	12.6	15.5	2.0	1.5	-0.1	0.5	40.1
Q3	42.8	42.4	10.9	12.3	15.5	2.0	0.8	0.4	0.3	39.1
Q4	49.8	47.9	12.7	13.6	16.4	3.2	0.9	1.9	0.5	43.2

2. Euro area – quarterly expenditure and deficit/surplus

	Total		Current expenditure						Capital expenditure			Deficit (-)/ surplus (+)	Primary deficit (-)/ surplus (+)
	Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social benefits		Investment	Capital transfers				
						7	8						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2003 Q4	51.1	46.3	11.1	5.7	3.1	26.4	22.8	1.5	4.8	3.3	1.6	-1.9	1.2
2004 Q1	46.3	43.0	10.3	4.6	3.2	24.9	21.3	1.2	3.4	1.9	1.5	-5.0	-1.8
Q2	46.6	43.2	10.4	4.8	3.3	24.7	21.4	1.3	3.4	2.3	1.1	-1.8	1.4
Q3	46.1	42.7	9.9	4.7	3.1	24.9	21.5	1.3	3.4	2.4	1.0	-3.2	-0.1
Q4	50.9	45.6	11.0	5.7	2.9	26.1	22.6	1.4	5.2	3.1	2.1	-1.9	1.0
2005 Q1	46.7	43.0	10.2	4.6	3.1	25.1	21.3	1.2	3.7	1.9	1.8	-4.8	-1.7
Q2	46.2	42.8	10.2	4.9	3.2	24.5	21.3	1.1	3.4	2.3	1.1	-1.8	1.3
Q3	45.8	42.4	9.9	4.8	3.0	24.7	21.3	1.2	3.4	2.5	1.0	-2.2	0.7
Q4	50.5	45.7	11.1	5.8	2.7	26.1	22.5	1.3	4.8	3.1	1.7	-1.5	1.2
2006 Q1	45.3	42.1	10.0	4.6	3.0	24.6	21.1	1.2	3.1	1.9	1.2	-2.9	0.1
Q2	45.4	42.2	10.2	4.9	3.1	24.0	21.0	1.1	3.2	2.3	1.0	-0.1	3.0
Q3	45.4	42.0	9.8	4.7	2.9	24.5	21.1	1.2	3.4	2.4	1.0	-1.5	1.4
Q4	50.3	45.0	10.7	5.7	2.7	25.9	22.2	1.4	5.3	3.2	2.2	-1.0	1.7
2007 Q1	44.2	41.1	9.8	4.5	2.9	23.8	20.4	1.2	3.1	2.0	1.1	-2.2	0.8
Q2	44.6	41.4	9.9	4.8	3.2	23.5	20.5	1.1	3.1	2.3	0.8	1.1	4.3
Q3	44.6	41.2	9.6	4.8	2.9	24.0	20.7	1.2	3.4	2.5	0.9	-0.9	2.1
Q4	50.4	45.2	10.7	5.8	2.8	26.0	22.2	1.5	5.2	3.4	1.8	-0.6	2.1
2008 Q1	44.8	41.4	9.7	4.6	3.0	24.1	20.5	1.2	3.3	2.0	1.4	-2.4	0.6
Q2	45.4	41.9	10.1	5.0	3.2	23.7	20.6	1.1	3.5	2.3	1.2	-0.3	2.9
Q3	45.5	42.0	9.7	4.8	3.1	24.4	21.2	1.2	3.5	2.5	1.0	-2.2	0.8
Q4	51.5	46.8	11.0	6.1	2.8	27.0	23.0	1.4	4.7	3.4	1.4	-3.0	-0.2
2009 Q1	47.6	44.9	10.5	5.2	2.9	26.3	22.4	1.3	2.7	2.2	0.4	-6.4	-3.5
Q2	49.5	46.1	10.9	5.5	3.2	26.6	23.1	1.3	3.4	2.7	0.6	-5.7	-2.5
Q3	49.4	45.5	10.4	5.2	2.7	27.1	23.5	1.4	3.9	2.6	1.2	-6.6	-3.9
Q4	56.1	49.4	11.4	6.3	2.5	29.2	24.8	1.6	6.7	3.4	3.2	-6.3	-3.7

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.

- 1) The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions between the EU budget and entities outside the government sector are not included. Otherwise, except for different data transmission deadlines, the quarterly data are consistent with the annual data. The data are not seasonally adjusted.
- 2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos
(prosenttia BKT:stä)1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain¹⁾

	Yhteensä 1	Rahoitusvaateet			
		Käteinen ja talletukset 2	Lainat 3	Lyhytaikaiset arvopaperit 4	Pitkäaikaiset arvopaperit 5

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

Velan muutos 1	Alijäämä (-)/ yliäämä (+) 2	Alijäämä-/velkakoikaisut								Lisätieto: Lainanotto- tarve 11
		Yhteensä 3	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja luokittelumuutokset 9	Muut 10	
			Yhteensä 4	Käteinen ja talletukset 5	Lainat 6	Arvopaperit 7	Osakkeet ja osuudet 8			

K28 Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)K29 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

— Alijäämä
- - - Velan muutos
- - - - - Lainanottotarve

■ Alijäämä-/velkakoikaisut
■ Perusalijäämä/-yliäämä
■ BKT:n kasvuvauhdin ja koron erotus
— BKT:n suhteutetun velan muutos

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.

1) Kantatiedot vuosineljännekseltä t ilmoitetaan prosentteina neljänneksen t ja kolmen edeltävän neljänneksen BKT:n summasta.

6.5 Quarterly debt and change in debt

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – Maastricht debt by financial instrument ¹⁾

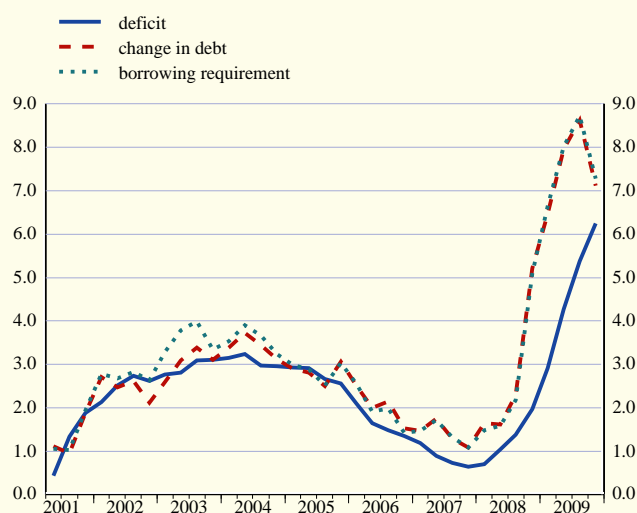
	Total 1	Financial instruments			
		Currency and deposits 2	Loans 3	Short-term securities 4	Long-term securities 5
2007 Q2	68.7	2.2	11.2	5.1	50.2
2007 Q3	67.7	2.1	11.0	5.1	49.3
2007 Q4	65.9	2.2	10.8	4.2	48.7
2008 Q1	67.0	2.1	11.2	5.0	48.7
2008 Q2	67.3	2.1	11.2	4.9	49.0
2008 Q3	67.4	2.1	11.1	5.5	48.7
2008 Q4	69.4	2.3	11.0	6.7	49.4
2009 Q1	72.8	2.3	11.3	7.9	51.4
2009 Q2	76.1	2.4	11.6	8.4	53.7
2009 Q3	77.9	2.3	11.7	9.2	54.6
2009 Q4	78.8	2.4	11.9	8.6	55.8

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt 1	Deficit (-)/ surplus (+) 2	Deficit-debt adjustment								Memo item: Borrowing requirement 11
			Total 3	Transactions in main financial assets held by general government				Valuation effects and other changes in volume 9	Other 10		
				Total 4	Currency and deposits 5	Loans 6	Securities 7			Shares and other equity 8	
2007 Q1	4.5	-2.2	2.3	1.8	1.1	0.0	0.6	0.1	-0.7	1.2	5.2
2007 Q2	4.2	1.1	5.2	4.9	4.1	0.0	0.5	0.3	0.6	-0.3	3.6
2007 Q3	-0.6	-0.9	-1.4	-1.4	-2.1	0.0	0.4	0.2	0.1	-0.1	-0.6
2007 Q4	-3.5	-0.6	-4.1	-2.9	-2.1	0.0	-0.6	-0.2	0.0	-1.2	-3.4
2008 Q1	6.6	-2.4	4.2	3.3	2.0	0.0	1.1	0.3	0.0	0.9	6.6
2008 Q2	4.0	-0.3	3.7	3.9	1.8	0.3	1.3	0.4	0.1	-0.3	3.9
2008 Q3	2.2	-2.2	0.0	-0.9	-1.6	0.0	0.2	0.5	0.4	0.4	1.8
2008 Q4	8.0	-3.0	5.1	5.8	0.8	2.6	0.5	1.9	0.0	-0.8	8.0
2009 Q1	11.9	-6.4	5.5	6.5	5.1	-0.1	0.9	0.7	-1.3	0.3	13.2
2009 Q2	9.9	-5.7	4.2	3.3	2.5	-0.6	0.2	1.2	0.6	0.4	9.3
2009 Q3	4.7	-6.6	-1.9	-2.9	-3.2	0.7	0.0	-0.4	0.2	0.8	4.5
2009 Q4	2.2	-6.3	-4.1	-2.6	-2.6	0.0	-0.1	0.1	-0.2	-1.3	2.4

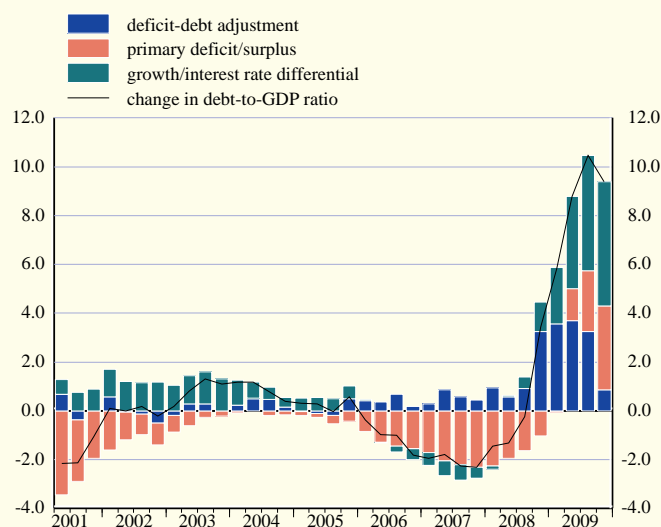
C28 Deficit, borrowing requirement and change in debt

(four-quarter moving sum as a percentage of GDP)

C29 Maastricht debt

(annual change in the debt-to-GDP ratio and underlying factors)

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.

1) The stock data in quarter t are expressed as a percentage of the sum of GDP in t and the previous three quarters.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Yhteenveto maksutaseesta¹⁾ (miljardia euroa, nettomääräiset taloustoimet)

Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Netto- luoton- anto/otto ulkomaile/ta (sarakeet 1+6)	Rahoitustase					Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät	
Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotan- non- tekijä- korvauk- set	Tulon- siirrot			Yhteensä	Suorat sijoi- tukset	Arvo- paperi- sijoi- tukset	Johdan- naiset	Muut sijoi- tukset		Valuutta- varanto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>													

K30 Vaihtotase (miljardia euroa)

- Taloustoimet neljännesvuosittain
- 12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet

Lähde: EKP.

1) Lukujen merkintätapa on selitetty Yleistä-osassa.

EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS

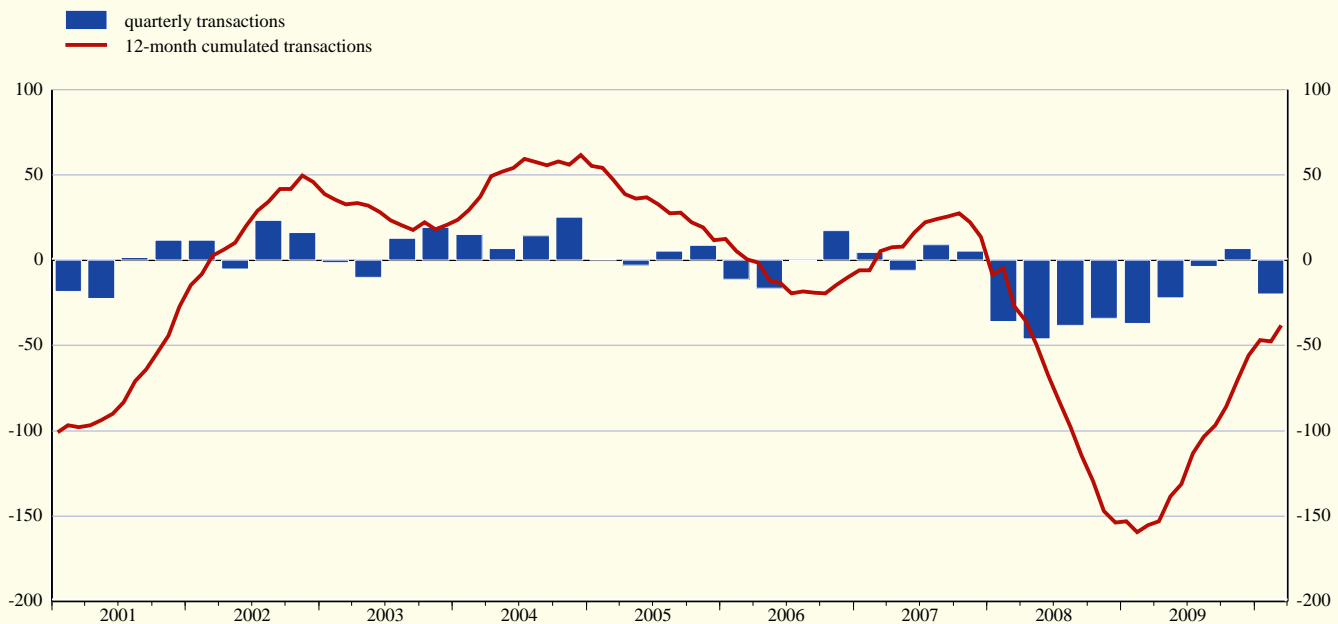
7.1 Summary balance of payments ¹⁾

(EUR billions; net transactions)

	Current account					Capital account	Net lending/borrowing to/from rest of the world (columns 1+6)	Financial account						Errors and omissions
	Total	Goods	Services	Income	Current transfers			Total	Direct investment	Portfolio investment	Financial derivatives	Other investment	Reserve assets	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2007	13.5	48.0	49.6	2.9	-87.0	5.0	18.5	-10.7	-73.7	151.5	-63.7	-19.6	-5.1	-7.8
2008	-153.8	-19.1	41.4	-76.6	-99.5	9.8	-144.0	163.2	-198.7	344.1	-62.5	83.7	-3.4	-19.2
2009	-55.8	39.5	31.4	-38.0	-88.7	8.0	-47.8	45.4	-95.7	317.9	39.9	-221.2	4.5	2.4
2009 Q1	-37.2	-7.6	1.8	-3.0	-28.4	1.5	-35.8	50.9	-64.6	105.8	15.8	-11.8	5.6	-15.1
Q2	-22.0	14.0	6.9	-25.5	-17.3	2.2	-19.8	10.9	0.3	70.8	22.9	-81.7	-1.4	8.9
Q3	-3.6	13.8	12.2	-6.7	-22.8	1.4	-2.2	-12.6	-23.7	78.2	-4.5	-62.9	0.3	14.8
Q4	7.0	19.4	10.6	-2.8	-20.2	3.0	9.9	-3.8	-7.8	63.1	5.8	-64.8	-0.1	-6.2
2010 Q1	-19.6	3.8	4.9	1.1	-29.5	2.7	-16.9	19.9	-27.9	-5.6	4.8	53.3	-4.7	-3.0
2009 Mar.	-7.9	2.9	0.6	0.9	-12.3	0.7	-7.2	10.9	-27.6	53.3	5.6	-19.6	-0.9	-3.6
Apr.	-9.8	4.1	2.0	-6.6	-9.3	1.6	-8.2	18.1	7.7	-5.3	13.0	1.5	1.2	-9.9
May	-13.7	2.6	3.0	-12.7	-6.7	0.2	-13.5	9.4	17.5	33.8	9.4	-49.1	-2.2	4.1
June	1.5	7.3	1.8	-6.2	-1.3	0.3	1.8	-16.6	-24.8	42.3	0.5	-34.2	-0.4	14.8
July	8.1	14.1	3.9	-3.0	-6.9	0.9	9.0	-19.4	7.2	-26.5	6.4	-2.9	-3.7	10.4
Aug.	-6.1	-1.9	4.1	0.0	-8.3	0.5	-5.5	-10.8	1.7	25.7	-9.8	-29.2	0.8	16.3
Sep.	-5.6	1.5	4.1	-3.7	-7.5	0.0	-5.6	17.6	-32.6	78.9	-1.1	-30.8	3.3	-11.9
Oct.	-0.2	8.5	4.1	0.5	-13.3	0.2	0.0	1.5	-3.0	8.2	1.8	-4.8	-0.6	-1.5
Nov.	-2.4	5.0	1.6	-2.8	-6.1	1.4	-1.0	2.8	-7.4	-6.2	-0.1	15.1	1.4	-1.8
Dec.	9.5	5.9	4.9	-0.5	-0.7	1.4	10.9	-8.1	2.7	61.1	4.1	-75.0	-0.8	-2.8
2010 Jan.	-14.7	-7.4	0.8	-1.1	-7.1	1.7	-13.0	14.5	-3.1	-0.7	5.1	11.7	1.5	-1.5
Feb.	-6.2	5.1	2.0	1.1	-14.3	0.9	-5.3	4.5	0.6	7.5	-0.1	0.1	-3.6	0.7
Mar.	1.3	6.1	2.1	1.1	-8.1	0.1	1.4	0.9	-25.4	-12.4	-0.2	41.4	-2.5	-2.3
	<i>12-month cumulated transactions</i>													
2010 Mar.	-38.2	51.0	34.5	-33.9	-89.8	9.3	-28.9	14.4	-59.0	206.4	29.0	-156.1	-5.9	14.5

C30 B.o.p. current account balance

(EUR billions)

Source: ECB.

1) The sign convention is explained in the General Notes.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa, taloustoimet)

1. Yhteenveto vaihtotaseesta ja pääomansiirroista

Vaihtotase												Pääomansiirrot			
Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijä- korvaukset		Tulonsiirrot			Tulot	Menot		
Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot			Menot	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Palkansaajien raha- lähetykset	12	Palkansaajien raha- lähetykset	13	14	15
Kausivaihtelusta puhdistettu															

K31 Tavarat

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

— Vienti (tulot)
..... Tuonti (menot)

K32 Palvelut

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

— Vienti (tulot)
..... Tuonti (menot)

7.2 Current and capital accounts

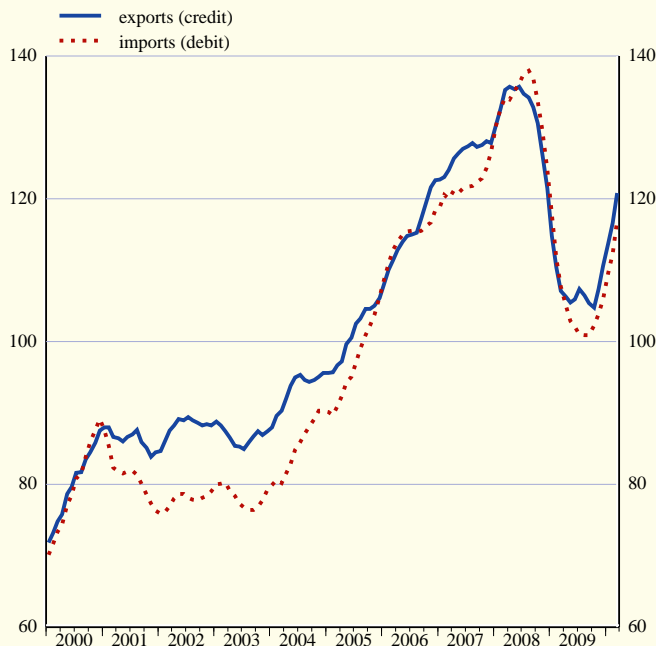
(EUR billions; transactions)

1. Summary current and capital accounts

	Current account												Capital account		
	Total			Goods		Services		Income		Current transfers			Credit	Debit	
	Credit	Debit	Net	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Workers' remittances				
											11	12	13		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2007	2,702.7	2,689.2	13.5	1,518.0	1,470.1	494.9	445.3	598.7	595.8	91.0	6.4	178.1	20.7	25.7	20.7
2008	2,732.5	2,886.3	-153.8	1,580.4	1,599.5	517.6	476.2	546.1	622.6	88.5	6.7	188.0	21.4	24.2	14.5
2009	2,274.9	2,330.7	-55.8	1,290.1	1,250.5	471.1	439.7	421.0	459.0	92.8	6.1	181.5	21.6	18.9	10.9
2009 Q1	557.1	594.4	-37.2	307.5	315.1	110.4	108.6	113.5	116.4	25.8	1.4	54.2	5.0	4.1	2.6
Q2	559.5	581.4	-22.0	312.5	298.5	114.8	107.9	111.2	136.7	21.0	1.6	38.3	5.4	4.9	2.8
Q3	556.0	559.6	-3.6	322.5	308.7	124.0	111.9	95.1	101.8	14.3	1.6	37.2	5.5	3.9	2.4
Q4	602.3	595.3	7.0	347.6	328.2	121.8	111.3	101.2	104.0	31.7	1.5	51.8	5.7	6.0	3.0
2010 Q1	573.6	593.3	-19.6	347.6	343.8	107.6	102.7	94.2	93.1	24.2	.	53.7	.	5.3	2.5
2010 Jan.	174.3	189.0	-14.7	100.2	107.5	35.1	34.3	28.7	29.9	10.4	.	17.4	.	2.5	0.8
Feb.	185.0	191.2	-6.2	111.7	106.6	34.2	32.2	30.3	29.2	8.8	.	23.2	.	1.6	0.7
Mar.	214.3	213.0	1.3	135.7	129.6	38.4	36.3	35.2	34.1	5.0	.	13.1	.	1.1	1.0
	Seasonally adjusted														
2009 Q1	580.2	610.0	-29.8	321.3	323.0	121.1	113.7	117.1	127.6	20.7	.	45.7	.	.	.
Q2	566.2	578.8	-12.6	317.6	306.2	116.4	111.0	108.6	116.6	23.6	.	45.0	.	.	.
Q3	551.7	560.1	-8.4	316.2	302.6	115.2	107.1	98.6	108.1	21.8	.	42.3	.	.	.
Q4	573.3	581.0	-7.7	331.6	317.6	118.5	108.2	96.7	107.1	26.5	.	48.1	.	.	.
2010 Q1	600.3	604.8	-4.5	362.5	351.0	118.0	107.2	97.2	101.9	22.7	.	44.7	.	.	.
2009 Oct.	188.0	191.8	-3.8	107.6	103.4	38.7	35.1	33.1	35.3	8.6	.	17.9	.	.	.
Nov.	191.9	195.1	-3.2	110.4	105.6	39.0	37.1	31.9	36.0	10.6	.	16.4	.	.	.
Dec.	193.4	194.2	-0.7	113.6	108.6	40.8	36.0	31.7	35.8	7.3	.	13.8	.	.	.
2010 Jan.	199.5	201.1	-1.7	117.1	114.6	39.3	36.2	31.9	34.1	11.1	.	16.1	.	.	.
Feb.	195.1	199.6	-4.5	119.0	113.7	38.7	35.2	32.7	34.2	4.6	.	16.5	.	.	.
Mar.	205.8	204.1	1.7	126.4	122.7	39.9	35.9	32.6	33.5	6.9	.	12.0	.	.	.

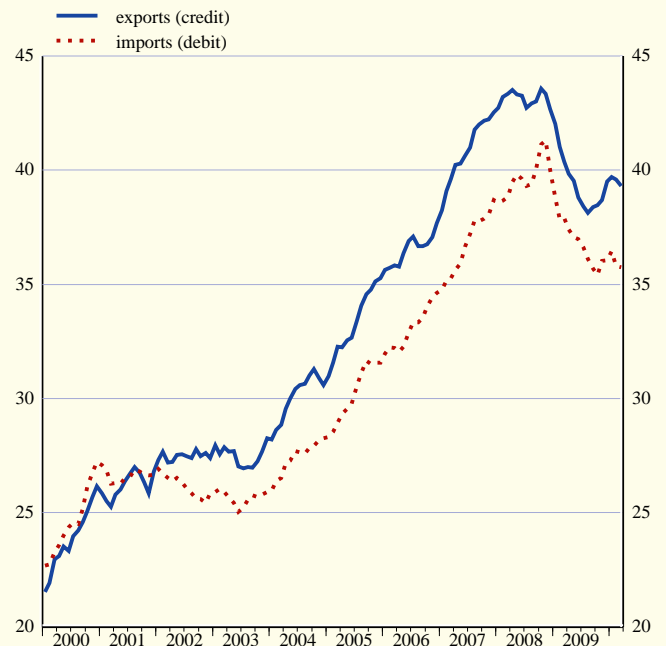
C31 B.o.p. goods

(EUR billions; seasonally adjusted; three-month moving average)

C32 B.o.p. services

(EUR billions; seasonally adjusted; three-month moving average)

Source: ECB.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa)

2. Tuotannontekijäkorvaukset

(taloustoimet)

Palkansaaja- korvaukset		Pääomakorvaukset													
Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset						Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
		Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot			Korot			Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot
				Tulot	Menot	Uudelleen sijoitetut voitot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot			
		Uudelleen sijoitetut voitot	Uudelleen sijoitetut voitot												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

(kumulativiset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat						Brasilia	Kanada	Kiina	Intia	Japani	Venäjä	Sveitsi	Offshore- rahoitus- keskukset	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimi- elimet									
2009/I–2009/IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Tulot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Menot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Netto															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts

(EUR billions)

2. Income account

(transactions)

	Compensation of employees		Investment income													
	Credit	Debit	Total		Direct investment						Portfolio investment				Other investment	
			Credit	Debit	Equity			Debt			Equity		Debt		Credit	Debit
	Credit	Debit			Reinv. earnings	Debit	Reinv. earnings	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit			
			1	2										3	4	5
2007	18.8	10.3	579.9	585.5	208.7	70.9	137.7	44.2	26.6	25.2	45.3	113.7	118.8	111.1	180.5	197.8
2008	18.9	10.4	527.1	612.2	154.4	17.9	147.0	50.0	29.9	24.8	43.0	119.0	125.2	125.3	174.5	196.1
2009	18.9	11.6	402.0	447.4	131.7	23.2	106.5	37.1	20.3	20.8	31.4	80.0	110.2	141.9	108.5	98.3
2008 Q4	4.9	2.7	127.8	142.3	35.9	-1.5	36.5	10.1	8.4	6.0	8.4	19.9	31.6	32.7	43.5	47.1
2009 Q1	4.7	2.1	108.8	114.4	34.1	7.8	26.7	15.2	5.2	5.1	6.9	13.3	29.4	37.5	33.3	31.9
Q2	4.6	2.6	106.6	134.2	33.1	1.5	25.6	4.3	5.6	5.9	10.6	38.8	27.5	36.6	29.8	27.2
Q3	4.6	3.5	90.5	98.4	29.0	7.5	25.1	8.5	4.1	4.7	7.1	13.9	27.4	34.8	22.9	19.9
Q4	5.0	3.5	96.2	100.5	35.5	6.3	29.1	9.1	5.4	5.0	6.8	14.1	25.9	33.0	22.5	19.3

3. Geographical breakdown

(cumulated transactions)

	Total	EU Member States outside the euro area						Brazil	Canada	China	India	Japan	Russia	Switzerland	United States	Other
		Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU institutions									
2009 Q1 to 2009 Q4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Credits																
Current account	2,274.9	803.1	45.9	65.9	393.5	234.0	63.7	34.4	30.6	87.0	29.3	46.7	70.3	167.3	306.4	699.8
Goods	1,290.1	429.7	27.7	41.2	183.8	176.8	0.2	18.5	15.7	69.1	21.8	28.8	50.2	83.8	153.2	419.3
Services	471.1	157.2	11.1	12.1	101.9	26.6	5.5	7.4	6.5	13.0	5.9	10.6	12.8	48.4	70.4	138.9
Income	421.0	148.5	6.5	11.3	96.1	27.1	7.5	8.1	7.6	4.8	1.5	7.1	7.0	28.1	77.6	130.7
Investment income	402.0	141.8	6.4	11.1	94.5	26.5	3.3	8.1	7.5	4.7	1.5	7.1	6.9	20.9	75.7	127.8
Current transfers	92.8	67.8	0.7	1.3	11.8	3.4	50.6	0.4	0.8	0.2	0.1	0.2	0.3	6.9	5.1	10.9
Capital account	18.9	14.6	0.0	0.0	0.8	0.2	13.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3	0.5	3.3	
Debits																
Current account	2,330.7	749.6	40.6	67.3	336.3	207.7	97.6	-	24.6	-	-	85.9	-	157.0	324.9	-
Goods	1,250.5	359.7	26.2	37.0	136.4	160.0	0.0	20.1	10.3	153.4	18.0	41.8	78.3	72.1	121.4	375.5
Services	439.7	133.8	7.1	10.4	84.4	31.6	0.2	5.7	5.6	9.7	4.4	7.6	7.5	40.3	94.3	130.7
Income	459.0	145.9	6.4	18.8	103.0	11.7	6.0	-	7.0	-	-	36.1	-	38.6	102.2	-
Investment income	447.4	138.5	6.3	18.7	101.4	6.0	6.0	-	6.9	-	-	36.0	-	38.1	101.4	-
Current transfers	181.5	110.1	0.8	1.1	12.5	4.4	91.4	1.4	1.7	2.9	0.7	0.4	0.5	5.9	6.9	50.9
Capital account	10.9	2.4	0.1	0.1	0.9	0.2	1.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.0	0.5	0.8	6.6
Net																
Current account	-55.8	53.6	5.3	-1.4	57.2	26.2	-33.9	-	6.0	-	-	-39.2	-	10.2	-18.5	-
Goods	39.5	70.0	1.5	4.2	47.4	16.8	0.2	-1.5	5.4	-84.3	3.8	-13.0	-28.2	11.7	31.8	43.8
Services	31.4	23.3	3.9	1.7	17.5	-5.0	5.2	1.7	0.9	3.2	1.6	3.0	5.3	8.1	-23.9	8.2
Income	-38.0	2.5	0.1	-7.5	-6.9	15.5	1.5	-	0.6	-	-	-29.0	-	-10.5	-24.6	-
Investment income	-45.4	3.3	0.1	-7.6	-7.0	20.5	-2.7	-	0.6	-	-	-29.0	-	-17.2	-25.7	-
Current transfers	-88.7	-42.4	-0.2	0.2	-0.7	-1.0	-40.8	-1.1	-0.9	-2.6	-0.6	-0.1	-0.2	0.9	-1.8	-40.0
Capital account	8.0	12.3	0.0	-0.1	-0.1	0.0	12.5	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	0.0	-0.1	-0.3	-3.3

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet ja muut muutokset koko ajanjaksolla)

1. Yhteenveto rahoitustaseesta

Yhteensä ¹⁾			Yhteensä, % BKT:stä			Suorat sijoitukset		Arvopaperi- sijoitukset		Johdannaiset, netto	Muut sijoitukset		Valuutta- varanto
Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot		Tulot	Menot	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat (ulkomainen varallisuus)													
Kantojen muutokset													
Taloustoimet													
Muut muutokset													
Valuuttakurssimuutoksista johtuvat muutokset													
Hintojen muutoksista johtuvat muutokset													
Muista korjauksista johtuvat muutokset													
Kantojen kasvuvauhti													

Lähde: EKP.

1) Johdannaiset sisältyvät tuloihin.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions and other changes during period)

1. Summary financial account

	Total ¹⁾			Total as a % of GDP			Direct investment		Portfolio investment		Net financial derivatives	Other investment		Reserve assets
	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Assets	Liabilities		Assets	Liabilities	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Outstanding amounts (international investment position)														
2006	12,384.3	13,399.8	-1,015.5	144.8	156.7	-11.9	3,153.4	2,729.4	4,372.1	5,950.0	-20.8	4,553.8	4,720.4	325.8
2007	13,908.5	15,155.8	-1,247.3	154.5	168.3	-13.9	3,572.8	3,130.7	4,631.6	6,556.5	-26.0	5,382.9	5,468.6	347.2
2008	13,315.2	14,949.2	-1,634.0	143.8	161.5	-17.6	3,744.4	3,217.0	3,763.9	6,078.6	-36.2	5,468.8	5,653.6	374.2
2009 Q2	13,309.9	14,845.3	-1,535.4	146.7	163.6	-16.9	4,012.1	3,302.8	3,898.5	6,304.5	-57.8	5,075.6	5,238.0	381.5
Q3	13,381.5	14,979.0	-1,597.5	148.7	166.4	-17.7	4,042.1	3,345.1	4,059.8	6,626.7	-60.1	4,908.9	5,007.2	430.8
Q4	13,687.5	15,154.8	-1,467.3	152.6	169.0	-16.4	4,138.5	3,386.5	4,209.0	6,816.7	-48.3	4,926.0	4,951.6	462.4
Changes to outstanding amounts														
2005	2,209.7	2,070.3	139.3	27.1	25.4	1.7	522.1	209.0	842.5	1,012.3	16.0	790.0	849.1	39.1
2006	1,545.8	1,845.7	-299.9	18.1	21.6	-3.5	362.6	285.1	484.6	892.2	0.6	692.3	668.4	5.7
2007	1,524.2	1,756.0	-231.9	16.9	19.5	-2.6	419.4	401.3	259.5	606.5	-5.2	829.1	748.1	21.4
2008	-593.3	-206.6	-386.6	-6.4	-2.2	-4.2	171.7	86.3	-867.7	-478.0	-10.2	85.9	185.1	27.0
2009 Q3	71.6	133.7	-62.1	3.2	6.0	-2.8	30.0	42.3	161.2	322.2	-2.3	-166.7	-230.8	49.3
Q4	306.0	175.8	130.2	13.1	7.5	5.6	96.4	41.4	149.2	190.0	11.8	17.1	-55.6	31.5
Transactions														
2006	1,728.6	1,719.1	9.4	20.2	20.1	0.1	417.6	257.4	519.8	708.5	0.6	789.3	753.2	1.3
2007	1,946.6	1,935.9	10.7	21.6	21.5	0.1	476.5	402.9	438.5	589.9	63.7	962.8	943.1	5.1
2008	464.8	628.0	-163.2	5.0	6.8	-1.8	323.8	125.1	-10.2	333.9	62.5	85.3	169.0	3.4
2009	-164.6	-119.3	-45.4	-1.8	-1.3	-0.5	314.4	218.6	74.2	392.1	-39.9	-508.8	-729.9	-4.5
2009 Q3	20.8	8.1	12.6	0.9	0.4	0.6	62.0	38.2	45.6	123.7	4.5	-91.0	-153.8	-0.3
Q4	55.9	52.2	3.8	2.4	2.2	0.2	62.8	55.0	38.0	101.1	-5.8	-39.1	-103.9	0.1
2010 Q1	174.9	194.8	-19.9	7.9	8.8	-0.9	53.1	25.2	70.0	64.4	-4.8	51.9	105.2	4.7
2009 Nov.	44.0	46.8	-2.8	.	.	.	16.7	9.3	19.5	13.3	0.1	9.1	24.2	-1.4
Dec.	-77.5	-85.6	8.1	.	.	.	15.3	17.9	-6.4	54.7	-4.1	-83.1	-158.2	0.8
2010 Jan.	79.6	94.0	-14.5	.	.	.	5.8	2.6	30.9	30.2	-5.1	49.5	61.2	-1.5
Feb.	42.6	47.2	-4.5	.	.	.	14.4	15.0	9.0	16.5	0.1	15.5	15.7	3.6
Mar.	52.7	53.6	-0.9	.	.	.	33.0	7.6	30.1	17.7	0.2	-13.1	28.3	2.5
Other changes														
2005	851.4	749.6	101.7	10.5	9.2	1.2	163.7	56.5	426.3	487.7	-1.4	205.7	205.4	57.1
2006	-182.7	126.6	-309.3	-2.1	1.5	-3.6	-55.0	27.7	-35.2	183.7	0.0	-97.0	-84.8	4.4
2007	-422.5	-179.9	-242.5	-4.7	-2.0	-2.7	-57.1	-1.5	-179.0	16.6	-69.0	-133.6	-195.0	16.3
2008	-1,058.0	-834.6	-223.4	-11.4	-9.0	-2.4	-152.1	-38.8	-857.5	-811.8	-72.7	0.6	16.1	23.6
Other changes due to exchange rate changes														
2005	394.2	245.0	149.2	4.8	3.0	1.8	89.8	5.7	158.3	101.4	.	129.2	137.9	17.0
2006	-343.3	-228.5	-114.8	-4.0	-2.7	-1.3	-72.1	-4.2	-151.6	-101.1	.	-105.7	-123.2	-13.9
2007	-531.1	-291.5	-239.6	-5.9	-3.2	-2.7	-113.3	-5.9	-219.2	-106.0	.	-185.0	-179.6	-13.7
2008	-40.3	59.3	-99.6	-0.4	0.6	-1.1	-17.3	-0.2	1.8	42.0	.	-34.0	17.5	9.2
Other changes due to price changes														
2005	284.5	430.3	-145.8	3.5	5.3	-1.8	45.0	40.8	199.0	389.5	-1.4	.	.	41.9
2006	288.6	298.4	-9.8	3.4	3.5	-0.1	45.4	33.5	226.0	264.9	0.0	.	.	17.1
2007	82.4	124.7	-42.4	0.9	1.4	-0.5	46.5	12.5	75.0	112.2	-69.8	.	.	30.7
2008	-1,013.8	-1,102.1	88.3	-10.9	-11.9	1.0	-155.6	-138.4	-803.6	-963.7	-75.9	.	.	21.2
Other changes due to other adjustments														
2005	172.7	74.3	98.3	2.1	0.9	1.2	29.0	10.0	69.0	-3.1	.	76.5	67.4	-1.8
2006	-128.1	56.7	-184.7	-1.5	0.7	-2.2	-28.3	-1.6	-109.6	19.8	.	8.7	38.4	1.2
2007	30.7	-16.9	47.6	0.3	-0.2	0.5	5.0	-13.6	-33.0	12.4	.	59.5	-15.7	-0.8
2008	-20.9	191.6	-212.5	-0.2	2.1	-2.3	18.0	87.4	-56.9	102.2	.	25.4	2.0	-7.3
Growth rates of outstanding amounts														
2005	15.2	13.4	-	.	.	.	15.2	6.8	13.1	12.1	.	18.5	19.5	-5.9
2006	16.1	14.8	-	.	.	.	15.0	10.5	13.6	13.7	.	20.5	18.7	0.3
2007	15.7	14.3	-	.	.	.	15.1	14.7	10.0	9.8	.	21.2	20.0	1.6
2008	3.3	4.2	-	.	.	.	9.2	4.0	-0.5	5.3	.	1.6	3.2	1.0
2009 Q3	-4.0	-3.0	-	.	.	.	7.9	4.9	-3.0	4.4	.	-12.2	-14.9	-1.1
Q4	-1.2	-0.8	-	.	.	.	8.3	6.8	1.9	6.4	.	-9.3	-12.8	-1.2
2010 Q1	2.1	1.4	-	.	.	.	6.8	6.4	5.6	6.1	.	-3.5	-7.0	1.3

Source: ECB.

1) Net financial derivatives are included in assets.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

2. Suorat sijoitukset

Yhteensä	Euroalueelta ulkomaille						Yhteensä	Ulkomailta euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja				Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitoksiin	Muihin kuin rahalaitoksiin	Yhteensä	Rahalaitoksiin	Muihin kuin rahalaitoksiin
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kannat (ulkomainen varallisuus)													
Taloustoimet													
Kasvuvauhdit													

K33 Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa)

- Suorat sijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
- Arvopaperisijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
- Suorat sijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)
- - Arvopaperisijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

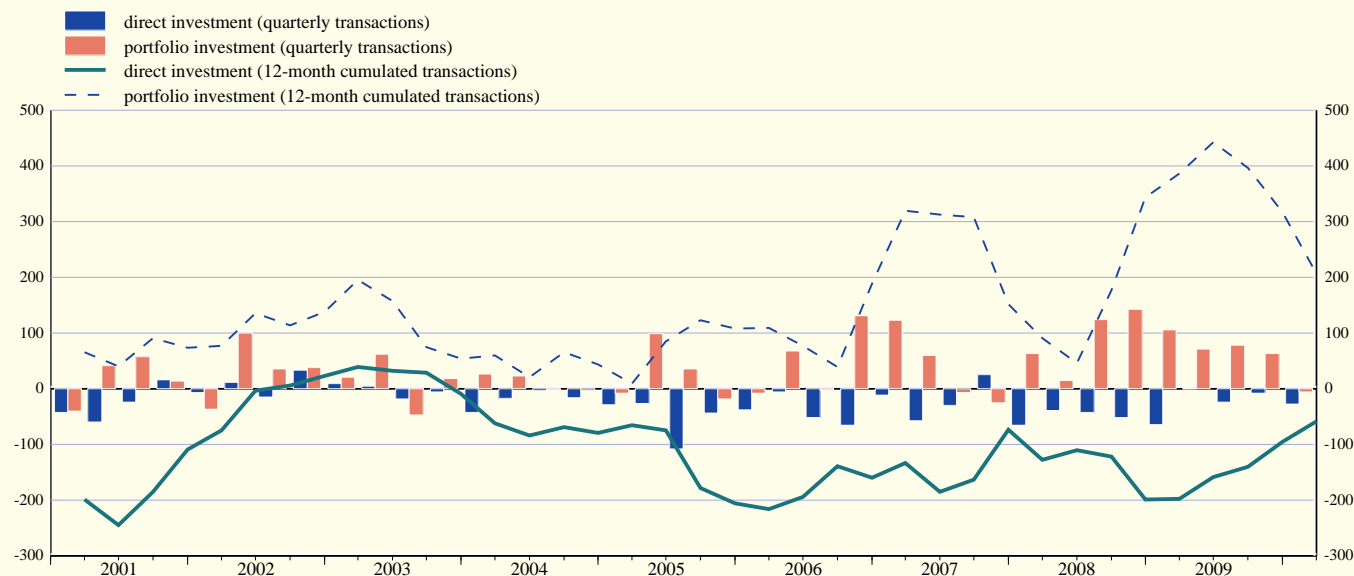
(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Direct investment

	By resident units abroad							By non-resident units in the euro area						
	Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)			Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)		
		Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	In MFIs	In non-MFIs	Total	To MFIs	To non-MFIs
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Outstanding amounts (international investment position)														
2007	3,572.8	2,886.7	240.8	2,645.9	686.1	6.4	679.7	3,130.7	2,401.0	69.5	2,331.5	729.8	15.4	714.4
2008	3,744.4	2,946.9	234.8	2,712.1	797.5	9.3	788.2	3,217.0	2,405.5	77.0	2,328.5	811.6	16.4	795.1
2009 Q3	4,042.1	3,158.3	259.6	2,898.7	883.8	10.4	873.4	3,345.1	2,517.5	74.7	2,442.8	827.6	15.2	812.4
Q4	4,138.5	3,246.9	259.8	2,987.1	891.6	11.0	880.6	3,386.5	2,566.9	76.7	2,490.2	819.6	15.2	804.4
Transactions														
2007	476.5	368.4	18.9	349.5	108.2	-0.1	108.3	402.9	305.4	5.4	300.1	97.4	1.4	96.0
2008	323.8	195.1	-4.8	199.9	128.7	-0.2	128.9	125.1	93.0	-1.3	94.3	32.1	1.6	30.4
2009	314.4	227.0	22.0	205.0	87.4	3.4	84.0	218.6	212.3	8.1	204.2	6.3	-0.6	6.9
2009 Q3	62.0	37.0	-1.6	38.7	24.9	0.3	24.6	38.2	35.4	2.4	33.0	2.8	-1.1	3.9
Q4	62.8	64.4	-1.2	65.6	-1.6	1.7	-3.3	55.0	60.9	3.0	57.9	-5.9	0.1	-5.9
2010 Q1	53.1	28.0	5.7	22.3	25.1	0.2	24.8	25.2	15.4	0.3	15.1	9.9	0.5	9.4
2009 Nov.	16.7	19.7	0.8	18.9	-3.0	0.2	-3.2	9.3	8.1	-0.9	9.0	1.2	-0.2	1.4
Dec.	15.3	15.6	-1.5	17.1	-0.3	1.2	-1.5	17.9	25.4	4.9	20.5	-7.4	0.3	-7.8
2010 Jan.	5.8	7.0	0.2	6.8	-1.3	0.0	-1.3	2.6	4.6	0.4	4.2	-2.0	-2.2	0.3
Feb.	14.4	7.4	3.9	3.4	7.0	0.2	6.8	15.0	6.1	0.1	6.0	8.9	4.7	4.1
Mar.	33.0	13.7	1.6	12.1	19.3	0.0	19.3	7.6	4.6	-0.2	4.9	3.0	-2.0	5.0
Growth rates														
2007	15.1	14.4	8.3	15.0	18.5	-55.0	18.7	14.7	14.6	8.8	14.7	15.3	6.3	15.4
2008	9.2	6.8	-2.0	7.6	18.9	-2.0	19.1	4.0	3.9	-1.8	4.1	4.5	9.9	4.4
2009 Q3	7.9	6.3	8.5	6.1	14.2	13.8	14.2	4.9	7.2	7.1	7.2	-1.9	-5.0	-1.8
Q4	8.3	7.6	9.4	7.5	10.9	37.0	10.6	6.8	8.9	11.3	8.8	0.8	-3.7	0.9
2010 Q1	6.8	6.6	3.9	6.9	7.6	28.0	7.3	6.4	7.7	10.1	7.6	2.5	-1.9	2.5

C33 B.o.p. net direct and portfolio investment

(EUR billions)

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Arvopaperisijoitukset, saamiset

Yhteensä	Osakkeet						Velkapaperit									
	Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Joukkolainat			Rahamarkkinainstrumentit						
		Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä		Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		
							Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt		Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	Kannat (ulkomainen varallisuus)															
	Taloustoimet															
	Kasvuvauhdit															

4. Arvopaperisijoitukset, velat

Yhteensä	Osakkeet				Velkapaperit									
	Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Joukkolainat			Rahamarkkinainstrumentit					
		Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset
							Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt		Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
	Kannat (ulkomainen varallisuus)													
	Taloustoimet													
	Kasvuvauhdit													

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Portfolio investment assets

	Total		Equity				Debt instruments													
	1	2	Total	MFIs	Non-MFIs	Total	Bonds and notes			Money market instruments										
							3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Outstanding amounts (international investment position)																				
2007	4,631.6	1,961.8	136.7	2.8	1,825.1	44.6	2,279.7	990.2	16.4	1,289.5	17.2	390.1	297.3	34.6	92.8	0.5				
2008	3,763.9	1,162.7	68.4	3.0	1,094.3	27.3	2,179.1	970.9	19.9	1,208.2	18.4	422.1	353.3	61.6	68.8	1.3				
2009 Q3	4,059.8	1,368.1	75.3	3.1	1,292.8	32.0	2,277.7	926.8	16.8	1,351.0	37.9	413.9	341.9	45.0	72.1	1.5				
2009 Q4	4,209.0	1,482.0	78.2	3.1	1,403.9	34.4	2,344.9	924.3	17.2	1,420.6	37.0	382.0	324.4	44.9	57.7	2.0				
Transactions																				
2007	438.5	64.7	26.7	0.0	38.0	8.2	290.5	148.0	4.9	142.4	3.3	83.3	63.3	26.3	20.0	0.8				
2008	-10.2	-103.9	-38.4	0.6	-65.6	-0.2	96.7	44.1	3.2	52.6	2.6	-3.0	26.8	15.1	-29.8	0.4				
2009	74.2	46.6	-2.9	-0.2	49.5	1.6	29.3	-103.3	-3.5	132.6	17.2	-1.8	5.4	-12.7	-7.2	1.0				
2009 Q3	45.6	39.6	3.7	0.0	35.9	0.2	27.4	-7.0	-0.8	34.4	-1.4	-21.4	-10.1	-11.8	-11.2	-0.1				
2009 Q4	38.0	35.8	-0.6	-0.2	36.3	0.4	25.1	-14.0	-0.5	39.1	-1.5	-22.9	-17.9	1.3	-5.0	0.8				
2010 Q1	70.0	20.2	7.0	0.0	13.2	.	47.5	2.1	-0.2	45.4	.	2.3	-7.8	-1.4	10.1	.				
2009 Nov.	19.5	12.7	-2.2	-0.2	14.9	.	19.3	-0.4	-0.2	19.8	.	-12.5	-12.4	3.0	-0.1	.				
2009 Dec.	-6.4	8.9	1.0	0.1	7.9	.	0.6	-5.6	0.3	6.2	.	-15.9	-11.4	-5.7	-4.4	.				
2010 Jan.	30.9	-2.9	-0.5	0.0	-2.4	.	14.5	0.4	0.3	14.1	.	19.3	9.8	4.8	9.5	.				
2010 Feb.	9.0	3.8	1.3	0.0	2.5	.	5.5	-0.4	0.0	5.9	.	-0.3	-1.6	-0.3	1.3	.				
2010 Mar.	30.1	19.3	6.2	0.0	13.1	.	27.5	2.1	-0.6	25.4	.	-16.6	-15.9	-5.9	-0.7	.				
Growth rates																				
2007	10.0	3.3	22.3	-0.5	2.0	21.3	13.9	16.6	38.9	11.9	23.2	23.9	23.7	272.7	29.4	277.4				
2008	-0.5	-6.2	-30.0	24.6	-4.5	-0.5	4.3	4.6	20.4	4.1	15.6	-0.6	9.1	41.9	-32.3	71.6				
2009 Q3	-3.0	-3.0	-8.6	12.4	-2.6	0.5	-2.5	-10.6	-20.1	4.0	96.8	-6.7	-0.2	-30.8	-31.4	69.4				
2009 Q4	1.9	3.4	-4.5	-7.2	3.9	5.8	1.2	-10.4	-17.7	10.8	93.2	-1.1	0.9	-22.0	-9.8	73.2				
2010 Q1	5.6	8.3	13.6	-6.9	8.0	.	6.0	-5.5	-7.7	15.0	.	-5.6	-7.1	-23.9	3.4	.				

4. Portfolio investment liabilities

	Total		Equity				Debt instruments									
	1	2	Total	MFIs	Non-MFIs	Total	Bonds and notes			Money market instruments						
							3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Outstanding amounts (international investment position)																
2007	6,556.5	3,272.5	594.6	2,677.9	3,041.1	1,143.5	1,897.6	1,118.5	243.0	141.5	101.5	76.1				
2008	6,078.6	2,168.7	640.7	1,528.0	3,466.5	1,263.8	2,202.8	1,357.1	443.3	108.9	334.4	272.9				
2009 Q3	6,626.7	2,577.5	717.6	1,859.9	3,502.3	1,170.8	2,331.5	1,454.7	546.8	70.4	476.4	420.2				
2009 Q4	6,816.7	2,719.4	710.9	2,008.5	3,527.3	1,186.7	2,340.6	1,444.7	570.1	99.4	470.7	414.2				
Transactions																
2008	333.9	-107.1	94.8	-201.9	236.3	26.3	210.0	196.7	204.7	-20.1	224.8	194.6				
2009	392.1	139.8	6.4	133.4	134.2	-12.4	146.5	137.0	118.1	-2.5	120.6	148.0				
2009 Q3	123.7	89.5	11.7	77.7	-19.2	-9.1	-10.1	-8.7	53.5	10.0	43.5	59.2				
2009 Q4	101.1	50.4	-7.1	57.5	42.4	9.3	33.2	20.4	8.3	14.5	-6.2	-4.0				
2010 Q1	64.4	40.9	13.1	27.8	27.4	19.8	7.7	.	-3.9	5.5	-9.5	.				
2009 Nov.	13.3	8.8	-3.6	12.4	4.8	-4.3	9.1	.	-0.2	-1.6	1.4	.				
2009 Dec.	54.7	57.2	-0.7	57.8	6.8	2.7	4.1	.	-9.3	21.9	-31.2	.				
2010 Jan.	30.2	18.3	-0.3	18.6	2.1	25.6	-23.6	.	9.8	-4.3	14.1	.				
2010 Feb.	16.5	8.8	0.1	8.7	4.6	-13.1	17.7	.	3.1	7.5	-4.4	.				
2010 Mar.	17.7	13.8	13.4	0.5	20.8	7.3	13.5	.	-16.9	2.3	-19.2	.				
Growth rates																
2007	9.8	5.5	4.4	5.8	13.3	15.5	12.1	13.9	29.6	55.3	10.1	32.0				
2008	5.3	-4.7	16.2	-9.8	7.8	2.3	11.1	17.6	81.5	-13.3	215.6	271.7				
2009 Q3	4.4	-0.1	4.6	-1.3	1.7	-5.6	6.0	11.6	59.5	-23.2	111.6	168.4				
2009 Q4	6.4	6.0	1.0	8.2	3.9	-1.0	6.6	10.1	26.6	3.2	35.7	54.9				
2010 Q1	6.1	8.0	2.9	10.0	2.5	1.6	3.0	.	22.9	35.7	21.6	.				

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

5. Muut sijoitukset, saamiset

Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			8	Julkisyhteisöt			12	Muut sektorit		
	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset		Kauppa- luotot	Lainat / käteinen ja talletukset	Kauppa- luotot		Lainat / käteinen ja talletukset	Kauppa- luotot	Lainat / käteinen ja talletukset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kannat (ulkomainen varallisuus)														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

6. Muut sijoitukset, velat

Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			8	Julkisyhteisöt			12	Muut sektorit		
	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat		Muut velat	Yhteensä	Kauppa- luotot
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Kannat (ulkomainen varallisuus)														
Talustoimet														
Kasvuvauhdit														

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

5. Other investment assets

	5. Other investment assets														
	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/currency and deposits	Other assets	Total	Loans/currency and deposits	Other assets	Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits	Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Outstanding amounts (international investment position)															
2007	5,382.9	36.9	35.6	1.4	3,354.4	3,283.2	71.2	107.8	12.7	48.8	13.7	1,883.7	196.2	1,520.0	473.1
2008	5,468.8	28.8	27.7	1.0	3,280.7	3,221.6	59.1	101.0	12.1	40.9	7.2	2,058.3	186.1	1,647.7	461.7
2009 Q3	4,908.9	22.8	22.5	0.3	2,823.8	2,790.5	33.3	114.8	11.8	54.0	8.9	1,947.5	191.7	1,524.6	407.1
2009 Q4	4,926.0	29.7	29.4	0.3	2,842.1	2,811.5	30.6	122.0	11.8	60.5	10.0	1,932.2	190.1	1,492.2	381.2
Transactions															
2007	962.8	22.0	22.0	0.0	546.7	539.5	7.2	-7.8	-1.4	-7.4	-5.5	401.9	14.1	344.9	54.9
2008	85.3	-9.4	-9.4	0.0	-48.4	-64.8	16.5	-7.0	-1.1	-7.2	-6.0	150.0	2.8	88.3	-41.1
2009	-508.8	-2.4	-2.4	0.0	-414.5	-394.0	-20.5	9.5	-0.3	7.9	1.1	-101.5	1.9	-105.7	-42.8
2009 Q3	-91.0	-6.7	-6.7	0.0	-83.6	-81.3	-2.3	0.0	-0.3	0.1	-4.0	-0.6	0.4	2.1	14.7
2009 Q4	-39.1	5.5	5.5	0.0	-4.4	-2.3	-2.1	6.6	0.0	6.2	1.1	-46.8	-0.6	-47.5	-41.7
2010 Q1	51.9	-7.1	.	.	58.4	.	.	-7.4	.	.	-3.7	8.0	.	.	1.8
2009 Nov.	9.1	-0.1	.	.	17.1	.	.	3.6	.	.	1.5	-11.4	.	.	-13.6
2009 Dec.	-83.1	4.1	.	.	-35.6	.	.	3.4	.	.	0.1	-54.9	.	.	-21.6
2010 Jan.	49.5	-5.1	.	.	67.7	.	.	-4.1	.	.	-2.9	-9.0	.	.	-5.5
2010 Feb.	15.5	-1.7	.	.	6.4	.	.	-1.1	.	.	0.8	12.0	.	.	8.8
2010 Mar.	-13.1	-0.3	.	.	-15.6	.	.	-2.2	.	.	-1.6	5.0	.	.	-1.5
Growth rates															
2007	21.2	157.3	173.7	-1.7	18.6	18.8	11.3	-6.5	-9.8	-12.6	-28.6	27.2	7.5	29.6	13.9
2008	1.6	-26.2	-26.9	5.0	-1.4	-2.0	23.4	-6.5	-8.9	-14.7	-43.8	8.0	1.4	5.9	-8.9
2009 Q3	-12.2	-42.5	-43.9	4.1	-18.3	-18.4	-23.1	3.5	-4.7	7.8	-13.4	-1.6	-3.8	-1.6	0.6
2009 Q4	-9.3	-10.6	-11.7	0.2	-12.6	-12.2	-36.8	8.9	-2.4	16.2	16.1	-5.0	1.0	-6.6	-10.3
2010 Q1	-3.5	-4.9	.	.	-3.9	.	.	-3.9	.	.	-67.5	-2.8	.	.	-2.5

6. Other investment liabilities

	6. Other investment liabilities														
	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/currency and deposits	Other liabilities	Total	Loans/currency and deposits	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Outstanding amounts (international investment position)															
2007	5,468.6	201.7	201.4	0.2	3,935.1	3,872.6	62.5	52.3	0.0	46.9	5.4	1,279.5	156.9	1,009.7	112.8
2008	5,653.6	482.3	481.9	0.4	3,751.8	3,698.1	53.6	61.9	0.0	58.0	3.9	1,357.6	170.2	1,069.6	117.8
2009 Q3	5,007.2	264.3	263.8	0.6	3,450.3	3,413.6	36.8	59.5	0.0	56.2	3.3	1,233.1	179.4	943.5	110.2
2009 Q4	4,951.6	249.6	249.3	0.3	3,394.6	3,356.3	38.3	57.2	0.0	53.6	3.6	1,250.3	181.1	952.3	116.8
Transactions															
2007	943.1	89.6	89.6	0.0	625.1	620.4	4.6	-1.0	0.0	-2.0	1.0	229.5	10.0	220.5	-1.1
2008	169.0	280.7	280.6	0.1	-178.9	-190.0	11.1	9.4	0.0	10.8	-1.4	57.8	10.9	47.3	-0.4
2009	-729.9	-231.7	-236.5	4.7	-354.3	-343.0	-11.3	-6.9	0.0	-6.7	-0.2	-137.1	0.9	-113.4	-24.5
2009 Q3	-153.8	-43.5	-43.7	0.3	-79.5	-80.1	0.6	0.7	0.0	1.2	-0.5	-31.5	1.0	-20.8	-11.7
2009 Q4	-103.9	-16.8	-16.5	-0.2	-81.1	-81.9	0.8	-3.9	0.0	-4.4	0.6	-2.1	1.0	4.3	-7.4
2010 Q1	105.2	-6.0	.	.	98.4	.	.	4.6	.	.	.	8.3	.	.	.
2009 Nov.	24.2	-1.3	.	.	16.6	.	.	0.9	.	.	.	8.0	.	.	.
2009 Dec.	-158.2	-7.2	.	.	-104.5	.	.	-10.8	.	.	.	-35.7	.	.	.
2010 Jan.	61.2	-7.5	.	.	70.5	.	.	-0.1	.	.	.	-1.7	.	.	.
2010 Feb.	15.7	3.2	.	.	32.6	.	.	4.7	.	.	.	-24.8	.	.	.
2010 Mar.	28.3	-1.8	.	.	-4.7	.	.	0.0	.	.	.	34.8	.	.	.
Growth rates															
2007	20.0	68.1	68.2	-6.9	18.0	18.2	9.2	-1.8	27.4	-4.0	20.7	20.9	6.8	26.4	0.5
2008	3.2	141.3	141.4	20.8	-4.5	-4.9	17.8	18.1	-20.1	23.0	-25.1	4.5	6.8	4.6	-0.9
2009 Q3	-14.9	-27.7	-29.0	935.0	-16.3	-16.4	-13.9	11.8	234.7	13.2	-9.0	-8.0	-3.1	-8.8	-8.7
2009 Q4	-12.8	-47.9	-48.8	644.2	-9.4	-9.2	-20.3	-11.0	-148.2	-11.4	-6.3	-9.9	0.2	-10.5	-19.7
2010 Q1	-7.0	-38.7	.	.	-3.9	.	.	-1.9	.	.	.	-6.1	.	.	.

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, talustoimet koko ajanjaksolla)

7. Valuuttavaranto

Valuuttavaranto													Lisätieto			
Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset								Muut saamiset	Muut valuuttamääräiset saamiset	Lyhytaikaiset valuuttamääräiset maksusitoumukset euroalueelle	Erityisten nosto-oikeuksien jakaminen
	Miljardia euroa	Miljoonaa troy-unssia			Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset				
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkina-instrumentit					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Kannat (ulkomainen varallisuus)																
Talustoimet																
Kasvuvauhdit																

8. Ulkomainen bruttovelka

Yhteensä	Vaateittain						Sektoreittain (pl. suorat sijoitukset)			
	Lainat, käteinen ja talletukset	Rahamarkkina-instrumentit	Joukkolainat	Kauppaluotot	Muut velat	Suorat sijoitukset: konsernien sisäiset lainat	Julkisyhteisöt	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat (ulkomainen varallisuus)										
Kannat, % BKT:stä										

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

7. Reserve assets

	Reserve assets													Memo items			
	Total	Monetary gold		SDR holdings	Reserve position in the IMF	Foreign exchange							Other claims	Other foreign currency assets	Pre-determined short-term net drains on foreign currency	SDR allocations	
		In EUR billions	In fine troy ounces (millions)			Total	Currency and deposits		Securities								Financial derivatives
							With monetary authorities and the BIS	With banks	Total	Equity	Bonds and notes	Money market instruments					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Outstanding amounts (international investment position)																	
2006	325.8	176.3	365.213	4.6	5.2	139.7	6.3	22.5	110.7	0.5	79.3	30.8	0.3	0.0	24.6	-21.5	5.6
2007	347.2	201.0	353.688	4.6	3.6	138.0	7.2	22.0	108.5	0.4	87.8	20.3	0.3	0.0	44.3	-38.5	5.3
2008	374.2	217.0	349.190	4.7	7.3	145.1	7.6	8.0	129.5	0.6	111.3	17.6	0.0	0.1	262.8	-245.7	5.5
2009 Q2	381.5	229.8	347.546	4.2	11.3	136.2	9.5	6.6	119.9	0.5	99.3	20.0	0.2	0.0	77.6	-65.6	5.4
Q3	430.8	236.1	347.200	49.8	11.7	133.2	12.7	7.1	113.2	0.5	89.8	22.9	0.2	0.0	56.7	-42.4	50.9
Q4	462.4	266.0	347.163	50.8	10.0	135.5	12.3	8.1	115.2	0.5	92.0	22.7	-0.1	0.0	32.1	-24.5	51.2
2010 Mar.	498.7	287.3	347.176	52.7	12.2	146.5	10.1	10.6	126.1	-	-	-	-0.3	0.0	28.8	-23.0	53.0
Apr.	521.6	307.5	347.173	53.0	12.3	148.8	9.7	12.0	127.3	-	-	-	-0.3	0.0	28.0	-22.1	53.4
Transactions																	
2007	5.1	-3.2	-	0.3	-0.9	8.8	1.0	1.6	6.2	0.0	14.5	-8.3	0.0	0.0	-	-	-
2008	3.4	-2.7	-	-0.1	3.8	2.4	5.0	-15.7	11.8	0.1	15.8	-4.1	1.3	0.0	-	-	-
2009	-4.5	-2.0	-	0.8	2.7	-5.9	3.7	-1.2	-9.5	0.0	-14.1	4.6	1.2	0.0	-	-	-
2009 Q3	-0.3	-0.2	-	0.3	0.6	-1.0	2.3	0.3	-3.8	0.0	-7.0	3.2	0.2	0.0	-	-	-
Q4	0.1	0.0	-	1.0	-2.0	1.2	-0.5	0.5	1.1	0.0	1.5	-0.4	0.1	0.0	-	-	-
2010 Q1	4.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Growth rates																	
2006	0.3	-2.4	-	11.6	-49.0	7.7	-48.4	12.7	13.4	0.0	29.2	-15.3	-	-	-	-	-
2007	1.6	-1.7	-	7.3	-18.3	6.3	14.9	6.4	5.7	1.1	18.6	-27.6	-	-	-	-	-
2008	1.0	-1.3	-	-2.6	105.3	1.7	67.7	-68.9	10.8	28.0	17.9	-20.6	-	-	-	-	-
2009 Q3	-1.1	-1.3	-	-2.9	200.8	-6.2	60.3	-70.1	-2.7	1.3	-8.9	34.6	-	-	-	-	-
Q4	-1.2	-0.9	-	-2.0	35.2	-4.0	47.5	-22.6	-7.3	1.0	-12.8	25.6	-	-	-	-	-
2010 Q1	1.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Gross external debt

	Total	By instrument					By sector (excluding direct investment)				
		Loans, currency and deposits	Money market instruments	Bonds and notes	Trade credits	Other debt liabilities	Direct investment: inter-company lending	General government	Eurosystem	MFIs (excluding Eurosystem)	Other sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Outstanding amounts (international investment position)											
2006	8,683.9	4,425.5	217.5	2,697.9	144.1	150.8	1,048.0	1,115.2	116.3	4,586.8	1,817.5
2007	9,972.8	5,130.6	243.0	3,041.1	157.0	181.0	1,220.2	1,246.8	201.7	5,220.1	2,084.0
2008	10,941.3	5,307.6	443.3	3,466.5	170.2	175.8	1,377.8	1,692.0	482.3	5,124.4	2,264.7
2009 Q2	10,625.9	4,890.6	493.7	3,503.7	183.1	164.4	1,390.4	1,856.1	313.4	4,853.8	2,212.2
Q3	10,461.0	4,677.0	546.8	3,502.3	179.4	150.8	1,404.6	1,934.4	264.3	4,691.5	2,166.1
Q4	10,457.9	4,611.5	570.1	3,527.3	181.1	159.0	1,408.9	1,916.1	249.6	4,680.6	2,202.6
Outstanding amounts as a percentage of GDP											
2006	101.5	51.7	2.5	31.5	1.7	1.8	12.2	13.0	1.4	53.6	21.2
2007	110.7	57.0	2.7	33.8	1.7	2.0	13.5	13.8	2.2	58.0	23.1
2008	118.2	57.4	4.8	37.5	1.8	1.9	14.9	18.3	5.2	55.4	24.5
2009 Q2	117.0	53.8	5.4	38.6	2.0	1.8	15.3	20.4	3.4	53.4	24.4
Q3	116.1	51.9	6.1	38.9	2.0	1.7	15.6	21.5	2.9	52.1	24.0
Q4	116.7	51.4	6.4	39.3	2.0	1.8	15.7	21.4	2.8	52.2	24.6

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

9. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat					Kanada	Kiina	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut maat
	1	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet	8	9	10	11	12	13	14
2008	Kannat (ulkomainen varallisuus)													
Suorat sijoitukset														
Ulkomaille														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Euroalueelle														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Arvopaperisijoitukset, saamiset														
Osakkeet														
Velkapaperit														
Joukkolainat														
Rahamarkkina-instrumentit														
Muut sijoitukset														
Saamiset														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														
Velat														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														
2009/I–2009/IV	Kumulatiiviset taloustoimet													
Suorat sijoitukset														
Ulkomaille														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Euroalueelle														
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot														
Muu pääoma														
Arvopaperisijoitukset, saamiset														
Osakkeet														
Velkapaperit														
Joukkolainat														
Rahamarkkina-instrumentit														
Muut sijoitukset														
Saamiset														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														
Velat														
Julkisyhteisöt														
Rahalaitokset														
Muut sektorit														

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

9. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area						Canada	China	Japan	Switzerland	United States	Offshore financial centres	International organisations	Other countries
		Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU institutions								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2008	Outstanding amounts (international investment position)														
Direct investment	527.4	-93.0	-2.1	-30.2	-293.9	233.6	-0.3	41.1	35.2	-9.5	126.2	-68.7	-7.1	-0.2	503.3
Abroad	3,744.4	1,255.3	34.9	93.9	865.7	260.8	0.0	104.1	38.8	71.7	384.5	734.6	418.5	0.1	736.8
Equity/reinvested earnings	2,946.9	967.5	30.1	60.3	660.1	216.9	0.0	83.3	32.0	53.6	335.3	551.3	386.7	0.0	537.4
Other capital	797.5	287.9	4.8	33.6	205.7	43.8	0.0	20.7	6.9	18.1	49.2	183.4	31.9	0.0	199.4
In the euro area	3,217.0	1,348.3	37.0	124.1	1,159.7	27.1	0.3	63.0	3.6	81.2	258.3	803.3	425.6	0.3	233.4
Equity/reinvested earnings	2,405.5	1,096.8	28.3	97.4	956.9	13.9	0.2	50.6	0.8	68.7	191.1	590.8	284.1	0.1	122.5
Other capital	811.6	251.5	8.7	26.7	202.8	13.2	0.1	12.4	2.9	12.5	67.2	212.5	141.6	0.2	110.9
Portfolio investment assets	3,763.9	1,242.2	63.7	122.4	895.5	80.7	80.0	82.8	25.6	213.4	95.4	1,225.8	458.4	30.5	389.8
Equity	1,162.7	228.7	6.4	19.9	191.7	9.8	0.9	18.2	22.8	84.5	81.3	378.8	197.8	2.0	148.6
Debt instruments	2,601.3	1,013.6	57.3	102.5	703.7	71.0	79.1	64.6	2.9	128.8	14.1	847.0	260.6	28.5	241.3
Bonds and notes	2,179.1	849.1	50.3	81.5	569.1	70.3	77.8	61.6	2.3	61.7	12.6	705.4	238.2	28.4	219.9
Money market instruments	422.1	164.5	6.9	21.0	134.6	0.6	1.3	3.0	0.6	67.1	1.5	141.5	22.4	0.1	21.4
Other investment	-184.8	-91.1	51.1	28.0	-110.4	108.8	-168.6	-6.2	-16.0	-10.2	-131.2	-286.3	-0.4	1.8	354.8
Assets	5,468.8	2,419.7	100.9	83.3	2,020.2	201.8	13.4	25.7	34.0	109.4	276.5	852.5	638.2	58.7	1,054.0
General government	101.0	15.0	0.7	0.4	3.6	0.7	9.7	0.0	1.8	0.2	0.1	3.4	1.4	40.1	39.1
MFIs	3,309.5	1,731.1	83.9	58.3	1,419.1	167.9	1.9	16.8	14.5	79.0	164.5	418.9	367.7	18.2	498.8
Other sectors	2,058.3	673.5	16.4	24.6	597.5	33.3	1.8	8.9	17.7	30.3	111.9	430.2	269.2	0.5	516.2
Liabilities	5,653.6	2,510.8	49.8	55.3	2,130.6	93.0	182.0	32.0	50.0	119.5	407.7	1,138.8	638.6	57.0	699.2
General government	61.9	32.5	0.0	0.1	2.5	0.0	29.7	0.0	0.0	0.6	0.5	7.0	0.3	17.7	3.3
MFIs	4,234.1	1,907.6	38.9	33.5	1,664.9	70.0	100.2	24.4	32.1	91.2	328.7	751.1	535.1	36.8	527.2
Other sectors	1,357.6	570.8	10.8	21.7	463.2	23.0	52.0	7.5	17.9	27.8	78.6	380.8	103.2	2.5	168.7
2009 Q1 to 2009 Q4	Cumulated transactions														
Direct investment	95.7	46.9	0.6	-2.2	37.0	11.5	0.0	-6.0	4.7	-1.9	3.9	-0.8	37.6	-0.2	11.6
Abroad	314.4	90.7	2.2	10.8	70.4	7.2	0.0	5.5	4.9	-0.4	33.0	66.9	66.9	0.0	46.9
Equity/reinvested earnings	227.0	62.7	1.1	8.9	45.4	7.2	0.0	4.8	3.1	0.6	17.4	56.4	51.6	0.0	30.4
Other capital	87.4	28.0	1.1	1.9	25.0	0.0	0.0	0.6	1.8	-1.0	15.5	10.6	15.3	0.0	16.6
In the euro area	218.6	43.8	1.7	13.0	33.4	-4.3	0.0	11.4	0.2	1.6	29.1	67.7	29.3	0.2	35.4
Equity/reinvested earnings	212.3	59.0	0.7	16.7	45.7	-4.1	0.0	12.3	0.3	2.3	15.7	81.4	21.5	0.2	19.6
Other capital	6.3	-15.3	0.9	-3.8	-12.3	-0.1	0.0	-0.8	-0.1	-0.7	13.4	-13.7	7.9	0.0	15.7
Portfolio investment assets	74.2	56.4	14.4	19.9	-5.3	3.8	23.6	1.1	7.8	-28.2	4.9	14.0	-58.5	0.3	76.5
Equity	46.6	16.4	0.9	3.2	10.8	1.3	0.1	3.0	8.8	1.9	4.0	11.2	-30.9	0.0	32.2
Debt instruments	27.6	40.0	13.5	16.7	-16.1	2.4	23.4	-1.9	-1.0	-30.2	0.8	2.8	-27.6	0.2	44.3
Bonds and notes	29.3	40.8	12.4	18.4	-11.4	1.5	19.9	-1.6	-0.7	-25.5	-1.3	-9.3	-20.8	-0.2	47.9
Money market instruments	-1.8	-0.8	1.1	-1.7	-4.7	0.9	3.5	-0.3	-0.3	-4.7	2.1	12.1	-6.8	0.4	-3.6
Other investment	221.2	-11.0	-6.3	-4.1	4.5	-10.8	5.8	4.0	1.0	29.8	25.5	200.5	21.1	11.3	-61.0
Assets	-508.8	-160.6	3.6	0.3	-159.7	-7.4	2.6	-0.5	-1.7	-14.2	-72.7	-144.5	-29.0	-0.3	-85.2
General government	9.5	7.4	-0.5	4.7	2.3	0.0	0.8	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1	-0.2	1.2	1.2
MFIs	-416.8	-193.6	5.6	-4.4	-186.1	-8.3	-0.3	-1.6	-4.0	-10.8	-49.9	-66.9	-15.2	-1.5	-73.1
Other sectors	-101.5	25.6	-1.5	0.0	24.1	1.0	2.1	1.1	2.4	-3.3	-22.8	-77.7	-13.5	0.0	-13.3
Liabilities	-729.9	-149.6	9.9	4.4	-164.2	3.5	-3.2	-4.5	-2.7	-44.0	-98.2	-345.0	-50.0	-11.6	-24.3
General government	-6.9	-4.3	0.0	0.0	0.6	0.0	-5.0	0.1	0.0	-0.2	-0.3	-0.4	0.0	-2.0	0.3
MFIs	-586.0	-127.7	11.4	4.8	-142.3	2.7	-4.2	-3.8	-3.1	-45.0	-98.6	-234.1	-55.0	-9.5	-9.3
Other sectors	-137.1	-17.6	-1.5	-0.4	-22.5	0.8	6.0	-0.8	0.3	1.2	0.7	-110.5	5.0	-0.1	-15.3

Source: ECB.

7.4 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys¹⁾
(miljardia euroa, talustoimet)

Rahalaitosten nettomääräisiä talustoimia kuvaavat maksutaseen erät											
Yhteensä	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Muiden kuin rahalaitosten talustoimet								Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät
		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset			
		Euro-alueelta ulkomaille	Ulkomailta euro-alueelle	Saamiset		Velat		Saamiset	Velat		
				Osakkeet	Velka-paperit	Osakkeet	Velka-paperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>12 kuukauden kumulatiiviset talustoimet</i>											

K34 Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten talustoimien kehitystä kuvaavat maksutaseen keskeiset erät¹⁾
(miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

- Rahalaitosten ulkomaisia nettomääräisiä talustoimia kuvaavat erät yhteensä
- Vaihtotase ja pääomansiirrot
- Muiden kuin rahalaitosten suorat ja arvopaperisijoitukset ulkomaille
- Arvopapereihin liittyvät muiden kuin rahalaitosten velat; velkapaperit

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

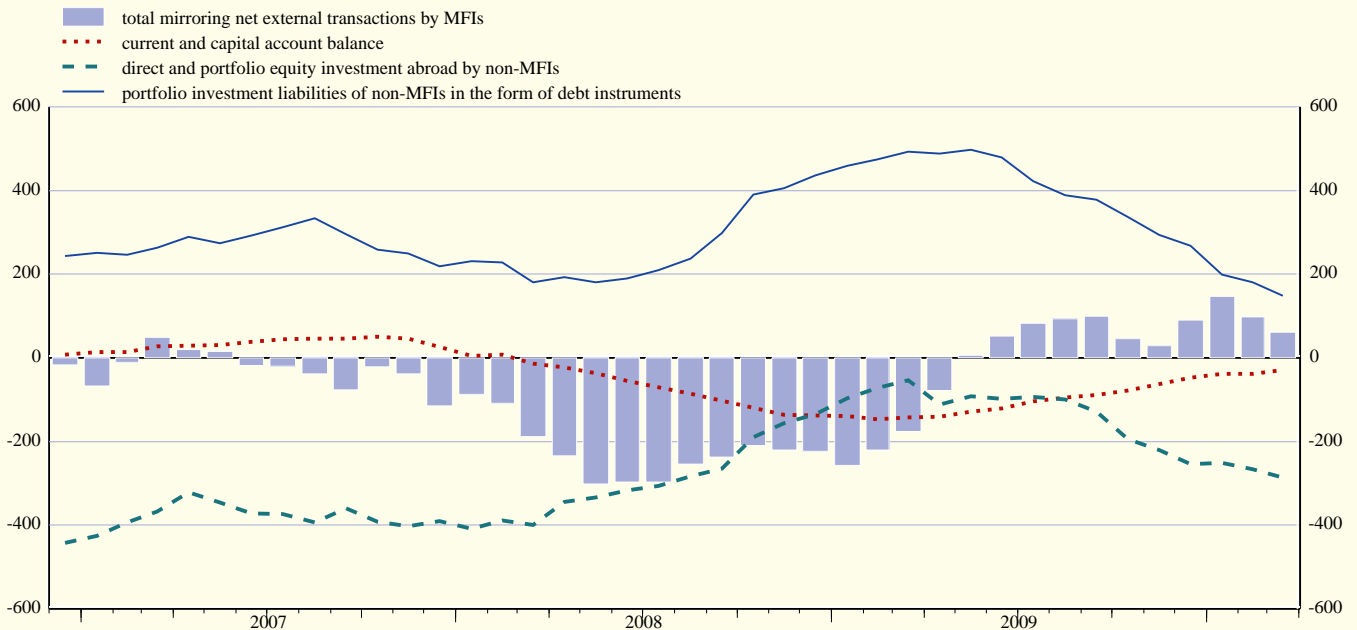
7.4 Monetary presentation of the balance of payments ¹⁾

(EUR billions; transactions)

	B.o.p. items mirroring net transactions by MFIs													
	Total	Current and capital account balance	Transactions by non-MFIs								Financial derivatives	Errors and omissions		
			Direct investment		Portfolio investment				Other investment					
	1	2	By resident units abroad 3	By non-resident units in euro area 4	Assets		Liabilities		Assets	Liabilities	9	10	11	12
					Equity	Debt instruments	Equity	Debt instruments						
				5	6	7	8							
2007	-114.3	25.6	-459.4	395.0	-38.8	-162.6	144.5	218.4	-394.3	228.5	-64.0	-7.4		
2008	-224.1	-137.0	-329.3	124.5	65.5	-22.4	-202.2	435.4	-143.8	67.7	-62.4	-20.2		
2009	90.4	-47.8	-289.0	211.1	-49.5	-125.4	133.4	267.1	92.0	-143.9	39.9	2.4		
2009 Q1	-38.4	-35.8	-83.6	36.5	32.5	4.9	-48.1	116.5	-13.3	-48.8	15.8	-15.1		
Q2	77.9	-19.8	-79.7	85.7	-9.7	-73.1	46.3	90.2	64.5	-58.3	22.9	8.9		
Q3	3.5	-2.2	-63.3	36.9	-35.9	-23.2	77.7	33.4	0.7	-30.9	-4.5	14.8		
Q4	47.4	9.9	-62.3	52.0	-36.3	-34.1	57.5	27.0	40.2	-6.0	5.8	-6.2		
2010 Q1	-68.2	-16.9	-47.1	24.5	-13.2	-55.5	27.8	-1.8	-0.6	12.8	4.8	-3.0		
2009 Mar.	3.6	-7.2	-37.5	15.3	11.8	10.0	-12.0	25.6	-13.9	9.5	5.6	-3.6		
Apr.	18.1	-8.2	-58.8	72.8	5.3	-45.9	-26.0	42.3	-7.5	41.0	13.0	-9.9		
May	6.3	-13.5	-5.3	20.6	-1.9	-33.9	26.5	29.9	83.7	-113.4	9.4	4.1		
June	53.6	1.8	-15.7	-7.6	-13.1	6.7	45.8	18.0	-11.8	14.1	0.5	14.8		
July	0.6	9.0	-10.8	18.9	-16.5	-21.2	35.3	-33.5	2.2	0.3	6.4	10.4		
Aug.	20.4	-5.5	-13.9	17.1	-12.1	-22.1	48.3	5.1	9.4	-12.2	-9.8	16.3		
Sep.	-17.5	-5.6	-38.6	0.9	-7.3	20.1	-5.9	61.8	-10.9	-18.9	-1.1	-11.9		
Oct.	15.0	0.0	-31.0	28.9	-13.5	-12.7	-12.7	43.5	-19.2	31.5	1.8	-1.5		
Nov.	-3.1	-1.0	-15.7	10.4	-14.9	-19.7	12.4	10.5	7.8	8.9	-0.1	-1.8		
Dec.	35.5	10.9	-15.6	12.7	-7.9	-1.8	57.8	-27.1	51.6	-46.4	4.1	-2.8		
2010 Jan.	-11.1	-13.0	-5.5	4.5	2.4	-23.5	18.6	-9.4	13.1	-1.8	5.1	-1.5		
Feb.	-23.4	-5.3	-10.2	10.1	-2.5	-7.3	8.7	13.3	-10.9	-20.1	-0.1	0.7		
Mar.	-33.7	1.4	-31.4	9.8	-13.1	-24.7	0.5	-5.7	-2.8	34.8	-0.2	-2.3		
<i>12-month cumulated transactions</i>														
2010 Mar.	60.6	-28.9	-252.5	199.1	-95.1	-185.9	209.3	148.8	104.7	-82.3	29.0	14.5		

C34 Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions ¹⁾

(EUR billions; 12-month cumulated transactions)

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

7.5 Ulkomaankauppa

1. Arvot ja määrät tuoteryhmittäin¹⁾

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
Vienti	Tuonti	Yhteensä			Lisätieto: teollisuus- tuotteet	Yhteensä			Lisätieto:			
		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat	Teollisuus- tuotteet	Öljy		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												
Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												

2. Hinnat²⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

Osuus kokonais- indeksistä, %	Teollisuustuottajien vientihinnat (fob) ³⁾						Teollisuuden tuontihinnat (cif)						
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä				Lisätieto: tehdas- teollisuus	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä				Lisätieto: tehdas- teollisuus	
		Väli- tuotteet	Tuotanto- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Energia			Väli- tuotteet	Tuotanto- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Energia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Lähde: Eurostat.

- 1) Tuoteryhmät Broad Economic Categories -luokituksen mukaan. Toisin kuin taulukon 2 tuoteryhmät, raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden sekä kulutustavaroiden tuoteryhmät sisältävät maatalous- ja energiatuotteet.
- 2) Tuoteryhmät teollisuuden koontiryhmien mukaisen jaottelun mukaan. Toisin kuin taulukon 1 tuoteryhmät, väli tuotteet ja kulutustavarat eivät sisällä energia- ja maataloustuotteita. Tehdasteollisuuden koostumus poikkeaa taulukon 1 sarakkeissa 7 ja 12 esitetystä. Tiedot ovat tuotekorin puhtaita hinnannuutoksia kuvaavia hintaindeksijä eivätkä taulukossa 1 esitettyjen arvo- ja määrätietojen suhdelukuja. Taulukon 1 arvo- ja määrätiedot muuttuvat tuotteiden koostumuksen ja laadun muutosten mukaisesti. Hintaindeksit eroavat tuontia ja vientiä koskevista BKT:n deflaattoreista (osan 5.1 taulukko 3) pääasiassa siksi, että jälkimmäiset sisältävät kaikki tavarat ja palvelut ja kattavat euroalueen sisäisen kaupan.
- 3) Teollisuustuottajien vientihinnat viittaavat kotimaisten tuottajien ja muiden kuin kotimaisten asiakkaiden välisiin suoriin transaktioihin. Toisin kuin taulukon 1 arvoja ja määriä koskevat luvut, tiedot eivät sisällä tukkukauppaa eivätkä jälleenvientiä.

7.5 Trade in goods

1. Values and volumes by product group¹⁾

(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

	Total (n.s.a.)		Exports (f.o.b.)					Imports (c.i.f.)					
	Exports	Imports	Total			Memo item: Manufacturing	Total			Memo items: Manufacturing	Oil		
			Intermediate	Capital	Consumption		Intermediate	Capital	Consumption				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Values (EUR billions; annual percentage changes for columns 1 and 2)												
2008	3.9	8.1	1,561.6	771.0	338.0	414.1	1,304.5	1,611.6	1,019.2	233.1	333.9	1,021.8	293.6
2009	-18.1	-22.1	1,275.6	625.5	261.6	352.9	1,061.7	1,258.3	725.6	191.7	313.0	838.0	174.5
2009 Q2	-22.9	-26.9	310.3	153.4	63.7	85.2	258.3	304.5	173.0	47.4	77.4	204.4	41.7
Q3	-19.5	-25.7	319.1	157.2	64.6	88.6	266.3	313.3	179.8	47.5	78.6	207.3	47.6
Q4	-8.6	-14.5	330.2	163.1	67.2	92.5	275.8	320.5	189.3	47.2	77.8	211.3	49.2
2010 Q1	12.6	9.2	353.2	.	.	.	291.2	347.6	.	.	.	229.5	.
2009 Oct.	-17.1	-22.3	108.2	53.9	22.4	29.7	91.5	104.8	61.7	15.2	25.7	69.6	15.9
Nov.	-6.0	-13.8	109.8	53.8	21.3	31.9	90.5	106.2	63.4	15.8	25.7	69.9	16.7
Dec.	-0.7	-5.4	112.2	55.3	23.4	30.9	93.8	109.5	64.3	16.3	26.4	71.8	16.6
2010 Jan.	4.2	1.0	112.3	56.4	20.3	31.4	92.0	110.7	66.5	16.2	26.7	73.8	17.3
Feb.	9.9	6.2	116.1	57.6	22.3	32.1	94.4	112.6	67.6	16.1	26.1	74.0	15.9
Mar.	22.2	19.9	124.8	.	.	.	104.8	124.2	.	.	.	81.6	.
	Volume indices (2000 = 100; annual percentage changes for columns 1 and 2)												
2008	1.4	0.1	143.4	136.7	154.2	147.0	142.3	127.0	119.2	140.4	144.4	133.3	108.1
2009	-16.7	-14.6	119.2	114.7	117.6	128.2	115.6	108.7	101.2	114.7	135.0	110.3	97.1
2009 Q2	-21.6	-19.3	116.6	113.4	115.0	124.0	112.8	106.0	97.5	111.4	133.8	107.2	97.7
Q3	-17.4	-15.9	119.2	115.4	115.9	128.2	116.1	107.1	99.7	115.3	135.5	109.9	95.3
Q4	-6.0	-7.8	123.7	119.8	121.3	134.8	120.9	110.7	104.1	116.5	137.6	114.0	95.5
2010 Q1
2009 Oct.	-14.3	-13.9	122.1	119.6	121.8	129.6	120.7	109.5	104.0	112.5	136.9	113.0	96.5
Nov.	-3.1	-6.2	123.7	118.2	116.1	141.2	119.2	110.5	103.9	117.4	136.5	113.3	95.4
Dec.	1.2	-2.4	125.4	121.7	126.0	133.7	122.9	112.2	104.5	119.6	139.4	115.6	94.6
2010 Jan.	3.7	-3.2	124.4	121.6	110.5	133.9	119.5	110.9	103.5	116.2	136.7	116.4	94.7
Feb.	9.1	1.4	127.5	123.7	120.3	134.3	121.8	111.6	103.2	114.2	134.8	116.5	86.6
Mar.

2. Prices²⁾

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Industrial producer export prices (f.o.b.) ³⁾							Industrial import prices (c.i.f.)						
	Total (index: 2005 = 100)	Total					Memo item: Manufacturing	Total (index: 2005 = 100)	Total					Memo item: Manufacturing
		Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy	Intermediate goods			Capital goods	Consumer goods	Energy			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
% of total	100.0	100.0	32.2	46.3	17.7	3.8	99.4	100.0	100.0	28.4	27.9	22.1	21.6	81.1
2008	103.5	1.6	1.5	-0.4	2.4	25.2	1.5	112.7	6.5	0.2	-3.4	2.4	28.2	0.8
2009	100.9	-2.5	-4.1	0.6	0.5	-26.5	-2.5	102.2	-9.4	-5.8	-0.8	0.2	-26.5	-3.8
2009 Q3	100.9	-4.0	-6.2	0.7	0.4	-34.0	-3.8	102.3	-13.0	-7.8	-1.0	-0.3	-33.8	-5.2
Q4	100.6	-2.0	-5.2	-1.1	-0.5	6.8	-1.9	103.4	-3.3	-4.9	-2.1	-2.9	-2.9	-3.2
2010 Q1	102.5	1.3	-0.3	-0.2	0.6	37.8	1.4	107.6	6.1	2.5	-1.1	-0.9	26.7	1.5
2009 Nov.	100.7	-2.2	-5.4	-1.6	-0.7	10.6	-2.0	103.4	-3.5	-5.5	-2.4	-3.6	-2.3	-3.6
Dec.	100.6	-0.2	-3.7	-0.6	0.3	33.1	-0.1	103.9	1.9	-2.0	-1.7	-2.0	15.1	-1.0
2010 Jan.	101.8	0.4	-1.7	-0.7	0.4	32.2	0.5	106.1	4.6	0.5	-1.4	-1.3	22.9	0.4
Feb.	102.6	1.2	-0.4	-0.1	0.4	36.5	1.3	107.3	5.6	2.0	-1.1	-1.2	25.3	1.1
Mar.	103.3	2.3	1.3	0.3	1.1	44.4	2.4	109.3	8.1	5.0	-0.8	-0.3	31.7	2.9
Apr.	104.4	3.6	3.7	0.3	1.6	47.5	3.7	111.7	11.1	8.5	-0.1	0.5	40.4	4.6

Source: Eurostat.

- Product groups as classified in the Broad Economic Categories. Unlike the product groups shown in Table 2, intermediate and consumption product groups include agricultural and energy products.
- Product groups as classified in the Main Industrial Groupings. Unlike the product groups shown in Table 1, intermediate and consumer goods do not include energy products, and agricultural goods are not covered. Manufacturing has a different composition compared with the data shown in columns 7 and 12 of Table 1. Data shown are price indices which follow the pure price change for a basket of products and are not simple ratios of the value and volume data shown in Table 1, which are affected by changes in the composition and quality of traded goods. These indices differ from the GDP deflators for imports and exports (shown in Table 3 in Section 5.1), mainly because those deflators include all goods and services and cover cross-border trade within the euro area.
- Industrial producer export prices refer to direct transactions between domestic producers and non-domestic customers. Contrary to the data shown for values and volumes in Table 1, exports from wholesalers and re-exports are not covered.

7.5 Ulkomaankauppa

(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdys- vallat	10	Aasia		Afrikka	Latina- lainen Ame- rikka	Muut maat
	Tanska	Ruotsi	Iso- Britannia	Muut EU-maat						Kiina	Japani			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Vienti (fob)														
Prosenttiosuus koko viennistä														
Tuonti (cif)														
Prosenttiosuus koko tuonnista														
Tase														

Lähde: Eurostat.

7.5 Trade in goods

(EUR billions, unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

3. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area				Russia	Switzerland	Turkey	United States	Asia			Africa	Latin America	Other countries
	1	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	6	7	8	9	China	Japan	12	13	14	15
Exports (f.o.b.)															
2008	1,561.6	35.1	53.9	220.4	233.7	78.6	86.7	42.7	186.9	309.4	65.7	33.7	100.1	68.1	145.8
2009	1,275.6	27.5	41.1	174.6	177.0	49.4	78.7	34.4	152.1	282.4	68.0	28.7	91.6	53.9	113.1
2008 Q4	362.5	8.0	11.5	48.5	52.3	18.0	21.1	8.4	44.2	74.1	15.8	8.1	24.9	17.2	34.0
2009 Q1	316.1	7.3	9.9	42.6	43.6	12.6	20.2	7.7	39.3	66.5	15.2	7.1	23.4	13.0	29.8
Q2	310.3	6.7	9.8	42.7	42.9	12.1	19.1	8.3	38.3	69.6	16.8	7.1	22.6	12.4	25.7
Q3	319.1	6.8	10.5	44.5	44.8	12.1	19.3	9.0	36.4	71.0	17.4	7.2	22.4	14.0	28.0
Q4	330.2	6.7	10.8	44.7	45.6	12.6	20.1	9.3	38.1	75.2	18.6	7.4	23.1	14.4	29.5
2010 Q1	353.2	13.2	21.3	10.8	41.6	81.3	22.2	8.0	24.8	16.7	.
2009 Oct.	108.2	2.2	3.6	15.1	15.3	4.1	6.5	3.0	12.5	24.6	6.1	2.4	7.6	4.7	9.1
Nov.	109.8	2.2	3.5	14.4	15.0	4.2	6.9	3.1	12.8	24.6	6.3	2.4	7.7	4.8	10.5
Dec.	112.2	2.2	3.6	15.3	15.3	4.2	6.7	3.2	12.9	26.1	6.2	2.6	7.8	4.9	9.9
2010 Jan.	112.3	2.2	3.7	15.2	15.2	4.2	7.0	3.4	12.8	25.7	7.0	2.6	7.9	4.8	10.2
Feb.	116.1	2.2	3.8	14.9	15.5	4.4	6.9	3.6	12.8	26.7	7.4	2.7	8.3	5.8	11.3
Mar.	124.8	4.6	7.4	3.8	16.0	28.9	7.9	2.8	8.6	6.1	.
Percentage share of total exports															
2009	100.0	2.2	3.2	13.7	13.9	3.9	6.2	2.7	11.9	22.1	5.3	2.3	7.2	4.2	8.9
Imports (c.i.f.)															
2008	1,611.6	30.7	52.1	164.7	184.9	122.0	70.0	32.4	135.8	480.5	185.0	57.4	141.2	81.7	115.5
2009	1,258.3	26.4	37.7	125.6	162.1	81.4	64.9	26.3	116.0	376.7	159.0	42.9	93.6	59.1	88.5
2008 Q4	373.4	7.3	11.4	36.6	43.0	24.8	17.4	7.1	33.2	114.0	47.4	13.3	30.9	20.2	27.5
2009 Q1	319.9	6.9	9.5	31.3	38.8	17.8	16.7	6.6	31.8	97.1	41.4	11.5	23.8	14.7	25.0
Q2	304.5	6.5	8.9	30.6	39.3	18.1	16.1	6.3	30.3	92.2	39.4	10.1	22.9	14.2	19.1
Q3	313.3	6.7	9.7	31.6	41.1	21.8	16.1	6.6	26.1	93.3	38.9	10.7	22.7	14.8	22.8
Q4	320.5	6.4	9.6	32.0	42.9	23.7	16.0	6.8	27.8	94.1	39.2	10.6	24.3	15.4	21.6
2010 Q1	347.6	24.3	16.9	7.3	28.3	108.5	46.1	11.6	26.6	16.3	.
2009 Oct.	104.8	2.2	3.1	10.8	14.3	7.8	5.2	2.3	9.1	31.0	12.7	3.5	7.3	4.9	6.7
Nov.	106.2	2.1	3.1	10.2	14.0	7.9	5.3	2.3	9.3	31.2	12.9	3.6	8.5	5.2	7.0
Dec.	109.5	2.1	3.4	11.0	14.5	7.9	5.5	2.2	9.4	31.9	13.6	3.5	8.5	5.3	7.8
2010 Jan.	110.7	2.0	3.2	11.2	14.4	8.2	5.5	2.4	9.5	34.0	13.3	3.8	8.2	5.2	6.8
Feb.	112.6	2.0	3.3	11.4	14.8	7.2	5.6	2.4	9.2	34.2	14.2	3.6	8.8	5.4	8.3
Mar.	124.2	8.9	5.7	2.5	9.6	40.3	18.6	4.2	9.6	5.8	.
Percentage share of total imports															
2009	100.0	2.1	3.0	10.0	12.9	6.5	5.2	2.1	9.2	29.9	12.6	3.4	7.4	4.7	7.0
Balance															
2008	-49.9	4.4	1.8	55.7	48.8	-43.5	16.8	10.4	51.1	-171.1	-119.3	-23.6	-41.1	-13.6	30.3
2009	17.4	1.0	3.4	49.0	14.9	-32.0	13.8	8.1	36.1	-94.4	-90.9	-14.2	-2.0	-5.2	24.6
2008 Q4	-10.9	0.7	0.0	12.0	9.4	-6.9	3.7	1.3	11.0	-39.9	-31.6	-5.2	-6.0	-2.9	6.5
2009 Q1	-3.9	0.4	0.5	11.3	4.8	-5.2	3.5	1.2	7.5	-30.6	-26.2	-4.4	-0.4	-1.6	4.8
Q2	5.8	0.2	0.9	12.1	3.6	-6.0	3.0	2.0	7.9	-22.6	-22.6	-3.1	-0.2	-1.7	6.6
Q3	5.8	0.1	0.8	12.9	3.8	-9.7	3.2	2.5	10.3	-22.2	-21.5	-3.6	-0.2	-0.8	5.2
Q4	9.7	0.3	1.2	12.7	2.8	-11.1	4.1	2.5	10.3	-18.9	-20.6	-3.2	-1.2	-1.0	8.0
2010 Q1	5.6	-11.1	4.4	3.5	13.3	-27.2	-23.9	-3.6	-1.8	0.4	.
2009 Oct.	3.4	0.0	0.5	4.2	1.0	-3.7	1.2	0.7	3.4	-6.4	-6.6	-1.1	0.3	-0.2	2.4
Nov.	3.6	0.1	0.4	4.1	1.0	-3.7	1.6	0.9	3.5	-6.6	-6.6	-1.2	-0.8	-0.4	3.5
Dec.	2.7	0.2	0.3	4.3	0.8	-3.7	1.2	1.0	3.4	-5.8	-7.4	-0.9	-0.7	-0.4	2.1
2010 Jan.	1.6	0.2	0.5	4.0	0.8	-4.0	1.5	1.0	3.3	-8.3	-6.3	-1.2	-0.3	-0.4	3.3
Feb.	3.4	0.2	0.5	3.5	0.7	-2.9	1.2	1.2	3.6	-7.5	-6.8	-1.0	-0.5	0.5	3.0
Mar.	0.6	-4.3	1.7	1.3	6.4	-11.4	-10.8	-1.4	-1.0	0.4	.

Source: Eurostat.

VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit¹⁾

(ajanjakson keskiarvoja, indeksi: 1999/1 = 100)

	EER 21						EER 41	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta- indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi
	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>								
<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>								

K35 Euron efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/1 = 100)

- Nimellinen EER 21
- Kuluttajahintainflaatiolla deflaoitu reaalinen EER 21

K36 Euron valuuttakursseja

(kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/1 = 100)

- Yhden euron arvo dollareina
- Yhden euron arvo jeneinä
- - - Yhden euron arvo puntina

Lähde: EKP.

1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

EXCHANGE RATES

8.1 Effective exchange rates ¹⁾

(period averages; index: 1999 Q1=100)

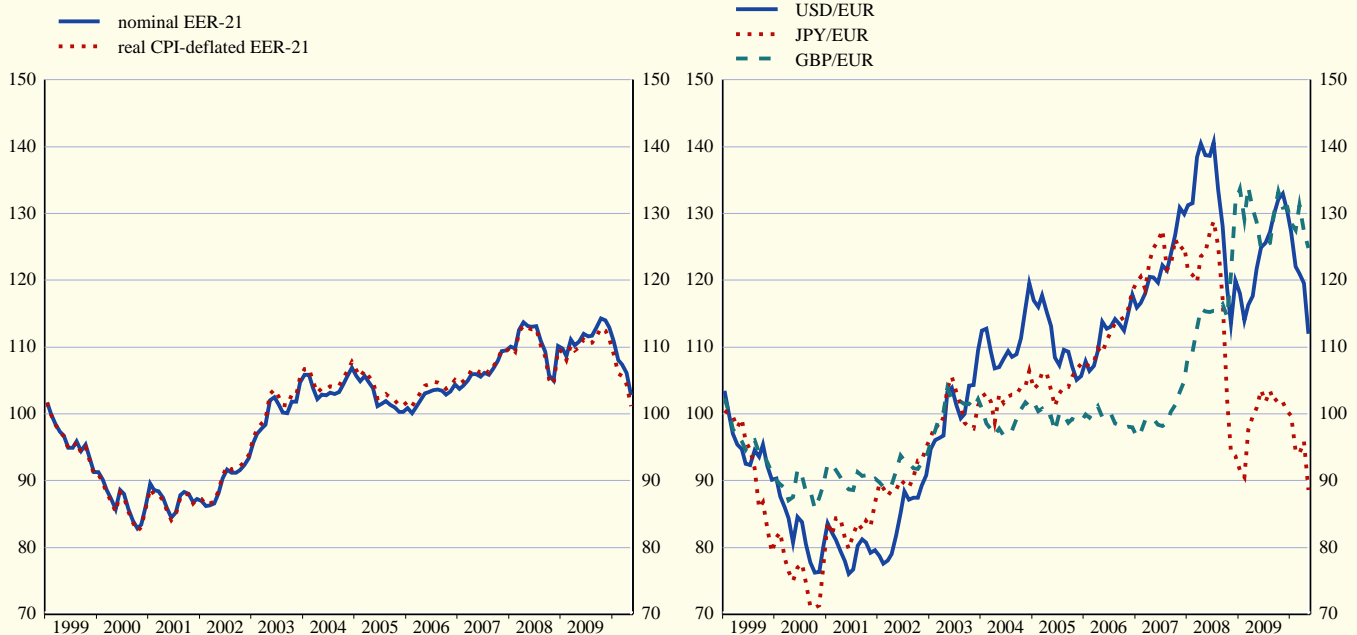
	EER-21						EER-41		
	Nominal	Real CPI	Real PPI	Real GDP deflator	Real ULCM	Real ULCT	Nominal	Real CPI	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2007	106.3	106.8	105.2	102.7	106.9	101.0	113.0	104.2	
2008	110.5	110.1	107.4	105.7	112.8	104.7	118.0	107.0	
2009	111.7	110.6	105.9	106.9	119.0	106.6	120.6	107.8	
2009 Q1	109.9	109.2	104.7	105.2	116.9	105.1	119.0	106.9	
Q2	111.1	110.2	105.3	106.5	119.9	106.4	119.8	107.4	
Q3	112.1	110.9	106.2	107.4	119.0	106.6	121.0	108.1	
Q4	113.8	112.2	107.3	108.6	120.2	108.1	122.5	108.8	
2010 Q1	108.7	106.9	102.2	.	.	.	116.9	103.2	
2009 May	110.8	109.9	105.2	-	-	-	119.5	107.1	
June	112.0	111.2	106.2	-	-	-	120.7	108.3	
July	111.6	110.5	105.8	-	-	-	120.5	107.7	
Aug.	111.7	110.6	106.0	-	-	-	120.6	107.8	
Sep.	112.9	111.6	106.9	-	-	-	122.0	108.7	
Oct.	114.3	112.8	108.2	-	-	-	123.0	109.5	
Nov.	114.0	112.5	107.6	-	-	-	122.9	109.2	
Dec.	113.0	111.2	106.2	-	-	-	121.7	107.8	
2010 Jan.	110.8	108.9	104.0	-	-	-	119.1	105.3	
Feb.	108.0	106.1	101.6	-	-	-	116.2	102.5	
Mar.	107.4	105.7	101.1	-	-	-	115.2	101.8	
Apr.	106.1	104.4	100.1	-	-	-	113.5	100.2	
May	102.8	101.2	97.2	-	-	-	109.9	97.0	
	<i>Percentage change versus previous month</i>								
2010 May	-3.1	-3.1	-2.9	-	-	-	-3.2	-3.2	
	<i>Percentage change versus previous year</i>								
2010 May	-7.2	-8.0	-7.6	-	-	-	-8.0	-9.5	

C35 Effective exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

C36 Bilateral exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

Source: ECB.

1) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

8.2 Euron valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Tanskan kruunu	Ruotsin kruunu	Englannin punta	Yhdysvaltain dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Etelä-Korean won	Hongkongin dollari	Singaporen dollari	Kanadan dollari	Norjan kruunu	Australian dollari
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											
	Tšekin koruna	Viron kruunu	Latvian lati	Liettuan liti	Unkarin forintti	Puolan zloty	Bulgarian lev	Uusi Romanian leu	Kroatian kuna	Uusi Turkin liira		
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											
	Brasilian real ¹⁾	Kiinan yuan renminbi	Islannin kruunu ²⁾	Intian rupia ³⁾	Indonesian rupia	Malesian ringgit	Meksikon peso ¹⁾	Uuden-Seelannin dollari	Filippiinien peso	Venäjän rupla	Etelä-Afrikan randi	Thaimaan baht
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											

Lähde: EKP.

1) EKP on laskenut ja julkaissut euron viitevaluuttakurssit näille valuutoille 1.1.2008 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteellisiä.

2) Islannin kruunun viimeisin kurssi on ajalta 3.12.2008.

3) EKP on laskenut ja julkaissut euron viitevaluuttakurssin tälle valuutalle 1.1.2009 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteellisiä.

8.2 Bilateral exchange rates

(period averages; units of national currency per euro)

	Danish kroner 1	Swedish krona 2	Pound sterling 3	US dollar 4	Japanese yen 5	Swiss franc 6	South Korean won 7	Hong Kong dollar 8	Singapore dollar 9	Canadian dollar 10	Norwegian kroner 11	Australian dollar 12
2007	7.4506	9.2501	0.68434	1.3705	161.25	1.6427	1,272.99	10.6912	2.0636	1.4678	8.0165	1.6348
2008	7.4560	9.6152	0.79628	1.4708	152.45	1.5874	1,606.09	11.4541	2.0762	1.5594	8.2237	1.7416
2009	7.4462	10.6191	0.89094	1.3948	130.34	1.5100	1,772.90	10.8114	2.0241	1.5850	8.7278	1.7727
2009 Q3	7.4442	10.4241	0.87161	1.4303	133.82	1.5195	1,772.14	11.0854	2.0570	1.5704	8.7397	1.7169
Q4	7.4424	10.3509	0.90483	1.4779	132.69	1.5088	1,725.91	11.4555	2.0604	1.5604	8.3932	1.6250
2010 Q1	7.4426	9.9464	0.88760	1.3829	125.48	1.4632	1,581.41	10.7364	1.9395	1.4383	8.1020	1.5293
2009 Nov.	7.4415	10.3331	0.89892	1.4914	132.97	1.5105	1,735.17	11.5588	2.0711	1.5805	8.4143	1.6223
Dec.	7.4419	10.4085	0.89972	1.4614	131.21	1.5021	1,703.03	11.3296	2.0392	1.5397	8.4066	1.6185
2010 Jan.	7.4424	10.1939	0.88305	1.4272	130.34	1.4765	1,624.76	11.0783	1.9930	1.4879	8.1817	1.5624
Feb.	7.4440	9.9505	0.87604	1.3686	123.46	1.4671	1,582.70	10.6305	1.9326	1.4454	8.0971	1.5434
Mar.	7.4416	9.7277	0.90160	1.3569	123.03	1.4482	1,542.59	10.5313	1.8990	1.3889	8.0369	1.4882
Apr.	7.4428	9.6617	0.87456	1.3406	125.33	1.4337	1,494.53	10.4065	1.8505	1.3467	7.9323	1.4463
May	7.4413	9.6641	0.85714	1.2565	115.83	1.4181	1,465.81	9.7843	1.7503	1.3060	7.8907	1.4436
<i>Percentage change versus previous month</i>												
2010 May	0.0	0.0	-2.0	-6.3	-7.6	-1.1	-1.9	-6.0	-5.4	-3.0	-0.5	-0.2
<i>Percentage change versus previous year</i>												
2010 May	-0.1	-8.7	-3.1	-7.9	-12.1	-6.2	-14.3	-7.5	-12.2	-16.9	-10.3	-19.0
	Czech koruna 13	Estonian kroon 14	Latvian lats 15	Lithuanian litas 16	Hungarian forint 17	Polish zloty 18	Bulgarian lev 19	New Roman- ian leu 20	Croatian kuna 21	New Turkish lira 22		
2007	27.766	15.6466	0.7001	3.4528	251.35	3.7837	1.9558	3.3353	7.3376	1.7865		
2008	24.946	15.6466	0.7027	3.4528	251.51	3.5121	1.9558	3.6826	7.2239	1.9064		
2009	26.435	15.6466	0.7057	3.4528	280.33	4.3276	1.9558	4.2399	7.3400	2.1631		
2009 Q3	25.597	15.6466	0.7019	3.4528	271.35	4.1978	1.9558	4.2263	7.3232	2.1444		
Q4	25.923	15.6466	0.7084	3.4528	270.88	4.1745	1.9558	4.2680	7.2756	2.2029		
2010 Q1	25.868	15.6466	0.7087	3.4528	268.52	3.9869	1.9558	4.1135	7.2849	2.0866		
2009 Nov.	25.812	15.6466	0.7088	3.4528	270.92	4.1646	1.9558	4.2896	7.2952	2.2262		
Dec.	26.089	15.6466	0.7077	3.4528	273.22	4.1439	1.9558	4.2284	7.2907	2.2013		
2010 Jan.	26.133	15.6466	0.7088	3.4528	269.43	4.0703	1.9558	4.1383	7.2938	2.1028		
Feb.	25.979	15.6466	0.7090	3.4528	271.21	4.0144	1.9558	4.1196	7.3029	2.0756		
Mar.	25.541	15.6466	0.7083	3.4528	265.40	3.8906	1.9558	4.0866	7.2616	2.0821		
Apr.	25.308	15.6466	0.7076	3.4528	265.53	3.8782	1.9558	4.1306	7.2594	1.9983		
May	25.663	15.6466	0.7075	3.4528	276.78	4.0567	1.9558	4.1767	7.2630	1.9459		
<i>Percentage change versus previous month</i>												
2010 May	1.4	0.0	0.0	0.0	4.2	4.6	0.0	1.1	0.0	-2.6		
<i>Percentage change versus previous year</i>												
2010 May	-4.0	0.0	-0.2	0.0	-1.8	-8.0	0.0	0.2	-1.2	-8.4		
	Brazilian real ¹⁾ 23	Chinese yuan renminbi 24	Icelandic krona ²⁾ 25	Indian rupee ³⁾ 26	Indonesian rupiah 27	Malaysian ringgit 28	Mexican peso ¹⁾ 29	New Zealand dollar 30	Philippine peso 31	Russian rouble 32	South African rand 33	Thai baht 34
2007	2.6633	10.4178	87.63	56.4186	12,528.33	4.7076	14.9743	1.8627	63.026	35.0183	9.6596	44.214
2008	2.6737	10.2236	143.83	63.6143	14,165.16	4.8893	16.2911	2.0770	65.172	36.4207	11.0757	48.475
2009	2.7674	9.5277	-	67.3611	14,443.74	4.9079	18.7989	2.2121	66.338	44.1376	11.6737	47.804
2009 Q3	2.6699	9.7702	-	69.1909	14,285.93	5.0333	18.9695	2.1232	68.815	44.7703	11.1618	48.575
Q4	2.5703	10.0905	-	68.9088	13,999.42	5.0275	19.3003	2.0297	69.080	43.5740	11.0757	49.221
2010 Q1	2.4917	9.4417	-	63.4796	12,809.32	4.6590	17.6555	1.9510	63.593	41.2697	10.3852	45.472
2009 Nov.	2.5777	10.1827	-	69.4421	14,115.45	5.0553	19.5478	2.0450	70.165	43.1835	11.2134	49.634
Dec.	2.5566	9.9777	-	68.0924	13,830.84	4.9859	18.7787	2.0383	67.706	43.9019	10.9261	48.544
2010 Jan.	2.5383	9.7436	-	65.5361	13,263.60	4.8170	18.2820	1.9646	65.702	42.5749	10.6492	47.150
Feb.	2.5237	9.3462	-	63.4291	12,786.05	4.6743	17.7154	1.9615	63.317	41.2845	10.4964	45.360
Mar.	2.4233	9.2623	-	61.7352	12,434.53	4.5083	17.0587	1.9301	61.999	40.1219	10.0589	44.111
Apr.	2.3550	9.1505	-	59.6203	12,101.70	4.2935	16.3957	1.8814	59.788	39.1335	9.8658	43.279
May	2.2750	8.5794	-	57.6166	11,517.01	4.0874	15.9856	1.8010	57.315	38.2707	9.6117	40.714
<i>Percentage change versus previous month</i>												
2010 May	-3.4	-6.2	-	-3.4	-4.8	-4.8	-2.5	-4.3	-4.1	-2.2	-2.6	-5.9
<i>Percentage change versus previous year</i>												
2010 May	-19.4	-7.9	-	-12.9	-18.5	-14.9	-11.2	-20.5	-11.3	-12.2	-16.0	-13.8

Source: ECB.

- 1) For these currencies the ECB computes and publishes euro reference exchange rates as from 1 January 2008. Previous data are indicative.
- 2) The most recent rate for the Icelandic krona refers to 3 December 2008.
- 3) For this currency the ECB computes and publishes euro reference exchange rates as from 1 January 2009. Previous data are indicative.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Bulgaria	Tšekki	Tanska	Viro	Latvia	Liettua	Unkari	Puola	Romania	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	YKHI										
	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä										
	Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä										
	Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo										
	3 kk:n korko vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo										
	BKT:n määrä										
	Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä										
	Ulkomainen bruttovelka, % BKT:stä										
	Yksikkötyökustannukset										
	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)										

Lähteet: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Reuters ja EKP:n laskelmat.

DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA

9.1 In other EU Member States

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Economic and financial developments

	Bulgaria	Czech Republic	Denmark	Estonia	Latvia	Lithuania	Hungary	Poland	Romania	Sweden	United Kingdom
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HICP											
2008	12.0	6.3	3.6	10.6	15.3	11.1	6.0	4.2	7.9	3.3	3.6
2009	2.5	0.6	1.1	0.2	3.3	4.2	4.0	4.0	5.6	1.9	2.2
2009 Q4	0.9	0.0	0.9	-2.0	-1.3	1.2	4.9	3.8	4.5	2.3	2.1
2010 Q1	1.9	0.4	1.9	0.0	-3.9	-0.4	5.8	3.4	4.6	2.7	3.3
2010 Mar.	2.4	0.4	2.1	1.4	-4.0	-0.4	5.7	2.9	4.2	2.5	3.4
Apr.	3.0	0.9	2.4	2.5	-2.8	0.2	5.7	2.7	4.2	2.1	3.7
May	.	1.0	.	.	.	0.5
General government deficit (-)/surplus (+) as a percentage of GDP											
2007	0.1	-0.7	4.8	2.6	-0.3	-1.0	-5.0	-1.9	-2.5	3.8	-2.8
2008	1.8	-2.7	3.4	-2.7	-4.1	-3.3	-3.8	-3.7	-5.4	2.5	-4.9
2009	-3.9	-5.9	-2.7	-1.7	-9.0	-8.9	-4.0	-7.1	-8.3	-0.5	-11.5
General government gross debt as a percentage of GDP											
2007	18.2	29.0	27.4	3.8	9.0	16.9	65.9	45.0	12.6	40.8	44.7
2008	14.1	30.0	34.2	4.6	19.5	15.6	72.9	47.2	13.3	38.3	52.0
2009	14.8	35.4	41.6	7.2	36.1	29.3	78.3	51.0	23.7	42.3	68.1
Long-term government bond yield as a percentage per annum; period average											
2009 Nov.	6.53	4.19	3.62	-	13.75	14.50	7.37	6.14	8.24	3.27	3.46
Dec.	6.61	3.98	3.53	-	13.75	9.10	7.69	6.22	8.66	3.24	3.60
2010 Jan.	6.65	4.28	3.57	-	13.76	8.15	7.62	6.13	9.05	3.37	4.01
Feb.	6.05	4.33	3.50	-	13.62	7.15	7.69	6.09	7.92	3.28	4.02
Mar.	5.82	4.02	3.40	-	10.54	5.15	7.16	5.72	7.11	3.20	3.98
Apr.	5.94	3.84	3.34	-	10.13	5.15	6.57	5.57	6.97	3.14	3.96
3-month interest rate as a percentage per annum; period average											
2009 Nov.	4.80	1.80	1.56	4.54	11.87	5.39	7.56	4.19	10.19	0.48	0.61
Dec.	4.71	1.64	1.55	3.28	8.39	4.54	7.47	4.23	10.18	0.48	0.61
2010 Jan.	4.44	1.55	1.46	2.74	4.77	3.07	6.78	4.24	8.56	0.48	0.61
Feb.	4.27	1.52	1.39	2.12	3.16	2.24	6.59	4.17	6.93	0.48	0.63
Mar.	4.21	1.43	1.37	1.86	2.33	1.87	6.65	4.13	6.01	0.49	0.65
Apr.	4.21	1.42	1.28	1.79	2.14	1.57	6.14	3.69	4.99	0.52	0.66
Real GDP											
2008	6.0	2.5	-0.9	-3.6	-4.6	2.8	0.6	5.1	7.3	-0.4	0.5
2009	-5.0	-4.1	-4.9	-14.1	-18.0	-14.8	-6.3	1.8	-7.1	-5.1	-4.9
2009 Q3	-5.4	-4.4	-5.4	-15.6	-19.2	-14.7	-6.8	1.4	-7.1	-5.8	-5.3
Q4	-5.9	-3.2	-3.0	-9.5	-17.1	-12.5	-4.6	2.8	-6.5	-1.5	-3.1
2010 Q1	.	1.1	-0.6	-2.0	.	-2.6	-0.9	2.8	-2.6	2.9	-0.2
Current and capital account balance as a percentage of GDP											
2008	-23.2	0.2	2.0	-8.4	-11.5	-10.1	-5.9	-3.9	-11.1	9.2	-1.3
2009	-8.0	0.1	3.9	7.4	11.8	7.2	1.5	0.1	-4.0	7.1	-1.1
2009 Q3	3.0	-2.0	5.6	10.9	11.8	8.0	2.8	-0.9	-2.8	7.0	-1.6
Q4	-7.1	0.9	5.0	9.8	14.4	13.2	2.2	-1.1	-3.9	4.9	-0.2
2010 Q1	.	1.6	2.3	8.4	.	-0.3	2.1	0.2	-6.2	6.0	.
Gross external debt as a percentage of GDP											
2007	100.4	44.5	170.6	111.0	127.6	71.9	115.1	48.4	50.9	176.2	401.3
2008	108.8	50.0	179.0	118.5	128.5	71.6	155.0	56.5	56.0	203.8	431.4
2009 Q2	107.2	47.6	189.8	121.2	131.7	77.6	167.8	60.0	61.5	211.6	390.7
Q3	107.8	46.7	192.0	124.0	145.8	82.9	168.8	60.2	66.7	203.2	411.1
Q4	111.3	50.8	190.8	126.8	154.7	86.5	163.2	59.3	68.9	203.3	405.0
Unit labour costs											
2008	16.2	5.1	6.5	14.1	21.0	9.3	4.5	6.8	14.5	2.6	2.8
2009	10.6	3.6	5.1	1.7	-7.1	0.9	1.5	2.3	5.1	4.8	4.9
2009 Q3	10.2	2.9	4.9	1.5	-13.1	-6.5	-	4.5	-	5.3	4.5
Q4	3.7	2.2	-0.6	-7.5	-19.4	-11.4	-	-3.5	-	0.2	4.0
2010 Q1	.	-2.7	0.4	-8.9	.	-9.5	-	.	-	-1.1	.
Standardised unemployment rate as a percentage of labour force (s.a.)											
2008	5.6	4.4	3.4	5.5	7.5	5.9	7.8	7.2	5.8	6.2	5.7
2009	6.8	6.7	6.0	13.8	17.2	13.7	10.0	8.2	6.9	8.3	7.6
2009 Q4	8.0	7.4	7.1	15.6	20.2	15.9	10.6	8.9	7.6	8.8	7.8
2010 Q1	8.6	7.8	7.1	19.0	21.5	17.4	10.9	9.7	.	8.9	.
2010 Feb.	8.7	7.8	7.1	-	21.5	17.4	10.9	9.8	.	9.0	7.9
Mar.	8.8	7.9	7.1	-	22.1	17.4	10.8	9.9	.	8.8	.
Apr.	8.8	7.7	7.0	-	22.5	.	10.4	9.9	.	9.3	.

Sources: European Commission (Economic and Financial Affairs DG and Eurostat), national data, Reuters and ECB calculations.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Kuluttaja- hinta- indeksi	Yksikkö- työ- kustan- nukset ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyymi- indeksi (tehdas- teollisuus)	Työttömyys- aste, % työ- voimasta (kp.)	Lavea raha ²⁾	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾	Valtion 10 vuoden nolla- kuponki- lainojen tuotto ³⁾ , ajanjakson lopussa	Valutta- kurssi ⁴⁾ , yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto- velka ⁵⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
Japani											

K37 Bruttokansantuotteen määrä
(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuositietoja)

— Euroalue
- - - Yhdysvallat
- - - Japani

K38 Kuluttajahintaindeksi
(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausitietoja)

— Euroalue⁶⁾
- - - Yhdysvallat
- - - Japani

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani], euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Reuters (sarakeet 7 ja 8) ja EKP:n laskelmat (sarake 11).

- 1) Kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja. Yhdysvaltoja koskevat tiedot viittaavat yksityiseen yrityssektoriin pl. maatalous.
- 2) Ajanjakson keskiarvo, M2 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
- 3) Vuotuisina prosentteina. Lisätietoja osassa 4.6.
- 4) Lisätietoja osassa 8.2.
- 5) Julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).
- 6) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

9.2 In the United States and Japan

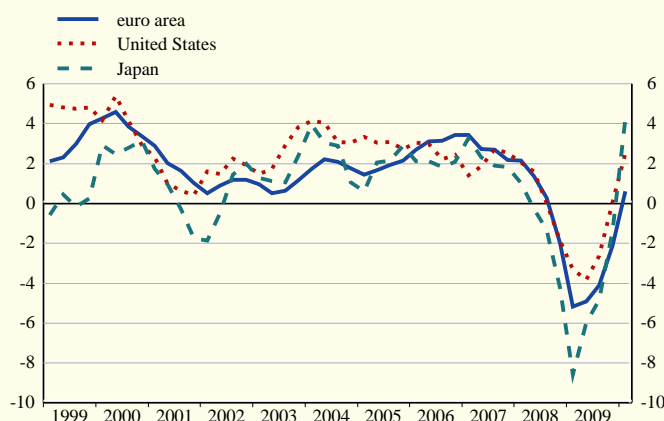
(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Economic and financial developments

	Consumer price index	Unit labour costs ¹⁾	Real GDP	Industrial production index (manufacturing)	Unemployment rate as a % of labour force (s.a.)	Broad money ²⁾	3-month interbank deposit rate ³⁾	10-year zero coupon government bond yield; ³⁾ end of period	Exchange rate ⁴⁾ as national currency per euro	Fiscal deficit (-)/surplus (+) as a % of GDP	Gross public debt ⁵⁾ as a % of GDP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
United States											
2006	3.2	2.8	2.7	2.7	4.6	5.3	5.20	5.26	1.2556	-2.2	47.8
2007	2.9	2.3	2.1	1.6	4.6	6.3	5.30	4.81	1.3705	-2.8	48.4
2008	3.8	1.0	0.4	-3.1	5.8	7.1	2.93	2.70	1.4708	-6.5	56.4
2009	-0.4	-1.9	-2.4	-11.1	9.3	7.8	0.69	4.17	1.3948	-11.0	67.7
2009 Q1	0.0	0.0	-3.3	-13.9	8.2	9.6	1.24	2.96	1.3029	-9.9	59.9
Q2	-1.2	0.4	-3.8	-14.6	9.3	8.7	0.84	3.95	1.3632	-11.6	62.8
Q3	-1.6	-2.7	-2.6	-10.6	9.6	7.8	0.41	3.61	1.4303	-11.6	65.9
Q4	1.4	-5.2	0.1	-4.7	10.0	5.1	0.27	4.17	1.4779	-11.1	67.7
2010 Q1	2.4	-4.2	2.5	3.2	9.7	2.0	0.26	4.01	1.3829	.	.
2010 Jan.	2.6	-	-	2.2	9.7	2.2	0.25	3.92	1.4272	-	-
Feb.	2.1	-	-	2.3	9.7	2.4	0.25	3.89	1.3686	-	-
Mar.	2.3	-	-	4.9	9.7	1.5	0.27	4.01	1.3569	-	-
Apr.	2.2	-	-	6.5	9.9	1.6	0.31	3.84	1.3406	-	-
May	.	-	-	.	9.7	.	0.46	3.52	1.2565	-	-
Japan											
2006	0.2	-0.5	2.0	4.5	4.1	1.0	0.30	1.85	146.02	-1.6	159.9
2007	0.1	-1.0	2.3	2.8	3.8	1.6	0.79	1.70	161.25	-2.4	156.3
2008	1.4	2.6	-1.2	-3.4	4.0	2.1	0.93	1.21	152.45	-2.1	162.2
2009	-1.4	.	-5.2	-21.9	5.1	2.7	0.47	1.42	130.34	.	.
2009 Q1	-0.1	3.7	-8.6	-34.6	4.5	2.1	0.67	1.33	122.04	.	.
Q2	-1.0	1.2	-6.0	-27.4	5.1	2.6	0.53	1.41	132.59	.	.
Q3	-2.2	1.4	-4.8	-19.4	5.4	2.8	0.40	1.45	133.82	.	.
Q4	-2.0	.	-1.4	-4.2	5.2	3.3	0.31	1.42	132.69	.	.
2010 Q1	-1.2	.	4.2	27.6	4.9	2.8	0.25	1.48	125.48	.	.
2010 Jan.	-1.3	-	-	19.1	4.9	3.0	0.26	1.42	130.34	-	-
Feb.	-1.1	-	-	31.5	4.8	2.7	0.25	1.43	123.46	-	-
Mar.	-1.1	-	-	31.9	5.0	2.7	0.25	1.48	123.03	-	-
Apr.	-1.2	-	-	25.9	.	2.9	0.24	1.37	125.33	-	-
May	.	-	-	.	.	3.1	0.24	1.37	115.83	-	-

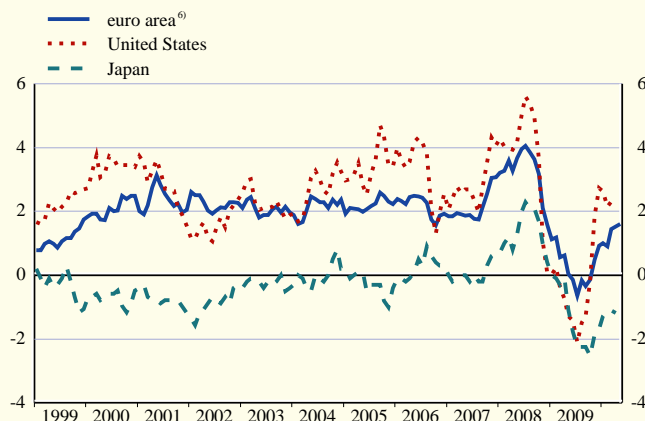
C37 Real gross domestic product

(annual percentage changes; quarterly data)

C38 Consumer price indices

(annual percentage changes; monthly data)

Sources: National data (columns 1, 2 (United States), 3, 4, 5 (United States), 6, 9 and 10); OECD (column 2 (Japan)); Eurostat (column 5 (Japan), euro area chart data); Reuters (columns 7 and 8); ECB calculations (column 11).

- 1) Seasonally adjusted. The data for the United States refer to the private non-agricultural business sector.
- 2) Period averages; M2 for the United States, M2+CDs for Japan.
- 3) Percentages per annum. For further information on the three-month interbank deposit rate, see Section 4.6.
- 4) For more information, see Section 8.2.
- 5) Gross consolidated general government debt (end of period).
- 6) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T14
K7	Lainat julkisyhteisöille	T16
K8	Lainat euroalueen ulkopuolisille	T16
K9	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K10	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K11	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K13	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K14	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut	T35
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot	T37
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T38
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T39
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T40
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T41
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T43
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T43
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T44
K24	3 kk:n rahamarkkinakorot	T44
K25	Euroalueen tuottokäyrät (spot)	T45
K26	Euroalueen korot ja korkoerot (spot)	T45
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T46
K28	Alijäämä, lainanottoarve ja velan muutos	T59
K29	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T59
K30	Vaihtotase	T60
K31	Tavarat	T61
K32	Palvelut	T61
K33	Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset	T64
K34	Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä kuvaavat maksutaseen keskeiset erät	T69
K35	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T72
K36	Euron valuuttakurseja	T72
K37	Bruttokansantuotteen määrä	T75
K38	Kuluttajahintaindeksi	T75

LIST OF CHARTS

C1	Monetary aggregates	S12
C2	Counterparts	S12
C3	Components of monetary aggregates	S13
C4	Components of longer-term financial liabilities	S13
C5	Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations	S14
C6	Loans to households	S14
C7	Loans to government	S16
C8	Loans to non-euro area residents	S16
C9	Total deposits by sector (financial intermediaries)	S17
C10	Total deposits and deposits included in M3 by sector (financial intermediaries)	S17
C11	Total deposits by sector (non-financial corporations and households)	S18
C12	Total deposits and deposits included in M3 by sector (non-financial corporations and households)	S18
C13	Deposits by government and non-euro area residents	S19
C14	MFI holdings of securities	S20
C15	Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents	S35
C16	Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted	S37
C17	Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined	S38
C18	Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined	S39
C19	Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents	S40
C20	Gross issues of quoted shares by sector of the issuer	S41
C21	New deposits with an agreed maturity	S43
C22	New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation	S43
C23	Euro area money market rates	S44
C24	3-month money market rates	S44
C25	Euro area spot yield curves	S45
C26	Euro area spot rates and spreads	S45
C27	Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225	S46
C28	Deficit, borrowing requirement and change in debt	S59
C29	Maastricht debt	S59
C30	B.o.p. current account balance	S60
C31	B.o.p. goods	S61
C32	B.o.p. services	S61
C33	B.o.p. net direct and portfolio investment	S64
C34	Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions	S69
C35	Effective exchange rates	S72
C36	Bilateral exchange rates	S72
C37	Real gross domestic product	S75
C38	Consumer price indices	S75

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUSTILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukautena t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukautena t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Niissä neljännesvuosisarjoissa, joista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä), neljännesvuosittaiset taloustoimet perustuvat kolmen kuukauden taloustoimien summaan.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN KUUKAUSISARJOISSA

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen indeksin perusjaksoksi on nyt asetettu joulukuu 2006. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdasta "Monetary and financial statistics".

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukautena t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jomppakumpaa seuraavista kaavoista:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa g vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa g. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$h) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa f ja g.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSISARJOISSA

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan seuraavasti:

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksona eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa g.

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla.² Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ech.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa "Monetary and financial statistics".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, s. 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

kausipuhdistettuja aikasarjoja. Tämä koskee raha-aggregaattia M3, joka johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät.³ Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan taloustoimien kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivään liittyvät tekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.5

KÄYTÖN JA RESURSSIEN YHTÄSUURUUS

Osassa 3.1 tiedot noudattavat perusidentiteettiä. Muiden kuin rahoitustaloustoimien osalta käytöt yhteensä vastaavat resursseja yhteensä kaikissa taloustoimiluokissa. Tämä perusidentiteetti pätee myös rahoitustiliin, jossa jokaisen rahoitusinstrumenttiluokan rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä vastaavat velkoihin kohdistuvia taloustoimia yhteensä. Varojen muiden muutosten tilissä ja rahoitustaseissa rahoitusvarat yhteensä vastaavat velkoja yhteensä kaikissa rahoitusinstrumenttiluokissa. Poikkeuksena ovat monehtarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet, jotka eivät ole minkään sektorin velkoja.

TASAPAINOERIEN LASKEMINEN

Osissa 3.1 ja 3.2 kunkin tilin lopussa esitetty tasapainoerä lasketaan seuraavasti:

Kauppatase vastaa euroalueen tavaroiden ja palvelujen kauppaa (viennin ja tuonnin erotus) maiden maiden kanssa.

Erä "Toimintaylijäämä ja sekatalo, netto" koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan bruttoarvonlisäyksenä (euroalueen markkinahintainen

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2001) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukauteena.

bruttokansantuote), josta vähennetään palkansaa-
jakorvaukset (käyttö), muut tuotantoverot miinus
muut tuotantotukipalkkiot (käyttö) ja kiinteän
pääoman kuluminen (käyttö).

Nettokansantulo koskee ainoastaan kotimaan sek-
toreita. Se lasketaan nettomääräisenä toimintayli-
jäämänä ja sekatulona, johon lisätään palkansaa-
jakorvaukset (resurssit), tuotannon verot miinus
tukipalkkiot (resurssit) ja nettomääräiset omai-
suustulot (resurssit miinus käyttö).

Käytettävissä oleva nettotulo koskee niin ikään
ainoastaan kotimaan sektoreita ja on sama kuin
nettokansantulon, nettomääräisten tulo- ja varalli-
suusverojen (resurssit miinus käyttö), nettomää-
räisten sosiaaliturvamaksujen (resurssit miinus
käyttö), rahamääräisten sosiaalietuuksien (resurssit
miinus käyttö) ja nettomääräisten muiden tu-
lonsiirtojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettomääräinen säästö koskee kotimaan sekto-
reita ja lasketaan käytettävissä olevan nettotulon
ja kotitalouksien eläkerahasto-oikaisun (resurssit
miinus käyttö) summana, josta vähennetään ku-
lutusmenot (käyttö). Ulkomaiden osalta vaihto-
tase on sama kuin kauppataseen ja kaikkien net-
totulojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettoluotonanto/nettoluotonotto lasketaan pää-
omatilin kautta nettosäästön ja nettomääräisten
pääomansiirtojen summana (resurssit miinus
käyttö), josta vähennetään pääoman bruttomuo-
dostus (käyttö) ja valmistamattomien muiden
kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähen-
nykset (käyttö) lisättynä kiinteän pääoman kulu-
tuksella (resurssit). Se voidaan laskea myös rahoitus-
tilin kautta rahoitusvaroihin ja velkoihin
kohdistuvien taloustoimien erotuksena (talous-
toimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden
muutokset). Pääoma- ja rahoituslinin kautta las-
kettujen tasapainoerien välillä on kotitalouksien
ja yritysten tiedoissa tilastollinen ero.

Nettorahoitusvarallisuuden muutokset vastaavat
säästöistä ja pääomansiirroista johtuvien netto-
varallisuuden muutosten ja nettorahoitusvaralli-
suuden muiden muutosten summaa. Ne eivät

tällä hetkellä sisällä muiden kuin rahoitusvarojen
muutoksia, koska kyseisiä tietoja ei ole saatavissa.

Nettorahoitusvarallisuus on yhteenlaskettujen
rahoitusvarojen ja velkojen erotus, kun taas net-
torahoitusvarallisuuden muutokset ovat talous-
toimista johtuvien nettorahoitusvarallisuuden
muutosten (rahoitustilin luotonanto/nettoluo-
tonotto) ja nettorahoitusvarallisuuden muiden
muutosten summa.

Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisu-
uden muutokset lasketaan rahoitusvaroihin ja vel-
koihin kohdistuvien taloustoimien erotuksena.
Nettorahoitusvarallisuuden muutokset las-
ketaan rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien
muiden muutosten erotuksena.

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPERIEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista,
joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostus-
muutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinais-
ista taloustoimista johtumattomien muiden vas-
taavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit
voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten
kantojen indeksiin perusteella. Jos N_t^M on talous-
toimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukau-
tena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskennallisten
kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan
seuraavasti:

$$j) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2001. Kasvu-
vauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t
päätyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan
laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista
kaavoista:

$$k) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$l) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodologia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Näin halutaan osoittaa, että arvopaperien ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” tilastoissa käytetty laskentamenetelmä eroaa raha-aggregaattien vastaavien ”transaktioiden” laskemiseen käytetystä menetelmästä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$m) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukauteen t. Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$n) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten ja varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euro-määräisiä.

ARVOPAPERIEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopaperien liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausipuhdistettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukauteen t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$o) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$p) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

OSAN 5.1 TAULUKKO I

YKHI-TIETOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T78). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

⁴ Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa ”Monetary and financial statistics”.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T78). Tavaroiden, palvelujen ja tuotannontekijäkorvausten luvut on korjattu työpäivävaihtelusta. Tavaroita ja palveluja koskevien tietojen työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Näiden sarjojen puhdistus kausivaihtelusta on tehty työpäivä- ja juhlapyhäkorjattuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavarakauppa, palveluja, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuositain tai tarvittaessa.

OSA 7.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSI- JA VUOSISARJOISSA

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan neljän vuosittaisen taloustoimien (F_t) ja positoiden (L_t) perusteella seuraavasti:

$$q) a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Vuosisarjoissa kasvuvauhti vastaa vuoden viimeisen neljänneksen kasvuvauhtia.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.europa.eu) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen kautta pääsee EKP:n tilastotietokantaan (ECB Statistical Data Warehouse, <http://sdw.ecb.europa.eu>), jossa voi käyttäjäystävällisesti etsiä ja ladata tilastotietoja. EKP:n verkkosivujen osan ”Statistics” alaosassa ”Data services” on lisäksi hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja saa EKP:stä sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 9.6.2010 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Ellei toisin mainita, tilastolliset aikasarjat, jotka sisältävät havaintoja vuodelta 2009 tai sen jälkeiseltä ajalta, kattavat kokonaisuudessaan 16 euroalueen maata käsittävän euroalueen (mukaan lukien Slovakia). Korkoja, rahataloutta ja YKHIä (ja johdonmukaisuuden vuoksi M3:n eriä ja vastaeriä sekä YKHI:n eriä) kuvaavat tilastosarjat viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Tämä on osoitettu asianomaisissa taulukoissa alaviittein. Näissä aikasarjoissa euroalueeseen liittymisen vuosia koskevat absoluuttiset ja prosentimääräiset muutokset liittymistä edeltäviin vuosiin nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa kunkin maan euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu kulloinkin huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa. Kreikka liittyi euroalueeseen vuonna 2001, Slovenia vuonna 2007, Kypros ja Malta vuonna 2008 ja Slovakia vuonna 2009.

Kun tilastosarjat viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa, ne kattavat tilastojen tarkastelujaksolla euroalueeseen kuuluneet maat. Esimerkiksi vuotta 2001 edeltävät tiedot viittaavat euroalueeseen, joka käsittää seuraavat 11 euroalueen maata: Belgia, Saksa, Irlanti, Espanja, Ranska, Italia, Luxemburg, Alankomaat,

Itävalta, Portugali ja Suomi. Ajanjakson 2001–2006 tiedot viittaavat 12 maata käsittävään euroalueeseen eli edellä lueteltuihin maihin ja Kreikkaan. Vuoden 2007 tiedot viittaavat 13 maan euroalueeseen (ml. Slovenia). Vuoden 2008 tiedot viittaavat 15 maan käsittävään euroalueeseen (ml. Kypros ja Malta). Vuodesta 2009 alkavat tiedot viittaavat 16 euroalueen maata käsittävään euroalueeseen (ml. Slovakia).

Koska Euroopan valuuttayksikön (ecu) muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon alun perin osallistuneiden jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatalouden tilastoissa, osien tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta¹ on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Bulgaria, Tšekki, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Unkari, Puola, Romania, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Useimmissa tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 ja IMF:n

¹ Osien 2.1–2.8 rahatalouden tietoja on saatavissa ajalta ennen vuotta 1999 EKP:n verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html> ja EKP:n tilastotietokannasta osoitteessa <http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>.

maksutasekäsikirjan mukaisia. Taloustoimet käsittävät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssimuutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vähimmäisvarantojen pitoajanjakso alkaa joka kuukausi sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan virityksestä. Pitoajanjakso päättyy seuraavana kuukautena maksujen suorituspäivää edeltävänä päivänä. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteiden alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määrättyä prosentivähennyksen. Varantopohjan laskemisessa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaeraan.

Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsommavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa sekkitilit (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilisaldojen yhteismäärä. Sekkitilisaldoihin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa varantovelvoitteen ylittävät talletukset (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilialdot. Sarakkeessa varantovaje (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilialdot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. Vähimmäisvarantojen korko (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määrittellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilisaldojen yhteissummana. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Sarakkeessa luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) esitetään likviditeettiä lisäävien erien (sarakeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakeet 6–10) erotus. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa.

Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty yhteisön oikeudessa, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liiketoimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännössä on pieniä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positioiden summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Velat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggregaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten positiot euroalueella oleviin rahalaitoksiin nähden. Niissä otetaan huomioon myös joitakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamisia ja velkoja. Tilastot raha-aggregaateista ja niiden vastaeristä on puhdistettu kausivaihtelusta ja kauppapäivien määrän muutoksista. Erä ”Ulkomaiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkapaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin, vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaateen mukaan. Osassa 2.6 esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan.

Osiin 2.2–2.6 sisältyy taloustoimia, jotka on laskettu kantojen muutosten perusteella. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Osassa 2.7 esitetään valikoitujen erien arvostusmuutoksia, joita käytetään taloustoimien määriä johdettaessa. Osissa 2.2–2.6 esitetään myös näihin taloustoimiin perustuvia kasvuvauhteja vuotuisina prosentteina. Osassa 2.8 esitetään neljännesvuosituloja joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti käsikirjan ”Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, maaliskuu 2007) kolmannessa painoksessa. Rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettua asetusta koskevissa ohjeissa ”Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics” (EKP, marraskuu 2002) esitetään menettelytavat, joita kansallisten keskuspankkien suositellaan noudattavan. Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta 1.12.1998 annettuun Euroopan keskuspankin asetukseen EKP/1998/16², sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella EKP/2003/10³.

Tämän asetuksen mukaan tase-erä ”Rahamarkkinapaperit” on yhdistetty erään ”Velkapaperit” rahalaitosten taseen sekä saamis- että velkapuolella.

Osassa 2.9 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) taseen kannat ja taloustoimet (muiden kuin rahamarkkinarahastojen tiedot sisältyvät rahalaitosten tasetilastoihin). Sijoitusrahasto on yhteissijoitusyrittäjä, joka sijoittaa yleisöltä hankittuja varoja rahoitussäämiin tai muihin saamisiin tai molempiin. Euroalueen sijoitusrahastojen luettelo on julkaistu EKP:n nettisivuilla. Tase on aggregoitu, joten saamiset sisältävät rahastojen hallussa olevat muiden sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat osuudet on myös jaoteltu sijoitusstrategian (joukkolaina-

2 EYVL L 356, 30.12.1998, s. 7.

3 EUVL L 250, 2.10.2003, s. 19.

rahastot, osakerahastot, sekarahastot, kiinteistörahastot, vipurahastot, muut rahastot) ja rahastotyyppin (avoimet rahastot ja suljetut rahastot) mukaan. Osassa 2.10 esitetään tarkempia tietoja euroalueen sijoitusrahastojen keskeisimmistä saamistypeistä. Sijoitusrahastojen hallussa olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijat on jaoteltu maittain tai maaryhmittäin ja euroalueen osalta sektoreittain.

Lisätietoja sijoitusrahastotilastoista on saatavilla käsikirjasta ”Manual on investment fund statistics”. Yhdenmukaistettuja tilastotietoja on koottu joulukuusta 2008 lähtien sijoitusrahastojen saamia ja velkoja koskevista tilastoista annetun asetuksen EKP/2007/8 perusteella.

EUROALUEEN TILINPITO

Osassa 3.1 esitetään neljännesvuosittaiset euroalueen kootut tilinpidon tilastot. Niistä saa kattavasti tietoa euroalueen kotitalouksien (ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt), yritysten, rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen taloustoimista ja myös näiden sektorien välisistä taloustoimista euroalueella sekä näiden sektorien ja ulkomaiden välisistä taloustoimista. Viimeisimmän saatavilla olevan neljänneksen kausivaihtelusta puhdistamattomat käypähintaiset tiedot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena, joka noudattaa Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän laadintamenetelmiä.

Tilikokonaisuus (taloustoimet) kattaa 6 eri tiliä. 1) Tulonmuodostustili tarkastelee tuotantotoimintojen synnyttämiä tuloja luokittain. 2) Ensitulon jakotiliin kirjataan eri omaisuustuloihin liittyviä tuloja ja menoja (koko kansantalouden osalta ensitulon jakotilin tasapainoerä on kansantulo). 3) Tulojen uudelleenjaon tili kuvaa institutionaalisen sektorin kansantulon muuttamista tulonsiirtojen vuoksi. 4) Tulonkäyttötili osoittaa käytettävissä olevan tulon jakautumisen kulutuksen ja säästämisen kesken. 5) Pääomatili ilmentää säästöjen ja nettopääomansiirtojen käyttöä muiden kuin rahoitusvarojen hankintaan (pääomatilin tasapainoerä on nettoluotonanto/nettoluotonotto). 6) Rahoitustili tarkas-

telee rahoitusvarojen ja velkojen nettohankintaa. Koska jokainen muu kuin rahoitustaloustoimi kuvastuu rahoitustaloustoimena, rahoitustilin tasapainoerä on myös käsitteellisesti yhtä suuri kuin pääomatilin kautta laskettu nettoluotonanto/-luotonotto.

Tilastoissa esitetään myös rahoitusvarallisuuden avaus- ja päätöstaseet, joista saa käsityksen kunkin yksittäisen sektorin rahoitusvarallisuudesta tietyssä ajankohtana. Tietoja esitetään myös rahoitusvarojen ja velkojen muista muutoksista (esim. varojen hintojen muutosten vaikutukset).

Rahoituslaitossektori on eritelty muita sektoreita tarkemmin rahoitustilillä ja rahoitustaseissa, ja tiedot esitetään erikseen rahalaitoksista, muista rahoituksen välittäjistä (ml. rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset) sekä vakuutuslaitoksista ja eläkerahastoista.

Osassa 3.2 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiiviset virrat (taloustoimet) euroalueen muiden kuin rahoitustilien tiedoista (edellä esitellyt tilit 1–5). Myös nämä tilastot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena.

Osassa 3.3 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) kotitalouksien tuloista, menoista ja varallisuuden muodostustileistä sekä analyyttisesti eritellyt rahoitustaseen tilien kantatiedot. Sektorikohtaiset taloustoimet ja tasapainoerät on järjestelty siten, että niistä saa helposti tietoa kotitalouksien rahoituksen hankinnasta ja käytöstä. Tiedot noudattavat edelleen osissa 3.1 ja 3.2 esitetyjä perusidentiteettejä.

Osassa 3.4 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet) yritysten tuloista, varallisuuden muodostustileistä sekä analyyttisesti eritellyt rahoitustaseen tilien kantatiedot.

Osassa 3.5 esitetään vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia rahoitusvarojen virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) ja rahoitustaseen kantatietoja.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastot sarjat kattavat tarkastelujaksolla euron käyttöön ottaneet EU:n jäsenvaltiot (euroalue sen muuttuvassa kokoonpanossa). Poikkeuksena ovat arvopapereiden liikkeeseenlaskutilastot (osat 4.1–4.4), jotka kattavat 16 maata käsittävän euroalueen.

EKP laati muita arvopapereita kuin osakkeita sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKP:n ja BIS:n tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Osakkeiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot kattavat 1) muut arvopaperit kuin osakkeet ja johdannaiset sekä 2) noteeratut osakkeet. Ensiksi mainitut esitetään osissa 4.1–4.3 ja jälkimmäiset osassa 4.4. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritetty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin velkapapereihin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen korkoon tai indeksiin, joka määritetään määräajoin uudelleen. Tilastot euromääräisistä arvopapereista osissa 4.1–4.3 sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan

sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut seuraavalla jaottelulla: 1) euromääräiset ja kaikkien valuuttojen määräiset liikkeeseenlaskut, 2) euroalueella olevien liikkeeseenlaskut ja liikkeeseenlaskut yhteensä sekä 3) velkapaperit yhteensä ja pitkäaikaiset velkapaperit. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoa ja vuositasolle korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Kausivaihtelusta puhdistetut tiedot on johdettu laskennallisten kantojen indeksistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 taulukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat) vastaa kutainkin osan 2.1 taulukon 2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit). Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapapereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta

puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit (jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liikkeeseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan). Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takaisin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuositasolle tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kannat jaoteltuna liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot vastaavat osassa 3.4 esitettyjä neljännesvuosisarjoja (rahoitustase: noteeratut osakkeet).

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Kasvuvauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita syntyy, kun liikkeeseenlaskija laskee liikkeeseen tai lunastaa osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoituksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Vuotuisiin kasvuvauhteihin ei lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten korot lasketaan euroalueen maiden kunkin instrumenttikategorian korkojen painotettuna keskiarvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoiminnan volyymejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoiminnoittain, sektoreittain, instrumenteittain, maturiteeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen koron kiinnitysajan mukaan. Nämä ti-

lastot ovat korvanneet aiemmat kymmenen siirtymäajan tilastollista aikasarjaa euroalueen pankkikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikatsauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talletusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja tammikuuta 1999 edeltävältä ajalta. Yön yli -talletusten korkoja edustavat joulukuun 1998 loppuun asti pankkien välisten talletusmarkkinoiden ajanjakson lopun ottolainauskorot (bid rates) ja sen jälkeen eoniakoron (euro overnight index average) ajanjakson keskiarvo. Euroalueen yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuukauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euri-borkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään nimellisistä tuottokäyristä (spot) estimoituja, euroalueen valtioiden liikkeeseen laskemien, AAA-luokituksen saaneiden joukkolainojen ajanjakson lopun korkoja. Tuottokäyrät on estimoitu Svenssonin⁴ mallin perusteella. Taulukossa esitellään myös 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen sekä 10 vuoden ja 2 vuoden korkojen erotukset. Tuottokäyriä (päivähavaintoja, kuvioita ja taulukoita) on lisää EKP:n verkkosivuilla, jolla on myös tietoja niiden laatimismenetelmistä (<http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>).

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

4 Svensson L. E. (1994), "Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992-1994", Centre for Economic Policy Research, Discussion Paper No 1051.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työkustannuksista työtuntia kohden, BKT:stä ja sen käytöstä, arvonlisäyksestä toimialoittain, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä ja henkilöautojen rekisteröinneistä perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osan 5.1 taulukko 1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaiseen luokitukseen (COICOP/HICP). YKHI kattaa kotitalouksien lopulliset rahamääräiset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa esitetään kausivaihtelusta puhdistettuja YKHI-tietoja sekä EKP:n kokoamia YKHIin perustuvia koeluonteisia arvioita hallinnollisesti säännellyistä hinnoista.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), teollisuuden tuotantoa, uusia tilauksia ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koskeviin tilastoihin sovelletaan 19.5.1998 annettua lyhyen aikavälin tilastoja koskevaa EU:n neuvoston asetusta (EY) N:o 1165/98⁵. Lyhyen aikavälin tilastojen laadinnassa on tammikuusta 2009 alkaen sovellettu tarkistettua tilastollista toimialaluokitusta (Nace Revision 2), josta säädetään 20.12. 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1893/2006 tilastollisen toimialaluokituksen NACE rev. 2 vahvistamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3037/90 ja tiettyjen eri tilastoaloja koskevien yhteisöjen asetusten muuttamisesta⁶. Tuotteiden loppukäytön mukainen eritelty teollisuuden tuottajahintoja ja teollisuustuotantoa

koskevissa taulukoissa vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE Revision 2 -luokitukset B–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin 14.6.2007 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 656/2007⁷ on määritelty. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotanto kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Osan 5.1 taulukossa 3 esitetyt kaksi muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksiä kattavat samat raaka-aineet, mutta niissä on käytetty kahden eri painotusjärjestelmää: ensimmäinen perustuu euroalueen tuontiraaka-aineisiin (sarakeet 2–4) ja toinen (sarakeet 5–7) arvioituun euroalueen kotimaiseen kysyntään tai ”käyttöön”. Jälkimmäisessä otetaan huomioon kunkin raaka-aineen tuonti, vienti ja kotimaan tuotanto (yksinkertaistuksen vuoksi varastotietoja ei oteta huomioon, sillä niiden oletetaan olevan suhteellisen vakaat tarkastelujaksolla). Tuonnin mukaan painotettu raaka-aineiden hintaindeksi soveltuu ulkomaisen kehityksen analysointiin, kun taas käytön mukaan painotetun indeksin avulla voidaan tarkastella erityisesti kansainvälisten raaka-aineiden hintapaineiden vaikutusta euroalueen inflaatioon. Käytöllä painotetut raaka-aineiden hintaindeksitiedot ovat koeluonteisia tietoja. Yksityiskohtaisempia tietoja EKP:n raaka-aineiden hintaindeksien laatimisesta saa Kuukausikatsauksen joulukuun 2008 numeron kehikosta 1.

Työkustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 5) mittaavat muutoksia teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen työkustannuksissa työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä⁸ ja sen täytäntöönpanosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003⁹. Euroalueen työkustannuksissa työtuntia kohden on saatavissa tietoja jaoteltuna työkustannuserittäin (”palkat ja palkkiot” ja ”työntantajan sosiaaliturvamaksut”, jälkimmäinen erä si-

5 EYVL L 162, 5.6.1998, s.1.

6 EUVL L 393, 30.12.2006, s. 1.

7 EUVL L 155, 15.6.2007, s. 3.

8 EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.

9 EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.

sältää työnantajan työvoiman perusteella maksamat verot, mutta ei työnantajan saamia tukipalkkioita) ja toimialoittain. EKP laskee sopimuspalkkaindikaattorin (osan 5.1 taulukon 3 lisätieto) yhdenmukaistamattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 5) ja työllisyystilastot (osan 5.1 taulukko 3) perustuvat EKT 95:n mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mitataan tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käypien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon indeksit (osan 5.2 taulukko 4) mitataan liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla lasketut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonnäisäveroä. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien myynti), mutta ei moottoriajoneuvojen polttoaineen vähittäismyyntiä. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit. Euroalueen tilastosarjat eivät sisällä Kyprosta ja Maltaa koskevia tietoja.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yritys- ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyysastetilastot (osan 5.3 taulukko 2) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laske- misessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyyslukuista.

JULKINEN TALOUS

Osissa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot kansallisten keskuspankkien toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot voivat poiketa tiedoista, joita Euroopan komissio käyttää liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Osassa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista 10.7.2000 annetussa Euroopan komission asetuksessa N:o 1500/2000¹⁰ esitettyjen määritelmien mukaisesti. Asetuksella muutetaan EKT 95:tä. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osassa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakausta ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat tietoja, jotka esitetään liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä B.9, sellaisena kuin se on määritelty Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 479/2009 EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään neljännesvuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista niiden määritelmien mukaisesti, jotka on esitetty 10.6.2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1221/2002¹¹ julkisyhteisö-

10 EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.

11 EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.

jen neljännesvuositilinpäivityksestä. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuositietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkakoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot kootaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat asetuksien (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004 mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. luvusta (lokakuu 1993), 16.7.2004 annettuja Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2004/15)¹² ja näiden suuntaviivojen muuttamisesta 31.5.2007 annettuja suuntaviivoja (EKP/2007/3)¹³. Lisätietoja euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen laadintamenetelmistä ja lähteistä löytyy EKP:n julkaisusta ”European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (toukokuu 2007) ja seuraavien työryhmien raporteista: Task Force on Portfolio Investment Collection Systems (kesäkuu 2002), Task Force on Portfolio Investment Income (elokuu 2003) ja Task Force on Foreign Direct Investment (maaliskuu 2004). Kaikki asiakirjat ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Myös EKP:n ja Euroopan komission (Eurostat) Task Force on Quality -työryhmän raportti rahoitusasemaa ja ulkomaista varallisuutta koskevista tilastoista (heinäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta (www.cmf.org). Työryhmän suositukseen perustuva euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen vuosittainen laaturaportti on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Raportti noudattaa huhtikuussa 2008 julkaistuja EKP:n tilastojen perusperiaatteita (ECB Statistics Quality Framework).

Osien 7.1 ja 7.4 taulukoissa noudatetaan IMF:n maksutasekäsikirjan merkintätapaa: vaihtotaseeseen

ja pääomansiirtojen taseessa merkitään ylijäämä plussalla, kun taas rahoitustaseessa plusmerkki tarkoittaa velkojen kasvua tai saamisten vähentymistä. Osan 7.2 taulukoissa sekä tulot että menot on esitetty plusmerkkisinä. Osan 7.3 taulukoita on muokattu, jotta taseen ja ulkomaisen varallisuuden ja niiden kasvuvauhtien tiedot voidaan esittää yhdessä. Muokatut taulukot esitetään ensimmäistä kertaa Kuukausikatsauksen helmikuun 2008 numerossa. Uusissa taulukoissa varallisuusosaston kasvuna näkyvät tuloihin ja menoihin liittyvät taloustoimet merkitään plussalla.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Viimeaikaisimpia kuukausihavaintoja tulee pitää ennakkotietoina. Tilastotietoja tarkistetaan, kun seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityiskohtainen neljännesvuosittainen maksutase julkaistaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoamismetodeissa on tapahtunut muutoksia.

Osan 7.2 taulukossa 1 esitetään myös kausivaihtelusta puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut on soveltuvin osin korjattu työpäivien määrän vaihtelusta ja karkauspäivän ja/tai pääsiäislomien vaikutuksista. Osan 7.2 taulukossa 3 ja osan 7.3 taulukossa 9 on euroalueen maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden maakohtainen erittely. Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kaupakumppaneista yksitään tai ryhmänä, minkä lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset EU-maat tai EU:n ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukoissa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusosasto EU:n toimielimiin nähden (EKP:tä lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisista syistä euroalueen ulkopuoliseksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan tiettyjä tarkoituksia varten myös offshore-rahoituskeskuksista ja kansainvälisistä organisaatioista. Tiedot eivät kata arvopaperisijoituksiin liittyviä velkoja, johdannaisia eivätkä valuuttavarantoa. Erillisiä tietoja ei myöskään esitetä pääomakorvauksista Brasiliasta, Kiinasta, Intiasta ja Venäjältä. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

¹² EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.

¹³ EUVL L 159, 20.6.2007, s. 48.

Euroalueen rahoitustasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevat tiedot osassa 7.3 on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden ulkopuoliset taloustoimet sekä saamiset ja velat eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös Kuukausikatsauksen joulukuun 2002 numeron kehikko 9, tammikuun 2007 numeron kehikko 5 ja tammikuun 2008 numeron kehikko 6). Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Poikkeuksena ovat suorat sijoitukset, joissa noteeraamattomien osakkeiden ja muiden sijoitusten (esim. lainat ja talletukset) tiedot perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaista varallisuutta koskevat neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuositilastot. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuuden neljännesvuositilastot perustuvat osaksi rahoitustaloustoimia, omaisuushintoja ja valuuttakehitystä koskeviin arvioihin.

Osan 7.3 taulukossa 1 on yhteenveto euroalueen ulkomaisesta varallisuudesta ja maksutaseen rahoitustaloustoimista. Ulkomaisen varallisuuden vuosimuutosten erittely saadaan soveltamalla ulkomaisen varallisuuden muihin kuin taloustoimista johtuviin muutoksiin tilastollista mallia ja hyödyntämällä tulojen ja menojen maa- ja valuuttajakaumasta saatavia tietoja ja eri rahoitusvarojen hintaindeksejä. Taulukon sarake 5 kuvaa euroalueella olevien suoria sijoituksia ulkomaille, sarake 6 suoria sijoituksia ulkomailta euroalueelle.

Osan 7.3 taulukossa 5 erittely ”lainat” ja ”käteinen ja talletukset” perustuu euroalueen ulkopuolisten vastapuolten sektoriin, eli saamiset euroalueen ulkopuolisilta pankeilta luokitellaan talletuksiksi ja saamiset muilta euroalueen ulkopuolisilta vastapuolilta kuin pankeilta luokitellaan lainoiksi. Erittely vastaa muissa tilastoissa (esim. rahalaitosten konsolidoitu tase) käytettyä erittelyä ja on IMF:n maksutasekäsikirjan ohjeiden mukainen.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liittyvien saamisten ja velkojen kannat esitetään osan 7.3 taulukossa 7. Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa.

Taulukon 7 tiedot ovat valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Eurojärjestelmän kultavarantojen muutokset (sarake 3) johtuvat 26.9.1999 tehdyn ja 27.9.2009 päivitetyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti tehdyistä kullan osastoista ja myynneistä. Lisätietoja eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa ”Statistical treatment of Eurosystem’s international reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osan 7.3 taulukossa 8 esitetään euroalueen bruttovelka euroalueen ulkopuolisille. Tiedot ovat kantatietoja ja kuvaavat tosiasiallista velkaa, jota on lyhennettävä ja/tai jonka korkoa on maksettava yhden tai useamman kerran tulevaisuudessa (ne eivät siis kuvaa vastuusitoumuksia). Tiedot on jaoteltu vaateittain ja institutionaalisen sektorin mukaan.

Osassa 7.4 on euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys. Siinä kuvataan muiden kuin rahalaitosten taloustoimia, jotka heijastavat rahalaitosten ulkomaisia nettomääräisiä taloustoimia. Muiden kuin rahalaitosten taloustoimiin sisältyy maksutaseen taloustoimia, joista ei ole saatavissa sektorikohtaista erittelyä. Nämä koskevat vaihtotasetta ja pääomansiirtoja (sarake 2) sekä johdannaisia (sarake 11). Ajantasainen metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä on EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics”. Ks. myös kehikko 1 kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksessa.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Tilastotietojen lähde on Eurostat. Arvoa ja määräindeksejä koskevat tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta ja työpäivien määrän muutoksista. Osan 7.5 taulukon 1 sarakkeissa 4–6 ja 9–11 oleva tuoteryhmäerittely noudattaa Broad Economic Categories -luokitusta ja vastaa kansantalouden tilipidon mukaista jaottelua. Teollisuustuotteiden (sarakeet 7 ja 12) ja öljyn (sarake 13) tuoteryhmäerittely noudattaa SITC-luokitusta (4. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa (osan 7.5 taulukko 3) euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko

maittain tai ryhmittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät etenkin tuonnin osalta ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1 ja 7.2). Ero selittyy osittain sillä, että ulkomaankaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tavaroiden tuonnin arvoon.

Osan 7.5 taulukossa 2 esitetyt teollisuuden tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat (tai muuta kuin kotimaanmarkkinoita koskevat teollisuuden tuottajahinnat) otettiin käyttöön 6.7.2005 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1158/2005 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1165/98 muuttamisesta. Asetus muodostaa pääasiallisen oikeusperustan lyhyen aikavälin tilastoille. Teollisuuden tuontihintojen indeksi kattaa euroalueen ulkopuolelta tuodut teollisuustuotteet, jotka kuuluvat Euroopan talousyhteisön toimialoittaisen tuoteluokituksen (CPA) pääluokkiin B–E. Se käsittää kaikki muut institutionaaliset tuontisektorit paitsi kotitaloudet, julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Indeksillä kuvastaa kulut, vakuutuksen ja rahdin käsittävää cif-hintaa ilman tuontitulleja ja veroja ja viittaa tuotteiden omistusoikeuden siirtymishetkellä kirjattuihin tosiasiallisiin euromääräisiin transaktioihin. Teollisuustuottajien vientihinnat kattavat kaikki euroalueen tuottajien suoraan euroalueen ulkopuolisille markkinoille viemät teollisuustuotteet, jotka kuuluvat NACE Revision 2 -luokituksen pääluokkiin B–E. Hinnat eivät sisällä tukkukauppiain vientiä eivätkä jälleenventiä. Indeksit kuvastavat euroalueen rajalla laskettua euromääräistä fob-hintaa (vapaasti aluksessa) ja sisältävät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuuden tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat ovat saatavilla jaoteltuina teollisuuden koontiryhmiin, jotka on määritelty 14.6.2007 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 656/2007. Lisätietoja saa Kuukausikatsauksen joulukuun 2008 numeron kehikosta 11.

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen kauppakumppanimaiden valuuttojen välisen kahdenvälisen kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003 ja 2004–2006 ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit saadaan ketjuttamalla näiden neljän jakson kauppapainoihin perustuvat indikaattorit kunkin kolmivuotijakson lopussa. Indeksien perusjaksona on vuoden 1999 ensimmäinen neljännes. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 21 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 11 euroalueen ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 41 -ryhmään kuuluvat EER 21 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Chile, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Islanti, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti, Venezuela ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laskettu käyttämällä kuluttajahintaindeksijä, tuottajahintaindeksijä, BKT:n deflaattoreita sekä tehdasteollisuuden ja koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on Kuukausikatsauksen tammikuun 2010 numeron kehikossa 5, EKP:n kotisivuilla valuuttakurssien käsittelevien tilastosivujen osassa sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 2 ”The effective exchange rates of the euro” (L. Buldorini, S. Makrydakis ja C. Thimann, helmikuu 2002). Julkaisu on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET¹

11.1., 8.2.2007

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,50 %, maksuvalmiusluoton korko 4,50 % ja talletuskorko 2,50 %.

8.3.2007

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.3.2007. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 14.3.2007 lähtien.

12.4., 10.5.2007

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

6.6.2007

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.6.2007. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3 prosenttiin 13.6.2007 lähtien.

5.7., 2.8., 6.9., 4.10., 8.11., 6.12.2007 JA 10.1., 7.2., 6.3., 10.4., 8.5., 5.6.2008

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,00 %, maksuvalmiusluoton korko 5,00 % ja talletuskorko 3,00 %.

3.7.2008

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.7.2008. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.7.2008 lähtien.

7.8., 4.9., 2.10.2008

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

8.10.2008

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin heti ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin niin ikään heti. EKP:n neuvosto päättää myös, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko, ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Lisäksi EKP kaventaa 9.10.2008 alkaen maksuvalmiusjärjestelmän korkoputken 2 prosenttiyksikköä 1 prosenttiyksikköön perusrahoitusoperaatioiden korkoon nähden. Jälkimmäiset kaksi muutosta ovat voimassa niin kauan kuin tarve vaatii, vähintään kuitenkin vuoden 2009 ensimmäisen pitoajanjakson loppuun eli 20.1.2009 saakka.

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2006 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

15.10.2008

EKP:n neuvosto päättää laajentaa vakuuskäytäntöä edelleen ja tehostaa likviditeetin tarjontaa. Tämän vuoksi EKP:n neuvosto päättää: 1) laajentaa eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi hyväksytyjen arvopapereiden listaa siten, että laajennus on voimassa vuoden 2009 loppuun asti, 2) tehostaa pitempiäaikaisen rahoituksen tarjontaa 30.10.2008 alkaen vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen loppuun ja 3) tarjota Yhdysvaltain dollarin määräistä likviditeettiä valuuttaswapien avulla.

6.11.2008

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 12.11.2008. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 12.11.2008 alkaen.

4.12.2008

EKP:n neuvosto päättää laskea eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,75 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 10.12.2008. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,75 prosenttiyksikköä 3,00 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,75 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin 10.12.2008 alkaen.

18.12.2008

EKP:n neuvosto päättää jatkaa 20.1.2009 päättyvän pitoajanjakson jälkeenkin perusrahoitusoperaatioiden toteuttamista kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Päätös on voimassa niin kauan kuin tarve vaatii, vähintään kuitenkin vuoden 2009 kolmannen pitoajanjakson viimeiseen likviditeetinjakoon eli 31.3.2009 saakka. Lisäksi

maksuvalmiusjärjestelmän korkoputki levennetään jälleen 2 prosenttiyksikköön 21.1.2009 alkaen. Korkoputki kavennettiin 1 prosenttiyksikköön 9.10.2008.

15.1.2009

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 21.1.2009. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää asettaa maksuvalmiusluoton koron 3,00 prosenttiin ja talletuskoron 1,00 prosenttiin 21.1.2009 alkaen. Päätökset ovat sopusoinnussa EKP:n neuvoston 18.12.2008 tekemän päätöksen kanssa.

5.2.2009

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 2,00 %, maksuvalmiusluoton korko 3,00 % ja talletuskorko 1,00 %.

5.3.2009

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.3.2009. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää asettaa maksuvalmiusluoton koron 2,50 prosenttiin ja talletuskoron 0,5 prosenttiin 11.3.2009 alkaen. EKP:n neuvosto päättää myös jatkaa perusrahoitusoperaatioiden, maturiteetiltaan poikkeavien rahoitusoperaatioiden sekä tavanomaisten ja ylimääräisten pitempiäikaisten rahoitusoperaatioiden toteuttamista kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti, niin kauan kuin on tarpeen ja joka tapauksessa yli vuoden 2009 lopun. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että ylimääräisiä pitempiäaikaisia rahoitusoperaatioita ja maturiteetiltaan poikkeavia rahoitusoperaatioita toteutetaan nykyisellä tiheydellä ja nykyisin maturiteettijärjestelyin niin kauan kuin on tarpeen ja joka tapauksessa yli vuoden 2009 lopun.

2.4.2009

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 8.4.2009. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää asettaa maksuvalmiusluoton koron 2,25 prosenttiin ja talletuskoron 0,25 prosenttiin 8.4.2009 alkaen.

7.5.2009

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,00 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.5.2009. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin 13.5.2009 alkaen. Talletuskorko on edelleen 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää jatkaa tehostettua luotonannon tukemista. Se päättää erityisesti, että vastaisuudessa eurojärjestelmä toteuttaa likviditeettiä lisääviä pitempiäaikaisia rahoitusoperaatioita, joiden maturiteetti on yksi vuosi. Operaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. EKP:n neuvosto tekee lisäksi periaatepäätöksen, jonka mukaan eurojärjestelmä tulee ostamaan euroalueella liikkeeseen laskettuja euromääräisiä katettuja joukkolainoja.

4.6.2009

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää 7.5.2009 tehdyn päätöksen teknisestä toteutuksesta. EKP:n neuvosto päätti tuolloin, että eurojärjestelmä ryhtyy ostamaan euroalueella liikkeeseen laskettuja euromääräisiä katettuja joukkolainoja.

2.7., 6.8., 3.9., 8.10., 5.11., 3.12.2009 JA 14.1., 4.2., 4.3., 8.4., 6.5., 10.6.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ

TARGET2-järjestelmä¹ vaikuttaa keskeisesti euroalueen rahamarkkinoiden yhdentymiseen, joka puolestaan on yhteisen rahapolitiikan tehokkaan toteutuksen edellytys. Lisäksi TARGET2-järjestelmä edistää euroalueen rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä. Yli 4 400 liikepankkia sekä 22 kansallista keskuspankkia käyttää TARGET2-järjestelmää omien tai asiakkaidensa maksutoimeksiantojen toteuttamiseen. TARGET2:n välityksellä tavoitetaan yli 50 000 pankkia (ml. sivukonttorit ja tytäryhtiöt) ja kaikki niiden asiakkaat ympäri maailmaa.

TARGET2-järjestelmässä käsitellään sekä suuria että kiireellisiä maksuja, kuten maksuja, joita tarvitaan katteensiirtoon muissa pankkien välisissä maksujärjestelmissä (esim. jatkuva linkitetty katteensiirtojärjestelmä [Continuous Linked Settlement, CLS] tai EURO 1), sekä rahamarkkina-, valuuttamarkkina- ja arvopaperikauppojen katteensiirtoon. TARGETin kautta välitetään myös pieniä asiakasmaksuja. TARGET-järjestelmässä maksut toimitetaan lopullisesti saman päivän aikana. Varat hyvitetään järjestelmän osapuolen tilille, ja ne ovat heti käytettävissä muihin maksuihin.

TARGET2-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä TARGET2-järjestelmässä välitettiin 21 700 092 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 138 726 miljardia euroa. Pankkipäivää kohti maksuja välitettiin keskimäärin 344 446. Näiden maksujen yhteenlaskettu arvo oli 2 202 miljardia euroa päivässä. TARGET2-maksuliikenteen vilkkain päivä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli 31.3.2010, jolloin välitettiin yhteensä 477 776 maksua. Maksuliikenne oli yhtä vilkasta kuin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä yleensäkin.

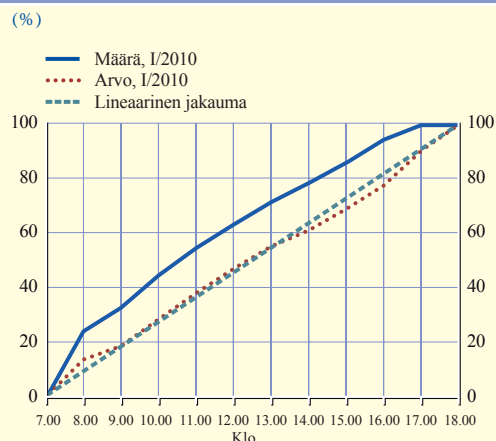
TARGET2 on edelleen merkittävin suurien euromääräisiä maksuja välittävä järjestelmä, sillä sen markkinaosuus oli määrällä mitattuna 60 % ja maksujen arvolla mitattuna 90 %. TARGET2-järjestelmän markkinaosuuden vakaus vahvistaa käsityksen, että pankit suosivat maksujen toimittamista keskuspank-

kirahassa erityisesti markkinahäiriöiden aikana. Pankkien välisten maksujen osuus kaikkien TARGET-maksujen määrästä oli 42 % ja arvosta 94 %. Pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo oli 14,2 miljoonaa euroa ja asiakasmaksun 0,7 miljoonaa euroa. Kaikista TARGET2-maksuista 68 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 11 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 347 yli miljardin euron maksua.

MAKSUJEN MÄÄRÄN JA ARVON PÄIVÄNSISÄINEN VAIHTELU

TARGET2-maksuliikenteen päivänsisäinen vaihtelu eli maksujen päivittäinen määrä ja arvo prosentteina pankkipäivän aikana vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä käyvät ilmi oheisesta kuviosta. TARGET2-maksujen arvoa kuvaava käyrä on erittäin lähellä lineaarista jakaumaa. Tämä viittaa siihen, että maksujen määrä jakautuu tasaisesti koko päivän ajalle ja että likviditeetti liikkuu markkinaosapuolelta toiselle tarkoituksenmukaisella tavalla, mikä takaa TARGET2-maksujen sujuvan toimittamisen. Arvolla mitattuna 54 % TARGET2-maksuista on kello 13.00 Keski-Euroopan aikaa jo toimitettu. Tuntia ennen järjestelmän sulkeutumista toimitettujen maksujen määrä kasvaa yleensä 90 prosenttiin. Maksujen määrää kuvaava käyrä on

Päivänsisäinen vaihtelu

¹ TARGET2 on toisen sukupolven TARGET-järjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2007.

huomattavasti korkeammalla kuin lineaarinen jakauma. Määrällä mitattuna 71 % maksuista on jo toimitettu kello 13.00, ja tuntia ennen järjestelmän sulkeutumista näiden maksujen osuus on 99,7 %.

TARGET2-JÄRJESTELMÄN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä TARGET2-järjestelmän käytettävyyssaste oli

100 %. Käytettävyyssasteen laskennassa on otettu huomioon häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen kymmenen minuuttia tai sitä pidemmän ajan. Maaliskuun 29. päivänä TARGET2-järjestelmän yhteisen jaettavan järjestelmälustan toiminta oli hidasta noin kahden tunnin ajan. Kyse ei kuitenkaan ollut teknisestä käyttökatkosta, sillä joitakin maksuja suoritettiin edelleen. Jos tämä häiriö olisi otettu huomioon käytettävyyssasteen laskennassa, järjestelmän käytettävyyssaste olisi vuoden viimeisenä neljänneksenä ollut 99,73 %. Tämän häiriön vuoksi maaliskuussa suoritetuista maksuista 1,5 prosentin suorittaminen kesti yli 15 minuuttia.

Taulukko 1. TARGET2:ssa ja EURO I:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)

	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
TARGET2 ¹					
Yhteensä	21 374 119	21 580 925	22 078 092	23 484 185	21 700 092
Päiväkeskiarvo	339 272	348 079	334 517	361 295	344 446
EURO 1 (EBA)					
Yhteensä	13 962 739	14 517 507	14 650 126	15 154 195	14 200 046
Päiväkeskiarvo	221 631	234 153	221 972	233 141	225 398

1) Tammikuussa 2009 EKPJ muutti TARGET-tietojen keräämis- ja raportointimenetelmiä. Tavoitteena on parantaa kerätyn tiedon laatua. Tämä tulisi ottaa huomioon vertailtaessa tietoja, jotka on kerätty ennen ja jälkeen uusien menetelmien käyttöönoton.

Taulukko 2. TARGET2:ssa ja EURO I:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)

	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
TARGET2 ¹					
Yhteensä	142 761	138 208	132 263	137 942	138 726
Päiväkeskiarvo	2 266	2 229	2 004	2 122	2 202
EURO 1 (EBA)					
Yhteensä	17 701	16 504	15 583	15 416	15 294
Päiväkeskiarvo	281	266	236	237	243

1) Tammikuussa 2009 EKPJ muutti TARGET-tietojen keräämis- ja raportointimenetelmiä. Tavoitteena on parantaa kerätyn tiedon laatua. Tämä tulisi ottaa huomioon vertailtaessa tietoja, jotka on kerätty ennen ja jälkeen uusien menetelmien käyttöönoton.

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2009

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista tammikuusta 2009 alkaen. Working Paper Series -julkaisusarjasta, joka on tammikuusta 2009 lähtien (julkaisusta nro 989 alkaen) ollut saatavilla vain verkkosivuilta, ovat mukana ainoastaan maalis-toukokuun 2010 välisenä aikana ilmestyneet julkaisut. Legal Working Papers -julkaisusarja on myöskin ollut saatavilla vain verkkosivuilta marraskuusta 2009 lähtien (julkaisusta nro 9 alkaen). Ellei toisintakaan, painettuja julkaisuja voi tilata maksutta osoitteesta info@ecb.europa.eu niin kauan kuin varastoa riittää.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivulta (<http://www.ecb.europa.eu>).

VUOSIKERTOMUS

Vuosikertomus 2008. Huhtikuu 2009.

Vuosikertomus 2009. Huhtikuu 2010.

LÄHENTYMISRAPORTTI

Lähentymisraportti 2010. Toukokuu 2010.

KUUKAUSIKATSAUKSEN ARTIKKELIT

- Housing wealth and private consumption in the euro area. Tammikuu 2009.
- Foreign asset accumulation by authorities in emerging markets. Tammikuu 2009.
- New survey evidence on wage setting in Europe. Helmikuu 2009.
- Assessing global trends in protectionism. Helmikuu 2009.
- The external financing of households and non-financial corporations: a comparison of the euro area and the United States. Huhtikuu 2009.
- Revisions to GDP estimates in the euro area. Huhtikuu 2009.
- The functional composition of government spending in the European Union. Huhtikuu 2009.
- Expectations and the conduct of monetary policy. Toukokuu 2009.
- Five years of EU membership. Toukokuu 2009.
- Credit rating agencies: developments and policy issues. Toukokuu 2009.
- The impact of government support to the banking sector on euro area public finances. Heinäkuu 2009.
- The implementation of monetary policy since August 2007. Heinäkuu 2009.
- Rotation of voting rights in the Governing Council of the ECB. Heinäkuu 2009.
- Housing finance in the euro area. Elokuu 2009.
- Recent developments in the retail bank interest rate pass-through in the euro area. Elokuu 2009.
- Monetary policy and loan supply in the euro area. Lokakuu 2009.
- Recent developments in the balance sheets of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of Japan. Lokakuu 2009.
- Financial development in emerging economies – stock-taking and policy implications. Lokakuu 2009.
- Central bank communication in periods of heightened uncertainty. Marraskuu 2009.
- Monetary analysis in an environment of financial turmoil. Marraskuu 2009.
- The latest euro area recession in a historical context. Marraskuu 2009.
- The ECB's monetary policy stance during the financial crisis. Tammikuu 2010.
- The ECB's relations with European Union institutions and bodies: trends and prospects. Tammikuu 2010.

Entitlements of households under government pension schemes in the euro area – results on the basis of the new system of national accounts. Tammikuu 2010.

Euro repo markets and the financial market turmoil. Helmikuu 2010.

Euro area commercial property markets and their impact on banks. Helmikuu 2010.

Update on developments in general economic statistics for the euro area. Helmikuu 2010.

Tools for preparing short-term projections of euro area inflation. Huhtikuu 2010.

Measures taken by euro area governments in support of the financial sector. Huhtikuu 2010.

Prospects for real and financial imbalances and a global rebalancing. Huhtikuu 2010.

Monetary policy transmission in the euro area, a decade after the introduction of the euro. Toukokuu 2010.

The ‘Great Inflation’: lessons for monetary policy. Toukokuu 2010.

TILASTOTASKUKIRJA

Saatavissa kuukausittain elokuusta 2003 alkaen.

LEGAL WORKING PAPER SERIES

- 8 Petrovic A. ja Tutsch R., National rescue measures in response to the current financial crisis. Heinäkuu 2009.
- 9 Lambrinoc S. E., The legal duty to consult the European Central Bank – national and EU consultations. Marraskuu 2009.
- 10 Athanassiou P., Withdrawal and expulsion from the EU and EMU: some reflections. Joulukuu 2009.
- 11 Apinis M., Bodzioch M., Csongrádi E., Filipova T., Foit Z., Kotkas J., Porzycki M. ja Vetrák M., The role of national central banks in banking supervision in selected central and eastern European countries. Maaliskuu 2010.

OCCASIONAL PAPER SERIES

- 100 The Eurosystem Household Finance and Consumption Network, Survey data on household finance and consumption: research summary and policy use. Tammikuu 2009.
- 101 The Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks Housing finance in the euro area. Maaliskuu 2009.
- 102 Dorrucci E., Meyer-Cirkel A. ja Santabárbara D., Domestic financial development in emerging economies: evidence and implications. Huhtikuu 2009.
- 103 Ritter R., Transnational governance in global finance: the principles for stable capital flows and fair debt restructuring in emerging markets. Huhtikuu 2009.
- 104 Sturm M., Gurtner F. ja Alegre J. G., Fiscal policy challenges in oil-exporting countries: a review of key issues. Kesäkuu 2009.
- 105 Bê Duc L. ja Le Breton G., Flow-of-funds analysis at the ECB – framework and applications. Elokuu 2009.
- 106 Moutot P. ja Vitale G., Monetary policy strategy in a global environment. Elokuu 2009.
- 107 Cheun S., von Köppen-Mertes I. ja Weller B., The collateral frameworks of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of England and the financial market turmoil. Joulukuu 2009.
- 108 Hubrich K. ja Karlsson T., Trade consistency in the context of the Eurosystem projection exercises – an overview. Maaliskuu 2010.
- 109 van Riet A., Euro area fiscal policies and the crisis. Huhtikuu 2010.

- 110 Bussière M., Pérez-Barreiro E., Straub R. ja Taglioni D., Protectionist responses to the crisis – global trends and implications. Toukokuu 2010.
- 111 Vergote O., Studener W., Efthymiadis I. ja Merriman N., Main drivers of the ECB financial accounts and ECB financial strength over the first 11 years. Toukokuu 2010.

RESEARCH BULLETIN

Research Bulletin, No 8. Maaliskuu 2009.

Research Bulletin, No 9. Maaliskuu 2010.

WORKING PAPER SERIES

- 1158 Habib M. M., Excess returns on net foreign assets: the exorbitant privilege from a global perspective. Maaliskuu 2010.
- 1159 Carneiro A. ja Portugal P., Wages and the risk of displacement. Helmikuu 2010.
- 1160 de Bondt G., Maddaloni A., Peydró J-L. ja Scopel S., The euro area Bank Lending Survey matters: empirical evidence for credit and output growth. Helmikuu 2010.
- 1161 Musso A., Neri S. ja Stracca L., Housing, consumption and monetary policy: how different are the US and the euro area? Helmikuu 2010.
- 1162 García J. A. ja Werner T., Inflation risks and inflation risk premia. Maaliskuu 2010.
- 1163 Jaccard I., Asset pricing, habit memory and the labor market. Maaliskuu 2010.
- 1164 Bertola G., Dabusinskas A., Hoerichts M. M., Izquierdo M., Kwapil C., Montornès J. ja Radowski D., Price, wage and employment response to shocks: evidence from the WDN survey. Maaliskuu 2010.
- 1165 Berg T., The term structure of risk premia: new evidence from the financial crisis. Maaliskuu 2010.
- 1166 Altunbas Y., Gambacorta L. ja Marqués-Ibáñez D., Does monetary policy affect bank risk-taking? Maaliskuu 2010.
- 1167 Gambetti L., D'Agostino A. ja Giannone D., Macroeconomic forecasting and structural change. Huhtikuu 2010.
- 1168 Jiménez-Rodríguez R., Ferrucci G. ja Onorante L., Food price pass-through in the euro area: the role of asymmetries and non-linearities. Huhtikuu 2010.
- 1169 Holm-Hadulla F., Hauptmeier S. ja Rother P., The impact of numerical expenditure rules on budgetary discipline over the cycle. Huhtikuu 2010.
- 1170 Lombardi M. J., Osbat C. ja Schnatz B., Global commodity cycles and linkages: a FAVAR approach. Huhtikuu 2010.
- 1171 Gelain P., The external finance premium in the euro area: a useful indicator for monetary policy? Huhtikuu 2010.
- 1172 Chudik A. ja Straub R., Size, openness and macroeconomic interdependence. Huhtikuu 2010.
- 1173 Afonso A. ja Costa L. F., Market power and fiscal policy in OECD countries. Huhtikuu 2010.
- 1174 Trabandt M. ja Uhlig H., How far are we from the slippery slope? The Laffer curve revisited. Huhtikuu 2010.
- 1175 León-Ledesma M. A., McAdam P. ja Willman A., In dubio pro CES: supply estimation with mis-specified technical change. Huhtikuu 2010.
- 1176 Benati L., Evolving Phillips trade-off. Huhtikuu 2010.
- 1177 Malinowska M., Price and trading response to public information. Huhtikuu 2010.

- 1178 Eickmeier S. ja Hofmann B., Monetary policy, housing booms and financial (im)balances. Huhtikuu 2010.
- 1179 Jiménez G., Ongena S., Peydró J.-L. ja Saurina J., Credit supply: identifying balance-sheet channels with loan applications and granted loans. Huhtikuu 2010.
- 1180 Knell M., Nominal and real wage rigidities. In theory and in Europe. Huhtikuu 2010.
- 1181 Keeney M. ja Lawless M., Wage setting and wage flexibility in Ireland: results from a firm-level survey. Huhtikuu 2010.
- 1182 Du Caju P., Kátay G., Lamo A., Nicolitsas D. ja Poelhekke S., Inter-industry wage differentials in EU countries: what do cross-country time varying data add to the picture? Huhtikuu 2010.
- 1183 Abbritti M. ja Weber S., Labour market institutions and the business cycle: unemployment rigidities vs. real wage rigidities. Huhtikuu 2010.
- 1184 Loupias C. ja Sevestre P., Costs, demand and producer price changes. Huhtikuu 2010.
- 1185 Christoffel K., Warne A. ja Coenen G., Forecasting with DSGE models. Toukokuu 2010.
- 1186 Sánchez M., Modelling anti-inflationary monetary targeting: with an application to Romania. Toukokuu 2010.
- 1187 Brzoza-Brzezina M., Chmielewski T. ja Niedźwiedzińska J., Substitution between domestic and foreign currency loans in Central Europe: Do central banks matter? Toukokuu 2010.
- 1188 Benati L., Are policy counterfactuals based on structural VARs reliable? Toukokuu 2010.
- 1189 Bańbura M. ja Modugno M., Maximum likelihood estimation of factor models on data sets with arbitrary pattern of missing data. Toukokuu 2010.
- 1190 de Bondt G., Peltonen T. A. ja Santabarbara D., Booms and busts in China's stock market: estimates based on fundamentals. Toukokuu 2010.
- 1191 Wieland V. ja Beck G. W., Money in monetary policy design: monetary cross-checking in the New-Keynesian model. Toukokuu 2010.
- 1192 Christiano L., Motto R. ja Rostagno M., Financial factors in economic fluctuations. Toukokuu 2010.
- 1193 Beck R. ja Weber S., Should larger reserve holdings be more diversified? Toukokuu 2010.
- 1194 Pesaran H. ja Chudik A., Econometric analysis of high dimensional VARs featuring a dominant unit. Toukokuu 2010.
- 1195 Gomes S., Jacquinet P. ja Pisani M., The EAGLE: A model for policy analysis of macroeconomic interdependence in the euro area. Toukokuu 2010.
- 1196 Morrison A. D., ja White L., Reputational contagion and optimal regulatory forbearance. Toukokuu 2010.
- 1197 Dorn D., Investors with too many options? Toukokuu 2010.
- 1198 Virbickas E., Wage and price setting behaviour of Lithuanian firms. Toukokuu 2010.
- 1199 Christopoulou R., Jimeno J. F. ja Lamo A., Changes in the wage structure in EU countries. Toukokuu 2010.
- 1200 Naszodi A., Testing the asset pricing model of exchange rates with survey data. Toukokuu 2010.

MUITA JULKAISUJA

Letter from the ECB President to Mr. Robert Sturdy, Member of the European Parliament
Tammikuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Euro money market study 2008. Helmikuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Eurosystem oversight policy framework. Helmikuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Harmonised oversight approach and oversight standards for payment instruments. Helmikuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

European Commission's consultation on hedge funds – Eurosystem contribution. Helmikuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Guiding principles for bank asset support schemes. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr José Ribeiro e Castro, Member of the European Parliament. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Dimitrios Papadimoulis, Member of the European Parliament. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Manolis Mavrommatis, Member of the European Parliament, regarding the issuance of low denomination euro banknotes. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Eoin Ryan, Member of the European Parliament, concerning the recent widening of spreads between euro area government bond yields”, Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Yhtenäinen euromaksualue (SEPA) – eurojärjestelmän odotukset. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Housing finance in the euro area. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Euro area monetary and financial statistics: 2008 quality report. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Euro area balance of payments and international investment position statistics: 2008 quality report. Maaliskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Manual on investment fund statistics. Toukokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

EU banks' funding structures and policies. Toukokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Ashley Mote, Member of the European Parliament. Toukokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

TARGET2 oversight assessment report. Toukokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

TARGET Annual Report. Toukokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

The ECB's advisory role – overview of opinions (1994-2008). Toukokuu 2009.

Financial Stability Review. Kesäkuu 2009.

Recommendations for securities settlement systems and recommendations for central counterparties in the European Union – European Central Bank (ECB) and the Committee of European Securities Regulators (CESR). Kesäkuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

The international role of the euro. Heinäkuu 2009.

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme, July 2009. Elokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Oversight framework for direct debit schemes. Elokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Oversight framework for credit transfer schemes. Elokuu. Elokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

The Eurosystem's stance on the Commission's consultation document on the review of Directive 94/19/EC on deposit-guarantee schemes. Elokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Legal framework of the Eurosystem and the European System of Central Banks. ECB legal acts and instruments – 2009 update. Elokuu 2009.

EU banking sector stability. Elokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Credit default swaps and counterparty risk. Elokuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

OCT derivatives and post-trading infrastructures. Syyskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – August 2009. Syyskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Consultation of the European Commission on 'Possible initiatives to enhance the resilience of OTC derivatives markets': Eurosystem contribution. Syyskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

ECB survey on access to finance for small and medium-sized enterprises in the euro area. Syyskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

The euro at ten – lessons and challenges. Fifth ECB Central Banking Conference volume. Syyskuu 2009.

Euro money market survey. Syyskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme September 2009. Lokakuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning consumer protection and banking practices in Spain. Lokakuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning the ECB’s considerations on issuing a €30 banknote. Lokakuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme – October 2009. Marraskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Consultation of the Committee of European Securities Regulators on trade repositories in the European Union – ECB contribution. Marraskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Eurosystem oversight report 2009. Marraskuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Glossary of terms related to payment clearing and settlement systems. Joulukuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme – November 2009. Joulukuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges, Joulukuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Financial Stability Review. Joulukuu 2009.

Retail payments – integration and innovation. Joulukuu 2009 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Recent advances in modelling systemic risk using network analysis. Tammikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Contribution of the Eurosystem to the public consultation of the European Commission on the future ‘EU 2020’ strategy. Tammikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme – December 2009. Tammikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Structural indicators for the EU banking sector. Tammikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli – menettelykuvaus eurojärjestelmän vastapuolille. Tammikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN)”, Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

The ‘Centralised Securities Database’ in brief. Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme – January 2010. Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Commission communication on ‘An EU framework for cross-border crisis management in the banking sector’: Eurosystem’s reply to the public consultation. Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Survey on the access to finance of small and medium-sized enterprises in the euro area – second half of 2009. Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

MFI balance sheet and interest rate statistics and CEBS’ guidelines on FINREP and COREP. Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, related to the income of Mr Provopoulos, Governor of the Bank of Greece. Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

ECB–Eurostat workshop on pensions. Helmikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme – February 2010. Maaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Diogo Feio, Member of the European Parliament, regarding the economic situation in Portugal. Maaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Strengthening macro and micro-prudential supervision in EU candidates and potential candidates. Maaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN). Maaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Government finance statistics guide. Maaaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, regarding credit rating agencies. Maaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Euro area balance of payments and international investment position statistics – 2009 quality report. Maaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Euro area monetary and financial statistics – 2009 quality report. Maaliskuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme – March 2010. Huhtikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Financial integration in Europe. Huhtikuu 2010.

Report on the lessons learned from the financial crisis with regard to the functioning of European financial market infrastructures. Huhtikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Results of the public consultation on ABS loan-level information in the Eurosystem collateral framework. Huhtikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

ECB statistics - an overview. Huhtikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

European statistics provided by the ESCB – the governance structure. Huhtikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Memorandum of understanding on the exchange of information among national central credit registers for the purpose of passing it on to reporting institutions. Huhtikuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Monthly report on the Eurosystem’s covered bond purchase programme – April 2010. Toukokuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

TARGET Annual Report 2009. Toukokuu 2010 (saatavissa vain verkkojulkaisuna).

Letter from the ECB President to Mr Paulo Rangel, Member of the European Parliament, regarding structural reforms. Toukokuu 2010.

Financial Stability Review. Kesäkuu 2010.

ESITTEITÄ

Euroopan keskuspankki, eurojärjestelmä, Euroopan keskuspankkijärjestelmä. Huhtikuu 2009.

Miksi hintavakaus on tärkeää? Huhtikuu 2009.

The Single Euro Payments Area (SEPA): an integrated retail payments market. Heinäkuu 2009.

T2S – settling without borders. Tammikuu 2010.

ECB statistics: a brief overview. Huhtikuu 2010.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n [www-sivustosta \(www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html\)](http://www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhte (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkakoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvonalennus (write-down): Rahalaitosten taseeseen kirjattujen lainojen arvon alentaminen, kun todetaan, että osaa lainoista ei saada perittyä takaisin.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuihin tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on hiljattain ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Hintojen yleinen, laaja-alainen, pitkäkestoinen ja itseään vahvistava lasku, joka johtuu kokonaiskysynnän vähenemisestä ja joka vakiintuu osaksi odotuksia.

Disinflaatio (disinflation): Inflaation hidastumisprosessi, jonka seurauksena inflaatiovauhti saattaa tilapäisesti muuttua negatiiviseksi.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden korko sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi luokiteltujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin näiden pankkien välisille maturiteetiltaan eripituisille enintään 12 kuukauden talletuksille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehty kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien toimitusaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosysteem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat jo ottaneet euron käyttöön.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokurssi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisen valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit lasketaan suhteessa kahden kauppakumppanimaaryhmän valuuttoihin: EER 21 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 11 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 41 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 21 -kauppakumppanimaat ja 20 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen teollisuustuotteiden ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflatoitu ulkomaisten hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehty yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): Eurojärjestelmän ensisijainen tavoite. EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden euroalueen YKHI:n alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Implisiittinen volatiliteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatiliteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen ja kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti (fixed rate full-allocation tender procedure): Huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron ja jossa vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla, etukäteen tietoisina siitä, että kaikki niiden tekemät tarjoukset tullaan hyväksymään.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

Luottotappio (write-off): Lainojen arvon poistaminen rahalaitosten taseesta, kun katsotaan, että lainoja ei kokonaisuudessaan saada perityksi takaisin.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli-talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n keskipitkän aikavälin vuotuinen kasvuvauhti, joka on sopusoinnussa hintavakauden kanssa. Nykyisin M3:n vuotuisen kasvun viitearvo on 4½ %.

Maksutase (balance of payments, b.o.p.): Yhteenveto kansantalouden taloustoimista muun maailman kanssa tietynä ajanjaksona.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vastapuolet voivat saada kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla hyväksyttävää vakuutta vastaan.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Muu sijoitus (other investment): Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erä, johon sisältyvät kauppaluottoihin, talletuksiin ja lainoihin sekä muihin saamisiin ja velkoihin liittyvät rahoitustaloustoimet sekä saamis- ja velkakannat euroalueen ulkopuolisten kanssa.

Osakkeet (equities): Omistusosuus yrityksen pääomasta. Osakkeisiin kuuluvat pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntotyypiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Ostovoimapariteetti (purchasing power parity, PPP): Kurssi, jolla valuutta muunnetaan toiseksi näiden kahden valuutan ostovoiman yhtenäistämiseksi eliminoimalla maiden hintatason erot. Yksinkertaisimmassa muodossaan ostovoimapariteetti osoittaa saman tavaran tai palvelun kansallisen valuutan määräiset hinnat suhteessa muiden maiden vastaaviin hintoihin.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankkeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokaupoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot (longer-term refinancing operations): Luotto-operaatiot, jotka ovat maturiteetiltaan yhtä viikkoa pidempiä ja joita eurojärjestelmä toteuttaa käänteisoperaatioina. Tavanomaisten kuukausittaisten operaatioiden maturiteetti on kolme kuukautta. Elokuussa 2007 alkaneiden rahoitusmarkkinahäiriöiden aikana toteutettiin vaihtelevin väliajoin ylimääräisiä operaatioita, joiden maturiteetti vaihteli yhden pitoajanjakson pituudesta yhteen vuoteen.

Pääomansiirrot (capital account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset pääomansiirrot ja valmistamattomien, muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat tai vähennykset.

Pääomatilit (capital accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka käsittelee nettosäästämisen, nettopääomansiirtojen ja muiden kuin rahoitusvarojen nettohankintojen seurauksena syntyneet nettovarallisuuden muutokset.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat eurojärjestelmä, euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, ja kaikki muut euroalueella olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat lähinnä rahamarkkinarahastot eli rahastot, jotka sijoittavat pieniriskisiin ja lyhytaikaisiin (maturiteetiltaan yleensä enintään vuoden pituisiin) instrumentteihin.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnettyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Rahoitustase (financial account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, muihin sijoituksiin, johdannaisiin ja valuuttavarantoon liittyvät rahoitustaloustoimet.

Rahoitustilit (financial accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka osoittaa talouden eri institutionaalisten sektoreiden rahoitusaseman (kannat tai taseet), rahoitustaloustoimet ja muut muutokset rahoitusinstrumentin lajin mukaan.

Sijoitusrahastot (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) (investment funds, except money market funds): Rahoituslaitoksia, jotka sijoittavat yleisöltä keräämänsä pääoman rahoitus- ja muihin instrumentteihin. Ks. myös rahalaitokset.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksillä mitataan kuukausipalkkojen implisiittistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille ("suorat sijoitukset ulkomaille") ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle ("suorat sijoitukset euroalueelle").

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vasta-puoleet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia etukäteen vahvistetulla korolla.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaravienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindekseinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpidon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaerään. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vaakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Tehostettu luotonannon tukeminen (enhanced credit support): EKP:n/eurojärjestelmän poikkeukselliset toimet rahoituskriisin aikana rahoitusalojen ja luotonannon tukemiseksi laajemmin kuin olisi mahdollista pelkästään EKP:n ohjauksella laskemalla.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti (break-even inflation rate): Joukkolainan nimellisen tuoton ja maturiteetiltaan samanpituisen (tai mahdollisimman samanpituisen) inflaatioidonnoisen joukkolainan tuoton välinen ero.

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys riittävän samankaltaisten mutta maturiteetiltaan erilaisien velkapapereiden koron tai tuoton ja jäljellä olevan maturiteetin välisestä suhteesta tietynä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron tai tuoton välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan bruttokansantuotteen määränä jaettuna joko työllisten tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset / työntekijä tai tehty työtunti (compensation per employee or per hour worked): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtotase (current account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset tavaroita ja palveluita, tuotannon tekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja koskevat taloustoimet.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppenettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullan, erityiset nosto-oikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Varantojen vähimmäismäärä, jonka luottolaitoksen edellytetään pitävän eurojärjestelmässä ennalta määrätyn pitoajanjakson ajan. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy varantotilien keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (käteinen ja talletukset, lainat ja velkapaperit) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää kotitalouksien ottamat lainat sekä yritysten lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat (jotka johtuvat työnantajien työntekijöidensä hyväksi ottamista suorista eläkevastuista) markkina-arvoon arvostettuina ajanjakson lopussa.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosenttin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Volatiliteetti (volatility): Tietyn muuttujan vaihtelun aste.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintojen kehitystä kuvaava indikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty bruttokansantuotteen määräksi työllistettyä kohden).

Suomen Pankki
Bank of Finland
PO Box 160
FI-00101 HELSINKI
FINLAND